MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDUSÁGI MUNKÁS

1974 NOV - 1

Varga Gábor

Panoráma

1021

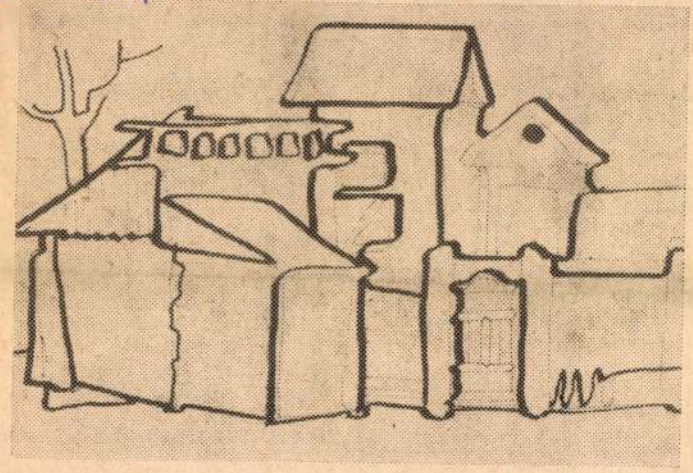

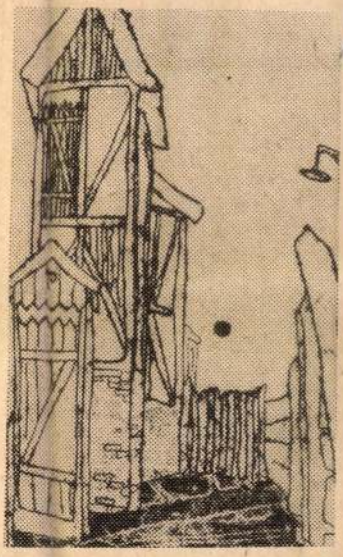

Varga Gábor rajzai

gyűjtés

egyszerre fogazzák (mind vízszintes, mind a függőleges sorokat). A sorfogazásnál a bélyegív vízszintes sorait, majd függőleges sorait különkülön fogazzák. A fésűs fogazásnál pedig a bélyegív fogazása soronként történik úgy, hogy a vízszintes sor egyszerre fogazódik, a függőleges sor pedig egy bélyeg méretének megfelelően, vagyis a bélyegnek egyszerre három oldalát üti át a fogazógép; a felső víz-

Üdül

Korábban
Munkásban
lókat olvash
csereüdülésekről, amelyek a résztvevők teljes megelégedését is kifejezték. Szükségesnek tartom azonban, hogy összefoglaló képet is adjunk a vállalat valamennyi üdültetési formájáról, elkészítsük az idei üdültetés mérlegét.

1974-ben az alábbi beutalók kerültek felhasználásra (illetve kis részüket még az év hátralevő hónapjaiban veszik igénybe dolgozóink):

SZOT-üdülés: családos 13 db, házaspári 43 db, szóló 45 db, gyermek 29 db, szanatóriumi 6 db, SZOT külföldi 12 db.

Balatonszéplakon a vállalati üdülőnkben 135 fő pihent.

Csehszlovákiai csereüdültetésben 37 fő, NDK-beli csereüdültetésben 30 fő vett részt.

A fentiek szerint vállala-

irreálissá tette a bajnoki mérkőz
nyeit is. Ennek ellenére a játéko
tel helytálltak, és a maroknyi,
kesebb nézősereg pedig végig
mérkőzéseket.

Nehéz erőpróbák előtt állt
bajnoki fordulók során. Ha csal
hogy sorra következtek az ig
mérkőzések — a hazai pályán
Debrecenben a DMTE ellen, az
tony csapata vendégszerepelt
ez azonnal nyilvánvaló. Mégis,
gadók során igen eredményese
patunk. És ha csak az eredmé
jük, akkor is elmondhatjuk, ho
a kemény munkának a gyüm
szakosztályon belül folyik, s
a játékosok számára, hogy mi
el a folyamatos, lelkiismeretes
„fárasztó" edzésekkel.

HAJDÚ VASAS—DEAC 3 : 1

Tégláson került sor a rangad
kadó esőben, mély, vizes talaj
új pályán nem is lehetett

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDUSÁGI MUNKÁS

1972 OKT 10

Varga Gábor

GI MUNKÁS 5

1021

Varga Gábor rajza

Fegyeln

Az 1972. év II. félévének eddig eltelt időszakában vállalatunk fegyelmi jogkör gyakorlására feljogosított munkahelyi vezetői számos esetben folytattak le munkaviszonyukkal kapcsolatos, kötelezettségüket vétkesen megszegő dolgozókkal szemben eljárást, és szabtak ki az elkövetett vétségekkel arányban álló fegyelmi büntetést.

Az említett időszakban hozott határozatokról a következőkben adunk tájékoztatást:

— Kapusi László, a szerelőüzem dolgozója igazolatlan mulasztás miatt „szigorú megrovás",

— Titkó Sándor, a szerelőüzem dolgozója hanyag munkavégzés miatt „szigorú megrovás",

— Dráviczki Lajos, a P3-as üzem dolgozója alkoholfogyasztás miatt „szigorú megrovás",

— Sarkadi Sándor vezető szakács munkahelyi ismételt szeszesital-fogyasztás miatt „elbocsátás és nyereségrészesedés teljes megvonása",

— Pallai Ferenc, a szerelőüzem dolgozója üzemi baleset önokozása miatt „megrovás",

MDK

Varga Gábor ifj.

mezőturi fazekas

Agyagból égetett kalapos férfifej- persely.

NAGY GYULA: NÉPMŰVÉSZETI TÁRGYAK AZ OROSHÁZI MUZEUM ANYAGÁBÓL.
A SZÁNTÓ KOVÁCS MUZEUM ÉVKÖNYVE. OROSHÁZA.1960.497-513.l.

499-500.l.

Varga Gábor

épitéz

Pápáról, 1849-ben 17 éve

Lásd

Fleischer Beés

93. l.

Sz. Péter-templom, római, IV. 170.

Varga Gábor

építész

Pápán élt 1874-ben
Pápai magánrajziskolát
nyitott. 1875-ben
városi rajztanárává
választották. meghalt

1876. februárban.
A városi rajziskolában
tanított.

Dr. Kapossy Lucián.
Pápa ősrégiségei leírása.
Pápa 1905. 735 l

Varga Gábor
festő
Szombathely

Dunántuli Szemle
1944. 222. l.

MDK.

Varga Gabor

Kiállitási anyir

Hajdusági munkás 1967 nov.16.

Varga Gábor

iparművész

A lektorátus tiszteleményei az 1988-as

tiszteleti alkotásokból

Dombóvár: Pivoquánit plantála

Művének: 89/6

Varga Gábor

Varga Gábor-Juhász Miklós: A nagycenki park ismertetése. Soproni Szemle, 1966. 2o. évf. 2.sz. 124-134. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284. l./ 252. l.

MDK

Varga Gábor építészhallg.

Nagy Tibor: Győzött a páros munka az ifju építészek és képz.művészek kiállitásán. KU 1952 ? nov. 5. 4 l.

Varga Gábor MNK

korongos

mezőturi népművész.

Busi Vince: A brüsszeli világkiállitásra készülnek a Mezőtur népművészei.

TISZAVIDÉK: 1957 máj. 18.

MDK

Varga Gábor

A velencei kiáll. megnyitása. Szépmüv. 1942.

183 l.

Varga Gábor MDK

készíti Borsos Gézával
az uj vázákat.

B.J.: A mezőturi fazekas népművészek 35
ujvonalu vázát küldenek az ipari vásárra.
SZOLNOKMEGYI NÉPLAP. 1962. máj. _/9 /

VÁRADI GÁBOR festő

Zalai Hírlap
1996. február 17., SZOMBAT

Szobor Egerszegre

Várják a lakosság véleményét is

Az idei esztendő a millecentenárium jegyében telik. Országos és helyi eseményekkel, rendezvényekkel igyekeznek színessé és emlékezetessé tenni a honfoglalás 1100. évfordulóját.

Ehhez kapcsolódóan, a megyeszékhelyen is megalakult a millecentenáriumi emlékbizottság, mely az elmúlt év októberében pályázatot hirdetett Zalaegerszeg város írásos említésének 750. évfordulója tiszteletére köztéri képzőművészeti alkotás állítására. A pályázatok benyújtásának a határideje február 15-én lejárt. A beérkezett munkákról, illetve az elképzelések széles körű megtekintésének lehetőségéről *Borbélyné dr. Török Máriát*, a polgármesteri hivatal ifjúsági referensét, az emlékbizottság titkárát kérdeztük.

Mint elmondta, a pályázati kiírás megvalósítására három helyszínt — a Vizsla-parkot, a Tüttössy utcai, valamint a Pontház előtti teret — jelöltek ki.

A meghívásos pályázatra nyolc alkotót, s nemcsak helyieket, kértek fel. Az időközbeni visszalépések következtében végül is öten éltek a lehetőséggel, akik mindhárom helyszínre készítettek elgondolást. *Béres János, Fischer György, Horváth László, Szabolcs Péter* zalaegerszegi, valamint külső meghívottként *Palotás József* dunaújvárosi szobrászok pályamunkáit a képzőművészeti lektorátus február 20-án bírálja el. A Városi Hangverseny- és Kiállítóterem galériájában február 21. és 27. között a lakosság is megtekintheti a tervpályázatokat, s ehelyütt nem szavazatokat, sokkal inkább véleményeket várnak a lakosság részéről. Mindezek után — a szakmai zsűri és a közönség véleményének figyelembevételével — terjeszti az emlékbizottság a javaslatát a közgyűlés elé.

A döntést követően, a legsikerültebb pályamunka megvalósítására ad lehetőséget az önkormányzat, s az elkészült alkotás avatásának időpontját 1997. május 13-ára tűzték ki.

Új cukorbeteg-egyesület

A dél-zalai város kórházában megalakult a Cukorbetegek Nagykanizsai Egyesülete. A csütörtöki alakuló ülésen megjelent több mint száz érdeklődőt *dr. Szabó Csaba*, kórházigazgató főorvos köszöntötte.

A továbbiakban *dr. Sebestyén Miklós*, a kórház II. belosztályának osztályvezető főorvosa, diabetikus szakorvos beszélt a cukorbetegségről, amely ma már népbetegségnek tekinthető. Elmondta azt is, hogy ez a betegség rossz kezelés során milyen súlyos szövődményeket okozhat. Megfelelő terápia mellett ezek a nemkívánt következmények elkerülhetők. Ahhoz azonban, hogy ez megvalósítható legyen, a betegnek és az orvosnak partnerként kell együttműködnie. Az egyesület egyik célja éppen ennek az együttműködésnek a megvalósítása, a betegek — és nem kevésbé a hozzátartozók — felvilágosítása, nevelése.

Láng Gusztáv, a Magyar Cukorbetegek Szövetségének elnöke arról beszélt, hogy az egyesületekben a cukorbetegek segítséget nyújthatnak egymásnak. Mint mondotta, a közös sorsot könnyebb együtt elviselni.

Ezután került sor az alapszabály elfogadására, majd a vezetőség megválasztására. A tagság elnöknek egyhangúlag *Poszavecz Józsefet* választotta. A titkár *dr. Varga Ferenc*, míg a gazdasági vezető *Gazda Zoltánné* lett.

Z. T. I.

Kiállítás a Kossuth Klubban

„Otthon a hazában" címmel cigány közéleti, kulturális és művészeti sorozatot indít útjára a budapesti Kossuth Klub.

Elsőként ma, 18 órakor *Váradi Gábor* festőművész kiállítása nyílik meg. A bemutató március 14-ig tekinthető meg a Múzeum utca 7. szám alatt.

Az információ kulcs

Osztrák környezetvédelmi szakemberek a

Az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottsága idén főként a környezetvédelem finanszírozási kérdéseivel kíván foglalkozni. Emellett feladatának tekinti, hogy feltárja: milyen lehetőségek rejlenek a környezetvédelmi iparban. Erről számolt be *Baráth Etele*, a bizottság elnöke pénteken a Parlamentben tartott nyílt napon, amelyen az integrált környezetvédelem szellemében osztrák környezetvédelmi szakemberek tartottak előadásokat az osztrák környezetvédelmi politikáról és a környezetvédelmi támogatások Közép-Kelet-Európát is érintő rendszeréről.

Erich Pramböck, az Osztrák Városszövetség főtitkára ismertette az osztrák városszövetség és községszövetség szerepét a környezetvédelemben. Mint mondta, a gyors információáramlás kulcsszerepet játszik, ezért folyamatosan kapcsolatot tartanak brüsszeli irodájukkal, amely nyomon követi a legújabb európai uniós környezetvédelmi irányelveket.

A szövetségek az osztrák kormánytól környezetvédelmi célokra elkülönült összeget kapnak, amely főként gazdasági adó, s amit városrészfejlesztési, turisztikai és munkaerőpiaci projektekre fordíthatnak.

Egy másik előadásból kiderült: a környezetvédelmi politikának számos megfontolást kell követnie ahhoz, hogy hatékony legyen. Először is meg kell teremteni a törvényes keretfeltételeket. Nagyfokú kreativitásra van szükség ahhoz, hogy a költségeket csökkenteni lehessen, például újrahasznosítás révén. Bizonyos esetekben reális kompromisszumokat is kell kötni. A környezetvédelmi politikának a magánszférával megfelelő módon kell együttműködnie, ez ugyanis jó üzleti lehetőséget jelenthet, és egyúttal a környezet védelmét is szolgálja. Az osztrák szakember hangsúlyozta: a környezetvédelmi beruházások munkahelyteremtő hatását.

Reinhard Platzer, az Osztrák Kommunális Hitelbank vezetője a környezetvédelmi beruházások területén szervezett osztrák finanszírozási tapasztalatokról beszélt. Ausztriában

Romlott az adózási

A már rendelkezésre álló adatok azt mutatják, a korábbi évekhez képest romlott az egyéni vállalkozók adózási fegyelme — nyilatkozta lapunknak *Luczi Miklós*, a Zala Megyei APEH adóügyi igazgatóhelyettese.

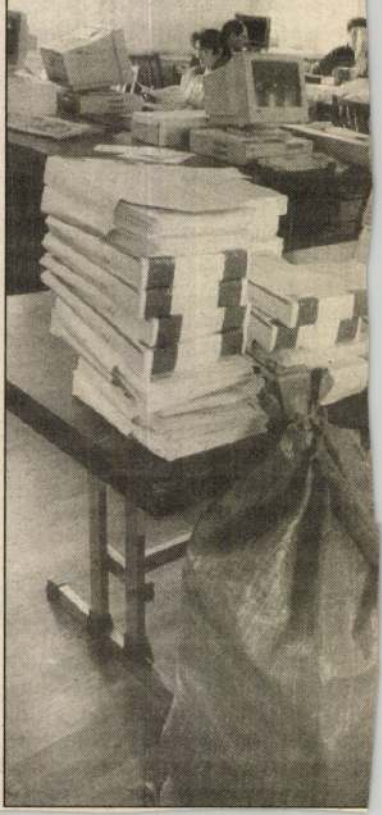

Mint ismeretes, február 15-én lejárt az egyéni vállalkozók adóbevallásainak benyújtási határideje. A szakember szerint zsáksámra kapja ugyan az APEH megyei igazgatósága az íveket, ám egyelőre még csak megbecsülni sem lehet, mekkora arányú a teljesítés. Ennek legfőbb oka az, hogy a vállalkozók papírjai más adózókéval vegyesen érkeznek, ezek rendszerezése és összesítése pedig időt igényel.

Az igazgatóhelyettes mindazonáltal nem elégedett az adózási fegyelemmel. Mint mondta, február 15-e előtt az idén kevesebb bevallás érkezett, mint 1995 hasonló időszakában, jól-

Varga Gábor, gyöngyösi ácsmester

M.D.K.

Domoszlón 1837-ben a plébániahár tetőszékét újítja meg.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Mercsényi Dezső.
Bp- 1969. Akadémiai Kiadó, 415 old.

VARGA Gábor gyöngyösi ácsmester. Domoszlón 1837-ben a plébániaház tetőzékét ujitja meg.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Varga Gábor

Farekas népművén

1951-ben megalapítja (fokbadmagával) az Agyagipari Szövetkezetet

Molnár Dénlő: Farekasság Bp 1963.

W.O.

A MAGYAR FOTOGRÁFUSOK HÁZA
TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT

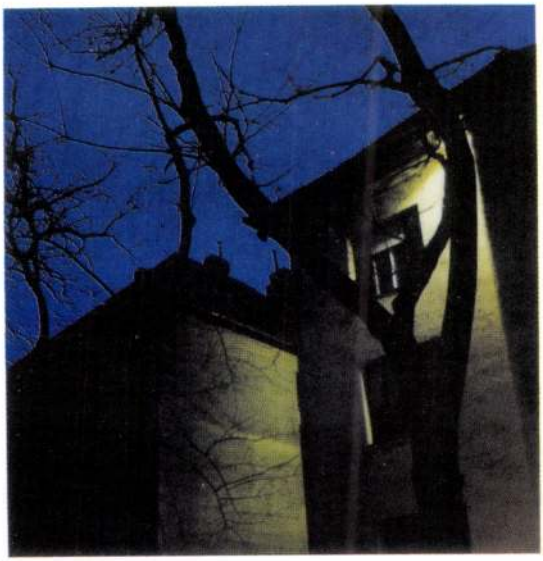

1. „Diploma után"

varga gábor ákos

Polaroid kompozíciók

című kiállításának megnyitójára
1999. november 1-jén 18 órára
a II. emeleti kiállítótérbe
Megnyitja: Eifert János

varga gábor ákos

A nekem legjobban tetsző kép címe vagy száma:

grafika: Murakeözy Gabriella, nyomda: Pesti Nyomda Kft.

1. „Diploma után"

A kiállítás megtekinthető
november 7-ig
naponta 14.00 és 18.00 óra között.

A **Siemens** és a **Mai Manó Ház** összefogtak: diploma után azonnal kiállítást szerveznek a frissen végzetteknek. Jöjjön el Ön is, és szavazzon: a hét fiatal művész közül ki kapja meg a 100 ezer forint értékű **Siemens - díj**at.

Mai Manó Ház
1065 Budapest Nagymező utca 20.

A kiállítás fő támogatója a **Siemens**

.....

A MAGYAR FOTOGRÁFUSOK HÁZA SZAKMAI TÁMOGATÓI

Nemzeti Kulturális Alapprogram,
Soros Alapítvány,
Fenyő János Alapítvány,
Siemens,
AGFA Hungária Kft.,
Fujifilm Magyarország Kft.,
Nikon Kft.,
Kodak Magyarország Kft.,
Fővárosi Önkormányzat Idegenforgalmi Alap,
Juventus Rádió
Dr. Ladányi Jenőné örököse,
Olympus Kft.,
Reafotó Kft.,
Inter-Európa Bank
Pannonia Hotels,
Artfoto Studio

A MAGYAR FOTOGRÁFUSOK HÁZA ÚJJÁÉPÍTÉSÉNEK TÁMOGATÓI

Terézvárosi Önkormányzat,
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma,
Nemzeti Kulturális Alapprogram,
Országos Műemlékvédelmi Hivatal
Műemlékfelügyeleti Igazgatóság,
Budapest Bank Budapestért Alapítvány,
Özv. Pécsi Józsefné

grafika: Murakeözy Gabriella, nyomda: Pesti Nyomda Kft.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP KFT.
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

KELET-MAGYARORSZÁG

1980 ÁPR 15

Varga Gábor,

1029 KELET-MAGYARORSZÁG

1979-ben végzett, rajzszakos főiskolai hallgatók vizsgamunkáiból nyílt kiállítás 14-én délután Nyíregyházán a VMK kiállító helyiségében. Képünkön Varga Gábor faliképterve.
(Császár Csaba felvétele)

irdetések

LŐOLTVÁNY
ától, azon-
szállításra,
ttel megren-
ő, saszla I. o.
II. o. 10,—/db.
i gyökeres
rizlingszil-
muskátotonel
,— Ft. Dér Jó-
basár, Almási
38500)

NÖT levelű, 2
nagas Phönix
közületnek el-
Érdeklődni:
rháza, Etel-
X/33. (38405)

ilozás miatt
nyajuh sürgő-
adó. Petrohai
, Nyírbátor,
ti út 66.
(31517)

sszonyi ru-
ölcsönvehető.
Fr. u. 30.
Erd.: 17 óra

SZERVES TRÁGYA ELADÓ. Nyíregyháza, Korányi Frigyes utca 17. (38540)

28 éves, szép, csinos tanárnő társaság hiányában megismerkedne diplomás, komoly életvitelű, belső emberi értékekre igényes, minden káros tulajdonságoktól mentes, családszerető férfivel, kölcsönös szimpátia esetén házasság céljából. Bemutatkozó levelét „Tavasz 041185" jeligére a debreceni Hirdetőbe kérem. (D. 041185)

A megyei kórház Nyíregyháza, Vöröshadsereg út 68.

Gyászjelentések

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapánk, nagyapánk, testvérünk és rokonunk

MATA SÁNDOR

életének 86-ik évében hosszas betegség után elhunyt. Temetése: 1980. ápr. 15-én 15 óra 30 perckor lesz a Nyírtelek-dózsaszőlői temetőben. A gyászoló család. (27694)

A Tüdőszakkórház Gondozó Intézet vezetősége mély megrendüléssel tudatja, hogy

BARDI ISTVÁNNÉ
sz. Nagy Rozália

intézetünk dolgozója tragikus hirtelenséggel elhunyt. Emlékét kegyelettel megőrizzük. (451)

Mély fájdalommal tudatjuk,

Adja el a fá

Az ÁFOR az elmúlt é
akciót szervezett a fáradt
tésére. Az akció idején
használóval sikerült me
radtolaj-begyűjtés szüks

Az ÁFOR ezúttal újb
irányítani a figyelmet
erősen szennyező, a tala
zeket elárasztó fáradt ol
tására.

Népgazdaságunk éve
tonna kenőolajat haszn
mas mennyiségű kenő
lyes része a felhasznál

Varga Gábor fazekas mesterről
A népművészet ifjú mestere címet kapta.

A népművészet ifjú mesterei

Népművelés 1972/9 Tóth

Varga Gábor fazekas.

Az abonyi Petőfi Műv. Ház képző- és díszítőművészeti szakköreinek 2-ik kiállításán szerepel „Sándor, József, Benedek" c. alkotása és sörös készlete. /említve/.

T.T.: A képző- és díszítőművészeti szakkörök kiállítása abonyban.

Pestmegyei Hírlap, 1974. ápr. 7.

id. Varga Gábor, Jazekas

L. Badár Balázs

Kresz M: Merre tart... - ? 86-93

Jászkunsáj, Golnok, 1978. nov. XXIV/3-4.

25

1) Folytatás

Id. Varga Gábor, fazekas

A Mezőtúri Fazekasok Szövetkezetében a formadás, a korongozás terén sohasem következett be hanyatlás, az egykori korsósok utódai kiváló korongosok maradtak, így a formabeli kivitelezés mindig mesteri kezekre találtak.

A sok jó korongos közül id. Varga Gábor, Busi Lajos, Lévai Albert és még többeknek nevét kell kiemelni.

Kresz Mária: Merre tart Mezőtúr fazekassága?
Jászkunság, Szolnok, 1978. 4. 89 old.

id. Varga Gábor, fazekas 2) Folytatás

a tanműhely korábbi vezetői: Borsos Géza, maja idősb. Jakucs Imre és utána Varga Gábor mindnyájan régi korsóscsaládból származó tapasztalt mesterek. Amióta a Gerencser Gebestyénről elnevezett országos fazekaspályázat megindult, 1966óta a mezőturiak mindig sikerrel szerepelnek. Varga Gábor 1975-ben ért el kiváló helyezést.

Kresz Mária: Merre tart Mezőtur fazekassága?
Jászkunság, Szolnok, 1978.4. 91 old.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Dolgozók Lapja Komárom

1973 JUL 25

Varga Gábor keramikus
1021

…K LAPJA

Fantázia és művészet

A fantázia a fejlődő szellem velejárója. A gyermekből kialakuló személyiség úgy fejlődik, ahogyan a környező világot az ember magában megfogalmazza, korának megfelelően értékeli, vagy átértékeli, egyszóval — önmagán átszűri.

A művész annyival több, hogy segít másoknak is látni. A fogalmak, jelenségek, történetek megjelenítésével rá tudja irányítani a figyelmet a lényegre, a nagyszerűre, vagy éppen a környezetből kirívóra — aszerint, hogy alkotásával milyen célt kíván elérni.

Valamennyi szándékkal találkozhat a szemlélő a tatai fegyveres erők klubjában megrendezett kiállításon, ahol katonafiatalok fotó, képzőművészeti és barkács szakköreinek legjobb alkotásai kaptak helyet. Aki volt már ilyenfajta — a honvédség zárt egységében élő fiatalok egy külön világát tükröző — tárlaton, az most kellemes meglepetéssel tapasztalja, hogy az eddig elmaradhatatlan, gyufaszálból „alkotott" Eiffel-tornyok, várak, kastélyok pepecselő, de művészi értékében igen alacsony szintű makettjei elmaradtak. A barkácsolók is inkább a fegyvernemüknek megfelelő harci eszközöket faragták, gyúrták, ragasztották, ki milyen eszközt választott.

Ám a többi ágazatban is (fotó, iparművészet, grafika, festmény) ígéretes tehetségekkel, művészi fantáziával, harmóniával és sok szép munkával találkoztunk. A szombat este nyílt kiállítás valamenynyi bemutatott műve megérdemelné a részletes elemzést, de ezt már elvégezte a szakzsüri. Jóllehet egyik-másik véleménnyel lehetne vitatkozni, mégis elmondhatjuk — valóban a legjobb alkotások érdemelték ki a helyezéseket. A fotók közül Bálint Miklósnak Mezei Máriáról készült portréja „Valóban?" címmel nyerte el a második díjat (elsőt nem adtak ki) — megérdemelten. Ugyancsak második díjas Császár László Lendület című fotója. Erénye a (lovasugratás témájú) képnek, hogy pontosan azt a pillanatot sikerült rögzítenie a fényképezőgép nagyon ügyes kezelőjének, amellyel a lendületet fogta meg. Harmadik díjat kapott Juhos Nándor és Csupor Károly.

Az iparművészeti ágazatban Varga Gábor népi hagyományt őrző kerámiáival valóban első díjat érdemelt. A grafika igen gazdag anyaggal van képviselve a kiállításon. Első lett Kun István fantáziadús Lovas, a második Kóthay Péter Fiúfej című portréja. Ugyancsak második díjas Berkics Miklós 1514 című Dózsa-sorozata. Erről — bár csak második lett, — el kell mondani, hogy egyike a legművészibb és leginkább átélt alkotásoknak. Valamennyi képén borzongatóan és szörnyűségesen vonul át a parasztháború tragédiája egy megfoghatatlannak tűnő, a tüzes trón lángját előre idéző vonalkavalkáddal. Benne van a parasztság dühe, gyűlölete, az uraknak akkor még százfejű legyőzhetetlensége, de a síró asszonyok, árvák gyászát is őrzi a művészien megfogott vallomás történelmünk e dicsőséges, mégis megtorlástól sötét, terhes esztendejéről. E kategóriában harmadik díjat nyertek Csupó Béla és Szalay Ferenc.

A barkácsoló fiatal katonák legjobb alkotásai közül az intarziák viszik a pálmát. Bár itt sem adtak ki első díjat, Szántó Márton Tihany és Albitz Ferenc Guevara című intarziái élettel, haza- és szabadságszeretettel telített alkotások. A Tihany szinte három dimenziós hatást kelt, annyira élő.

A festmények között a legkülönbözőbb technikával és témával találkozhatunk. Itt sem talált a zsüri első díjas alkotást, Lisztes Gábor absztrakt Csendélet-e lett a második, Csabay Bálint Önarcképe pedig a harmadik. Ide kívánkozik, hogy Rédey István volt az egyetlen, aki akvarell-sorában a katonaélet pillanatait örökítette meg — nem akárhogyan. Képeinek művészi értéke elvitathatatlan, s olyan pillanatokat fogott meg, amelyek egyértelműen elkötelezettségét bizonyítják. Katonaábrázolása, a katonaélet megjelenítése esztétikai és művészi érték.

A július 30-ig nyitva tartó kiállítás sokkal nagyobb közönséget érdemelne. Látogatóinak bejegyzései is arról tanúskodnak, hogy hasznos látnivalókat ad a tárlat valamennyi darabja.

— ádám —

i juttatások tszínvonal

miért részesítjük előnyben a pénzben fizetett juttatásokat.

Egy, két évvel korábbi felmérés szerint, *üzemétkeztetésben részesül a gyárak és intézmények dolgozóinak 25 százaléka, kedvezményes üdültetésben csak 5 százalék. A bölcsődés korú gyermekeknek alig 10 százalékát, az óvodás korúaknak is csak a felét lehet gyermekintézményekben elhelyezni.* (Persze itt számításba kell venni, hogy jelenleg 200 ezer körül van azoknak a száma, akik a gyermekgondozási segélyt veszik igénybe.)

Az aránytalanságok együttal jelentős jövedelemaránytalanságokat is okoznak. Több nagy vállalatnál végzett reprezentatív vizsgálat bizonyítja, hogy *dolgozóik 60 százalékának juttatásai nem haladták meg munkabérük 10 százalékát sem, a dolgozók 10 százalékánál pedig a juttatások értéke a bérek 70 százalékánál is magasabb volt.* Mindez egyértelműen utal arra, hogy a társadalmi juttatások rendszerét felül kellene vizsgálni, de mindenekelőtt *ki kellene dolgozni e juttatásokra vonatkozó új, szociál- és gazdaságpolitikai célrendszert.*

A témához tartozik — s erről részletesen szó van az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság egyik tanulmányában is —, hogy *nálunk bizonyos szolgáltatásokhoz kizárólag társadalmi juttatás formájában lehet hozzájutni és nincs mód azok megvásárlására.* S miután a szanatóriumi ellátást, a napközit, a gyógyüdülőt részben, vagy teljesen költségvetési forrásokból finanszírozzák, az e célokra fordítható összegek nem növelhetők tetszés szerint, az intézmények igénybevétele szigorú feltételekhez kötött. *E rendszernek a fenntartása — pontosabban az átlagosnál nagyobb jövedelmű rétegek ilyen jellegű*

Szusszan

Jól jött a vasárnap délutáni eső a Bakony-alján. A kapásoknak sokat használt, s szuszszanásnyi időt engedélyezett az aratóknak. Rédén az Új Élet Termelőszövetkezetben úgy tervezték, hogy vasárnap is aratnak, de a zivatar közbeszólt, így hétfőn a műhelyekben folytatták a munkát, hiszen az SZK—4-es kombájnok némelyikén bizony akadt

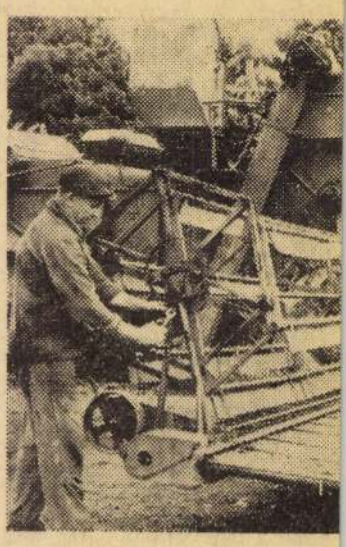

Bíró Géza, Németh János, T borsóaratógé

Természetes a történelem

Ha a francia tudósok következtetései igazak, akkor a világ első atomreaktorát nem emberi kéz alkotta meg. Afrikában volt és olyan időszakban működött, amikor még nem élt ember, teljesen ellenőrzés nélkül. Nem volt szüksége vezérlőműre, a fűtőanyag előkészítése pedig helyben történt. *Ez a különös atomreaktor egy természetes atommáglya volt, amely valószínűleg egymillió évig, vagy még tovább működött.*

A Karlsruhéban tartott atomreaktor-ülés alkalmából a Francia Atomenergia Igazgatóság reaktorfejlesztési igazgatója, *dr. G. Vendryes* beszámolt a „gaboni történelem előtti atomreaktorról", amelynek felfedezése elképesztette a tudósokat.

A tavaly augusztusban végzett kísérlet arra a következtetésre vezetett, hogy igen hosszú idővel ezelőtt *Gabonban föld alatti természetes láncreakciónak kellett végbemennie.* Erre a következtetésre egy uránlelőhelyen talált leletek alapján jutottak. A hasadó uránizotóp—235 a mintákban sokkal kisebb mennyiségben volt található, mint szokásos. Ennek az izotópnak a felezési ideje 880 millió év — ez azt jelenti, hogy ennyi idő alatt bomlik szét az eredeti anyagmennyiség fele. Ez felkeltette a tudósok figyelmét. Az urán—236 izotóp hiá-

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDUSÁGI MUNKÁS

1973 JAN 26.

Varga Gábor

Kultúra

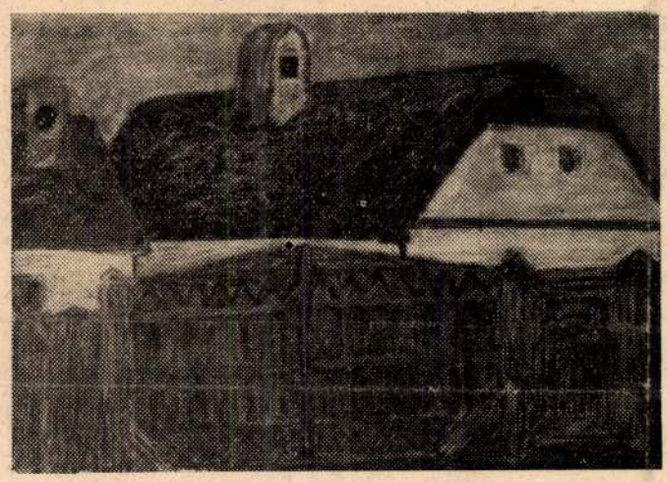

Juhász Péter rajza

Kathy Mária rajza

Képzőművészet

Eredményesen működik vállalatunknál a képzőművészeti szakkör. Tagjainak múlt évi sikeres munkáiból mutatunk be néhányat olvasóinknak.

Varga Gábor rajza

Soha többé!

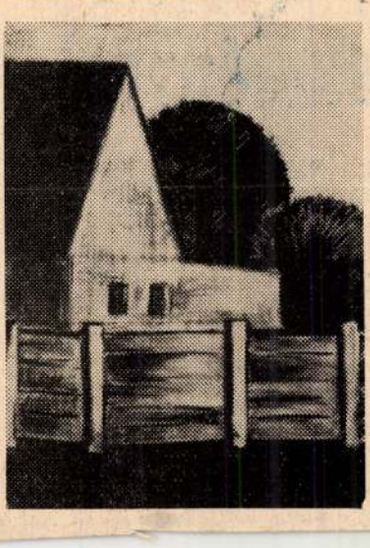

Kathy Mária rajza

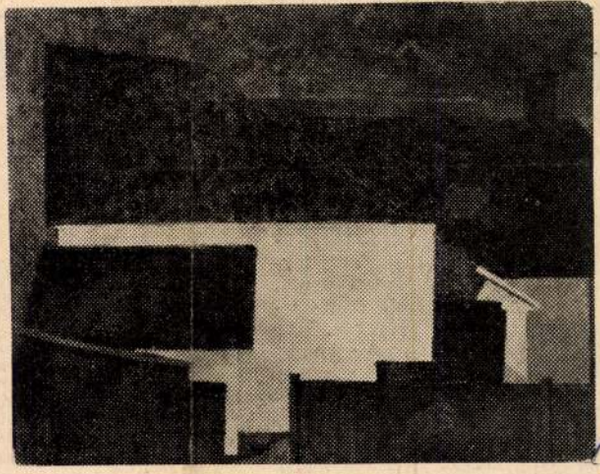

Varga Gábor rajza

ráma

HA

res őrség

gáztak

KGM kiképzési utasításában foglaltaknak eleget tett, elsajátította és jól ismeri a munkával kapcsolatos feladatokat.

A tanultakat helyesen tudják alkalmazni a gyakorlati életben. Az állománynál egyetlenegy személy sem volt, aki a kiképzési feladatoknak nem felelt volna meg.

A munka elismeréséül *Lévai Imre*, vállalatunk igazgatója 16 főt részesített pénzjutalomban és további sikereket kívánt az állománynak. Kifejezésre juttatta, hogy az állomány az eskü szellemében hajtotta végre feladatát, de további elvárások vannak még a tanultak gyakorlatban való hasznosítása terén.

Nagy Imre

Akiknek nem volt hova hazamenniük

A karácsonyi szünetben gyermekzsivajgástól volt hangos a kultúrház. A téglási nevelőotthonból 75 olyan gyermeket hívtunk meg és láttunk vendégül, akiknek nem volt hova hazamenniük, vagy ami még rosszabb, van otthonuk, de értük jönni „elfelejtettek". Hogy a hosszú téli szünet az ő számukra is hozzon valami mást, mint a mindennapi megszokott, a nőbizottság, a kultúrbizottság és a bérosztály patronáló Barátság Szocialista Brigádja közösen, filmvetítéssel egybekötött klubdélutánt rendezett számukra.

A nevelőik kíséretében katonás rendben besorakozó apróságok pillanat alatt mozgó hangyabollyá váltak, amikor engedélyt kaptak arra, hogy a szakszervezeti bizottság ajándékát, a mindenki számára külön-külön elkészített édességcsomagot, narancsot, üdítő italt elfogyasszák.

A délután legnagyobb élménye azonban mégis a színesben levetített Pál utcai fiúk című film volt, amelyet éppen olyan lélegzet-visszafojtva figyeltek a nagyobbak — akik mint kötelező iskolai olvasmányt már regényből ismerték az eseményeket —, mint az a kis elsős apróság, aki tanítónője ölében ülve, ujját szopogatva izgult a birkózó fiúk közül azért, aki számára a legszimpatikusabbnak bizonyult.

Az otthont nem pótolja semmi. Azt, hogy mit jelent, csak az tudja igazán, akinek nincs vagy akinek volt már, de elveszítette. Ezeknek a gyermekeknek a világon mindenük megvan. Talán még több is, mint sok esetben családi környezetben élő kis társaiknak. Az állam, a nagyon is érző szívű nevelők mindent elkövetnek értük. De azt, hogy jön egy karácsony, egy hosszú téli szünet — és hiába nyílik az ajtó, újra csak nem értük jönnek —, ezt csak ezek a gyerekek érzik igazán, hogy mit jelent. Ezt pótolni nem lehet. De azt, hogy ha visszajönnek a többiek, nekik is legyen mit újságolniuk, a hiányérzést egy kicsit felejtetni velük — azt igen.

Báthoryné

ató a nyugdíj-korkedvezményről

remt méltányosabb helyzetet, akik 25, illetve 20 évnél rövidebb ideig dolgoztak korkedvezményre jogosító munkakörben. 1973. január 1-től korkedvezmény illeti meg azt a férfit, akit legalább 10 éven át, és azt a nőt, akit legalább 8 éven át foglalkoztattak ilyen munkán. Az adott munkakörben végzett minden további 5 évi (nőknél 4 évi) munka egy-egy év korkedvezményre jogosít. Aki például 20 évet töltött olvasztár munkakörben, 4 évi korkedvezményt élvez, 56 éves korban jogosult nyugdíjra; 30 évi munka után 6 év korkedvezménnyel 54 éves korban kaphat nyugdíjat. A korked-

lános megjelölés mellett feltünteti az adott munkakörbe sorolható különböző elnevezéseket is. Tartalmazza ezenkívül a munkakörökhöz tartozó munkafolyamatok műszaki leírását is.

Vállalatunknál nyugdíj-korkedvezményre jogosító munkakörök az alábbiak: kemencekőműves, edző és hőkezelő, ha a dolgozó munkaidejének legalább kétharmad részét ebben a munkakörben tölti, továbbá horganyzó és ónozó, valamint zománcégető, abban az esetben, ha munkaidejének legalább kétharmad részét ebben a munkakörben tölti.

Több dolgozónk a fenti minisztertanácsi rendeletet ott értelmezi helytelenül, amikor azzal szá-

megállapításáig, valamint a nyugdíjazás évét közvetlenül megelőző 5 naptári év közül az igénylőre legkedvezőbb 3 naptári év alatt elért munkabér havi átlagának alapulvételével kell megállapítani. Csak azokat az éveket lehet figyelembe venni, melyekben az igénylő legalább 181 naptári napra munkabért kapott.

Több dolgozónk kérésére üzemi újságunkban is tájékoztatást adunk arról, hogy mikortól folyósítják a tej és tejtermékek áremelkedése miatti felemelt különböző juttatásokat: 1973. január 1-től az egyetemi és főiskolai ösztöndíjak, valamint a szak-

VARGA GÁBOR

Új művészet 2003. aug.

22.0.

Varga Gábor, keramikus

L.:Dugár János

Széky Péter:Fazekasok,vevők és a csali korsók 4.

Esti Hírlap, Bp.1977.okt. 10.

Varga Gábor

a nyári hajdunánási műrésztelepre kapott meghívást 3 hétre.

Oborzil Dezsőné: Látogatás a hajdúnánási műrésztelepen.

Hajdusági Munkás, 1972. aug. 29.

Varga Gábor

Mikó Sándor: "Bécsi söröző", Budapest, V. Eötvös Loránd utca /Ismertetés/. Épitész: Szörényi ~~Rxkáxxx~~ Béla, munkatársak: Székelyi Zsuzsa, Varga Gábor.

Magyar Ép.műv. 1971. 3. sz. 30-31. 1.

Varga Gábor

Rajz (repr.)

Hajdúsági Illusztráció, 1942. jún. 30.

Varga Gábor

a nyár folyamán 9-ik alkalommal rendezték meg a képzőművészeti körök találkozóját Hajdú-Bihar megyei és debreceni művésztelepét. A művésztelepnek 3-ik alkalommal Hajdúnánás adott otthont. A fiatal résztvevők tagjai között szerepel a téglási képzőművészeti körből.

(

Hajdú-Bihari Napló, 1972. szept. 16.

Varga Gábor
fazekas, a népmüvészet ifjú mestere
címet kapta.

Népmüvelők és népmüvészek kihün hetése.

Magyar Hirlap 1972/229 3 old.

Varga Gábor, Jarokas

A népművészet ifjú mestere.

–: Népművelőket és népművészeket tüntettek ki 8.

Népszabadság, Bp. 1972. aug. 19.

Varga Gábor, Jasekas

A népművészet ifjú mestere.

—: Népművelők, könyvtárosok, népművészek
Kikintetése 2.

EST/HIRLAP, Bp. 1972. aug. 18.

Varga Gábor

A IV. megyei képző-ipari és népi díszítőművészeti kiállításon étkészlete, fűszertartó kerámiája szerepelt. (említve).

Szabó János: Megyei kiállítás Mezőtúron.

Szolnok Megyei Néplap, 1972. máj. 6.

Varga Gábor

Grafika (repr.)

Hajdusági Munkás, 1972. márc. 24.

VARGA Gábor

kiáll. Bp.,BM Duna Palota,1993.

ism.JÓZSA Ágnes: Szobatárgyak. = Vasárnapi Hirek, 1993. okt. 3. 9.

PROKOPPNÉ Stengl Marianna: Esztergom-Belváros : Műemléki séta. Esztergom : Gran Tours, 1993

Varga Gábor, munkásképzőművész

Kiállitott a munkásképzőmű vészeti körök II. kiállitásán Ózdon.

Említve: Zsámbék

(cikk: „Kálmán Ferenc munkás-képzőművész" cimszó alatt)

Losonci Miklós cikke „Pest megyei tárlatok és alkotók" cimmel

Pest Megyei Hirlap 1978.XI.15

Szobatárgyak

A kortárs kisplasztika nemigen meri vállalni valódi hivatását. Nem mer (talán rangon alulinak érzi) olyan tárgyat létrehozni, amely tűri a hétköznapi ember közelségét és körülményeit. Varga Gábor tárgyai igénylik ezt a közelséget.

Az 1952-ben, Mezőtúron született művész első élményeit követte, amikor népművészetet tanult. Tehetsége hamarosan a népművészet ifjú mesterévé tette. Alkotó fantáziája továbblendítette. Nemcsak új formákkal, de új anyagokkal is kísérletezett. Az agyagot követte a porcelán. Alkotott több köztéri szobrot. A ceglédi árkádsor nagyszerű cégérei is jelzik, hogy játékos kedélyét, ötletességét ilyen témákban is meg tudja fogalmazni. Kisplasztikái pedig olyan tárgyak, amelyek nem csupán szobadíszek.

Varga Gábor kiállítása a BM Duna Palota Galériában látható.

Józsa

VARGA Gábor

Vas. Hív. 1993. okt. 3.

Varga Gabriella festő

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 OKT 6

ORVOSEGYETEM
Budapest

1021

Varga Gabriella vízfestménye

Megyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188 307

1903 MAJ 25.

HEVES MEGYEI
NÉPUJSÁG

Varga Gabriella

Medika és művész

Tizenhárom esztendős volt, amikor megnyerte a Népszabadság gyermekrajz-pályázatát az egri Varga Gabriella.

Szép alkotásairól annak idején lapunk is megemlékezett, néhány képét mi is közöltük. Most Budapesten tanul, az orvostudományi egyetemen; negyedéves medika, mindvégig kitűnő tanuló, aki azonban az ecsetet sem tette le. Ékesszólóan bizonyítanak erről sikerei: két emlékezetes egri kiállítása után 1967-ben szerepelt az orvostanhallgatók tárlatán, ahol elnyerte az első díjat. Most egyéni kiállítása nyílt a fővárosban, az egyetem kollégiumában. Munkáiról a kritika is dicsérő hangon beszél.

Egy fő

homok

felv

azonnali be
gédmunkás
Bérezés teljesítmény szerint.
Jelentkezés az **Eger és Vidéke Lakásépítő Ktsz-nél, Eger, Csákány u. 11.**

zállító-szolgáltató és anyagel-
hétre — kéthetenként szabad

s

nkásokat.

Robert Lacombe
directeur adjoint de l'Institut Français de Budapest
a le plaisir de vous inviter

au vernissage de l'exposition

Gabi Varga

Identification personnelle

le jeudi 17 janvier 2002
à 18h30
à l'Institut Français.

L'exposition est introduite par
Zsófia Beke, historienne d'art.

L'exposition est ouverte jusqu'au 21 février 2002,
du lundi au vendredi de 10h à 19h.
(Institut Français, 1011 Budapest, Fő utca 17.)

Robert Lacombe
a Francia Intézet igazgatóhelyettese
tisztelettel meghívja Önt

Varga Gabi

Személyigazolás

című kiállításra

amely 2002. január 17-én
18h30-kor nyílik
a Francia Intézetben.

A kiállítást bevezeti:
Beke Zsófia, művészettörténész.

A kiállítás megtekinthető 2002 február 21-ig
hétfőtől péntekig 10h-tól 19h-ig.
(Francia Intézet, 1011 Budapest, Fő utca 17.)

INSTITUT ▪ FRANÇAIS DE ▪ BUDAPEST

COLLEGIUM BUDAPEST

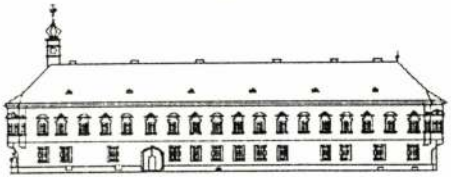

Institute for Advanced Study

Szentháromság utca 2
H-1014 Budapest
Tel:(36-1)4577 600
Fax:(36-1)4577 610

Tisztelettel meghivjuk Önt

VARGA GABRIELLA

kiállitására

A kiállitást megnyitja
VÉGH ATTILA

1997 NOVEMBER 6, CSÜTÖRTÖK
este 6 órakor

Megtekinthetõ:
1997 november 28-ig
hétköznap 8-12 és 14-18-ig

BUDAPEST 1
29. 10. 97
AL-I/64

MAGYARORSZÁG
≈017
FORINT

Új Mûvészet szerkesztõsége
Lajos Lóska
BUDAPEST
Báthori u. 10.
H-1054

VARGA GABRIELLA

"ÁLLÓKÉPEK"

1997 NOVEMBER 6 - 28
1014 Budapest, Szentháromság u.2

VARGA GABI

Új művészet

2002. máj.

45.o.

Óbudai Társaskör Galéria

Budapest, III. Kiskorona u. 7.

Mélylélegzet

Varga Gabi
kiállítása

Megnyitó: 2004. október 12-én 19 órakor
Megtekinthető november 7-ig,
hétfő kivételével 14-18 óra között.

Nemzeti Kulturális Alapprogram
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Fővárosi Képzőművészeti Alap

VARGA GABI

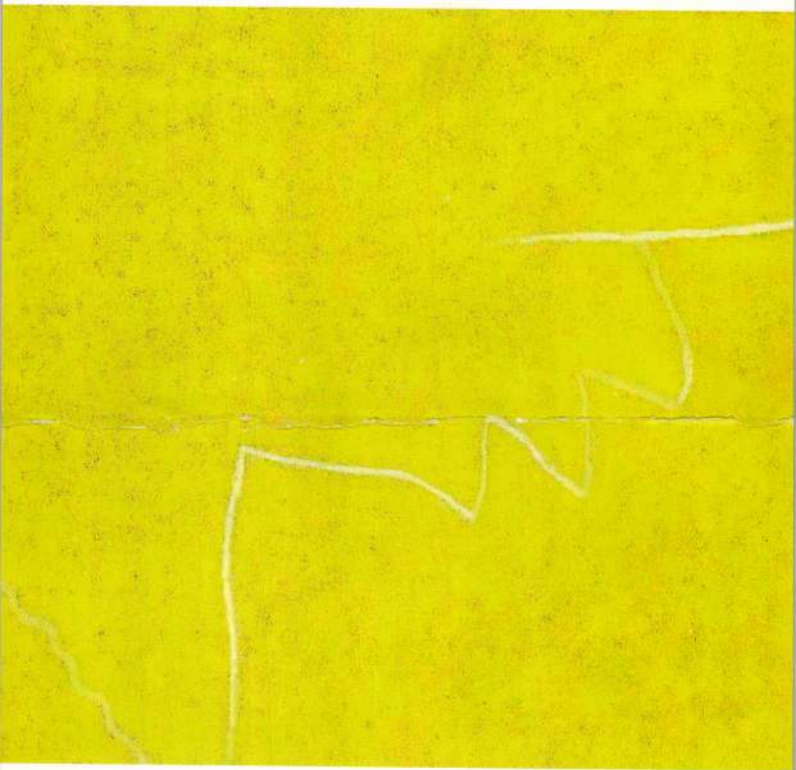

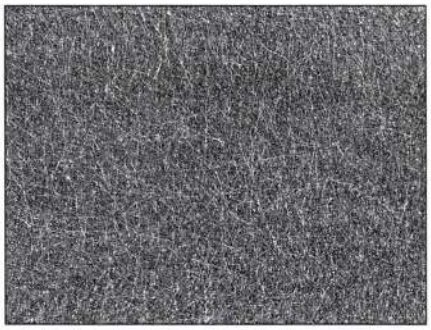

Lucie Beppler: Cím nélkül, 2000
papír, tus, grafit, 18×24 cm

kált színvilágú olajfestményei tájképi átiratok. Ezek a festmények, illetve a belőlük összeállított kép-installációk metafizikussá tágított értelmezési tartományokba vezetnek. A rajtuk megjelenő horizont, illetve a hegy motívuma, a redukált színvilág pasztelles árnyalataival, és az olajfestés szokatlanul lazúros használatából eredő légiességével, a tapasztalat határán túli szférákban sejlik föl előttünk. Ezáltal e jelenségek érzékfölötti tartalmait hangsúlyozzák ezek a festménysorozatok. Ahogy ezeknél a papíralapú munkáknál a képek hátoldaláról átsejlő szín és formanyomok, úgy az alumíniumalapra lakkal festett képek esetében a világos kékes-szürkés festékréteg alól sejlenek elő a különböző színes (rózsaszín, narancs, vörös, sárga) foltok, mintegy felhasítva a világos felületet. A szintén alumíniumalapra festett olajfestményeken pedig pasztózusan egymásra rétegzett, élénk, fauve-os színek alkotják a kompozíciót. Ezek a művek csak látszólag állnak távol egymástól. A festmények közös vonása, hogy az alkotó az ecset használatával folytat kísérletet, illetve, hogy a festékrétegek egymást lefedve, rétegzettségük által nyerik el végső helyüket. A Goethe Intézetben kiállított textilművei ugyanezt a hatást erősítik. Azokon szintén az egymást keresztező, egymásra szőtt, színes szálak a transzparencia által új színrendszereket teremtenek, akárcsak a festett gesztusok az előbb említett képeken.

Egységesebbnek tűnik, első ránézésre is Lucie Beppler (1961) kiállított anyaga, hiszen fotóinak témája a természet növényi vegetációja, különösen az aprólékos, részletgazdag ágas-bogas fák, bozótok és indák, amelyek kuszaságuk ellenére organikus csipkét képeznek a képfelületen. Tusképeinek struktúráit ezekből az élményekből fejleszti tovább, egyszerűsíti, bontja, átírja a természetben látott, fotóin is megjelenített képződményeket. A tuskompozíciókon a míves részletekből áttört faktúra-szövet áll össze, egyfajta hálószerű szövedék képződik. Itt ismét utalni kell Jutta Obenhuber Goethe Intézetben bemutatott textilmunkáira, ahol a színes fonalakból, cérnaszálakból hasonlóan pókhálószerű szövedékek, leheletfinom, kristályos szerkezetek keletkeznek. Ezeknek a textilinstallációknak a részét képezik a vékony cérnaszálak különböző irányba vetett árnyékai, s ezek által teljesedik ki a téri rendszer. Így egy újabb dialógus keletkezik a két művész és a két különböző helyszín, kiállítótér között is.

Lucie Beppler burjánzó képi faktúrái ugyanakkor túl is mutatnak a természeti jelenségeken, amelyekre utalnak, hiszen az én belső képeinek megjelenési formái is egyben. Tulajdonképpen már a fényképek témaválasztásánál is a látvánnyal való azonosulás, belső közösség irányítja az alkotót. A természet múlékonysága, törékenysége és az örök változásában rejlő állandósága párosul az emberi mulandósággal, a lélek fragilis voltával Lucie Beppler alkotásain. A megjelenő természeti formákkal ő is, Juttához hasonlóan, alakot ad a megfoghatatlannak, materiálisan jeleníti meg a csak fogalmi síkon létezőt, a keletkezés/születés és az elmúlás közötti átmenetet, azaz a létet magát.

Jutta Obenhuber kiállítása: Goethe Intézet 2002. III. 6–30., a két művész közös tárlata: Vízivárosi Galéria III. 16–30.

SZEIFERT JUDIT

Személyigazolás

Varga Gabi kiállítása

VARGA GABRIELLA FESTMÉNYEI a monokróm festészet körébe sorolhatók. Mint művészettörténész, zavarban is vagyok, hogy festményeivel szemben behatárolási kötelezettségemnek eleget tudjak tenni. A monokróm festmények elsődleges jellemvonása magától értetődően az egyetlen szín, vagy mondhatnánk, csakis, kizárólag a SZÍN – „mint olyan" – előtérbe kerülése, megjelenítése. A szín, ami tulajdonképpen a festészet (mint olyan) legfőbb jellemvonása. A monokróm festészet (mint olyan; filozófiai értelemben) tehát: a festészet ideális esete; a festészet ideája; mibenléte; az ideális festmény; vagyis: a festészet maga; szín mint kép; kép mint szín; szín mint festék; festék mint kép; festés mint festmény; a festés mint kép; egyszóval: mintakép.

A monokróm képeken a legfontosabb dolgok vannak jelen, amelyek a – hagyományos értelemben (is) vett – festmény esetében sorsdöntők és elengedhetetlenek: a vászon, a festék, azaz a szín és a festés maga (folyamata, módja és nyoma).

Ha közelebbről, alaposabban szemügyre vesszük Varga Gabi festményeit, a felületet borító szín/tónus mögött, alatt felfedezünk egy fundamentális, valami – talán sokkal alapvetőbb – színfoltot, ami kitüremkedik, előbukkan az őt betakaró felület alól/mögül vagy éppen – nézőpont kérdése – beleivódik abba. Végeredményben nem is egy („mono-"), hanem kettő (maximum három) szín játssza a főszerepet ezeken a képeken, szemmel láthatólag két-három szín vetélkedik, hatással van egymásra; ezért is emelném ki, hogy ezek a festmények nem technikai értelemben monokrómak, hanem tartalmi, lényegi szempontból nevezhetők annak. A lényeges pedig – mindezen festmények, mind pedig a monokróm festészet esetében – nem az, hogy mit nevezünk monokrómnak, hanem, hogy emögött, ezzel együtt, ennek képében mi a festészet. S hogy a festészet itt, ezen a kiállításon mi, arra Varga Gabi festés közben kiváló, kiválasztódó testet öltései adnak választ – ha nem is szóban, de „eképpen".

A festő korábbi alkotásain is két szín vetélkedett; eleinte a szürke, a későbbiekben egyre inkább az erőteljes kék, majd a zöld alapból tűnt elő a másik (kék, zöld, szürke, fekete) körvonala vagy kisebb-nagyobb foltjai, azt az érzést keltve, mintha nem is a festő, hanem a színek bontakoztatnák ki, nyomnák el vagy hoznák létre egymást egymásra hatásuk, egymásra türemkedésük által.

Legfrissebb alkotásainak domináló színe az egyik legkérdésesebb, de legnemesebb, -transzcendensebb „szín": az ezüst. (Egy rajztanárom azt találta állítani, hogy az ezüst és az arany nem is szín. Véleményem szerint viszont több mint szín.) Az ezüst mellett megtalálható még az őt „aláfestő", megalapozó világos cinóberzöld, no meg a foszforeszkáló hatású mangánibolya, a hideg tür-

kiz, illetve világos királykék, s egy esetben az élénk bíbor. Nem is a foltok, mezők, hanem az őket létrehozó ecsetvonások lendülete, nyomvonala az, ami szenzuális értelemben, igen érzékletesen, már-már érzékien hat érzékszerveinkre (szaruhártyánkra).

A monokróm festmény végeredményben több mint festmény: a festészet. Több mint egy szín: a szín. Több mint festés: kifejezés, hangulat, gondolat, létrehozás, alkotás, (meg)élés stb. Formai megjelenésében viszont sokkal kevesebb, hiszen teljesen redukált, sűrített nyom, anyag, megjelenés, jelzés, jel. Egyszóval egyéni, egyedi, személyi és személyes igazolás („személyigazolás"); ami már nem (csak) alkotóját, hanem nézőjét, képzelőjét igazolja; hanem ezen túlmenően valami másnak, többnek, soknak és fontosnak a hozzávetőleges képe, terméke, helye, hangja, szava vagy neve – nevezzük azt monokrómnak, festészetnek vagy akár csak művészetnek.

Francia Intézet, 2002. I. 17–II. 21.

BEKE ZSÓFIA

Dürer hóvirágjai

Hajdú Kinga újabb képei

HAJDÚ KINGA néhány fiatal festő társához hasonlóan a kilencvenes évek elején hagyományos eszközökkel kezdett festeni. Akkor, amikor a táblaképfestészet sokak számára már igencsak idejétmúltnak számított. Olajjal vászonra festeni így egyfelől nem tűnhet a legprogresszívebb cselekedetnek. De mégis, az a határozott állásfoglalás, mely a képek megfestésének módján túl választott témáiban is a régmúlt művészetéből merít, üdítően újszerű jelenségként hatott. A tudatos visszautalás a művészet korábbi hagyományaira azonban számos veszélyt is magában rejt. Megidézni a régi mestereket nem csak az anakronizmus érzését keltheti fel, de egyúttal önkéntelenül összehasonlításra sarkall. Elkerülni ezeket a buktatókat egy módon lehetséges: a hagyományok felmutatása mellett továbbra is fenn kell tartani a modernség látszatát. Ez a kényszerű ravaszkodás azután számos szellemes megoldáshoz vezetett.

De vajon lehet-e egyáltalán ott folytatni, ahol a századfordulón a látványfestészet tradíciója megszakadni látszott? Hajdú Kinga mindenesetre nagyon szép, nagyon festői portrékat, részletgazdag csendéleteket és tájképeket fest. Három olyan, valaha rangos műfajt elevenítve fel, melyek a huszadik században, néhány magányos kivételtől eltekintve, egykori tartalmuktól megfosztva, kiüresedve sodródtak a művészet perifériájára. Hajdú Kinga azonban biztos festői tudás birtokában, és a hagyományok alapos ismeretével felvértezve, maximális szakmai igényességgel festi műveit. Látványfestészet ez a szó legnemesebb értelmében. És bár elsődlegesen az egyszerű látvány kerül megfestésre, korábbi festményein azonban a művész egyúttal markáns raszterhálót von a kép és a néző közé. Hogy mindebben sokkal inkább kényszerítő kompromisszumot, semmint az „elidegenítés" vagy a „leképezés aktusának metaforáját" lássam, arról a festő legutóbb kiállított képei győztek meg.

Mert újabb vásznain már nyoma sincs hasonló megoldásnak. Eltűnik a korábbi képek sugallta és a művész méltatói által gyakran megfogalmazott, a képek absztrakt jelentésrétegének a gondolata, a raszterháló révén legitimizált modernség hangsúlyozása. Hajdú Kinga hóvirágjai éppúgy akarva-akaratlanul juttatják eszünkbe Dürer növénytanulmányait, mint ahogyan gyümölcsei is önkéntelenül idézik fel bennünk a holland csendéletek emlékét. Hogy eközben vásznai mégsem válnak puszta idézetekké, azt eredetük nem titkolt vállalása és az azokkal közös szoros szellemi rokonságuk biztosítja. Amikor Hajdú Kinga a semleges, homogén környezetbe helyezett hóvirágot festi, valójában ugyanaz a cél vezérli, mint ami közel ötszáz évvel korábban Dürer akvarelljeinek létrejöttét is motiválta: a festészet eszközeivel a lehető legpontosabban ábrázolni a kiválasztott tárgyat. Olyan, az északi reneszánszban gyökerező festői program ez, melynek létjogosultságát az impresszionizmust követően az avantgárd kérdőjelezte meg. Az az avantgárd, mely a mozgalom végét követően még hosszú ideig egyet jelentett a modernitással. Így érthető a fiatal festő zavara, amikor éppen a század egyik meghatározó tendenciájával szembefordulva korábbi, mára jócskán beporosodott ideálokat követ. Pedig hacsak a művészet történetét nem akarjuk egy, a múltból töretlen, egyenes pályán a jövő felé robogó expresszvonathoz hasonlítani, akkor végső soron be kell látnunk: teljesen mindegy, hogy egy festő a hagyomány melyik pontján csatlakozik annak a láncolatához.

És ha igaz mindez, akkor értelmetlenné válik a korszerűséget számon kérnünk Hajdú Kingától. Művészetének legfőbb értéke nem modernségében, hanem festői eszközeinek tökéletesítésében rejlik. Ettől, a művészetet nem fejlődésében, hanem egyetemességében megragadó, vonzó festői világtól idegen minden olyan próbálkozás, mely létjogosultságát az absztrakt festészet mint par exellence modern stílus idézeteivel kívánja igazolni. Ennek felismerése azonban, mint azt Hajdú Kinga korábbi, raszteres képei is mutatják, a festő számára sem ment egyik napról a másikra. És ez még csak nem is leleményesség vagy bátorság dolga. Hiszen hasonló, bár fordított irányú jelenség játszódott le a huszadik század elején az absztrakt művészet születésekor Párizsban is. Ekkor a látványfestészettel radikálisan szakítani akaró festők voltak azok, akik még sokáig festettek egy-egy pontosan felismerhető alakot vagy tárgyi motívumot az amúgy már nonfiguratív képeik felületére. Úgy tűnik, akkor sem volt könnyebb elszakadni az éppen uralkodó művészeti közhelyektől, mint manapság.

Raiffeisen Galéria, 2002. I. 28–III. 3.

KÁRPÁTI ZOLTÁN

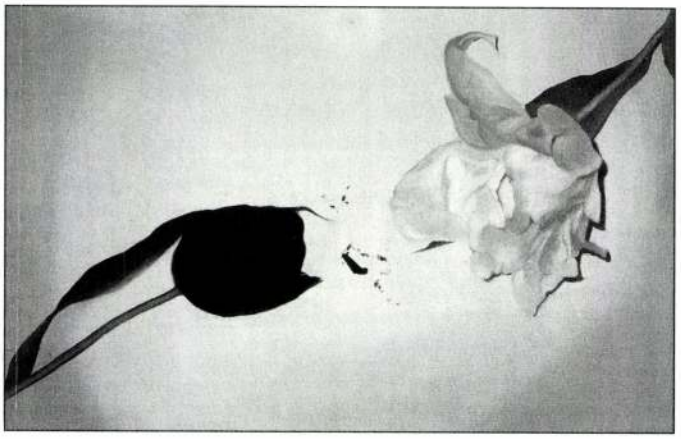

Hajdú Kinga: Van élet IV. (Fekete, fehér tulipán), 2001
vászon, olaj, 25×40 cm

Hermann Terem

VARGA GABRIELLA

kiállítása

Megnyitó: 1998. október 27. kedd du. 6 órakor

Megtekinthető: november 20-ig, naponta 14-19h között
szombat, vasárnap kivételével

A kiállítás támogatói:
Nemzeti Kulturális Alap
Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága

FÉSZEK MŰVÉSZKLUB
Budapest VII., Kertész utca 36.
Postacím: Budapest
Postafiók 8.
1400

Uj Müvészet

Bp.

Báthory utca 10

1054

F.k.: Galambos Tibor /2T Bt. - Nyomda T.: 342-51-26/

Meghívó

Varga Gábor Ákos

Fotókiállítására

GALÉRIA 11

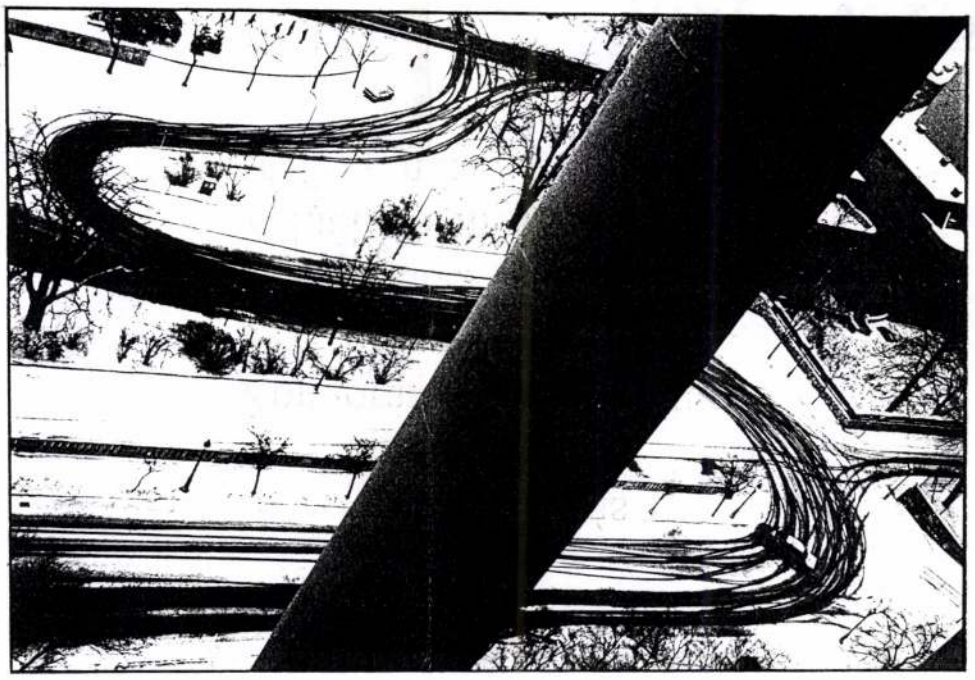

A kiállítást megnyitja :
Topor András
festőművész
Zongorán közreműködik :
Vancsó Zoltán
1995. november 15-én 19-órakor
A kiállítás megtekinthető:
december 5-ig minden nap 10-20 óráig
GALÉRIA 11 : 1111 Irinyi József u. 11. Petőfi híd budai hídfőjénél

VARGA GÀBOR ÀKOS

VARGA GÁBOR ÁKOS

Diploma után

(MH) A Mai Manó Házban a november a frissen végzett fotó szakos főiskolások kiállításainak hónapja. November elsejétől december közepéig hét fiatal művész munkáit tekinthetik meg az érdeklődők, akik közül egy, százezer forint értékű Siemens-díjjal térhet majd haza. Azt, hogy ki kapja meg a díjat, többek között a látogatók szavazatai döntik el. A hetente megújuló kiállítások sorát Varga Gábor Ákos „Polaroid kompozíciók" című tárlata nyitotta meg november 1-jén hétfőn, őt követi Gajdos Viktória, Maus Zsófia, Kiss Rozina, Cseh Gabriella, Kolozsi Beáta, a sort pedig Békefi Dóra tárlata zárja. A Siemens fotográfiai díj átadására december 20-án este hat órakor kerül sor a Magyar Fotográfusok házának Napfényműtermében. A kitüntetést Féner Tamás, a zsűri elnöke adja át.

MAGYAR HÍRLAP

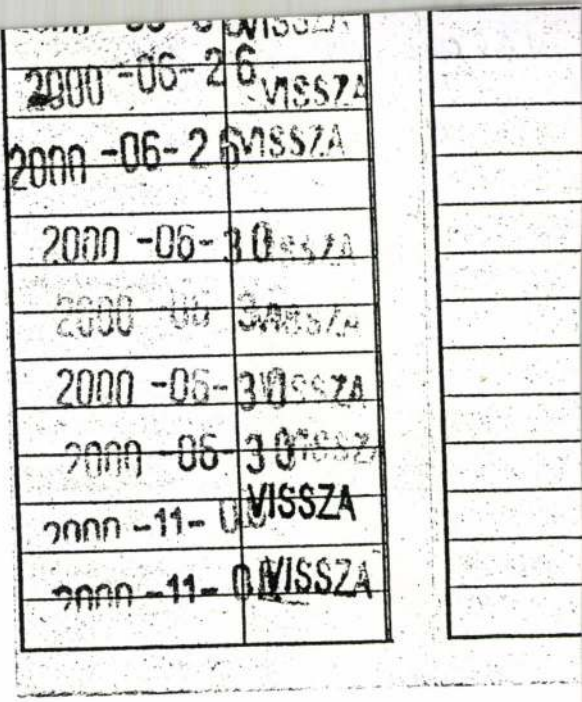
2000 -06- 26 VISSZA
2000 -06- 26 VISSZA
2000 -06- 30 VISSZA
2000 -06- 30 VISSZA
2000 -11- 0 VISSZA

Varga Gábor, fotó

Új Műv. 2003. 9. p. 6.

SZERZŐDÉSBEN RÖGZÍTETT FO
JÓVÁHAGYOTT OM-TÁM
szigorú számadási nyomta

Kedvezményezett:	T
.....	O
címe:	Á
.....	cí
Adóazonosító száma:	M
Pénzintézet:	m
Pénzforgalmi jelzőszáma:	sz
.....	A

Teljesítés időpontja:	Bizonylat kelte:
év hó nap	év

A .....számú szerződés .
javaslatában rögzített .....számú felad

Költségnemek	**OM-támogatás (Ft)**	Saját rá (F
Működési költségek		
Személyi juttatások és járulékai		
dologi költségek		

VARGA GABRIELA

27 Herman terem
kedd este 6 óra

VARGA GABRIELLA
kiállításának megnyitása

Megtekinthető:
november 20-ig, naponta 14-19 óráig
(szombat, vasárnap kivételével)

30

péntek este 5 órakor

PANNON TÖREDÉK

MÉSZÖLY MIKLÓS

kisregénye alapján készült magyar film - 1998.

Főszereplők:

MAROZSÁN ERIKA * ALMÁSI SÁNDOR

Zene: MÁRTA ISTVÁN

Rendezte:

SÓLYOM ANDRÁS

A vetítés után beszélgetés a film alkotóival.

Vezeti:

BÁRON GYÖRGY filmesztéta

A film angol nyelvű felirattal kerül vetítésre.
A filmmel kapcsolatos fotókiállítás a helyszínen tekinthető meg.

Belépés: klubtagoknak érvényes klubtagsági igazolvánnyal, vendégeknek napi tagjegy megváltásával (300,-Ft).

Két személy belépésére jogosító meghívó az irodában igényelhető.

VARGA GÉZA

1951. november 26-án Budapesten született. 1970—1976. között végezte művészeti tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán (Bp.), mesterei Mikus Sándor és Somogyi József vezetésével. Műveivel résztvett a Fiatalok Stúdiója kiállításain és az Alföldi tárlaton.

Lakcíme: Békéscsaba, Dombos u. 8.

Szénagyűjtő, 1976, vörösréz, bronz, 40x60 cm

Magyar gobrányai kiállítás Bp. Műcsarnok 1978.V.5-28.

VARGA GERZSONNÉ /

„Különösen szép kollekciót mutatott be" az Abonyban rendezett nagyjánási kézimunkaszakkör kiállításán

---

Pest Drepei Húlap. (Cegléd Húlap)
1968. aug. 27.

/4

Varga Géza

Szerepelt a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán.

M. Fl. 1933. IV. 16.

Varga Géza

grafikus

Szabad Művészet

1951. 423. l.

E l i s m e r

100 P.-ről, azaz Egyszáz Pengő
gos Bizottságától "AZ elszakitott Ma
előadássorozat keretében f. é. .....
adásom tiszteletdija fejében a Müemlé
Budapest, 1928. április ..... n.

Varga Géza, szobrász

L: Tóth Ernő

Déri Ende: Új Lap a naplóban 74-80

Új Auróra, Békéscsaba, 1981. dec. 1981/3

Varga Géza, [ ]

L: Holló László

dr Becsei J: A XXI. Alföldi Tárlat 130–133

Új Auróra, Békéscsaba, 1979 dec 3.

Varga Géza

Művei szerepeltek a "Békés megyei művészek szobrai és plasztikái" c.kiállításon Békéscsabán - 1978-ban.

Katalógus a könyvtárban.

Varga Géza: Békés Megyei Tanács emlékérme,
bronz, 10 cm ∅, 1978
(fotó Balogh F.)

skay György: Elektromos erők,
ajz a Szerelemkereső című sorozatból,
3 cm, 1927

Varga Géza

Művészet, 1942. júl. 21. old.

Varga Géza

Békés megyei Tanács
emlékérme.

Lóska Lajos: Békés képzőművészei.
Művészet, 1978. július - 18.oldal.

Varga Géza
szobrász

1951-ben Budapesten született Varga Géza, 1976-ban fejezte be tanulmányait a Képzőművészeti Főiskola szobrász szakán.

— Békés képzőművészei.
Művészet, 1978. július – 18. lap.

Varga Géza
mohrász

1977-ben két közös tárlaton
vett részt Varga Géza, ugyan-
ezen évben Derkovits ösztön-
díjat kapott. Alaptag.

— Békés képzőművészei.
Művészet, 1978. július - 18. lap.

Varga Gira

A főiskoláról kikerült Varga Gira tevékenységét az ütheresés határozza meg és a még le nem vethőzött főiskolás modonosság.

Lóska Lajos: Békési művészet, 1978.

Művészet, 1978. július – 18. lap.

Varga Géza: A gyermekért

Az első kecskeméti nyomda latin nyelvű [illegible] amelyet V. Ferdinánd király 1840-ben adott [illegible]

(MTI-fo[illegible]

A Dimitro[illegible]

A bolgár fő[illegible]
szép, modern ép[illegible]
pott helyet a sz[illegible]
Dimitrov Nemzet[illegible]
amely évente m[illegible]
ezer látogatót fog[illegible]

A múzeum tern[illegible]
mitrov életének, [illegible]
gának dokumentum[illegible]
csei per anyagai,[illegible]
kapott Lenin-rend[illegible]
mint különböző csa[illegible]
natkozású relikviái[illegible]

A múzeum vezető[illegible]
májusban a szófiai[illegible]

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
1982 MÁJ. 22
IGYELŐ
IX., ÜLLŐI ÚT 51.
51-148, 340-126

Varga Géza

Békés Megyei Népújság, 1981. aug. 11.

Varga Géza: Békési árvíz — Gát

ucernát a kunágotai Bercsényi Tsz-ben Fotó: Martin Gábor

omlott a baromfinál

zetben
tegészségügye

MAKIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Varga Géza, szobrász-művész
DOLGOZÓK LAPJA
1982 AUG 7

1021

Varga Géza szobrai, érmei Tatán

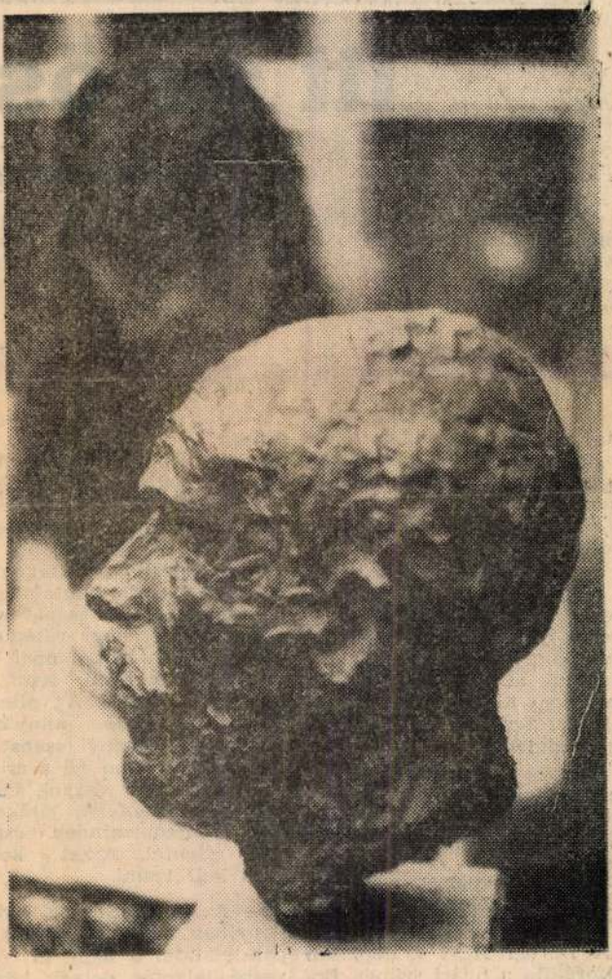

Egy alkotás a tárlaton: Varga Géza: Portré

Csütörtökön este Tatán, a megyei művelődési központban nyílt meg a most Békéscsabán élő, ám Komáromból származó művész kiállítása. Mint maga vallja: „Egykori rajztanárom, Angyal Kálmán tanított rajzolni először, később Borbás Tibor, Mikus Sándor és Somogyi József szobrászművészek voltak a mestereim." 1971—72-ben még a Komárom megyei művészek őszi tárlatán szerepelt, majd 1978 óta immáron ez a negyedik önálló kiállítása. Ezenközben bemutatkozott közös tárlatokon, s tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának is. Ezúttal 30 szobrát, kisplasztikáját láthatja a közönség, emellett bemutatja 100 érmét is.

A kiállítás egyik vitrinjében — hivalkodástól mentesen — bemutatkozik katalógusaival, közös tárlatokon szerepeltetett alkotásainak reprodukcióival. Ezt azért is tartjuk szerencsés megoldásnak, mert a kiállító művészek többségéről konkrét ismeretanyagunk nincsen, vagy nagyon kevés van. A közönségnek pedig egyáltalán nem mindegy, mennyire ismerheti meg a bemutatkozásra vállalkozó művészt. Ne higgyük, hogy Varga Géza neve megyeszerte közismert. Jó értelemben vett propaganda ez azok számára, akik nem vehettek részt a megnyitón, ahol Wehner Tibor mondott beköszöntő ismertetőt.

Varga Géza szobrászművész bemutatkozása egybeesik a megyei művelődési központ nyári szünet utáni megnyitásával, s alkotásai e hónap végéig tekinthetők meg. A kisgalériában és a szoborkertben bemutatott alkotásai megítélésünk szerint jól reprezentálják Varga művészi törekvéseit.

SPORT

Itt az ős

Vasárnap: r

Az átszervezett, egycsoportos labdarúgó NB II-ben vasárnap indítják el a játékvezetők az 1982—83. évi bajnokságot. Az elmúlt év nagy megpróbáltatást jelentett az NB II-es csapatoknak, hiszen csoportonként mindössze öt vívta ki a jogosultságot, hogy a másodvonalban maradjon. Megyénkben ez a dorogiaknak sikerült. Ez évben tehát csak két NB-s csapata maradt pátriánknak: az NB I-es Tatabánya, és az NB II-es Dorog.

Úgy mondják, hogy az NB II. a nagy utazások bajnoksága lesz. Valóban így van: Soprontól Szegedig, Ózdtól Nagykanizsáig keresztül-kasul kell utazniuk majd a csapatoknak, ami nem kis anyagi áldozattal jár. Szakmailag mi lesz az eredmény?

Jó csapatok vannak ebben az osztályban. Persze, elválik, jelent-e minőségileg előbbrelépést ez a megkurtított egycsoportú NB II. A résztvevők játékerejét ismerve, némi bizakodással előlegezhetjük az izgalmas, jó mérkőzéseket.

A Dorogi AC-t alaposan felforgatta a nyári szünet. Erről — és a bajnokságról — beszélgettünk Ivanics Tiborral, a csapat új vezető edzőjével. Elöljáróban el kell mondanunk, hogy Ivanics Tibor dolgozott már Dorogon, Kubából jött, majd 1978-b ismét Kubába tért viss ahol négy évet töltött el, ar kor most ismét leült a do giak kispadjára.

— *Sikerült-e a felkészü* — kérdeztük az „újdonsü dorogi vezető edzőt.

— Harmadik hete vagy itthon és így ismeretem j formán semmi, hiszen né év alatt teljesen kicserélőd ez a gárda. Na, meg az ell felek is. Szinte ismeretlen kopogtattam be ebbe a r gyon szigorú bajnokságba. talán jó is, de buktatókat rejt magában. A csapat sze pontjából jó, hogy valamen nyi játékos tiszta lappal dul, egyikük iránt sem v gyok előítélettel. Az ellen leket illetően jó annyiba hogy valamennyi csapat len úgy készítem fel a mie ket, hogy nem vagyok tek tettel az ellenfelek játéker jére, előttem minden csap nagy ellenfél, akiket kom lyan kell venni.

— Az ismeretlenség ro annyiban, hogy nincsenek pasztalataim a nagy és k vésbé jelentős dolgok közö nem sikerül majd mindig k lönbséget tenni. Számomi csak jelentős problémák les nek és ez fokozott figyelm igényel tőlem. Remélem, ez is megbirkózom.

Labdarúgó MNK

A Rákóczi, az Ács és a Bábol

A labdarúgó Magyar Népköztársasági Kupában lejátszották a megyei selejtező döntőit.

HONVÉD RÁKÓCZI—DÖMÖS 4:1 (2:1)

Dömös, 500 néző, vezette: Kassai. A nagy meleg ellené-e is szép számú közönség gyűlt össze az országos elődöntőbe jutást eldöntő mérkőzésen. A szurkolók titokban reménykedtek a hazai csapat sikerében. Reményük az első félidő játéka alapján jogos volt. Mindjárt kezdetben vállozatos játék alakult ki. A Rákóczi vezetése után egy perccel a Dömös 11-esből gyorsan két góllal terhelte meg a hazaiak hálóját.

A látottak alapján a ke osztállyal feljebb játszó Rá kóczi győzelme megérdeme

ÁCSI KINIZSI—OROSZLÁNYI BÁNYÁSZ 3:1 (1:1)

Ács, vezette: Havasi. A technikásabb bányászok pontos összjátékuk révén me zőnyfölényt harcoltak ki, s e a 28. percben góllá érett: eg szögletből belőtt labdát Hon váth közelről a hálóba rú gott. Öt perc múlva az ác Fiszli szemfülesen rácsapo a labdára és a védők közül ki lépve a hálóba lőtt.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 AUG 28
BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
Varga Géza

KULTURÁLIS

1021

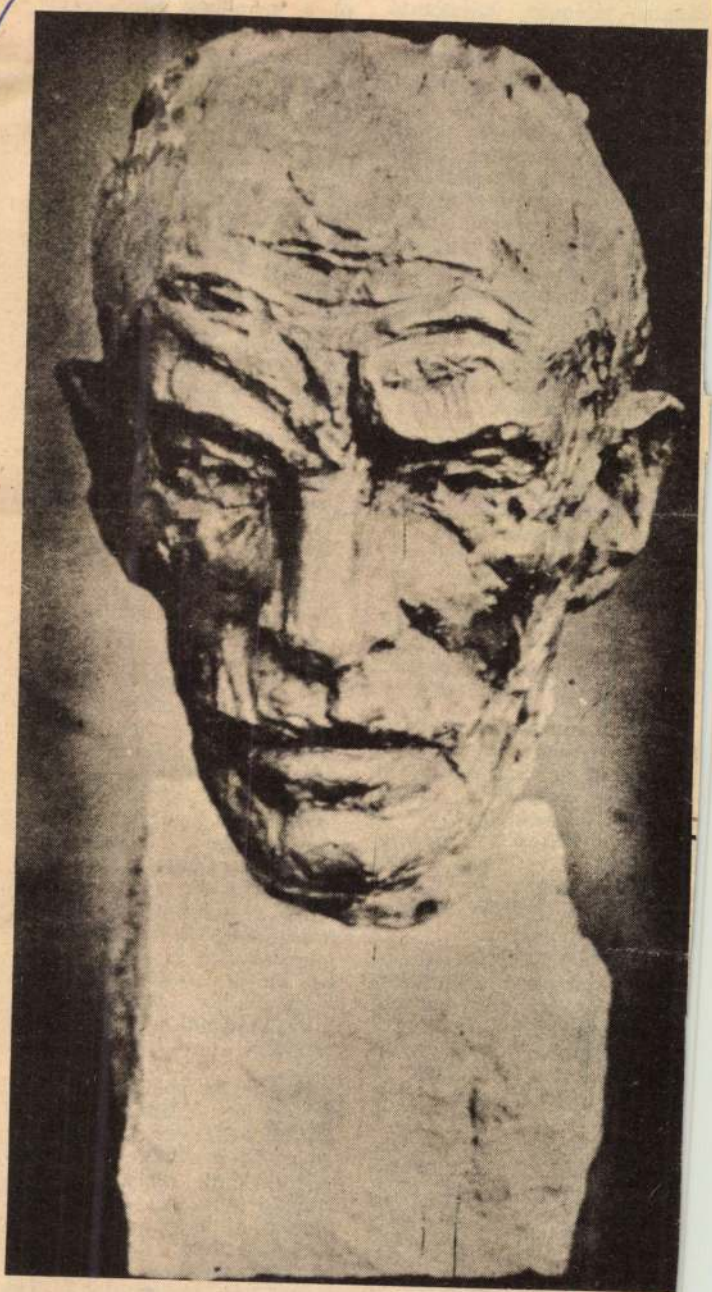

Varga Géza: Portré

adat gyengébb végi
hajtása esetén, nagyobb
ba vagy mulasztás elem
sekor végül is oda kilyuka
ni, hogy egyes vezetőkn
szakembereknek vagy beo
tottaknak — nem megfel
a szemlélete. Tehát: az
kell változtatni, s a nem
vánatos jelenség, hátrált
körülmény azonnal eltű
az adott vállalat, ágazat va
akár a népgazdaság életéből.

Ülök például a nagy gyár termelési értekezletén, s hallom a következőket: „Bizony — így a felszólaló — a karbantartóknak változtatniuk kellene a szemléletükön, hiszen nemegyszer, noha megígérik, hogy rögtön jönnek, csak másnap, vagy csak az újabb sürgetésre jelennek meg". Tehát — ennek ez a lényege — pontatlanok a karbantartók, mert rossz a szemléletük.

Ülök egy másik értekezleten: s hallom, hogy ott meg a gyáregységvezetők szemléletével elégedetlenek, ugyanis szüntelenül hol ilyen, hol amolyan drága, nagy teljesítményű gépet akarnak megvetetni a központtal, bár a meglevőket sem használják ki megfelelően. Lám: pazarolnak a gyáregységvezetők, mert rossz a szemléletük.

Ülök a harmadik értekezleten, a téma a minőség, s hallom, hogy csapnivaló a vállalatok szemlélete, mert alig-alig tesznek valamit a minőség javításáért, stabilizálásáért. — Tehát azért gyenge a termék, mert nem megfelelő a gyártók szemlélete.

Kár a példákat tovább sorolni, bizonyosan mindenki sokszor hallott már hasonló „dörgedelmeket". Pontosabban: rutinból fakadó megállapításokat a jelenségek valódi okainak feltárása helyett.

Ezért azután egyáltalában nem véletlen, hogy többnyire, akiknek az effajta bírálat szól a szemlélet javításáról — azok sem tudnak mit kezdeni az ilyen programnal. Hiszen — s ez a lényeg — az ember szemlélete, hozzáállása a munkához igen bonyolult tudati, gondolati, s gyakorlatilag gazdasági fotokban érdemes keresni, s nem az egyes emberek, vezetők, beosztottak magatartásában, vagy csak ebben.

A karbantartó például azonnal pontos lesz, ha a munkája elbírálását, s a fizetése vagy jutalma mértékét sikerül jobban ahhoz kötni, hogy mennek-e a gépek vagy sem.

Vagy: a gyáregységvezetők többnyire azért akarnak minden korszerű berendezésből egy-egy példányt, mert sok helyen még gyenge lábakon áll a nagyvállalaton belül a szakosítás és a kooperáció. A technológiailag szakosított vállalatnál elég lesz egy-egy fajta nagy teljesítményű gépből néhány darab, ahhoz, amihez ma nyolcat, tízet használnak.

A minőség is, ahol gyenge, nem attól válik-e kifogásolhatóvá — sokkal inkább mint a korszerűtlen vezetői szemlélettől —, hogy például a rossz minőség, a garanciális javítások, a selejt miatt fellépő költségek, a teljes termelési ráfordításoknak csupán 1-2 százalékát teszik ki. Ennyit a milliárdos termelési értékeket előállító vállalatok meg sem érezhetnek. A minőség alighanem akkor javulna, ha például a vezetői jutalmakat, a garanciális költségek, vagy a reklamációk mértékéhez szabnák.

Nagyon sokszor, sok helyen tulajdonképpen nem kellene elfogadni azt a kritikát, amely csak a szemléletet hibáztatja, és megáll annak bírálatánál, hiszen az igazi elemzésnek akkor kellene következnie, amikor valahol, valamilyen kérdésben tapasztalható lesz a szemlélet káros volta. Ha ennek forrását, okát sikerül feltárni, s azon változtatni,

VARGA GÉZA
kiállitása
ÚJPESTI
MINI GALÉRIA
IV. ker Árpád út 61
1978 IX.27 – X.17
Naponta 15^{h} – 19^{h}

VARGA Géza

Varga Béla, szobrászművész
Rideg Gábor: Gondolatok a 35. Vásárhelyi Őszi Tárlatról.

" Manó ", fa, kő, bronz, 5/1 cm. (repr.)

Művészet, 1989., 7., 48-old.

Varga Géza: „Pulykakakas"

Stúdió 76.

Népművelés, 1977. 2.

Varga Géza, [ ]

L. Kokas I.

Tandi L. Kiállítási jegyzetek 108-112

Tiszatáj, keged, 1980. nov. XXXIV/11

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Géza szobrász-művész

NÉPÚJSÁG (HEVES)

1981 NOV 4

a Hatvani Galéria Parádon tárlatot rendezett, a „Kortársaink" c. portrékiállítás nov. 18-ig látható.

NÉPÚJSÁG, 1981. november 4., szerda

1021

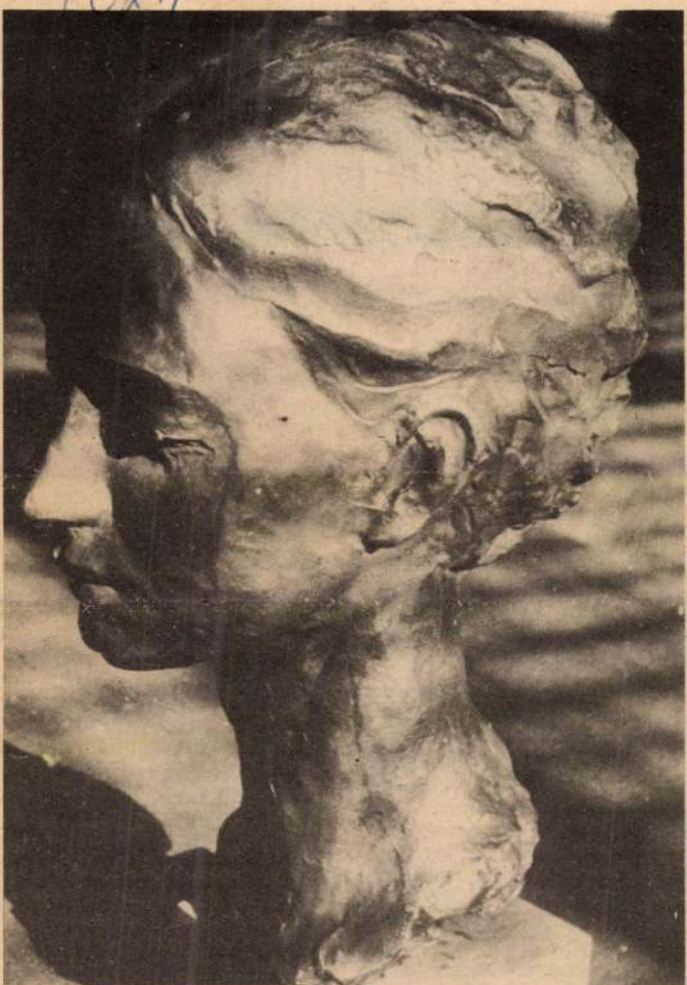

Varga Géza: Ismerősöm (bronz)

NÉPÚJSA

Történelmi idők történelmi tanulságok

1956. november—december Heves megyében

II. rész

November és decemberben a pétervásári járás kivételével megtörtént a járási-városi pártbizottságok újjászervezése is. A pétervásári járási pártbizottságot csak 1957. januárjában sikerült létrehozni, mert ezt a vidéket még november 4-e után is heteken keresztül fenyegették Ózd és környékének ellenforradalmárai.

A párt újjászervezésének folyamata december elejétől gyorsult meg, és 10-e körül megyénkben már mintegy 70 pártalapszervezet dolgozott 1400 tagot tömörítve. Az újjászervezést nemcsak novemberben, hanem még később is jelentősen fékezték az ellenforradalmi erők maradványai. Az üzemi munkástanácsok több helyen — így a gyöngyösi Szerszám és Készülékek Gyárában, a Hatvani Cukorgyárban, a Selypi Cementgyárban és a

A párt újjászervezése lényegében kétirányú folyamat volt. Egyrészt jelentette a volt MDP-tagok átigazolását, másrészt az újonnan belépettek felvételét. 1956. október 23. előtt mintegy 18 ezer párttag, illetve tagjelölt volt a megyében. Az MSZMP Szervező Bizottsága 1957. januárjában javasolta, hogy a volt MDP-tagok MSZMP-be történő átigazolásának határidejét május 1-ben kell meghatározni. Ezt a javaslatot az Ideiglenes Központi Bizottság 1957. február 26-i ülésén határozatra emelte. A helyi sajátosságok miatt azonban minden megyében lehetővé vált, hogy még május hónapban is dönthessenek a taggyűlések és más fórumok átigazolási kérelmekben.

Megyénkben az újjászervezés kezdetén elsősorban egykori 19-esek, 1945 előtti párttagok, munkásmozgalmi harcosok, 1945—46-os

Varga Géza szobrász

kiállítása a Fővárosi Pedagógusok Művelődési Központjában

Népszabadság, 1985. III. 6

Varga Géza szobrász

P. Kücs Julianna: Mű a műromon
A Studió 85 Ernst múzeumi
kiállításáról

Népszabadság, 1985. IX. 20

Nagy Géza
Kiállítás a Fáklya Klubban

Magyar Nemzet 1985. III. 12.

Varga Géza

Békéscsabán, a Munkácsy Mihály Múzeumban szombaton megnyílt a 24. alföldi tárlat, amely hagyományosan az ország e tájain élő, illetve az Alföldhöz kötődő képzőművészek egyik közös kiállítása. Az idén hetvenöt művész több mint százötven alkotása (festménye, rajza, szobra, érme és iparművészeti munkája) látható a tárlaton. Díjait a szombati megnyitón adták át. Békés megye tanácsának művészeti díját Varga Géza szobrász (Mátészalka), a megyeszékhely városi tanácsának díját Tenk László festő (Budapest), a szakszervezetek megyei tanácsának díját Tóth Ernő festő (Mátészalka), a megyei tanács különdíját pedig Veres Gábor szobrász (Budapest) kapta. A 24. alföldi tárlat szeptember 22-ig tart nyitva.

Magyar Nemzet 1985. VIII. 18.

Varga Géza

Varga Géza szobrász- és
Várkonyi János festőművész
Köz[illegible] mog. kiállí-
utca 68.).

Magyar Nemzet 1985. III. 11.

Varga Géza, szobrászművész

a gyulai Dürer-teremben látható a Békés megyei képző- és iparművészek kiállítása. Szerepel Varga Géza „Fiú" portréja /repr./ és „Bolond" c bronzszobra. /említve/. Mindkettő határozott, szépen kimunkált alkotás.

B. Sajti Enre: Kiállítás a nosztalgia jegyében?
Békés Megyei Népújság, 1984. jún. 15.

Varga Géza, szobrász

Vidékről a következő kiállítóról jött az értesítés: Székelyhídi Attila festő és Varga Géza szobrász kiállítása Dombegyházán.

Kiállítási Kalenddárium

Szocialista Művészet, 1984. febr.

Varga Géza

Gyulán szerdán leleplezték a város jeles fotóművész szülöttének Székely Aladárnak a bronz mellszobrát, Varga Géza szobrászművész alkotását, a Székely Aladárról elnevezett utcában.

*

Magyar Nemzet 1986. III. 6.

Varga Géza

nalrán

Barsi Dénes portrénabra a népi írók
vesztői emlékpontjában.

Népszabadság, 1988. okt. 4.

Varga Géza

Szeleky Aladár nobre Gyulán

Nagyvarsa 1986. III. 7.

Varga Géza

Szilely Aladár fejszobra
Gyulán

Magyar Hirlap 1986. III.6.

Géza Varga

In der modernen Galerie von Pécs auf dem Széchenyi-tér in der Innenstand war bis Mitte August die VIII. Ungarische Kleinplastik-Biennale zu sehen. Auch viele andere der Kunstwerke sind dazu prädestinierte, die Umwelt, das Heim des Menschen zu verschönern, was ja Aufgabe und Bestimmung der Kleinplastiken ist. So die Kirche von Géza Varga.

Ozolya Gállos: VIII. Ungarische Kleinplastik-Biennale. Budapester Rundschau, 1983. aug. 15. 10-old.

Varga Géza

— **Megnyílt szombaton** Békéscsabán, a Munkácsy Mihály Múzeumban a 24. Alföldi Tárlat, amely hagyományosan az ország e táján élő, illetve az Alföldhöz kötődő képzőművészek egyik közös kiállítása. Az idén hetvenöt művész több mint százötven alkotása (festménye, rajza, szobra, érme és iparművészeti munkája) látható a tárlaton. Díjait a szombati megnyitón adták át. Békés megye Tanácsának művészeti díját Varga Géza szobrász (Békéscsaba), a megyeszékhely városi tanácsának díját Tenk László festő (Budapest), a Szakszervezetek Megyei Tanácsának díját Tóth Ernő festő (Békéscsaba), a megyei tanács különdíját pedig Veres Gábor szobrász (Budapest) kapta.

Népszava 1981. VIII. 18.

Varga Géza szobrai

SZOBORAVATÁS. *Gyulán leleplezték a város jeles fotóművész szülöttének, Székely Aladárnak a bronz fejszobrát. Varga Géza szobrászművész alkotását a Székely Aladárról elnevezett utcában állították fel.*

Népszabadság, 1986. III. 6

Varga Géza

Kiállítás a Fáklya Klubban

Ukrajna 1985. III. 7.

Varga Géza szobrászművész 5.) Folytatás

Cs. Tóth Gyula: Művészi orientációk, Varga Géza szobrászművész indulásáról.

5 **5** Varga Géza: Vakok a hídon, bronz, 14 cm, 1983

: Művészet, 1987. július, 12-old.

A XX. századi ember és a
latának értelmezésére válla
című kompozíciójával. A fá
bronzból készült alkotás 8 r
látható a Békés megyei nap
tőségében. A függőleges
tagolású mű kazettákból
egyes képmezőket a fa tör
zetként fogják össze. Az em
az anya–gyermek kapcsolat
férfi körtáncából következő
rázolása mellett az életfa k
századunk borzalmainak me
– az ember testének darab
mai mozaikja – teret kap.
kiegyensúlyozottság helye
felületalakítás alkotói öröm
az Életfán. Megtérülni látszi
amit *Borbás Tibor* motivác
Képzőművészeti Gimnáziur
A víz alatti létet ábrázoló k
kotó magánya, a *Felhőbe k*
földi élettől távozó ember
meg. Filozofikus munka ez,
nyira, amennyire a látvár
megengedi a töprengést,
azon, hogy mivégre is vagyunk a világ-
ban. A részlemezeken elhelyezett bronz-
plasztikák fodrozódása az impresszionis-
ta szobrászat emlékét idézi, de a felületi
hatások tudatos kiaknázása nincs híján
az expresszivitásnak sem. Gondosan
komponál, nem ismeri az elnagyolást, ám
a játékosság sem hiányzik a műből. Az
alkotás értéke korunk feszültségének az
érzékeltetése, kifejezése. A szobrász fel-
adatának tekinti a jelen égető emberi kér-
désének és a témáról a maga személyes
hitű válaszának műbe fogalmazását.

Miháty Múzeumban volt. Alig hogy túl-
lépett a „stúdiós" életkoron, egy repre-
zentatív kiállításra nyílt alkalma. Lenyű-
gözően változatos volt az eddigi tevé-
kenységéről áttekintést adó tárlat, ame-
lyen nyomon követhettük gondolatvilá-
gát, szakmai felkészültségét.

Eddigi munkásságának nagy részét a
népi témavilág jellemzi. Magyarságban
gondolkodik minden káros felhang nél-
kül. Ez a kötődés adja az e tárgyban szü-
letett plasztikák időnkénti erős izzását,
tisztaságát, mélységét is. A kisplaszti-

oszintesége beszél erről. Bármilyen stí-
lusban, bármilyen formajegyekkel szólal
is meg, mindig az adott individuum jel-
lemzőinek megjelenítésére törekszik.
Nemcsak egy arcot akar felmutatni: port-
réiban a sajátos szobrászi feladat megva-
lósítása érdekli: a mintázó kéz érzékeny,

1 Varga Géza: Kentaurpár,
bronz, 250 cm, 1980
2 Varga Géza: Éjszakai pásztor,
bronz, 11 cm, 1979
3 Varga Géza: Seregélycsapat,
bronz, ∅ 11 cm, 1981

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Géza, szobrászművész

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1983 NOV 18

1021

NÉPÚJSÁG

Tegnap délután a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumban nyílt meg Varga Géza szobrászművész kiállítása „Az én műhelyem" sorozatban. Az érdeklődők december 22-ig tekinthetik meg a kiállítást

Fotó: Fazekas László

Kontársokk

Nézem Mekk Eleket a televízióban. Mosolygok, amint az idős kecskemester éppen Kotkodáék ajtajával bíbelődik és elfuserálja a zárat. Derülök és mondom: nem mese ez gyermek, hanem valóság. Bizony az a fránya bejárati ajtó nem akar becsukódni, rendbe kellene tenni a lakást, megjavítani az elromlott csapot, az eldugult lefolyót, a megbomlott tetőt. Nyakamba veszem a várost, ráülök a telefonra, miközben idegbajt kapok. Az egyik helyen sajnálkoznak, mert nincs szakemberük, János bácsi nyugdíjba ment, a másik visszaadta az ipart, a kisiparos anyagért szaladgál, a harmadik szédül a magasban, a negyedik nem ér rá ilyen apróságokkal foglalkozni. Mit tegyek? Számba veszem az ismerősöket, hátha megszán valaki.

De kik ezek az ismerősök? Igen, igen: a kontárok. Legutóbb a KIOSZ megyei választmányi ülésén több kisiparos szenvedélyesen kifakadt ellenük. Mondván: Békés megyében különösen sokan vannak. Ráadásul állandóan nő a számuk és tehetetlen az érdekvédelmi szervezet, a tanács. Olyasmi csendült ki a szavukból, hogy ezek a kényszerből munkát vállaló emberek, a kalákába tömörült családi vállalkozók már az építő kisiparosok létét

Varga Géza, szobrászművész 7.) Fényképek

G. Tóth János: Művészi orientációk Varga Géza szobrászművész indulásától

7 Varga Géza: Falu, bronz, Ø 6 cm, 1978 (fotók Nagy Imre)

Művészet, 1987. július, 13-old,

Varga Géza szobrászművész

a XXIV. Szegedi Nyári Tárlaton látható, Varga Géza „Pulykakakas"-a, munkaigényes kivitelezésével hívja magára a figyelmet. (említve).

Kenessei András: XXIV. Szegedi Nyári Tárlat, Magyar Hírlap, 1984. aug. 31., 6-old.

Varga Géza. szobrászművész. 2.) Foglalkozás.

Cs. Tóth János: Művészi orientációk. Varga Géza szobrászművész indulásáról.

2 Varga Géza: Éjszakai pásztor, bronz, 11 cm, 1979

2

Művészet, 1987. július, 11-14.

Varga Géza szobrászművész 3.) Folytatás.

G. Tóth János: Művészi orientációk. Varga Géza szobrászművész indulásáról.

3 Varga Géza: Seregélycsapat, bronz, ∅ 11 cm, 1981

3

Művészet, 1987. július, 11-old.

4

Varga Géza, szobrászművész 4. Folytatás.

Cs. Tóth János: Művészi ostentációk. Varga Géza szobrászművész indulásáról.

4 **4** Varga Géza: Szem (Csontváry), bronz, 12 cm, 1985

Művészet, 1987. július, 12-old.

3

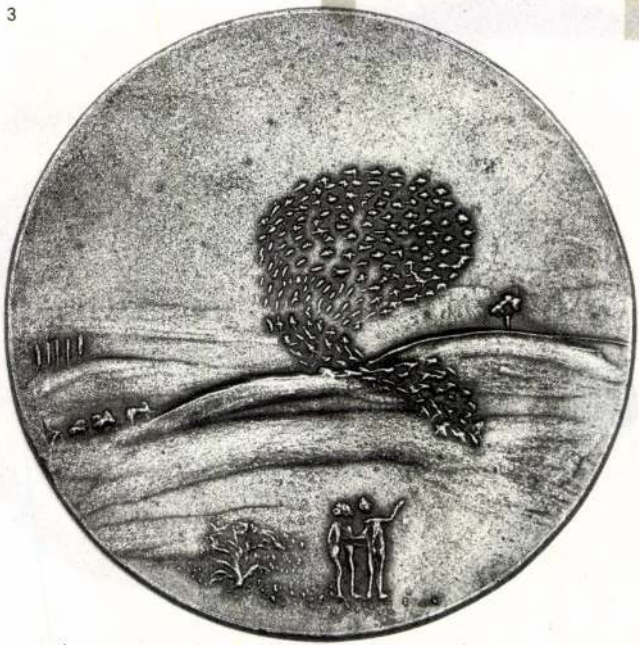

Életútja magyarázza, hogy miért nem

kákban megszólaltatott tárgyak egymás-

Varga Géza, ötvösművész 6. Folytatás
(6. Tóth János: Művészi orientációk. Varga Géza ötvösművész indulásáról.)

6

6 Varga Géza: Magány, ezüst, korall, 13 cm, 1986

= „Művészet", 1984. július, 13. old.

A kézjegy igézetében

Lantos Ferenc művészete

1

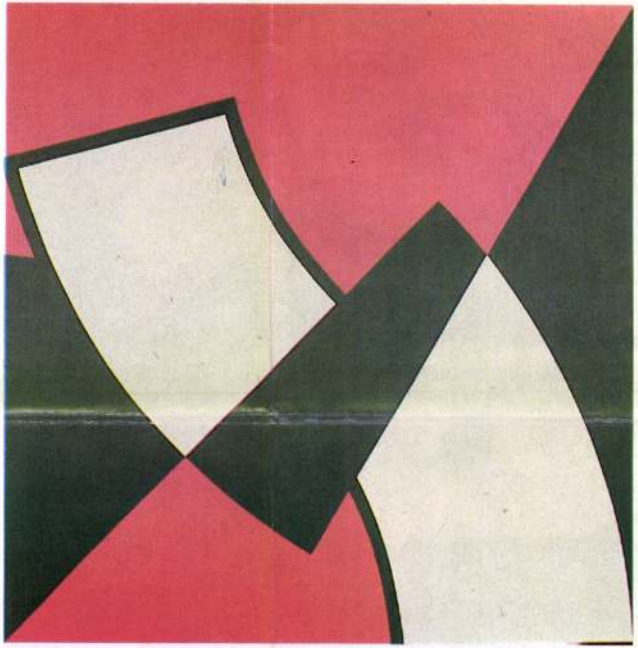

2

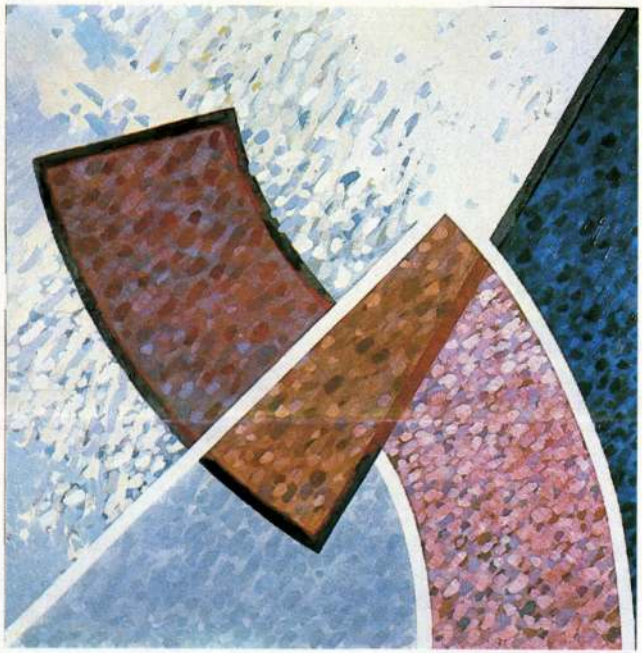

Lehet, hogy különös dolog, de bennem *Lantos Ferenc* fiatal emberként él, jóllehet legalább két évtizede ismerjük egymást; ezt a fiatalságot sem az évek, sem a megfehéredett haj nem képes kitörölni, és emögött még csak különösebb csoda sem

Nem hiszek a dogmákban: ami jó az egyik alkotónak, esetleg nem felel meg a másiknak. Lehet, hogyne lehetne, egész életen át egyetlen témával, egyetlen elképzeléssel küszködni, lehet eredményt is fölmutatni általa. (Evidens példaképpen hadd

Varga Géza, szobrászművész

Cs. Tóth János: Művészi orientációk. Varga Géza szobrászművész indulásáról.

1.) Folytatás

1 Varga Géza: Kentaurpár, bronz, 250 cm, 1980

Művészet, 1987. július, 10. old.

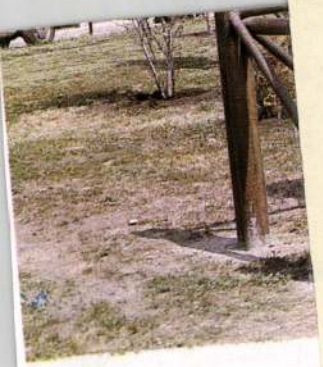

Így magasztosul jelképpé é
készített arcképe vagy az egyi
vészetet idéző fiúportréja és a
Feleségem című munkák töb
is. Munkásmozgalmi hősök
pontosan fordított hatásra tör
hasem deheroizál, de az esen
a piedesztálról lelépő, közö
egyéniséget ábrázolja. Elköte
vésznek vallja magát. Emlé
kissé leegyszerűsítve fogalm
bevett sablonok, az évtizedes
eléggé árnyalt megoldások. Pedig mű-
termében láthatóak olyan köztérre kíván-
kozó művek, mint az *Eszmék harca* vagy
a *Nincs alternatíva*. Az előbbinél két egy-
másba vágódó balta, az utóbbinál az
egymásnak feszülő szarvascsontváz-
koponyák fejezik ki áttételes, de mégis
mindenki által közérthető gondolatait.
E képi tömörítő és jelképpé formáló ké-
pességét ismerték el akkor is, mikor Prá-
gában, az *Újságírók a háború ellen* ren-
külön hatást kölcsönöz. A hegesztett-
csöppentett réz csipkeszerű faktúrája do-
minál és ad különleges ízt – többek kö-
zött – a *Táncolók*, a *Sárkány*, a Poron-
don, a Szabadság lehetősége és a
Szarvasok című alkotásainak.

„Szabó Lászlót első gyűjteményes ki-
állítása mesterré avatta" – írta 1968-ban
művészetének legjobb ismerője, Oelma-
cher Anna. Azóta is rendszeresen kiállító
művész. Részt vesz országos és helyi tár-

művésztípusával szemben következete-
sen ragaszkodik megszenvedett igazá-
hoz.

S hiszem – ha ő nem is így fogalmazná
meg –, egy művésznek nem a siker, a
megbízásokkal való elhalmozás, hanem a
következetes, átélt munka a legnagyobb
boldogság; a michelangelói értelemben
vett teremtés a lényeg.

L. Menyhért László

VARGA. Géza

KOVALOVSZKY Márta: Halál és megdicsőülés : Az 1956-os emléknüpályázatról. = Vigilia, 1990. 10.sz.

772

MHSAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
1982 MÁJ 22

1021

NÉPÚJSÁG

Varga Géza: Lány

NÉPÚ

A kecs

Kecskeméten száznegyven évvel ezelőtt létesült az első nyomda, amelyet Szilády Károly alapított. A jogutód, a mai kecskeméti Petőfi Nyomda fiataljai összegyűjtik a régi dokumentumokat, s a még fellelhető egykori nyomdai berendezéseket, hogy kiállításon mutassák be az Alföld második legrégebbi nyomdájának történetét. A gyűjteményben helyet kapnak a múlt század legszebb nyomtatványai, valamint az 1848-as szabadságharcnak a kecskeméti nyomdában készített felhívásai és hivatalos okmányai. A régi kőnyomatos nyomdai berendezéseket ismét megjavítják, hogy egy-egy szép kiadványt az eredeti módon készíthessenek el.

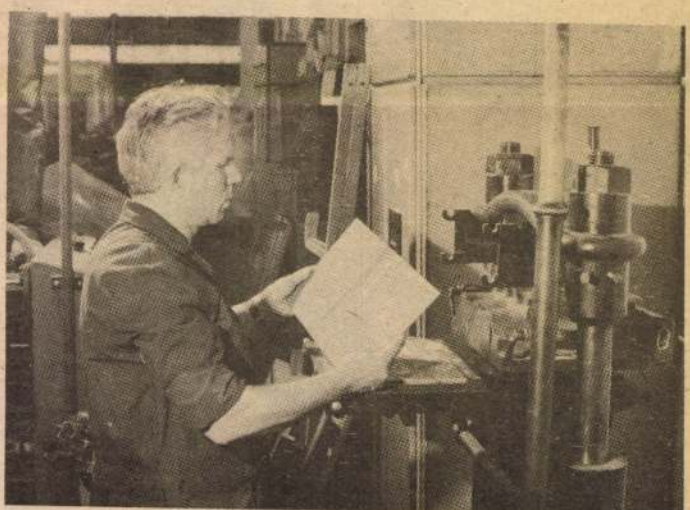

A mai Petőfi Nyomdában már csak egy régi gép, a könyvborító-aranyozó üzemel

Varga Géza

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1982 JUN 13

Tükör

KÖRNYEZET-VÉDELMI KIÁLLÍTÁS

1021

A környezetvédelmi világnap alkalmából a Művészeti Alap és az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal rendezésében plakettkiállítás nyílt a budapesti Vigadó Galériában. Képünkön Varga Géza munkája: A hal, a levél, a folyó, a tüdő, a fül és a hegy pusztulása

szerekben, ezért rávet-
férjemet, hogy közösüléskor
lső pillanatban szakítsa meg
ust... Hazudnék, ha azt mon-
hogy ennek hátrányos kiha-
l nem beszélt volna a fér-
De én csak kitartottam, még
zert sem hagytam neki fel-
mert illúziórontónak tartot-
dővel rájöttem, hogy az aktus
ogyan tudok minél előbb el-
a teljes kielégülésig, de addig
emnek vissza kellett tartania
. — Most már 50 éves vagyok,
em 63, és már nem is egyszer
em, hogy a férjem potenciája
ent, és amikor én már „kész"
k, ő még azután sem tud eljut-
kielégülésig... A kolléganőm-
való beszélgetés során szóba
ogy a nemi aktus megszakítá-
at a férfiak idegzetére és po-
jára... Most, hogy nekem
nem kell vigyáznom, elmaradt

Varga Géza

XXV. Nyári Tárlat Szegeden

Magyar Nemzet, 1986. VIII. 19.

A Megyei Könyvtár tisztelettel meghívja Önt

CSÁSZÁR ATTILA

festő és

VARGA GÉZA

szobrász

kiállításának megnyitójára

A kiállítást 1989. február 16-án 15.00 órakor

dr. Árpási Zoltán

a Népújság főszerkesztője nyitja meg

A BÉKÉSCSABAI MEGYEI KÖNYVTÁR KIÁLLÍTÁSAI 27.

1021

Varga Géza:
Békési árvízgát

„A proletariátus tiszteli, megbecs
kultuszt. A régi harcosainkra való
megemlékezünk, ezt főképpen aze
véve azoktól, akik életükkel és
felszabadítását segítették elő, ma
a forradalom ügyéért."

(Sallai Imre 1920-ban, Korvin Ottó kivégzésének első évfordulóján írott emlékezéséből)

A KMP hazai titkárságának két vezetőjét, Sallai Imrét és Fürst Sándort továbbá több társukat — Karikás Frigyest, Killián Györgyöt és másokat — 1932. július 15-én letartóztatták.

A magyar ellenforradalmi rendszer a gazdasági világválság idején maga is válságba jutott. Megingott a magyar gazdaság és éleződtek az ellentétek az uralkodó osztályon belül is. A gazdasági és politikai válság 1931 augusztusában lemondásra kényszerítette az akkor már tíz éve hatalmon levő Bethlen-kormányt, s utána gróf Károlyi Gyula kormánya lépett színre. Ám a terror fokozásával sem sikerült letörnie a munkásság és az agrárproletár-kisparaszt tömegek mozgalmait. Robbanásig feszült a helyzet Pacsán, amikor 1932. február 18-án a csendőrök belelőttek az árverések ellen tiltakozó parasztokba. A biatorbágyi merénylet ürügyén 1931 szeptemberében bevezetett statárium ellenére 1932-ben is számos tömegmegmozdulásra, tüntetésre került sor. Ezek közül a legkiemelkedőbb az 1932 áprilisában lezajlott országos memorandum akció volt. Az MSZDP vezetősége által kidolgozott memorandum demokratikus szabadságjogokat, a statárium eltörlését, titkos választójogot követelt. És bár a szociáldemokrata vezetés a kormány nyomására lemondott a korábban meghirdetett sztrájkról — a KMP és a szakszervezeti baloldal, a szakszervezeti ellenzéki mozgalom bekapcsolódva a memorandumot átadó akciókba, harcossá tette a tömegdemonstrációkat, amelyek több helyen a hatóságokkal való véres összecsapásokhoz vezettek. Mindez a munkásmozgalom erősödéséről tanúskodott. Ez volt az az időszak, amikor a szociáldemokrata párt falusi szervezetei kiépültek és országosan növekedett a kommunisták befolyása. A magyar uralkodó osztályokban egyre nőtt a nyugtalanság, emlékükben még éltek az 1918—1919-es forradalmak eseményei. Nem meglepő tehát, hogy azt vallották, „a rendet minden áron, még gépfegyverek árán is fenn kell tartani".

A statáriumot 1932 nyaráig csak köztörvényes bűnözők ellen alkalmazták, politikai ügyekben még nem került rá sor. De amikor július 15-én Sallai Imre, Fürst Sándor, Karikás Frigyes, Killián György személyében a mély illegalitásban dolgozó Kommunisták Magyarországi Pártjának vezetői kerültek rendőrkézre, elhatározták, hogy a statárium alkalmazásával példát statuálnak.

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Géza
szobrászművész

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1984 JAN 28

1021

NÉPÚJSÁG

Békés megyei kitüntetések

A Békés megyei Népújság november 22-i számában közöltük Békés megye Tanácsának 1978-ban alapított kitüntetéseit, kitüntető díjait. Ebben a számunkban a később alapított kitüntetésekkel ismertetjük meg lapunk olvasóit.

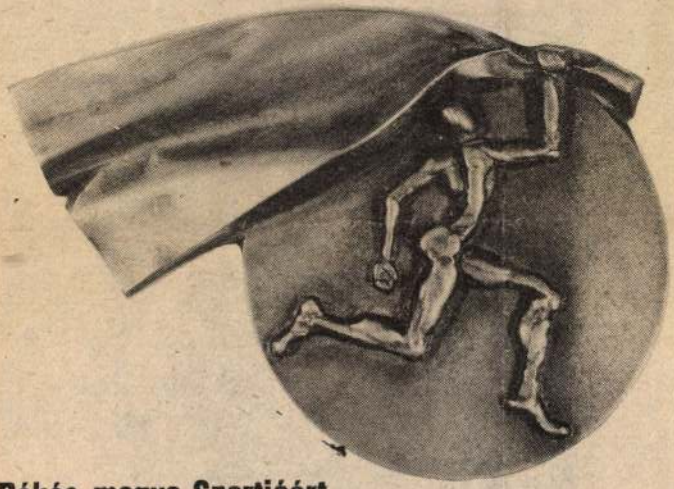

Békés megye Sportjáért

Alapítva 1982-ben. Az adományozás feltétele: a testnevelés- és sportmozgalomban hosszú éveken át kiemelkedő tevékenységet folytató személyek és csoportok kaphatják. Évenként adományozható három kitüntetés, az átadás időpontja: november 7. Az érem tervezője: Varga Géza.

Cz. I.

Fotó: Váradi Zoltán

Békés megye Tanácsának Mokry Sámuel-díja

A díjat a megyei tanács 1982-ben alapította, s olyan, a megyében működő szakemberek, kollektívák, kutatásban dolgozók részére adományozható, akik a korszerű termelési módszerek, az új eljárások, technológiák alkalmazásában, és a termelésben tartósan kiváló eredményeket értek el. Évenként 3 kitüntetés kerül átadásra augusztus 20-án. Az érem tervezője: Varga Géza.

TÁJ

ágat

Garabuczy Ágnes: Töredék

mást szervezésből, propagandából és üzleti érzékből is! Micsoda sajtófogadás, gála, koktélparti, televíziós közvetítés volt! A Washington Posttól kisebb lapokig számtalan méltatás, kritika, amely általam üdvözölte a magyar kultúra jövetelét. Videofelvételeket készítettek, s még az egyetem művészettörténeti szakán is előadási „téma" lettem. Szép három hónapot töltöttem kinn, s anyagilag sem volt megvetendő.

A Nagy Kaland, a wa-

Varga Géza kiállított munkái higgadt, fegyelmezett szemléletű alkotói világképre vallanak. Emberközpontú, humánus szemléletű művészet képviselője. Egyfajta racionalizmus és intellektualizmus jellemzi az elénk tárt alkotásokat, amelyekben megrendítő együttérzéssel mutatja be az idős emberek karakterét. Lírával átszőtt realizmusa a lélek belső tájait járja be, aminek példája néhány nagyon szép érme, annak bizonyítékaként, hogy a végletesen körülhatárolt kis felület éppúgy hordozhatja a teljességet, mint a tömegével is ható forma. Az ábrázolás fotografikus hitelessége bár itt is ellenőrizhető, de nem perdöntő. A portrék életszerűségénél, hasonlóságánál lényegesebb jellemábrázoló ereje, szuggesztivitása.

A két művész összetartozása, közös szereplése nemcsak együttes fellépés, nem is csak nagyszüleik és koruk idézése, hanem művészi együvétartozás. Képzőművészeti technikájuk módja nem azonos, de törekvéseik közösek: stílusuk a realizmus talaján gyökerezik. Reméljük, a megye más településein is láthatjuk a tárlat anyagát.

Cs. Tóth János

Varga Géza, szobrászművész

Cs. Tóth János: Tisztelet az időseknek. Békés Megyei Népújság, 1983. dec. 29.

Varga Géza

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1982 OKT 9.

művészet,
BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1021

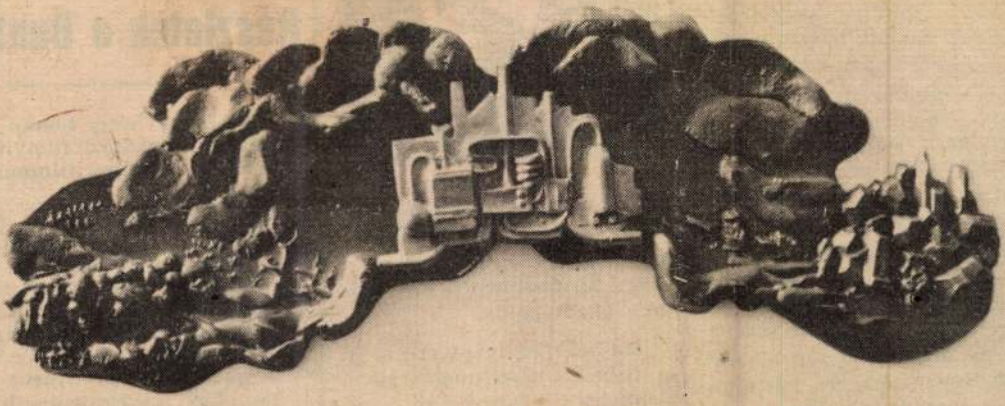

Varga Géza: Vegyiüzem

Varga Géza: Mikes-plakett

nérleg

rosnak a lakónegyedeit, kórházait, mintha valamennyi épület rakétakilövő vagy lőszerraktár lenne. Az ostromról amerikai nyomásra kellett lemondaniuk, azért az ígéretért cserébe, hogy a városból kivonják a palesztin ellenállás harcosait. A világ máig is találgatja ennek az alkunak a hátterét. Vagyis, hogy ki, kinek és mit ígért. De beszéljünk inkább a tényekről. A palesztin fegyveresek fegyelmezetten elhagyták Bejrút térségét, hátramaradt viszont a palesztin polgári lakosság. Ez volt az első fontos fejlemény. A második pedig az, hogy sikerült végre összehívni az arab vezetőket a Libanontól legtávolabb eső arab országban, Marokkóban. A bejrúti tanulságokat a megjelentek itt úgy vonták le, hogy most már hajlandóak voltak elfogadni a felmelegített Fahd-tervet, vagyis az önálló palesztin államért cserébe adnák Izrael elismerését.

A harmadik esemény kicsit meglepő módon robbant — Reagan is béketervet fogalmazott. Ez eltért az Arab Liga tervezetétől: nem beszélt önálló palesztin államról; de eltért a begini koncepciótól is, sőt épp Begin hazai ellenzékének elképzeléseit fogadta el, vagyis azt, hogy palesztin—jordániai föderáció keretében biztosítsák a palesztin autonómiát. Ezután szabadult el a pokol. Merénylet végzett Libanon keménykezűnek beharangozott elnökével, majd elindult a leszámolás és a bosszú olyan véres forgataga, amelyre a második világháború

Begin a „...
(Lengyel Gyula karikatúrája — KS)

nagy történelmi drámái óta alig akadt példa.

Ma már nyilvánvaló, hogy a brutális tömegmészárlást a jobboldali falangisták követték el. Izrael „csak" szabad kezet engedett nekik, s a táborok köré vont gyűrűvel „csupán" biztosította a hajtóvadászaton az ezernyi polgári személy legyilkolását. A cél ugyanaz volt, mint amiért a dél-libanoni háború elkezdődött: a fegyveres és fegyvertelen palesztinok megtörése, fizikai – megsemmisítése.

A következmények azonban felmérhetetlenek. A bejrúti vérengzésektől még az izraeli közvélemény egy része is elborzadt. De talán mindezeknél figyelmet érdemlőbb következmény a Washington—Tel Aviv viszonyban mutatkozó törés. Az amerikai külügyminiszter-csere már a nyár elején sejtette, hogy a begini politika feltétlen támogatásának ideje elmúlt. Erről most még inkább megbizonyosodhatott a világ a közel-keleti kérdés rendezésének amerikai terve kapcsán, hiszen ez lényegében megegyezik Begin hazai ellenzékének palesztin-koncepciójával.

Ónody György

elhunyt.

A tragédiák sorozata máju találták holtan Párizsban a dert. Június 10-én, altató túla meg 36 éves korába Rainer gatnémet filmrendező. Június keztében meghalt Bécsben a us 16-án Párizsban öngyilkos Dewaere, francia színész. Aug ban, Los Angelesben elhunyt 30-án Londonból érkezett a 6 lálhíre.

Romy Schneider halálát követően a Bunte nemzetközi magazin különkiadással emlékezett meg a színésznőről; száz képpel illusztrálva mutatja be Romy Schneider, azaz Rosemarie Magdalena Albach életét, gyermekkorát, sikereit és családjait filmben, szerelemben és családban; a világsztárt fenn és lenn, gyermekeit, az egész világon ismert filmjeleneteit, s végül a kívánságnak megfelelő egyszerű, minden virág nélküli temetést, ahogyan maga kérte Laurent Pétint fia. David temetésekor; az utolsó utat, amelyre mindössze 45 barátja kísérhette — s amely abba a sírba vezetett a Párizs melletti kis falusi temetőben, amit tulajdonképpen fiának vett meg néhány héttel halála előtt.

Az alábbi részletek ebből a különszámból származnak, Maria Schell, svájci filmszínésznő, Romy Schneider legjobb barátnője írja:

„De hát mit vétettem én? — Romy állandóan ezt kérdezte magától, állandóan csak ezen töprengett. Képtelen volt túltenni magát az előítéleteken. Minden ilyen

VARGA Géza szobrász

ld. Uj Aurora, 1989.4.sz. 75.p.skk.

Új Ember falinaptára

JANUÁ

1 P	ÚJÉV, Szűz Mária,
	Béke világnapja, F
2 Szo	*Nagy Szent Vazul*
	Ábel, Makár, Odil
3 V	Vízkereszt, Urunk
	Genovéva, Gyöngy
4 H	Folignói Angéla, T
5 K	Simon, Deli, Emíli
6 Sz	Gáspár, Menyhért,
7 Cs	*Penyaforti Rajmun*
	Lúcián
8 P	Gyöngyvér, Szever
9 Szo	Marcell, Juliánusz,
10 V	Urunk megkereszt
	Melánia, Agád, Vil
11 H	Ágota, Szalvia, Tas
12 K	Ernő, Árkád, Ceza
13 Sz	*Hilárius*z, Veronik
	Vidor
14 Cs	Bódog, Félix
15 P	*Remete Pál*, Lórán
16 Szo	Gusztáv, Priszcilla
17 V	Évközi 2. vasárnap
	Remete Antal, Ant
	Rozalinda
18 H	*Árpádházi Margit*,
19 K	Sára, Kanut, Máriu
20 Sz	*Fábián, Sebestyén*,
21 Cs	*Ágnes*, Agnéta
22 P	*Vince*, Artúr, Anas
	Teodolinda
23 Szo	Zelma, Emerencia,
24 V	Évközi 3. vasárnap
	Szalézi Ferenc, Tin
25 H	*Pál megtérése*, Saul
26 K	*Timóteusz és Titus*
27 Sz	*Merici Angéla*, Ang

VARGA GÉZA graf.

Banner Zoltán: Az egész látóhatár : A 35. Hódmezővásárhelyi Őszi Tárlat. Tiszatáj, 1989.1.sz. 76.p.

1982, Móra K.) 93 p. 28 cm.

182/167
VARGA Katalin: Piskóta. [Gyermekregény.] ([Ill.] Zsoldos Vera.) Bp. 1977, Móra K. 46 p. 24 cm.

/Már tudok olvasni./

183/159
VARGA Zoltán: Hallgatás. [Elbeszélések.] [Ujvidék,] (1978), Forum. 247 p. 19 cm.

184/177
VARGAFTIG, Bernard versei. (Vál., ford., utószó: Timár György.) Bp. 1984, Európa. 64 p. 17 cm.

/Uj Pegázus./

Varga Géza

A föld ihlette műalkotások

Szép hagyománya a Mezőgazdasági Múzeumnak, hogy a Vajdahunyad várban nyaranta megrendezi a Mezőgazdaság a képzőművészetben című kiállítást. Festmények, grafikák, kerámiák, szobrok, érmek idézik a termőföldhöz legközelebb élők hétköznapjait és ünnepeit azok elé, akiknek mindez közvetlen tapasztalatuk, és azok elé is, akik jobbára csak közvetve találkoznak élő termesztett növénnyel, haszonállattal. A százat meghaladó műalkotást felsorakoztató tárlat érdekessége, hogy a kiállított művek — a képünkön látható szárnyas oltártól a portrékig és a tájat ábrázoló olajképekig — megvásárolhatók.

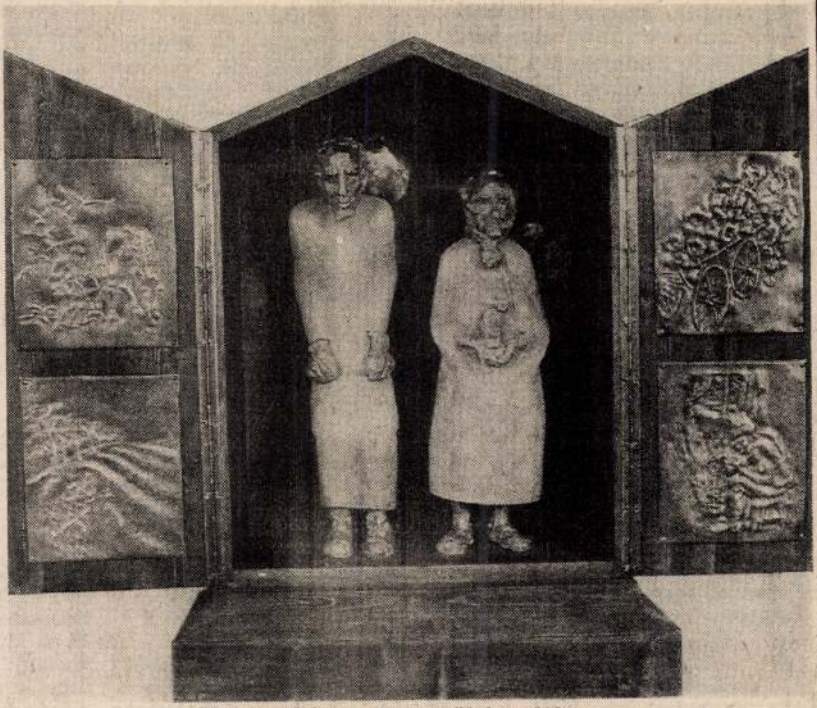

Varga Géza: Nagyszüleim oltára.

Népszabadság, 1990. sept. 7.

RÁDIÓ- ÉS TÉVÉMŰSOR

Könyvről — könyvért **17.00—19.00** RádióMA **19.03** Kölyökrádió **19.30** Fiataloknak! **21.03** Kováts Kolos énekel **21.30** Cigányfélóra **22.00** Máról holnapra **23.03** Sporthíradó.

BARTÓK RÁDIÓ

9.10 Beethoven: F-dúr vonósnégyes Op. 18. No. 1. **9.38** Együttesek és finálék vígoperákból **10.10** Így láttam Kodályt **10.41** Witterni Új Kamarazenei Fesztivál 1989 IV/4 **12.05** Richard Strauss: Alpesi szimfónia **13.00** Hallgassuk újra! **14.01** Erich Kleiber vezényel X/6. közben: **14.59** Reggel a tengeren **16.05** Édes anyanyelvünk **17.07** Magyar zeneszerzők **18.00** V maternskom jazyku **18.20** In limba materna **18.40** Na maternjem jeziku **19.05** In der Muttersprache **19.25** Zenekari muzsika **20.06** Fúvósműhelyek XIII/13. **20.35** Újraolvasva **20.45** Asconai Ünnepi Játékok 1989. IX/6. **22.15** Segítők **23.08** A brazíliai indiánok **23.23** Torontói Nemzetközi Kórusfesztivál VI/4.

TV 1

9.00 Képújság **9.05** Tévétorna **9.10** Könnyű kis gyilkosság. Álbűnügyi komédia... (ism.) **10.40** OMÉK '90 **10.50** A világ nagy városai (ism.) **11.45** Képújság **15.40** Képújság **15.50** Hónapsoroló **16.25** A TTT jelenti **16.35** Maradjatok meg szeretetemben! **16.40** Déli videoújság **16.50** Stiri — Hírek román nyelven **17.00** Évgyűrűk. Közhasznú információk **Kb. 17.40** Foghíjak **17.55** Reklám **Kb. 18.00** Ablak. Közéleti szolgáltató műsor **19.00** Esti mese **19.10** Tévémozi-előzetes **19.25** Reklám **19.30** Híradó **20.05** Peter Strohm. NSZK bűnügyi tévéfilmsorozat **20.50** Reklám **20.55** Panoráma **21.55** Tévémozi. A kis Valentino. Magyar film **23.25** Híradó 3. **23.45** A tisztek csatája. Szovjet tévéfilmsorozat. IV/2.

TV 2

17.00 Képújság **17.15** TV 2 **17.45** Kérdezz! Felelek **18.00** Telesport **18.25** Gyerekeknek! **18.46** TV 2 **19.00** A hallgatag ember. Amerikai film **20.50** TV 2 **21.00** Híradó 2. **21.20** TV 2 **21.30** Mobil Nagydíj. Nemzetközi atlétikai verseny közvetítés Athénből, felvételről **Kb. 22.40** TV 2 Napzárta **Kb. 23.25** Hungaro Carrot **Kb. 23.55** TV 2.

ESTI MŰHOLDPROGRAMOK

SKY-EUROSPORT

16.00 Golf **18.00** Könnyűatlétika **20.30** Hét végi előrejelzés **21.00** Birkózás **22.30** Forma—1 Olasz Nagydíj **23.00** Kaland — magazin **1.00** Golf **3.00** Eurosport-hírek.

SUPER CHANNEL

17.30 Az égen — élő videoshow **19.30** Időlánc **20.00** Egyveleg **21.00** Koncert **22.00** Nemzetközi hírek **22.15** Koncert **23.15** SNUB **23.45** Egyveleg **0.15** Nemzetközi hírek **0.30** Egyveleg **1.30** Időlánc

TV 5

18.00 Kincsvadászat — Görögország **19.00** Vakációk útján **19.30** Hírek **19.40** Játék a betűkkel **20.00** Ezt látni kell **21.00** Utak és kalandok **22.00** Híradó **22.35** Moziklub: Laxaux-Dames **0.10** Kanapé — vitaműsor **0.35** Műsorzárás.

Varga Géza, szobrászművész

Közterületi alkotások, összeállította: Hollósi Éva, 1988, szeptember.

Békéscsaba, Víz- és Csatornamű Vállalat:

„Megyetérkép", v. réz, bronz, 75 x 85 cm, (említve).

Művészet, 1989, január, 64-old.

Varga Géza

nohrázművén

Kiállítása a Bélés megyei Rendőrfőkapitányság épületében. (Kamarakiállítás)

Bélés Megyei Népújság
1983 ápr. 3.

Varga Géza

nohránművén

fiatal művének Stúdió '82 kiállítása
(Plasztika)

Kritika
1983 III

Varga Géza, szobrászművész

Rideg Gábor: Plasztikák két szolamban. Műfajú biennálék Pécsett és Sapronban.

Többen közülük itt is, ott is egyaránt érmeket mutattak be. Volt olyan is, aki egyazon sorozatát osztotta meg a két szakmai fórum között: például Varga Géza: „Erdély '88" (említve). Mindez az összetartozást, esetenként a dolgok összemosódását bizonyítja.

Művészet, 1989., 11–12., 45-old.

VARGA Géza (Ferenc) szobrász

CHIKÁN Bálint: Verseny a nézőért : Kisplasztikai Biennálé Pécsett. = Magyar Hirlap, 24.évf. 140.sz. 1991 11. p.

VARGA Géza

ÉS 1991. 6. sz. 4. p.

Tisztelt Adóstársaim!

Sokakat érintő kérdés napjainkban a lakásépítési és felújítási kölcsön kamatának emelése. (ld.: Hajdufi Miklós: Az utolsó csepp, ÉS, 3. szám.) Sajnos az érdek-képviseleti szervezetek tevékenysége a sajnálkozásban ki is merül. Az önkormányzat segítségébe vetett hit, ismerve azok anyagi helyzetét, nem jelent megoldást a létminimum határán egyensúlyozó többségnek. Ezeket a családokat, a kormány tagjainak rövidlátó nyilatkozatai ellenére, a havi 1500 Ft (esetleg többszörös) költségnövekedés a teljes létbizonytalanságba taszítja.

Az általánosan elterjesztett információk szerint csak két választási lehetősége van az adósoknak. Azonban ez az állítás nem igaz. A kölcsön felvételekor az adósok szerződést kötöttek a hitelintézettel. Ebben részletesen le van írva, hogy az OTP milyen indokkal bonthatja fel egyoldalúan a szerződést. Az viszont nem szerepel, hogy egyoldalúan módosíthatja is. Mint minden szerződésre, erre is vonatkoznak a Polgári Törvénykönyv szabályai. Eszerint, ha egy szerződést bármelyik fél, a másik hozzájárulása nélkül, egyoldalúan módosít, a másik fél ebből eredő minden kárát köteles megtéríteni.

Tehát, amennyiben az adós nem járul hozzá a kölcsönszerződés módosításához, és az OTP mégis megváltoztatja annak tartalmát, úgy köteles az ebből eredő kárt (tehát a teljes kamatemelkedést) az adósnak megtéríteni.

ITT VAN TEHÁT A CSAPDA!

Amennyiben a kormány által széles körben elterjesztett megtévesztő információk szerint, az adósok nyilatkoznak bármelyik változat elfogadásáról, úgy tekinthető, hogy hozzájárultak a szerződés módosításához. Sőt, az ügyesen megfogalmazott értesítés szerint a hallgatást is válasznak tekintik.

Az általuk felajánlott két lehetőség közül az egyik (t. i. a piaci kamat és a tartozás felének elengedése) még tulajdonképpen tisztességes ajánlatnak is fölfogható. A másik azonban (kamatemelés minden ellentételezés nélkül egyszerű zsarolás, erőfölénnyel való visszaélés. Mindkét verzióban elfogadhatatlan azonban az egységes (1500 Ft-os) kamatemelés. Az a [illegible]

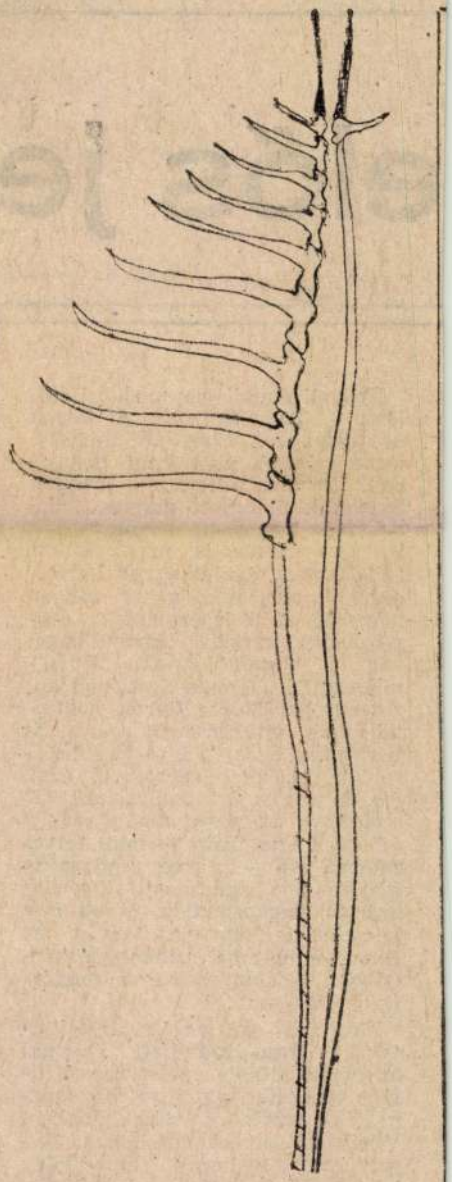

Varga Géza Ferenc rajza

elős jelen

Építgeti álmait egy miskolci építész, F. Tóth Géza is. Ásványok és drágakövek világkiállítását szeretné megvalósulva látni Borsodban. *Briliáns* ötlete — melyhez hajdan kitántorgott magyar tudósokat is megnyert — romantikus is, fantasztikus is egyszersmind. Lillafüreden, egy elhagyott katonai objektumban, száz méter mélyen helyezné el a legértékesebb drágaköveket, csekély sanszot hagyván a kincsrablóknak. Mintegy mellékesen a Palota Szállóban közép-európai Monte Carlót honosítana meg, játékkaszinót nyitva. És fantáziája áttöri a bioszféra határait: a miskolci egyetemen évek óta folytatott űrkristályosítási kísérletekre alapozva „reális esélyt" vél látni arra, hogy — mint tervezetében írja — „a nagy rendezvény idejére a világűrben a kristálygyártás megkezdődjön, és *on line* telemetriai kapcsolat révén az Expo bármely helyszínén óriásképernyőn bejelentkezzen a magyar űrkristálygyár..."

Még nem egészen kristályosította ki Expo-ábrándjait a pécsi Freivogel Mihály épülettervező, de már fölmérte: kik mivel szeretnének kirukkolni a világkiállításon Villánytól Mecseknádasdon át Szigetvárig. Meglepve tapasztalta, hogy a fővárostól kétszáz kilométerre fekvő falvakban is képezni akarnak egy-egy kisebb pillért a jövőbe vezető hidakhoz. A múlt és

Nem — üzeni a polgármester azáltal, hogy előterjeszti mesébe illő hétpontos feltétellajstromát. „Örülnénk, ha a világkiállítást nem kellene megcsinálnunk" — pendül egy húron a városvezetővel az ipari miniszter, kinek biológiai szükségletei immár közmondásossá váltak. Igaza van. Az ipar és kereskedelem fejlesztéséhez miért is kellene nagy nemzetközi impulzus épp mínálunk?

Ebben a nehéz helyzetben...

Éppen most, amikor nemcsak a messze jövendő lebeg túlon-túl messze, hanem ráadásképp a múlt nagyon is közel van. Nem kell visszamerengni régi kor árnya felé: ránk vetül, homályt borítva a köznapokra.

Pakson egy vállalatvezetőnek egyfajta „magánrendőrsége" volt; még házkutatásokat is tartatott — derül ki egy friss vizsgálatból. Ne menessszük, van elég bajunk enélkül is. Hamarosan nyugdíjba vonul — ha ő is úgy akarja —, különben is lojális, hiszen telefonján a Kádár-címert koronás címerre cserélte...

Kicserélte csapatzászlóit a Magyar Honvédség, ám ezzel egyidejűleg korábbi lakáscserékre derült fény. Olyanokra, amilyenek nagyon is beleillettek a Czinege-korszakként említhető évtizedek szokásrendjébe... A generális lehetőségeket miért ne ragadta volna meg a generálisok egy része? Még szerencse, hogy csak a lakáscseréket

VARGA Géza Ferenc

XII. Országos Kisplasztikai Biennálé, Pécsi Galéria, Pécs, 1991. A kiállitást rend. és a kat.szerk. Sárkány József. Pécs : JPM, 1991

KÖZÉP-EURÓPA FÖLDJEN

Téli tárlat '89

A kiállítás egyik képe viseli ezt a címet: Közép-Európa földje. Szikkadt, kiégett, éles törésekkel szabdalt, sok rengésről tanúskodó, ugyanakkor megállíthatatlanul sarjadó zölddel borított, elpusztíthatatlan életerőt sugárzó földdarab; ilyennek ábrázolja, vagy inkább ilyenként érzékelteti a művész, Paizs László. Ráismerünk, mert ilyennek tudjuk, ilyenként ismerjük magunk is azt a földet, amelyen élünk.

És ilyen most ez a kiállítás: középeurópai, minden értelemben. Valahogy tehát a helyünkre rázódtunk. Ezúttal nem lendültünk se túlságosan nyugatra, se túlságosan keletre, ahogy az utóbbi negyvenöt év során gyakran megesett. A viharok, amelyek más vonatkozásban életünk minden területét áthatják, itt mintha elcsendesedtek volna. A különböző irányzatok békésen megférni látszanak egymás mellett. Igaz, nincsenek nehezen elviselhető szélsőségek; nem kell az orrunkat befognunk, a szemünket behunynunk, háborgó gyomrunkat csillapítanunk. Voltaképpen „illem és jómodor" uralkodik a Műcsarnok összes termében.

Mindebből következtethetően: a zsűrimentességnek most feltétlenül az előnyei érvényesülnek. Itt – úgy általában – az önkontroll működött, s a válogatás mégsem volt túlságosan liberális. Sőt, olykor inkább meglehetősen szigorú lehetett, s talán némi előítélettől sem volt egészen mentes: „én ebbe nem illek bele, én ide nem küldök" – gondolhatták jónéhányan azok közül, akik (mintegy a szövetség tagjainak kétharmada) valóban nem küldtek be semmit. Ami – szögezzük le – nem baj. Nem lehet mindenki mindig, mindenhol jelen. A kiállítási tér korlátozott; a túlzsúfoltság zavaró lenne.

De a zsűrimentesség legnagyobb előnye: a „kizsűrizés" lehetetlensége; az, hogy semmiféle tábornak, klikknek nem volt alkalma „túszszedésre", a „ti akkor kihagytatok minket, most mi szórunk ki titeket" reagálásokra és ténykedésekre. Az eredmény, az összbenyomás, a „színvonal" pedig, ha emlékezetem nem csal, talán még jobb is, mint a zsűrizett országos tárlatokon lenni szokott.

Mégse feledjük: kiégett talajon, járványok, csaták, viharok, tizedelések után vagyunk. A pillanatnyi helyzetképet bemutató mostani tárlat alkalmat ad arra, hogy sebtében leltárt készítsünk, mink maradt, mire alapozhatunk, hogyan léphetünk tovább.

Biztató, hogy a sok évtizedes tékozlás, önpusztítás következtében se veszett ki egészen a mesterségbeli tudás és igényesség, semmilyen műfajban. Az utóbbi évtizedek sokféle „irányzata" próbálta ugyan bizonyos rekvizitumai közé sorolható, jelentőséggel egyáltalán nem bíró valami. Nevezhetik azonban bárhogyan is, bármilyen súlyos és tudományos és reprezentatív kiadványban akár: a lomtalanítás hulladékait kevesen képesek műtárgynak tekinteni (noha az ilyenféle „művészet" gesztusértéke, s a gesztusok jogosultsága a mai világban nehezen vitatható).

Még biztatóbb, hogy nem veszett ki egészen a nemes gondolatvilág sem, az, ami egy művet igazán művé, igazán értékké, igazán maradandóvá tesz; ami nélkül a legcsillogóbb anyag, technika és tudás birtokában sem születhet igazi műalkotás.

A legbiztatóbb pedig, hogy a fentebbi megállapításokat művek igazolják a kiállításon. Vállalva a szubjektivizmus, sőt az elhamarkodott ítélkezés talán nem is teljesen alaptalan vádját (hiszen a gyors kritikai reagálás óhatatlanul ezzel jár), említsünk meg néhányat a „biztató" művek közül.

Bár a hagyományos értelemben most nincs „első terem", s főleg nincs „utolsó terem", azaz nincs tendenciózus rangsora a kiállítóknak és kiállított műveknek, mégis kétségtelen, hogy az első teremben látható munkákat kiemelte, s indokoltan emelte ki a rendezés. A kedvező összbenyomást elsősorban itt kapjuk, s itt találhatjuk a legkiemelkedőbb műveket is. Absztrakt és konstruktivista jellegű (maradjunk e tág, nem éppen naprakész meghatározásoknál) munkák uralják a teret, teljes öntudattal, magabiztossággal – és jogosultsággal is: ezek az alkotók, ezek a képek és plasztikák Európa bármely országában megállnák a helyüket. Megkülönböztetett figyelmet érdemel Friedrich Ferenc krómacél oszlopa: az anyag, a forma, a technikai megoldás szépsége, párosulva az oszloptetőbe hatoló ék talányosságával, emlékezetes művé avatja (Civilizáció, 1988). Varga Géza Ferenc állatcsontvázat, agyarakat, egzotikus világot idéző, kissé bizarr hatású műve ugyancsak magára vonja a látogató figyelmét (Onagadongoui éjszaka, 1989).

A festmények közül El Kazovszkij múzeumra érett, az expresszionizmus és szürrealizmus elemeit sejtelmes és szuggesztív egységbe olvasztó, zöld, sárga, vörös, sötétkék színekre épülő olajképe igazi meglepetés. Nem kevésbé az Kóka Ferenc hosszas szemlélődésre késztető, rendkívüli precizitással festett és rajzolt vászna, melyet Pilinszky János emlékére készített (Terek II., 1982).

Az időben és térben tágabb határok között mozgó művek mellett vannak olyanok, melyek kizárólag itt és most, azaz napjaink történései között születhettek. Például Patay László Mekét halott fekszik (mint Mantegna Krisztusa), egyik vörös, másik lyukas nemzeti zászlóval letakarva. Mögöttük gyertyák lángjai lobognak. A kép, bizonyára nem véletlenül, hangulatában némi rokonságot mutat Madarász Hunyadi László siratása című festményével. Értelmezhetősége ezzel természetesen csak gazdagodik.

Ha az első terem művészeiről szólván öntudatról, magabiztosságról beszélhettünk, a jobb oldalsó terem alkotói (akiket a diszkrét rendezés bizonyos szellemi rokonság alapján csoportosított ide) egy–két kivételtől eltekintve inkább az önbizalomcsökkenéséről tanúskodó művekkel jelentkeztek. Pedig ezeknek a művészeknek a szándéka, törekvése művészetünk egy nem lényegtelen vonulatának („alföldiek", „hódmezővásárhelyiek") folytatására jogosult – és szükséges is. Nem kétséges, hogy egyikük-másikuk képes lenne az átállásra (ahogy művészeink közül sokan tették), a teljesen elvont festői eszközök alkalmazására, izgalmas felületek létrehozására (Hock Ferenc, Hézső Ferenc), de nem biztos, hogy ez az út önmaguk igazi kibontakozásához vezetne. A több-kevesebb joggal ide sorolt festőknél valamivel makacsabb eltökéltséggel „őrzi a lángot", a hagyományos értelemben vett szobrászat értékeit a középgenerációhoz tartozó Kaubek Péter (Portré, 1987) és Kubisch János (Kamilla, 1989).

Szembetűnő, hogy az iparművészek népes táborából viszonylag kevesen képviseltették magukat műveikkel, ám a beküldők hangsúlyosan jelen vannak. Különösen a textilesekre vonatkozik ez. Különböző tendenciát, de egyformán magas színvonalat képvisel a „hagyományos" Savaria gobelin (Kecskés Ágnes) és az „avantgard" Marospart (Kubinyi Anna).

A biztató példákat tovább sorolhatnánk, de éppen a művek, köztük a jó művek hatalmas mennyisége ezt lehetetlenné teszi. Összefoglalóan tehát hadd hangsúlyozzuk: a tehetség jelen van! De a nagy kérdés éppen ebből adódik: mi lesz ezzel a sok tehetséggel? Mi lesz ezzel a sok jó művel?

„Letűntek a Maecenasok, akiknek a palotája hosszú nemzedékeken át a remekművek csarnoka volt, s akiknek családjában műalkotások helyettesítették a nemesi kutyabőrt" – írta mintegy másfélszáz esztendeje Delacroix. Megváltoztatva a megváltoztatandókat: a helyzet most valahogy hasonló. Most az állam mecénási szerepe van megszűnőben. S még azt sem mondhatjuk – amit ugyancsak a nagy romantikus festő fogalmazott meg –, hogy „ezek a mi nyomorúságos képeink nyomorúságos lakásaink falaira készülnek". Sajnos nem. Nekünk arra nem telik.

VARGA Géza Ferenc

VARGA GÉZA FERENC SZOBRAI

Stúdió Galéria

Csontok szobrai fából és a maguk valóságos kalciumfoszfát-kalciumkarbonát mivoltában. Ami a meglepő: nem taszítanak. Pedig a csontváz a középkortól napjainkig a művészetben a rémület keltője.

Varga Géza Ferenc csontot és csontvázat idéző, organikus szervezésű fafaragásai azonban nem a haláltánc pokolra hívói vagy az utolsó ítélet feltámadói. E csontszobrok élő szervezetet sugallnak. Csak éppen e lények végsőkig lemeztelenítettek, a húson túl is, az organizmus szerkezetét alkotó statikai vázig. A gerinces élőlényekben az izom az erő, de az általa mozgatott csont adja tovább a mozgási energiát a kéznek, a törzsnek; mint a belsőégésű motorban, ahol a mozgást a hajtókar

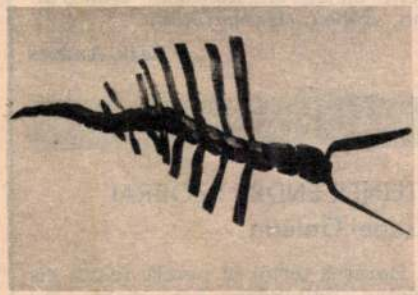

(mennyire emlékeztet formájában egy csontra!) adja tovább.

Varga csontlényei is a mozgás erővonal-szerkezetének jelképei. E szobrok nem véglegesen befejezettek, mint a „hagyományosan megfaragott" mű, hanem az adott tértől, a kiállításban elfoglalt szereptől vagy éppen az alkotó hangulatától függően más-más módon rakhatók össze.

Külön föl kell hívnunk a figyel-

VARGA GÉZA FERENC

Uj Tükör, XXII. évf. 47. sz. 1985
4. p.

met a szobrok míves kivitelére. Csontok, bronzöntvények, kötelek és fémapplikációk mellett a legfőbb anyag a fa. Varga faszobrász, szemléletében és munkamódszerében egyaránt. *(Képünkön a művész egyik szobra)*

Pogány Gábor

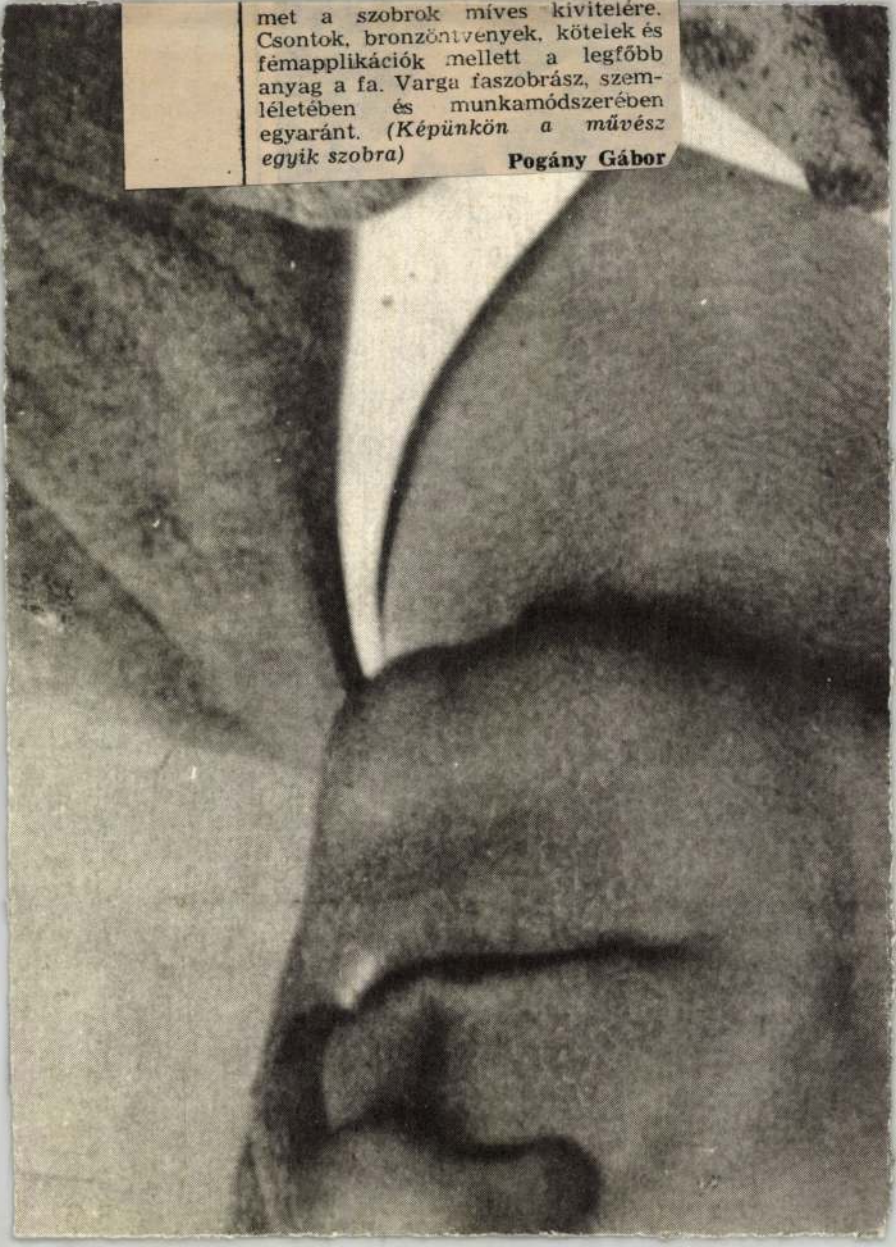

Varga Géza

nohánnűrén

A XIII. Nemzetközi Grammüvészeti és Kisplasztikai Alkotótelepen – Nyíregyháza – Sóstó – előszorban kisplasztikát készített.

Pálosi Judit
ár.

Művészet
90/1

Varga Géza Ferenc

Studió Galéria '85

Pogány Gábor: Varga Géza Ferenc szobrai.
= Új T. 85. nov. 24. 4. ll

A V.A.M. DESIGN CENTER
MEGHÍVJA ÖNT

VARGA GÉZA

szobrászművész
szobraiból, plasztikáiból és képeiből
rendezett kiállítására

megnyitja:
CSERNY JÓZSEF
Kossuth díjas formatervező

1995. május 11-én 18 órakor Budapest
1061 Király utca 22.
Megtekinthető:
1995 május 12-tól május 27-ig
hétfőtől-péntekig 10-18h -ig
szombaton 10-13h -ig.

KÉSZPÉNZZEL BERMEGÉS TVE
1995
V
9
BP. 5.

V.A.M.DESIGN
VM ®
DESIGN

Lóska Lajos
Budapest
Vigadó tér 2.

1 0 5 1

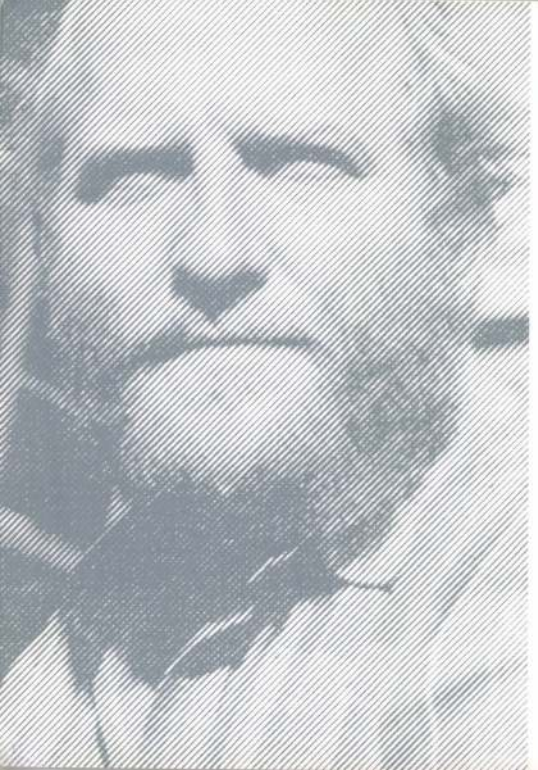

Miért röpülnek a famadarak, amelyek talán nem is madarak ? Nem tudom. Létrehozni létrehoztam, de hogyan fogalmazzam meg szavakban ? Ha jól tudnék bánni a szavakkal, leírnám. Talán JANUSRA, a kétarcú istenre gondolok, aki egyszerre néz a múltba és a jövőbe ? Folyamatosan halmozódik a múlt, fokozatosan nyílik a jövő? Az idő, a mozgás, a tér. Most Borges jutott eszembe, aki az időröl elmélkedve példaként említi Akhilleus és a teknősébéka versenyét, vagy amikor Akhilleus kilőtt nyilának pályáját nézi, és a nyílvessző minden adott pillanatban "áll" ? Néha nem árt eltűnődni azon, honnan jövünk, hogy kik vagyunk és hová megyünk és "megállítani" a pillanatot, mint az égen röptében a madarat.

1995 május 1.

Varga Géza Ferenc

Varga Géza Ferenc orahan

A szakértők a felajánlott díjakat az alábbi művészeknek javasolja kiadni:

A Nemzeti Kulturális Alap	30 000 Ft-os díját	Húber András szobrászművésznek,
Somogy Megye Közgyűlése	30 000 Ft-os díját	Sirpa Ihanus szobrászművésznek,
Nagyatád Város Önkormányzata	25 000 Ft-os díját	Varga Géza Ferenc szobrászművésznek,
a Képző- és Iparművészeti Lektorátus	25 000 Ft-os díját	Katona Zsuzsa szobrászművésznek,
a Kaszó Erdőgazdaság RT.	25 000 Ft-os díját	Tihanyi Viktor szobrászművésznek,
a Kereskedelmi és Hitelbank RT Nagyatád	25 000 Ft-os díját	Csontos László szobrászművésznek,
a Nagyatádi Művelődési Ház és és Faszobrász Alkotótelep	25 000 Ft-os díját	Nagy Gábor Mihály szobrászművésznek,
a Magyar Művelődési Intézet	20 000 Ft-os díját	Rohonczi István szobrászművésznek,
a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége	20 000 Ft-os díját	Várnagy Ildikó szobrászművésznek
a Nagyatádi Nemzetközi Faszobrász Alkotótelepre szóló meghívást és ösztöndíjat		Nagy Gábor Mihály szobrászművész nyerte el

Szakértők: Bencsik István, Csíkszentmihályi Róbert szobrászművészek, Sárkány József művészettörténész, a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének tagjai, Wehner Tibor művészeti főtanácsadó a Lektorátus részéről.

Keszthelyi Ferencné
igazgató

Budapest, 1994. szeptember 19.

Kapják: a díjfelajánlók

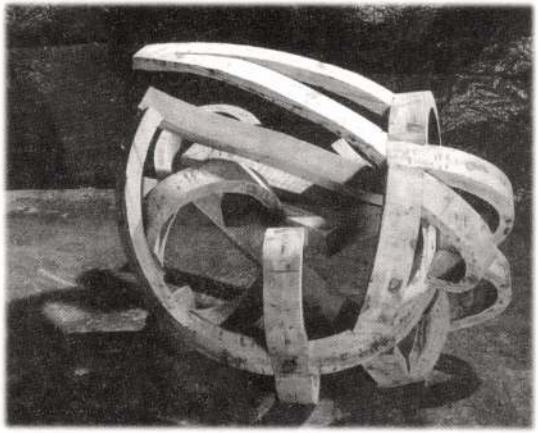

Sakari Matinlauri

A Budapest Galéria tisztelettel meghívja Önt

SAKARI MATINLAURI

és

VARGA GÉZA FERENC

kiállításának megnyitójára
1995. szeptember 12-én 17 órára
a Budapest Galéria Kiállítóházába
(Budapest III., Lajos u. 158)

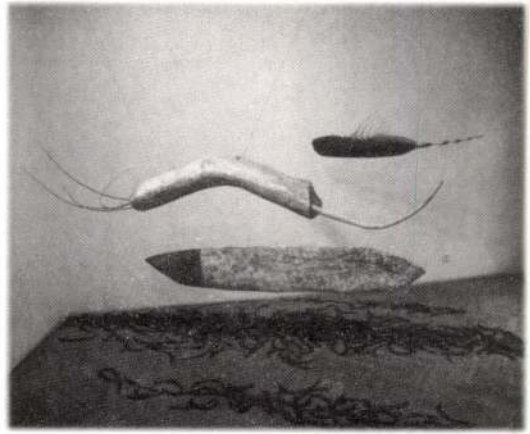

Varga Géza Ferenc

A kiállítást megnyitja:

COLIN FOSTER

szobrászművész

•

A kiállítás megtekinthető 1995. október 8-ig,
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

BUDAPEST GALÉRIA

SAKARI MATINLAURI

•

VARGA GÉZA FERENC

TÉVÉ, KÖNYV

Danilo Kiš: Egy világpolgár

LANT ÉS SEBHELYEK
PESTI SZALON KIADÓ,1994, 91 O., 260 FT

Aki tudni akarja, milyen is egy világpolgár, ki az a kozmopolita, az ne a politikai sajtó pornográf részéből tájékozódjék, inkább próbáljon maga elé idézni egy jellegzetes példányt. Nem kell érte messzire menni, a mi vidékünkön bőségben teremnek az olyan fazonok, mint Arthur Koestler és Tábori György. Vagy éppen Danilo Kiš, az „utolsó jugoszláv", a magyar, zsidó, szerb és ki tudja, még milyen származék. Születési helye: Közép-Európa, nemzetisége: „belga". Magyarországi kötődései, barátkozásai közismertek, Konrád, Esterházy, Petri, Eörsi és mások szép és meleg humorú hommage-ai dokumentálják őket. Mégis, nehéz válaszolni a kérdésre, ismerjük-e őt mint költőt, írót, gondolkodót. A hazai kiadásokhoz mennyire jogos hozzászámítanunk a vajdasági Fórum által magyar nyelven megjelentetett, de itthon csak nehezen hozzáférhető munkákat? Így olvastuk annak idején, kézről kézre adva, mint egy szamizdatot, a BORISZ DAVIDOVICS SÍREMLÉKÉ-t.

Mostantól minden másképpen lesz. A Pesti Szalon Kiadó nagy vállalkozásba kezdett: Danilo Kiš-életműsorozatot indított. A könyvhétre hozták ki az első kötetet, LANT ÉS SEBHELYEK a címe, és a hagyatékból előkerült, 1980–1986 között írt novellákat tartalmazza. Van köztük töredék, kétféle változatban is létező szöveg (A HONTALAN), és vitathatatlan remekmű (JURIJ GOLEC). Az elbeszélések először jelennek meg nálunk kötetben, de magyarul már jó részüket olvashattuk az Új Symposium Danilo Kiš-emlékszámában.

■■■

Kiš, Danilo: Kételyek kora

FORDÍTOTTA: BALÁZS ZITA, BORBÉLY JÁNOS, PISZÁR ÁGNES, TOLDI ÉVA, VUJICSICS MARIETTA, VUJICSICS SZTOJÁN

„A történelem poklának helyszíne és színtere Danilo Kiš regény- és esszéírásaiban egyaránt Közép-Európa. Itt hallotta meg és élte át a történelem szörnyű zaját... És itt ismerte fel, hogy a zajnak nincs vége, hogy a szörnyet gyártó tökösök – politikusok, forradalmárok, történelmet gyártó nemzetmentők, írók és nemírók – rettenetes laboratóriumaikban még mindig változatlanul termelnek" – írja a kötet utószavában *Bányai János*.
Kalligram Könyvkiadó,
Dominó könyvek, 224 old.

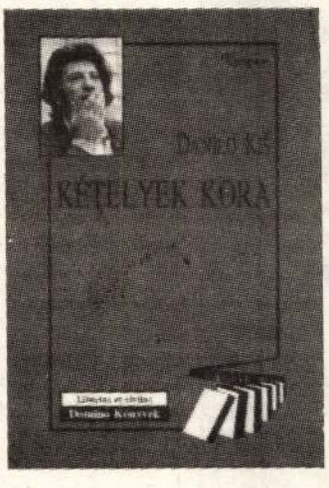

Duna Tv

Ha nem volna, ki kellene találni. Az MTV alámerülése idején (mélyebbre csak azért nem süllyedt, mert már feneket ért) mutatkozott meg igazán, milyen jó is (hogy van).

Az embert úgy általában nem szokta érdekelni, hogy egy adót ki és miért gondol és finanszíroz – legfeljebb *különös* esetben, médiavillongás idején, adófizetői minőségében vagy újságolvasóként –, amikor éppen *néz*, akkor semmiképp sem. Nézőből kétféle van. Az egyik leül a képernyő elé, s elkezd pilinckázni. A másik előre kiválasztott programra megy. A Duna Tv mindkét esetben nézhetőnek bizonyult – egészségügyi kockázat (agyvérzés, émelygés stb.) nélkül. Könnyű neki, mondhatnánk, hiszen sosem kellett politizálnia. Nem tudni, hogy direkte tiltották neki, vagy épp ellenkezőleg, dacolnia kellett a nyomással, hogy legyen harcosabb, nemzetibb gerincű, dobja be magát a helyi (határon túli) meg az országos (magyarhoni) csatározásokba. Mindenesetre nem tette. Meglehet a véleményünk az előző kurzus (kultúr)politikájáról (meg is van), melybe a Duna Tv gründolása is beletartozott, de azt el kell ismernünk, hogy az intézmény sikeresen „mosta át" a kétes eredetű pénzeket.

A Duna Tv-nek már két korszaka volt eddig. Először szerkesztetlenül, ömlesztve sugározta a javarészt konzervekből álló menüt. Két jellegzetességet lehetett csak felfedezni benne: a nemzeti kultúra és a minőség tiszteletét. E korai szakaszban többen azt jósolták, hogy egyszer elfogynak majd a hatvanas évek filmjei, kimerül a raktárkészlet, és üresen marad a képernyő. Az ellenkezője történt. Egyrészt létrejött egy átgondolt és átlátható műsorszerkezet (ahhoz hasonló, amit Gombár szeretett volna a rádióban), más és más közönségréteget szólítva meg a különböző időpontokban. És tágult a szemhatár: egyre inkább helyet adtak az egyetemes kultúra értékeinek és a szórakoztatásnak (de ez nem az eurobóvli szegényesebb kivitelű másolatát, Hollywood meg a nyugati tévék harmadvonalát vagy a több-kevesebb sikerrel műsornak álcázott vigéckedést jelenti, hanem a könnyebb műfajok színvonalas termékeit).

Nézzük a Duna Tv-t, és hajlamosak vagyunk elfeledkezni róla, hogy nem is nekünk szól. (Ez inkább az MTV egyes műsoraiban szokott a szemünkbe tűnni: ott ugyanis többen azt értik közszolgálat alatt, ha maguknak csinálnak *programot*). Nemrég nálunk járt egy „illetékes", Bíró A. Zoltán antropológus – ideát szociológusnak neveznénk – Csíkszeredáról. Munkacsoportjuk hatásvizsgálatot végzett a Székelyföldön, e majdnem tisztán magyarlakta vidéken, ahol sosem is lehetett fogni az MTV-t. Ott a hetvenes évek elején, a „bekeményítő" Ceausescu-rendszerrel szakadtak el végképp az anyaországtól. Bíró szerint (Népszabadság, jún. 9.) nekik a Duna Tv ott folytatta, ahol annak idején elveszítették a fonalat, s ezért ők korántsem gondolták anakronisztikusnak az évtizedekkel túlhaladott televízióvilágot.

Hamarosan – a Magyar Televízióval együtt – szembe kell néznie az ezredvég másfajta információközlést, másfajta vizuális megjelenítést igénylő kihívásaival. Nem vagyok médiaszakértő, de az a gyanúm, hogy a két intézmény közül a Duna Tv ér előbb a célba.

borz ■■■

Varga Géza Ferenc, eveArt Galéria

Varga Géza Ferenc munkáival legutóbb a Vigadó Galériában találkozhattunk Budapesten, az immár legendás Fáskör kiállításán. Az elnevezés találó. A fásköriek szobrászok, akik elsősorban fával dolgoznak. De nem azon a szokott módon, hogy a fát egyszerűen nyersanyagnak tekintenék. Hanem mint akik ezt a növényt különös becsben tartják, megformálásakor az egyéniségét respektálják, a mű karakterét a kiválasztott fához szabják. Gyakori az is, hogy a szobrász alá-veti magát a növény sugalmazta formai gondolatnak.

A Fáskör szobrászait elsősorban a természethez fűződő viszonyuk minősége különbözteti meg egymástól. A megformálásnak nemcsak a magától értetődő stiláris eltérése, hanem a foka is személyes jegy, azaz hogy milyen mérvű a természetben talált ágak, törzsek átalakítása. Meglehetősen széles ugyanis az erdei suháng és a hagyományos faszobor közötti tartomány, adódik benne hely felfogások, magatartások tucatjainak. A talált ágdarab, gally vagy fatörzs műtárggyá avatása, talpazatra tétele kényes dolog. Más reflexiókat kelt, mint egy már megmunkált *talált tárgy;* emberi, művészi beavatkozás nélkül puszta nyersanyag marad. A természeti tárgy véletlen hasonlósága valamihez pedig csupán kuriozitás, aminek a puszta felismerése nem művészet. A faanyag aprólékos megmunkálása viszont a hagyományos szobrászat irányába visz, és ez nem a Fáskör világa.

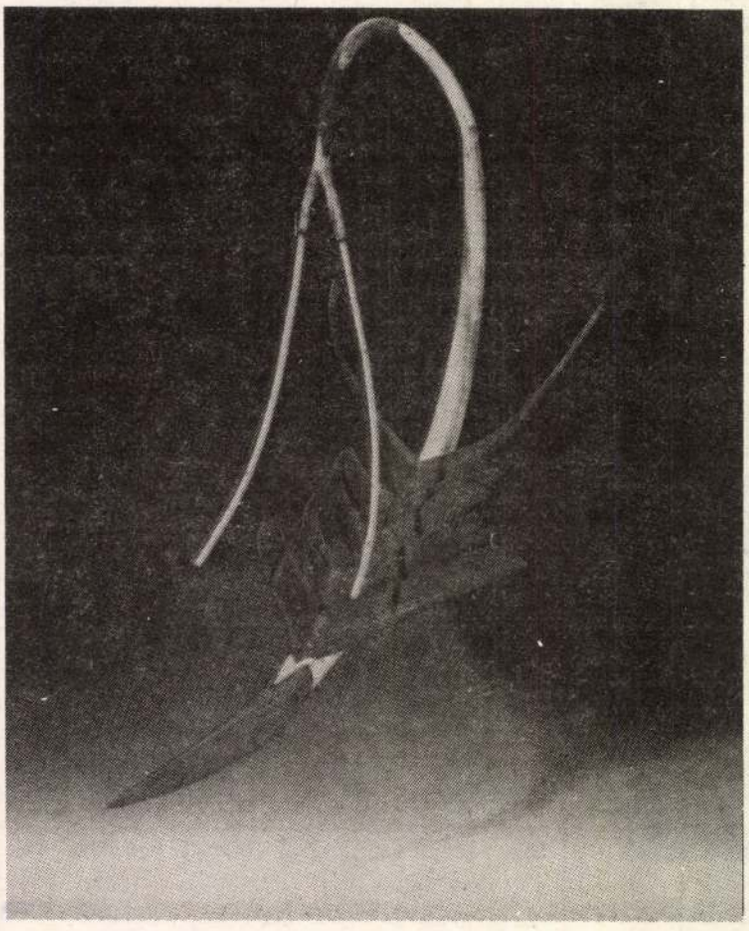

Varga Géza Ferenc: Skorpió

Varga Géza Ferenc szobrai a legmegmunkáltabbak a fásköriek művei között, de még mindig azon a térközön belül, ahol megmarad az élő fa emléke. A *népies szürrealizmus* világában, ahol jelen van az egykori fafaragók, teknővájók tudása, kéznyoma, Varga művei megmunkáltságuk, lesimítottságuk révén a klasszicizmust képviselik. Ez persze egy fásköri klasszicizmus: a természetben lépkedünk, de egy francia park megregulázott növényei közt. E szobrokban áttételeken keresztül érvényesül a természeti indíttatás. Varga művei némi vargabetűvel (bocsánat!) térnek vissza a természethez; a fától indulnak el, és hal-skorpió-madár képzetekkel érkeznek meg.

Mostani kiállításán az eveArt Galériában Varga Géza Ferenc munkái az anyaghasználatban bevezetett újításokkal lepnek meg. Nyilvánvalóan fokozatos benső érés folyománya az eredmény, ám mindenképpen módosítja az alkotóról eddig kialakult képet. A formai effektusok közé belép a szín is, de mint az alkalmazott faanyag természetes árnyalata. Különböző színű fákat épít össze Varga az akácfától az ébenig. Az AFRIKAI VARÁZSLÓ című munkán a leglátványosabb ez, ahol a középső ébenfekete „törzs" felől sávokban világosodik a „köpeny" a szélek felé. Még egy újdonság ezen a szobron: a csont alkalmazásával újabb természeti anyag, egyszersmind új szín jelenik meg díszítőelemként. Ezzel a szoborral a végső határig jutott el Varga, ameddig műve még utalást őriz a természeti eredetre. A formák nagyon határozottan *formáltak,* de az anyag kendőzetlen megmutatására irányuló szándék változatlan. Hasonló jellegű e tekintetben a HALFARKAS, a csont hangsúlyos alkalmazásával. A SKORPIÓ az a műve, ahol a természethez való kötődés és az anyaghasználat egyenlő súllyal érvényesül. Korábbi munkáira emlékeztet a BORSÓFAROK is, amelynél a természetből vett anyag és az organikus téma mintegy zárójel közé zárja a hagyományos *szobor* fogalmát. A TÜSKÉS az aranyfüst alkalmazásával egyelőre kísérletinek érzett útra lép.

Igazi meglepetést az általam eddig nem ismert *bronzok* okoznak, hiszen megjelenésük a fásköri múltból nem következik. A szobrászatnak teljesen más terénuma ez; gyökeresen különböző formálói gondolkodást igényel. A folytonosság azonban feltűnő. Természeti, főként növényi reminiszcenciák bujkálnak a kiállításon látható kis bronzszobrokban. Az ÉLETFA nevében is paradox bronz-fa; a népmesék égig érő fája, a népi képzelet naiv szürrealizmusával mint nyolcszorosára szaporított babcsíra jelenik meg. A NÖVEKEDÉS kettős spirálja szintén organikus téma, s kétségtelen, hogy Varga előadásában bronzba kívánkozik. Az ÁTVÁLTOZÁS talán a legkiválóbb természettől ihletett bronz; két egymásnak felelgető alakzat. Egy csontszerű és egy csontból kibontott, csontból levezetett forma, szétcsavarodó csont.

Az eveArt Galéria egyike azoknak a közelmúltban létesült magánalapítású műkereskedéseknek, melyek a kortárs művészet érdekében minden áldozatra készek. A Terézváros sűrűjében teljesít missziót a kicsiny bolt, időről időre értékes kiállításoknak adva nyilvánosságot. A mostani tárlatért, Varga Géza Ferenc kisebb munkái kedvéért, különösen érdemes felkeresni.

KOVÁTS ALBERT ■■■

(Bp. VII., Király u. 9/b, július 15-ig)

BUDAPEST GALÉRIA

SAKARI MATINLAURI

•

VARGA GÉZA FERENC

VARGA Géza Ferenc

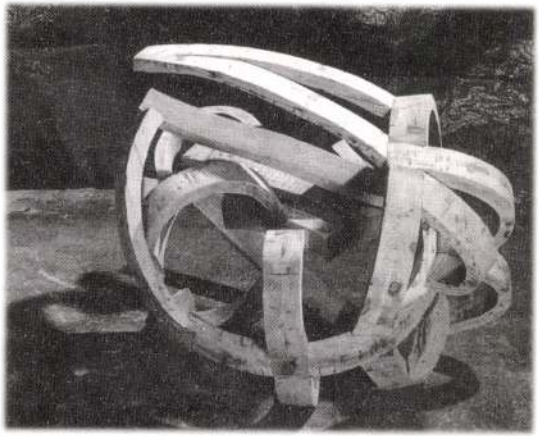

Sakari Matinlauri

A Budapest Galéria tisztelettel meghívja Önt

SAKARI MATINLAURI

és

VARGA GÉZA FERENC

kiállításának megnyitójára
1995. szeptember 12-én 17 órára
a Budapest Galéria Kiállítóházába
(Budapest III., Lajos u. 158)

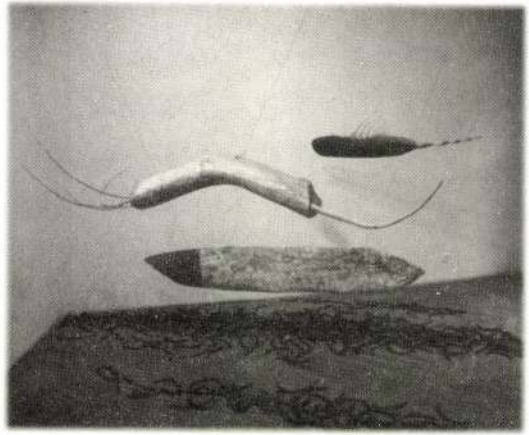

Varga Géza Ferenc

A kiállítást megnyitja:

COLIN FOSTER

szobrászművész

•

A kiállítás megtekinthető 1995. október 8-ig,
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

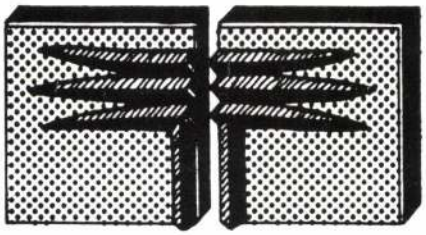

II. országos faszobrászati triennálé

Nagyatád,
Gábor Andor Művelődési Központ
1988. július 16 – szeptember 18-ig.

II. ORSZÁGOS FASZOBRÁSZ TRIENNÁLÉ DÍJAZOTT MŰVÉSZEI

A Somogy Megyei Tanács díja:
VARGA GÉZA FERENC

Nagyatád Város Tanácsának díja:
WEEBER KLÁRA

A Művelődési Minisztérium díja:
RÉTFALVI SÁNDOR

A Magyar Népköztársaság Művészeti Alap díja:
SZABÓ BEÁTA

A KISZ nagyatádi Városi Bizottságának díja:
HÚBER ANDRÁS

A nagyatádi Gábor Andor Művelődési Központ díja:
GAÁL TAMÁS

*

A II. Országos Faszobrász Triennálé bíráló bizottságának tagjai voltak:
Csíkszentmihályi Róbert szobrászművész
Dárday Nikolett főelőadó, Képző- és Iparművészeti Lektorátus
Fekete Tamás szobrászművész
Nagy Klára főmunkatárs, Somogy Megyei Tanács
Pogány Gábor művészettörténész, Somogy Megyei Múzeum
Samu Géza szobrászművész
Sümegi György művészettörténész, Művelődési Minisztérium

VARGA GÉZA FERENC
1134 Budapest, Lehel u. 14.

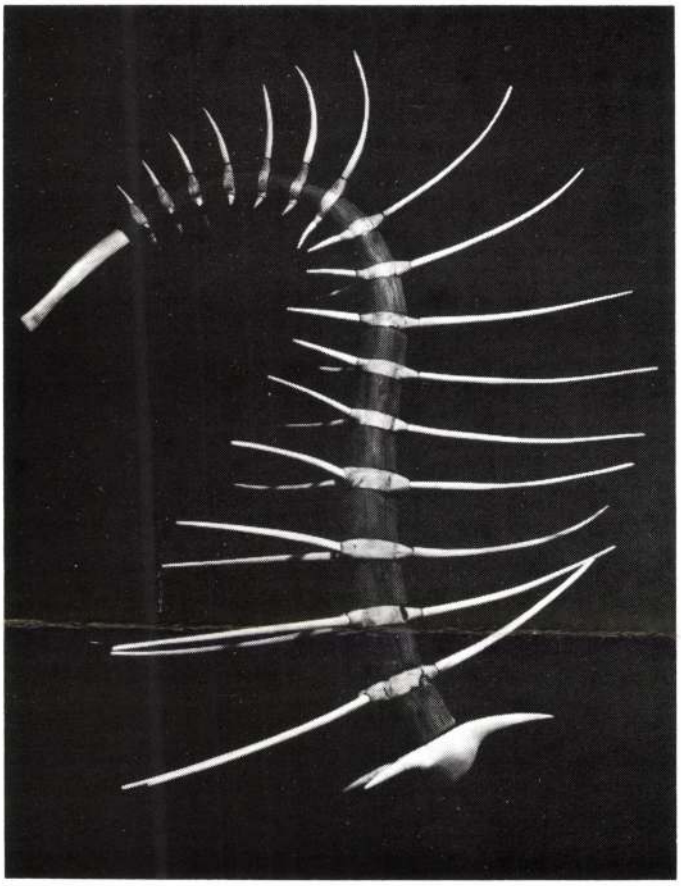

73

1950-ben született Budapesten. 1981 óta tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának, 1983-tól a Művészeti Alapnak. 1983-ban Budapesten, 1984-ben Balassagyarmaton, 1985-ben Ausztriában, Nagyatádon és a Stúdió Galériában, 1988-ban Kaposváron volt önálló kiállítása. 1983-84-ben Bulgáriában járt tanulmányúton, illetve alkotótelepen. 1984-88 között a Nagyatádi Faszobrász Alkotótelep művészeti vezetője volt, ahol több műve is megtalálható.

71. Borsófarkú, fa, 110 cm
72. Életfa IV. fa, 35 cm
73. Szélfújta hal, fa, 60 x 60 x 20 cm

TILLESS BÉLA
1118 Budapest, Serleg u.5.

70

1932-ben Szihalomban született. 1959 óta több hazai és külföldi tárlaton szerepelt, egyéni kiállítása a Mednyánszky Teremben (1965), a Lengyel Kultúra Házában (1968, 1970), az Angyalföldi Kisgalériában (1970), a Fényes Adolf Teremben (1974), a Műcsarnokban (1981), és Bradfordban (1977) volt. Számos munkája köztéri felállításra került.

70. Böszörményi 1987. rétegelt fa, 53,5 x 94 x 70 cm

366.

VARGA Géza Ferenc

Cím: Budapest, Lehel u. 14. - 1134

1950-ben született Dombóváron. 1983-tól több egyéni kiállítása volt Budapesten (Vas utca; Fiatal Művészek Klubja; Stúdió Galéria), Balassagyarmat, Sárospatak (1984); Lenti, Szekszárd, Nagyatád (1989). A Salgótarjáni Tavaszi Tárlaton 1986-ban és 1990-ben nyert díjat. Több hazai és külföldi (Burgas, Afrika, Szardinia, Spanyolország) szimpóziumon vett részt. 1984-től a Nagyatádi Faszobrász Szimpózium műhelyvezetője.

366. KIGYÓTOJÁS I, 1991
bronz, ø 10 cm

367. KIGYÓTOJÁS II, 1991
bronz, ø 11 cm

368.

VÁRADY Sándor

Cím: Budapest, Százados út 3-13. - 1087

1920-ban született Miskolcon. Tanulmányok: Miskolcon Valek József szobrásznál; Magyar Képzőművészeti Főiskolán 1938-tól Sidló Ferencnél, emellett Medgyessy Ferencnél. 1945-48: Miskolcon népi kerámiákat készít, a helyi bábszínház alapító tagja. Számos köztéri munkája közül: Muszorgszkij és Bizet (Budapest, Állami Operaház 1961); Sebzett szarvas (Sopron, 1971), Térplasztika (Székesfehérvár 1978), Díszkút (Hajdúszoboszló 1982, Mezőkövesd 1988), stb. 1952-től a Kassák Lajos köré tömörült csoporthoz tartozik. Munkácsy-díjas (1952), Érdemes Művész (1989).

368. MESEMADÁR, 1991
bronz, ø 13,5 cm

361.

362.

VARGA Géza

Cím: Békéscsaba, Dombos u. 8. - 5600

1951-ben született Komáromban. Művészeti tanulmányok: Magyar Képzőművészeti Főiskola, 1976-ban diplomázott - azóta él Békéscsabán. 1977-80: Derkovits-ösztöndíjas. Több köztéri szobra került felállításra.

357 - ÓRIÁSOK FÖLDJÉN I-IX, 1990
365. bronz
I. Kürtösök, ø 10,5 cm
II. Óriás gyerekek játékai, ø 11 cm
III. Gyerek születik, ø 11,2 cm
IV. Két bolond, ø 11 cm
V. Hegedűs, ø 10,5 cm
VI. Furulyás, ø 10,5 cm
VII. Tengeri fürdőzés, ø 12 cm
VIII. Szelek lányai, ø 11,3 cm
IX. A Nap bábája, ø 11,5 cm

A KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI LEKTORÁTUS DÍJA

VIII. Soproni Érembiennálé 1991

SZÍNES VÍZ

Nemzetközi akvarellkiállítás az Ernst Múzeumban • *Chikán Bálint*

Az *Ernst Múzeum* mutatta be azt a *Színes víz* című akvarellkiállítást, amelyen húsz magyar művész mellett öt cseh, három-három német, osztrák és romániai (közöttük egy magyar), továbbá két szlovák és egy szlovéniai (aki 1937-ben Chicagóban született) állította ki műveit.

Ha tanácstalan vagy a vizuális információval, fordulj a szavakhoz! — így szól leegyszerűsítve *Arnold Gehlen* teoretikus tétele, amely azt a jelenséget hivatott megközelíteni, hogy századunk képzőművészetében a fogalom megtelepedett a mű mellett, azaz az alkotás — Gehlen terminológiájával — kommentárigényessé vált. Ha bizonytalanok vagyunk a mű üzenetével kapcsolatban, forduljunk bizalommal a kéznél lévő hiteles kommentátorhoz.

Szily Géza: Király II, 1992, akvarell, papír, 65×96 cm

E tárlat esetében a kommentátor, a katalógus előszavának szerzője: *Wehner Tibor.* Csakhogy úgy tűnik, Wehner sem kívánta vállalni az egyes számú képértelmező szerepét. Nem a kiállításról szól ugyanis a bevezető. Ismerve a magyarországi nyomdai átfutási időket (bár a valóban szép kivitelű katalógusból nem derül ki, hogy hol készült), könnyen elképzelhető, hogy a szerző nem is volt döntési helyzetben, azaz lehet, hogy a képek még nem voltak ismertek a szöveg keletkezésekor. Mindenesetre a katalógus rövid, korrekt történeti leckét mond az európai, majd a magyar akvarellfestészetről és leírja a *Magyar Vízfestők Társaságának* (a kiállítást szervező szakmai csoportnak) rövid történetét. Nem derül ki viszont a szövegből, hogy mi volt a szervezés szellemi programja. Így az érdeklődő néző számára megfejthetetlen talány marad például, hogy a rendezők vajon a tengersok német művész közül miért épp ezt a három művészt választották ki. Majd két évszázada *August Wilhelm Schlegel* megállapította, hogy „minden egyes művészeti jelenség valódi helyét csak úgy tudjuk meghatározni, ha a művészet eszméjére vonatkoztatjuk..." Márpedig korunkban a művészet eszméje közel sem egységes, sőt. Szinte ahány alkotó, annyiféle idea. S ha ez túlzás is, és néhány tiszta modell felvázolható, alapinformációk nélkül akkor sem tudható, hogy például a szín-folt-ritmusra építő *Madarak repülése* című alkotás (*Franz Fobner-Biback* — Ausztria) vajon egy figuratív-narratív művészet szélső pólusa, amellyel a művész megközelíti a nonfiguratív, tárgy nélküli művészetet — vagy épp fordítva.

Katalóguselőszavának végén Wehner Tibor azt írja, hogy „kategóriáktól és törekvésektől, stílusköröktől és áramlatoktól, tendenciáktól és megjelenítési módozatoktól függetlenül e művészek és művek legfontosabb, nagyszerű felfedezése: a káprázatos, tündökletes, gyönyörűséges, titokzatos szín."

Ha ezzel a redukált érdeklődéssel állunk a képek elé, akkor valóban sok felszabadult, vidám élményben részesedhetünk (*Végh András: Nyári örömök, Bárbel Esser: Kártyák, Luis Schaugg: Nyári akció*). Vannak azonban súlyosabb, kitapintható tematikai üzenettel bíró munkák is (*Simsay Ildikó: Túl, túl, mi van a tengeren túl, véres háború dúl; Szentgyörgyi József: Juss; Petr Jedlička: Portré*). A narratív tartalom máshol éppoly összetett, mint maga a környező világ (*Ujházi Péter: Megy az élet*). A narráció nélküli művek között nekem legin-

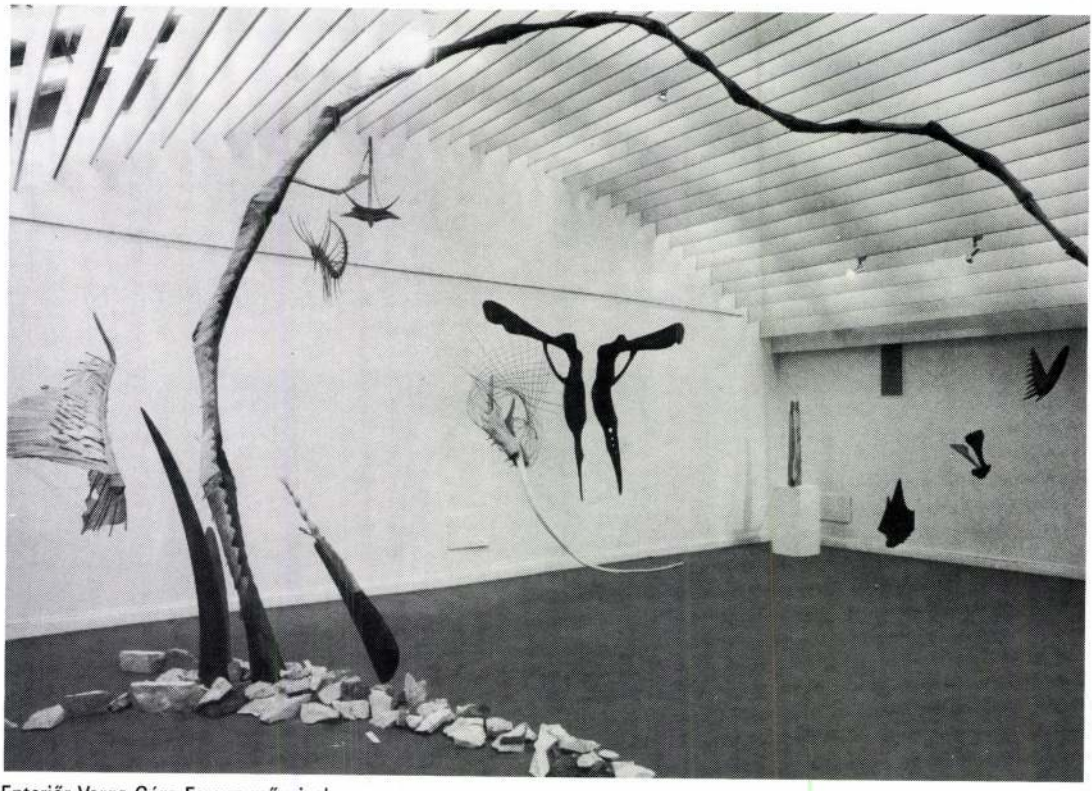

Enteriőr Varga Géza Ferenc műveivel

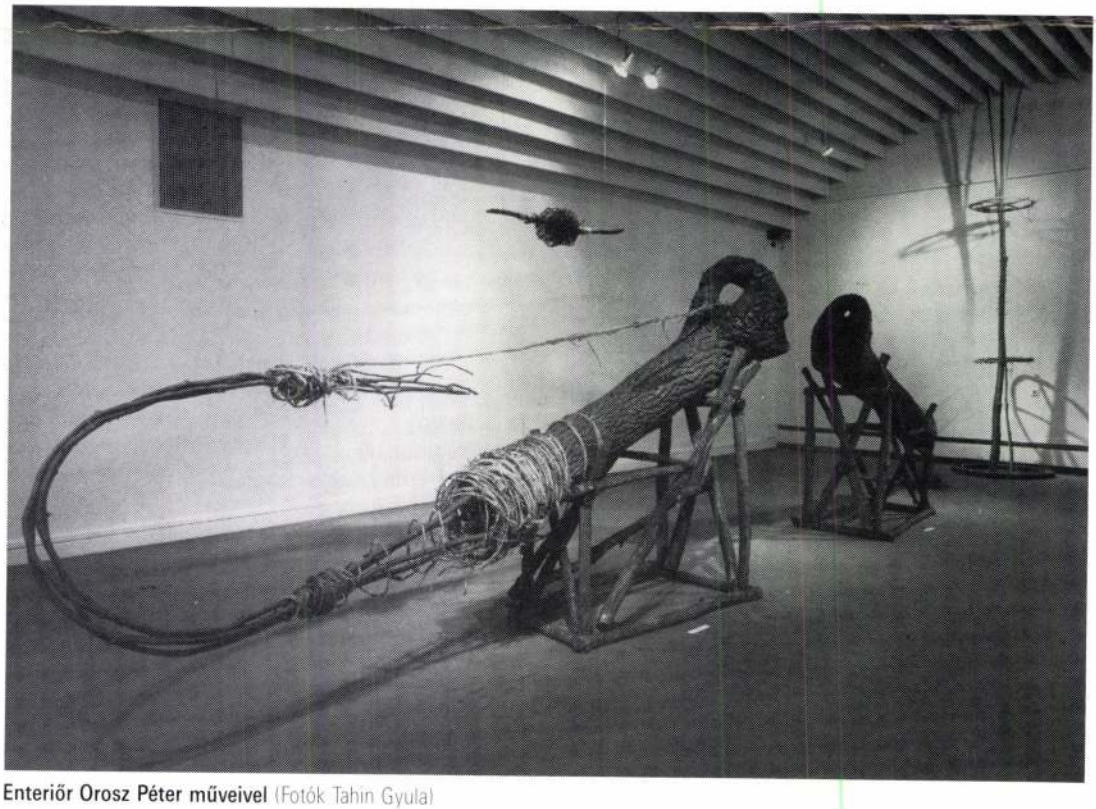

Enteriőr Orosz Péter műveivel (Fotók Tahin Gyula)

S mindezzel már el is érkeztünk a grafikai anyagrész szembetűnő tartalmi jellemzőjéhez. E művekből ti. hiányzik a mozgás, eltűntetett belőlük az idő — vagy ami ugyanaz: megállt az idő —, itt kizárólag a kongó térbeli űrök, a mozdulatlanság, a dermedtség az érdekes. Az *Angyali repülés* (Marek *Piatkowski*, 1989), a *Búcsúrepülés* (Irena *Snarska*, 1979) és az *Álomrepülés* (Zofia *Kopel-Szulc*, 1987) sehol sem jelent dinamikus mozgást: mindahány csak súlytalan lebegés. Mélységes történelmi élettapasztalat vagy ösztönös életérzés ez? A művészi végeredmény szempontjából egyre megy. Időbeli, azaz drámai jelentése még a *Búcsú*nak (Zbigniew *Lutomski*, 1986) sincs; inkább szuggesztív, térbe terített ábra és demonstráció.

Nem tagadható azonban, hogy ezek az opuszok egy lényeges ponton a zenére emlékeztetnek, mert gazdag asszociációk kibontakoztatására adnak alkalmat az alázattal közelítő befogadóknak. Nyilvánvaló az is, hogy az emlék- és képzettársítások jórészt a grafikák sajátos színkultúrájából táplálkoznak. A hagyományos grafikai színvilág elemei: a fekete, a fehér és a szürke is színnek számítanak ugyan; de itt többről van szó — igazi kolorizmusról. A lengyel művészek közül nem kevesen egyesítik a grafikai és a festői színesség hatáselemeit. Ünnepélyes és titokzatos egyszerre, ahogyan e művek egy részén a fekete, a fehér és valamely más szín (vagy színek) kapcsolatba kerülnek egymással. A fekete, a fehér és az arany a *Napfény — Strand* (Ryszard *Krzywka*, 1989) vagy a *Lysistratéi zóna* (Piotr *Lech*, 1987); a fekete, a fehér és a kék a *Grafika II.* és a *Szimmetria I.* (Henry *Szulc*, 1984); a fekete, a fehér és a vörös a *Búcsú*; a fekete, a fehér és a sárga az *Álomrepülés* című képeken. Máshol kiteljesedik a színvilág: vagy a tragikusan komor kontrasztosság (*Világosság és az árnyék határa között*) vagy az oldott, pasztell színekből építkező színszimfóniák (*Angyali repülés*) irányába.

A kiállított érmek, kisplasztikák témavilága és eszmeisége három, szervesen egybetartozó irányt tükröz. *Az első* és példaszerűen meghatározó az egészséges történelmi tudat vagy erős nemzeti öntudat. A művészek hazafiságát egyszerre példázzák királyaik, történelmi nagyságaik, műemlékeik, városaik és intézményeik iránti, őszintén patetikus és nemesen egyszerű tiszteletük. *A második* tendencia: múlhatatlan hittel való kötődésük a kereszténységhez, közelebbről a katolicizmushoz. *A harmadik* mozzanat az általános értelemben vett humánumé. Ez egyaránt megnyilvánul az ember féltésében, a sport előtt való főhajtásban és a természet védelméért való fölkiáltásban. (Ez utóbbit illusztrálandó, név szerint is utalok Janusz *Trzebiatowski* 11 éremből álló, *Bioszféra — Lublin* című sorozatára.) Formai oldalról e gazdag éremművészeti-kisplasztikai anyagot egyfelől a tradíciók, a kitaposott utak követése, másfelől az akadémikus gátlásaitól megszabaduló kísérletezés, az áttört

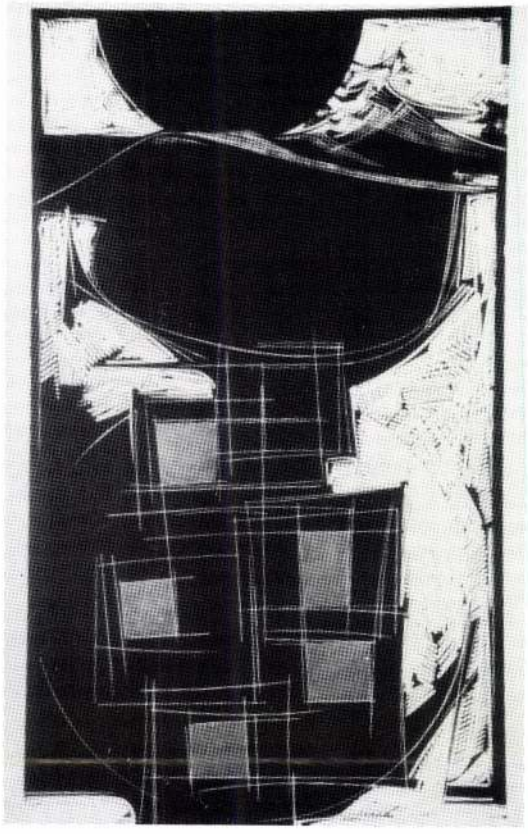

Ryszard Krzywka: Napfény — Strand, 1989,
színes linóleummetszet (Fotók F. Molnár Erzsébet)

felületek, a négyszögletes és amorf alapmédiumok megmunkálása jellemzi.

1972 júliusában a Műcsarnokban volt egy nagyszabású, a modern lengyel képzőművészetet bemutató kiállítás. Ez a mostani tárlat — bár természetszerűleg nem tartalmazhatott festményeket és nagyméretű plasztikákat — jelentőségében szintén messze túlnő a testvérvárosi (a Lublin és Debrecen közötti) művészeti kapcsolatok keretein. Túlnő azért, mert a művészek Lengyelország egészéből jöttek; s túlnő főként azért, mert olyan magas az esztétikai nívója. A bemutatkozás számomra három alapvető emberi és kulturális értéket példáz. Az egyik a *termékeny szorgalom*. Ezek a lengyel művészek élő cáfolatai annak a Wenceslas Steinbock nevezetű emigráns grófnak és szobrásznak, aki *Balzac Betti néni* című regényében a balsikerű művészi gyakorlat és a tétlenségbe menekülő álmodozás megtestesítője. A másik a *„lengyelség" és európaiság* egysége a minőség jegyében. A harmadik a *hit az emberi és művészi méltóságban*. A művészet csak e három alapténye ző révén lehet maradandó érvényű. *(Debrecen, Déri Múzeum)*

□

VARGA Géza Ferenc
Ügy Művr. 1993/6.

VILÁGVÉGFA

A Fáskör a Vigadó Galériában • Szegő György

Négyen alapították ezt a szobrásztársaságot, *Orosz Péter, Huber András, Varga Géza Ferenc* és *Samu Géza*. Utóbbi már nem lehetett ott műveivel a Vigadó Galériában, csak Varga egy grafikájának címében, Csontváryval együtt, magányos cédrusaik egyként antropomorf mivoltát megidézve. A Fáskör eredetileg egy kocsma volt, s ott történhetett, hogy közösen keresték a szellem igazságát a spirituszban, amit az okkult irodalom nedves útnak nevez. Nem mindegyikük végzett Akadémiát, így könnyebb volt beszélniük, az alkotás körüli tévtanok egyenértékűbben eshettek latba. Az ősi mítoszok istenek és emberek által konstruált lényekről szólnak, abban az időben nem váltak még szét a filozófiai, a matematikai, a fizikai vagy az orvostudományok és a művészetek. Materialista törekvésnek látszik, ha valaki az anyagból műembert vagy műállatokat szeretne teremteni, mégis: azok, akik ezt az elmúlt ötezer évben megpróbálták, valószínűleg mind istenhívők voltak. Valaha Isten(ek) teremtették a világot, és benne mindent, amit mozgattak, amit animáltak, fát, állatot és embert, vagy olyan felemás lényeket, mint a földből és vérből született gigászokat. Gyakran azért, hogy szolgálják teremtőiket. Ha ezt nem elég alázatosan tették, elpusztították teremtményeiket. Valahogyan anyagi lényekké deriválták őket, nem-emberré, hogy „visszahívó" gesztusuk ne minősüljön gyilkosságnak. A mi humánus századunkban efféle módszerrel szüntették meg későbbi áldozataik ember mivoltát a tömeggyilkosok is, hogy úgymond ne minősüljenek bűnösnek.

A fáskörieknek Pygmalion-játéka ez ellen a kultúrhistóriai folyamat ellen lázad. Az elidegenítés ellen az ősi teremtés archetípusát állítják szembe. Életet, szellemet szeretnének lehelni bot/csont, kő/hús, fa/bőr és háncs/haj konstrukcióikba, amelyek Samu Géza „mitoszlopaival" rokonok. Huber András vessző- és kócvektorai a csontváz statikai, az inak dinamikai lehetőségeiből indulnak ki. A vonalszerű faskeletonokon olyan felületek feszülnek, amelyekre rá lehetett festeni azt az organikus ornamentikát, ami az állatoknál még praktikus hímdísz, az embernél viszont már a fajtát pusztító agressziójel. Varga Géza Ferenc plasztikái vagy nem állnak meg csak lábaikon, vagy teljesen légbe függesztett, mesterséges őskövületek — fából. Tehát félig élő anyagból. A túlságosan a Földbe kapaszkodó embert köztes térbe, a lebegés irányába szabadítják el ezek a léggyökér-marionettek. A súlytalanság érzetét fokozzák az alattuk elhelyezkedő széttört áldozati oltár terméskövei. Ezeknek vöröses árnyalata a szellem lehajított hús-vérruháját — és egyben a szobrászat rituális gyökereit — hordják. Tájba kívánkoznak a művek, természetbe helyezett installációként tudnák igazán megszabadítani a szellemet a gravitációtól.

A mágikus műveletek első lépése még így, a zárt térben is sikeresnek látszik. Az okkult forrásokban igen pontosan leírják, hogyan kell az elfuserált — halandó és gyilkoló — ember helyett egy jobbat — halhatatlant és szelídet — teremteni. Simon mágus, az eretnekség atyja, például úgy vélte, hogy az emberi lélek magába szívja a környező levegőt, a kettő együtt vízzé, az pedig vérré alakul — nincs mondás, ami tagadná. Paracelsus szerint a homunculus leginkább állati vérből és spermából építhető meg. Szó volt még akkoriban trágyáról és desztillációról is, amint a mai művészetben sem elkerülhetők e kiindulópontok.

A vizsgadarabot, a tökéletes emberfa-szobrot, most nem állította ki sem Huber, sem Varga, sem Orosz — neki a mágia következő fázisa adatott meg. Mestermű helyett maga a Mester jelenik meg, ha közvetett formában is: egy speciális növény segítségével. Ez a „fa" a gledicsia, vagy magyarul: krisztustövis. A genetikusok mostanában azzal fenyegetőznek, hogy régen kipusztult őshüllők csontvázából vett DNS-láncokból felélesztik a néhai szörnyet. Orosz ekképpen preparálja a növény hatalmas tüskéit, és szelíd fába oltja, egy fordított rontó-bábut hoz létre, hogy — a tövist kihúzva — életerő sugározhasson belőle. Az ólom-, szögesdrót- és gledicsia-koszorúk azt az ember/isten fiát övezik glóriával, akinek vérét ontja a bal lábbal ébredt testvér mesterkedése („Balláb-Jobbláb" fatörzsszobrok), amely nem éppen nevezhető kreációnak. Orosz szarkasztikus reliefjeiben az összezsugorodó, összeszáradó, életnedvét vesztő anyag magának a káosznak a képe. A rosszarcú emberiség borostás tükörképe. Mégis készített neki (nekünk) egy Noé bárkája-modellt, amolyan lélekvesztőt.
(Vigadó Galéria, 1993. február)

□

MEGHÍVÓ

EVE ART GALÉRIA

1068 BUDAPEST
KIRÁLY U. 98/B.
TELEFON: 122-8466
FAX: 121-4667

Varga Géza Ferenc

Szeretettel meghívjuk Önt
Varga Géza Ferenc
szobrászművész
kiállításának megnyitójára
1994. június 17-én 18 órára.
A kiállítást megnyitja:
Lóska Lajos művészettörténész.
Megtekinthető 1994. július 1-ig
hétköznap 14–18 óra között.

VARGA GÉZA FERENC

Új művészet

2002. szept.

38.o.

VARGA Géra Ferenc

91 12.40

Új Művészet

VARGA GÉZA FERENC

ÉLETÜNK

MŰMELLÉKLET • 2003

VARGA GÉZA FERENC

Címlapon: **Iguána**, 1983
Fenn: **Csontváry és Samu Géza uraknak szeretettel**, 1991–92

VARGA GÉZA FERENC MŰVÉSZETÉRŐL

Varga Géza Ferenc (**1950–2002**) szobrászművész már nem élhette meg a párizsi Magyar Kulturális Intézetben nyáron rendezett „Fáskör" kiállítást, ahogy nem szelektálhatott a Fregatt Galériában bemutatott grafikai tárlatára sem. Franciaországban munkái Húber András, Orosz Péter és Samu Géza (1947–1990) művei társaságában voltak bemutatva. A kiállítás sikerét jelzi, hogy ugyanezt az anyagot – kisplasztikákat, szobrokat, installációt – a stuttgarti társintézet idén ősszel szerepelteti kulturális ajánlatában. A Fregattban Varga életművének olyan szeletét láthattuk – Nagy Gábor Mihály válogatásában és rendezésében –, amit ritkán osztott meg a szakmával, barátaival. A kiállításon közel három tucatnyi grafika szerepelt; tusrajzok pár ceruzarajzzal kiegészítve. Sem szignó, sem datálás nem volt rajtuk, holott kész, befejezett munkákat láthattunk. Varga nem tartotta fontosnak aláírni műveit, gondolta, van még ideje erre. Nem volt. Ez a kiállítás még az ő beleegyezésével indult, nem tudhatta, hogy posztumusz lesz.

A fenti két bemutató nagyon szűk, illetve specifikus szeletét adhatta negyedszázados életművének. Az ouvre-nek csak mellékága a grafikák, eredeti rajzok, ugyanakkor tudjuk, hogy nem vázlatokkal állunk szemben, hanem az életműbe tökéletesen illeszkedő anyaggal. Vannak itt szobortervek, installációk előképei, szobrászrajzok, a szobrokkal feleselő, azokat két dimenzióban elmesélő munkák. A történet ugyanaz, mint az életmű legfontosabb vonulatát képviselő kisplasztikák, szobrok, nagyméretű köztéri munkái, installációi, térberendezései, a tájba illeszkedő, a tájjal beszélgető művei esetében. Műtárgyainak, műtárgyegyütteseinek leggyakoribb anyaga a fa volt, de mindenféle természetes anyaggal dolgozott, egyaránt beépítette művészetébe a követ, a gránitot, a márványt. Olyan műveket alkotott, melyek az idővel dacolnak, de tűzből és jégből is létrehozott múlékony műtárgyakat.

Varga alkotói munkásságának alapvető jellemzője a természet-közeliség, az organikus lét saját szobrászi nyelvére való lefordítása és interpretációja, a forma egyéni megfogalmazása. Műveinek közös tulajdonsága, hogy mindig és mindenhol a szerves létre utaló formákkal, motívumokkal dolgozva a „natura morta" anyagait használta fel: teremtőt játszott, életre keltette a kiszáradt fát, letört galylyat, kivágott nádat, földre fekvő bambuszt, állati dögök-tetemek csontjait, halak bőrét, vízpartok mosta követ, ársodorta kókuszdiót, növények kiszáradt termését, húsát vedlett gyümölcsmagot, kérgesedő héját, külső és belső vázpilléreket. A „haláltánc"-ból megtérő anyagok művészetté, szobrokká álltak össze, a „danse macabre" örvénylő körforgása végén plasztikák születtek Varga keze nyomán.

A szobrok törzsét-testét, a tömbös formát sokszor feloldotta, valahol elvékonyította, szálkássá-szilánkossá oldotta a masszív anyagot, szinte röptette, szélnek eresztette az alapformát. Szobrai sohasem látott fák reinkarnációi, mesebeli őslények, madarak-halak, az ég és a víz mitikus állatainak költői megidézései. Ezeket a lényeket vagy zárt (kiállító)terekben lebegtette-terelte, vagy pedig az erdő, a rét szabad atmoszférájába komponálta.

Varga formavilága nem idézte az embert, csak az ember egykor volt, vagy valamikor a jövőben megvalósuló környezetét, pontosabban: az ember nélküli környezetet. Ez a hiátus számomra egyértelmű véleménye az ember természetpusztító, környezetromboló tevékenységéről. Egyetlen munkája volt/van, ahol két nagymesterre emlékezik, bár személyesen csak egyikkel dolgozhatott együtt, tudhatta barátjának. A „Csontváry és Samu Géza uraknak szeretettel" című kisplasztikája egyszerre idézi Csontváry hajlongó-táncoló cédrusát és Samu formavilágát, a korai halálba torkolló művészsorsok hitükben tántoríthatatlan, mégis magányos alkotóit.

Vargánál az állati-növényi maradványok, a törzsek, testek, a fosszíliák és csontvázak vagy hiteles elemekből építkeztek, vagy szakértőket megtévesztő módon voltak összeállítva. Egykori lényekre emlékeztettek és új teremtményeket hozott létre. Van, ahol természethűen épült a csontváz, a borda, a gerincoszlop, a medence. Van, ahol DNS-spirálként kanyargott, azonosíthatatlan repülő-úszó tárgyakká redukálódott. A lapocka, a kopoltyú, a halbőr és a többi elem mind-mind csak ürügy volt, melyből egyfajta „dream land", gyermekkori mesevilágunk támadt fel. Nála minden csontjáig lecsupaszított, meztelenségében kiszolgáltatott, ismeretlen partokra kivetett. Holtakat idéző, és mégis: örökkön a létet igenlő. Vargánál nagy, szárnyas hajók úsztak az égen, delta-szárnyú repülők zúgtak a vízfodrok alatt, és Noé bárkája partot ért, mert Varga világában minden megtörténhetett.

Varga Géza művészete sohasem volt nárcisztikus, magamutogató – bár mindent lecsupaszított és kitakart –, hanem felelősséggel bíróan tudott beszélni az ember és a természet kapcsolatáról. Varga nem másolt, hanem teremtett, nem modellált, hanem alkotott. Az ő világa egyedi és hiteles. Ő valamit megértett a nagy körforgásból, művészete pedig tananyag lehet. Ehhez viszont egy, a teljes életművet méltató könyvre van szükség és az ouvre-t részleteiben is bemutató kiállításra.

Ez a szakma felelőssége.

***Kozák** Csaba*

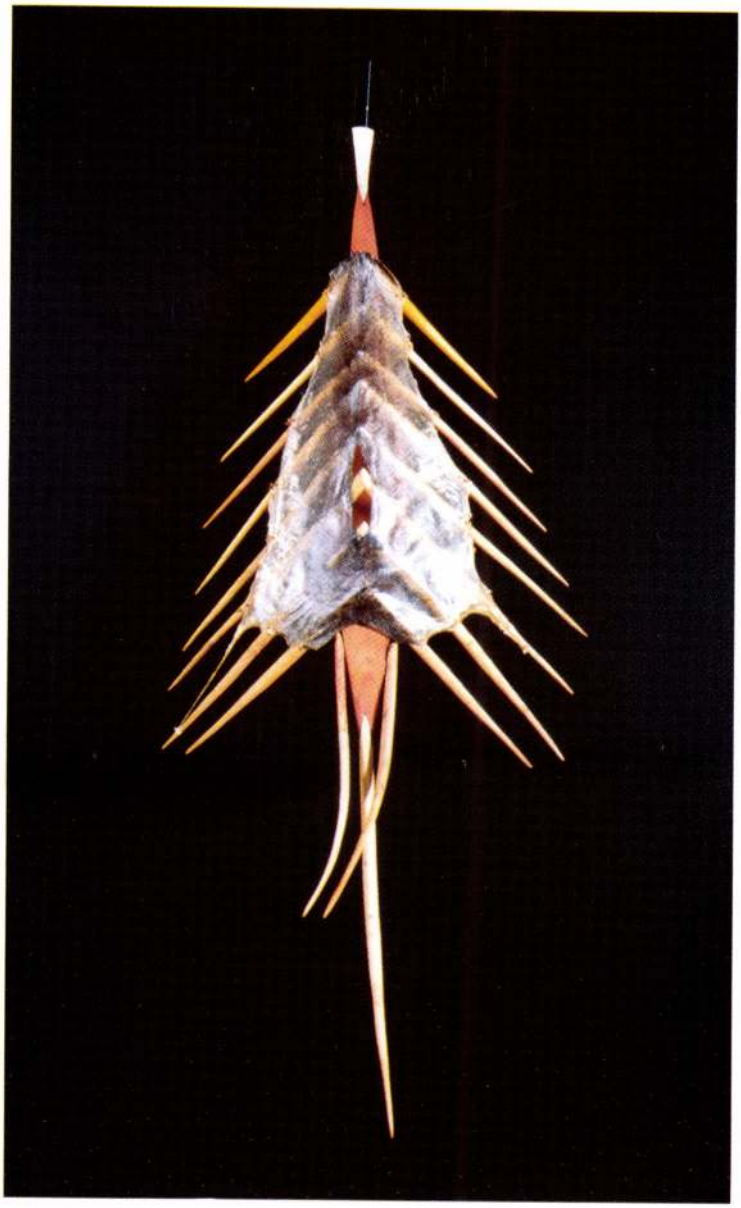

Szélfújta hal

Tarajos sül, 1995

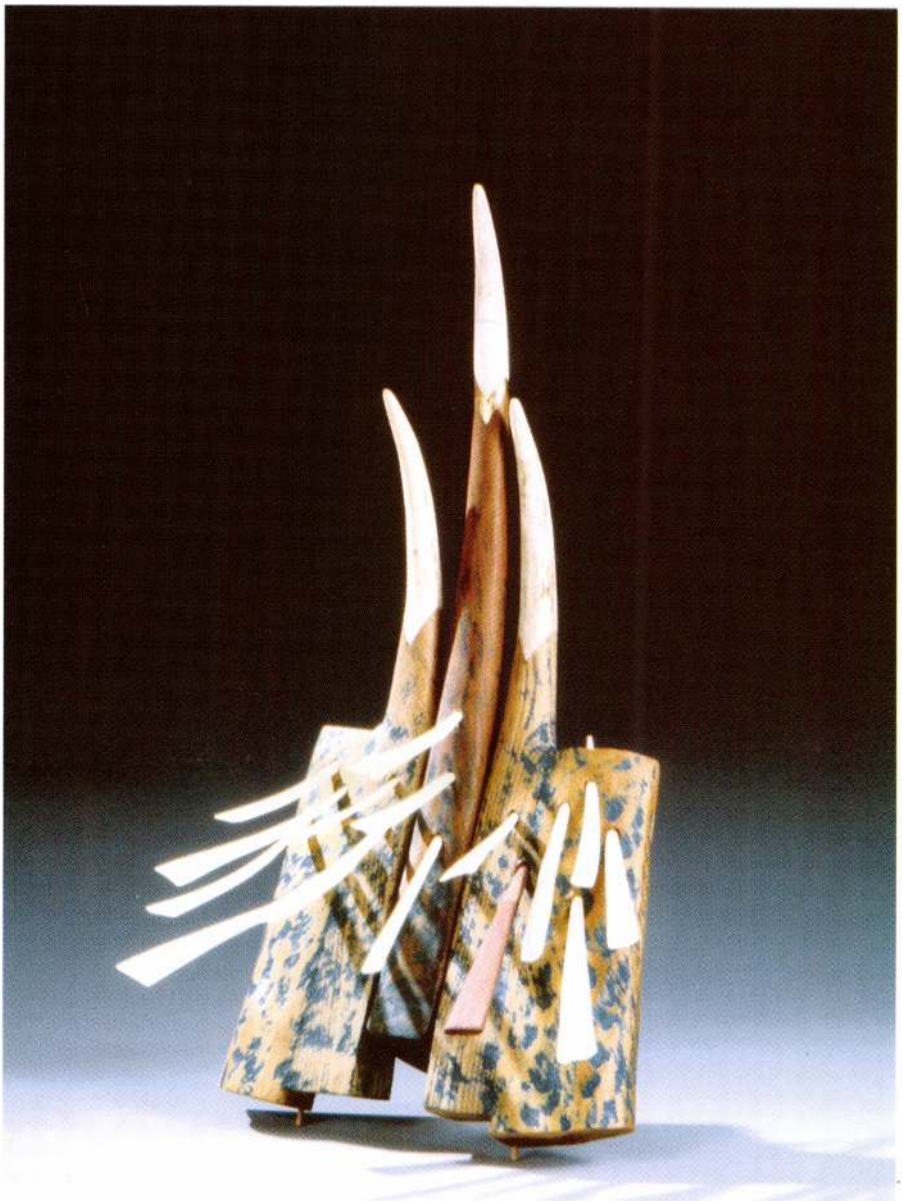

Dob és tánc I., 1998

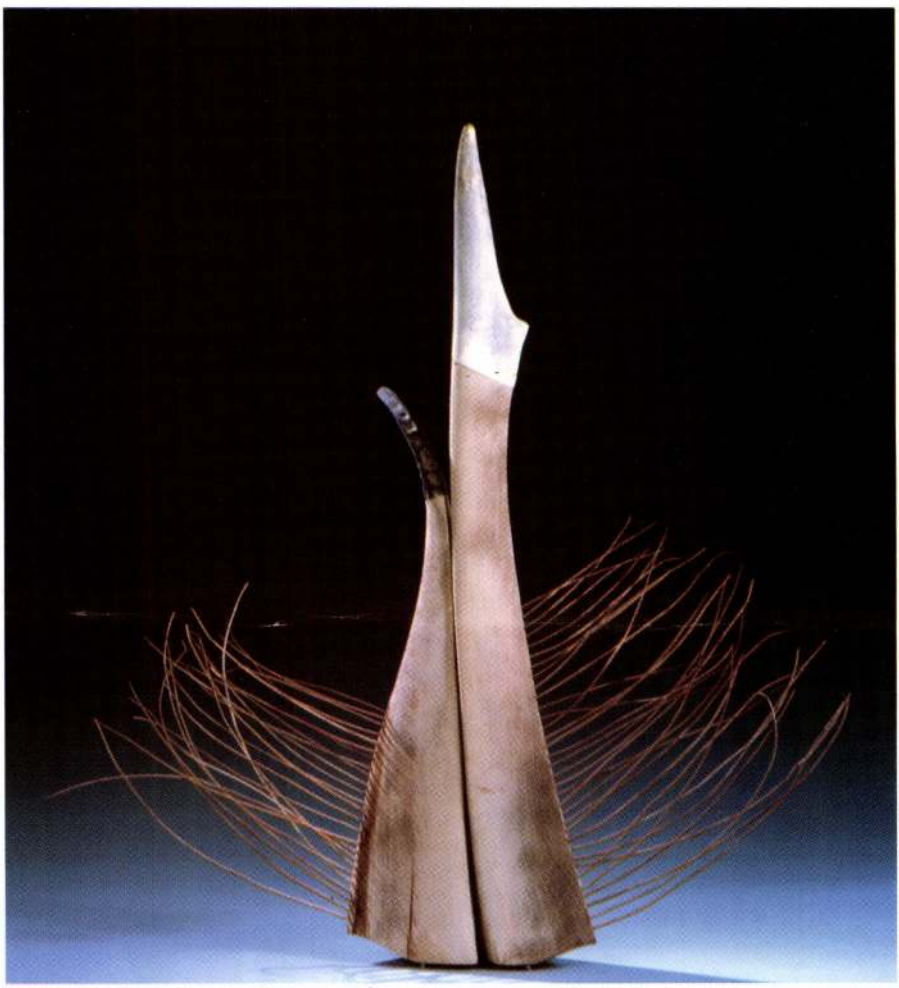

Éjszakai repülés, 1999

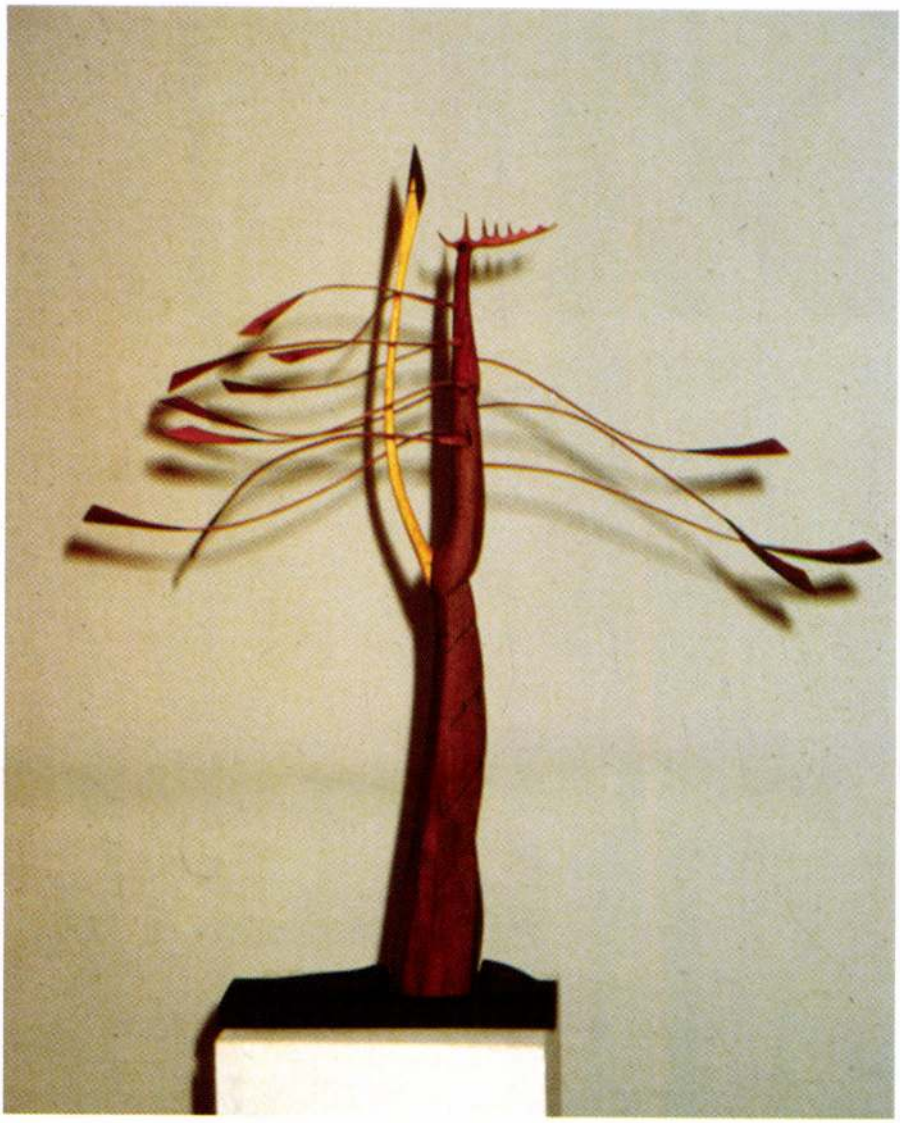

Csontváry és Samu Géza uraknak szeretettel, 1991–92

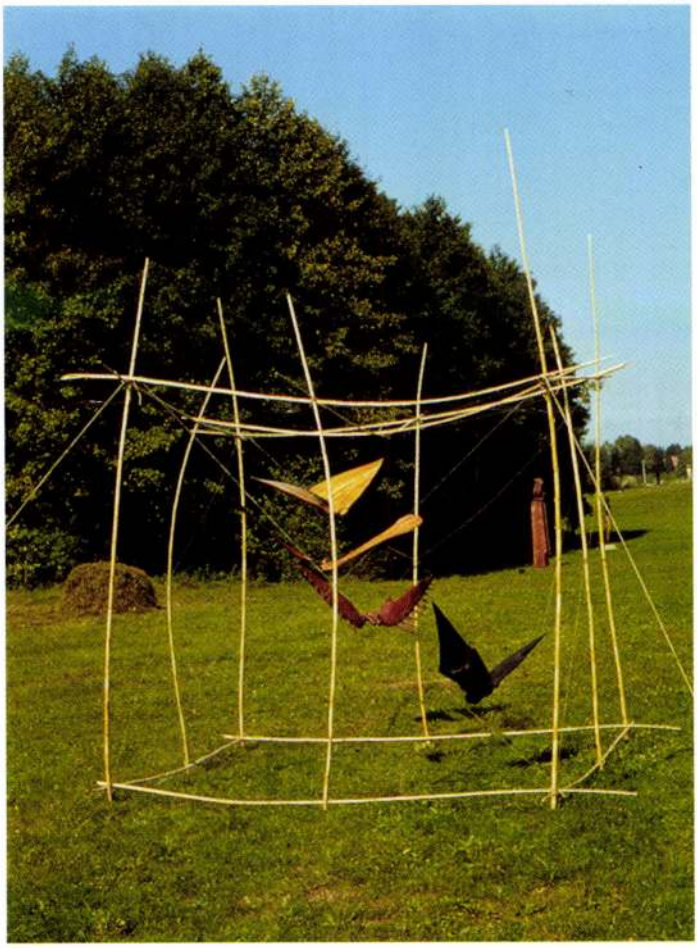

Iguána, 1983
Madarak, 1979–80

Kína, 2000

Skorpió, 1988

Totem, 1998

Kompozíció

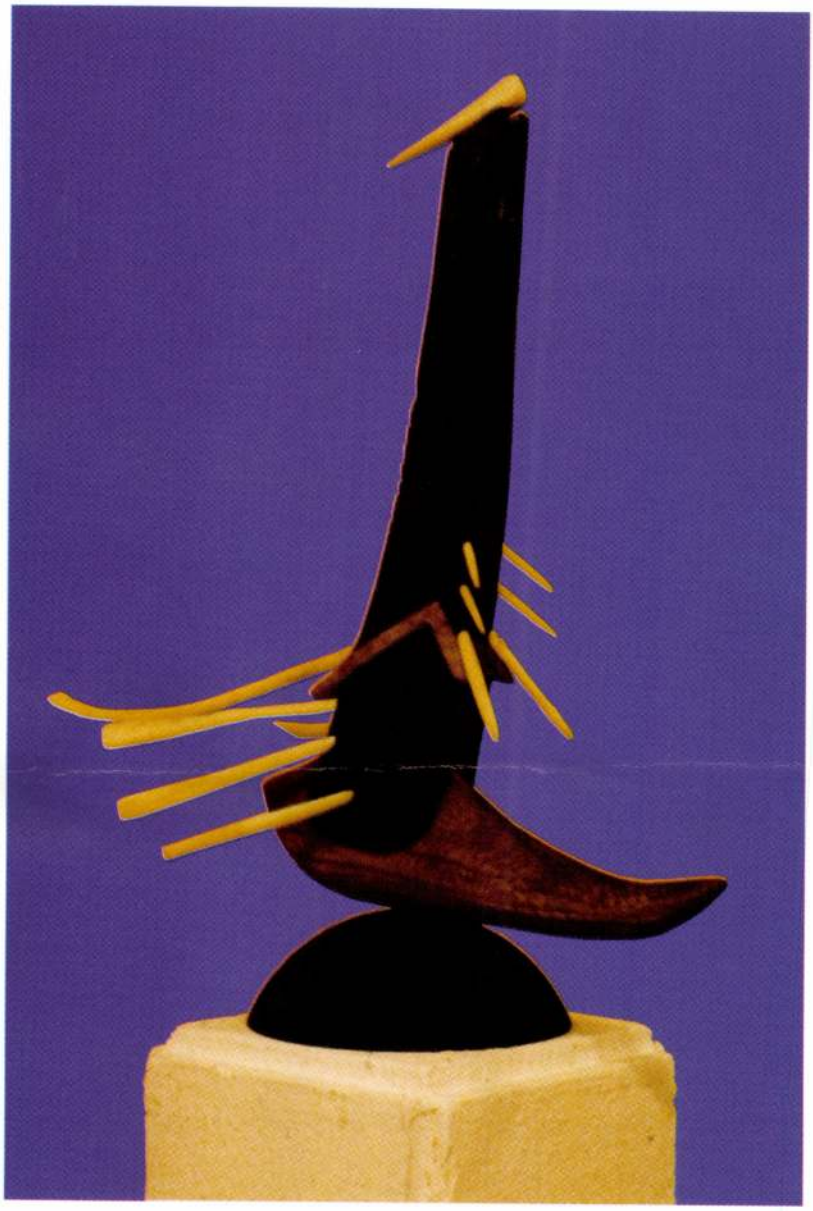

Kompozíció

ez **csak** egy papír...

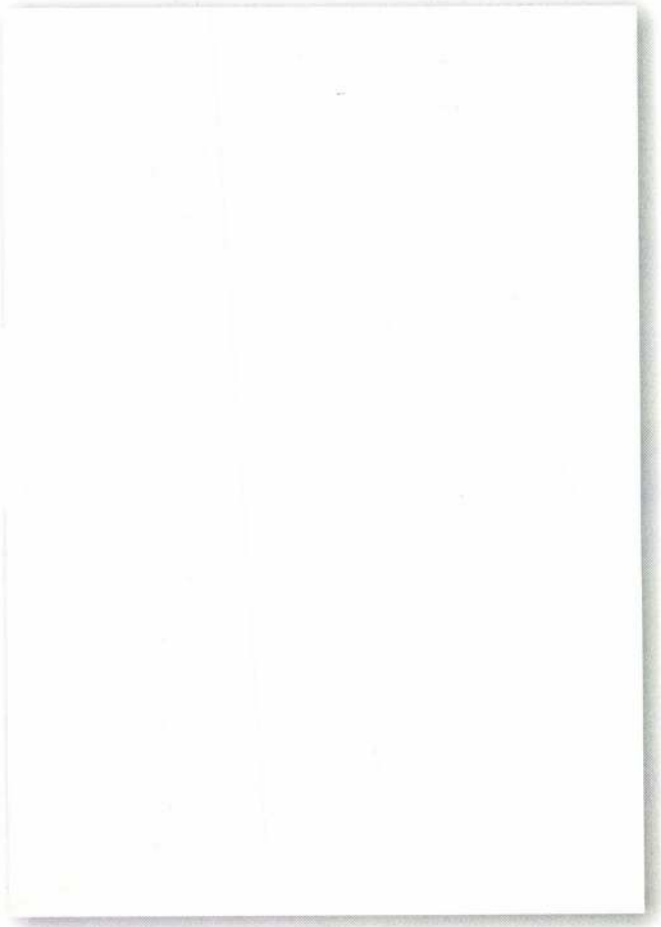

ha többet akar

riss

vizuális kommunikációs iroda

06 1 210 6829

A műmellékletet az R.S.B. KFT készítette

Varga Géra Ferenc

Színház

üzlet

udja?), de ha már elindult, odaáll inegetni.

Spiró – ezért minden tiszteletem az ővé – le meri írni, amit a világról, erről a mi kis itteni világunkról gondol, mert jó író, megtalálja a hozzáillő kompakt drámai formát. Úgy gondolom, a *Szappanoperá*ban a hétköznapi mitológia öltött érvényes, retorikai alakot. Ennek a mitológiának a tartalma bármennyire lesújtó, „kibeszélésével" engem legalábbis katartikus élményhez juttatott. Amiben nagy része van a Pécsi Harmadik Színház előadásának, Vincze János rendezésének. Vincze maradéktalanul valósítja meg a darabot, a minden oldalról körbeült szkéné maga az „emelt tér", amelyen nincs más, mint egy bejárati ajtó kerete. A liftzaj, az automatikusan ki-be kapcsolódó világítás, valamint a monoton zenei ritmus időnkénti fölerősödése paradox módon nem naturális effekt, épp ellenkezőleg, metafizikai erőtér jele. Itt nem lélektani részleteket, hanem emberileg és retorikailag hitelesített alapmagatartásokat kell játszani. Koszta Gabriella a Nő szerepében keserű, önreflexív iróniával s valami méltatlankodó csodálkozással, önmagától eltartva kezeli a kárpótlás morális képtelenségét, mint aki maga sem hiszi, hogy az előszobában kiönti az életét egy idegen előtt. Az alakítás jó, noha bizonyos belső vibrációról tanúskodik, minthá a színésznő az utóbbi időben elszokott volna a nézőközeli, intim színpadtól, meg kell kapaszkodnia egy konyhakésben vagy papírgöngyölegben; de megbántottsága és kiborulása (amikor arról beszél, hogy lehetetlen élni ebben az országban) megrázóan őszinte. Lipics Zsolt kiváló. Ez a Férfi (harmincöt éves és mindig győznie kell, ismerjük a típust) ügynöknek sem, embernek sem a legrosszabb fajta, vág az esze (persze Spiróé vág), még empátiája is van, egyszerűen nem érti a problémát, ő a problémátlanságra van beprogramozva, pragmatista eltökéltséggel megy előre, fölfogni sem tudja, miért nem lehet vele menni – gondolkodni vagy vacsorázni. Spiró vesszőparipája, hogy nem értjük a másikat, ez magyarázza általános és agresszív kommunikációképtelenségünket, más darabjaiban is, itt is süketek egymásra a szereplők, a Lány (Tamás Éva) szimplán az érdekeire hajt, a Fiú (Steiner Zsolt) közömbös, a Szomszéd (Krum Ádám) csupa primitív előítélet, az Anya (Bódis Irén) az agyérelmeszesedés áldozata. És játsszuk ezt a gondoskodásnak hazudott, végtelenített társadalmi szappanoperát. Még sok rész van belőle hátra.

(Spiró György: Szappanopera – Pécsi Harmadik Színház)

Ferenc rajza

FÁY MIKLÓS:

Zene

A Bach szalámi

Szinte látom a jelenetet, ahogy bemegy az EMI központjába valami bölcs ember, rögtön értekezletet hív össze, ahol bejelenti, hogy felfedezett egy új zeneszerzőt. Nagyon cool, abszolút hip, tökéletes profi, de van benne szív is, tud dallamokat írni, megvan benne minden, ami kell. Ő az, akire vártunk.

– Él még?

– Izé... nem, de legalább nincs vele gond, nem kell kényeztetni, nem követelőzik, és rengeteg zenét hagyott maga után. Összerakunk egy jó kis válogatást, aztán, ha beindul az érdeklődés, kiadjuk a műveket külön is.

– Remek. Hogy hívják a pasast?

– Hát, igen. Furcsa, német név, fölírtam valahova. Meg is van: azt mondja... Johann Sebastian Bach. Ez van.

Ha nem így, akkor nem tudom, hogyan történt. Mert olyan lemezeket, mint ez a mostani, ki szoktak ugyan adogatni, de azok többnyire válogatások. Ezt a típust, amelyben egymás mellett van két teljes kantáta plusz a *Magnificat*, orgonadarabok, kantátarészletek, két motetta, de a *D-dúr szvit*ből csak az *Air*, olyankor szokták kiadni, amikor az archívumban lesöprik a padlást, és ami marad, azt ráteszik egy vagy két lemezre azoknak, akik éppen csak ismerkedni kezdenek Bach művészetével, illetve azoknak, akik nem akarják a barátságot elmélyíteni vele. Ezek viszont vadonatúj felvételek, a Cambridge-i King's College kórusával, a szólisták között két sztárral, a kontratenor Michael Chanceszel, és a tenor Ian Bostridge-dzsal.

Érdekes helyzet lenne, ha a lemezt csillagokkal vagy érdemjegyekkel kellene osztályozni, mert egytől ötig mindent elbír a felvétel. A kórusnak tényleg csodálatosan homogén a hangzása, mivel a nők helyett gyerekek énekelnek benne, az énekes szólisták és a nagy múltú Academy of Ancient Music hibátlanul beszélik a korhű hangszeres és énekesi köznyelvet, legfeljebb Bostridge a csalódás, hogy nem több, mint a környezete, ez a sérülékeny, finom, hosszú fejű ember itt éppen annyira kultúráltan visszafogott, mint a többiek. Olyan műgonddal készítették a felvételt, hogy még arra is odafigyeltek, hogy a kórus németes latinsággal énekeljen, nem az olasz-angol kiejtési hagyományokat követve, sőt, a leggondosabb szólisták még a „suscepit" szót is „zuszcépit"-nek mondják, ami, ha elfogadjuk, hogy a szavak kiejtése éppúgy a hangzáshoz tartozik, mint a hegedűk hangolása, teljesen helyénvaló jelenség.

Ami nem helyénvaló, az az egészet belengő unottság, a bölcs profizmus, a takarékosság, az eredetiség teljes hiánya, hogy nincs az egészben semmi spiritusz, hogy a dupla album tényleg nem több, mint kirándulás Bach énekelt zenéjében, és hozzá kis ízelítő a hangszeres darabokból. Azért, mert Johann Sebastian Bach éppen kétszázötven éve halt meg, még nem kell feltétlenül lemezeket készíteni.

(Bach: Magnificat etc.: – EMI, 2000)

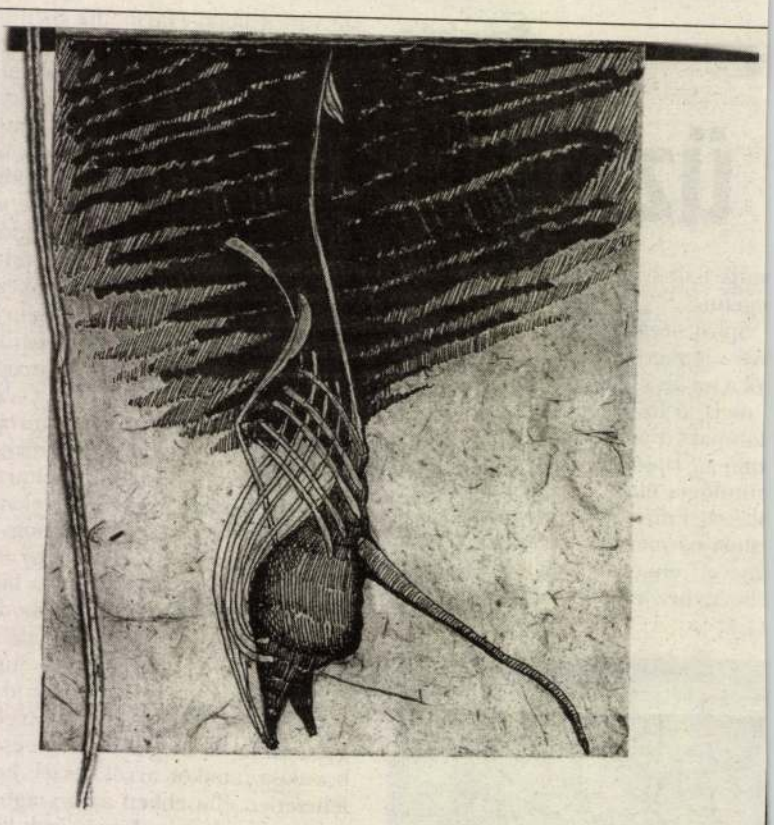

Varga Géza Ferenc rajzai mellé

Ha emlékezetem nem csal, akkor Ócsai Károly szobrászművész nevéhez kötődik a „szobrászrajz"-nak a hazai képzőművészeti közéletben önálló műfajként való tudatosítása, s ma már, amikor szobrászrajz-biennálék is vannak (éppen ez év novemberében lesz a következő!), jó érzés tudomásul venni a képzőművészet műfajainak ilyen finom árnyaltságú térnyerését.

De mi is az a „szobrászrajz"? Azaz: miben különböznek a szobrászok rajzai a grafikusokétól vagy mondjuk a festőkétől? Nos, talán abban, hogy szemmel láthatóan magukon viselik a vázlatszerűség, a tervezés, az átmenetiség jegyeit, s ezért egy alkotó folyamat egyik – semmiképpen nem végleges – állomásának esetlegességeit. Magyarul: képzőművész szemmel nézve az egyik legőszintébb, leghitelesebb műfajról van szó, hisz mi más is lehetne manapság a képzőművész, mint kereső ember, bolond vándor, vagy tékozló fiú, aki haza akar találni, aki hallani akarja a Szférák Zenéjét, és aki beavatatlan létére mégiscsak az Isteni Igazság arcát szeretné felmutatni.

A szobrászok rajzai, amelyek többnyire egy másik – jóval nagyobb volumenű – alkotás megsejtései, az alkotó gondolkodásmódjába, sajátos műhelymunkájába engednek betekintést, s mintegy mellékesen még arra is rávilágítanak, hogy adott művész milyen grafikai eszköztárral képes önmaga számára is felidézni a kétdimenziós papírfelületen a majdan létrejövő háromdimenziós, más léptékű objektumot.

Latolgatásokat, arányrendszerek keresését, a türelmetlen fantázia később már soha nem látható kinövéseit kísérhetjük nyomon az ilyesfajta rajzokon.

Varga Géza Ferenc rajzai tipikus „szobrászrajzok", hisz alkotójuk elsősorban is szobrász, a „Fáskör" – a Samu Géza fémjelezte egykor-volt virtuális alkotócsoport – tagja, s akinek szobrai engem elsősorban a régi falusi ezermesterek munkáira emlékeztetnek. Mintha Varga Géza Ferenc megfeledkezett volna az idő múlásáról, a posztmodern, globalizált, intermediális, neo-ilyen-olyan akármikről, és ottfelejtette volna magát valahol a múlt században, ahol az embereknek még valóban közük volt az őket körülvevő világhoz, és ahol még ismerték – ha nem is a Világ rendjét, de legalább – az ember rendelkezésére álló anyagokat.

Varga Géza Ferenc csendes, erősen gondolkodó és érző, építkező ember, mint azok a régiek... Egy szellemi szempontból láthatatlan, ám szobrai révén nagyon is kézzelfogható égbehatoló lajtorját, afféle sámánfát épít immáron két és fél évtizede tartó makacs munkálkodásával, ami az embert talán leginkább a tizenkétféle fából készülő Luca-székének készítésére emlékezteti, ami főleg arról nevezetes, hogy ha alkotója ráállt, akkor adott pillanatban képessé válik annak a másik világnak az érzékelésére, illetve jónak és rossznak a megkülönböztetésére.

Varga Géza Ferenc szobrait – ezeket a sok darabból álló, különösen törékeny és sokféle asszociációra alkalmat adó tárgyakat – nézve az az érzése az embernek, hogy valahol már találkozott velük. Lehet, hogy a magyar népművészetben, lehet, hogy a tlingit indiánok faragványai között, vagy esetleg Melanéziában? Nézi az ember ezeket a fantasztikus gonddal, több darabból álló szoborszerkezeteket, s mindinkább az az érzése, hogy mindegyik darabnak különös, általunk alig felfogható funkciója van. Mintha egy titkos, mágikus ráolvasás objektumai lennének ezek a többnyire magasba törekvő-szárnyaló formák, ezek a fakarjaikkal átölelő és égbe-markoló fák, ezek az ismeretlen nyelven megszólaló, mégis mindenki számára ismerősnek tűnő térbe írt mondatok. S amikor e különös világ első invencióit – azokat az úgynevezett „szobrászrajzokat" – rögzíti a papír, akkor annak lehetünk tanúi, amint a botorkáló kéz és szellem lassacskán összecsiszolódó együttese elszakad a földtől, hogy mű születhessék.

Szemadám György

Hajónapló Műhely 3.

(pályázat)

Három év után sem adjuk fel. Sőt, erősödött a meggyőződésünk, hogy erre a – leegyszerűsítve: színikritikus-képző tanodára – szükség van. Mi ezt Hajónapló Műhelynek nevezzük, ahol 18–30 év közötti fiatalokkal együtt *gondolkodunk, beszélgetünk, írunk* a színházról. (Kikerülhetetlen a kifejezés: tanítunk-tanulunk, és bizony, sokat kell írni!) Menet közben ki-ki számára kiderülhet, színikritikus lesz-e belőle, vagy akármi más. 2000 őszén új csapattal kezdünk, hát, lehet jelentkezni... A részvétel természetesen ingyenes, mármint ha sikerül a felvételi. **Beküldendő** (a Bárka Színház címére, 1082 Budapest, Üllői út 82.): *3–5 oldalas színházi kritika-esszé;* határidő: *2000. augusztus 31.* (A borítékra írják rá: *Hajónapló Műhely 3.*)

Nánay István
Bérczes László

ÉS 2000 június 16.

VARGA GÉZA (mozaikrestaurátor)

ÚJ MŰVÉSZET

2000/nov.

P - 9765

24.0.

1150

VARGA GÉZA FERENC

ÚJ MŰVÉSZET

1996/NOV

25.0.

EO SEDA III, 1989 (S.v. Fay
Mue^BSvÉlet, 1985;
MagyFestAdat, 1988;
KMML I, 1999
9995= 0022
kenn= hg
redk= Nováky, A^B0gnes
9906= un
9908= H
katg= 4
9900= 20020719
9990= xxx0
revi= 10 Jul 2000/BRANDT
created 4 Jul 2000/BRANDT
knde= knd1

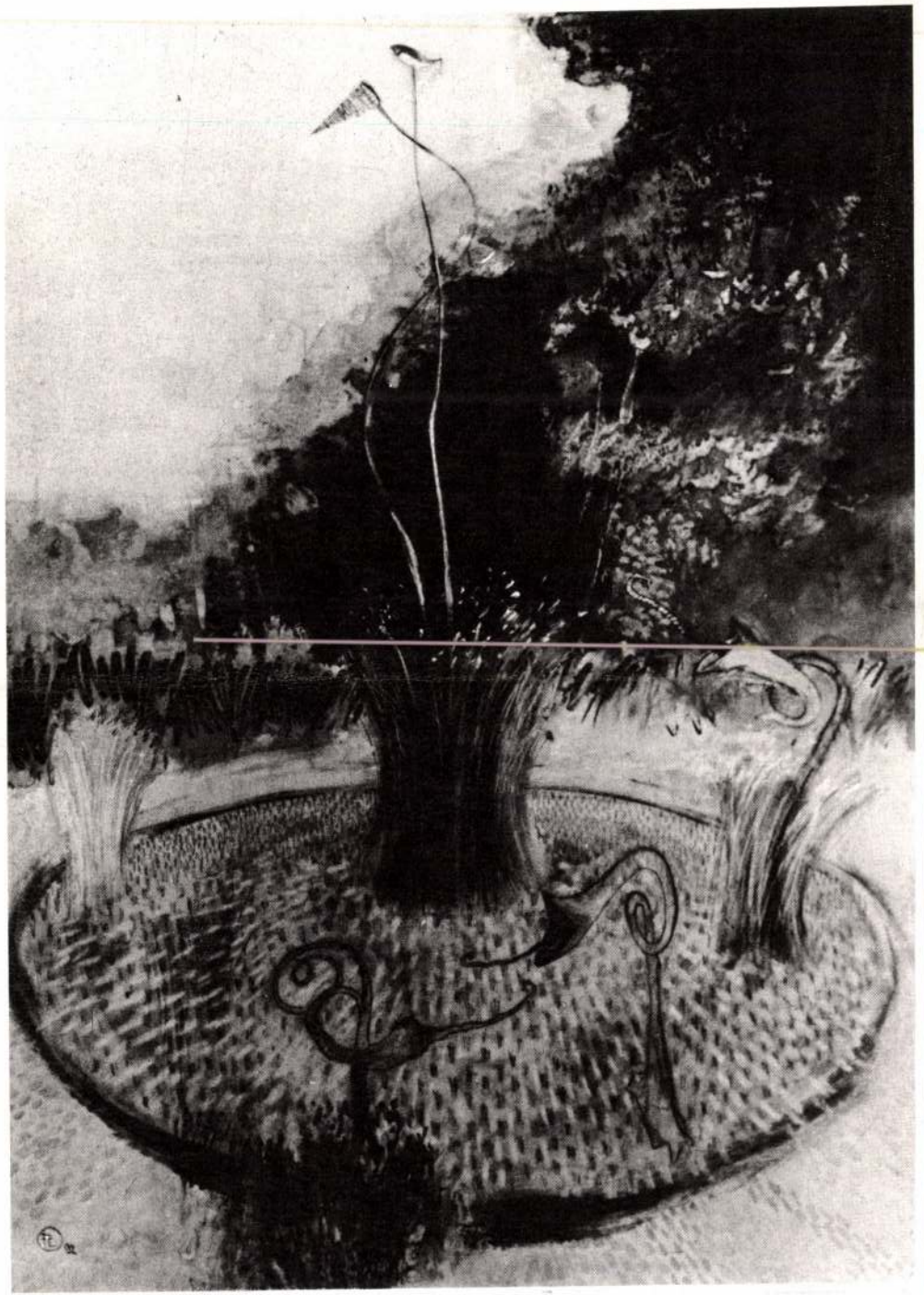

FARKAS LÁSZLÓ

VARGA Géza Ferenc

A

CSEPEL GALÉRIA

szeretettel meghívja

A TERMÉSZETMÍTOSZOK
című kiállítás megnyitójára
1992. június 4-én (csütörtök) 18.00 órára

Kiállító művészek:

FARKAS LÁSZLÓ
HÚBER ANDRÁS
OROSZ PÉTER
VARGA GÉZA FERENC

A kiállítást megnyitja:

KOZÁK CSABA
művészeti író

A kiállítás helye:

XXI., Csepel, Szent Imre tér 3.
Telefon: 276-7343

Megtekinthető:

1992. június 28-ig
keddtől vasárnapig 10-18 óráig
hétfőn zárva

Megközelíthető:

A Boráros téri gyorsvasúton két megálló a Szent Imre térig.
Utazási idő a Boráros tértől 10 perc.

F.k.: Sárkány István műv. vezető

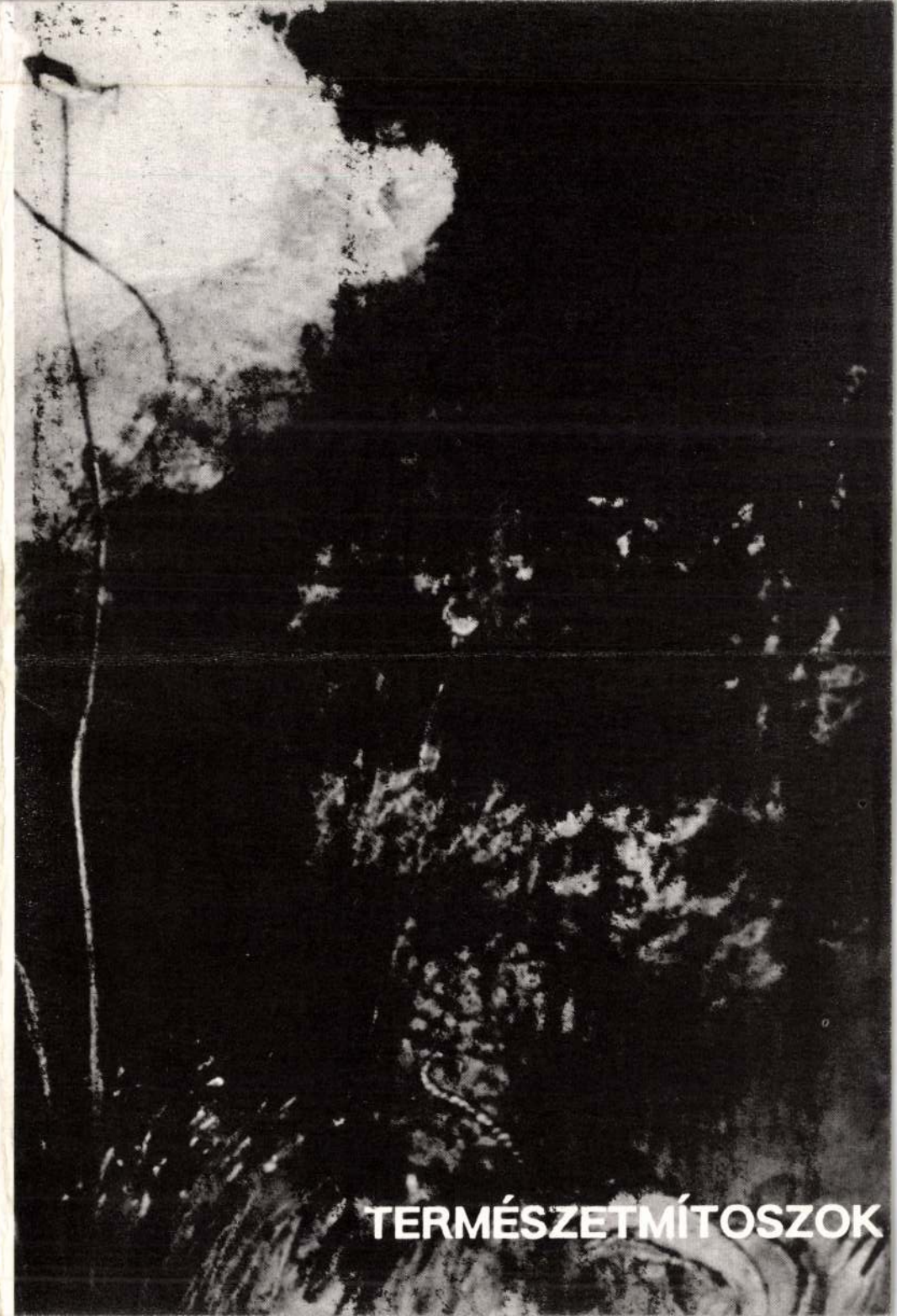

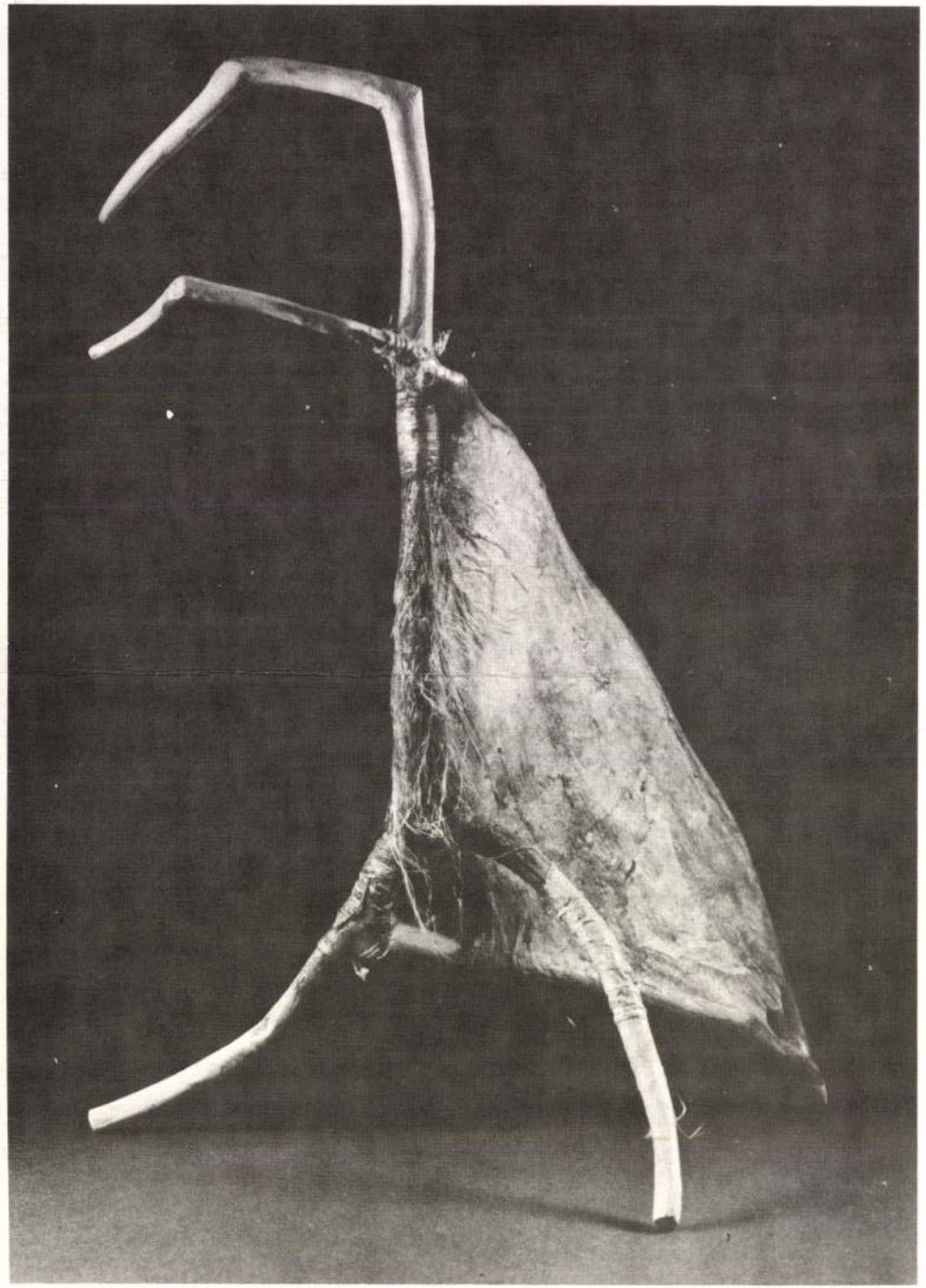

HÚBER ANDRÁS

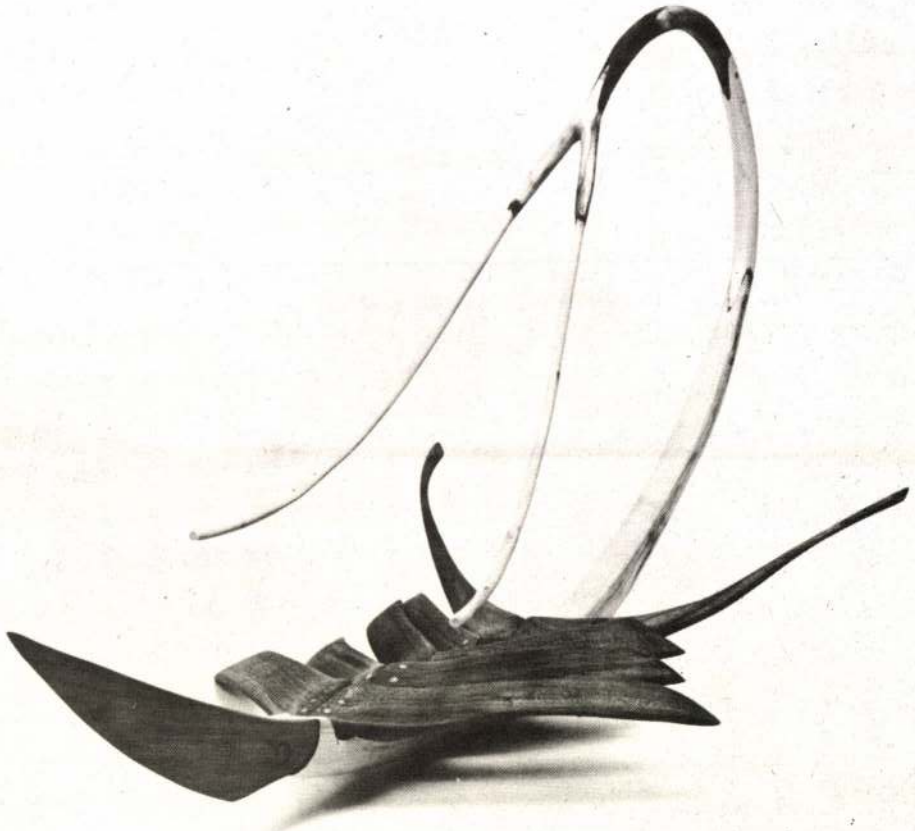

VARGA GÉZA FERENC

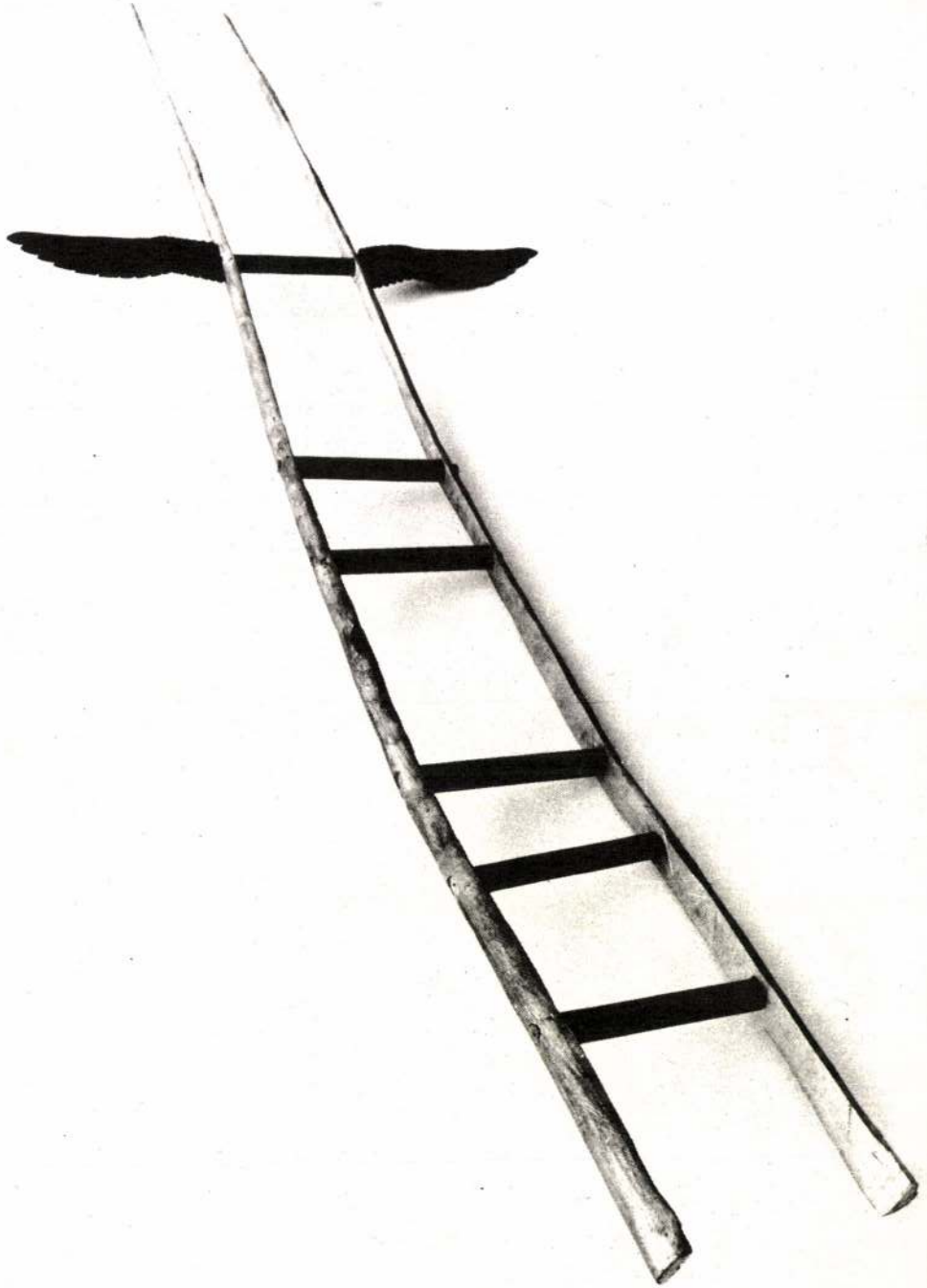

OROSZ PÉTER

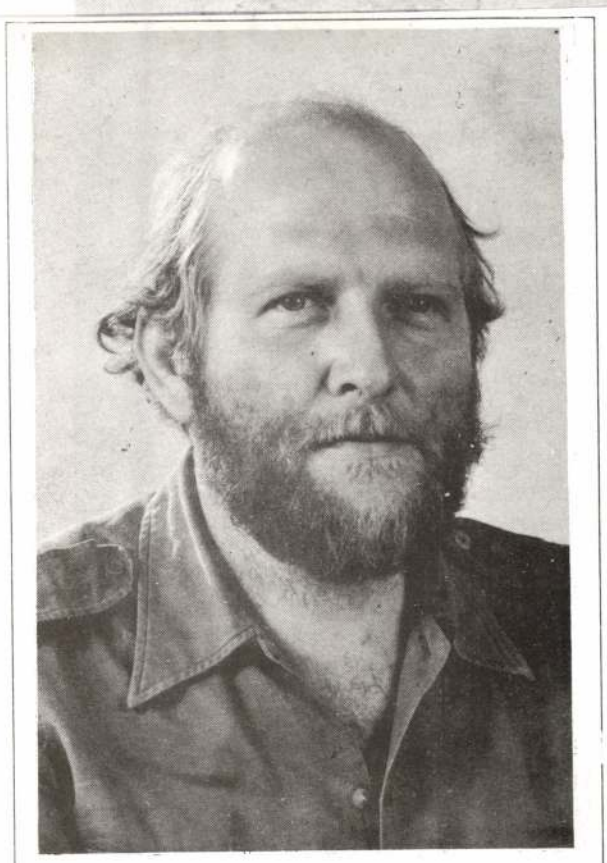

Varga

VARGA GÉZA FERENC

1134 Budapest, Lehel u. 14.

1950. november 17-én születtem Dombóváron. 1970 óta foglalkozom szobrászattal. Több hazai és külföldi kiállításon szerepeltek munkáim.

Önálló kiállítások:

1983. Fiatal Művészek Klubja, Budapest
Budapest Galéria, Vas utca
1985. Művészeti Galéria, Drosendorf (Ausztria)
Stúdió Galéria, Budapest
HMO Galéria, Nagyatád
1988. Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár
1989. Művelődési Központ, Lenti
Babits Mihály Művelődési Központ, Szekszárd
1991. Dombóvár

Alkotóházak, alkotótelepek:

1983. Nemzetközi Faszobrász Szimpózion, Nagyatád
1984. Nemzetközi Kőszobrász Szimpózion, Burgas (Bulgária)
1988. Kőszobrászati Alkotótelep, Villány
1988—1989—1990. Lenti Faszobrászati Szimpózion
1989. Gránit Szimpózion Ouagadougou (Burkina Faso, Afrika)
Gránit Szimpózion Budduso (Szardínia)
1990. San Pere de Villamajor, Centre D'Art la Rectoria
Katalónia (Spanyolország)

Varga Géza Ferenc

Munkáját a Tárlaton nem lehet
egyik rajzathoz sem rajzolni

Pogány Gábor: A VI. Dunántúli Tárlat
Somogy, 1987. 6.52. 95. l.

BUDATÉTÉNYI GALÉRIA

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk

a "Fás Kör" c. kiállításunkra

1991. október 30-án 18 órára

SAMU GÉZA
HUBER ANDRÁS
OROSZ PÉTER
VARGA GÉZA

szobrászművészek közös kiállítására

A kiállítást megnyitja: **KŐ PÁL** szobrászművész

Megtekinthető: 1991. november 18-ig
naponta 14-19 óráig

Cím: Budapest, XXII. ker. Nagytétényi út 35.

Megközelíthető: a 3-as, a 14-es és a 114-es autóbusszal a Jókai utcai megállóig.

VARGA Géza

ÉS 1991. nov. 15
XXXV. évf. 46. sz.

VARGA Géza Ferenc achiv

FRANK JÁNOS:

A Fáskör

Samu Géza jó néhány éve elmondta, hogy szeretne *Fáskör* címmel szobrászcsoportot összehozni, s fölkért, rendezzem majd a kiállításukat. Megtiszteltek vele, feleltem, de ha rendező vagyok, a sajtóetika nem engedné meg, hogy írjak is róluk, pedig szinte a kezdettől fogva ismerem a törekvéseiteket. A Fáskör első kiállítását — éppen Samu Géza halálának évfordulóján — *dr. Neducza Nada* rendezte meg a *Budatétényi Galériában*, én meg, amint ígértem, recenzeálom.

A Fáskör, olvasom a katalógus tömör kiáltványában: *„... fával dolgozó barátok közössége... együtt gondolkodók, külön is együtt gondolkodók... új csapata"*. Nyilvánvaló Samu Géza szellemi öröksége — nem szégyen örökösnek lenni, sőt — nyomot hagyott a fáskörösök felnőttkori neveltetésében, de úgy látom, mintha összebeszéltek volna, hogy egyikük se hasonlítson a másikhoz, semmiképpen pedig a köztük posztumusz kiállított mesterükhöz. Könnyű dolgom volna, ha a csoportot együttesen jellemezném, mindazzal, amiben ők *mások*, mint a magyar művészet többi vonulata, mégis a szellemi-erkölcsi nómenklatúra meghatározásait inkább szétosztom közöttük, ahogy ezen a tárlaton melyikük képvisel egy-egy tipikus tulajdonságot.

A többszörösen áttételes bibliai szimbólumokból *Orosz Péter* most csak egy töviskoszorút hozott mutatóba, transzfolklorisztikus darabjainak változott a szemlélete, tárlatrészlegében uralkodó lett a körforma, pedig talán még csak nem is gondolt a Fáskör szóösszetételére. Az *Egy kis csapda* egy deszka körgyűrű, telve ráragasztott jó tízcentis *Gledicsia* (Krisztustövis) darabokkal, további kedvenc alapanyaga most a fákon élősködő, háromujjnyi vastag, bozontos, szakállas inda, belőle is köröket alakít, olyant, mint a szlávok *Szent Iván*napi koszorúja, s a legnagyobb szabású — két méternél is magasabb — installációjában négy egyforma, négyküllős kereket sorolt egymás fölötti párhuzamos síkokra, arányosan; a függőleges tengelyük közönséges spárga. Nézem ezt az erdőben szedett, az *Arte Povera* otrombaságát mímelő összetett művet, s egyszeriben elképzelem ugyanezt, mikrométernyi pontosságú krómacélból, konstruktivista objektként.

Az egykori konstruktivista festőt nehéz felismerni *Huber András* plasztikáiban. Ezek hasonlítanak a régészet, a tárgyi néprajz emlékeire, vagy máskor az *Eiffel*-torony meggörbült alakjára. (A címe *Vaskor*, persze fából van, csak feketére festve), és mindenkor a gótikára, hiszen ő csak a vertikálisat, a függőlegest szereti. Asszociatív címeket is ad absztrakcióinak, vagy gondolunk róluk valamire, vagy nem, *„...munkái nem ábrázoló jellegűek, nem szimbólikusak"* — írta róla a fiatalon meghalt *Gyetvai Ágnes*. Vékony, kecses hajlású ágakból, hosszú, lekopasztott gallyakból, markáns, de mégis keszeges somfabotokból építkezik Huber, gyenge erőszakot tesz a talált, szedett faanyagán, hogy azért az eleven flóra esetlegességeinek is szerepet engedjen. Ennyi redukálás után több a levegő, a negatív forma, több itt a semmi a fa testénél. Huber térkompozíciója: tollrajz szoborban elbeszélve.

Viszont — a maga szürreális nyelvén — igenis tárgyias *Varga Géza Ferenc* állatvilága, halat, madarakat farag, érzésvonalú görbe síkokkal, szinte érzéki technikával. A madarai lebegnek a kultúrház terében, hiszen horgászzsinórral feszíti őket a magasba. Játszik a legnemesebb fákkal, azok színeivel, erezetükkel, de kezeli is a felületüket — nem festi — nyersszínűre, világos-, vagy sötétbarnára, feketére. Az ő titka ez az anyagtani bravúr.

Törpe retrospektivot, visszatekintő emlékkiállítást gyűjtöttek össze, magának Samu Gézának, rövid két évtizedes hagyatékából. Szinte megmérhetetlen mennyiség az a többlet, kifejezhetetlenek azok a gesztusok, melyeket ez a szobrász adott a magyar művészetnek. Egy sosem volt folklórt teremtett, szűkszavú volt, tartózkodott a lírától, és még véletlenül sem csúszott szerepjátszásba. Ezen a rövid szoborsoron látom, voltaképpen hányféle korszaka volt is. A misztika hol erősebben, hol rejtetten valamennyi szobrában benne van, de sohasem nyílt. Minden darabja remekmű. A *Kisördög (1973)* masszív, konstruktív fölépítésű sámánisztikus figura, négy lába van, akár egy bútornak, *A róka látogatása a gólyánál (1985—87)* fa-fém kombinációjában csak ürügy az ezópusi címadás, a *Szónokló faág* szó szerinti műleírás is. Figurális ciklusai után éppenséggel a természettel, a Teremtéssel kelt versenyre (ha szabad emberről szobrot csinálni, miért ne lehessen fákról?), a *Párhuzamos elágazások (1987)* kettős agancskoronájú fa, nincs benne talált tárgy, minden ágát, szarvát a szobrász maga faragta, és csapolta egymáshoz a vastagabb, vagy a vékonyabb részeket, csiszolta fehérre. És még szoknyája is van ennek a fának, apró zsindelyből.

„Alakuló, változó, erős" — vallja magáról a Fáskör-deklaráció. Samu Géza érdeme volt az is, hogy a kiveszett (nem gazdasági) művészcsoport fogalmát egyáltalán újra felvetette. Várom a következő kiállításukat.

NDRÁS

émák a középkori
zágon

atásában jelentős új eredményeket mutatott fel
a vízellátást tanulmányozták. Természetesen
ban a török által a 16–17. században elfoglalt
n. Rövid cikkemben természetesen nem tudom
város vízellátásának és vízelvezetésének kérdé-
a magyar fejlődést jól dokumentálják.

os, Buda vízellátása nem volt egyszerű eset. Bár
ész, az úgynevezett „Vár", a tulajdonképpeni
elül 50 m magas fennsíkon épült.[1] A várost a
ban, nemcsak a folyó partján fekvő elővárosok-
is. Budán volt egy társaság, a „prunerr, dy do
knak neveznek) társasága. Adómentesek voltak,
t ők alkották a városi tűzoltóságot. A vízhor-
ószínűleg ők voltak felelősek a kutak rendben-
tályokat ők töltötték meg Duna-vízzel.[2] Egy
egemlíti. A víz húsvéttól Mihály-napig olcsóbb
vetkező tétele a Duna-révtől a Várba való szál-
nunk. Érdekes, hogy a víz ára a Budai Jogkönyv
gább lett.[3] A 16. század elején, amikor a lengyel
Ulászlónál Budán időzött, udvartartása számára
a vizet,[4] fürdése számára azonban Duna-vizet

pastudien der Hochschulen des Landes Hessen.
Lexikon. Bp. 1973. 1251.
ge Rechtssammlung des 15. Jahs. aus Ungarn.
.) Bp. 1959. 115. sk. Egy 1664-ből származó
n alatt a városi piacok közepén nagy ciszternák
in: A művészet Mátyás király udvarában 1. Bp.
a vizet, amelyeket azonban Mátyás király óta
tápláltak (ha ezek nem voltak éppen szétrom-

Lajos korában (1522) In: Történelmi Tár

500–1502, 1505). Szerk.: *Divéky Adorján.* In:

Tehát ciszternák is voltak a városban, amelyeket a királyi várban,[6] és a mágnások, illetve az egyházi testületek házaiban említettek. A városban egy lakótoronyban is volt ciszterna.[7] A magyar fővárosban még kútvizet is lehetett inni. Ezek a sziklára épített kutak gyűjtötték össze a lefelé szivárgó csapadékvizet. A budai várnegyedben még ma is ismeretes 36 kút helye, és a legtöbben még mindig van víz. A középkorban azonban a kutak száma sokkal nagyobb lehetett. Ezeket a kutakat gyakran a ház pincéjében találni.[8] A kutak használati jogáról nagyon keveset tudunk. Ha egy adatból következtetni lehet, akkor azt állapíthatjuk meg, hogy a ház udvarán álló kutakat a szomszédok nappal ingyen használhatták.[9]

Érdekesebb, hogy a főváros a vízellátás még egy negyedik lehetőségével, a vízvezetékkel is rendelkezett. A középkori vízvezetékeknek három fő típusa volt: vagy a gravitáció elve alapján (a vizet egy magasabban fekvő helyről lefelé vezették), vagy a közlekedőedények elve alapján működtek. A harmadik esetben nyomószivattyúkat használtak.[10] Az első típus Budán – ahol a vizet a hegyre kellett felvinni – természetesen nem létezett.[11] Úgy tűnik, hogy a királyi várba vezettek vizet a legkorábban. Zsigmond király 1416-ban a nürnbergi Rotschmied Hartmannak a budai hegyre épített vízvezetékért fizetett.[12] Egyéb írásos források is maradtak fenn a királyi vár vízvezetékéről, és az archeológiai kutatás is feltárta a vezeték ólomcsöveit.[13] Itt nyomószivattyúkat alkalmaztak, ezek vezették a Duna-vizet a várba.[14] Mátyás király azonban még forrásvízzel is ellátta palotáját. Udvari történetírója, Bonfini szerint az uralkodó 8 stadion távolságból vezettette a vizet a palota kútjaiba.[15] Ebben az esetben valószínűleg a közlekedőedények elvét alkalmazták, hiszen a Várhegy körül völgyek feküsznek, és ilyen távolságból a hegyek közül vezették a vizet a palotába. Úgy tűnik, hogy a Dunának a Várheggyel szemben fekvő oldalán nem használtak szivattyúkat. Ha Bonfininek a távolságról megadott adata helyes, akkor ez a vezeték nem lehet azonos a városi vezetékkel.[16]

[6] *Balogh* i. m. (l. 2.) 88. és skk. – *Gerevich László:* A budai vár feltárása. Bp. 1966. 174, 182.

[7] *Pataki Vidor:* A budai vár középkori helyrajza. In: Budapest régiségei 15 (1950), 291., 53, 55. 294., 79.

[8] *Imre Holl:* Mittelalterliche Funde aus einem Brunnen von Buda. (Studia Archeologica 4.) (Bp. 1966) 8–11. – A külső városrészeken is voltak kutak. Garády pl. két kutat ásott ki a Várhegy lejtőjén: *Garády Sándor:* Jelentés az 1936–1942. évben végzett ásatásokról. In: Budapest Régiségei 13 (1943) 411, 418.

[9] Az esztergomi érseki könyvtár, Manuskripte, Formulae Styli 31v–32r. Az oklevél másolatát barátomtól, Bónis György professzortól kaptam.

[10] *László Zolnay:* L'approvisionnement en eau des villes et châteaux-forts. In: Acta Technica Acad. Scient. Hung. 76 (1964) 340–347.

[11] *Uő:* Buda középkori vízművei. In: Történelmi Szemle 1961. 43–45. Bár a szerző több, a Várhegyen és a hely lejtőjén talált vezetékcsövet említ, és ezeket a gravitációs elven működő vízvezetékekhez sorolja, azonban a legtöbb nincs tudományosan kifogástalanul alátámasztva vagy datálva.

[12] *Zolnay* i. m. (l. 11.) 22. – *Wolfgang v. Stromer:* Fränkische und schwäbische Unternehmer in den Donau- und Karpatenländern im Zeitalter der Luxemburger 1347–1437. In: Jahrbücher für Fränkische Landesforschung 31. (1971) 360.

[13] *Gerevich* i. m. (l. 6.) 174–176, 182, 287. stb.

[14] *Zolnay* i. m. (l. 11.) 36–38. – *uő.* (l. 11.) 343–347, 350–353.

[15] In fontem regie per octo stadia pixidatis tubis fistulisque plumbeis aquam subduxerat. *Antonius de Bonfinis:* Rerum Ungaricarum Decades. Szerk.: *I. Fogel–B. Iványi–L. Juhász* (Bibliotheca Scriptorum Medii Recentisque Aevorum. Saeculum XV) Tom. IV, Pars 1. Budapest 1941. 137.

[16] *Balogh* i. m. (l. 2.) 89., kimutatja, hogy ez a távolságadat kb. 1,5 km-t jelent. Ez a vezeték tehát nem szállíthatott vizet a Szabadság-hegyi forrásokból a várba (a források 3,8–4,2 km-re vannak), amint ezt Zolnay valószínűleg feltételezi (l. 10. 342.)

mi az, ami maradandó értékű, ami történeti forrás, folytatva az így kiválasztott anyag rendszerezésén, segédletekkel való ellátásán, azaz dokumentálásán át egészen a kutatóknak nyújtott tájékoztatásig, csupa olyan ágai ezek a levéltári munkának, amelyek történészi felkészültséget kívánnak meg a levéltárostól, amelyeknek eredményei a történettudományt segítik előbbre.

A levéltárakban akkor is folyik történettudományi munka, akkor is születnek történettudományi eredmények, ha külön kutatómunkát nem végeznek, ha ilyen kutatómunkának eredménye publikációkban nem jelentkezik.

De vajon — vethető fel joggal a kérdés — csupán a történettudomány tudomány? A levéltárak csak akkor végeznek tudományos munkát, ha a történettudományt művelik? Helytelen lenne igennel felelni ezekre a kérdésekre.

Amikor a levéltári munka jellegében jobban kidomborodik az igazgatási jelleg, ebből még nem következik, hogy a levéltári munka veszít tudományos jellegéből. Hogy veszít-e, vagy sem, az nem azon múlik, hogy igazgatási feladatokkal bővül, hanem azon, hogy ezekkel az igazgatási feladatokkal tudományos alapon, tudományos igényességgel foglalkozik-e, vagy sem?

Aligha vitatható, hogy van igazgatástudomány is, hogy az igazgatás kérdései is vizsgálhatók tudományos alapon, tudományos igényességgel.

A National Archives — és a róla mondottak vonatkoznak az Egyesült Államok 50 államának levéltáraira is — amikor az irattározás, az iratkezelés és általában az írásbeli munka, az írásbeli igazgatás kérdéseivel foglalkozik, tudományos alapon, tudományos igényességgel teszi ezt, noha azzal a nagyon is gyakorlati céllal, hogy az írásbeli munkát, az írásbeli igazgatást megjavítsa, és ezáltal évente dollármilliárdokat takarítson meg a szövetségi kormánynak. De ki vitathatja, hogy egy munka kevésbé tudományos akkor, ha anyagi haszonnal is jár? És éppen napjainkban, amikor egyre halljuk és hangoztatjuk, hogy a tudomány közvetlen termelőerő lett.

Amikor tehát a levéltárak rendeltetése olyan irányban módosul, hogy igazgatási feladatokkal bővül, ez nem okvetlenül azt jelenti, hogy igazgatási jellege tudományos jellegének a rovására erősödik, hanem inkább azt, hogy tudományos jellege bővül, hogy a levéltárakban nem csupán történettudományi, hanem igazgatástudományi munka is folyik.

Alkalmam volt betekinteni, bár csak futólagosan, a National Archives Office of Records Management nevű részlegének a munkájába. Elhoztam magammal annak a részlegnek Records Management Handbook című iratkezelési kézikönyve eddig megjelent sok kötetét. Mindaz, amit láttam és hallottam, ami ezekben a kötetekben olvasható, arról tanúskodik, hogy a részlegben tudományos munka folyik, hogy e munka során egy új tudományágnak, az igazgatástudomány egy új ágának, az iratkezelés tudományának, az írásbeli igazgatás tudományának a körvonalai bontakoznak ki.

Nem véletlen, hogy ugyanennek a tudományágnak a bontakozását a Szovjetunióban is megfigyelhetjük. És az sem véletlen, hogy ennek az új tudományágnak az elemeit ugyanazon a moszkvai főiskolán tanítják, ahol a jövő történész levéltárosait levéltártan elemeire oktatják.

*

Próbáljuk meg ezek után röviden összefoglalni, hogy a levéltárak hol és merre tartanak, a levéltári fejlődésnek mi az iránya és útja, mit tartsunk a levéltárak rendeltetésének, a levéltárosok hivatásának.

Az írásbeliség fejlődésének már arra a fokára érkezett, amelyet a tömeges irattermelés korának nevezhetünk. Az iratok elöntéssel fenyegetik mind az irattermelő szerveket, mind a levéltárakat. Az iratok születése szabályozásra szorul.

A közös veszély visszavezette a levéltárakat az irattárakhoz, amelyekből annak idején kiváltak, az irattermelő szervekhez, amelyektől elszakadtak. A levéltárak az irattáraknak, az irattermelő szerveknek a segítségére sietnek. A segítségnyújtásnak, levéltárak és irattárak, levéltárak és irattermelő szervek kapcsolatának új formái és módjai alakulnak ki.

A kapcsolat egyik formája és módja az, hogy az irattárak a levéltárak szakmai irányítása és ellenőrzése alá kerülnek. Ez történik pl. a Szovjetunióban.

Másik formája és módja a kapcsolatnak, hogy a levéltárak alig pár évvel születésük után átveszik az iratokat az iratképzőktől, iratközpontokat, átmeneti levéltárakat létesítenek, amelyek lényegében az iratképző szervek közös központi irattárai. A fejlődés kezdeti periódusában levéltárak sarjadtak ki az irattárakból, a jelenlegi periódusában irattárak sarjadnak ki a levéltárakból. Ez történik pl. az Egyesült Államokban.

De ez még nem az igazi születésszabályozás. A levéltárak megbízást kapnak arra, hogy az iratképző szerveknek segítséget nyújtsanak az írásbeli igazgatás, azon belül az iratkezelés és az irattározás minden kérdésében. Ezt is az Egyesült Államokban figyelhetjük meg.

Az igazgatástudománynak kialakul egy új ága: az írásbeli igazgatás tudománya. Ez a tudományág van elsősorban hivatva az iratok születésének szabályozására. Ennek a kutatóintézete a washingtoni Office of Records Management, ennek az elemeit tanítják a moszkvai levéltárosképző főiskolán.

Mi a hatása mindennek a levéltárak rendeltetésére, a levéltárosok hivatására?

A levéltárak rendeltetése — amint láttuk — fejlődésüknek első korszakában, miután a kincstári bölcsőből és az irattári gyerekszobából már kinőttek, tisztán igazgatási jellegű volt. Ez a korszak általában a feudalizmus végével zárult.

Ezt követte a fejlődés következő korszaka, amely általában a polgári korszakkal kezdődött és amely sok ország számos levéltárában még napjainkban is tart. Ebben a korszakban kialakult a levéltárak tudományos rendeltetése, amely az igazgatási rendeltetést teljesen kiszorítani ugyan nem tudta, de erősen háttérbe szorította.

Ezután következett a tömeges irattermelés korszaka, amelynek hatásai a második világháború után kezdtek jelentkezni. A levéltárak igazgatási rendeltetése újra növekedni kezdett, nemcsak egyenrangú lett a tudományos rendeltetéssel, hanem azt látszólag háttérbe is szorította.

De csupán látszólag szorította háttérbe.

A levéltárak korábbi feladatuk mellé, hogy ti. a levéltári őrizetbe utalt iratanyagot, amely már elsősorban történeti forrásanyag volt, megőrizzék és használhatóvá tegyék, azt az új feladatot kapták, hogy a levéltári iratanyagnak gondját viseljék, mielőtt az még őrizetükbe kerül.

A korábbi feladat történeti jellegű volt, a múlthoz kapcsolta a levéltárakat, de voltak a jelenhez fűződő szálai is. Az új feladat a jelenkori igazgatáshoz kapcsolja a levéltárakat, de nem szakítja el a múlttól.

Egyben azonban azonos jellegű a kettős feladat. Abban ti., hogy mindkettő csak

VARGA Géza Fotóművész Szobrán

Négy ember és egy fa

Gondolatok a Budatétényi Galériában

Elképzelem, amint ők négyen egy nagy fára bukkannak. Nem kell annak a fának égigérőnek lenni, az sem, hogy gyökerei a Föld szívéig ereszkedjenek. Lehet ugyanolyan egyszerű, mondhatnám, közönséges fa is, amelyik bármelyik ligetben, erdőben megterem. *Samu* Géza a villás ágakat keresné rajta, *Orosz* Péter a fölkapaszkodó liánokat; *Huber* András a madárfészkek közt matatna, *Varga* Géza pedig leülne a fa aljába és mindent, ami a kezébe akadt, letört gallyat, dib-dáb tuskót, kettétört ágat gondosan megvizsgálna és újra összerakna.

Jól meglennének ott együtt: ők négyen és a fa. A legszebb ugyanis ennek a négy szobrásznak a munkálkodásában, hogy a fa *épségben* marad. Nem kell kivágni hozzá, lecsonkolni és fölhasogatni ahhoz, hogy szobrok szülessenek, mert nem belevésik gondolataikat a fába, hanem kibontják belőle. Olyan természetességgel, amilyen magától értetődően az ágak kihajtanak, meghajolnak, egymásba kapaszkodnak, vagy letörnek, ha elszáradtak. Úgy bánnak a fával, ahogy a kertész teszi. Szerszámaik is azokéval azonos, módszerük is. Orosz Péter például már a növekvő ágat kiválasztja. Meghajlítja, megkötözi a saját háncsával. Olyanra neveli, amilyenre akarja. Nem idegen ez a beavatkozás a növény életétől, nem is erőszakosabb, mint amikor a metszést végzik rajta. Aki járt már vadonban, tudja, hogy a megzabolázatlan természet nem *szép*. Nem úgy „szép", ahogy az ember elvárná tőle. Mégcsak nem is harmonikus. Az igazi természet tele van diszharmóniával. Kegyetlen: ismerni kell a törvényeit. A Szahara dombjai csak messziről olyan lágyak: szakadozott szélű, éles kövek alkotják, amelyek nem puha homokká, hanem tűhegyes szemcsékké mállnak. Az igazi őserdő *átlábalhatatlan*. Monoton. Ahogy az ősi dallamok, ritmusok is, tagoltak a mozdulatok, bárdolatlanok a szerszámok, érdesek a tárgyak, amelyeket ezekkel csináltak. S ők négyen nem akarják „szebbé" tenni a természetet. Nem megnyírni akarják. Nem faragnak emberarcú szenteket, korpuszokat a fából. Azt mutatják meg, *hogyan lehet együtt élni vele*. Milyen hitekre, szépségekre, egyensúlyokra találni a természetben, az egyszerű anyagokban. Régmúlt időkre emlékeznek vissza, elfelejtett ismeretekre, amikor még nem volt szükség mozgalmakra és nem kellett védeni a természetet, mert az ember nem fenyegette. Alapvető ismeretek, gondolatok és hitek tűntek a semmibe, amelyek nélkül az emberek elbizonytalanodtak, hitetlenné és önpusztítókká váltak.

Amikor az újjal szembentaláljuk magunkat, nem árt visszanézni, *honnan jöttünk és mit tudtunk*. Hátha találunk benne olyat, amiben megkapaszkodhatunk. Amiből erőt meríthetünk újra. A művészet dolga ez is: *visszaadni az emberek hitét – önmagukban*. Egy kiállítás így is politizálhat. Ez a kiállítás ettől időszerű.

A közös gondolkodásmód sűrítette őket egy csoportba. Egy műterembe is mindjárt. Fáskörnek nevezték el magukat. Mostani kiállításuk, a Budatétényi Galéria katalógusában ezt írják: „A Fáskör csoport team, baráti kör, fával dolgozó barátok, műteremtársak közössége."

Megfogyatkozott közösség. Ezt a kiállítást négyen tervezték el, de a megnyitón Samu Géza halála miatt már csak hárman lehettek jelen. Csak *elképzelni* lehet, amint ők négyen egy nagy fára bukkannak és együtt csinálnak belőle szobrokat. De hosszú ideig nem lehet ennek a csoportnak a munkásságáról beszélni anélkül, hogy ne essék szó Samu Gézáról. Ő volt közöttük a legidősebb, a legismertebb is. Éppen ismert – elismert – volta, szuverenitása miatt volt a műteremtársak közt olyan, aki csak hónapok után merte bevallani, hogy régóta nem leli már örömét a vasszerkezetekben, és legszívesebben ő is fából dolgozik. Egy országosan elismert művész közelében könnyen adódhat a gondolat, hogy *követői* akadtak. Gyakran látni, amint az eredetiség – kis epigonokat szül. Ebben a közösségben azonban *mindenki a saját útját járja*. Úgy hatnak egymásra, hogy közben mindenki megőrzi és továbbfejleszti saját tehetségét.

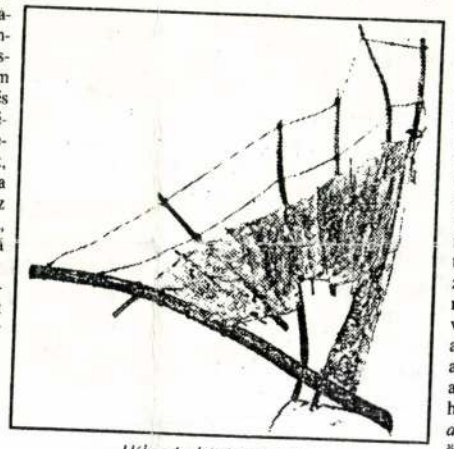

Húbar András: Vörös szárny

Érdekes megfigyelni, milyen kevés eszköz is elég ahhoz, hogy gondolataikat kifejtsék. A szűk eszköztár elég azonban arra, hogy már messziről is különválaszthassuk alkotásaikat. Pontosan úgy, mint amikor a tárgyaknak még alapvető fontosságuk volt, s nem volt szükség arra, hogy telepingálják őket. A vonalaknak, a jeleknek is értelmük volt. A színeknek, a szavaknak is. Akkoriban egyszerűbb isteneknek áldoztak: *a hitek is komolyabbak voltak*. Talán azért, mert még minden nagyon újnak számított. Mindenből kevés volt. Semmit sem lehetett pazarolni.

Ha a néphagyományt, a népművészetet eddig a korszakig vezetjük vissza, akkor elmondhatjuk, hogy mindannyiuk szobrászata innen ered. De ez körülbelül annyira igaz, mint az, hogy valamennyi művészet innen indult ki, valamennyi mesterség és hit a kezdetekig vezethető vissza. A különbség mégis: ők nyíltan vállalják a visszautalást, s nem csupán a természetben föllelhető anyagok, a fa, a bődarabok, a tollak vagy az ágak felhasználásával. Azzal is, *ahogy* ezeket az anyagokat összerakják. Összekötözik dróttal, áttekerik hánccsal, sárral összetapasztják. Azokat a fogásokat hozzák vissza, ahogyan a régi szerszámok, valamikori használati tárgyak készültek, vagy ahogy a természet maga is építkezik. Nevezték ezt biokonstruktivistának, kapcsolatba hozták a folklórral is. De nem volna helyes, ha gondolkodásmódjukat ennek alapján bármilyen irányzat megpróbálná kisajátítani. Hitüket csatasorba állítani.

Miben különböznek hát mégis egymástól? Abban, *amit* mondanak. Samu Géza a leginkább hagyományos abban, ahogy szobrait elénk állítja. Mintha az idő csiszolta volna fácskáit, már nem is termőfák, *fa ékszerek* inkább. Sem hozzátenni, sem elvenni nem lehet egyikhez sem. Némelyiket – maga is érezve teljességüket – bronzba öntötte, miután kifaragta. Az apró, törékeny gallyak letördelték, amelyek megmaradtak: élettől duzzadnak, küzdőképesek. A szarvas agancsai ilyenek. Samu Géza tudatosan építkezett. Minden kis ágat egy másik – a természetben talált villás hajtásokból épített tovább, elemekből rakta össze az egészet. Pontosan úgy, ahogy a zsindelyeket illesztik egymáshoz. Falusi templomok áhítatával vagy ettől is ősibb, mélyebbről fakadó barbár hittel.

A megmunkálásban Varga Géza szobrai állnak hozzá a legközelebb. Mániákus türelemmel, aprólékosan csiszolja meg mindazt, ami kezébe kerül. Vesszőket illeszt össze, apró darab fákat csapol egybe. Bogarakat ácsol, halak csontvázát szereli össze. Csigolyák fordulnak a keze alatt, lapocka alakú szárnyak csattognak ketrecben. Csodabogarak, ízeltlábúak mozdulnak. Azt hihetnők, ha elegendő fája akadna, képes volna arra, hogy a világ minden élőlényét újrafaragja.

A fájdalomról, sorsdöntő kérdésekről Orosz Péter elmélkedik a legtöbbet. Fölfedezteti velünk, hogy a természet rendjéből ezek sem hiányoznak. Ott szunnyadnak minden tövises ágban, amiből koszorút fonhatnak, ott a meghegyezett karókban. A furcsa lényeket, madarakat, hiteket a pusztulás, a halál fogja körbe. De a halál – akárcsak a természetben – sohasem értelmetlen. A töviskoronán aranypor ül. A szögekkel kivert kerék közepén megjelenik a tüskés termés, az önmagába visszafordult kör szimbóluma: föloldva egyben a halált, hiszen a mag az élet csíráját hordozza.

Az élőlényeket, hiteket és gondolatokat azután a negyedik szobrász, Huber András emeli a mesék, a költészet magasságába. Minden, amihez hozzányúl, légiessé, törékennyé válik. Hártyák feszülnek szárnyas hajóin, madarakat, hajókat ereszt messzi tájakra, fészekből repíti őket útra vagy ide várja vissza valamennyit, ha megriadtak vagy elfáradtak. Ő a nagy mesélő.

Mesét mond a fáról, amelyre négyen ráakadtak. Egyikük az ágakat kezdte vizsgálni, másikuk a fölkapaszkodó liánokat...

Fekete Judit

NAPLÓ

ERWIN STEPHAN német hőstenor, Anton Illenbergerrel, a freiburgi dóm karnagyának kíséretével koncertet ad a Liszt Ferenc Emlékmúzeumban Liszt, Wagner és Verdi műveiből november 18-án, hétfőn este 6 órakor. A Richard Wagner Társaság meghívására érkező művészek programját díjtalan belépéssel hallgathatják meg az érdeklődők a Budapest VI., Vörösmarty u. 35. szám alatti zenei centrumban.

BÉRI GÉZA ÉS GÉRECZ ATTILA emlékestjére november 19-én, kedden délután 5 órakor kerül sor az Írószövetség klubjában (Budapest VI., Bajza u. 18.).

AZ ÚJ SYMPOSION CÍMŰ FOLYÓIRAT ESTJE november 19-én, kedden 6 órakor kezdődik a Hitel Klubban (MDF XI. kerületi szervezete, Bartók Béla út 61.). Vendégek: az Új Symposion számos egykori szerzője és szerkesztője: Tolnai Ottó, Balázs Attila, Fenyvesi Ottó, Sebők Zoltán, Kalapáti Ferenc, Bozsik Péter, Thomka Beáta és mások. A műsort szerkeszti: Radics Viktória.

A RÓMAI OLASZ MŰVÉSZETI ZENEI KÖZPONT hangversenye november 18-án, hétfőn este 7 órakor kezdődik a Magyarországi Olasz Kultúrintézet nagytermében (Budapest VIII., Bródy Sándor u. 8.). Műsorukon Saint-Saens-, Verdi-, Bartók-, Leoncavallo-, Donizetti- és Liszt-művek szerepelnek.

KÖNYVPREMIER. Fábri Péter, Jaksity György és Tóth Gábor Ákos kötetét mutatják be november 20-án, szerdán este 6 órától az Írószövetség klubjában (Budapest VI., Bajza u. 18.). A szerzőkkel Feyér Zoltán beszélget.

CSIKI MÁRTON SZERZŐI ESTJE november 21-én, csütörtökön fél 5-kor kezdődik a Litea könyvesbolt-teázóban (Budavár, Hess András tér 4.), ahol bemutatják a szerző Erdély, az igazság

Varga Géza Ferenc szobrász

VARGA GÉZA FERENC szobrászművész munkáiból nyílt meg kiállítás Nagyatádon. Az érdeklődők a művész húsz szobrát tekinthetik meg.

Népszabadság, 1985. XII. 10

Varga Géza szobrászon.

"Triász" c. szobor

→ Csinder Antal sz

MŰVÉSZET 1985/11-12/51

Varga Géza Terene

Jegyzetek az V. Dunántúli
Tárlatról

Mihely 1985/5

Varga Géza fakockák

Nemzet (Magyar Nemzet 1983. VII. 31.

Kiállítási körjárat

Korszerűen szólni nehéz

A TERMÉSZETBŐL JÖNNEK és a természet felé tartanak, de *útközben* átváltoznak, mássá lesznek (végső megjelenésükben azonban őrzik eredetük jegyeit is): *összefoglalólag* talán így lehetne jellemezni azokat a műveket, melyeket *Varga Géza* a *Vas utcai kertben* mutatott be. Nem mindenki számára rokonszenves a faszobrászatnak ezt a népi tárgyformálást megidéző, apotrif módon újraelőállító és szürrealisan újraértelmező tendenciája, amit pedig a *Szervátiuszok*, valamint *Schéner* Mihály, továbbá *Jakovits* József művészetének egyik rétegeként és *Samu* Géza alighanem összes eddigi munkáinak lényegeként kell tudomásul vennünk. Helyeslésünktől vagy fejcsóválásunktól függetlenül létezik; *jelenkori szobrászatunk egyik ága ez* — virágzó ága!

Ezeknek az alkotásoknak *a közönséghez való viszonya* igencsak érdemes némi elemzésre. A közízlés előtt járnak természetesen, előtte *kell* járniuk jó néhány lépéssel; de nem szaladnak annyira előre, hogy a közönség érzékenyebb, érdeklődőbb része ne tudna egyes műveket értelmezni vagy átérezni (s ily módon és közvetítésükkel a maguk vagy más művészek zártabb, elvontabb munkáihoz is közelíteni). Nyilvánvalóan nem beszélhetünk „közönség"-ről, „közízlés"-ről, mint holmi egységes képződményről, mindig vannak, lesznek, akiknek minden érthetetlen — és mindig vannak, lesznek olyanok is, akik képesek felfigyelni új minőségre, szokatlan megközelítésre. Szerencsére ma már a művészet megítélésének nem az a legelső kritériuma, hogy „közérthető"-e, de azért *bajnak* sem gondolnám, ha — most már konkrét példánkhoz visszatérve — a Vas utcai kertbe betévedő tanulók a környező iskolákból egy csapásra megértik: hullámvonalat rajzol ki a földbe szúrt kerítéslécek egyenetlen sora egy ősgyík váza körül a földön, s az a váz nem más, mint egy halom hasított fa, nagyság szerint sorbarakva.

Varga Géza munkáiban, játékosságuk mellett, rejtőzik némi pedagógikum is. Már a *Stúdió '82* múlt év novemberi tárlatán a Műcsarnokban feltűnt különböző fafajtákból, sőt, készen kapott mezőgazdasági eszközökből kialakított *madárplasztika*-sorozata, melyet a Vas utcai kert fölé akasztott hálóban most *halplasztika*-sorozatként látunk viszont. A szobrász, miközben a saját haladását is szemlélteti *az elvonatkoztatás felé*, valósággal viszi magával a nézőt, a néző pedig a szobrászi szellemesség által is nevelődhet absztrakciót jobban értővé.

Az igazi kérdés mindezek után csak az, elég szellemesek, ötletesek, eredetiek-e Varga Géza munkái. Véleményem szerint nem mindig. Ennek a fajta *alig-absztrakciónak* megvan az a veszélye, hogy lapos marad, nehézkes marad, a földtől elszakadni nem tud, felszárnyalás helyett félszárnnyal a földet súrolja. Csak történelmi mentség az, hogy emez alig-absztrakció kialakulásában szerepe van annak a tiszteletre méltó művészi igénynek, amely publikumot kíván magának nevelni . . ., szerepe van tehát *elkésettségünknek*, amin rokonszenves művészek nem búsongani akarnak, amit sznob módra nem ignorálni akarnak, hanem tenni próbálnak ellene (ha nem is mindig teljes sikerrel).

AZ ELKÉSETTSÉG ELLEN hatni, a kor nyelvén beszélni, tehát új eszközökre, mondandókra lelni akarnak azok a művészek is, akiknek munkáit most a *Zichy-kastély* kiállításain tekinthetjük meg.

A kastély oldalában, a szabadban *Szlávics* László gépszobrait látjuk. A *gép* nála emberi tulajdonságokat vesz fel, egész pontosan fogalmazva *érző lénnyé válik*, mint amikor egyik gépszörnye madártestté forrasztódik. *Még lényegibb átalakuláson* megy át az a rozsdás vascső, melyről elhiteti velünk, hogy nem is cső, hanem rozsdás vasfa, ebbe pedig sikerül beleszuggerálnia, hogy segítséget kérő női kéz nőjön ki belőle... *Tréfásabb változata* ennek az ötletnek, amikor egy másik vasfából kinyúló női kézre karóra helyett igazi biciklicsengőt kapcsol (lehet, hogy a kastélykertben éjjelente „álmában csönget egy picit"?). S további *költői változata* ugyanennek az ötletnek, amikor egy ócska géproncsból is kinyúl egy női kéz és gyöngéden mutat fel egy ép csavart!

Szlávics László tanult szakmája szerint lakatosként dolgozott, csak később kezdett művészetet tanulni. A gépi világgal való alapos megismerkedését nem kell megbánnia — hisz olyan *mitológiai mélységekig* sikerült lehatolnia az anyagban, mint (talán) a fává lett Daphne históriája, miközben a fát vassal helyettesíti s a vasat lényegíti át humán tartalmakkal. Rozsdás vascsövekre hegesztett *gépalkatrész-Krisztusa* a gépkorszak csüggedt istenének emlékműve (fején fogaskerék-glóriával . . .).

MINTHA TEJÜVEG ALÓL derengenének elő, mintha pára gyöngyözne azoknak a képeknek a hátterében, melyek az *Óbuda Galériában*, a Zichy-kastély szárnyépületében láthatók — *Kontraszty* László új festményei, a művésznek egy olyan korszakából, melyet hetven, de inkább hetvenötödik életévéhez közeledve kezdett el 1980 körül.

A jelből indul ki, a kaligráfiából, a „firká"-ból, ha úgy tetszik, s alakítja azt vastagítással-vékonyítással változatlanul elvont, de dinamikus és eleven formációkká. Nincs két egyforma közöttük, és ha van, akkor az ellentétes színhatások kipróbálása végett van. A *színek* pedig külön élményt adók.

A képek háttere általában üres, azaz szétfolyósan moarés (tehát üresség-ében épp anyagszerűsége folytán telik meg). E háttér előtt többnyire lefokozott, színtelen színekben táncolnak az ismerős és mégis felismerhetetlen jelek: fakó kékben, mint *A kedvenc* című festményen, tompa zöldben (*Álomhajó*, *Nyugtalanság*), elszürkülő feketében (*Anyám emlékére*), elsárguló zöldben (*Homorú ív*, *struktúra*). Ezeknek a merész új műveknek igazi belső kisugárzásuk van, képesek közvetíteni azt az élvezetet, amit a művésznek az új merészségre való *rátalálás* jelenthetett. Alighanem becézgeti, szólongatja őket munka közben. A kedvenc a többi közül a legkedvesebb lehetett, amíg csak el nem készült vízzöldesen irizáló háttér előtt tompa frézvörössel a *Vén festő öröme* . . .

MEGINT MÁSFAJTA ÖRÖM részese lehet, aki az *Óbudai Pincegalériában*, a szárnyépület bejáratánál megtekinti *Ilyés* István szobrászművész munkáit. Jelekkel fogad ő is, fából kifaragott rácsok közé szorított, fából kifaragott jelekkel — ezek a képlékenynek látszó *Összeszedett játékok*, ezek a (néhol) félig majszolt kiflikre, agyonnyomorgatott textilállatokra, megkínzott hernyókra emlékeztető fél-absztrakciók a múlt rácsai közt önnön árnyékuktól is testiesülnek, emlékeinkben valóságként élnek.

A *képlékenység érzékeltetése* szilárd anyagon, őstengerek ár-apályának, amőbák alakváltoztató mozgásának ábrázolása a dermedt fában: Ilyés István művészetének visszatérő motívumai. A lét ős-eredeti alapkérdései izgatják igazán, ezek a régi felfogás szerint „szobrásziatlan" témák. *Gondolatok a születésről* című fa plasztikája, ez a bonyolult képletű, gyönyörű ritmusú, önmagából kibontakozó és önmagába visszatérő mű végsőkig átgondolt és megszerkesztett, miközben könnyedén és önkéntelenül látszik kibogozódni önmagából. Bizonyosan fömű a *Gondolatok az ősökről* című szobra is, mely sejtlabirintusok találkozásából, elegyedéséből, összeolvadásából sejteti meg velünk — ugyancsak bonyolult belső szerkezeti rajz alapján, tökéletes lecsiszoltságban —, hogy miféle képlékenységből képződtünk elő. Ilyés István *Corpus*-a ezek után aligha lehetett más, mint egy keresztformáját rég elvesztett deszkalap, s azon egy elemi formáira torzult test, mely a fájdalomtól megnyúlt ízeltségben rovarneműekkel tart (tragikus) rokonságot.

Ember Mária

KÖNYVI

Bakunyin Gyónása

Páratlan dokumentum a múlt századból

NAGY ÉS MÉGIS PARÁNYI emberi lélek a hatalom markában, — erről szól Mihail Bakunyin *Gyónása*, amelyet az Európa könyvkiadó jelentetett meg. E hatalom egyetlen moccanása örökre tartó sötétséget, négy kopár falat, halálra korbácsolást jelenthetett: ezzel nézett farkasszemet 1851-ben az akkor 37 éves Bakunyin, a Péter-Pál erőd lakója, akit a „medve", I. Miklós cár arra érdemesített, hogy megpróbálja megzsarolni. Adatokat, neveket, összeesküvések feltárását várta tőle, de talán még éhesebb volt arra, hogy a veszedelmes, büszke forradalmár lelkileg összeroppanjon, szánja-bánja bűneit és kegyelemért koldulva fejet hajtson előtte.

Vajon megkapta-e a cár, amire vágyott, vajon e töredelmes gyónás megbánás-e valóban, vajon a megalázkodó lélek megtört a kiszolgáltatottság állapotában — ezek a kérdések tartják feszültségben a több mint 130 éve írt *Gyónás* mai olvasóját. *Páratlan a dokumentum* az abszolút hatalom működése, a kiszolgáltatott, méltóságért — vagyis önmagáért — küzdő ember pszichológiája és az ebből származó hiteles feszültség szempontjából egyaránt.

Páratlan először azért, mert a hatalom ritkán mutatkozik meg itt láthatóvá váló rafinált alakjában. Áldozatát nem a lét vagy nemlét elé állítja, mivel tudja, hogy az élet és a halál között vádlottja már választott és most is könyen tudna választani. Mint utószavában *Kun* Miklós utal erre, a cár és tanácsadója, Orlov gróf Bakunyint olyasmivel állítja szembe, ami személyisége számára a legfélelmesebb, a valóban elviselhetetlen: a vegetatív élet megtartásával a magánzárka örök elszigeteltségében, mozdulatlanságában, penészben és nyirokban, amelyben kihuny az élet minden értelme és elhal a szellem.

Páratlan a *Gyónás* azért is, mert ha a hatalom folyamodványt aligha kapott valaha is olyan kíméletlen bírálatot, mint ebben a műben a cári rendszer.

A várt adatokból, nevekből, követhető nyomozati szálakból pedig semmit sem nyújtott. Noha a vallomás telis-tele van nevekkel, úgynevezett tényekkel és kapcsolatokkal, ezek mind olyanok, amelyek a cári rendőrség és a vádhatóság előtt rég ismeretesek voltak. De vajon igaz-e legalább maga a bűnbánat? A legtöbb ponton nem látszik annak. Minden jel szerint java részében hamis volt, tudatosan választott magatartás, s a *mea culpából* nemegyszer kicseng a gúny. Szinte minden egyes bűnbánati formula bevezetője egy újabb támadásnak, a forradalom dicséretének, a „nemes ouvriers" (munkások) iránti szeretet kifejezésének, a forradalmi mámor ecsetelésének.

AZ EKKORIBAN RADIKÁLIS forradalmár Bakunyin a *Gyónás*ban összegzi elveit. Leírja 1848—49-es forradalmi szerepét Németországban, még ha jelentőségét csökkenti is. Nem tagadja, sőt részletezi tevékenységét a közép-európai szláv népek megszervezése érdekében, hogy harcra keljenek a Habsburg-monarchia megdöntéséért és útnak induljanak egy hatalmas demokratikus federáció megteremtése felé. Ismerteti a Prágában ülésező Szláv Kongresszusnak tett javaslatát. Lényege ennek az osztrák birodalom minden szláv népének federációban való egyesülése volt.

Eltanácsolta a szláv népek képviselőit az orosz birodalommal való egyesüléstől, mert — mondta nekik — „ha Miklós cár Oroszországához csatlakoznátok, akkor minden önálló népi élet és minden szabadság sírjába szállnátok." Azt gondolta, meg kell várni, amíg a forradalom végez a cárizmussal, ezt pedig éppen a Szláv Szövetség segíthetné elő.

E TÁG HAZÁBAN megta-

na. A parlamentarizmus szerinte általában véve rossz volt, Oroszországban pedig egyenesen alkalmazhatatlan. „Azt gondoltam — írja —, hogy Oroszországban inkább, mint bárhol, erős, diktatórikus hatalomra lesz szükség, amely kizárólag a néptömegek fölemelésével és művelésével foglalkozna — egy irányát és szellemét tekintve szabad hatalomra, de parlamenti formák nélkül; szabad tartalmú könyvek kinyomtatására, de a könyvnyomtatás szabadsága nélkül; az azonos nézeteket vallók által körülvett, az ő tanácsaik által támogatott, önkén-

tes közreműködésük által megszilárdított, de senki és semmi által nem korlátozott hatalomra." Ki lenne a diktátor és mi lenne a diktatúra jótékony jellegének biztosítéka, Bakunyin ezt már nem kísérelte meg megmondani.

A negyvenes évek és a Gyónás Bakunyinja, valamint a tízéves fogság és száműzetés után 1861-től végre szabad és ismét emigráns Bakunyin *későbbi gondolatvilága* között nagyobb különbséget el sem lehet gondolni, mint ami éppen az utóbbi kérdésben keletkezett. A hatvanas évek vége felé már nemcsak a despotizmus diktatúra, nemcsak a parlamentáris demokrácia, de egyáltalán és röviden „az állam" ellen fordult. De ez már egy másik kérdés.

A MÉG NEM ANARCHISTA, a még radikális Bakunyin pályája a *Gyónásban* érte el csúcspontját. E csúcspont valóban drámai s mint ilyen, Bakunyin egyéni sorskérdéseiben egyúttal magába foglalja a lázadó hazafi belső próbatételét, valamint a forradalmár és az obskurus cári hatalom konfliktusát. *(Európa)*

Ormos Mária

VARGA GÉZA FERENC

SZOBRAINAK KIÁLLÍTÁSA

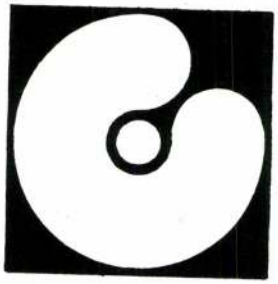

STÚDIÓ GALÉRIA

1985. NOVEMBER 6 -

DECEMBER 1.

Budapest V.,

Bajcsy-Zsilinszky út 52.

VARGA GÉZA FERENC

1950 november 17-én született Dombóváron.

1981-óta tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.

1983-óta tagja a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának.

ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSAI:

1983. Fiatal Művészek Klubja, Budapest

1983. Vas utcai Galéria, Budapest

1984. Horváth Endre Galéria, Balassagyarmat

CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK:

1978–80. Szekszárd, Dombóvár, Tata, Tokaj

1982. Szentendre
Stúdió '82 Műcsarnok, Budapest

1983. Művelődési Ház, Sárospatak

1984. Stúdió '84-BNV, Budapest
Prága

1985. Brno
Kisplasztikai Biennálé, Pécs
I. Országos Fa-kisplasztikai Kiállítás, Nagyatád
Stúdió '85 – Ernst Múzeum, Budapest

Csontvázak, csontok szobrai fából és a maguk valóságos kalciumfoszfát-kalciumkarbonát mivoltában. Ami a meglepő: nem taszítanak, nem ijesztenek. Pedig a csontváz a középkortól napjainkig a művészetben a halál szimbóluma, a rémület felkeltője. (Csak példának említve Dűrer Apokalipszisét, a prágai Orloj szimbólikus figuráját vagy a pravoszláv sírkövek díszítéseit.) Varga Géza Ferenc csontot és csontvázat idéző organikus szervezésű fafaragásai azonban nem a középkori haláltánc pokolra hívó előtáncosai, vagy az utolsó ítélet testük teljességét váró feltámadói, mint Luca Signorelli sírgödrökből kikapaszkodó üdvözültjei az orvietói Dómban. E kiállításon szereplő csont-szobrok (akár csontvázat ábrázolnak, akár csontból vannak) és amikkel szerzőjük korábbi kiállításokon is szerepelt élő szervezetet sugallnak, idéznek. Csak éppen e lények végsőkig lemeztelenítettek – nemcsak a bőrükig – a húson túl is, az organizmus szerkezetét alkotó, formájában a legjellemzőbb erővonalakat megtestesítő statikai vázig. A gerinces élőlényekben a csontok a mozgás erőinek hordozói, továbbadói. Az izom az erő, de az általa mozgatott csont adja tovább a mozgási energiát a kéznek, a lábnak, a törzsnek; mint a belsőégésű motorban, ahol a felrobbanó üzemanyag az erő, de a mozgást a dugattyúról a főtengelyre a hajtókar (mennyire elmékeztet formájában egy csontra!) adja tovább.

Varga Géza Ferenc csontlényei is a mozgás, a mozgás erővonalszerkezetének jelképei.

Az élet – mozgás; s a mozgást még azokon az egy-két vagy néhány elemből álló szobrán is érezzük, amelyek statikusak: egy-egy csontot, gerincoszlopot vagy annak csak néhány csigolyáját ábrázolják. Néha nem is biztos, csont-e, gerinc, vagy

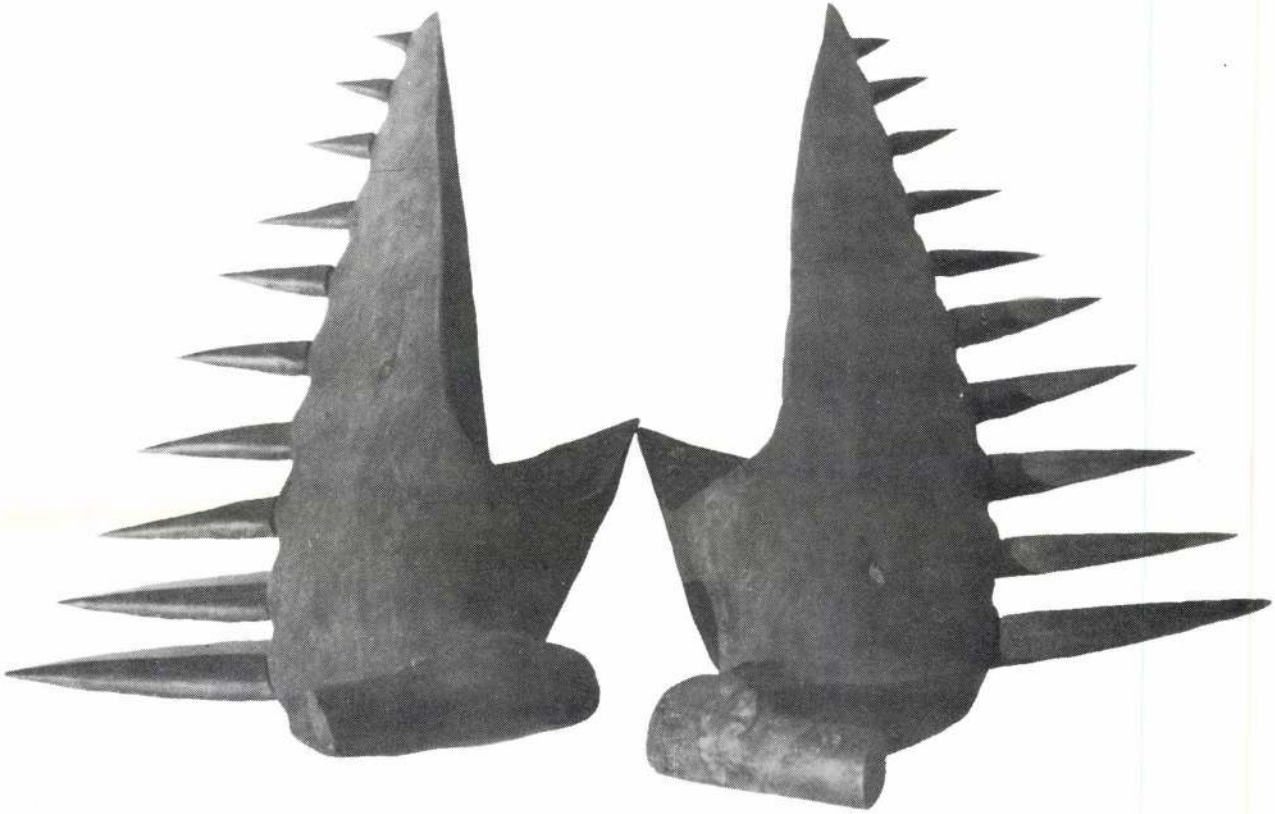

talán növény, hiszen az egyik lehetne túlérett babhüvely, amely már fölhasadva szét akarja szórni a magjait, egy másikról nem dönthető el, hogy tengeri csőféreg-e, mastodon-agyar vagy a földből éppen kibúvó gyöngyvirág-hajtás. Nem is fontos címben konkretizálni, egyszer s mindenkorra, rá lehet, rá kell bízni a nézőre, a befogadás egyszeri és megismételhetetlen pillanatára. Annál is inkább, mivel a szobrok (eltekintve az egyetlen darabból készültektől) nem véglegesen befejezettek, mint egy fából vagy kőből „hagyományosan" megfaragott mű, hanem, mint egy építőszekrény elemei, az adott tértől, a kiállításban elfoglalt helyétől és szerepétől vagy éppen az alkotó kényétől-kedvétől, hangulatától vagy közölnivalójától függően más-más módon rakhatók össze, hiszen e „csontépítőszekrény" darabjai csak úgy általában hajadzanak a csontokhoz, de nincs közöttük morfológiailag azonosítható állkapocs, csigolya vagy os temporale.

Bocsánat – van! Csak nem fából faragva, hanem a maga valóságában, szakszerűen kipreparálva. De a valódi csont is tartalmi metamorfózison megy át Varga Géza Ferencnél; a lapockákból szárnyak lesznek, a combcsont-fragmentumból krokodilszáj, az állatcsont emberi személyiséget kap. Másképp változik a szoborban a csont szerepe, ha formailag azonos önmagával, de anyaga változik: a csontról vett negatívról készült bronzöntvény már ismét más jelentést hordoz. Persze nem úgy, mint David Courts és

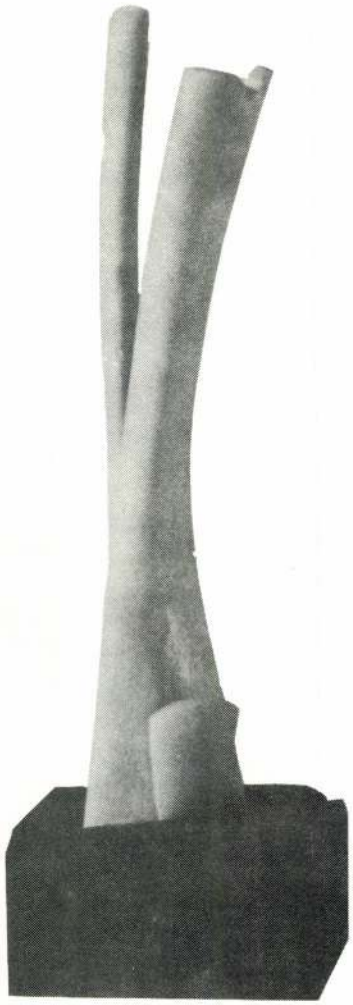

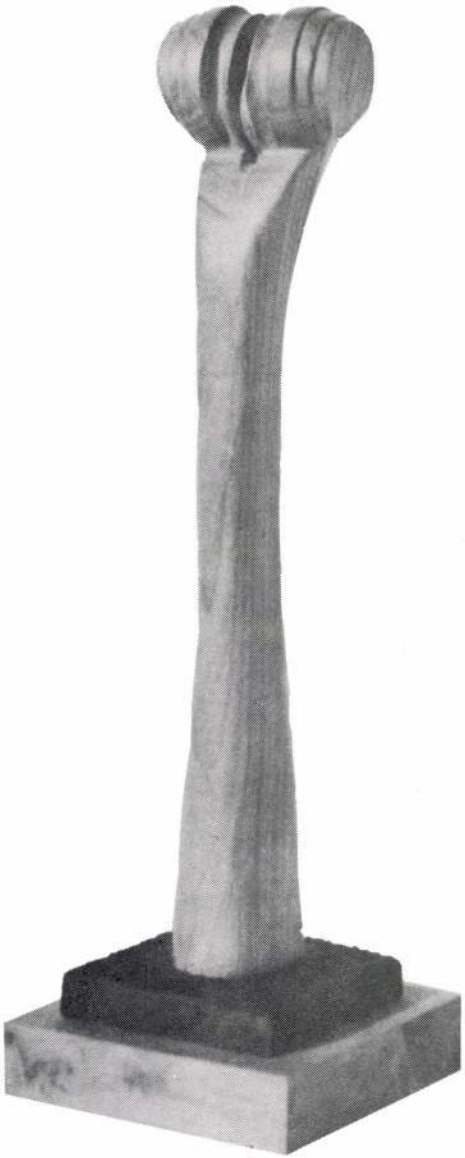

William Hackett arany Békacsontváza, amely inkább a XVI. század bizarr ékszerművészetét idézi, hanem a test részek és a gépalkatrészek közötti formai és tartalmi párhuzam hangsúlyozásával, még úgy is, ha – ellentétként – a bronz-csont nem a saját anatómiai helyén jelenik meg.

Van Varga Géza Ferencnek egy szobra (szándékosan nem írok címeket, hiszen ezek is változhatnak az idő múltával), amelynek gerince valóságos hátgerinc csigolyatarajokkal, ám a bordák helyett már inkább rovarcsápok lengedeznek. Kipróbálta, mondja e szobra keletkezéséről, milyen becsukva, mint egy könyv, félig, vagy egészen kinyitva, széttárva. A mozdulatok – gesztusok, mindnek megvan a saját jelentése, a csont-mozdulatnak is. Az alapformákat a természet az evolúció folyamán évmilliók alatt a lehető legracionálisabban, a funkciónak legmegfelelőbben alakította ki, de az életben – és a művészetben – minden egyszeri pillanatban megismételhetetlenül másként és másként mozognak, funkcionálnak, kommunikálnak – ezt ragadja meg és tudatosítja a nézőben Varga Géza Ferenc szobrászi tevékenysége. Külön föl kell hívnunk figyelmüket a szobrok műves kivitelére. Csontok, bronz-öntvények, kötelek és fém-applikációk mellett e munkák legfőbb és alapvető anyaga a fa. Varga Géza Ferenc kifejezetten faszobrász, szemléletében és munkamódszerében egyaránt. Ismire ezt az anyagot, megmunkálásának módszereit, a benne rejlő plasztikai lehető-

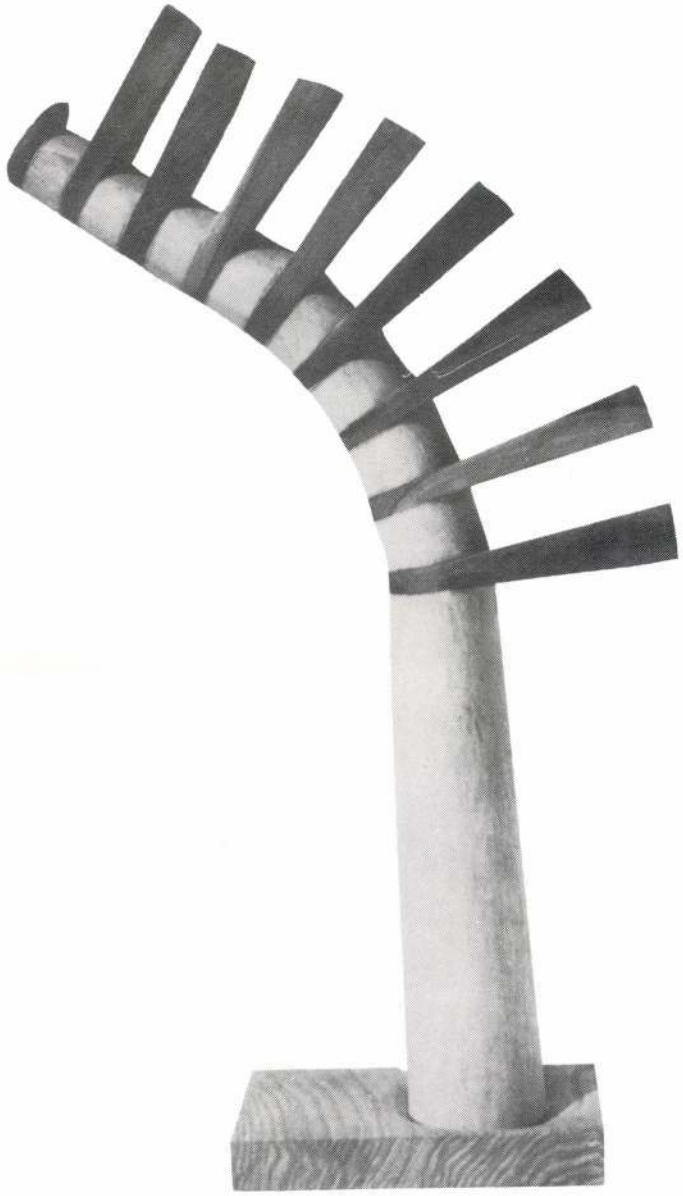

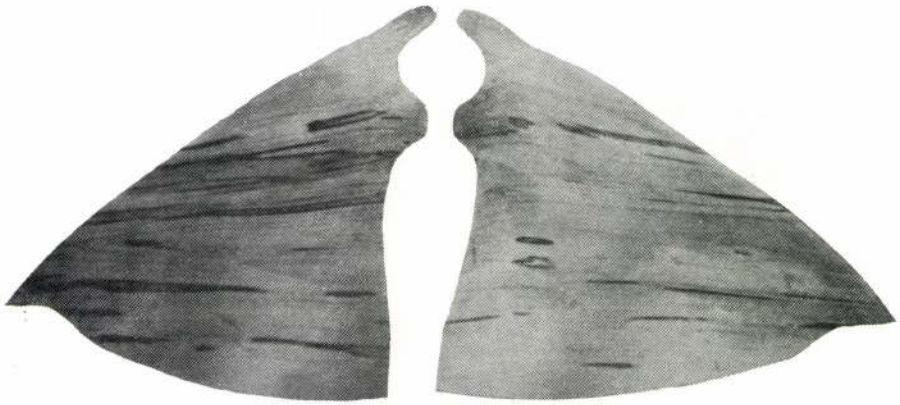

ségeket. Lény-vázaihoz ez a legmegfelelőbb, igazán az egyedül alkalmas művészi nyersanyag. Alaposan megtanulta a famegmunkálás technológiáját és az ebben az anyagban való gondolkodást is. Szakszerűen és esztétikusan munkálja meg, úgy és azt valósítja meg, amit csak abból a fából, megismételhetetlenül lehet megfaragni.

POGÁNY GÁBOR

Fotó: Soós György, Farkas Árpád, Varga Géza

85-1734 GENERALART Dorogi Ny

VARGA Géza szobrász.

Játékos szoborszellemek

A Balanusz és látogatója.

Szokatlan látvány tárul az érdeklődők elé Budapesten, a Vas utcai szoborkertben. A fantasztikus formájú, háló-égbolt alatt lebegő őslényimitációkat, az első látásra azonosíthatatlan álombeli szörnyeket fából formálta szobrokká egy harminckét éves dombóvári szobrász, Varga Géza. A látogatók töprengve állnak egy-egy szobor előtt, találgatva, mit is ábrázol? A magyarázat: a fantázianevekkel felruházott alkotások egy német költő, Christian Morgenstern játékos, csúfondáros szellemét idézik; az ő versei ihlették Varga Gézát a kollekció megformálásában.

Varga Géza.

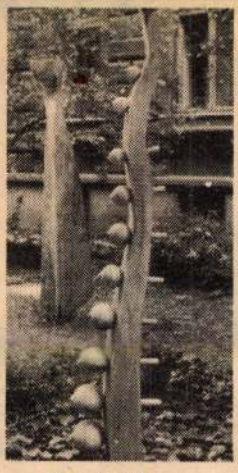

...A Nünüke,...

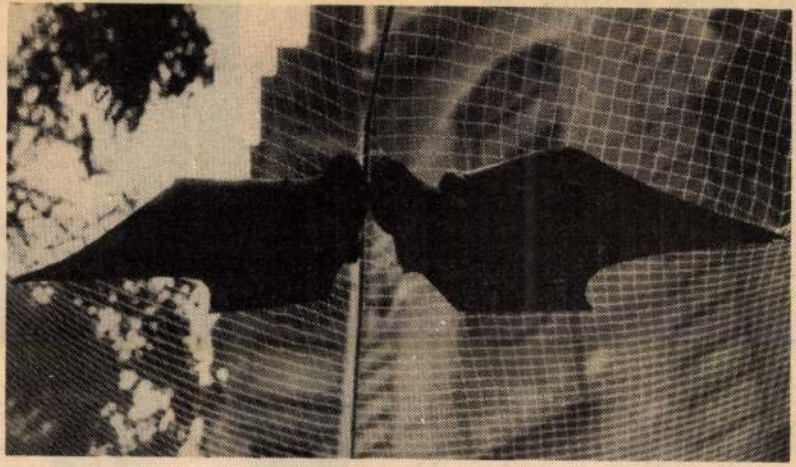

Denevérhalogány.

ERDEI KATALIN FELVÉTELEI

Népszabadság 1983. VI. 19.

19.55: Egészségünkért!
20.00: Ismeretlen ismerősök. Raymond Chandler.
21.00: A Poptarisznya dalaiból.
22.10: Balettzene. Szt.
22.44: Reneszánsz vokális muzsika.

TELEVÍZIÓ

15.30: Veszprémi Tévétalálkozó. Vészi Endre: A tranzitutas. Tévéjáték (ism., sz.).
16.40: Amire a világ táncolt. A húszas évek (ism., sz.).
17.30: Radványi Ervin: Valahol Oroszországban. Tévéjáték (ism., sz.).
18.40: Hol volt, hol nem volt (ism., sz.).
19.10: Macbeth. Shakespeare drámájának televíziós változata (ism., sz.).
20.10: Hírek.
20.15: Ján Solovic: A tévedés joga. Tévéjáték (sz.).
21.10: Szemtől szemben. Fekete Jánossal, a Magyar Nemzeti Bank elnökhelyettesével (sz.).

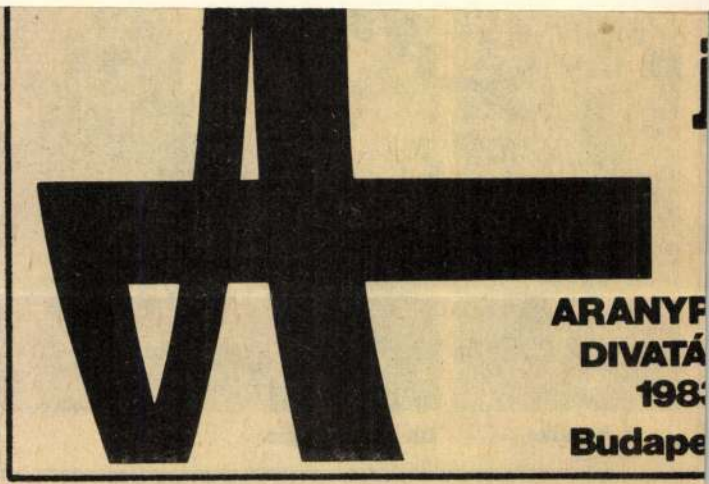

Varga Géza

1021

NÉPÚJSÁG, 1983. június 18., szombat

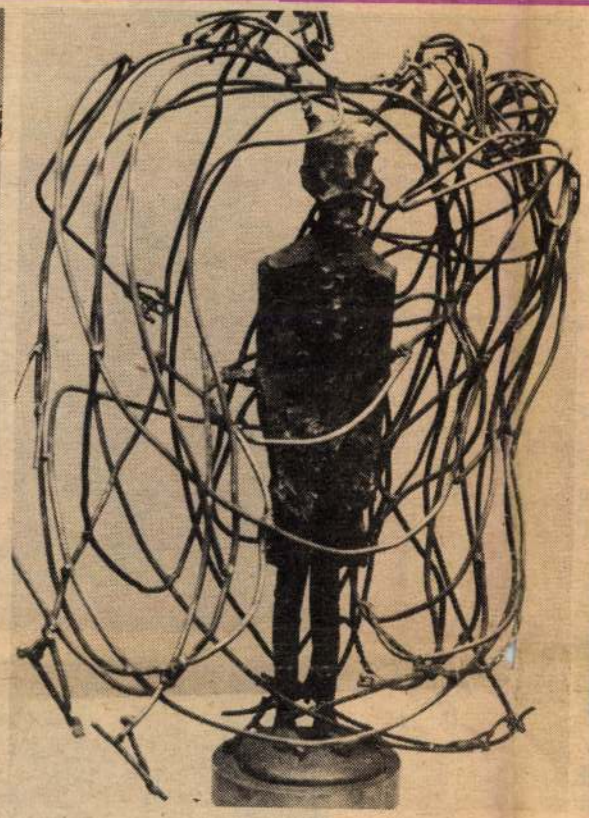

Varga Géza békéscsabai szobrász műveiből rendezett kiállítást nemrég a Hatvani Galéria. Egy kritika így fejezi ki tömören az alkotó munkásságát: „Hagyomány és újszerű kifejezés találkozásának színtere a fiatal művész szobrászata...”

(Fotó: Szabó Sándor)

1. Sárkányrepülő
2. Látomás
3. Eszter alszik
4. Ila
5. Banya
6. Pulykakakas
7. Bolond

1		2	3	
4	5		6	7

KÖZÖS PIAC

Ki-ki a maga portáján

„Hacsak valami csoda nem esik, az Európai Gazdasági Közösség jövőre pénzügyi csődbe jut" — írta a közelmúltban az Economist című brit hetilap. A világgazdasági recesszió és a közös gazdaságpolitika költségei — főként a mezőgazdasági termelőknek nyújtott tekintélyes ártámogatások — kimerítették a Közös Piac kaszszáját.

Angol tényező

Az áldatlan helyzettől — londoni vélemények szerint — Nagy-Britannia szenved a leginkább. A szigetország mintegy 2,5 milliárd fonttal járul hozzá a költségvetéshez, igaz, ennek jelentős részét más formában visszakapja. Ám London így is a második legnagyobb támogatója az EGK közös kaszszájának, pedig a brit gazdaság a harmadik leggyengébb a közösségen belül. Az angol választásokat megelőző hetekben jórészt e paradox helyzet miatt hágott igen magasra Nagy-Britanniában a probléma a közös piaci tagság fenntartásáról. A konzervatívok a bennmaradás mellett tették le a garast, a Munkáspárt viszont a kilépést szorgalmazta. A brit választásoknak e tétje vezetett ahhoz, hogy az eredetileg június 6—7-re tervezett közös piaci csúcstalálkozót június 17—19-re halasztották.

Az idén már másodszor ülnek össze az EGK tíz tagországának állam- és kormányfői — az úgynevezett Európa Tanács tagjai —, hogy megvitassák a közös gazdaságpolitikát és a közösséget érintő nemzetközi kérdéseket. A stuttgarti tanácskozáson a 23 millió dollárra tervezett közös kasszáról és a brit hozzájárulás nagyságáról várható vita mellett egyéb ellentétekre is lehet telek ügyében tapasztalható huzavona is. Spanyolország és Portugália elvben már az idén esedékes felvétele esetén tovább bővülne az amúgyis meglehetősen heterogén közösség. A felvételt azonban hátráltatja, hogy mindeddig nem sikerült megegyezni az EGK gyümölcs-, zöldség- és olivaolaj-termelőinek nyújtandó ártámogatásról.

Egyébként a mezőgazdasági politika hosszú idő óta a botránykő szerepét tölti be az EGK-ban. A mezőgazdasági miniszterek az idei évre tíz esztendő óta a legkisebb mértékű emelést hagyták jóvá az ártámogatások összegét illetően — mindössze hét százalékot. Márpedig a nagy mezőgazdasági termelők — elsősorban Franciaország — úgy vélik, hogy a 14—15 százalékosnál kisebb emelés a termelők hosszú sorának csődjéhez vezet. Az agrár importőr országok viszont azzal érvelnek, hogy a túlzott ártámogatás csak növeli az eladatlan készleteket, s a mezőgazdaság támogatására fordított összegek elvonják a pénzt a regionális fejlettségi szint kiegyenlítésétől és a munkanélküliség elleni harctól.

12 millió munkanélküli

A Közös Piac országaiban jelenleg csaknem 12 millió munkanélküli van, s idén sem várható érzékelhető csökkenés. E közös gondról sok szó esett a decemberi koppenhágai és a márciusi brüsszeli csúcson is. Egyetértés született abban, hogy a kamatlábak leszállításával, a nyu-

A sebesség ugyana

Az elmúlt hét végén Forma I. futam volt Egerben, a Finomszerel pályáján. Két világ-, három Európa-bajnok, világcsúcstartók, sőt v ák hozták aktatáskában versenyautóikat, amelyek az 1,5, a 2,5, a centiméteres géposztályban száguldoztak. Gondoljuk meg: az 1,5 motorjának köbtartalma pont egy gyűszű! És ezek a gépek 230- óraátlagot futottak. Bajzát László képei a verseny történéseit vesz

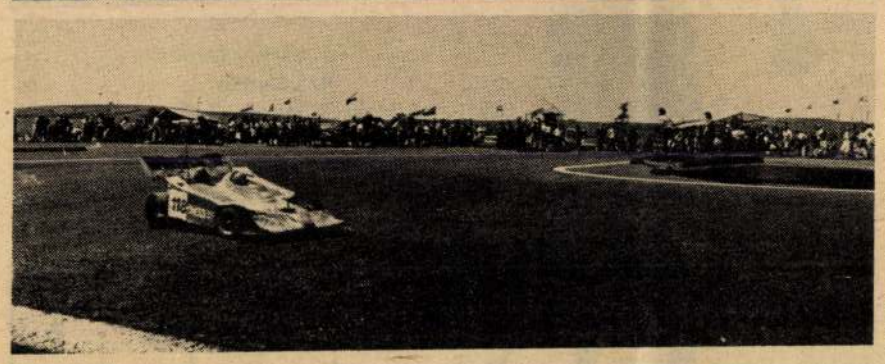

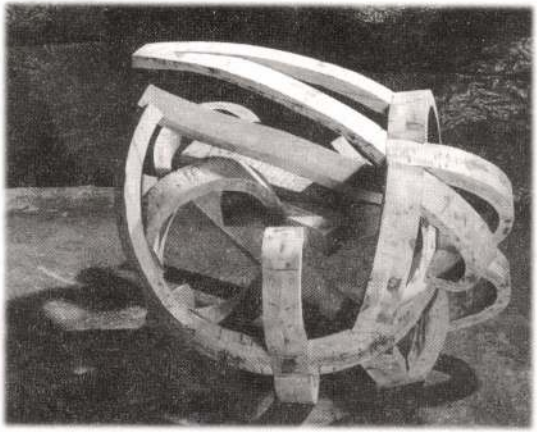

Sakari Matinlauri

A Budapest Galéria tisztelettel meghívja Önt

SAKARI MATINLAURI

és

VARGA GÉZA FERENC

kiállításának megnyitójára
1995. szeptember 12-én 17 órára
a Budapest Galéria Kiállítóházába
(Budapest III., Lajos u. 158)

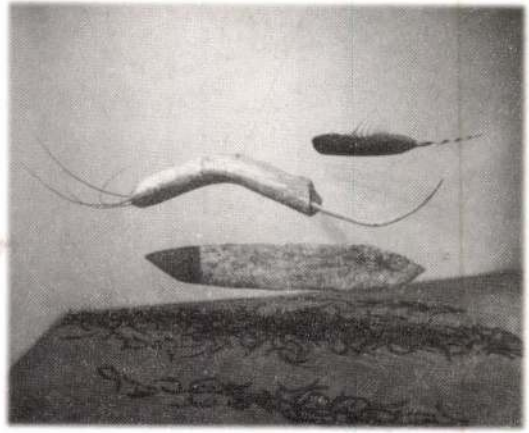

Varga Géza Ferenc

A kiállítást megnyitja:

COLIN FOSTER

szobrászművész

•

A kiállítás megtekinthető 1995. október 8-ig,
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

BUDAPEST GALÉRIA

SAKARI MATINLAURI

•

VARGA GÉZA FERENC

Varga Géza, [építész] ?

a Tervezők egyike (Orsz. Kard. Int.)

Sárdi Mária: Itt a szívet gyógyítják. 3.

Esti Hírlap,

Bp. 1977 márc. 18.

N.D.K.

Vargha Gézáné

Pályaműve a magánerőből épülő lakásokra kiírt tervpályázaton megvételben részesült.
Társtervező: Mühlbacher István

Magyar Építőművészet 1967/4. 9.l.

Varga Géza Pál
(Bp. 1948–

Cím: 1115 Bp. Bartól B. út 131/A

Az /parmúvészeti Főiskolát végeste, az alkalmazott grafika különböző területén dolgozik.

Békéscsabai Alkalmazottgrafikai Biennálé.
Plakátkiállitás 78. Munkácsy Muzeum, 1978. IV. 2–V. 28.
-Katalógus a könyvtárban-

Varga Géza kal grafikus

neve emlitve, szerepelt a Fiatalok Studió-
jának kiállitásán

Bereczky Lóránd: A fiatalok studiójának kiállitása
Kritika 1979/3 37-38.o.

Varga Géza Pál, grafikusművész

Az idei utolsó hónapjában rendezte bemutatóját a Fiatal Képzőművészek Stúdiója, melyen szerepeltek a művész művei.

Bereczky Lóránd: a fiatalok stúdiójának kiállítása.

Kritika, Budapest, 1949. 3.

Varga Gyula, grafikusművész

Ő a nyolcadik szegedi nyári tárlat, a Horváth Mihály utcai képtárban a huszadik. A békési művészek közül három állították ki műveiket: Kosztka Rozália, Varga Gyula és Székelyhidi Attila.

Sass Ervin: Nyári tárlat Szegeden
Békés Megyei Népújság, Békéscsaba, 1979. aug. 5.

Varga Géza Pál, grafikus

Zenefa
repr.

Magyar Ifjúság, 1970. XII. 4. 14. l.

VARGA Gizella

Losonci Miklós

Kettős forrásból

Iráni - magyar esetek

[Varga Gizella]

Vasárnapi Hírek, 1985. nov. 27. 6.

ina-
ort,
ban
kü-
pítő
előtt
ini-
lek-
onló
tu-
ita-
titív
At-
ép-

ernyőit, *Pacsika Rudolf* örökmozdulatlan objektjét, amely *Marcel Duchampot* juttathatta eszünkbe, és próféciáit a gépek mítoszáról.

És ha Duchamp, akkor a fődíjas *Julius Gyula* kristályosító álmasináját (avagy álkristályosító masináját) kell megemlítenünk, hiszen a cím – *Hommage à Marchand du Sel* – az avantgárd nagy „kívülállója" személyét idézi fel. A lépcsőfeljárattal szemben felépített sötétkamrában furcsa kvázi-gépezet működik, amely mintha elektromos erővel rendelkezne, Duchamp „mágneses vágy"-ával. A mester szellemességének komoly-komolytalan játékos reprodukálása mellett a fejlett technika

MDK.

Varga Gizella

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1965 juni.26.lap 4.

MDK.

Varga Gizella

Kiállítási kritika

Magyar Nemzet 1965 juni.26.lap 4.

MDK

Varga Gizella, ip.müv.

Kivitelezte Major István 4 részes teáskészletét.

OMIP.Társ.Bp. -Művészet az iparban. 1943. Üveg- és Fémkiállitás. Kat. 26.1.

VARGA GYÖRGY

Új művészet

1999. szept.

16.o.

Szmolenszk és Cserkasszi vidéke a szovjet front harcainak két sulypontja

Berlin, december 5.

A *Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: A keleti arcvonalon tovább tart a harcok lanyhulása,* anélkül, hogy uj fordulat állott volna be. A déli szakaszon, sem a Krim-félszigeten, sem a Dnyeper alsó folyásánál nem voltak emlitésreméltó harcok. Ezzel szemben

a szovjetcsapatok Kremencsugnál folytatták támadásaikat déli és délnyugati irányban, ahol váltakozó harcok folytak.

A kiev-korosztenі szakaszon csak helyi német támadások voltak. A csökkenő irányzat az utóbbi napokban a gomeli szakaszra is átterjedt.

A harcok jelenlegi középpontja a szmolenszk—orsai autóut, ahol a kedvezőtlen időjárás ellenére folytatódtak a szovjet tömegrohamok a német védelmi állások ellen.

Szmolenszktől nyugatra az erős hófuvás ellenére változatlan hevességgel tombolt a harc pénteken is. *A szovjetcsapatok ujabb áttörési kisérleteit a szivós német védelem meghiusitotta.* A támadók rendkivül sulyos veszteségeket szenvedtek.

A keleti front harcainak második sulypontja *Cserkasszinál* van. Itt a szovjetcsapatok több izben megkisérelték a Dnyeperen át megtámadni a várost és az odavezető utat.

Csupán helyi betöréseket sikerült elérniök,

de fő támadásukat visszaverték. Néhány beszivárgott csoporttal a harcok még folynak.

Nyeveljtől nyugatra továbbra is a német támadások jellemzik a helyzetet, amelyek pénteken ujabb eredményeket értek el. *A szovjetcsapatok páncélosok támogatásával ellentámadásokba mentek át,* ezeket azonban a német védelem visszaverte.

áttört ellenséges erőket legnagyobbrészt megsemmisitettük.

A Pripet és Berezina között tartanak a kemény harcok. Kricsevtől nyugatra ellentámadással visszahóditottunk egy ideiglenesen elvesztett állásszakaszt.

A szmolenszki harcterületen, tekintettel a sulyos ember- és anyagveszteségekre és az áttörési kisérletek hiábavalóságára, a bolsevisták szombaton már nem támadtak. Igy a szmolenszki utért vivott negyedik elháritó csata teljes német győzelemmel ért véget.

A délolaszországi arcvonalon az ellenséges támadások és a tüzérségi tüz az előbbi napokhoz képest lanyhult.

A nyugati szakaszon az északamerikai csapatok állásrendszerünk néhány szakaszát támadták, ezek a támadások azonban elháritó tüzünk következtében az ellenség különösen sulyos veszteségei közepette összeomlottak.

A keleti szakaszon a britek nem folytatták a szombati napon megkezdett nagy támadást. Csapataink visszafoglaltak egy ideiglenesen elvesztett helységet.

Nagy német harci repülőgépkötelékek — mint I meretes — a december 3-ra virradó éjszakán nagy támadást intéztek Bari ellenséges utánpótló támaszpont ellen. Végérvényes megállapitás szerint repülőink e támadás során négy, összesen 31.000 tonnányi hajót süllyesztettek el. A hajók között volt egy nagy tartályhajó is. Megsemmisitő találat ért 9, összesen 45.000 tonna űrtartalmu teherhajót és egy közepes nagyságu hadihajót. Két repülőgépünk elveszett.

Szombaton az esti órákban ellenséges zavaró-repülőgépek nyugatnémet területre néhány bombát dobtak.

A finn kormány is közbelép a norvég egyetemi tanárok és diákok ügyében a német kormánynál

Helsinki, december 5.

(Magyar Távirati Iroda.) A helsinkii és turkui egyetem rektorai az oslói egyetemen lezajlott események nyomán felkeresték *Ramsay* külügyminisztert és kérték, hogy a *finn kormány vesse latba befolyását a norvég egyetemi tanárok és egyetemi hallgatók sorsának megkönnyitése és az egyetem működésének folytatása érdekében.* A külügyminiszter közölte, hogy a kormány a kérdést megfontolás tárgyává teszi.

Később hivatalos közleményt adtak ki, amely szerint a finn kormány az egyetemi rektorok december 2-i beadványában kifejezésre juttatott *kivánságához csatlakozik* és annak tartalmát *megfelelő módon a német kormány tudomására hozza.*

Hajnaligtartó mulatság után gépkocsiszerencsétlenség ért két filmest és egy ujságirót

Néhány nap óta pergetik a fővárosi bemutató-mozikban a „Rákóczi nótája" cimü *Daróczy*-filmet, amelynek egyik főszereplője *Kovács* Károly, a *Nemzeti Szinház* müvésze. *Kovács* Károly és felesége, *Simor* Erzsi szombaton este *vacsorára* hivták meg azokat, akiknek a film létrehozásában részük volt: *Daróczy* Józsefet, a producert, *Eiben* István filmoperatőrt és *Kerényi* Zoltán filmszállitót. Ott volt a vacsorán a fiatal szinészházaspár jóbarátja, *Kolba* Gyula, a *Képes Krónika* szerkesztője is. A vendégek *a hajnali órákig mulattak* és ¾4 után taxit hozattak, hogy hazajussanak. *Daróczy* József a közelben lakik, ő gyalog tette meg hazáig az utat és a taxiban *Kolba* Gyula, *Eiben* István és *Kerényi* Zoltán foglaltak helyet. A három utas *igen jó hangulatban* ült be a kocsiba, *még a soffőrt is megkinálták itallal a hüvös reggelben.*

A kocsi a csatakos uton minden baj nélkül tette meg az utat a Pasaréti-uttól a Széll Kálmán-térig, de alig hagyták el a Széll Kálmán-teret, a Margit-körut 52. számu ház előtt

a kocsi felfutott a villamos járdaszigetre, nekirohant a villanyoszlopnak és felborult.

A kocsi alól, amely *teljesen összetörött, hangos jajveszékelés hallatszott.* Elsőnek a soffőr, *Szántó* József bujt ki a roncsok alól és igyekezett utasainak segitségére lenni. Értesitette a *mentőket* is, akik rövidesen megérkeztek a helyszinre és megállapitották hogy

Kolba Gyula eszméletlenül fekszik a sárban.

Eiben István és Kerényi Zoltán csak könnyebb sérüléseket szenvedett. A kocsi *roncsai Eiben Istvánra,* de szerencsére nem okozott komolyabb bajt. A filmoperatőr *csak a karján sérült meg.* A mentők mindhármukat beszállitották a Fasor-szanatóriumba és ott ápolás alá vették őket. *Eiben* István és *Kerényi* Zoltánt bekötözés után *elengedték a szanatóriumból,*

Kolba Gyula azonban sulyos agyrázkódással, zuzódásokkal és belső sérülésekkel most is a kórházban fekszik és csak reggel nyerte vissza eszméletét.

A vizsgálat megállapitotta, hogy a *BI 170* számu szürketaxi valószinüleg *a csatakos uton csuszhatott meg és igy futott fel a járdaszigetre.* A gépkocsi vezetőjét vasárnap délelőtt hallgatták ki a szerencsétlenség ügyében s ő is *a csuszós uttestnek tulajdonitja a balesetet.* A vendéglátó házigazdák csak vasárnap délben értesültek arról, hogy vendégeiket baleset érte és azonnal felkeresték a legsulyosabban sérült *Kolba* Gyulát szanatóriumi szobájában.

Kercsnél ujból sulyos harcok dulnak

Berlin, december 5

A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli:

A Krim-félszigeten a bolsevisták Kercstől északkeletre lévő hidfőjükből kiindulva, nagy tüzérségi előkészités után sok páncélostól támogatva heves támadásokba kezdtek. Sulyos veszteségeket okozva visszavertük őket és 13 páncélosukat kilőttük. Román csapatok megtámadták a Kerestől délre lévő hidfőt, áttörtek az ellenséges állásokon és egészen a partig nyomultak előre. A légierő nagy kötelékei jó eredménnyel avatkoztak bele a Keres mindkét oldalán duló harcokba.

A tengerészet tüzérségi naszádai a kercsi szorosban megtámadták az egyik bolsevista utánpótló szállitmányt, amely a déli hidfő felé igyekezett és elsüllyesztettek két motoros ágyunaszádot, egy vontatót, egy lőszerrel megrakott könnyebb egységet és még öt más jármüvet.

A nagy Dnyeper-kanyarulatban és a Dnyeper középső szakaszán helyi harcoktól eltekintve, csak Cserkasszi területén került élénkebb harcokra a sor. A várostól nyugatra és délnyugatra inditott bolsevista támadások meghiusultak. A Cserkasszitól délre

December 21-étől január 6-ig tart az iskolák karácsonyi szünete

Az idén a budapesti iskolákban nem tartanak rendkivüli szénszünetet, a szülők körében mégis változatlanul tartja magát a hathetes szénszünetről szóló hir. A *Hétfő Reggel* munkatársának a főváros közoktatási ügyosztályán kijelentették, hogy a budapesti iskolákat kellő időben ellátták tüzelőanyaggal, *szénszünetre tehát nincs szükség.* A karácsonyi szünet ezért az idén is *december 21-én kezdődik és január 6-ig tart.*

MIKLÓS NAPJA

Ötödször köszönt ránk Miklós püspök ünnepe, mióta a második világháboru kitört. Ötödik esztendeje tart a gigászi küzdelem; a fegyverek zaja elnyeli a szelid muzsikát, amely ezen a fehér ünnepen az emberi szivek millióiből felcsendül, de a fegyverek zaján tul harsányan és mély áhitattal száll az egek felé a fohász a magyar nemzet szivéből azért a férfiuért, aki ma ünnepli névnapját a budai Várban. A nagy nemzetcsalád a szükebb kis családdal együtt ül meg ma Miklós napját, s szeretteivel együtt rajongó hódolattal veszi körül a Kormányzó Urat, akiben eszményképét látja, vezérét, megmentőjét, országgyarapitóját, hiredicsősége öregbitőjét, békés, jobb élete nagy épitőjét, szebb jövőjének biztositékát, édesatyját tiszteli. E sorsdöntő időkben, amikor világrészek csatáznak egymással életre-halálra s a kis nemzeteket elnyeléssel fenyegeti a nagyhatalmak kimélelten mohósága, e zord és borus napokban ő az egyetlen biztató reménysugár a magyarság komor égboltján. Felé tekintünk s Benne bizunk: bölcsességében, higgadt megfontoltságában, évszázadokban gondolkozó államférfiui előrelátásában, a keresztény eszményekhez ragaszkodó emberi nagyságában. Fenyegethet az ellenség a világ négy tája felől, állig felfegyverzett nagyhatalmak riasztó árnya elsötétitheti köröskörül az égboltot, acsarkodhatnak ránk kis szomszédok, amig Horthy Miklós székel a budai Várban, nincs miért félnünk. Meg fogja találni a történelmi idők viharos tengerének Scylláí és Charybdisei között az egyedül helyes és biztos utat, amelyen révbe érhet az ország hajója. Köszöntjük Őt Miklós napján hódolattal és szeretettel s rendithetetlen hitünk és bizalmunk adjon uj erőt Neki, hogy folytathassa nagy müvét: az ország ujjáépitését, szerencsés és dicsőséges átmentését egy szebb s jobb jövendőbe.

Salazar a portugál—japán nézeteltérésekről

London, december 5.

A *Nemzetközi Sajtó Tudósító* jelenti. A *New-York World Telegram* dr. *Salazar* portugál miniszterelnök sajtónyilatkozatát közölte és *ezt a nyilatkozatot Londonban a kairói értekezlet szempontjából itélik meg,* amennyiben a Kairóban hozott határozatok *a portugál Timor kérdését is érintik.* Londonban különösen *kiemelik a portugál miniszterelnöknek Japánhoz intézett meglehetősen éles szavait* és arra következtetnek ebből, hogy

„kétévi türelmes, fáradhatatlan és hiábavaló tárgyalások után Portugália számára eljött az ideje, hogy megoldást találjon."

A portugál miniszterelnök többek között azt is kijelentette, hogy

sulyos nézeteltérésekre kerül sor Portugália és Japán között, ha a timori kérdést nem oldják meg.

Ebből Londonban arra következtetnek, hogy *Portugália az eddiginél nagyobb mértékben működik majd együtt a szövetségesekkel.* Ezzel szemben nem titkolják Londonban, hogy — mint a félhivatalos angol hirügynökség mondja —, Portugália vezető köreiben erősen aggódnak a szovjet külpolitika európai céljai miatt.

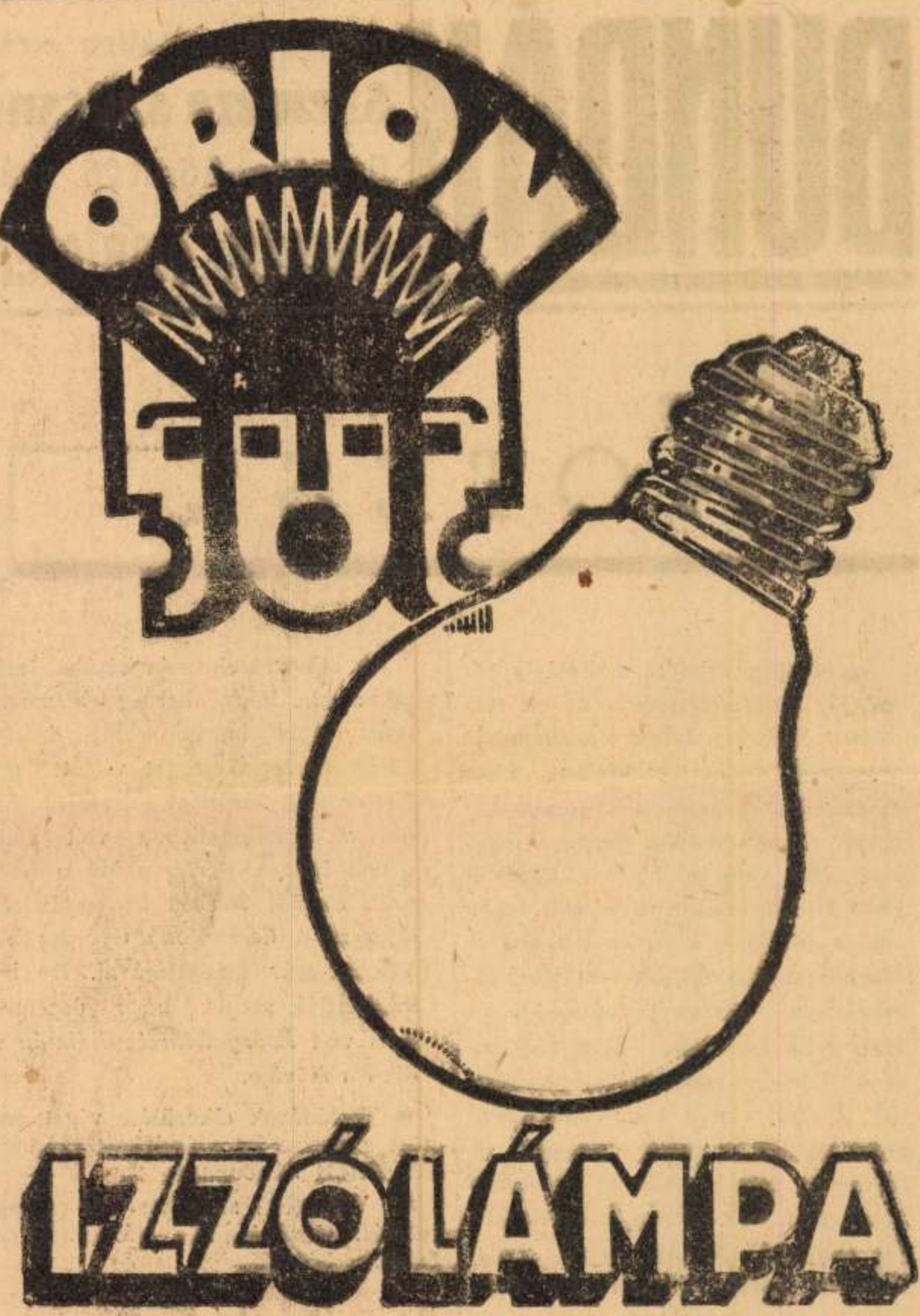

Uj revü a
Vörös Malomban
Charlie Rivelsék
teljesen uj müsorral
SZŐNYI TESTVÉREK, CHAPPY-JAZZ
Minden este **8** órakor
Változatos hideg vacsorák Tel. 11-41-87, 126 805

...rószialok
elsőrangu irodabutorok.
KOVÁCS A. ÉS TÁRSA
Budapest, V., Nádor-utca 5.
Telefon: 380-089, 181-367.

KALAPJA piszkos, formátlan? Szakszerűen tisztítja formázza LAMPERT kalaposmester. Női kalapalakítás is. Jókai-tér 6. (Udvarban.) Vidékre postán utánvét.

Az 1944. évi
HAGGENMACHER
GÓLIÁTSÖR erő, egészség

A barna idénysör immár beérett s amíg a készlet tart, a következő helyeken tartják állandóan frissen csapolva:

Özv. Bandi Ferencné, VIII., József-körut 16.
Bartos Alajos, III., Margit-körut 3.
Bilesik István, VII., Damjanich-utca 22.
Biró Dénes, VIII., Rákóczi ut 29.
Bodonei Béla, IX., Pipa-utca 6.
Braun Sebestyén, VII., Nefelejts-utca 53.
Bristol-szálló Hajdu Béla, IV., Mária Valéria-u. 8
Csór József, VII., Dohány-utca 16.
Csókodi János, VIII., József-utca 4.
Csekő Gyula, Dreher söröző, VIII., József-körut 8
Cserna Sándor, XII., Böszörményi-ut 107.
Deák András, VIII., Nagyfuvaros-utca 3.

A nagy tápértékü barna idénysör palackokba lefejtve is kapható kávéházakban, vendéglőkben, füszer- és csemegeüzletekben. Vidéken összes raktárainknál, minden jobb étteremben, kávéházban és csemegeüzletben. Ujból hangsulyozzuk, hogy **CSAK AMIG A KÉSZLET TART!**

(Folytatásos közlemény)

BUNDÁK nagy választékban olcsón
Szemere szűcsnél
Erzsébet-körut 26. szám
második emeleten!

NOTESZ

1.

Szombaton délután zsufolásig telt meg az Esterházy-palota az ott rendezett jótékony bazár alkalmából, amelynek teljes jövedelme, mint minden esztendőben, a katolikus karitatív intézményeket illeti. A jótékonycélra való tekintettel megjelent vitéz *Horthy* Istvánné is, aki maga adta a büffében a szendvicsekhez és feketékhez a blokkokat. A fiatal főméltóságu asszonyt munkájában báró *Fáy* Lászlóné, *Lóczy* Lajosné és a *Törley* kisasszonyok támogatták. Zsufolt volt a bár is, ahol 6 pengőért mérték a pohár pezsgőt. A bármixer, mint tavaly is, *Szapáry* Antal gróf volt, akit a hölgyek körül *Darányi* Béláné, báró *Than* Baba és báró *Podmaniczky* Gabriella, az urak részéről pedig *Jeszenszky* István támogattak. Nagy volt az érdeklődés a francia követség sátrában felhalmozott parfömök, selyemsálak, francia konyakok és borok iránt. Egy nagy üveg valódi *Guerlain* parfőm ára 550 pengő, egy *Lanvin* üveg pedig 650 pengőbe került, de *már 60 pengőért is lehetett valódi francia parfömöt kapni.* Nagy tolongás volt az élelmiszerek sátrában, ahol a társaság dámái a saját spájzaiktól elvont diót, sajtot, lekvárt, mézet, szaloncukrot és virslit árulták. Sokan vásárolták a tombolajegyeket, a húzás hétfőn este lesz. Általában megállapitható, hogy a társaság mindent megtett ahhoz, hogy minél többet áruljon a jótékonycélra, viszont a vásárlók mélyen benyultak zsebükbe és, aki csak tehette, tulfizette a magasraszabott árat. Már az *első napon szép összeg folyt be a jótékonycélra.*

* Nemes porcellánkészletek érkeztek dus választékban Csobothné és Társához (Régiposta-utca 5.).

* Karácsonyra: Várkonyi Studió ezüst miniatürje. Deák-tér 3.

2.

Vasárnap délelőtt ünnepi előadás keretében mutatták be a Forum moziban a Nemzeti Lovarda *„Lovasok és lovak világa"* cimü filmjét. Az előadáson megjelent *Magyarország Kormányzója* is menyével, *vitéz Horthy Istvánnéval* együtt. Az előkelő közönség sorai között helyet foglaltak *Csatay* Lajos honvédelmi miniszter, báró *Bánffy* Dániel földmüvelésügyi miniszter, *v. Szombathelyi* Ferenc vezérkari főnök, valamint még ingen sokan a politikai, társadalmi és sportélet előkelőségei közül. A közönség nagy tetszéssel fogadta az igen sikerült felvételeket.

* Orvosok ajánlják az arcbőr szárazságát azonnal megszüntető Vitalcrémet.

* Futásfalvi Pál Elemérné demikollekciója előkelő vevőinek élmény volt...

Brett Sarolta
női kalapszalon
értesíti
t. vevőit, hogy a Belvárosi Takarékpénztártól 17 éven át bérelt helyiségét a bérbeadó felmondta és ennek folytán üzletét
IV., Párisi-utca 6.
szám alá áthelyezni kényszerült, ahol a t. vevőinek
az év december végétől továbbra is rb. rendelkezésére áll.

3.

Az eljegyzések rubrikájába tartozik a hir, hogy herceg *Windischgrätz* Lajos harmadszülött leánya, *Sziszi hercegnő* jegyet váltott gróf *Eszterházy* Józseffel, *Vértessy* Sándornak, a kabinetiroda volt főnökének leánya *Vértessy* Mária pedig szük családi körben ünnepelte meg eljegyzését *Csernátony* Györggyel, a Viscosa-gyár igazgatójával. De ideiktathatjuk azt is, hogy december 2-án volt *Loósy Béla* és *Kálmán* Ildikó eskövője.

* Torlódások elkerülése végett már most szerezze be ajándékait Cristallónál, Petőfi Sándor-utca 2.

* Végleges szemölcs- és szeplőkezelés: Gévánál, IV., Irányi-utca 21. Telefon: 384-235.

4.

A Stefánia-uti Park Klub a nehéz közlekedési viszonyok miatt *áttette székhelyét a Nemzeti Kaszinóba.* A Kaszinó különtermeiben szerdán, pénteken és szombaton délután fognak találkozni főleg a klub hölgytagjai, akik már előre büszkék arra, hogy ők is „kaszinótagok" lehetnek.

* Tekintse meg Palugyai Győző Viktor szücs (IV., Váci-utca 15.) uj modelljeit.

* Ajándék? Souvenirtől, Kigyó-u. 2. (Váci-utca sarok.)

5.

Santelli Italoból, a kiváló és népszerü vivómesterből *nagyapa lett:* Pál fia feleségének kislánya született.

* A nyak kozmetikuma „Silmascol" Silan, Veres Pálné-utca 12.

* Heller Frigyes kalapmodelljei vezetnek, Csányi-utca 12.

6.

Üdvözöljük *Hegedüs* Tibort a Vigszinház igazgatóját abból az alkalomból, hogy néhai Harsányi Zsolt örökébe lépett. Hegedüs csakugyan *„von pickauf"* kezdte el a szinházcsinálás mesterségét. Kevesen emlékeznek arra, hogy nemcsak készült színésznek, de fel is lépett szinpadon, sőt a régi Magyar Szinház direkciója — *Hegedüs saját véleményével szemben* — tehetségesnek tartotta. Igy azután igazán nem Hegedüs Tibor büne volt az, hogy Heltai Jenő „Masamód" cimü darabjában mint bonvivan csaknem megbuktatta a szindarabot. De játszott ugyancsak kevés sikerel a Belvárosi Szinházban is a Szent Johannában, mint Bajor Gizi partnere... Szerencsére *Bárdos* Artur, majd később Beöthy László felismerték rendkivüli rendezői képességeit, fölényes intelligenciáját és vasszorgalmát és Hegedüs Tibornak már első rendezései (Sári biró, Csibi) *megh hozták a teljes elismerést.* Vigszinházi működése mindenki előtt ismeretes. Hegedüs Tiborban olyan ember került Harsányi Zsolt nehéz posztjára, aki ezt a nagymultu müintézetet bizonyosan a régi tradiciók

* Vörösróka-bundák: Dán F. szücsnél, Bécsi-utca 5.

* Karácsonyra fényképet Arlen Foto Studiótól, Kossuth Lajos-utca 10. Telefon: 186-579.

7.

Leesett a hó a főváros utcáira, ami annyit jelent, hogy a sikos uton az ujdonsült urvezetők veszélyeztetik a járókelők életét. Felhivjuk a nagyon kezdő urvezetőkre a figyelmet, jó volna őket *pótvizsgára* utasitani.

* Foto Laub Juci, Kristóf-tér 2. T.

* Egyéni hormonkura. Somló 316-047.

8.

Eladó gróf *Eszterházy* Benedek leányfalusi birtoka. *A vételár három és félmillió pengő.* A népszerü gróf az ország más helyén vásárol birtokot.

* Karácsonyra fényképet Inkeytől. Muzeum-körut 3.

9.

Most leltározták *Pauperá* Ferenc, Pápa egykori képviselőjének és a Földhitel Intézet teljhatalmu vezérigazgatójának hagyatékát. A leltározás azzal a szomoru eredménnyel végződött, hogy a közgazdasági élet e volt nagy korifeusa *első házasságából származó öt unoka egy fillérhez sem jut, mert a kereken háromezer pengőre becsült ruhanemü és kispolgári legszükségesebb butor értékesitéséből éppenhogy kitelnek majd a költségek.* A megboldogult halála előtt egyévi végkielégitést perelt, ezt a pert azonban a biróság az elhalálozás óta szünetelteti.

* Szokatlan Vernisage lesz ma délelőtt a Galamb-utcában. *Varga* Gizi, a fiatal ékszertervező mutatja be ünnepélyes kiállitás keretében legujabb kreációit. A müvészi és teljesen ujvonalu ezüstnemüeknek és ékszereknek keretül szolgál a hófehér Galamb-utcai ékszerszalon, amelynek egyik berendezési tárgya egy gótikus koronához hasonló nehéz ezüstcsillár — *Varga* Gizi eredeti tervezése és munkája — külön látványosság lesz. Az ünnepélyes megnyitóra a pesti társaság szine-java jelezte megjelenését.

10.

Kis pesti történet. Este a villamoson. A hátsóperonra felszáll az ismert, népszerü főorvos, nagy emberbarát, *már nem mai legény.* Eszreveszi, hogy a fitosorru, szőke kis kalauznő *szipog a sarokban.* Megsajnálja és megkérdi tőle, mi a baj. A kalauznő elpanaszolja, hogy az emberek gorombák, lökdösődnek, izetlen tréfákat engednek meg. ő pedig fáradt, alig áll a lábán. — Szegényke — mondja a főorvos. — *És mennyi van este szolgálatban?* — A kalauznő ránéz és igy szól: — *Sajnos, ma estére már eligérkeztem, tisztelt ur, de talán holnap...*

* Vidéken Vitacit *„szépitőkura"*, Pesten Loránd Kozmetika.

MARGARET MACKAY
Virágzik a lótusz
Egy angol-kinai félvérleány és egy előkelő származásu angol tiszt romantikus szerelmi története, egzotikus környezetben.
Vas István forditása.
Ára kötve 18.50.
STILUS-kiadás.

A nagyigényü hölgy részére:
LAMARIN bőrtápláló hormonkrém ruzs ✧ puder
Csak jobb szaküzletben kapható

EXPRESSZ, AJÁNLOTT...

Kedves Brigitta!

Két napja egyébben se gondolkozom, mint hogy te mi vagy vajjon: *fecske-e,* vagy *denevér*-tipus? Mert *Herczeg Ferenc:* igy osztályozza az emberiséget. Bizonyára sokat vitatkozik majd a közönség azon, hogy kinek van igaza: a modern lánynak-e, vagy a konzervativ fiunak? A nagy Hg. F. határozottan fiatalság-párti. Talán ezért született meg darabjának nagy egyenetlensége: hogy a modernek ötletesen védik igazukat, de a hagyományban gyökerezők banalitásokat nyögdécselnek. Szellemes mondások között papirosizü szólamok. Az ember kissé csodálkozva gibiceli végig a játékot. A sajtó állásfoglalását sem értem. Kissé bántó, ahogyan a szerzőt elintézik. Majd minden kritikának ez az alapeszméje: *„Érdekes, hogy Herczeg milyen jól ir, holott már nyolcvan éves."* Nem, Brigittám, Herczeg sokkal nagyobb iró, semhogy kora és kegyelmesi presztizse mögé kellene bujnia. A fecske és a denevér nem chef d'oevreje egy sikeresben gazdag irói pályának, nem *pesti Naplemente előtt,* hanem egy állandóan fejlődő kitünő iró mérsékelten sikerült játszadozása érdekes ötletekkel, szinpadi vázlat valahol a karikatura és a pamflet határán. Mert olyan *vampec,* mint amilyet Tolnay játszik s olyan *bárgyu rózsafiu;* mint a Benkőé — nincs. Sajnos, *Csathó,* a jeles rendező, nem tompitotta a kézirat tulzásait, sőt kiélezte. Amikor a vőlegény nyilt szinen többszörösen elpityergi magát, a közönség feszélyezetten nézdelődik, hogy most hogyan viselkedjék: érzékenyedjék el, vagy hahotázzon? Persze mindez nem fogja meggátolni a darab hosszu pályafutását, hiszen Herczeg még mellékfogásaiban is nagy iró. Szóval: *a fecske is jóllakik, a tanitém is megmarad.*

Más érdekes szinházat is láttam. Németh Antal vendégeként végignézhettem a *Kaméliás hölgy* legzártabbkörü házi főpróbáját. Ó Brigittám! *Bajor...* Irigyellek, hogy te még előtte vagy ennek az élménynek. Horváth János korhü diszletekben pereg a játék, ez a rettenetesen elcsépelt Traviata-történet, amely azonban uj fényt kap Bajor alakitásában. *Kaméliás Gizi* olyan nagy ebben a szerepben, hogy ha a Nemzeti előtt elsikorgó villanyosok belátnának a szinházba, *nem tudnának tovább gázolni,* a mindkét nembeli kalauzi gárda elmenne a szinházba jegyszedőnek és az ellenőrök beiratkoznának a születendő rendezői akadémiára. Ne haragudjék a derék társulat, hogy más nevét nem emlitem most, de az egész előadás nem egyéb, mint szerény foglalat, amelyben csodálatos drágakő csillog: Bajor.

Az *Opera* is csinos munkával ünnepli a Kormányzó névnapját *A Debreceni história* cimü tréfás táncjáték igen népszerü lesz. *Laurisin* Miklóstól régen esedékes a nagyobbszabásu szinpadi mü; a magyar zezét stilizálni nála jobban kevesen tudják. Kár, hogy nem mer, vagy nem tud bátrabb lenni; mert ez a muzsika friss, eleven, jólhangzó ugyan, de régesrégen kitaposott ösvényen halad. Iskolás. Holott éppen a ballet az a müfaj, ahol a szerző magát bátrabban kifejezhetné, mint énekes darabban. No mindegy. Elégedjünk meg azzal, hogy a szerző maga szabta szükre müve kereteit és azokat jól kitöltötte. A szinpad üde, kifejező, szines, különösen az első kép, amelynek egyes momentumai szinte az orosz balletre emlékeztetően tehetségesek. *Ottrubay, Harangozó, Tatár* és *Cieplinsky* táncmester jó munkát végzett.

Filmhirem is van számodra ezen a héten, mégpedig különleges: a *Hamlet* pesti megfilmesitésének tervéről hallottam fecsegni. Az angol származásu forgatókönyvet már le is forditották magyarra és Hamlet szerepének eljátszásáról komoly tárgyalásokat folytatnak *Muráti Lilivel.* Az őllét oly jó, hogy nagyon kellene rá vigyázni. Magyar Hamlet-filmből nemzetközi siker is válhatnék. (Saját tippem: *Kiss Ferenc játszhatná a szerepet.*)

Apropos, nemzetközi... Izgalmas riportot olvastam *Rosita Serrano* megérkezéséről a *Déli Magyar Szó* cimü szélsőjobboldali lapnak *három nappal ezelőtti* számában. A riporter a repülőtéren fogadta a csilei csalogányt és beszélgetnie is sikerült vele. Ami annál nagyobb ujságirói bravur, mert az ügyellen Rosita még most, hogy e sorokat irom, sem érkezett Pestre. Hogyan? — kérded te, és joggal. Hát lehetséges lenne, hogy egy szélsőséges elveiért vadul sikraszálldogáló ujság felülltesse a benne vakon bizó olvasót?...

Brigittám, szőke tünemény, kellemes Mikulást neked, fát a kandallódba, kávét lombikodba és békességet mindnyájunk szivébe.

Szántó Dénes

Hegedüs Tibor, a Vigszinház uj igazgatója nyilatkozik programmjáról

A *Hétfő Reggel* munkatársa felkereste *Hegedüs* Tibort, a Vigszinház uj igazgatóját, aki *programjáról a következőket mondotta:*

— Harsányi Zsolt nekem nemcsak hivatali elődöm, hanem — ha szabad magam ezzel az őszinte kijelentéssel megtisztelnem — nagyon szeretett, igaz barátom is volt. Halála, ez a váratlan és megrázó tragédia, sokkal jobban megrenditett, semmint hogy most itt, a gazdátlanul maradt iróasztala melletti szobában — ahol még most is fájdalmasan él a közelmult — máris a jövőről tudnék gondolkodni és szinházvezetői programot tudnék adni. De erre egyelőre nincs is szükség. Pillanatnyilag egy feladatot látok magam előtt: *tisztelettel és kegyelettel végrehajtani azt a meg nem irt művészi végrendeletet, amelynek, mint Harsányi Zsolt utóda, letéteményese vagyok.*

— **Eljegyzés.** Csekefalvi *Lőrinczy* Pirit eljegyezte vitéz *Lacz* Csaba m. kir. főhadnagy.

— **Charlie Rivelsék teljesen uj müsorral a Vörös Malomban.** — A Vörös Malom most mutatta be uj revüjét, amelyben *Charlie Rivelsék* teljesen uj müsorral szerepelnek. Bemutatnak *Chevalier-paródiát,* fantasztikus és bravuros táncokat és a végén spanyol különlegességeket.

* Csillárok, állólámpák, styl- és kovácsoltvas kivitelben Vészitől, Irányi-utca 31. Telefon: 38-71-58.

AZ ÖSSZES VILLAMOS HÁZTARTÁSI KÉSZÜLÉKEK
HETI AJÁNLATUNK:
vill. porszívók
vill. espresso kávéfőzők
vill. önborotvák
VÉSZI LÁSZLÓ IV. IRÁNYI-U. 13. TEL.: 38-71-58.

Prima
seal nagy választék **perzsa**
megbizható **szürke és láb**
BUNDA, VI., Ó-utca 36. Kaizer A. szücsmester. Telefon 122-556.

Ajándékot Ferda Manyitól

ZONGORA, HANGSZER, HARMONIKA, RÁDIÓ
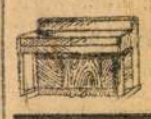
REMÉNYI KIRÁLY-U. 58.

CITROM adagja 4 fillérbe kerül a 30 éve ismert „APOLLO" citrompótló tabletta révén

Madách Szinház
Pénteken, december 10-én ½7-kor először:
Homokpad
Bethlen Béla vigjátéka
Szereplők: KISS MANYI, VÁRKONYI ZOLTÁN, TORONYI IMRE, SZAKÁTS ZOLTÁN, SZEMERE VERA, TAPOLCZAI GYULA
Csütörtökön, dec. 9-én nyilvános főpróba

Értesitem
igen tisztelt vevőimet, hogy
finom bőráru üzletemet
Apponyi-tér 5. szám alól (Belvárosi Takarék épületéből)
december elején
Párisi-u. 6. szám alá
(Petőfi Sándor utca sarok)
áthelyezem
Teljes tisztelettel
ROSENSTEIN M.

Óbudai Társaskör Galéria
Budapest, III. Kiskorona utca 7.

VARGA GYÖRGY
festményei

Megnyitja 2007. március 20-án 18 órakor
Turai Tamás

Megtekinthető 2007. április 15-ig, hétfő kivételével naponta 14-18 óráig

nka
Nemzeti Kulturális Alap

BUDAPEST
FŐVÁROSI KÖZGYŰLÉS
KULTURÁLIS BIZOTTSÁGA

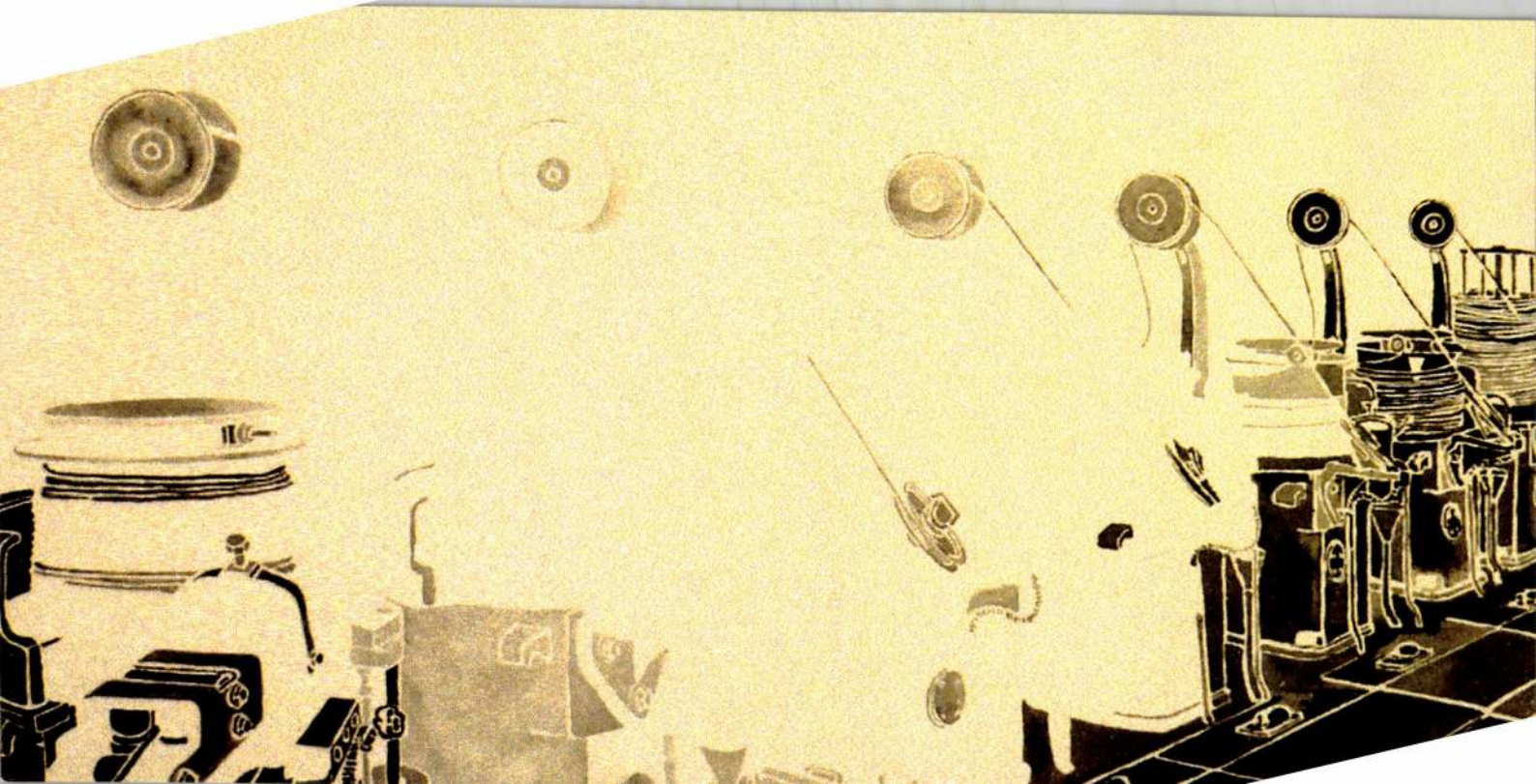

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 349-726

KISALFÖLD

1976 FEB 27

Varga György

1021

● Varga Györgynek, a Mosonmagyaróvári Timföld- és Műkorundgyár lakatosának munkáiból nyílt kiállítás az üzem klubjában. Varga György festményeivel, kisplasztikáival és ötvösmunkáival mutatkozik be, és készül a fiatal amatőrök rövidesen Budapesten tartandó kiállítására.

Rakodási

SEG
MU
FELVESZÜNK
azonnali belépésre.

Régi Veszprémi u.
14—16.

Apróhirdetés

ADÁS-VÉTEL

T 5-ös Pannónia eladó. Kony, Gárdonyi u. 4.

IF-s Trabant eladó, Széles Ferenc, Kajárpéc.

Budapest rádió (8 Watt, nyugati URH) eladó. Győr, Lehel u. 9.

Kanca félmagyar ló eladó, öregség miatt. Varga János, Mihályi 2., Petőfi u.

Eladó 1—1 db kétszárnyú, bejárati és szobaajtó, 7 db 4,90-es és 12 db 3,90-es betongerenda. Győr, Galántai u. 20., vagy telefon: 14-299.

403-as Moszkvics motorhibával eladó, bontásra alkatrészként is. Érdeklődés: Mosonmagyaróvár, Városközpont D/2., szombat, vasárnap.

Műszakilag most vizsgázott 190-es Mercedes Diesel eladó. Megtekinthető: Mosonmagyaróvár, Ha-

NDK-i gyártmányú Zewika de Lux mély gyermekkocsi eladó. Győr, Felszabadulás u. 54., VI. 20.

Egyéves, kétlángos gáztűzhely és cseh gyártmányú kétrészes sportkocsi eladó. Győr, Bácsai u. 14., Molnárék.

Kék-fehér mély gyermekkocsi eladó. Győr, Stadion u. 14., fszt. 2.

NDK-i gyártmányú piros-kék mély gyermekkocsi első kézből eladó. Győr-Szabadhegy, Gyöngyvirág u. 15.

Jó karban lévő 601-

Re
tel-el
falud
sósné

Ko
rény,
lok,
adók
ludy

Rek
adás-
poszt
partn

Zsig
rel
Máju
Halm

Vol
Tét.
Jámb

Sko
adó,

Kiállítók:

Boromisza Zsolt
Démuth Ágnes
Kóbor Jenő
Medveczky Ágnes
Medveczky Edit
Medveczky Miklós
Páll A. Enikő
Takács Tamás
Varga György

VARGA GYÖRGY

A Kamarateremben **Boromisza Zsolt**
web-oldala (www.bzs.hu)
elkészülte alkalmából
kamara kiállítást rendez.

Az **Országos Széchenyi Kör**
Képzőművészeti Csoportja és a
Józsefvárosi Kulturális Központ Galériája
(VIII. József krt. 70.)
meghívja Önt
2003. szeptember 17-én,
17 órakor
megnyíló

VIZEINK

c. kiállítására.

Megnyítja:
E. Csorba Csilla
művészettörténész
a Petőfi Irodalmi Múzeum
főigazgató helyettese

A kiállítás megtekinthető október 1-ig
munkanapokon 10-17-óráig.

VARGA GYÖRGY

Új művészet

1999/szept.

16.o.

meretesek.

Varga György, grafikus MDK

Művét: Lukács György: Az ész trónfosztása c. könyvének borítólapját éremmel jutalmazták.

–: Magyar grafikusok angliai sikere 10.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1965. szept. 1.

VARGA György

Magyar Hírlap 2000. VIII. 1

Follárd Barbara és Varga György kiállítása

(MH) A Goethe Institut galériája két fiatal művész, Follárd Barbara és Varga György első önálló kiállításának ad teret egyszerre augusztus 2-a és 26-a között. Varga György a standard alakú festővásznak, a sorozatgyártott tárgyak összefüggő felületté szervezéséről ismert, melyeknek rendjét, jelentését különböző módokon zavarja, kérdőjelezi meg. Follárd Barbara munkájának centrumában a fény szeriális alkalmazása áll. A színek interakciójával is operáló festményeinek líraiságát most apró tárgyak változó sorozatainak fotogrammja, számítógépes, többrétegű, átfestett képeinek könnyű, ironikus szemantikai játéka váltotta fel.

Varga Győző

grafikus frankfurthelyi kiállításának Teljes anyagát (100 db plakátot, könyv- és hanglemez-borítót) a Szabadka Múzeumnak ajándékozta.

Krónika.

Magyar Hírlap, 1969. május 23. 7. l.

Varga Győző, grafikus

Kiállítása nyílik a kult. kapcsolatok
Intézetében.

T: Hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. jan. 3.

Varga Győző, grafikus

Tárlata a kult. kapcsolatok Intézetében látható.

– : A hét végi kulturális programból 9.

Térszabadság, B. 1973. jan. 6.

Varga György, gyermekrajzoló

Budapesti.

Jutalmat kapott.

·:· – János Vilér – gyermekrajzok

2.

ESTI HIRLAP, nr. 1474. jul. 4.

Varga György

Tornácoszlop

Banner Zoltán: Egy faragó művész a huszadik
század'ban.
Művészet, 1978. augusztus - 12. oldal.

mdk

Varga György

a készítő neve egy festett mintájú gyertyatartón olvasható. (gömöri fazekas)

Kresz Mária: Magy. népi eszerepedények
Néprajzi M. Évkönyve 1961, 150. l

Varga György grafikus

Lukács György: A én tróntosítása
i könyvborítólapját éremmel
tüntették ki az edinburgh-i
könyvborító kiállításra

Nagymaros 1965 aug. 31

MDK

Varga György, festő

Szerepel a képzőmův.
kiállításon.

(fenczik): Kürtösök az előcsarnokban 2

ESTI HIRLAP Bp. 1968. ápr. 11.

Varga György
színpadtervező

- A szolnoki Szigligeti Szinház évadnyitó bemutatója Madách Imre Ember tragédiája cimü müve, melyet itt két részben és gondolom egy picit röviditve játszanak. Ez, hogy röviditve játsszák, teljesen természetes, amit Pál István, a szinház főrendezője is, ennek a darabnak a rendezője is mondja, hisz a tragédiához minden valamirevaló magyar rendező hosszu évtizedek óta ugy nyult hozzá, hogy valami picit változtatott rajta. Egy - mondhatom igy, hogy-egy fiatal társulat a rendezővel. Ujra előveszik a tragédiát.
- Valóban ugy neveztük el, hogy kölyökszereposztással csináljuk a tragédiát! A társulatunk fiatal erőkből áll. Az ország egyik legfiatalabb társulata élétkort tekintve, tehát nyilvánvaló volt, márcsak adottságainkból is, hogy fiatal szinészekre osztjuk a tragédiát kisebb és nagyobb szerepet egyaránt. És hogy ez nemcsak egy ilyen formális véletlen, tehát hogy ilyen fiatal szinészekből áll a társulat, hanem szándékunkban is van, hogy egy fiatalos szemléletü előadást szeretnénk csinálni. A korunk ember tragédiáját, ha ugy tetszik a mi generációnk Madách előadását szeretné megcsinálni. Természetes, hogy a szövegből huztunk ki, hiszen a tragédia rövidités nélkül előadva legalább 4,5-5 órás előadás volna, amit azt hiszem egy mai szinházba járó néző legfeljebb csak két estére osztva tudna elviselni. Mi bizonyos passzusokat, amelyeket az elmult évek,évtizedek tragédiáelőadásaiból általában kihuztak, ugyhogy már-már elfeledett passzusai az eredeti münek, ezek közül mi nagyon sokat visszahoztunk, beemeltünk a mi előadásunk szövegébe, és vannak mások, amelyek minket akár az előadás ritmusa, akár gondolatisága szempontjából nem érintettek mélyebben, azokat hagytuk ki cserébe.
- Miért nyul a szinház egyáltalán a tragédiához? Kötelező eljátszani? Afféle nemzeti szinházi feladat ez? Vagy pedig hát illik minden szinháznak időnként megbirkózni ezzel a müvel?
- Hivatalosan természetesen nem kötelező a tragédiát ját-

1980. X. 2. P. 17.55 /FE/
Kapcsolás a Stúdióba

szani sehol Magyarországon, és most az elmult évtizedekben alig játszották magyar szinházak.
- Most viszont ugy tudom jónéhány szinház játssza, merőben véletlenül.
- Teljesen véletlenül, és egymástól függetlenül három szinház, a budapesti Madách Szinház bemutatója következik, ami időrendben október 3-i bemutatónk után, és valamikor a télen pedig a pécsi Nemzeti Szinház mutatja be. Azt hiszem, hogy még igen nagy ennek a tragédiának is olyan alapüzenete lehet korához, amelyet periódusról periódusra és itt alapvető emberöltőket értek ezen, rövidebb periódusokra gondolok - ujra, meg ujra fül lehet és föl kell fedezni azokat a nagyon aktuális és lényegbe vágó etikai-társadalmi mozzanatokat, filozófiai gondolatokat, amelyeket el kell juttatni a kor nézőihez, és ha már a mi drámairodalmunkban ez a magyar nemzeti dárma egyik legnagyobb klasszikusának a müvében lelhető fel, akkor ez egy nagyon szép és fontos feladat is lehet, mert a nemzeti drámairodalom hagyományainak éppen ugy ápolása és életbentartása a Madách-mü bemutatása, mint a kor gondolatainak fölkutatása a klasszikus XIX. szd.-i müben.
- Itt ön ajánlott egy részletet, amit rögzitsünk a darabból. Szeretném megkérdezni, miért éppen ezt gondolta helyesnek, ami egy kicsit képet ad arról, hogy hogyan is szól majd a szigligeti szinpadról Madách örökbecsü klasszikus müve?
- Atekintetben ad képet, hogy például mely gondolatokat tartjuk, nemcsak ezeket az u.n. Prága 1-Répégén és a párizsi elején hangzanak föl, nemcsak ezeket tartjuk fontosnak, de itt most nagyon sürítve Madách borzasztóan konzekvensen és pontosan és nagyon korszerüen fogalmazza meg a magánélet konfliktusait, egy házasság csődjének a konfliktusait összekötve az egyénnek egy bizonyos társadalmi helyzetben való konfliktusával, mármint hogy Kepler a zseniális tudós, milyen mértékben van magánéleténél és tudománya áruba bocsátásán keresztül kiszolgáltatva annak a hatalomnak, amely őt eltartja, nevezetesen Rudolf császár uralkodásának, akinek udvari csillagásza. És ugyanakkor olyan gondolatok sorozata fogalmazódik meg, amelyek bizonyos értelemben bármelyikünkre vonatkoztathatóak, és ilyen értelemben átélhetőek és korszerüek és maiak.

/részlet/

- Nagyon érdekes a Szigligeti Szinház játéktere, amelyet a rendező, Pál István tervezett a cerika Varga György müszaki vezető munkája. Közös munkáról van szó, ugy gondolom, hiszen itt hosszu hónapok tervezése, együttmünkálkodása jelenik meg előttünk. Valahogy a római kort idézi talán.
- Hát a római kort is idézi, de idéz talán börtönt, idéz

ez falansztert, idéz egy kolostort és mindezeket együtt és igazából egyiket sem. Ugyanis nagyon konzekvensen hordozza a mi előadásunk stilusát, tartalmi jegyeit az a forma, az a zárt forma, ami majd a néző elé fog tárulni. Nem valamiféle történelmi képeskönyvek lenyomatát kívánjuk mi ebben az előadásban adni. Ez a diszlet zártságában és elvontságában mindenx jelentésében hordozza magában az összes többi történelmi képet és a történelmi színek és előtti és utáni ugynevezett mennybe, meg paradicsomon, meg paradicsomon kivül, belül képeknekx a sorozatát. Ez a zárt tér azt segiti elő, hogy a szinészek szájmozgásán, egyáltalán alakitásán keresztül a lehető legtömörebben és legpontosabban fogalmazódjanak meg a madáchi gondolatok. Tehát ez a diszlet azért ilyen zárt, egyszerü és egynemü közeg, hogy ne terelje el a néző figyelmét a madáchi gondolatról, az előadás mondandójáról, tartalmáról, hanem éppen ellenkezőleg, irányitsa a néző figyelmét mindig arra a szinészre, vagy azokra a szinészekre, akik éppen a legfontosabb gondolatokat fogalmazzák meg, vagy hordozzák és azokra a szituációkra, konfliktus helyzetekre, amelyeknek a fölcifrázásában fogalmazódik meg Ádám és Éva és a mi előadásunkban talán kicsit Lucifer és egyáltalán az egész emberiség tragikus küzdelme Madách müvén keresztül.

Varga György

„Totnácoszlop",
Kovászna.

Művészet, 1978. aug. 12. old.

Varga György

Varga György kovászmai erdész karosszékot faragott erdei jelenetekkel.

Banner Zoltán: Egy faragó nyomán a XX. században
Művészet, 1978. augusztus - 12. lap.

MK SAJTOFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1980 OKT 1 8
NÉPSZAVA
Varga György

1021

Varga György: Soproni részlet

Ülést t

A közelm
ban megren
világparlam
kéért nem
tapasztalata
fővárosban
tározatokbó
mozgalmi t
ta meg pé
ülésén az Országos Béketanács elnöksége és a béke-világparlament magyar nemzeti előkészítő bizottsága.

A tanácskozáson — amelyet *Kállai Gyula*, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának és a magyar előkészítő bizottság elnöke vezetett — megjelent és felszólalt *Sarlós István*, az MSZMP Politi- Bizottságának tagja, NF OT főtitkára.

parancsoló szükség
re hívta fel a nemzetközi közvélemény figyelmét.

A következő hetekben, hónapokban a világparlament és az azt követő béke-világtanácsi ülés állásfoglalásainak széles körű megismertetése lesz a hazai mozgalom egyik legfontosabb feladata — hangsúlyozta tájékoztatójában *Kovács Béla*, az OBT főtitkára, a HNF OT titkára.

Bud
Sergi
ki K
mány
már
Nemz
megh
zó
Enea
biki
nöke

Sá
kede
szág
nács
ribac
delm
ter p
burg
szág
együ
nyét.
íráso
Józse
genfc
ra é
nagy

Vita a települések környezetvédelméről

Mostohagyerek volt még a környezetvédelem 1972-ben, amikor az első *URBENVITA* konferenciát tartották. Nem született még meg a *környezetvédelmi törvény*, nem is nagyon foglalkoztak ezzel a témával. Azóta nyolc év telt el, s ma már ismerjük annak fontosságát, hogy Budapesten a *települési környezet* védelméről tanácskozás készül.

A pénteki sajtótájékoztatón az Építőipari Tudományos Egyesület által szervezett konferencia írásban előterjesztett előadás érkezett a szervezők címére itthonról és külföldről, amelynek szerzői *saját tapasztalataikról* kívánnak beszámolni. Az előzetes válogatás után összesen *59 hazai és 8 külföldi előadás* hangzik majd el.

Szintén örvendetes, hogy a konferencián 120 szervezet kíván részt venni, csupa olyan *vállalat, tanácsi szerv*, amelynek ez nem lenne „*munkaköri*" kötelessége, tehát merőben az érdeklődés, a se-

K

Az
nai
rális
volt
zedes
tevék
állam

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Győző festő- és grafikusművész

NÉPSZAVA

1981 SEP 13

1021

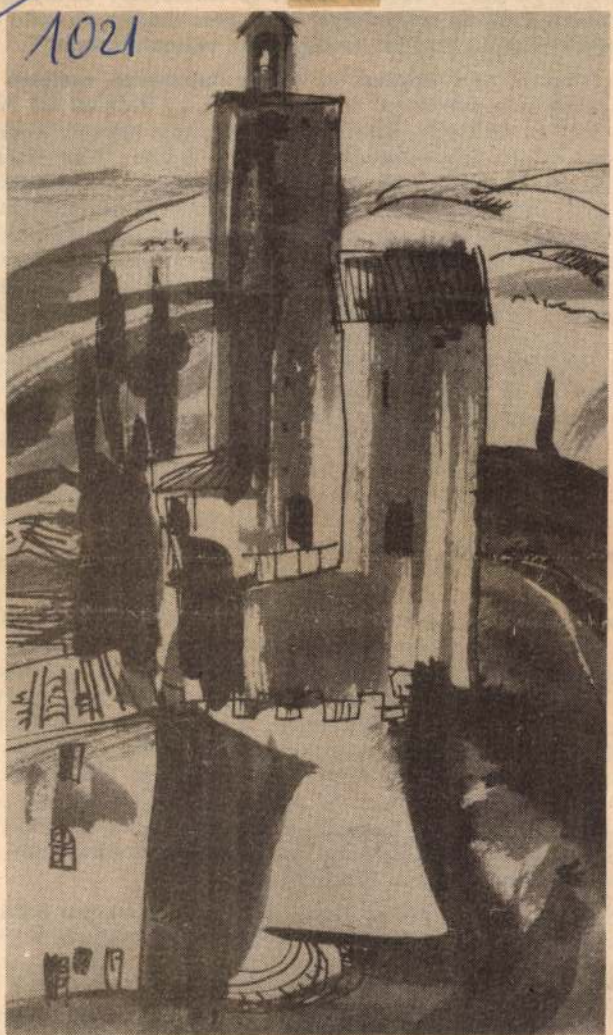

Varga Győző **ÉSZAKOLASZ TÁJ**

teni hivatott nagyszabás
lenek lemondani a népj
sabbá tételéről, az emb
tegségek elleni küzdele

A háborút, az erőszak vékenységét a művésze den korban elítélték. Lev Tolsztoj, Anatole France, Thomas Mann, Albert Schweitzer és a többiek a szív és az értelem érveit sorakoztatták fel az erőszak, a pusztítás, az öldöklés ellen. Ez idáig az ember sohasem tanult szenvedéseiből. Mika Waltari, a híres finn író, nagy történelmi regényében, a Szinuhéban ezt így fogalmazta meg: „Ahogyan az ember azelőtt sem változott, éppúgy nem változik meg a jövőben sem." Waltari, e szűkszavúan rideg axiómája ellenére, kétségbeesetten is hitt az ember jövőjében. Nekünk is hinnünk kell abban, hogy küzdelmünk a jobbért nem bukhat meg — most már véglegesen. A valóságot, a realitásokat, a végleges pusztulás tényleges veszélyét azoknak is fel kell fogniuk és figyelembe kell venniük, akik ma még esztelen könnyelműséggel emlegetik a „korlátozott nukleáris háború" lehetőségét. Négy évvel ezelőtt, az időközben elhunyt nagy finn humanista utolsó prózai kötetének előszavában így nyilatkozott: „Nemzedékem — felserdülésének első éveiben — azt hitte, hogy soha többé nem jöhet már háború, mert az első világháború lehetetlenné tette a háborúkat. Miközben e sorokat papírra vetem, egy nyugati nagyhatalom felelős politikai tanácsadója nyilvánosan kijelentette, hogy egy nukleáris háború a föld népességének tulajdonképpen csak tíz százalékát pusztítaná el, s ő bizony kész lenne megnyomni azt a bizonyos gombot, ha a szükség úgy kívánná. Én, mint idős ember, legszívesebben azt hinném, hogy a sajtó eltorzította vagy eltúlozta e férfiú nyilatkozatát, vagy azt, hogy e férfiú egyszerűen alkoholos állapotban leledzett. Ám természetesen helyesebb, ha megállapítjuk, hogy az efféle kijelentések is annak a valóságnak részei, amelyben élünk. Jelen válogatásommal azonban éppen történelmi optimizmusomat kívánom bizonyítani."

Eddig az idézet. Mi az alapja ennek a történelmi optimizmusnak? Az a bizonyos tudat, hogy a humanitásnak, az értelemnek is van szava, van ereje ebben a mi mostani valóságunkban is. Fennmaradásunk érdekében az ördögi kört meg kell szakítanunk! Fegyverkezzünk? Igen. Ha az az áhítozott, de mégis átkozott erőegyensúly megengedi, elsősorban valódi értékeinkkel, a humánum, a kultúra fegyvereivel, megingathatatlan érvekkel, el nem vitatható, elfogadható és kézzelfogható eredményekkel.

Varga György

Mártély ifjúsági amatőr képzőművészeti tábora túlnőtte a megye határait. Most győrött a Rába Művelődési Központban jelentkeztek köztük hatan: Borbély Károly, Kelemen Benő, Korompáki Sándor, Kótai László, Nagy Kázmér, Szabó József és Varga György hitelt érdemlően számolnak be jelenkorunkról.

(M): Mártély – Győr.

Magyar Ifjúság, 1981. máj. 15.

Varga György

Bezárult a soproni nyári művésztelep

Csütörtökön bezárta kapuit a soproni nyári művésztelep, amely három héten át budapesti, miskolci, tatai festőművészeknek adott otthont.

Sopronban az a hagyomány, hogy az ünnepi hetek során megrendezik a művésztelep egy-egy lakójának kiállítását. Az idén egy budapesti grafikusművész, *Varga György* gyűjteményes kiállítására került sor. Bemutatott műveinek egy részét a tavalyi nyáron alkotta a művésztelepen.

Magyar Hirlap 1981/7/31/6

MK SAJTOFIGYELO
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Varga György

NÉPSZAVA

1980 SEP 14

1021

Varga György: Gondolák

késeknek egyformán *érdekük*
nép kettéosztottságának fenn-
rtása. A londoni adminiszt-
ció nem tehet és nem is akar
sodát" tenni a politikai meg-
dás érdekében, hanem *kon-*
rválja a kényszerhelyzetet.
tt, ahol 1920 óta (amikor az
gol kormány Észak-Írországot, azaz Ulstert leválasztotta
ország többi részéről), a
Divide et impera" — oszd
eg és uralkodj módszerét
kalmazzák a politikában és
vallásban egyaránt. Szükség-
erűen következik, hogy amíg
katolikus kisebbség elnyo-
atásban él Ulsterben, amíg
mzeti és szociális proble-
áit nem *önállóan* oldhatja
eg, addig érdembeni változás
m történhet. A Londonban
zott alkotmány *nem lehet*
ster alkotmánya, mint
ogy azt az elmúlt esztendők
egmutatták.

A mindenkori brit kormány
év alatt néhányszor meg-

jogköre *ujjencsa*
Vagyis London -
nak minősített 80
hozás égisze ala
teri tartomány
ma~a számára
éppúgy, mint te
különböző meg
ségek kivétel
említett két zá
nek, akár *Pais*
Pártja kerekedn
katolikus kisebb
szóhoz. Végeredményben az
újabb alkotmányos rendezési
terv *szándékosan zárja ki* a
valódi kibontakozás lehetősé-
gét.

Írország Kommunista Párt-
ja kongresszusán hangzott el:
*„Írország a brit imperializmus különösen visszataszító mód-
szerekkel birtokolt gyarmata,
ahol a Délt gazdasági függés-
sel, az Északot a felekezeti
gyűlölködés kiaknázásával, a
katonai elnyomással láncolja
magához."* Ez az állapot no-
vemberig feltehetően nem vál-

élénkebben *Nyugat-Európa* fe-
lé. Ám Nyugat-Európa *másod-
rangú tényezőnek* bizonyult
mind ez ideig a közel-keleti
játszmában, s ezen csak lát-
szólag változtatott valamelyest
a közös piaci országok velen-
cei kezdeményezése, amiről
aztán gyorsan bebizonyosodott,
hogy nem szolgál mást, mint a
Camp David-i megállapodások
szerény „feljavítását", anélkül,
hogy a lényeg a legkisebb mér-
tékben is megváltozna.

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Varga György

NÉPSZAVA
1979 AUG 4

1021

volt idő, és [illegible]
Csak a zene feketedik.

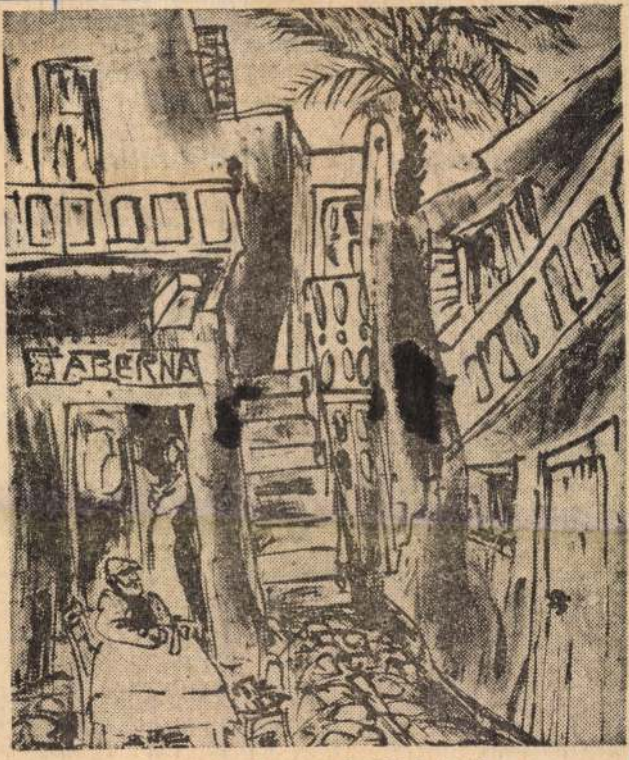

Varga György: Kisvendéglő Itáliában

égi mezőga
közeit, szers
atják be.
öbbek közöt
kedhetnek a
vel, a nagym

—

Tv-sor

Minden biz
veli majd a tu
rátainak számát az a 13
részes sorozat, amelynek
forgatását a napokban
kezdte meg a Televízió
forgatócsoportja. A stáb
tagjai — *Rockenbauer
Pál* szerkesztő rendező és
Szabados Tamás operatőr
vezetésével — a tervek
szerint 75 nap alatt közel
1300 kilométert tesznek
meg gyalog, az országos
kék túra útvonalán. Köz-
ben forgatnak: filmsza-
agra veszik a várakat, a
természeti szépségeket,
néprajzi, geológiai külön-
egességeket — Nagymi-
ictől az osztrák határon
evő Velemig. A kedvesi-
áló sorozat bemutatja
majd azokat a magyar
ijakat, szép vidékeket,
hová érdemes túrát ten-
i, s jelentősen hozzá-

...sztésénéz.

Érdekessége lesz a sorozatnak, hogy a nagy turista hírében álló színművész, *Sinkó László* és családja is részt vesz a túrán, s a film narrátoraként működik közre.

SZÍNHÁZI MŰSOROK

Margitszigeti Színpad: A trubadúr (8) **Budai Parkszínpad:** Made in Hungary (8) **Városmajori Színpad:** Hurrá, fiú!!! (3) **Körszínház:** Énekek éneke (fél 8) **Budai Ifjúsági Park:** Tűzkerék és az EAST együttes koncertje (du. 5) **Főv. Nagycirkusz:** Intercirkusz (fél 4 és fél 8).

Először
meg *Gon*
című köny
ta keresett
a témábar
resen átd
tett" vált
tette meg
műkiadó.
mélet —
mondja a
amelyben
van erec
Miként a
galmazta:
nem kiz
fentesek'
A minteg
függelékb
albumok,
mezek je
korszakok
szólisták,
sorolását,
ket találu
fényképek

Varga Győző

Régi görög
templom

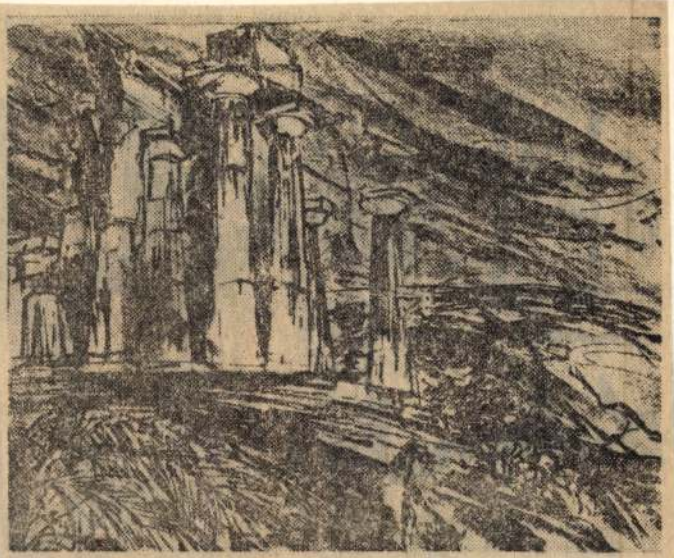

Varga Győző: Régi görög templom

Népszava, 1978. nov. 25/7. old.

Varga Győző, grafikus

Kiállítása nyílt meg a Kult. Kapcsolatok Intézetében.

— : Hír

Népszabadság, Bp. 1973. jan. 16.

1973 JAN . 6

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

Varga Győző grafikus-művész

Népszava

— A görög szigeteken készült rajzait mutatja be Varga Győző grafikusművész azon a kiállításon, amely pénteken nyílt meg a Kulturális Kapcsolatok Intézetének Dorottya utcai kiállítótermében.

1021

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Győző

NÉPSZAVA
1978 DEC 9

1021

Varga Győző: Római részlet

AVA

Monteverdi-
régi Európa
felidéző
cia, olasz
tak számot
sort magas
énektechni-
letességéről.
kísérőként
bert Spencer
önálló szá-
angol hang-
a magas fej-
ettek bizony-

ár-már fele-
t alkotó,

SÁNDOR

nővének egy
át idézte fel
madik műso-
keletkezett
át szólaltat-
sony László,
Jemnitz
lem volt, a
bb magyar
k egyike, a
évtizedeken
vatvezetője.
sban szólalt

CSEPEL VENDÉGLÁTÓ VÁLLALAT
(Budapest IX., Soroksári út 98.)
karbantartó üzemébe víz-gázszerelő, villanyszerelő, festő, lakatos, asztalos és műszaki anyagraktáros munkakörbe szakmunkásokat és betanított munkásokat FELVESZ

Jelentkezés a műszaki osztályon személyesen vagy a 138—044 telefonon

ALKALMI
AJÁNDÉKOK

Divatos női pulóver	420 helyett	149
	370 helyett	201
Kötött női kulikabát	520 helyett	260
Nylon női hálóing- és köntösgarnitúra	378 helyett	243

sálak, nyakkendők, melltartók olcsó áron

Kapható:

II., Mártirok útja 31—33.,
IV., Árpád út 56.,
VIII., József körút 36.,
VIII., Népszínház utca 19.,
XVIII., Vörös Hadsereg útja 125 (P.-lőrinc)

és az összes szakboltunkban

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

Varga Győző

1978 SEP 2

1021

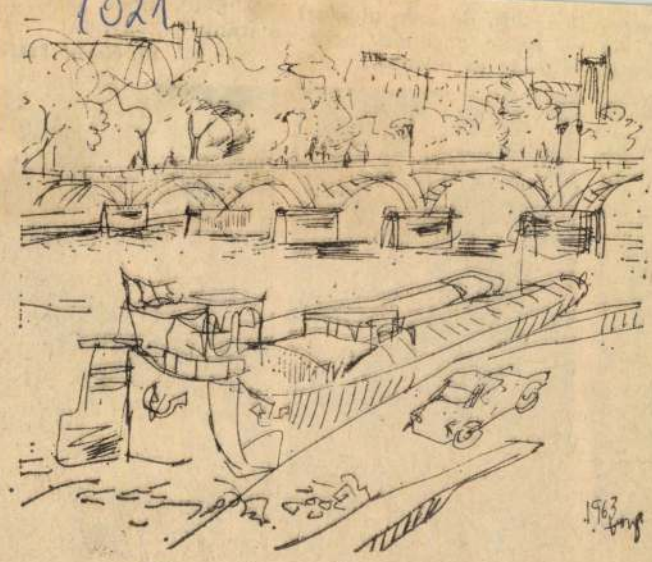

Varga Győző: Párizsi részlet

gó para-
lok, de
s mindig

— Jaj, d
— aztán
tárcáját és

Varga Győző: Öböl

Varga Győző

Öböl

Népszava.1978.dec.23/7.old.

Varga Győző, grafikus

a Piért Keresk. Váll. karácsonyi ajánlata: Falinaptárak: Arcképek a Szépművészeti Múzeumból. a Szépművészeti Múzeum legszebb műalkotásaiból válogatott 13 színes női portré reprodukció. — A grafika Varga Győző munkája. (említve). Fogyasztói ára 130-Ft/db.

Magyar Hirdető: Karácsonyi ajánlat.
1978. 54. old.

Varga Győző

Sirtaki repr.

Varga Győző grafikusmův. kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Győző

Mihonos kihötője repr.

Varga Győző grafikusműv.
kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Győző

Santorin repr.

Varga Győző grafikusműv.
kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Győző

Kréta előtt repr.

Varga Győző grafikusművész.
Kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Gyöző

Beérkezések repr.

Varga Gyöző grafikusművész
kiállítása Kőrey 1974.

Varga Győző

Naxos és Paros repr.

Varga Győző grafikusművész
kiállítása Kőrey 1974.

Varga Győző

Műterem Sandoriban repr.

Varga Győző grafikusművész
Kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Győző

Tyra rajzai

Varga Győző grafikusművész.
Kiállítása Kőrey 1976.

Varga Győző

Egina repr

Varga Győző grafikusműv.
kiállítása kőszeg 1974.

Varga Győző

Taberna repr.

Varga Győző grafikusmův.
kiállítása kőszeg 1974.

Varga Győző

Mikonos lito 50x70
Táncosnők —"— —"—

Varga Győző grafikasműv.
kiállítása Kőbey 1974.

Varga Győző

Halásbárka lito 50x70
Korinthos — " — — " —

Varga Győző grafikasműv.
kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Győző

Delosi ovoszlánok
repr.

Varga Győző grafikusműv.
kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Győző

Tinos lito 50x70

Sikros — " — — " —

Varga Győző grafikusművész
állítása Kőszeg 1974.

Varga Győző

Delosi oroszlánok líto 50x70
Idill " "

Varga Győző grafikusművész
kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Győző

Amorgos lito 50x70

Pópa —"— —"—

Varga Győző grafikusművész
kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Győző

Uzó mellett 50x70
Mikonosi malmok —"—

Varga Győző grafikusmű v.
kiállítása Kőszeg 1974.

Varga György

Tinos II. Lito 50x70

Egina " "

Varga György grafikusművész.
Kiállítása Kőrös 1974.

Varga Győző

Ajtóból lito 50x70

Sugeti jármű — " — "

Varga Győző grafikusmű v.
kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Győző

Mikonos kikötője lito 50×70
Santorin —"—

Varga Győző grafikusművész
kiállítása Kőszeg 1976.

Varga Győző

Sírtaki lito 50x70

Vikar — " —

Varga Győző grafikusművész
kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Győző

Pelikán kalucsa lito 50×70

Taberna — " — " —

Varga Győző grafikusművész
kiállítása Kőszeg 1976.

Varga Győző

Utca Sandorinban líto 50x70
Kréta előtt — " —

Varga Győző grafikusműv.
Kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Győz

Öszvérhajcsárok lito 50x70
Náxos és Páros " "

Varga Győző grafikusműv.
Kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Győző

Muzsikusok lido 50x70
Sandorini kertek —"—

Varga Győző grafikusműv.
Kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Győző

Jos Dudás — líto 50x70

Varga Győző grafikusműv. kiállítása Kőszeg 1974.

Varga György

Tyra Lido 50×70
Kalmár

Varga György grafikusművész
kiállítása Kőrös 1974.

Varga Győző

Beszélgetők lito 50x70
Műterem Santorinban —

Varga Győző grafikusműv.
kiállítása Kőszeg 1974.

Varga Győző grafikus

Kiállítása nyílt a Fészek

Klubban

– Napló –

Magyar Nemzet 1971 január 30

4. old.

Varga Gyözö grafikus

plakátjait és hanglemezbori-
it a Fénysek klubban állította ki.

Magyar Nemzet 1971 február 14
11. old.

Varga Gyözö

A „Haydn: Erdödy vonós négyesek"
c. lemez borítóját tervezte
említve a 19. old-on.

Tükör 1965 június 29

Varga György, grafikus

Megemlítve: Oidipus c. műve.
(VI. ovn. plakátkiállítás; Műcsarnok.)

Harangozó Márta: Tátott nájú P betű 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. márc. 25.

Varga Győző

A Fészek klubi kiállítás összefoglaló képet adott alkalmazott grafikai munkásságáról. A zenei plakátok és a hanglemeztasakok tervezése áll hozzá legközelebb. Rendszerint kész mottóan mehből indul ki, maga rétkán rajzol betűt.

Sz. R.: V. Gy. plakátjai és lemezborítói; Ipari Művészet, 1971. 2 sz. 37 l.

Varga Győző

Egyik legszebb plakátja a Bánk bánhoz készült (kard és korona egymásba szerkesztve). A korhangulat követelményeit munkáiban nem hagyja figyelmen kívül. Az újabb darabokmál a korszerű formanyelv bíróibb változatát használja, pl. a. germekrajzok nilógyát (Háry János).

Sz. R.: V. Gy. plakátjai és lemezborítói; Ipari Művészet, 1971. 2 sz. 37 l.

Varga Győző

Egyedül a Trubadur-plakátja készült rideg építészeti elemekből. A többi az ember melyekb érzelmi rétegét érinti (Petronics, Bűn és bűnhődés).

Sz. R.: V. Gy. plakátjai és lemezborítói; Ipari Művészet, 1971. 2 sz. 37. l.

4.

Varga Győző

A múltból tárlálkozó applikációs kedvét a Lemezborítókon érvényesíti. A Musica Hungaricán Tinódi monogramját alkalmazza lauttal és karddal. A Cantata Profana a barlanyképek nadászjelenetét idési.

Sz. R.: V. Gy. plakátjai és lemezborítói; Ipari Művészet, 1971. 2 sz. 37. l.

Varga Győző

Liszt rapszódiáinak lemeztasakján Izsó Miklós táncoló juhásza szerepel stb. A recenzens alábbi lemeztasakjait említi: Trubadur, Mozart C-moll miséje, Schubert, Liszt Mazeppája, Mozart-trió, Hayd. Ezeknél végig az ún. applikációs kedv érvényesüléséről van szó.

Sz.R.: V. Gy. plakátjai és lemezborítói; Ipari Művészet, 1971. 2 sz. 37. l.

Varga Győző

Nagyon kedvelt a régi korok táncoló-zenélő társas jelenéteit, s a szerzők archipét is gyakran használja (Bartók lemezborítói).

Sz. R.: V. Gy. plakátjai és lemezborítói; Ipari Művészet, 1971. 2. sz. 37 l.

Varga Győző
MIKONOS

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
1973. JANUÁR 5–21-IG
NAPONTA 11–19 ÓRÁIG
HÉTFŐN SZÜNNAP!

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK

MEGHÍVJA ÖNT

varga győző

GRAFIKUSMŰVÉSZ

GÖRÖG SZIGETEKEN KÉSZÜLT RAJZAI

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

A MEGNYITÓT MONDJA ÉS ÉNEKLI

VUJICSICS TIHAMÉR

1973. JANUÁR 5-ÉN, PÉNTEKEN DÉLUTÁN FÉL 6 ÓRAKOR

KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETÉNEK KIÁLLÍTÁSI TERME

BUDAPEST, V. DOROTTYA UTCA 8.

A Kiállítási Intézmények igazgatója – 72 3237 NyV Bgyarmat 2600 db.

Varga Györö

KKI-beli Vallitásáról
szóló kritika a 4. oldalon

Magyar Nemzet 1973 január 12

Varga Győző grafikus

görögországi utirajzainak
bemutatója a KKI Kiállítótermében
január 5-én nyílik

Magyar Nemzet 1973 január 4
4. old.

Varga Győző

grafikusművész görög szigeteken ké-
szült rajzait műhatja be az a kiálli-
tás, amely péüteken nyílt meg a Kul-
turális Kapcsolatok Intézetének Doroty-
tya utcai kiállítótermében.

Magyar Hírlap 1973/5 Sold.

Varga Győző 1.

a belvárosi egyik nagy forgalmú kis galériájában kapott helyet görögországi utirajzai számára. A múrész alkalmazott ~~[illegible]~~ grafikai munkásságát, plakátjait, szellemes és jól megoldott hanglemezborítóit nagyon sokan ismerik. Ez a kiállítás, azonban csalódást okoz.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1973/16 6 old.

Varga Győző 2

Úgy látszik, Varga Győző felkészültsége, látásmódja elsősorban a zikok megmunkálásához igazodik, bizonytalanná válik akkor, ha lapjain a tevet akarja érzékeltetni. A térszervezés ugyanis ezeken a grafikai lapokon teljesen esetleges, sem a valóságos látszati perspektivához, sem pedig egy szüverén alkotói elképzeléshez nem igazodik

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1973/16 6 old.

Varga Győző 3

Egy más kiállítás kapcsán már egyszer megkérdőjeleztük az útijegyzetek kiállításának létjogosultságát. most kénytelenek vagyunk ezt megismételni. A művész ezeket a vázlatokat - vázlatoknak nevezzük, annak ellenére, hogy litográf köre készültek - bizonyára jól tudja használni majd grafikáin. Hogy mennyire, azt éppen saját kiállításának plakátja mutatja, amely már e vázlatok felhasználásával készült.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1973/16 6 old.

Vargá Győző grafikus

Törvényszámel kiállítása

május 29-én nyílik a könyvtár

Zwingerben

május 24

4. old.

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1031 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 335-741, 240-726

Varga Győző, festő- és grafikusművész

1983 MÁJ 14

NÉPSZAVA

ZOMBAT, 1983. MÁJUS 14. NÉPSZAVA

1021

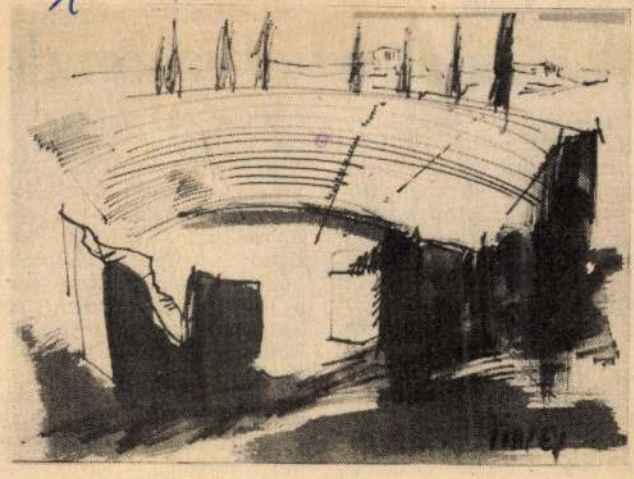

Varga Győző

GÖRÖG SZÍNHÁZ SZICÍLIÁBAN

NÉPSZ

Gereben Á

„A csodát az olvasónak

Ha mindennapi életünkben nem is szembeötlő, jól tudjuk mégis, milyen szoros az összefüggés a történelem útjai és a szépirodalmi művek sorsa között. Talán egyetlen nemzeti irodalom magyarországi története sem viseli magán olyan közvetlenül ennek következményeit, mint az orosz, illetve a szovjetorosz irodalom fogadtatása.

Pedig a 19. század végelé már „a szent orosz irodalom" nagyjai úgyszólván külső szempontoktól függetlenül eljutottak a kevés számú érdeklődőhöz. Sőt, a századforduló folyóiratait lapozgatva meglepődhetünk, nemnyire friss figyelemmel és viszonylag pontosan informálták olvasóikat az orosz Gladkov akkortájt nagy hatású regénye, a *Cement*, Vszevolod Ivanov és Fegyin művei. A legidősebbek közül mindmáig találkozni olyan olvasókkal, akik régi, maradandó ifjúkori élményeik között tartják számon ezeket a regényeket, éppúgy, mint Taraszov-Rogyionov ma már különösnek ható művét, a *Csokoládét*, amely egy új kor kérlelhetetlen erkölcséről adott hírt, meg Ognyev *Kosztya Rjabcev naplója* című művét, a gyermekek autonómiájára alapított, tekintélyellenes iskolai reform húszas évekbeli megvalósulásának krónikáját.

A társadalomnak — a mainál jóval kisebb — olvasó rétegei számára ekkor bizo-

A LITEA KÖNYVSZALON

Budai Vár, I. HESS ANDRÁS TÉR 4. (FORTUNA UDVAR)

meghívja Önt

VARGA GYŐZŐ

grafikusművész

ÖNÉLETRAJZ

című könyvének bemutatójára

2006. június 16-án, pénteken délután 5 órára a Várba.

Megnyitja

KASS JÁNOS

grafikusművész

Pezsgős koccintással köszöntjük a szerzőt 77. születésnapján.

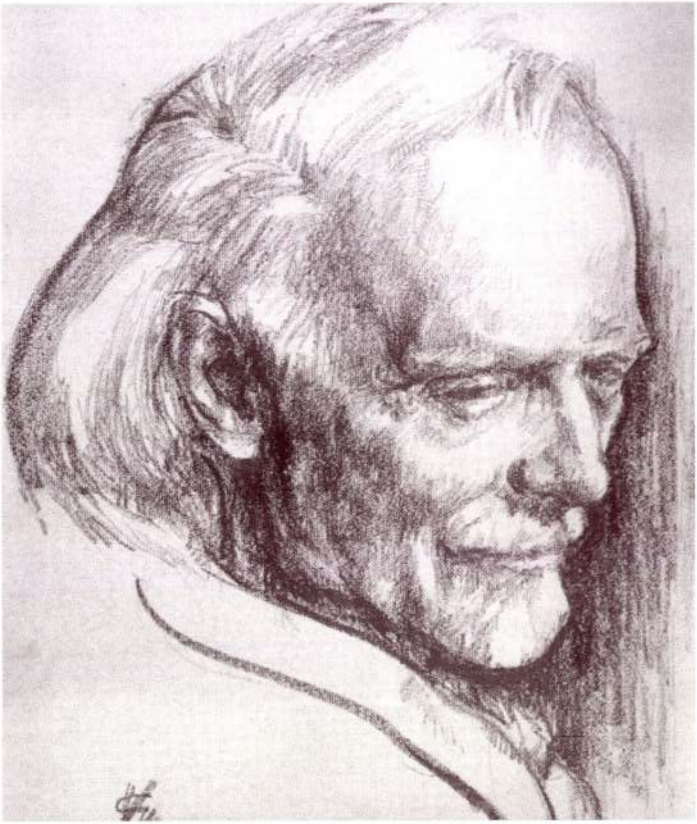

VARGA GYŐZŐ

KODÁLY

kréta 50x70 cm

Varga György

Fél sikerült lemeztasakokkal szerepelt.

Székely Artur: Magyar plakát '66; Magyar Grafika, 1967. 1.sz. 19. l.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

1971 JÁN 30

Varga Győző

Varga Győző grafikusművész plakátjainak és hanglemezborítóinak bemutatóját pénteken délután Forrai Miklós nyitotta meg a Fészek klubban.

1021

Vörös Győző

a VI. országos plakátkiállításon
Oidipus c. plakátja szerepel.
(említve)

Harangozó Márta: Megnyílt a plakátkiállítás

Esti Hírlap, 1942. március 25.

Varga György, díszlettervező

A Nemzeti Kiskárnak a Budavári Palotában rendezett előadásához a díszleteket és a jelmezeket tervezte.

Tamás István Seneca a színpadon 7.

Népszabadság, Bp. 1976. szept. 8.

Vanga György

Illusztráció

Illés Endre: Egy láb nyoma,
Tükör, 1976. május 14 - 8. oldal.

Varga Győző

Illusztráció

Körösényi János: Ahé leszállt a tetőről.

Tükör, 1976. junius 29 - 17. oldal.

Varga Győző

Illusztráció

Isaak Babel: Igazság, idérőjelben.
Tükör, 1976. Május 14 – 16. oldal.

Varga György, díszlettervező

Az Oedipus Rex előadásához a díszleteket és a jelmezeket tervezte.

Jenszik Flóra: Színjáték, nyár és ön között 2,

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. szept. 4.

18 délután 6 óra

kedd

Varga Győző grafikusművész

Varga Győző

grafikusművész

színházi plakátjai

A kiállítást megnyitja:

DR. KOCZOGH ÁKOS

művészettörténész

A kiállítás megtekinthető május 29-ig.

Térzek Program, 1976. máj.-jún.

14 péntek

„Fészek esték"

este 8 óra

Lukács Sándor színművész

és a

Modern Rézfúvós-együttes

E S T J E

Közreműködnek:

KEVEHÁZI JÁNOS
(kürt)
JÜPTNER VILMOS
és
EIZRICH ANTAL
(ütő)

Műsor:

Farkas Ferenc:	Nyírbátori fanfár
G. Gabrielli:	Canzona
Nagy László:	A forró szél imádata (I.)
J. S. Bach:	c-moll fúga
Nagy László:	A forró szél imádata (II.)
J. Mouret:	Fanfár szimfóniák

— szünet —

Mihály András:	Kis toronyzene
Nagy László:	Rege a tűzről és jácintról
Dávid Gyula:	Miniatűrök
Bihari Sándor:	Jégvirág és gyöngyvirág
K[illegible]míves János:	Epilógusok
Váci Mihály:	Ezt itt most
Jan Segers:	Suite

Meghívó igényelhető az irodában.

A Kiállítási Irté: mények igazgatója – 72 3237 NyV Bgyarmat 2600 db.

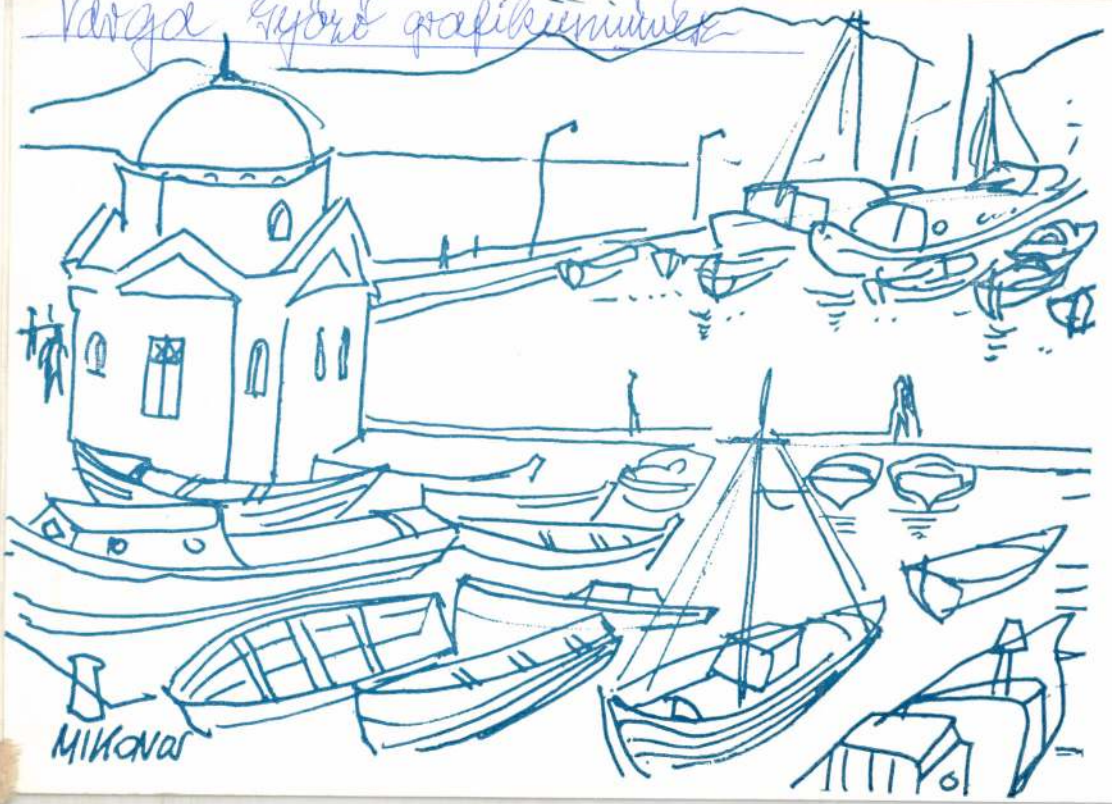

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
1973. JANUÁR 5–21-IG
NAPONTA 11–19 ÓRÁIG
HÉTFŐN SZÜNNAP!

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

varga győző

GRAFIKUSMŰVÉSZ

GÖRÖG SZIGETEKEN KÉSZÜLT RAJZAI
KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA
A MEGNYITÓT MONDJA ÉS ÉNEKLI
VUJICSICS TIHAMÉR
1973. JANUÁR 5-ÉN, PÉNTEKEN DÉLUTÁN FÉL 6 ÓRAKOR

KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETÉNEK KIÁLLÍTÁSI TERME
BUDAPEST, V. DOROTTYA UTCA 8.

Varga Győző

A miskolci Szőnyi István teremben november 17.-ig tartnyitva Zombori László festőművész kiállitása.
A Csók István Galériában Varga Győző grafikus velencei kőrajzai nak kiállitása megtekinthető november 17.-ig.
A Studió Galériában Szentgyörgyi József kiállitása november 18.-ig.
A kaposvári Vaszary János teremben Timár József festőművész kiállitása november 17-ig.
A szombathelyi Derkovits Gyula teremben Bojtor Károly festőművész kiállitása november 17.-ig tart nyitva.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. nov. 5.
XXI. évf. 45. sz. 8. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 AUG 26
NÉPSZAVA

Varga Győző

1021

Varga Győző: Itáliai táj

nel közelebb
nez. annál n
aránya az éli
nek, a műfajo
ató töredéke
ken a csodás
Az események
gazán folklór
folklorizáció
illnak. Különö
részvevők és
setében.
Éppen ezért
történetírás
részvevők vis
közelmúlt tanulmányozása tatás kimutatta, hogy az em-

Vargabetűk

Pákolitz István kötetéről

Ez a változatos, érdekes kö-
et tovább színezi-teljesíti Pá-
olitz István eddigi költészetét.
émákban s formai megoldá-
okban egyaránt. Epikus vagy
zzal rokonságba hozható ver-
e számszerűen kevés (*Varga-
etűk, Safranyik*), többségük
gy-egy pillanat, hangulat,
szrevétel, érzés verssé építése.
kötet legszebb verse a száz-
uszonnégy sornyi *Hópehely*,
elynek „témája" nem más,
int maga ez a kicsiny, mások
ámára jelentéktelen tár-
vacska. Pákolitz azt teszi,
mit a költőnek tennie kell: a
ilágot idézi-varázsolja a hó-
ehely köré. Észrevételi ve-
ink azt, amit nélküle sosem
ttunk volna meg. Érzékeli
paranyi fűszálak vágyát
Zöld c. verse, itt néha a hú-
zas évek József Attilájára
mlékeztet), máskor groteszk-
e hajló merész képzettársítá-
okkal hökkent meg. Ezek —
erkezetüket tekintve — az
etek többségében mai éle-
nk fogalmainak s egy-egy
rmészeti jelenségnek-tárgy-
k a merész összekapcsolásá-
l születtek, mint pl.: *„rek-
áló, erőszakos kárókatona"*,
*„hátrányos helyzetű nyírfa-
leányzó"*, *„dzsentri-kócsag"*,
„proli-sirály". Így, ennek ré-
vén válik alkalmassá költé-
szet arra, hogy olykor ironi-
kus, vagy éppen önironikus
módon szemlélje-szemléltesse
a világ dolgait (*Táblák, Osz-
tályon felüli, Inkább*) s nyilaz-
za meg gúnyosan a haszon-
leső alkalmazkodót, aki *„A
mindig idején való fölsorolás-
ból még véletlenül se hagyja
ki a főisteneket"*, de: *„Holmi
meztéllábas gyalog-flótásokat
nem említene az istennek se."*
(*Ügyeletes*).

Ez a szemléletmód nyilvá-
nul meg mondókaszerű rövid-
ke verseiben (jellemző, hogy
egyiknek éppen *Kútfeliratok* a
címe), épp úgy, mint a litá-
niákra emlékeztető szabad-
verseiben, vagy összetett,
„emeletes" költői képeiben
(*Oszlop*)

A kötet végén költőkről,
művészekről emlékezik. Ezek
közül a *Csorba Győző* emlé-
kének szentelt *Köszöntőt* s a
Berzsenyit Berzsenyi stílusá-
ban felidéző *Exodus*-t emeljük
ki. (*Magvető*)

Bessenyei György

Varga Győző
grafikus

M.D.Y.

Lemez borítókat és egy balett-plakátban mutatta be művészetet.

Bauer Jenő: 5. Magyar Plakátkiállítás
Művészet, 1967. március - 38 lap.

Varga György

mühantalos

Ókanizsa

l.

Ezredives kiáll

XII. csop. 36. l.

Varga Győző

MK

a cimlapot tervezte

Medgyánszky László naplója. Bp. 1960.
/Szerk. dr. Erestyánszky Ilona/.

Varga Győző: Illusztráció Csokonai Vitéz Mihály „Szerelemdal a csikóbőrös kulacshoz" című verséhez.
Иллюстрация к стихотворению Михая Витез Чоконаи.
Illustration au „Chant d'amour au bidon" de Mihály Csokonai Vitéz

nép demokratikus országaiban tevékenykedő, de jelentős művészek p
ján, ahol a szabadságharcosok képekkel és szobrokkal is küzdenek a
imperializmus, a nyomor, az embertelenség, a háború ellen. A nemze
közi kiállítás magyar anyaga azt bizonyítja, hogy a legöntudatosabba
nálunk is tisztában vannak a művészet társadalmi funkciójával, meg
értették a fejlődés törvényeit, szívesen vállalják az emberek felvilágos
tását és meggyőzését. De ez az anyag még azt is bebizonyítja, hogy a fe
világosítás és meggyőzés nincs a politikailag kiélezett témákhoz köt
a természet szépségének, a hangulatok meghittségének, a tárgyak le
kének, az értelem fényének jó minőségű megjelenítése ugyancsak terjesz
a forradalmi hitet, reménnyel tölti el még a csüggedőket is, az élet szeret
tére neveli akár a fásultabbakat is.

A második világháború befejezése óta a magyar képzőművész
nagy lépéseket tett a történelem legnagyobbarányú korfordulójának adekv
megörökítése irányába. A tudományos világnézet terjedése elősegítette
korszerű művészi feladatok felismerését, az alkotómunkában megnöv
kedett a tudatosság szerepe, a művek ideológiai jelentése a minőség felt
telévé vált. Művészetünk történetének elmúlt tizennégy esztendeje a szoc
alista realizmusért folyó erőfeszítések jegyében telt el, kisebb-nagyob
sikerek, gyakran tévedések, máskor maradandó eredmények, gyors
avuló mutatványok váltották egymást ez alatt az idő alatt. A jámb
szándék olykor összekeveredett a megrögzöttséggel, az őszinteség a félr
értéssel, a jóhiszeműség bizony a karrierizmussal is, a közérthetőség
szimplifikálással, az újítókedv az ásatag formalizmusokkal. Aszeri
tagolhatjuk periódusokra a felszabadulás utáni fejlődést, hogy miko
milyen mértékben és mennyire sikerült előrehaladni a szocialista műv
szet útján.

1949-ig eléggé anarchisztikus állapotok uralkodtak képzőmű
vészeti életünkben. Különösen nehézzé tette a tisztánlátást a két világ
háború közötti fasiszta kultúrpropaganda egyoldalúságának emléke, me
az agresszív naturalista akadémizmussal szemben minden tiltakozá
felruházott a progresszivitás látszatával. A Horthy-rendszer feudáli
klerikális és monopolista érdekeit a fényképszerű valóságmásolás behízelg
ábrái próbálták elfogadtatni a közönséggel. Ezzel a földesúri-tőkés

Vaya Győző grafikus

szombathelyi kiállításának teljes

anyagát a Savaria Múzeumnak ado-

mányozta

Szombathely 1969 május 23

2. old.

Varga Győző
grafikus

kénítette Dr. Václav Pleskot:
Nomográfia e műre kötésterret.
Díjazott /a kép magyar könyv 68 a/

Magyar Grafika 1968 nek.

Varga Győző grafikus

plakátjainak omint Könyv- és Karlemezbozitóinak kiállítása ma dn. nyílik meg Szombathelyen, a Savaria Múzeumban.

Magyar Nemzet 1968 nov. 19
— Napló —

Vaya Győző

lemezbemutatói: Magyar Népzene Tára V.
Cantata Profana
Haydn: Nelson mise
Bartók sorozat

emlékére

„V. Gy. grafikái a Savaria
múzeumban"

Magyar Nemzet
1968 dec. 7

Varga Győző

az 1965-ös Téli Könyvvásár
„Könyvmitulás" plakátja, Lukács György
műveihez készített könyvbontói - emlétve

„V. Gy. grafitái a
Savaria Múzeumban"

Magyar Nemzet 1968
dec. 7.

Varga Győző
grafikus

Utak a Tőld kőrül c. könyv ~~et~~
borkoló és kötésterpét tervezte.

Borkoló Repo.
Díjazott könyv / kép magyar könyv
66/

Magyar grafika 1967.

Varga Győző

Gregor – Patalas: „A film világtörténete" c. műre barkoló és kötésterrét kénétette

Díjazott /a kép magyar könyv 66"/

Magyar grafika 1967 III. n.

Varga Győző grafikusmüvész

KKI kiállitási termében, január 5.-én nyitották meg a müvész kiálltisát,-közli a Kulturális eseményekkel foglalkozó rovat.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. jan. 6.
XVII. évf. 1. sz. 2. lap.

Varga Győző festménye

Mediterrán táj

Korunk, 1972/1. 114. o.

Varga Györö
grafikus

Rigoletto hanglemezlovitója a hemény kimetszett szögekben fejti ki Rigoletto fájdalmát, míg a West Side Story keserűsége a harok felkiáltójeleiben mutatkozmal.

Kocsogh Ákos: Varga Györö
Művészet, 1972. julius – 18 oldal.

Varga Győző
grafikus

Varga Győző a magyar népzene
bori hojána régi szelence-fedő
pávaját applikálja. A Bánk-bán
plakát hosszú és hard tömenda-
tos egyszerű.

Kocsogh Ákos: Varga Győző
Művészet, 1972. julius – 18 oldal

Varga Győző
grafikus

Varga Győző Vivaldi hanglemez-borítójához reneszánsz lírikfestőszerű motívumát használja fel. Az omnibusz Terkovitz slageret takarja

Kocsogh Ákos: Varga Győző
Művészet, 1972. július – 18 oldal.

Varga Györö
grafikus

Varga Györö két év nyomdai, tipografiai felkészülés után, az Sparmüvészeti, majd a Képzőmüvészeti Főiskolán folytat tanulmányokat.

Kocsogh Ákos: Varga Györö
Müvészet, 1972. julius – 18 oldal.

Varga Győző
Graphus

Varga Győző 1970-ben a párizsi Grand Prix-t, ugyanebben az évben a magyar nívódíjat kapta.

Korsogh Ákos: Varga Győző
Művészet, 1972. julius - 18 oldal.

Varga Győző
grafikus

Varga Győző 1965-ben egy párizsi Charles Gros dijat, 1967-ben brüsszeli nívódijat, 1969-ben NSZK-beli Deutscher Schallplattenpreist nyert el.

Keresgh Ákos: Varga Győző
Művészet, 1972. július - 18 oldal.

Varga Györö
grafikus

Varga Györönek 1961 től, 1964 ig minden év legszebb könyve "között szerepelt-terv.

Koczogh Ákos: Varga Györö
Műnészet, 1972. julius - 18 oldal.

Varga Győző
grafikus

Varga Győző kompozícióival
Edinburghban aranyérmet,
Lipcsében, Brnoban oklevelet
nyert el.

Kocsogh Ákos: Varga Győző
Művészet, 1972. július - 18 oldal.

Varga Győző
Grafikus

Szinhán plakátok"
"Szanglemerbosítók" } repro

Koczogh Ákos: Varga Győző
Művészet, 1972. julius - 18 oldal.

Varga Győző
grafikus

A Szikelyfonó szikely hapujának jelképi tartalma van. A Pilbaugókisasszony plakátja nem sugarozza a romantikát.

Kocsogh Ákos: Varga Győző
Művészet, 1972 julius – 18 oldal.

Varga Győrő
grafikus

Varga Győrő Liszt rapszódia ~~p~~lemerbontó-
ja sikkámen, narancs, citrom-sárga
megismétlődő táncos figurákat mutat.
Mozart Clarinet Quintetjéből mozarti le-
vegő árad.

Kocsogh Ákos: Varga Győrő
Művészet, 1971. julius – 18 oldal.

Varga Gyözö
grafikus

Varga Gyözö legutóbbi: Fészek Klub-beli bemutatója a „Lesz a grafikában" példát rá, hogy nagy szerepe van a reklám és kereskedelmi grafikának.

Horváth Áhos: Varga Gyözö
Művészet, 1972. július - 18 oldal.

Varga Gőző
grafikus

Varga Gőzőre jellemző a soholdalú
teremtő készség. Tipográfiai tanulmá-
nyainak sok hasznát vette.

Korzogh Ákos: Varga Gőző
Művészet, 1972. julius - 18 oldal.

Varga Győző grafikus
(Bp. 1929-

A Képzőművészeti Főiskolán végzett, színházi és filmplakátok, könyv és hanglemezborítók tervezésével foglalkozik.

Lakcím: 1124. Bp. Deres u. 10/B.

Békéscsabai Alkalmazottgrafikai Biennálé.
Plakátkiállítás 78. Munkácsy Muzeum, 1978. IV.2-V.28.
-Katalógus a könyvtárban-

Varga Győző

Varga Győző grafikáit a
csók István Galeriában ál-
lították ki. Kiállítására be-
mutatta velencei témájú li-
tografiáit is.

Sz. A.: Varga Győző grafikái.
Ily Pilicer, 1977. november 27-4 lap.

Varga Győző

Varga Győző grafikus kiállítása
a Gobelin Galéria grafikai
Termében november 3-án nyílt
meg:

—: Kiállítási naptár.
Művészet, 1977 november – 48. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 MÁR 25

NÉPSZAVA

Varga Győző

három halott hős kivont karddal
s felhők mögé bújik az isten
egy szégyenteli mozdulattal

1021

Varga Győző: Velencei részlet

geznénk ezeke
kat, meglepőd
melékenységne
tos összetevőj
sze, nem egy
valamit gyors
elvégezni; jól,
Az újítások f
időmegtakarít
tás kielégíti
ményt is, a
mény: keves
ugyanabból
részből stb.;
kás ugyanoly
jobbat! —,
kevesebb anyagfelhasználás-
sal állíthat elő. Vagyis az idő,
gazdasági tényező is.

Emlegetni szokták a „gyorsuló időt". Pedig nem az idő gyorsul, hanem az adott időegységen belüli, valamilyen tevékenység. S bár az idő végső soron anyagi hasznot is jelent, elsősorban mégis, mintha szellemi tartalék lenne. Örökös lehetőségek bankja. De ily módon is kiindulópontja mindenfajta fejlődésnek, hatékonyságnak. Még otthon is rendszereket képezünk. Kezdve a reggeli felkeléstől, az esti lefekvésig. Kialakul a család mosdási, ét-

méltó kitöltésere — birtoka
sára —, olyan mértékben nö-
vekszik tevékenységünk érté-
ke. S minél jobban birtokol
bennünket az idő, annál ha-
szontalanabbak munkavégzé-
seink. Bár az időt, mint va-
lós tárgyat, mérni nem le-
het, óráinkon is körbejár a
mutató: tehát távolságot és
sebességet mérünk. A gyá-
rakban, üzemekben az illeté-
kesek is úgy nyernek időt —
munkaerőt! —, hogy távolsá-
gokat rövidítenek, mozdula-
tokat kurtítanak vagy szün-
tetnek meg. De ebben az eset-
ben is igaz, hogy a közidő
megtakarítása folytán gya-
ranszik a magánidő. (Rövi-

Varga Győző

Velencei részlet

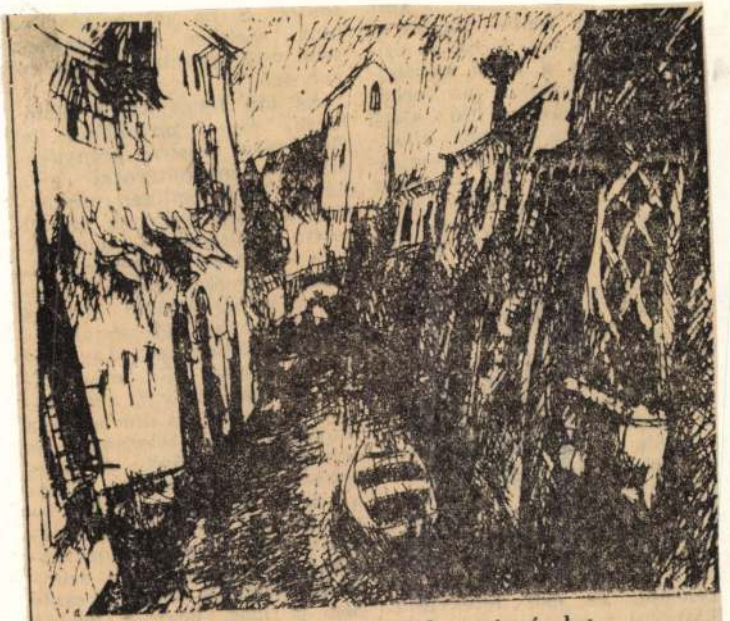

Varga Győző: Velencei részlet

Népszava, 1978.
március 25.
6. oldal

Varga Győző
Grafikus

Z. B. Sebők: „Ein Führung in die Methodik der Röntgenuntersuchungen" c. könyve borkoló és kötésterét hémített.
Díjazott könyv /kép magyar könyv 66"/

Magyar Grafika 1967 III. n.

Vargo Győző
Grafikus

Paraicz-hénány „Neurologisch-klinische Untersuchungen" c. műve borkolú és kötéstervét hémítette

Magyar Grafika 1967 m.a.

Varga Győző

Réntvett a „Magyar plakát 66"
c. kiállításra a Műcsarnokban

Szekely Artár: Magyar plakát 66
Magyar grafika 1967. I. n. 19.

Varga Győző

grafikus **művész kiállítása.** Bp. Váci u., Gondolat Kiadó
könyvesboltja. Ism. Magyar Nemzet, 1966. máj. 3.
Brestyánszky Ilona, P. Művészet 1966. 7. évf. 9. sz. 46. l.
Kőszeg, Múzeum. - Ism. Zentai Pál, Vas Népe,
1966. máj. 22.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3. sz. 243-284.l./

269. l.

M.D.4

Varga Győző
grafikus

Gramografikák készítésével
foglalkozik. Hanglemeztasak
(repro)

Művészeti életünk
Művészet, 1961. május — 40 e.

~~Varga~~/ Varga Győző

" A népi demokratikus országok munkásmozgalmának története - kiállitás" 1956.

"Több mint gyanu" filmplakát 1958.

"A spanyol kertész" filmplakát 1958.

"A szerelmes trombitás" filmplakát 1958.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.

41.1.

Varga Győző /1929 - /

MDK

"Muzeumi napok" 1955.

"Jugoszláv film ünnepe" 1956.

"Hunyadi János emlékkiállitás" 1956

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. B. 1960.

41.l.

M. D. K.

VARGA Győző grafikus

Illusztráció a „Pásztori múzsa"
c. antologiából (Magyar Helikon)
linoleum-metszetek

Könyvesszolc.
Magyar Nemzet, 1961. jún. 16. 4. l.

Varga Győző, grafikus

M Ok

Mikszáth: Gavallérok c. elbeszéléséhez
készített ceruzarajz ~~[illegible]~~ Repr.

Kéki Béla: A könyvillusztrálás modern eszközei
321–24. l.

A Könyv,
[Könyvbarát], bp. 1955. július

V/7

Varga György, grafikus

Illusztrációi költőiek.

P. L.: Petronius versei

86.1

X/2

Bp. 1960. február

KÖNYVBARÁT

Varga Győző

a címlapot rajzolta

F. Mihály-Lócsy-Holl: A középkori Buda és Pest.
MF. 1955.

Varga Győző

MDK

Illusztráció Csokonai Vitéz Mihály "Szerelemdal a csikóbőrös kulacshoz" c. verséhez.

repr. 4.o.

Kiállítva a Petőfi Irodalmi Muzeumban.

"A versillusztrációs pályázatról" /Többen/ Müterem 1958 I.évf. 11. sz. 4-9.o.

Varga Győző
Mikszáth illusztráció I., ceruza
Mikszáth illusztráció II., ceruza
Fiatal Képzőművészek és Iparművészek kiállitása
Ernst Muzeum, 1955, junius, 25 l.

510 : A tizennégy segítőszent.

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1979 SEP 91

NÉPSZAVA

Varga Győző
grafikusművész

... látnivai
es a *Carracci fivérek* pompás ritka szerencsés párosítása.
alakrajzai arról győznek meg,

Tasnádi Att

1021

Varga Győző: Velencei gondolák

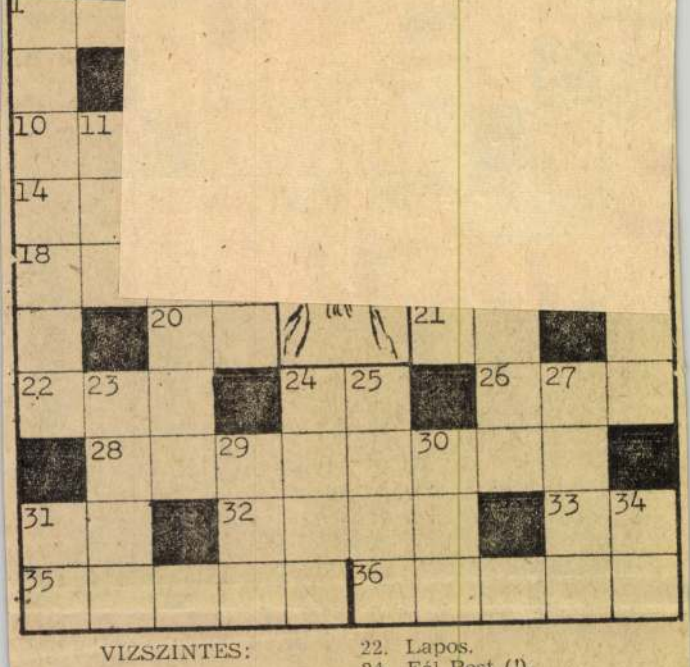

VIZSZINTES:

1. Csomó.
3. Varróeszköz.
5. Táncot jár.
7. Könyvben is, filmben is nagy sikert aratott, magyar nyomozókutya.
0. Félgömb (!).
2. Feljegyez a felületére.
3. Azonos magánhangzók.
1. Átfúj — népiesen.
5. Tudott.
. Ókori lőfegyver
. Idősebb asszonyrokon.
. Kobalt.
22. Lapos.
24. Fél Pest (!).
26. Etelka.
28. Amerikai rajzfilmsoroza népszerű címszereplője volt.
32. Tavaszi gyümölcs.
33. Testnevelési Főiskola.
35. A Mézga rajzfilm-sorozat ban Aladár kutyája.
36. A Szputnyik—II. utasa, a világ első űrkutyája.

FÜGGŐLEGES:

1. Fekete István egyik regé

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Győző

NÉPSZAVA

grafikusművész

1979. október 6. 1021

Varga Győző: Velencei éj

osi 3. sz. Építõipari
felvesz
ségi osztályvezetõt.

3. SZ. ÉPÍTÕIPARI VÁLLALAT BUDAPEST.

ELTÉTELEK:
nviteli fõiskolai végzettség, 6 éves szakmai gyakorlat,
y közgazdasági egyetemi végzettség, 4 éves szakmai
korlat.
ÍTÕIPARI TECHNIKUST magasépítõ gyakorlattal.
'KÖNYVELÕT.
ZAGKÖNYVELÕT.

ÁROSI 3. SZ. ÉPÍTÕIPARI VÁLLALAT.
apest XIII., Lehel utca 10/a.
nélyzeti osztály.
EFON: 409—543.

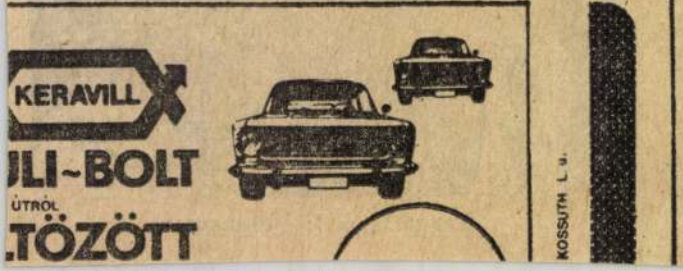

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Varga Győző
NÉPSZAVA 5
festőművész
1021

Varga Győző: Görög partokon

Lázár György látogatása az I. kerületben

Lázár György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnöke pénteken a főváros I. kerületébe látogatott. Útjára elkísérte *Somogyi Sándor*, az MSZMP Budapesti Bizottságának titkára.

A Minisztertanács elnökét *Kékedi György* a kerületi pártbizottság első titkára, *Tóth Sándorné*, tanácselnök, valamint a tömegszervezetek helyi vezetői fogadták és tájékoztatták a majd 42 ezer lakosú városrész politikai életéről, a pártbizottság irányító munkájáról a vállalatok, szövetkezetek idei terveiről, az első negyedév tapasztalatairól.

Lázár György ezután a vendéglátók társaságában a Magyar Távirati Irodát kereste fel. Tájékozódott a hírszolgálat munkájáról, a technikai korszerűsítés eredményeiről, a további tervekről, majd megtekintette az MTI szerkesztőségeit, s fotórészleget.

A Minisztertanács elnöke délután a Magyar Villamosművek új országos tehereloszto központjába látogatott, ahol a tehereloszto vezetői tájékoztatták munkájukról, az energiarendszer feladatairól, terveiről, a 750 kilovoltos távvezeték üzembe helyezésének tapasztalatairól és az energiarendszer további tennivalóiról. A tájékoztatót követően *Lázár György* megtekintette a nemrég felavatott tehereloszto számítógépes irányító központját.

Ötödször is kiváló tsz

Fock Jenő elismerő oklevelet adott át Székesfehérváron

Évek magas színvonalú gazdálkodásával, s kiemelkedő tavalyi termelési eredményeivel ötödször is kiérdemelte a kiváló címet a *Székesfehérvár* határában háromezer-háromszáz hektáron gazdálkodó Vörösmarty termelőszövetkezet, használva *egyre jobban kiveszi részét* Székesfehérvár zöldségellátásából. Az idén is újabb húszezer hektárral növelte kertészetének területét.

Az állattenyésztés is jól jövedelmező üzemág a termelőszövetkezetben: hagyományos sertéstele-

Az Akadémia közgyűlésének programja

Munkaközgyűlés kezdődik május 9-én a Magyar Tudományos Akadémián — mondotta a küszöbön álló rendezvényről, a magyar tudományos élet jelentős eseményéről pénteki sajtótájékoztatóján *Tamássy István* akadémikus. — A tavalyihoz hasonlóan az idén is egy témát emelnek ki, vitatnak meg részletesen: *Hollán Zsuzsa* akadémikus „*A tudo-*

Sza

Az utóbb
dalomkutat
dületet kaj
munkásképz
között lez
tok, pontos
munkássá
mat tudon
lata.

Mi jellem
kássá válá
— ezt a ké
három fő
üzemben.
— adható
a társadal
bonyolultsá
kénti ellen
A szakmas
évében a

Az üze
megkezdés
munkástan
minőségile
kezdődik,
ressége a
mértékben
ban kialak
kodási-elsa
ségtől. A
termelésse
len találko
lyafutásuk
egyre font
jévé váli

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

1978 NOV 25
Varga Győző
1021

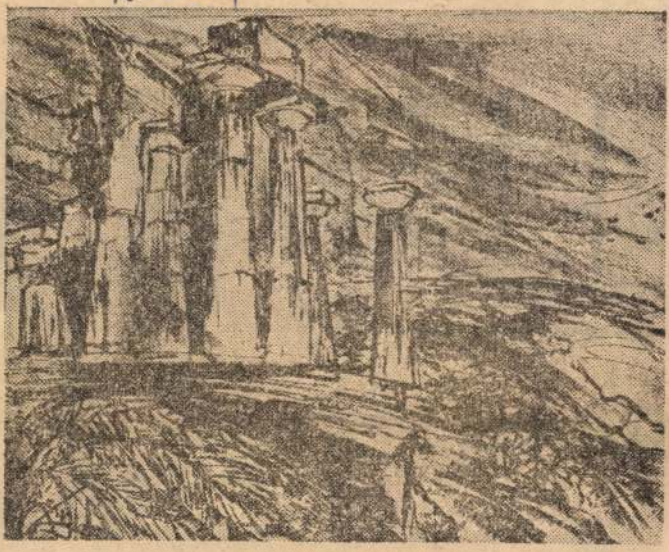

Varga Győző: Régi görög templom

núskodnak ar
zőművészet n
szinkronban
sult esemény
végén közölt

Vértes Marcell: Terrorellenes plakát (1918)

Varga Győző
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1979 AUG 11
festőművész

NÉPSZAVA

1979. augusztus 11.

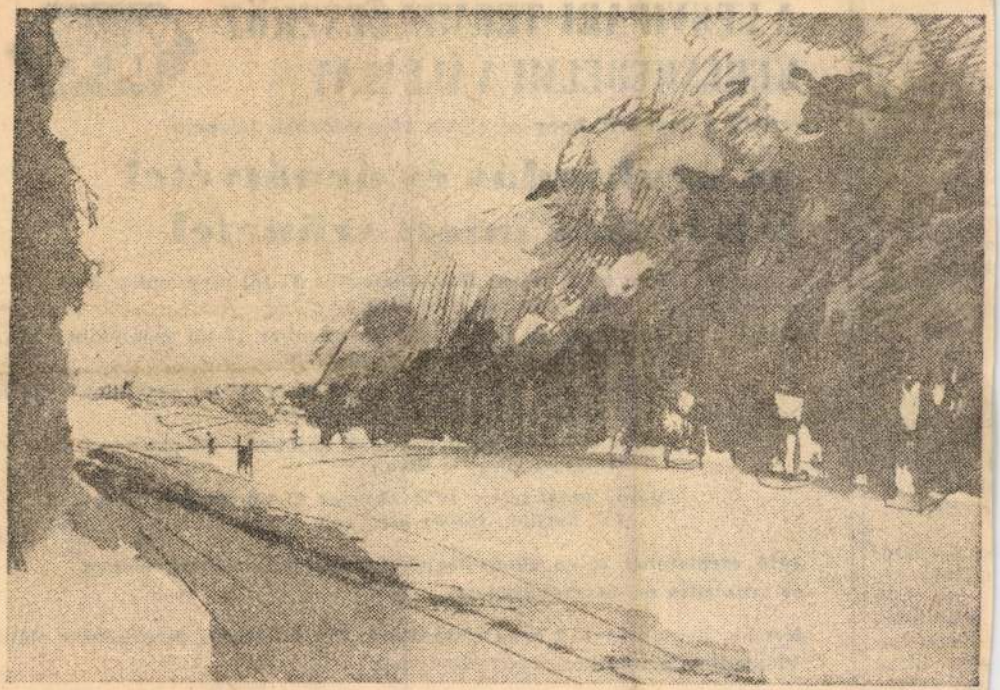

Varga Győző: Erdei út

A VEGYIPARI TERMELŐE KERESKEDELMI VÁLLALAT

értesíti t. ügyfeleit, hogy az alábbi időpontokban telepein

az árukiadás és áruátvétel leltározás miatt szünetel

Kén utcai telep: 1979. augusztus 27-től szeptember 6-ig
(IX. kerület, Kén utca 8.)

Soroksári úti telep: 1979. szeptember 17-től szeptember 20-ig
(IX. kerület, Soroksári út 123.)

Nagytétényi telep: 1979. szeptember 24-től szeptember 28-ig
(XXII. kerület, Vegyszer u. 3.)

Törökszentmiklósi telep: 1979. október 1-től október 6-ig
(Dózsa György u. 15/a.)

Horog utcai telep: 1979. október 25-től október 30-ig
(X. kerület, Horog utca 16.)

1979. szeptember 29-én göngyölegleltár miatt valamennyi telepen az árukiadás és -átvétel szünetel

Kérjük, hogy a kiutalt áruk elszállításáról a leltározás megkezdése előtti időpontban gondoskodni szíveskedjenek

Varga Győző

VARGA GYÖZÖ grafikusművész kiállítása vasárnap nyílt meg a soproni festőteremben. A művész — akinek könyvművészeti munkái több ízben nyerték el „Az év legszebb könyve" grafikai díjat, s alkotásaival külföldi kiállításokon is sikereket aratott — ezúttal sajátos litográfiai eljárással készült, ötven kőrajzot tár a látogatók elé.

Magyar Hirlap 1981/6/23/9

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Győző
grafikus

NÉPSZAVA

1980 OKT 26

1980. október 26. 1021

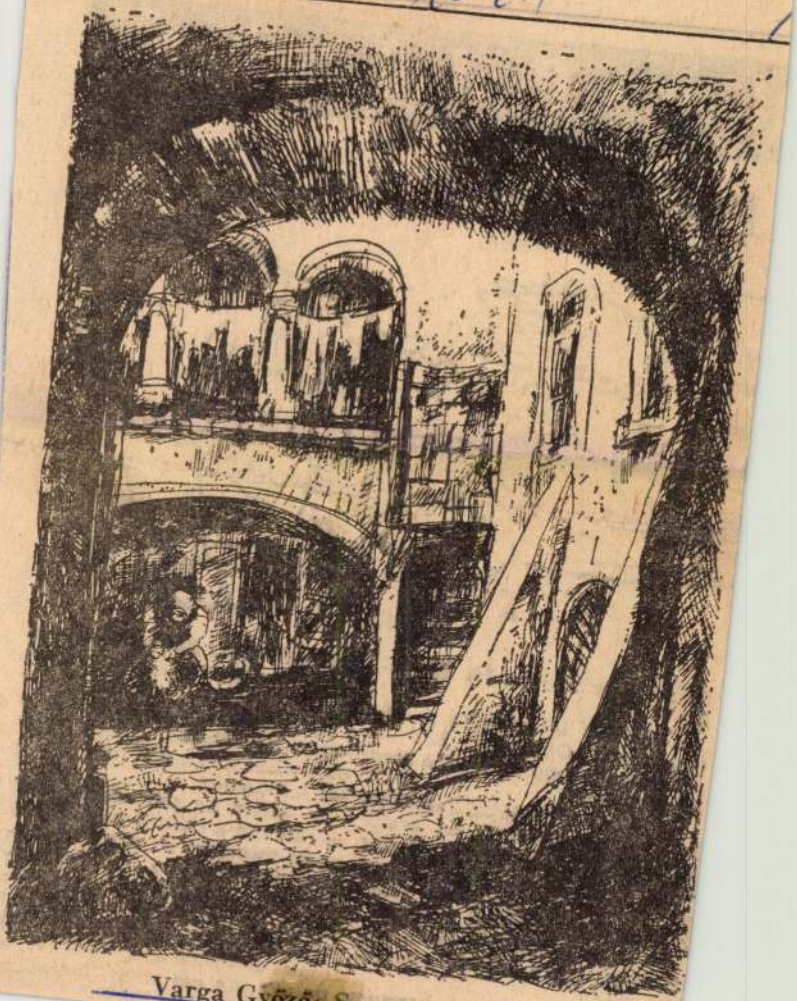

Varga Győző: Soproni részlet

Pulykaméreg

Eno Raud meséje

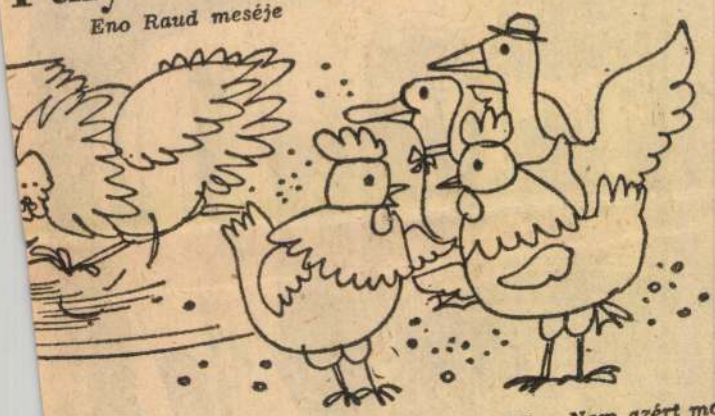

ja, hogy ez nagyon jól áll neki!

A kakast is furdalta a kíváncsiság. Odament hát a pulykához, hogy tőle tudja meg az igazságot.

— Ugyan, pulyka barátom — mondta a kakas —, áruld már el, miért vagy te mindig ilyen mérges? Az egész udvar ezt találgatja, de senki sem jött még rá a valódi okára.

A pulyka gondolkodott egy darabig, aztán nagy komoran így szólt:

— A méreg, ami bennem forr, felgyülemlik, és ráfekszik könnyebbülsz. Nem azért mondom, de már sokaknak adtam jó tanácsot!

A pulyka elgondolkodott a kakas javaslatán. Egyszercsak vörösödni kezdett a feje, a tollát felborzolta.

— Miért ne próbálnám meg — mondta a dühtől fuldokodva — és mindjárt itt vagy te, akire rázúdíthatom a haragomat... — és már neki is támadt a kakasnak. A kakas eszeveszetten menekült. Így csak a farktollait érte el a pulyka, de azt aztán kitépdeste az utolsó szálig.

MK SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-720

Varga Győző, grafikus

NÉPSZAVA
1981 APR 19

Varga Győző **MEDITERRÁN UTCA**

származottjai
levelező neve
gyományos, his
gy nevelődtek.

Felváltva há
ősséget a foly
etek következ
alanságot sug
s a régi szerk
a miatt szinté
égkört árasztó
yekre. Szin
örömmel vess
a hagyományo
elhullását, az őszintébb és
nyíltabb életvitel kevesebb
szorongását, de bármily pa-
radox is, ha valami állandó-
ságot — hogy ne mondjam;
újabb tradíciót — nem tu-
dunk teremteni, akkor ma-
radnak a betöltetlen hiányok,
a bizonytalan közérzet. Egy
tanítónő azt mondta: „*Ha
deviáns a gyerek, nem vele
van baj, hanem a szülőkkel.*"
Ma már azonban még a fa-
lusi tanítónak sincs akkora

ren, Vácott — hirtelen csak
ennyi jut eszembe — rajzol-
nak, maguk készítette figu-
rákkal báboznak, használati
tárgyakat készítenek, népi
játékokat tanulnak, elsősor-
ban saját maguk hasznossá-
gáról győződhetnek meg a ti-
zenévesek. *Bizonyára vala-
mennyi gyermekközpontú
művelődési forma módszerta-
ni kincsesbánya, amelyek né-*

Varga Győző, grafikusművész

Bartók Béla születésének 100. ik évfordulóját ünnepeljük.

Varga Győző grafikus elismerő díjat kapott a Bartók-lemezeket borító fényképekkel ékes lapjaiért. Valóban szépek ezek a felvételek, mint Bartókról nem lehetett rossz fényképet készíteni
/említve/.

Kovrogh Ákos: Miről ismerjük meg Bartókot?
Népújság, 1971. márc. 22.

Varga Győző

Párizsi részlet

Népszava, 1978. szept. 2./6. oldal

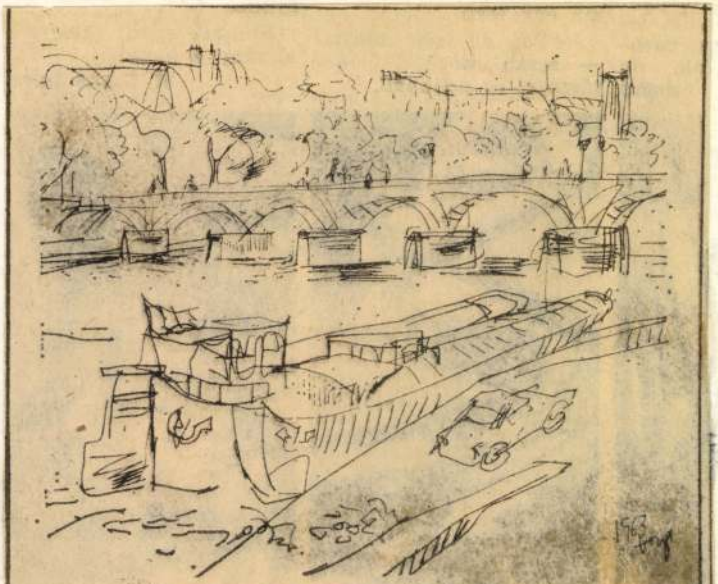

Varga Győző: Párizsi részlet

Varga Győző

Római részlet

Népszava, 1978. december 9/7. oldal

Varga Győző

Sziciliai udvar

Népszava, 1978. augusztus 19./6. oldal

Varga Győző: Sziciliai udvar

Varga Győző, grafikus

□ VARGA GYŐZŐ grafikusművész kőrajzaiból kiállítás nyílik vasárnap, 21-én a Soproni Festőteremben. A tárlat július 8-ig látható.

– □ Varga Győző

Esti Hírlap, Bp. 1981. június 19.

2

VARGA GYŐZŐ 1

Ezért aztán kuriózumnak számít a *Fészek Művészklubban Varga Győző* grafikusművész színháziplakát-kiállítása, méghozzá a közelmúlt, az elmúlt hathét esztendő terméséből. Varga huszonöt éve foglalkozik hanglemezgrafikával, könyvillusztrációval és pontosan tudja, mi a különbség illusztráció és plakát

MAGYSR HIRLAP 1980/1/16/6

Vinkó:Minek nézel engem

VARGA GYŐZŐ

között. A mai színházi plakátok többségének az az alapvető hibája, hogy alig különbözik egyegy illusztrációtól. Olyan, mintha a színmű könyvkiadásához készült volna, túl sokat akar közölni, elveszik a részletekben, s a felgyorsult világban, ahol száz és ezer szín, folt és neonreklám

MAGYSR HIRLAP 1980/1/16/6

Vinkó:Minek nézel engem

VARGA GYŐZŐ]

ragadja meg a járókelő figyelmét, semmiféle hatása nincs. Nem állítja meg az utca emberét. Nem köti le figyelmét. Nem kényszeríti rá, hogy közelebb menjen, s kibetűzze az üzenetet. Funkcióját nem tölti be tehát, felesleges pénzkidobás marad, csak helyet

MAGYAR HIRLAP 1980/1/16/6

Vinkó:Minek nósel engem

VARGA GYÖRGY 4

foglal el a csekély hirdetőoszlopon. Varga érezhetően vigyáz a szakma alapszabályaira. Néha talán túlzottan is. Plakátjai szinesek, köntösük szép, s azonnal megragadják az ember tekintetét.

MAGYAR HIRLAP 1980/1/16/6

Vinkó:Winek nézel engem

VARGA GYŐZŐ

A művész erőteljes folthatásra törekszik, színesek és harmonikusak, a grafika láthatóan két-három tónusos foltra épül. Varga óvakodik attól is, hogy „megmagyarázza", „elemezze" a színdarabot. Plakátjai általában egyetlen központi ötletre épülnek.

MAGYAR HIRLAP 1980/1/16/6

Vinkó:Minek nézel engem

VARGA GYŐZŐ 6

egyetlen gondolatra, ami szervesen kapcsolódik a darab mondandójához. Varga különös erénye ez a szerény ökonómia, amit sokan talán szegényes egyszerűségnek ... tekintenek. Figyelmesen

MAGYAR HIRLAP 1980/1/16/6

Vinkó: Minek nézel engem

VARGA GYŐZŐ

szemlélve pörsze, szó sincs itt egyszerűségről. A legjobb plakátokat szatirikus robbanékonyság jellemzi, s egyfajta szürrealista-groteszk látásmód, amely nem egyszer meghökkentő felfedezésekre bírja a szemlélőt. Száraz György *Megoldás* című színművének plakátja látszatra a lehető

MAGYAR HIRLAP 1980/1/16/6

Vinkó: Minek nézel engem

VARGA GYŐZŐ 8

legkonvencionálisabb: egy zöld Tolsztoj-portré. De Tolsztoj szakállából mesebeli figurák, szarvasok, koldusok bújnak elő. A *Bim-bum bömbölő* pirospozsgás gyerekfej átfúrt fülén egeret hajt a macska. Göncz Árpád:

MAGYAR HIRLAP 1980/1/16/6

Vinkó: Minek nézel engem

VARGA GYŐZŐ 9

Magyar Médeia című monodrámája egy sikoltó asszonyi testhez hasonlító telefonkagyló, s ugyanez a látásmód jellemzi *A varázsfuvola*, *A ravasz rókácska*, az *Energikus emberek* plakátját is. S e telitalálatok feledtetik a

MAGYAR HIRLAP 1980/1/16/6

Vinkó: Minek nézel engem

VARGA GYÖZÖ 10

kiállítás gyengébb teljesítményeit is, azokat a képeket, ahol az ötlet csődöt mondott, s ahol a konvenció visszahúzta a fantáziát. Varga Győző kiállítása ugyanis a felmutatáson túl fontos kérdést feszeget: a magyar színházi plakát kérdésének ügyét.

Vinkó József

MAGYAR HIRLAP 1980/1/16/6

Vinkó: Minek nézel engem

Varga Győző, Grafikus

VARGA GYŐZŐ grafikusművész kiállítása nyílt meg a Soproni Festőteremben. A művész ezúttal litográfiai eljárással készült, ötven kőrajzot tár a látogatók elé; az alkotások görögországi és olaszországi tájakat ábrázolnak.

-:Ku:-

8.

Népszabadság, Bp. 1981 jún. 23.

Varga Győző, grafikus

□ VARGA GYŐZŐ grafikusművész kiállítása október 30-ig látogatható, naponta délután 5 órától a Rátkai Márton Munkás-Művész Klubban.

2.

–. □ Varga Győző

Esti Hírlap Bp. 1981. okt. 27.

Varga Győző, grafikus

□ VARGA GYŐZŐ grafikusművész színházi plakátjaiból nyílik kiállítás ma délután 5 órakor a Rátkai Márton Munkás-Művész Klubban (VI., Nagymező utca 22—24.). A tárlatot — amely október 30-ig látogatható — Marton Frigyes, a Mikroszkóp Színpad igazgató főrendezője nyitja meg.

– Varga Győző

2.

Esti Hirlap Bp. 1981 szept. 28.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Győző

NÉPSZAVA

Grafikusművész

1980 MÁR 1

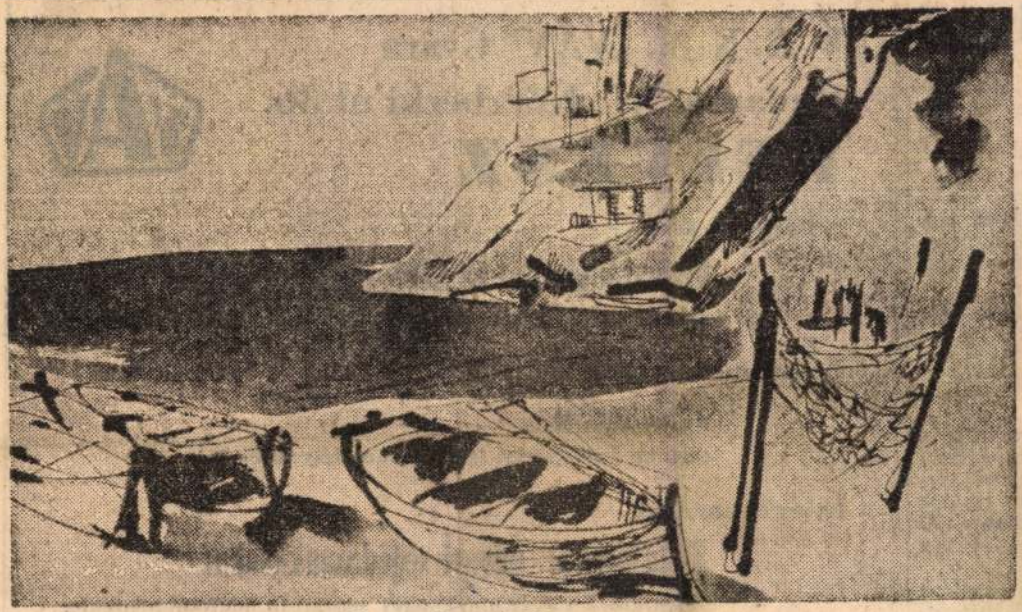

Varga Győző: Tengerpart

ban?

a foci. Re-
egyenesen
ablakon.
Felmászik
án. Az ab-
an. Álom.
Gvönvörű.
él a heve-
Éva-kosz-

ettel kez-

mondja a
hozzáteszi
z első sze-
t világa
álatos va-
z embert

ől szól a
si filmúj-

V. B. K. M. „VÁV" Gyára
Budapest XI., Kőérberki út 36.

FELVESZ

gyakorlott és kezdő

bérelszámolókat és SZTK-ügyintézőket

Jelentkezés a gyár személyzeti osztályán hétfőtől péntekig

gyakorlattal rendelkező

autószerelőt

telefoni jelentkezés, Igazgatási osztály: 669—041

felveszünk továbbá

asztalosokat, udvari segédmunkásokat

Jelentkezés a gyár munkaügyi osztályán, hétfőtől péntekig.

TELEFON: 663—166, vagy 850—133 289 mellék.

Varga Győző, grafikus

□ VARGA GYŐZŐ színházi plakátjaiból nyílik kiállítás január 8-án holnap este fél 6-kor a Fészek Művészklubban. Megnyitót mond: dr. Elbert János, a Magyar Színházi Intézet igazgatója.

2.

– □ Varga Győző

Esti Hírlap, Budapest, jan. 7.

Varga Győző, grafikus

□ VARGA GYÖZÖ grafikusművész színházi plakátjainak kiállítása január 20-ig tekinthető meg a Fészek Művész Klubban.

– Varga Győző

Esti Hírlap, Bp. 1980 jan. 9.

2.

Varga Győző

Francia emlék

Népszava, 1978. augusztus xxx 12./6. oldal

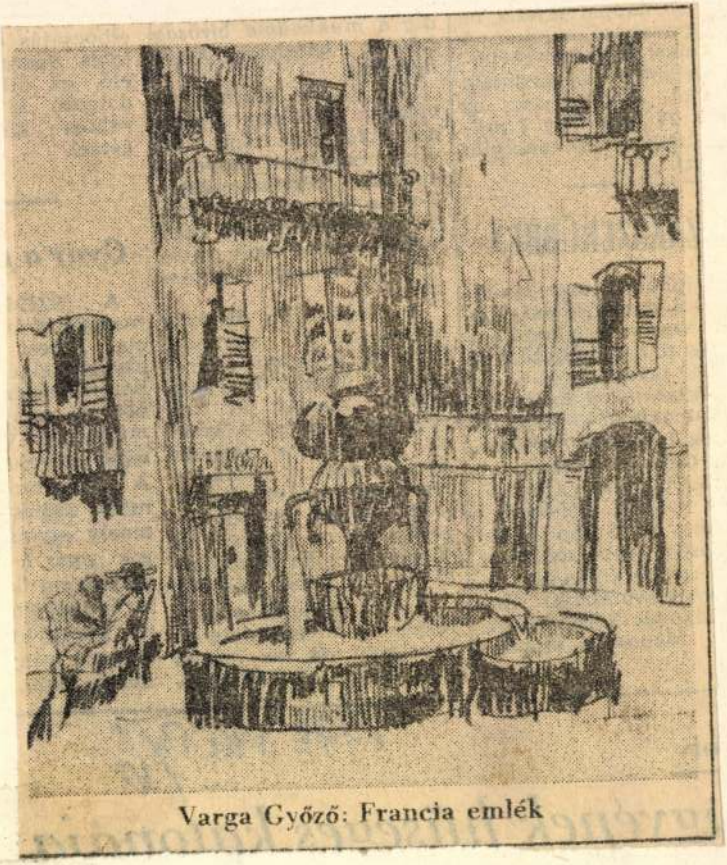

Varga Győző: Francia emlék

MAKIR SAJTOFIGYELO
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Győző festő- és grafikusművész

NÉPSZAVA

1982 JUN 12

1021

9

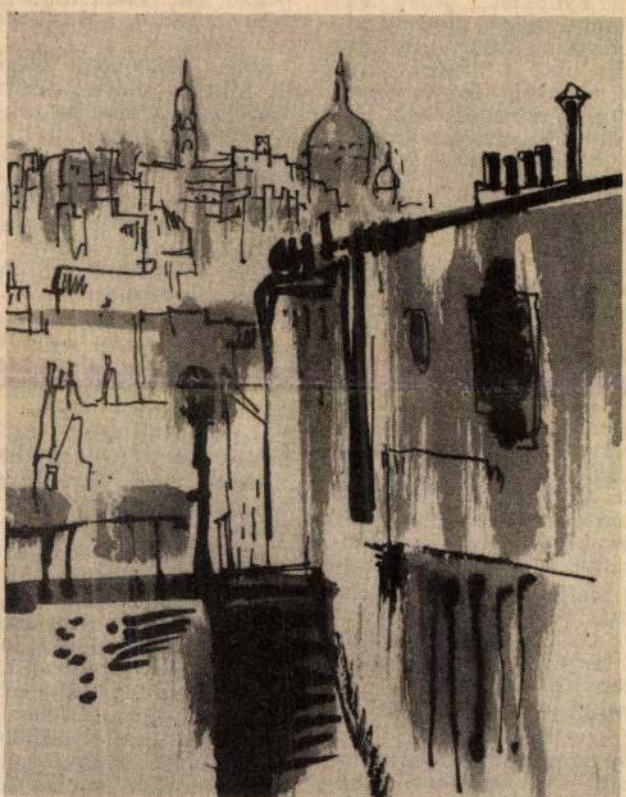

Varga Győző **PÁRIZSI RÉSZLET**

10

Csikor hó, mintha minden lépése nyomán ajtók nyílódtak volna, lábnyomnyi ajtók, bennük elkóborolt nagyanyja arca. Pár napja tűnt el megint. Virágos, kék pongyolában, zsebében üveg szilvalekvárral. Hüvelykujjával nyalakodta mindig, végigcsöppentve állán a sötétlila nyálat.

Visszafordult, a lábnyomokat nézte.

A sűrűn hulló hópelyhek bereteszeltek minden ajtót. Csillogott a föld, visszaverve a himbálózó utcai lámpák fénynyalábjait.

A kis házból áttetsző, üveges, kék szemek néztek rá. Kis mosoly, amely épphogy átszaladt a szájon, egy meglendülő kéz, ahogy kopogtatott az üvegen. Nagyanyja minden este így várta, ablak előtt kuporogva, arcát nekifeszítve a hűvös üvegnek.

Levette a kucsmát, megrázta, leütögette róla a havat. Arcát a hóesésnek fordította, hagyta, hadd üssék a körömnyi hópelyhek.

Megdermedt a pillanat. Arra gondolt, jó volna most már mindig így maradni, rohanni föl, szemközt a hóeséssel. Verdesett a kabát, kibomlott az ing, kéken csapkodott a levegőben.

Megremegett, érezte, fázik. Föltette a kucsmát, s újra elindult.

bukkantak elő, hajnali, álmos tekintettel merengtek maguk elé. Aztán apja földobta a zsákot, s ő is fölugrott utána.

Akkor zörömbölni kezdett az üvegen, sikítva, ordítva, hogy jöjjön vissza, de az eső, a decemberi jégeső oly hangosan verte az utca kövét, hogy nem hallhatták meg. Visszanézve még láthatták volna a meztelen sikoltozó kisfiút, aki apró ökleivel dörömbölt az esőszálakkal futtatott ablaküvegen.

És arra is emlékezett, hogy nem nézett vissza senki. Elindult a teherautó, csúszkálva a síkos úton a belváros felé. Nagyanyja szedte le. Aznap mákos tésztát főzött ebédre, hogy mindent elfelejtessen vele. Szegény még hitt a mákostészta-feloldozásban.

Januárban, egy keddi napon tűnt el először. A fiú, mint mindennap, akkor is éjszaka jött haza. Nem szeretett hazajárni. Utálta az üres, fehér falakat, a cellányi szobát, s azt a nagy-nagy csöndet, mely fojtó gázként sűrűsödött a lakás levegőjében. Pedig tudta, nagyanyja az ablaknál ülve várja. Csak ezért járt haza, ezért a várakozásért. Megállt a túloldalon, s onnan nézte a nagyanyja ajkán megjelenő mosolyt.

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő
NÉPSZ. AVA
1980 MÁR 8

1021

Varga Győző

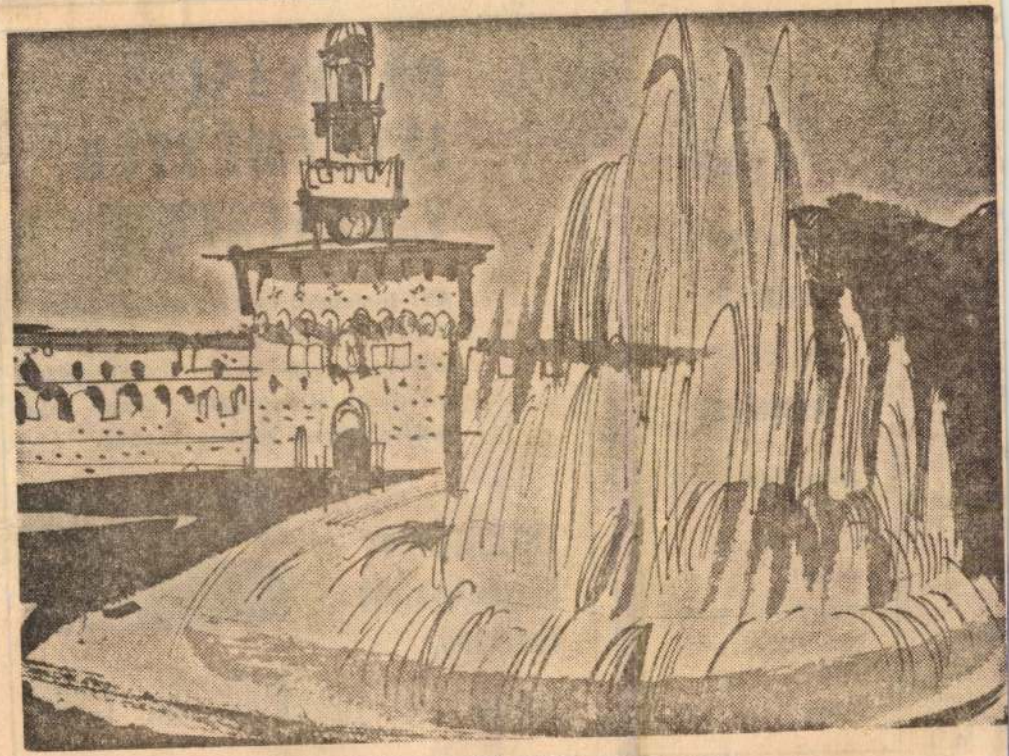

Varga Győző: Milánói részlet

Gépkönyvelőket azonnali belépésre felveszünk

Jelentkezni lehet:
Fővárosi Javító Szerelő Vállalat személyzeti osztály
Bp., XIII., Teve u. 57—61.
Telefon: 498—154

OKTA
INTÉZ
VÁLLALATOK!

ATI Budapesti és Pest megyei iskolája elméleti oktatásra alkalmas — 30—50 fő befogadóképességű — helyiséget keres Budapest belterületén tartós használatra naponta 16,00-tól 21,00-ig.

ÉRTESÍTENDŐ:
Bolyos Gyuláné elvtársnő,
Telefon: 341—103

budapesti iskola

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1987 AUG 7

NÉPSZAVA

Varga Győző festő- és grafikusművész

1021

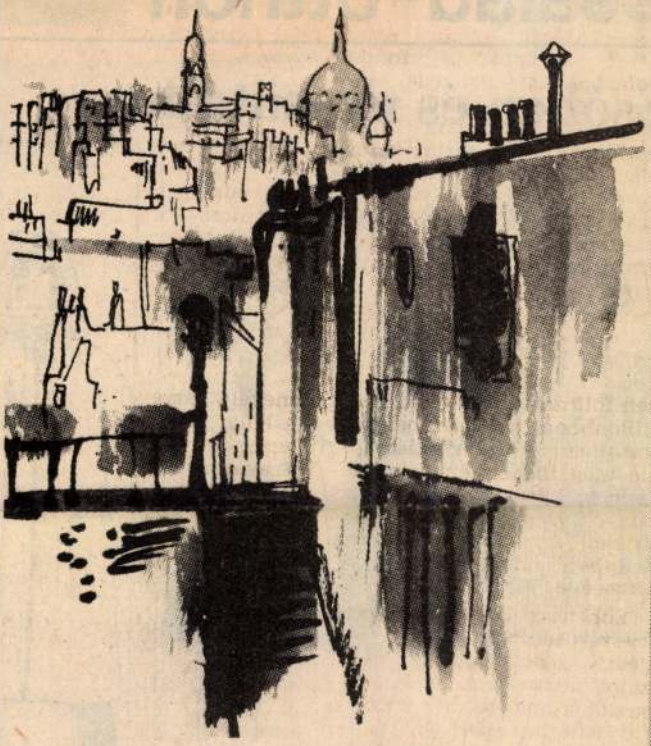

Varga Győző **RÓMAI LÁTKÉP**

12

Csalá

Esőben és napsütésben

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1981 OKT 1 1
NÉPSZAVA
Varga Győző
c. grafikus

1021

Varga Győző: **BELVÁROS**

Meggyőződésem, hogy
rendező egyéniség így
sait. Ha van értelme a
nek, nos, a színházi alk
ményes módszer nincs.
gük mellett attól nagyo
képzeléseiket a művész
— és így sugározzák, így
zön-vízen át, igen. De nem színészeken
nőttpedagógusként elképzelésük segítő hívévé teszik vita-
partnereiket. Mindazok a nagy színházi alkotók, akiket ma
példaként emlegetünk — így voltak demokraták és így
voltak diktátorok. Enélkül a színművészek érthetően és jog-
gal érzik magukat kiszolgáltatottnak.

A megbeszélésen sok szó esett róla — s még csak ezt a legfontosabbat emelem ki az értékes részletek sokaságából —, hogy a szakszervezetnek a színházi művészeti vezetés partnerének kell lennie. Így igaz. Sértődött berzenkedéssel semmire sem megyünk — legfeljebb egy elmérgesedett helyzet további mérgesítése érhető el ilyen módon. A színészek jogos igénye a beleszólás a színház minden lényegi kérdésébe — ez azonban formátlanul nyilvánvalóan csak anarchiát szülhet. Jó színházat semmiképp. Mindenekelőtt maguknak a művészeknek kell komolyan venniük saját társadalmi testületeiket (szakszervezeti bizottság, művészeti tanács), legjobb, legfelkészültebb, legtekintélyesebb, legáldozatkészebb személyiségeikkel részt venniük ezek munkájában. A partnerségnek ez is feltétele. Ez nem jelenti senki lebecsülését — ez a funkció nagyra értékelését jelenti. Demokráciát — színházit, vagy bármilyent — csak választott testületeink komolyan vételével teremthetünk. Vezetőknek és vezetetteknek egyformán komolyan és nem formálisan kell támaszkodniuk rájuk.

A színház kétségkívül sajátos terület. De sajátosságához az is hozzátartozik, hogy nagyon kell hasonlítania az életre. Demokráciájának az élet követelte demokráciára. Az pedig mindenütt olyan, hogy munkát, kiállást, fegyelmezettséget, emberséget követel és egymás kölcsönös tiszteletben tartását. Minden más zsarnoksághoz, majd anarchiához vezet. A művészet a legkevésbé viseli el bármelyiket.

Rajk András

Varga Győző, grafikus

VARGA GYŐZŐ Budapesten élő grafikusművész kiállítása nyílt meg kedden a győri városi könyvtár galériájában. A bemutató anyagát film- és színházi plakátok, valamint hanglemezborítók alkotják.

– Hír

8.

Nép szabadság, Bp. 1981. okt. 7.

Varga György

Magyar Nemzet 1985. IX. 24

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Győző festő- és grafikusművész

NÉPSZAVA

1982 AUG 1 4

1021

Varga Győző **SOPRONI RÉSZLET**

Székelyhidi Ágoston

Őrizni és éltetni II.

Folklór, esztétikum, közművelődés

3. Kerek ezer esztendőre tehetjük e „paraszt minőség" élettartamát. A második nagy népvándorlás után ez volt tehát a leghatalmasabb és a leghosszabb ideig élő társadalmi képződmény. Természetesen Európában. Mert csak így lehet megközelítenünk és meghatároznunk. Faji vagy akár nemzeti keretekben csak részben, csak ideiglenesen, csak leszűkítve foglalható ez a millió szállal összeszőtt, tengernyi tömeg. A föld, a természet, a munka, a társadalmi függés, a falusi életforma minden másnál erősebb és tartósabb tényezői inkább eggyé olvasztották, mintsem elválasztották a svéd, az orosz, a lengyel, a francia, a magyar, a németalföldi jobbágyot. Ez azt is jelentette, hogy ez az addig példátlan nagyságú népesség annál hatalmasabb belső erővel tartotta fenn és védte meg életmódját. Benne egylelkű, bár soknyelvű, sokarcú kultúráját is. Időben, térben rendkívül szívós és kiterjedt élő szervezetnek képzelhetjük el mindazt, amit Erdei Ferenc „paraszt minőségnek" nevezett.

Innen érthető, hogy legfőbb belső törvényévé a közösségi létezés és hagyomány az ipari társadalmak alapjai és előzményei; amikor létrejöttek az új Európa föltételei.

4. Gyakorlatilag ebből következik, hogy a folklórt csakis történelmi úton-módon kell megközelítenünk. De hiszen másképp amúgy sem tárná föl a titkát.

Élő teljességében, hozzávetőleg a kilencedik-tizedik és a tizennyolcadik század között, a tevékenységek és a dolgok mérhetetlen sokaságában jelentkezett. Mezei munkában és házépítésben, orvoslásban és mulatozásban, ruhavarrásban és közösségi bíráskodásban, lánykérésben és jószágtartásban, eszközkészítésben és mesemondásban, örökösödésben és gyászolásban, fohászkodásban és táncban. Megteremtve és megtartva a szemlélet, az alkalmazás, a részvétel, a forma, a nyelv egységességét. Másképp: az alapjaiban annyira egységes európai folklór sokoldalúságát. (Ha innen pillantunk vissza, a történelmi előzmény és kezdet határai összemosódnak. Például a rabszolgatartó vagy nomád társadalmi fejlődési út különbségét hamar feloldják a „paraszt minőség", a „faluk-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1980 MÁJ 1

Varga Győző

NÉPSZAVA

grafikusművész

1021

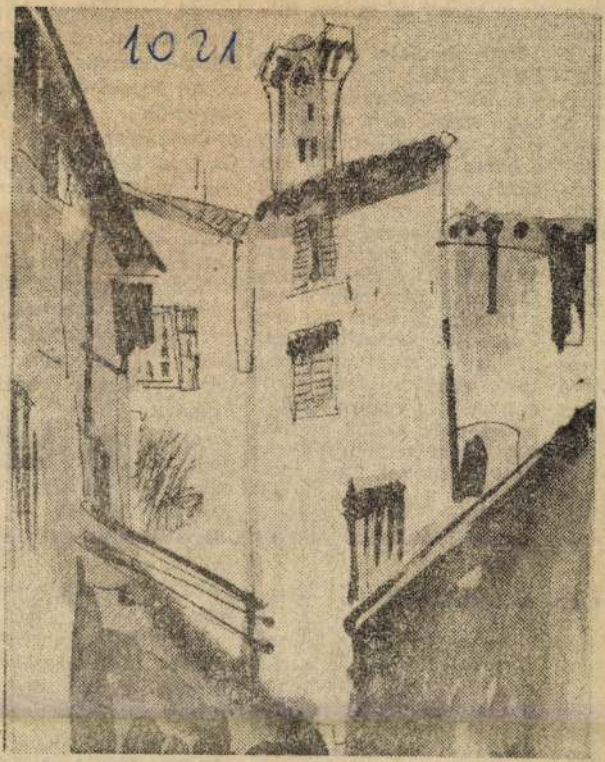

Varga Győző: Firenzei részlet

ezett is-
Sándor
r) utcá-
s „csak"
ve dol-
ob mint
gyűjti a
al kap-
et, do-
z ő se-
venítjük
néhány

lát *Vas*
a rádió
—
iklós. —
8-ra ta-
t volna
olt kiket
szadikán
Lajtha
Polgár
Auer
erencsik
Ervin,

tunk, meg kellet
hogy mivel és m
sünk.

Február 3-án
bályos ülést tar
műszaki erősítő
ben: ennek *nem*
laka, nem tudott
a hideg. Egyetért
ban: minél előbb
szólalnia a rádió
támogathassa az
ő ország demo
törekvéseit; a Sz
Ellenőrző Bizottság is ezt
ajánlotta. E szerv elnöke,
Vorosilov marsall, a rá-
diózás megindításához
1945. március 17-én adott
engedélyt. *Cenzúra nélkül*,
pedig még akkor nem is
volt békeszerződésünk a
Szovjetunióval. Csak mel-
lékesen: a bécsi rádiónál
1946-ban még katonai
cenzor működött.

alvi és a többiek

a tavaly
Károlyról
illása és
nagyban
z, *hogy*
an 1945-
essen —

Az erdélyi fiú a kolozs-
vári reléállomás helyettes
vezetője volt. 1944-ben a
hadihelyzet alakulása mi-
att elrendelték, hogy az
állomást szereljék le és
menekítsék nyugatra. Só-
falvi Károlynak a Magyar
Kir. Posta tárnoki vevő-

kell próbálkozni a sokkal
vékonyabb decerithlemezek lecsiszolásával, hogy
azokra is lehessen ismé-
telten hangot rögzíteni.
Sikerült.

— Visszatért az őskor-
szak az akkori rádiózás-
ban — foglalja össze
Komjáti Károly —, egy
időre kezdetleges eszkö-
zökkel kényszerültünk pó-
tolni a korszerű techni-
kát.

De a hallgató nem ér-
zékelte az őskorszakot: az
adások a kor technikai
színvonalát képviselték.
Így szólalt meg az első
szabad május elsején a
szabad rádió.

Kéri Tamás

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 349-720

Varga Győző
grafikus

NÉPSZAVA
1980 AUG 30

1021

Varga Győző: Épül a Petőfi-híd

mészeti szépség, cselekvés, munka, emberi kapcsolatok. Ennek elvesztése „a növekvő veszteség", ennek átélése, kifejezése a „fájó gyönyörűség", amely olyan széppé teszi Parancs verseit. De nemcsak a verseket, a világot is. Hitelesen tudja zengeni: „gyönyörű ez a világ, / gyönyörű ez a fájó élet!"

Simonyi Imre: Forgácsok egy fakeresztről című kötetének (Sz. K. 1980.) középpontjában az igazság áll. Nem filozófiai, hanem inkább etikai önmagáról is. A jel első helyre a jellen csak azt követi az f képesség, világnézet ságérzet. A jól szerk tet dramolettekkel, művekkel zárul. A k lóg és hét duett is en sadalmi fonák he gyarlóságokat leplez kus, humoros formáb lük nem egyet szíves nánk a rádió műsorából is.

Kárpáti Kamil: Madárszülőmnek szárnya című kötete (Sz. K. 1980.) szinte egyetlen jajongás, fájdalomsikoly a ne-

megrázó erejű kép, emberi helyzet emlékezetesen megformált vers, mint A tűz vagy az Utolsó napom a régi házban.

Cynolter Károly

Az alkoholista halála

Kolozsvári Papp László regénye

Parraghi János, civil foglalkozása szerint hentes — vagy finomabban: húsipari dolgozó

lámhosszára, nehezen tudja letenni a regényt, nem tud szabadulni Pelle István tragikus

logikájának hatása alá kerülnek. Kilendíti pályájáról az eddig látszólag egyhangú életet. A különös és különle-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1980 AUG 31

NÉPSZAVA

Varga Győző grafikus

/1021

1980. augusztus 31.

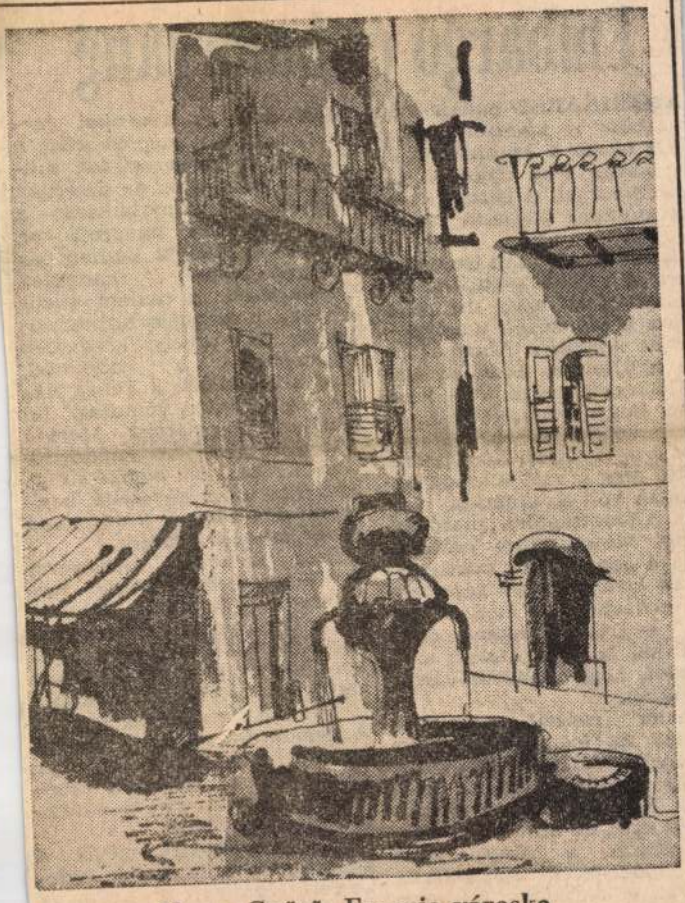

Varga Győző: Francia városka

980. augu

Embargo és bumeráng

AMERIKÁBAN hónapok óta rőzködik a kormányt, hogy *nja vissza a Szovjetunió el- n január 4-en elrendelt ga- naembargót.* A kérdés az el- kválasztási hadjárat témája

Carter elnök, mint ismeretes, ért rendelte el a gabonaszál- ás tilalmát, hogy megtorol- azt a segítséget, amelyet a ovjet kormány Afganisztán- k nyújtott és ezzel az élel- szerfegyverrel is arra kész- sse, hogy mondjon le a ba- ti támogatásról. *Az embargó m érte el célját.* Nem félem- ette meg a Szovjetuniót, ha- talan volt az amerikai nyo- ás. *A washingtoni „mezőgaz- sági minisztérium elismeri, gy a Szovjetunió szükséglet- nek kielégítésében nem oko- t nehézséget az eladási tila- n"* — írta a *Newsday* című erikai lap. Meghiúsult az a erlet, hogy *„megbüntessék"* oszkvát.

Carter rosszul számított, ikor az élelmiszerfegyver- z nyúlt. Valóságérzéke ezút- is csődöt mondott. Nem ta felmérni a szovjet gaz- sági erőt, de azoknak a kor- nyoknak a magatartását n, amelyektől csatlakozást rt az embargóhoz. Az ame- ai elnök még saját korábbi elentéseivel sem törődött.

jának árát az amerikai farmereknek kell megfizetniük, a tilalom végső soron *sok milliárdos* kárt okoz az amerikai népnek. Ez a nyilatkozat a nyár közepén hangzott el, amikor emelkedni kezdett az embargóellenes hangulat. Csatlakozott a tilalom ellenzőihez az országos farmerszövetség is, amely kezdetben egyetértett a bojkottal. Augusztus elején a Fehér Ház elé traktorokkal vonultak fel tiltakozó farmerek. *Marvin Meek,* az amerikai mezőgazdasági mozgalom elnöke sajtókonferenciáján követelte, hogy *szüntessék meg a Szovjetunió elleni gabonaembargót.*

Dole szenátor vezetésével egy kongresszusi csoport tervezetet nyújtott be a két ház elé a feloldásról. A csoportban *demokrata* és *republikánus* honatyák egyaránt részt vettek. A tervezetet támogatta *Edward Kennedy* és köre is. A demokrata többség mégis leszavazta a tervezetet, bár *szoros volt a szavazás eredménye,* ami tükrözte a növekvő elégedetlenséget.

Miért szavazott mégis a kongresszus a farmerek érdekeivel szemben a kormány külpolitikai makacssága mellett? A demokrata többség attól tartott, hogy Carter bizony-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Győző
grafikusművész

NÉPSZAVA
1980 AUG 16

1021

Varga Győző: Velence

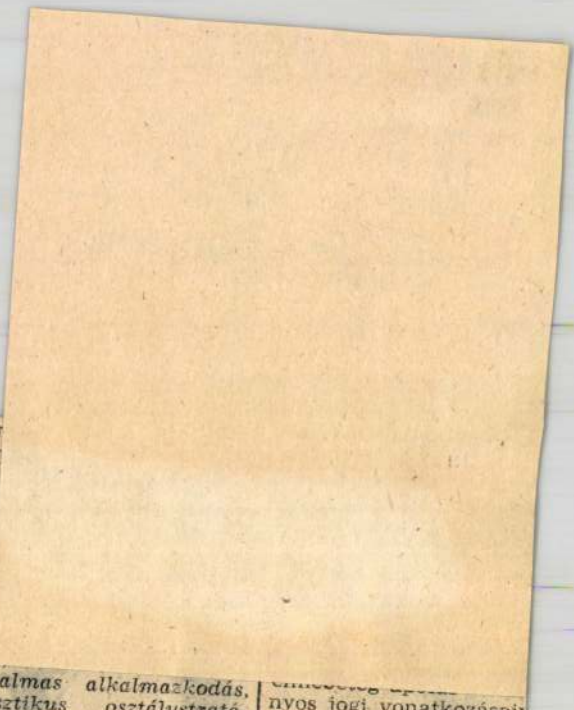

toltan álla-
kormányzó-
az esetek
többségében
ntja Kun
ett meg."
sak a győ-
lem a ve-
anúja volt.
Központi
an 1919
isztus el-
tette elő a
Kormányzó-
ását...
társaság le-
mint oly
— Rónai
Ausztriába
ben a vi-
ális, az itt-
szociálde-
ssel élesen
Világosság-
satlakozott,
ra és ba-
Zsigmond

években
a szerepe
munkás-
is. A hú-
egyik lét-
szociálde-
dik és a
harmadik
között el-
trista úgy-
és feles"
ak, amely
esen visz-
demokra-

jér
ho
elő
ga
áll
ler
uta
ös
ny
tel

rugalmas alkalmazkodás, elasztikus osztálystratégia nélkül a munkásmozgalom nem tudja célját megvalósítani."

Amikor 1940 májusában a hitlerista német csapatok benyomultak Belgiumba, a Szocialista Munkásinternacionálé Titkárságát el kellett Brüsszelből menekíteni. Rónai is menekült: úgy érezte, hogy összeomlik a világ körülötte. 1940. május 17-én — mielőtt a Gestapo letartóztatta volna — alig hatvanévesen öngyilkos lett.

Eredményekben gazdag élete, pályafutásának tanulságai és konfliktusai a magyar munkásmozgalom előrehaladását szolgálták. Most, születésének centenáriumán kegyelettel gondolunk történelmünknek erre a jeles, tragikus sorsú alakjára.

Erényi Tibor

nyos jogi vonatkozásai
Ám, valójában a beut
és a kezelő orvosok d
téseinek kontrollálását
az évenkénti bírói fel
vizsgálatot — csup
1912-ben rendelték el.
1966-os elmeügyi, va
mint az 1972-es II. egé
ségügyi törvény az elle
őrzés valóságos hálóza
hozta létre. Ezeken a sz
rőkön minden tévedés
minden szubjektivizm
fennakad. *Külön mini*
teri rendelet szabályoz
például mindazt, ami
vosetikai követelmé
Kimondja egyebek közö
hogy az elmeosztályra
utaló, illetőleg felvevő
vos nem lehet ugyanaz
személy.

— A módosítás a ny
évvel ezelőtti egészs
ügyminiszteri rendele
vonatkozik. Feltehető
nem az ön által említ
„szűrők" számára kívá
csökkenteni?

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1980 SEP 7

NÉPSZAVA

Varga Győző, grafikus

1021

Varga Győző: Tengerparti villa

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
NÉPSZAVA

dajkamehek álta
anyag, amely a
nősténylárvát
fejleszti ki: enne
6 év, míg a p
táplált többi
mindössze csak
A pempővel tápl
kifejlődő méhkir
szetesen nagyság
képességben is jó
ja a többi nőste
Mindezek ellenére
ható, hogy a kenőcsben elke-
vert, viszonylag csekély méh-
pempő a bőrre kenve olyan
mértékben szívódjon fel és
olyan hatást fejtsen ki, hogy
megszüntesse a bőr öregedé-
i tüneteit, a bőr sorvadását,
s ráncosodását. Meg kell elé-
ednie, ha csak egy időre is
eltebbnek és frissebbnek mu-
atja az arcbőrét.

H. Elvira, 1153 Budapest. — *evelében leirja, hogy 24 éves*

az Amidazophennel (Pyramidonnal) szemben áll fenn ez az allergiás érzékenység, amit igen sok kombinált gyógyszerünk tartalmaz, azonban okozhatja más gyógyszer is, úgyhogy mindig tartsa számon, hogy milyen gyógyszer vett be és ha azon a fix helyen újból jelentkezne kiütés, haladéktalanul jelentkezzen az illetékes bőrgondozójában, ahol nemcsak meggyógyítják, hanem tanácsot kap arra is,

MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Varga Győző
NÉPSZAVA
1984 JUN 9

1021

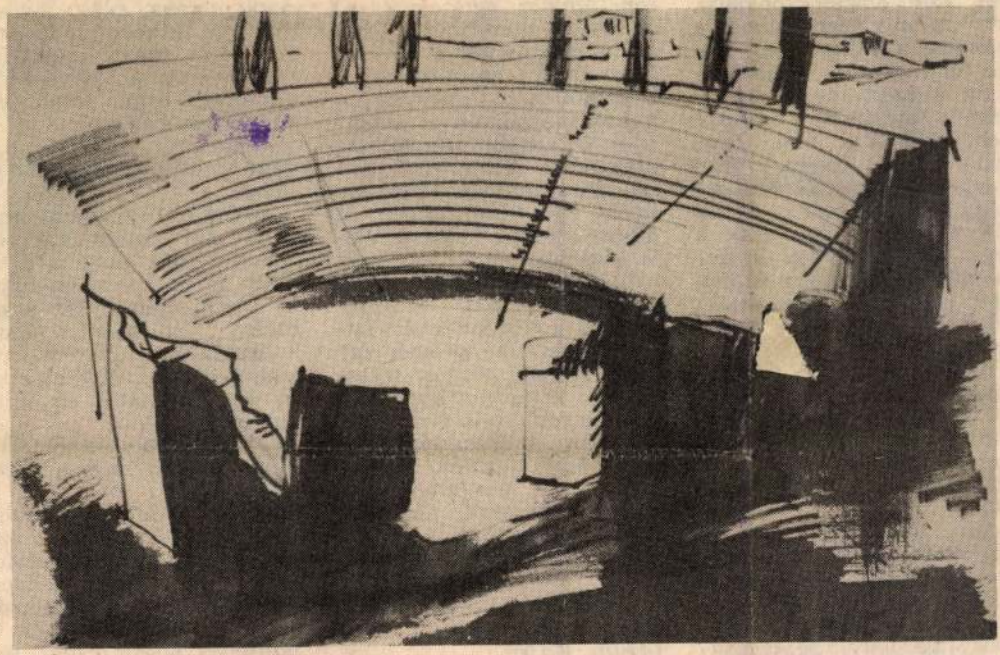

Varga Győző

A POMPEI RÓMAI SZÍNHÁZ

NÉPSZAVA 1984. JÚNIUS 9.

Örvös Lajos

Káprázat

Az építőállványzaton állt, a hosszúkás ablak fölötti kődíszeket javította. Reggel, amikor a könyvtári munkatársnő belépett szűk dolgozószobájába, már ott állt szerszámmal a kezében, a pallón, nagy darab férfi, csak a farmernadrágja látszott meg a felsőteste, a feje az nem s ahogy ment felfelé a nap, sima, barna bőre egyre jobban fénylett a verítéktől. Szerette volna látni az arcát is, de azt már takarta a fal, csak a nagy test imbolygott a szeme előtt, egy méterre se tőle, mert az íróasztal az ablaknál helyezkedett el, ha kinyújtja a kezét, eléri a férfi hasát, valami pajkos kedv fogta el, hogy végighúzza ujját nedves bőrén, ilyen közelről még hatalmasabbnak tűnt ez a nagy, hosszú test, eltakarta a hegyoldalt, a háztetőket, feljebb a kizöldült erdőt. Szemüvege mögül, mely szép arcára szigorú jegyet nyomott és nem mutatta ki, hogy mit érez, oly mereven nézte a férfit, hogy már csak sima, fénylő tengert látott, partot sehol.

Fiatalon vált el már néhány éve, azóta nem várt semmit, illetve mindig várt valamit, de maga se tudta, csak nem szaba[illegible] ni, mert az e[illegible] magát az unal[illegible] nem csodálom, [illegible] mennek. De én! Pláne nyáron, amikor nem ér ki az ember a munkából. Ősszel aztán meghívnak a környéken szüretre, besegítek ott is, aztán télen disznótorra, hát minek menjek én el innen?

— Én nagyon szeretem az utazást. A lakótelepen van egy garzonom. A napokban ittam egy kávét abban az új presszóban, tudja, a Viola utcában, hát az egy gyönyörűség. Kipofozták azt a földszintes házat, de meghagyták a régi stílusban, látható gerendák, hófehér fal, sötét faajtók, magas, fekete bárpult, a legdrágább italokkal, szendvicstálakkal, majd elhűltem, amikor mellettem egy öttagú társaság fizetett, csupa fiatal, igaz, ettek-ittak, de amit fizettek, abból ki tudtam volna otthon cserélni a vécécsészét, mert elre[illegible] [illegible] [illegible] [

MAHIR
Sajtófigyelő

NÉPSZAVA

1021 Varga Győző Archívum

NÉPSZAVA 1983. SZEPTEMBER 24., S

Varga Győző **ÖREG SOPRONI HÁZAK**

Görög Júlia illusztrációja

y

Tatár népmese

Akkor hát legyél tőlük elvá-aszthatatlan.

Ahogy ezt kimondta, a két ál leugrott az asztalról, és lulról és felülről átfogta a leg-dősebb lányt. Az a földre esett, és nagy teknősbékaként cimászott a lakásból.

Azután a második lánynál opogtatott a mókus.

— Jaj, jaj! — felelte az —, kis mókus megérkezett hozzá. Amikor meghallotta az üzenetet, egy szót sem szólt, még a kezét sem törölte meg, hanem szaladt az édesanyjához.

— Hozz mindig örömet az embereknek — mondta a mókus. — Az emberek szeretni fognak, és vigyáznak majd rád.

Így is történt. A legfiata-

Varga Győző

Varga Győző **VELENCEI RÉSZLET**

Népszava
1986. IV.6.

Varga Győző

Velence
1985. III.9.

Vargas Gyózó

Weiprawe

1985. IX. 21.

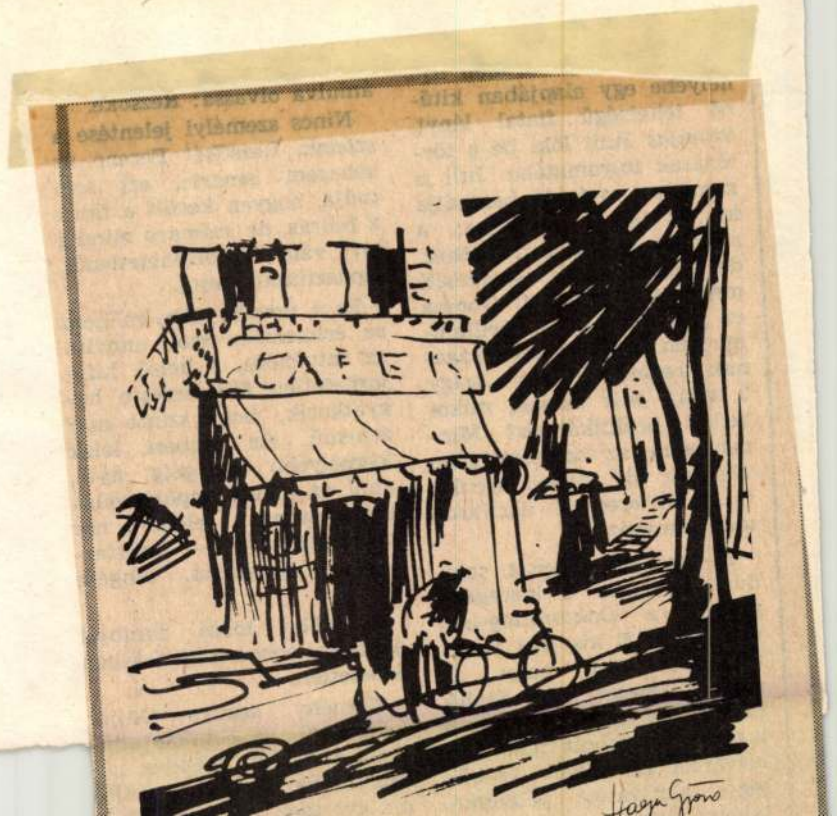

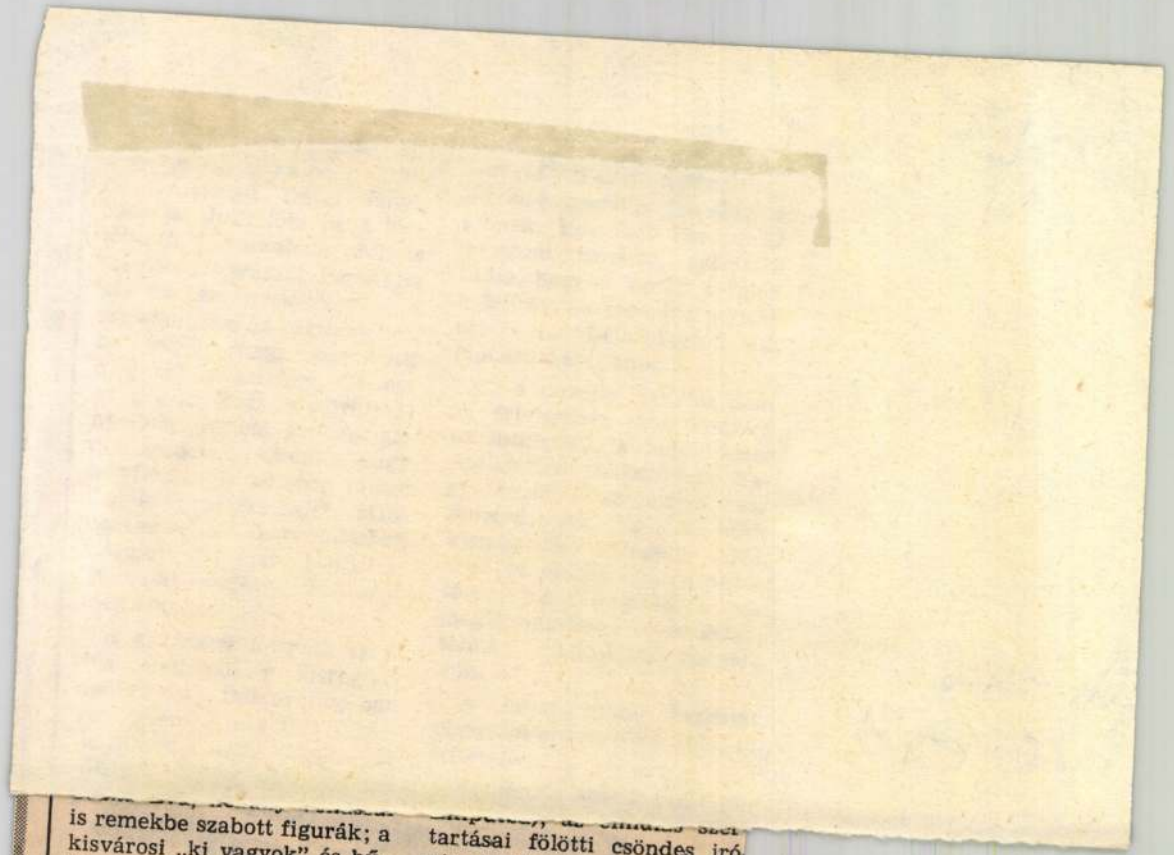

is remekbe szabott figurák; a kisvárosi „ki vagyok" és hűséges alattvalója példamu-

tartásai fölötti csöndes iró-
nia (Ember tervez), a szülők

„Zene a grafikában"

Varga Győző plakátjainak és hanglemezborítóinak kiállítása a Fészek-klubban

Varga Győzőnek voltaképpen mindennap van „kiállítása": művei szüntelenül előttünk állnak az utcákon, a házak falain, a könyvesboltok és a hanglemezüzletek kirakataiban, illetve otthon, a könyvespolcokon és a hanglemezszekrényekben. A tárlat — amelyet Varga most a *Fészek-klub* egyik kis szobájában rendezett — ilyenformán csak részben jelenti az új művekkel való találkozás lehetőségét; hiszen ismerősünk már a bemutatott grafikák, plakátok és hanglemezborítók legnagyobb része; kivéve azt a néhányat, amelyet éppen most készítenek a nyomdák a Hanglemezgyártó Vállalat új felvételei — közöttük Beethoven összes vonósnégyeseinek a Bartók-vonósnégyes előadásában felvett lemezsorozata — számára.

Varga műveinek bemutatója azonban mégis, mindenképpen megérdemli a figyelmet. Hiszen nem az a célja, hogy „újdonságok" sorozatával kápráztasson el, hanem arra vállalkozik, hogy — ezúttal „közvetlen funkciójuktól" elvonatkoztatva a plakátokat és a lemeztasakokat — azt mutassa meg, milyen utakat és módszereket keresett és talált e sajátos feladat megoldására, *a zenei élmény képzőművészeti eszközökkel való kifejezésére.*

A tárlat és a benne megmutatkozó törekvések értékelésével próbálkozva azonban nem volna célszerű, ha valamiféle „tipológiai" sorrend, vagy más — végeredményben mesterséges — kategorizálás módszerével közelítenénk meg Varga Győző bemutatott műveit. Vargának ugyanis nincsenek „receptjei", nem sémákban gondolkozik, hanem a zenei mű belső világa felől közelíti meg minden feladatát: a lemezen felhangzó zene hangulati-tartalmi előkészítését tekinti legfontosabb feladatának, amikor a hanglemez tasakjának grafikai kompozícióját megtervezi és kidolgozza.

A zenei mű vizuális elemzését azonban mindig a maga műfajának természetes eszközeivel végzi el Varga Győző. Hiszen a hangok birodalmát csak úgy tudja megközelíteni, ha nem próbál versenyezni a zenei kompozícióval, hanem társául szegődik, rokonszellemű munkával készíti elő a befogadót a mű meghallgatására. E bonyolult feladat megoldására számos lehetőség kínálkozik, s Varga Győző él is mindenikkel, az adott munka követelményeihez igazodva választja ki a legmegfelelőbbet. Leggyakrabban a *montázs* eszközeit veszi igénybe műveinek megkomponálásakor: olyan képzőművészeti vagy iparművészeti alkotások motívumait, vagy egészét ábrázoló fotókat épít bele munkájába, amelyek *a zenei mű korában* születtek, vagy más módon állnak közel szellemének hangsúlyozni kívánt vonásaihoz. (Vivaldi műveinek lemezét például olasz kékfestő-motívumokból összeállított textúrájú grafikai kompozícióval díszített tasakba helyezte el, a Bánk bán teljes operafelvétele számára egy Árpád-kori nyitott koronából és egy tőrből montírozott kompozíciót tervezett a lemezborítóra.) De szívesen alkalmazza a zeneszerző portréját is a műveken. (Erre a megoldásra a francia nagydíjjal kitüntetett teljes Bartók-sorozat szolgálhat példaként: az adott mű születésének korából keltezett Bartók-portré kíséri végig a lemezeket.)

A montázst azonban nem kizárólagos eszközként kezeli Varga; hiszen gyakran alkalmazza a mű világának kifejezésére a primér grafikai kompozíció „tiszta" eszközeit is. Tárlatán bőségesen láthatunk példákat ebből a csoportból is, közöttük olyan sikerült kompozíciókat, mint a Figaro házassága, vagy a Zerkovitz-dalok lemezborítója.

A *plakátok* komponálásakor Varga általában az oldottabb, festőibb megoldásokhoz nyúl szívesen. Közülük mindenekelőtt az operafilmek — a Rigoletto, a Bolygó hollandi, a René király lánya és a Trubadúr — plakátjait láttuk viszont örömmel a bemutatón.

H. Gy.

Varga Győző

Happy Hanzet
1971 II. 14

botuzei.

Megváltozott az élet is. Az egyetlen régi városcentrum helyett legalább tíz alakult ki. S a külsőbb kerületek modernebbek, mint a belsők. Emiatt a tradíció, már-már elfelejtett iparok, kézművesek, paloták és ősi piacok, amott újféle áruházak amerikanizált épületei, bankok és bankok, no és az új örvénylő élethez újnak látszó bajok, újfajta bűnözés. Rómában nincsenek „galerik", de vannak „raketek", mindenre kiterjedt alvilági szervezetek s ha egy kétségbeesett szülő meg akarja tudni, hogy serdülő gyermeke hová szökött el (havonta mintegy öt-hatezer gyermekifjú és lány tűnik el otthonról), akkor a „rakett" nagy pénzért órák alatt megmondja, vagy azért, mert része volt az eltűnésben, vagy, mert pontosan tudja hová tűntek.

És naponta történnek bankrablások. Van úgy, hogy egy nap kettő is. A módszer, a technika' a legmodernebb. S néha a tragikomikum sem hiányzik az esetekből. Nemrég például minden a legjobban ment, a bankfiók vezetőjét sikeresen leütötték, a pénztárost (s az egy-két ügyfelet) revolverrel sakkban tartották (hangfogós pisztollyal) s egykettő kirámolták a pénztár tartalmát, mintegy négymillió lírát. Az egyik kitűnő munkatárs még odaszólt: „Nézzük meg a fiókokat is!" De a főnök leintette: „Nincs ott semmi! Vacak hely ez!" És elmentek. Az újságok pedig kajánul megírták, hogy a fiókokban további kétszázmillió volt. Elgondolhatjuk, milyen családi jelenet játszódott le szűkebb körben, menekülés közben, mert a kerek kétszázmillió líra elvesztésével a kockázat semmivel nem csökkent.

Az árnívó is gyökeresen megváltozott. Róma mindig híres volt ízléséről, de ma már úgy szerepel a divatban, mint egy ellipszis második gyújtópontja, az első Párizs. S az igazat megvallva egyéb olasz városok is osztoznak vele, mint Firenze, Torino. A Via Ripetta, a Scrofa, a Sistina, a Frattina ízlésével csak árai futnak versenyt. A hírhedt végeladások, kiárusítások egytől egyig beugratásnak tűnhetnek fel az egyszerű vevő előtt, aki megszokta, hogy a szezonok végén majd be tud vá-

következik be: mink ára-ron! A környező utcákon e tereken már lesben áll a vidám kalandra kész vevő s amikor elüti az óra az Ágnes-templomban az éjfélt, a tér felett hangos zsivajjal tódul be a tömeg s egy fél óra múlva ké kövön nem marad a Navonán Helyesebben nem marad árú a polcon, mert mindent megvesznek. Csak az a kis kitartás kell éjfélig. Az árusok még így is jól járnak, mert az érték és ár között igen széles az olló. A hagyományos vásárnak ez a hagyományos vége — ilyenkor érzi az ember, hogy nincs vége sem a tradíciónak, sem a kalandvágynak.

A karácsonyi jászolállítás is erre való. Ez az olasz családi emberi hagyomány egyik legmélyebben gyökerező szokása. Minden templom, kolostor szerkeszt valamiféle „jászolt", olaszul *„presepét"*, kis viaszvagy gipszfigurákkal, ravasz világítással, régi vagy modern felfogásban. De a legszebb, a leghíresebb az az óriási méretű nápolyi *„Presepe"* a XVIII. századból, amely a Forum Romanum oldalában húzódik meg egy öreg templom terébe mélyülve, a Maxentius-bazilika táján. Lényegében a népi élet enciklopédiája ez a jászol: távoli hegycsúcsokon várak és kastélyok, azután sziklás táj lépcsővel, amelyen a Háromkirályok kísérői ereszkednek le vég nélkül, tevék, öszvérek, kincsek, hogy leboruljanak a Kisded előtt. Míg jobbközépen fenn egy palota ablakából tekint ki Heródes, a gonosz, aki elől menekülni kell a gyermeknek. Ennyi maradt a vallásos ikonográfiából, mert a hatalmas, tízszer négyméteres lejtőt a hasonló családok és gyermekek sokasága tölti be, glória nélkül, de ugyanolyan jámborsággal és igazsággal. Kisgyermek a tűzhelynél, kisgyermek, amint horgászik, kisgyermek az anyja kötényébe fogódzva, dudás, gesztenyés kofa, halárus, mulatozó kocsmai vendégek, pastasciutta készítő háziasszony, pásztor és ács, kőműves és koldus, énekes, vándorkomédiás, falusi vacsora és táncos pár, és fenn hunyorgó csillagok.

Idezarándokol fél Róma, felnőttek és gyermekek, hogy önmagukat lássák: az ember az embert. Különben mindig nagy tradíció volt a *Befana*,

varga

KŐSZEG · 1974 · JÚNIUS · JÚLIUS

A VAS MEGYEI MÚZEUMOK KATALÓGUSA 13.

Varga Győző grafikusművész görög szigetekről készült kőrajzainak kiállítása. Kőszeg · Zwinger · 1974 május 29-től július 21-ig.

Ausstellung des Graphikerkünstlers Győző Varga von seinen Litographien, verfertigt auf den griechischen Inseln. Kőszeg · Zwinger (Ungarn), 29. 5.

Exhibition of Győző Varga, graphic artist, containing his litographs made in the Greek islands. Kőszeg · Zwinger (Hungary), 29. 5. 1974. — 21. 7. 1974.

Kréta, Szantorin, Náxosz, Párosz, Tínosz, Szírosz Mükonosz, Délosz... izzó napsütés, kék ég, kék tenger, kaján istenek, pajkos istennők, rejtélyes szörnyek bölcsőhelye. A tenger — Poseidon birodalma — barátja és rettegett ellensége az embernek, aki ügyes, ravasz és leleményes, mint Odüsszeusz. Évezredek óta él ezen a tájon és csodálatos alkotásokat hagy maga után: épületet, szobrot, edényt, a mai kultúra pedig ráépül e régire; régi és új együtt érleli a majdan elkövetkezőt. A természet és az ember a szereplője VARGA GYŐZŐ kék-fehér kőrajzainak, amelyek a tengermosta görög szigetek mai életét villantják elénk. Vele látjuk a borszagú férfiak dudaszóra dobbanó táncát, a kocsma előtt üldögélő, iddogáló öregek csendes meditációját és a lenyugvó nap sugaraiban felfehérlő antik romok előtt meghökkenő kecskét. Másutt megmutatja a a tükörsima víz felett lebegő csendet, amelyet a távolban kirajzolódó hegyek őriznek. Szívmelegítő derű és életszeretet árad ezekből a képekből. Önkénytelenül elmosolyodunk előttük, mint hajdani fényképész előtt, aki a sötét lepel alól kibukkanva barátságos arcot kért. A varázslat szétfoszlatása után pedig megállapíthatjuk, hogy a litográfia lehetőségeivel fölényesen bánó, szuggesztiv erejű művész vendégei voltunk.

Széky Piroska

VARGA GYŐZŐ 1954-ben diplomázott grafikusművészként a Budapesti Képzőművészeti Főiskolán. Önálló kiállításai mellett Bécsben, Krakkóban, Frankfurt am Mainben, Lipcsében, Edinburghban, Londonban, Brnóban és Brüsszelben vett részt grafikai bemutatókon. Edinburghban (1965) aranyérmet, Párizsban (1965) Charles Cros-díjat, Lipcsében (1966) kitüntető oklevelet, Budapesten (1960, 1961, 1962, 1962, 1964) „az év legszebb könyve" címet, Brüsszelben (1967) esztétikai nívódíjat, az NSZK-ban (1969) Deutscher Schallplattenpreis-t, Párizsban (1970) Grand Prix Académia du Disque Francais-t, a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat nívódíját (1970), Párizsban Charles Cros nagydíjat (1973) kapott munkáira.

GYŐZŐ VARGA erhielt sein Diplom als Graphikerkünstler auf der Budapester Akademie für Bildende Künste im Jahre 1954. Nebst seinen selbständigen Ausstellungen nahm er in Wien, Krakkau, Frankfurt am Main, Leipzig, Edinburgh, London, Brünn und Bruxelles auch an graphischen Kunstausstellungen Teil. Für seine Werke wurde er in Edinburgh (1965.) mit Goldmedaille, in Paris (1965.) mit dem Charles Cross-Preis, in Leipzig (1966.) mit Auszeichnungsdiplom, in Budapest (1960., 1961., 1962., 1963., 1964.) mit dem Titel „das schönste Buch "in Bruxelles (1967.) mit aesthätischem Niveaupreis, in der Deutschen Bundesrepublik (1969.) mit dem Deutschen Schallplattenpreis, in Paris (1970.) mit dem Grand Prix de l'Académie du Disque Francais, in Budapest (1970.) mit dem Niveaupreis des Ungarischen Schallplatten-Unternehmens, und endlich in Paris (1973.) mit dem Grosspreis der Charles Cross Akademie ausgezeichnet.

GYŐZŐ VARGA took his degree of graphic artist on the Budapest Academy of Fine Arts in 1954. In addition to his independent exhibitions, he participated in graphic shows in Vienna, Cracow, Frankfurt am Main, Leipzig, Edinborough, London, Brno and Bruxelles. He was rewarded for his graphic works as follows: Edinbourgh (1965.) Golden Medal, Paris (1965.) Charles Cross Price, Leipzig (1966.) Diploma of Honour, Budapest (1960., 1961., 1962., 1963., 1964.) the title "The Most Beautiful Book of the Year", Bruxelles (1967.) aesthetic high-level price, German Federal Republic (1969.) price For German Grammophone Records, Paris (1970.) Grand Prix de l'Académie du Disque Francais, Budapest (1970.) high-level price of the Hungarian Grammophone Record Company, Paris (1973.) Grand Prix of the Charles Cross Academy.

19. Sirtaki · Syrtaki · Syrtaki

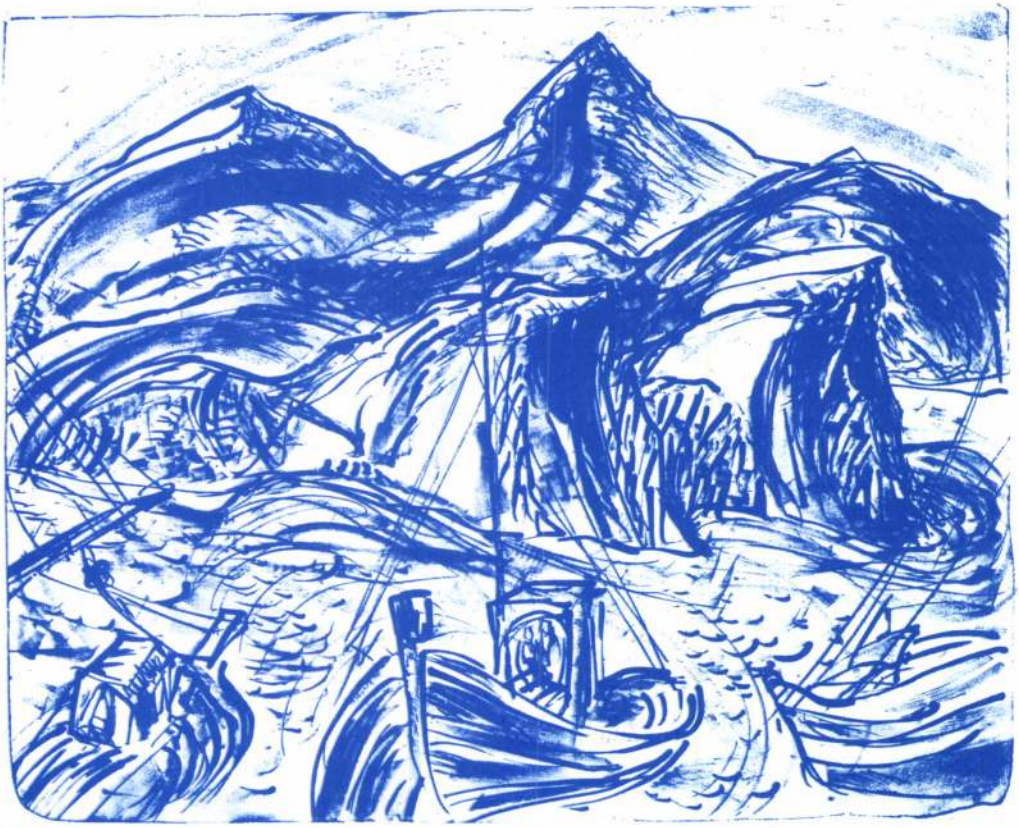

28. Kréta előtt · Vor Kreta · Before Crete

21. Mikonos kikötője · Hafen von Mykonos · Harbour of Mykonos

22. Santorin · Santorin · Santorin

30. Műterem Santorinban · Atelier in Santorin · Atelier in Santorin

26. Náxos és Páros · Naxos und Pharos · Naxos and Pharos

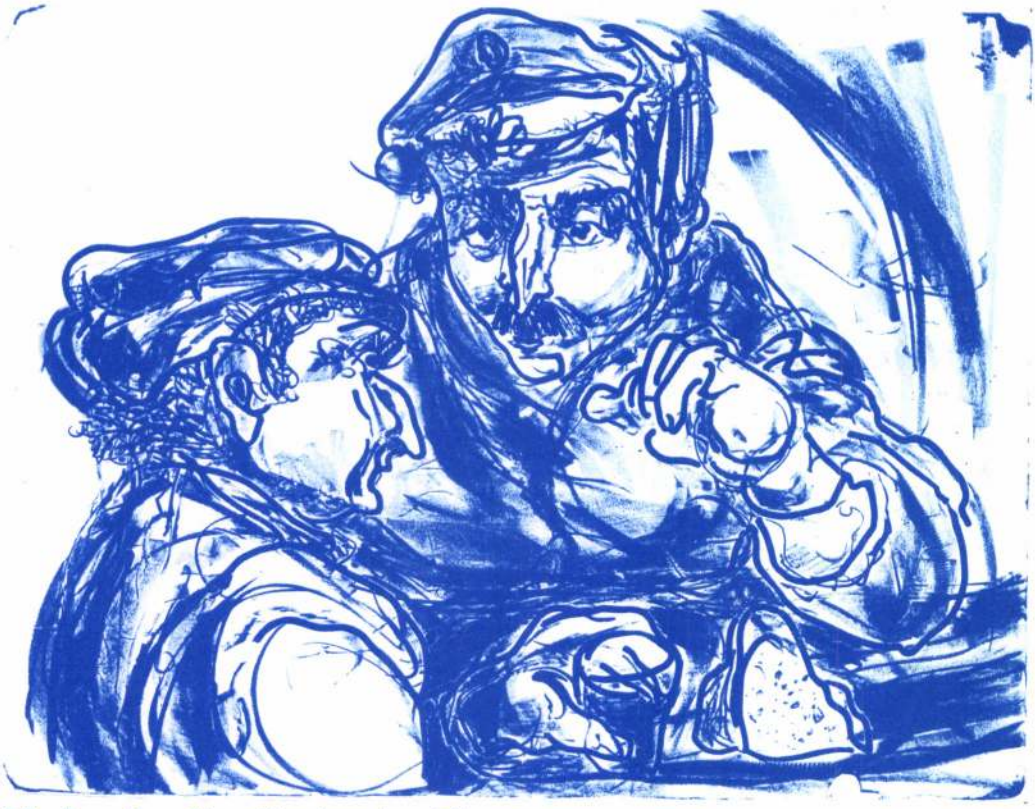

29. Beszélgetők · Plaudernde · Chatters

18. Taberna · Taverne · Tavern

14. Egina · Aegina · Aegina

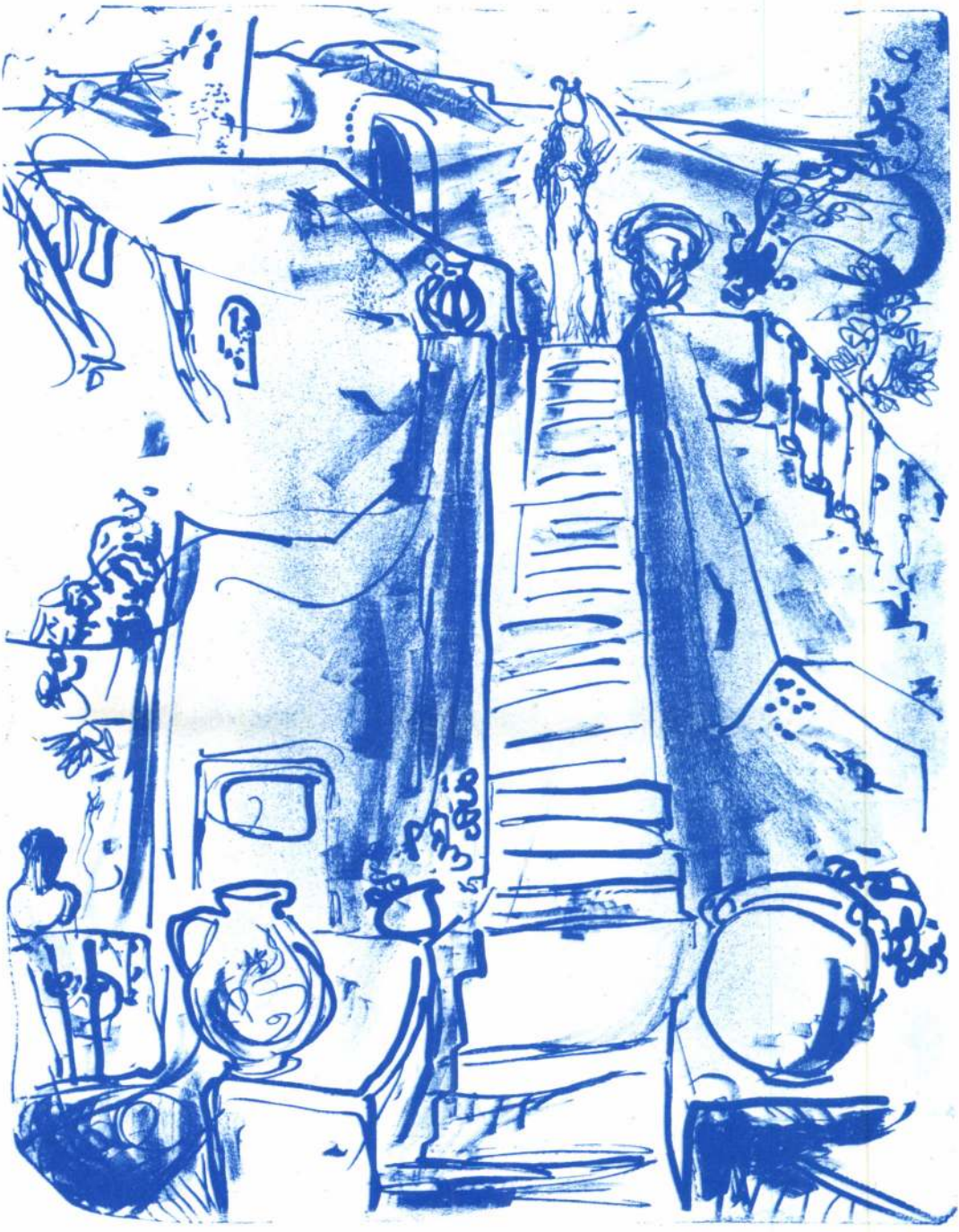

31. Tyra · Tyra · Tyra

7. Delosi oroszlánok · Löwen von Delos · Lions of Delos ..

LITOGRÁFIÁK (50×70 cm)

1.	Halászbárka	3000,—
2.	Korinthos	3000,—
3.	Mikonos	3200,—
4.	Táncosnők	3000,—
5.	Amorgos	3000,—
6.	Pópa	3200,—
7.	Delosi oroszlánok	2600,—
8.	Idill	3200,—
9.	Tínos	3000,—
10.	Síros	3000,—
11.	Ajtóból	3200,—
12.	Szigeti jármű	3200,—
13.	Tínos II.	3200,—
14.	Egina	3200,—
15.	Uzó mellett	3000,—
16.	Mikono i malmok	3200,—
17.	Pelikán lakoma	2600,—
18.	Taberna	3000,—
19.	Sirtaki	2600,—
20.	Vikar	3200,—
21.	Mikonos kikötője	3200,—
22.	Santorin	3200,—
23.	Muzsikusok	3000,—
24.	Santorini kertek	3000,—
25.	Őszvérhajcsárok	3000,—
26.	Náxos és Páros	3200,—
27.	Utca Santorinban	3000,—
28.	Kréta előtt	2600,—
29.	Beszélgetők	3000,—
30.	Műterem Santorinban	2600,—
31.	Tyra	3200,—
32.	Kalmár	2600,—
33.	Ios	3000,—
34.	Dudás	3200,—

BILDER · PICTURES

1.	Fischerbarke · Fishing boat	3.000.—
2.	Korinthos · Korinthos	3.000.—
3.	Mykonos · Mykonos	3.200.—
4.	Tänzerinnen · Dancers	3.000.—
5.	Amorgos · Amorgos	3.000.—
6.	Pope · Pope	3.200.—
7.	Löwen von Delos · Lions of Delos	2.600.—
8.	Idyll · Idyll	3.200.—
9.	Tinos · Tinos	3.000.—
10.	Sinos · Sinos	3.000.—
11.	Aus der Türe · From the door	3.200.—
12.	Inselfahrzeug · Insular vehicle	3.200.—
13.	Tinos II. · Tinos II.	3.200.—
14.	Aegina · Aegina	3.200.—
15.	Beim Ouzo · At Ouzo	3.000.—
16.	Mühlen von Mykonos · Mills of Mykonos	3.200.—
17.	Pelikanenschmaus · Pelican feast	2.600.—
18.	Taverne · Tavern	3.000.—
19.	Syrtaki · Syrtaki	2.600.—
20.	Sturm · Storm	3.200.—
21.	Hafen von Mykonos · Harbour of Mykonos	3.200.—
22.	Santorin · Santorin	3.200.—
23.	Musiker · Musicians	3.000.—
24.	Gärten von Santorin · Gardens in Santorin	3.000.—
25.	Maultiertreiber · Mule driver	3,000.—
26.	Naxos und Pharos · Naxos and Pharos	3.200.—
27.	Gasse in Santorin · Street in Santorin	3.000.—
28.	Vor Kreta · Before Crete	2.600.—
29.	Plaudernde · Chatters	3.000.—
30.	Atelier in Santorin · Atelier in Santorin	2.600.—
31.	Tyra · Tyra	3.200.—
32.	Krämer · Merchant	2.600.—
33.	Ios · Ios	3.000.—
34.	Dudelsackpfeifer · Bagpiper	3.200.—

4,— Ft

Kiadja: Sávária Múzeum H—9701 Szombathely, Kisfaludy Sándor u. 9.
Katalógusterv: Varga Győző
Fotó: MTI Fotó
Felelős kiadó: Dr. Bándi Gábor
Készült 700 példányban az MTI Fotó Propaganda Főosztály
Kiadvány Csoport gondozásában · Offset és Játékkártya Nyomda

Varga Győző

VARGA GYÖZÖ grafikusművész alkotásaiból nyílt meg kiállítás szerdán az oroszlányi művelődési központban, a város felszabadulásának 42. évfordulója alkalmából. A tárlaton plakátokat, litográfiákat, könyv- és hanglemezborítókat, illusztrációkat láthatnak az érdeklődők.

Népszabadság, 1987. III. 19

MDK

Varga Győző, grafikus

Szombathelyi kiállításának teljes anyagát (száz plakátot, könyv- és hanglemez borítót) a Savaria Múzeumnak ajándékozta.

—: Hír 8.

Népszabadság, Bp. 1969 máj. 23.

MDK

Varga Gyula, [könyvművész]

Megemlítve, műve első díjat nyert Lipcsében. [II. Nemzetközi könyvkiállítás.].

Pintér Ferenc: Szép könyv a betűtől

387-389.

A KÖNYV, Bp. - 1965. december

V/12

Varga Győző MDK

Aubagne 1963. lav. tus 32x23 cm.

Szajna 1963. lav. tus 28x22 cm.

Kulturális Kapcsolatok Int.1965.ápr.máj.Varga Gy.

Varga Győző, festő

A Petőfi Irod. Múz. 1958 szept 20-án megnyitt kiállítására illusztrációkat készített költők verseihez. 28 old.

Magyar költészet - mai magyar grafika. 27.o.

A Petőfi Irodalmi Múz. Évkönyve.1959.Bpest.1959.Révai Nyomda.Bp.

MDK

Varga Győző

Magyar plakát 66. 5.magyar plakát kiáll.
Mücs. 1966. dec.

Varga Győző MDK

Párizsi hid 1963. lav.tus 28x32 cm.

Halászbárkák /Marseille/ 1963.lav.tus.3ox23 cm.

Montmartre-i lépcső 1963. lav.tus 29x22 cm.

Kulturális Kapcsolatok Int.1965.ápr.máj.Varga Gy.

Varga Győző MDK

A "Lido" Párizsban 1963. lav. tus 28x4o cm.

Arles 1963.filctoll 37x18 cm.

Aix-en-Provence 1963.filctoll 2ox23 cm.

Kulturális Kapcsolatok Int.1965.ápr.máj.Varga Gy.

Varga Győző

MDK

Boudoueni utca 1963 lav.tus 3ox23 cm.

Rue St.Michel 1963. lav. tus 31x23

Versailles 1963. lav. tus 22x33 cm.

Kulturális Kapcsolatok Int.1965.ápr-máj.Varga Gy.

Varga Győző MDK

Chat.Arnoux 1963. lav.tus 32x23 cm.

Cassis 1963 ceruza 2ox17

Casis-i öböl 1963. ceruza 2ox17 cm.

Kulturális Kapcsolatok Int.1965.ápr-máj.Varga Gy.

Varga Győző MDK

Párizs II. 1963. lav. tus 24x16 cm.

Párizsi uszályok 1963. toll 22x26 cm.

Párizs III. 1963 ceruza 26x2o cm.

Kulturális Kapcsolatok Int.1965.árp-máj.Varga Gy.

Varga Győző MDK

Boudouen óváros 1963. lav.tus 38x28 cm.

Arles-i kut 1963. filctoll 32x2o cm.

Notre Dame II. 1963. ceruza 22x15 cm.

Kulturális Kapcsolatok Int.1965.árp-máj.Varga Gy.

Varga Győző

MDK

Kilátás a Notre Dame-ról 1963.lav.tus 29x23 cm.

Boudouen 1963. ceruza 21x19

Montmartre 1963. lav.tus 23x22 cm.

Kulturális Kapcsolatok Int.1965 ápr-máj.Varga Gy.

Varga Győző MDK

Piazetta San Marco II. 1961.lav.tus.23x21 cm.

Velencei Canale 1961. lav. tus 30x22 cm.

Párizsi partok 1963. tollrajz 19x26 cm.

Kulturális Kapcsolatok Int.1965 ápr-máj.Varga Gy.

Varga Győző MDK

Vinci 1961 lav.tus 32x19 cm.

Pompeji tér 1961 lav.filctoll 21x31 cm.

Római ház udvara Pompejiben 1961.lav.tus 23x31 cm.

Kulturális Kapcsolatok Int.1965 ápr-máj.Varga Gy.

Varga Győző MDK

Sóhajok Hidja 1961 lav.tus 28x25

Pompeji szinház 1961 lav.filc 21x28

Pompeji ut 1961 folctoll 22x18

Kulturális Kapcsolatok Intézete 1965 ápr.máj.
Varga Győző

Varga Győző MDK

Capri 1961

filctoll 26x2o cm.

Pompeji 1961 lav.filctoll 21x28

Kulturális Kapcsolatok Intézete 1965 ápr.máj.
Varga Győző

Varga Győző MDK

Riomaggiore II. 1961.lav.tus 21x23

Piazza di San Marco 1961. lav tus 21x23

Ca d'Oro 1961.lav.tus 29x26

Kulturális Kapcsolatok Intézete 1965 ápr.máj.
Varga Győző

Varga Győző MDK

Galleria Biffi, Milánó 1961. lav.tus 22x26

Canale Grande 1961.lav.tus 22x3o

Riomaggiore-i öböl 1961.lav.tus 2ox27

Kulturális Kapcsolatok Intézete 1965 ápr.máj.
Varga Győző

Varga Győző MDK

Piazza di Spagna 1961.lav.tus 22x29 cm.

Ponte Vecchio 1961 lav.tus 22x26 cm.

San Gimignano 1961.lav.tus 24x21 cm.

Manarola 1961.lav.tus 26x22 cm.

Kulturális Kapcsolatok Int. 1965.ápr.máj.Varga

Varga Győző MDK

A Sant Ambrogio Milánóban 1961.lav.tus 28x25 cm.

Toscan táj 1961. lav.tus =9x38 cm.

Riomaggiore 1961.lav.tus 2ox29 cm.

Nápolyi part 1961.lav.tus 22x29 cm.

Kulturális Kapcsolatok Int. 1965.ápr.máj.Varga

Varga Győző MDK

Uffizi 1961. lav.tus 32x23 cm.

Arezzo 1961 lav. tus 2ox27 cm.

Angyalvár 1961.ceruza 39x29 cm.

Kulturális Kapcsolatok Int. 1965.ápr.máj.Varga

Varga Győző

MDK

Castel dell'Ovo 1961. lav.tus 2ox34 cm.

San Marco 1961. lav.tus 24x2o cm.

Gondolák 1961.lav.tus 17x29 cm.

Kulturális Kapcsolatok Int. 1965.ápr.máj.Varga

Varga Győző grafikus MDK

Utinajzai kiállítása 1965 ben a Veszprémi Dakony Múz.-ban. Saját rendezés Jakab A. 26old

Éri István: Beszámoló a Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság 1965.évi munkájáról. 21.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 4. 1965. Veszprém.

Varga Győző MDK

Múzeumi napok, 1955

Jugoszláv film ünnepe, 1956

Hunyadi János emlékkiállitás, 1956

A népi demokratikus országok munkásmozgalmának története - kiállitás, 1956

Mücsarnok 196o Magyar plakát-történeti kiáll.

Varga Győző MDK

Több mint gyanu, filmplakát, 1958

A spanyol kertész, filmplakát, 1958

A szerelmes trombitás, filmplakát, 1958

Mücsarnok 1960 Magyar plakát-történeti kiáll.

M.D.K.

Varga Győző, grafikus

az antik témák önálló megfogalmazását nyújtja a Magyar Helikonnál 1961-ben megjelent „Pásztori Mirsa" c. kötet linoleummetszeteivel, melyeknél „maga a technika is más formavilágot hényszerül a művészre, mint a puszta rajz, s ez idegen az antik művészet szellemétől..."

Kádár Zoltán: Az antik élet a mai magyar grafikusok szemében.

ALFÖLD, Debrecen, 1968. XIX.évf. 6. sz. 75. old.

Varga Győző

Plakátja:
Ne szemetelj az utcán! Bp.1962. 24x17 cm.
Ábrázolva: Egy kézből lehulló szemét, égő cigaretta, gyufaskatulya, jegyek, stb.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

150.1.

VARGA GYŐZŐ

Mekszáth illusztráció I. Cerusa
Mekszáth illusztráció II. "

Fiatal képzőművészek és parkművészek kiáll. 1955

Varga Győző

Betüplakát:

A közlekedési és szállitási dolgozók szakszervezete nemzetközi fotókiállitása az Egressy müvelődési Házban 1962 nov. 2 - 14.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek. /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 48.1

Varga Győző grafikus

Kiállítása nyílt a szombathelyi

Múzeumban

Szocialista Művészetért 1968 XII.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA

1968 NOV 2 0

HORIZONT

Varga Győző

— A magyar—belga kulturális munkaterv alapján Belgiumba utazott dr. Hermann József professzor, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem tanára. Kéthetes belgiumi tartózkodása alatt előadásokat tart Belgium egyetemein.

— Nevin Afrouz iráni zongoraművésznő pénteken a Filbarmónia kamaratermében, 25-én, hétfőn Debrecenben, 27-én Pécsett ad szólókoncertet.

— Szombathelyen, a Savaria Múzeumban kiállítás nyílt Varga Győző grafikusművész alkotásaiból. A fiatal művész Skóciában aranyérmet, Lipcsében ezüstérmet nyert nemzetközi könyvművészeti kiállításokon.

— Karinthy Ferenc két egyfelvonásos színművét, a Duna-kanyar és a Bösendorfer című színműveket a Bostoni Egyetemi Színház tűzte műsorára. Szó van arról, hogy a műveket New Yorkban is előadják.

eg

Az
saigon
va a
vietna
szakér
megál
egy o
gozás
vé te
mány
bővíte
ló ré

hatóságoknak *állítólag* sikerült kicsikarniuk az Egyesült Államoktól azt, amit eredetileg szerettek volna elérni: *részvételük esetén ők játsszák a fő szerepet a párizsi tárgyalásokon*, bár az amerikai küldöttség nem oldódik

[illegible] több ízben is az amerikai fél tudomására hoztuk" — mondotta. „A DNFF delegációja *független küldöttség* és a dél-vietnami nép jogos képviselője, ennél fogva *illetékes arra, hogy részt vegyen a Dél-*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

1980 DEC 31

1021

A Vas Népe galériája

VARGA GYŐZŐ

Varga Győző: Hanglemezborító terv

Talicskát toltak, pofonokat nyeltek

Látogatóban ötven év után

A kommunista ifjúsági mozgalom kibontakozásának félévszázados évfordulója szinte kínálja az alkalmat, hogy bepillantsunk az 50 évvel ezelőtti eseményekbe: megtudni, hol volt akkor, mit tett az ifjúság? Sorozatunkban hétről hétre igyekeztünk megismertetni az akkori idők egy-egy fontosabb eseményét, lépésről lépésre eltéptük a történelem függönyét, hogy meglássuk a mozgalmas világ szereplőit. Itt Szombathelyen is életbe léptek a forradalom vívmányai, nagyobb szerephez jutott a szervezett munkásság, erős szociáldemokrata párt fogta össze a munkásságot — jogos tehát a kérdés: mit tettek a fiatalok?

szinte vaskövetkezetességgel viszi keresztül, hogy a proletárok ivadéka is proletár maradjon. Amikor az úri osztály gyermekei még a játéknak élhetnek, vagy tanulással készülhetnek elő egy újabb életpályára, az öklömnyi proletárgyermek már munkában sorvad..." Leírja, hogy a fiatal tanonc a mesternek, sőt a segédnek is rabszolgája. Munkaidejét nem szabályozzák, akkor kezd dolgozni, mikor a nap felkel és míg le nem nyugszik, folyton dolgozik, sőt még azután is, mert rendbe kell tennie a műhelyt, a lakást, esetleg a mester úr kis csemetéjét kell dajkálnia.

Amint a Testvériség is írta: ezek az elnyomott páriák szintén [illegible] jutni

venni, az ott elhangzottakat sem vette figyelembe.

A közgyűlésen részt vettek a szociáldemokrata párt vezetői is, akik felszólaltak. Már e felszólalások is tükrözték; a szociáldemokrata párt óvakodott attól, hogy az ifjúmunkás szervezet politikai jellegű tevékenységet folytasson. A fiataloknak olyan szerepet szántak, ami ugyan leköti őket — daloljanak, tanuljanak — de ne politizáljanak. A fővárosban ekkor már zászlót bontott a Kommunista Ifjúsági Szövetség, amely a Kommunisták Magyarországi Pártja nyomdokain járt. Szombathelyen azonban nem jöttek létre a kommunista pártnak szervezetei. Így az ifjúmunkások kénytelenek voltak a szociál-

MDK.

Varga Győző

Plakátterv

Tükör 1966 dec.2o.

M.D.K.

Varga Győző
grafikus

Könyvillusztrációkat, könyvborítókat, hanglemeztasakokat készít, színházi és filmplakátokat tervez.

P. Brestyánszky Ilona: Varga Győző kiállítása. Művészet, 1966. szeptember – 46 lap.

Vanga Gjözö
grafikus

M.D.K.

Herodotos művecher készített
tollrajzokat. Aristophanes
művet fametszetetteivel dísz-
tette.

P. Brestyánszky Ilona: Vanga Gjözö kiállítása...
Műveszet, 1966. szeptember - 46 lap

M.D.K.

Varga Gőző
gráfikus

Mozart klarinét ötösének készített
hanglemezt asahot, valamint
Kodály Zoltán Szárny János szvitjének
és Bartók Béla Cantata Profana-
jának.

P. Brestyánszky Ilona: Varga Gőző kiállítása...
Művészet, 1966. szeptember - 46 lap

M.D.K

Varga Győző-
grafikus

1954-ben végzett a Képzőmű-
vészeti Főiskola szakosított
grafikai osztályán. 1955 körül
fordult érdeklődése a kőnyo-
matgrafika felé.

P. Boestyánszky Ilona: Varga Győző kiállítása..
Művészet, 1966. szeptember – 46 kép

M.D.V

Varga Győző
grafikus

A Váci utcai Gondolat Könyves-
boltban volt kiállítása. A könyv-
grafika terén ért el sok hazai és
külföldi sikert is munkáival.

P. Brestyanszky Ilona: Varga Győző kiállítása
[Művészet, 1966. szeptember – 46 lap]

M.D.K

Varga Gyözö
grafikus

Az 1965-ös II. Lipcsei Nemzet-
közi Könyvmüvészeti Kiállítás
elismerését hozta Lukács György:
Az ész trónfosztásának borítója.

P. Brestyánszky Ilona: Varga Gyözö kiállítása,
Müvészet, 1966. szeptember – 46 lap

Varga Győző, grafikus

MDk

Kiállít Veszprémben.

—: Kis hírlap 2

ESTI HIRLAP, Dr. 1965. okt. 20.

M.D.K

Varga Győző

grafikus

Lukács György: Az ész trónfosztása
című könyv borítóját az Edinburgh
Könyvborítótervezési aranyérem-
mel jutalmazta.

P. Bresztyánszky Ilona: Varga Győző kiállítása.
Művészet, 1966. szeptember – 46 l ap

MDK.

Varga Győző

Boudouen óváros

Müvészet 1966.8.

MTA.

Varga Győző

Utirajzaiból nyílt kiállítás Veszprémben.

Népszabadság 1965. okt. 19.

Varga Győző

litográfiáiból nyílt kiállítás Veszprémben.

(Magyar Nemzet 1965. okt. 19.

1021

MAGYAR MŰVÉSZEK ÚTIKÉPEI

Varga Győző: Párizsi híd

Sebők Lajos: Hágai utca

MESLOHES, MÉG EGYSZER . . .

A gépi civilizáció áldásairól és veszélyeiről a Nagyvilág 1966/3. és 10. számaiban folytatott „Meslohes"-vitához Tégla Vera olvasónk verses alakú levélben szólt hozzá. Levelének záró sorai így hangzanak:

Olvasni fogunk, nyelveket tanulni,
Megmásszuk a világ hegycsúcsait
És az emberiség így kerül
Egymáshoz közelebb.
Leszállunk a tavak és a folyók,
A tenger és a kráterek mélyeibe,
A teremtés legtitkosabb rejtelmeibe.
Ha majd négyórás lesz munkaidőnk,
Jobban kitárul szemünk és szívünk.
Pihenünk nagyokat, rohanó folyamok
Virággal ékített partjain,
Hintázunk tarajos hullámu tavak
És tengerek kékes-vöröses száguldó habjain . . .
Semmi sem fog bennünket meggátolni abban,
Hogy folytonos rettegés helyett,
Melegséggel, örömmel, dallal, tudással, reménnyel
Töltsük meg az emberi lelkeket.

John Graham (USA): Celia

MDK

Varga Győző, grafikus

A fiatal művén Skóciában arany-, Lipcsében ezüstérmet nyert nemzetközi könyvművészeti kiállításon. Műveit több európai fővárosban bemutatták már. Most Szombathelyen nyílt meg kiállítása.

— : Hír

8.

Népszabadság Bp. 1968. nov. 20.

M.D.K.

Varga Győző grafikus

Könyv-hanglemez-boritóterveinek kiállitása

a Gondolat könyvesboltban

Napló

Magyar Nemzet 1966. ápr. 20. 4.l.

Varga Győző grafikus

Könyv-használemez-bevitőtervének kiállítása

a Gondolat Könyvesboltban

Napló

20. A.J.

M.D.K.

Varga Győző grafikus

Bartók Cantat Profana

Kodály Háry János

lemez tasak

Varga Győző grafikái

magyar Nemzet 1966. május 3. 4.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ
(VESZPRÉM)

Varga Győző
1965 OKT 27

1021

Varga Győző útirajz kiállítása

Derű, messzi városok illata, fénye, fekete-fehéren. Karcsú dómok, tágas terek, szűk nápolyi utcák, ragyogó sziklák, déltenger sötétje. Utazások, tájak ellopott varázsa, filccel, tussal írt napló Itáliából, ódonhangú délfrancia városokból. Boudouen árkádos, boltíves utcái, Róma, a Pompeji klaszszikus méltóságú épületei, Velence romantikus gondolái, Montmartre és a Szajna-part — a mappákban mind haza hozta.

Mint reklámgrafikust ismertük. Igénnyel, szellemmel készült plakátok, címlapok, hanglemezborítók jelzik művészetét. A grafikus vénája új téma után nyúlt, s most útirajzokkal mutatja be készségét, virtuóz művészetét, a Bakonyi Múzeumban rendezett kiállításon.

Új import gépek érkeztek a Pápai Textilgyárba

(Tudósítónktól)

Szinte naponta gördülnek be idegen rendszámú tehergépkocsik a Pápai Textilgyárba — import gépeket hoznak. A Textima, a nyírógép mégcsak próbaüzemel, de máris itt vannak azok a gépegységek, melyekkel a régi tisztító sor kiegészül.

Megérkezett az Artos-féle szárító és feszítőgép, megkezdték a szerelését. És 3 hét múlva már üzemeltetni akarják! A közeljövőben várják az öt dobos Sucker írezőgépet, a méterezőt és egy 36 orsós vetülékcsévelő gépet. Ugyancsak felkészült a gyár az 5 nagyteljesítményű fésülőgép, valamint a hozzájuk tartozó két tekercsnyújtó fogadására és gyors beszerelésére.

...telom levél

...zi ezt komolyan senki. Hi-
... levél, látja, ki se vizsgál-
...is?

5

...rné, zalaszántói lakásán:
...ilométerre járok, pedig itt
...rekek is... Soha leltárhiá-
...lt. Sokszor túlórában ve-
...yeret, mert akkor hozzák...
...s...
...l azért... Nézze, ismeri ezt

...zi, látom gyorsan el is ol-
...edt-fájdalmasra torzul:
...t...
...ri az írást?
...om... az ember nem mond-
... csinálták ezt velem, mond-

...a nincs semmi baj. Beszélt
...ul valaki a fölöttesei közül

...zélt...

...am egy levelet...
...nagát

MDK.

Varga Győző

Kiállitásának hirdetése

Magyar Nemzet 1965 május 1.lap -

MDK.

Varga Győző

Kiállitásának hirdetése

Magyar Nemzet 1965 máj.9.lap -

MDK.

Varga Győző

Itáliai és franciaországi rajzos uti-
naplójáról

Élet és Irodalom 1965 máj.8.lap -

MDK.

Varga Győző

Kiállitásának hirdetése

Magyar Nemzet 1965 máj.16.lap -

.

Varga Győző

Kötésterv és védőborító a Tibullus és Propertius örzes költeményei c. könyvhöz.

említve.

A szép magyar könyv, 1962. 15. l.

Varga Győző

Pécsi – Sárfalvi: Die geographie

Ungarns c. könyv kötések, borítóját tervezte

Díjat kapott

A még magyar könyv, 1962. 22 old.

Varga Győző

Dénes Radocsay: Gotische Tafelmalerei in Ungarn. Kötés és védőborító.

cultive.

A szép magyar könyv, 1963, 26 l.

Varga Győző

Imre Madách: The tragedy of men – kötésteszi borító.

emlitve.

Az szép magyar könyv, 1963 16. l.

Varga Győző

Lion Feuchtwanger. Simone c. könyve kötésterve.

említve.

A szép magyar könyv, 1962. 18. l.

Varga győző

Marx v Engels: A szalmerve-
zetekről c. könyv bevitóját
és kötését tervezte
Dicséretet kapott

A szép magyar könyv, 1961, 230.

MDK

Varga Győző /1929-/

Múzeumi napok. 1955., 83x57 MH

Jugoszláv film ünnepe. 1956., 68.5x47.5 MH

Hunyadi János emlékkiállitás. 1956., 83.5x57 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiallitas.1960.
Műcsarnok.Kat. 41.l.

MDK

Varga Győző /1929-/

A spanyol kertész /filmplakát/ 1958., 83x56.5 MH

A szerelmes trombitás /filmplakát/ 1958., 82.5x57 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960. Műcsarnok.Kat. 41.l.

MDK

Varga Győző /1929-/

A népi demokratikus országok munkásmozgalmának története - kiállitás. 1956., 83.5x56.5 MH

Több mint gyanú /filmplakát/ 1958., 83x57 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960.
Műcsarnok.Kat. 41.l.

Varga György

Kakas hagyaromba éphajlati atlasza c. könyv kötéstervét és védőborítóját tervezte

Kulon díjat nyert

A nép magyar könyv, 1960, 15 oldal

Varga Győző

Kakas: magyarország éghajlati atlasza védőbonítója (kapró)

A szép magyar könyv, 1960, 76 old.

1021

Varga Győző
Arafi Mária

1980.I.8.Televizió 2.MÜSOR 21.15
TV Hiradó 2

- Varga Győző grafikusmüvész szinházi plakátjainak kiállitás nyilt meg ma délután a Fészek Klub egyik termében. 2o éves szakmai pályafutása alatt Varga Győző több száz plakátot tervezett. Ugy tünik sosem fogy ki az ötletekből. A megoldás plakátján például az agg Tolsztoj szakállából alakitja ki a szereplőket. A Varázsfuvolánozkét plakátot is készitett. Egyiptomi jelekkel kombinálva az Izisz szentélyt idézi az egyik, a másik pedig játékosabb formában közelit. Papagénot mutatja lakattal a száján. Szinte természetes, hogy a Ravasz rókácska plakátján egy vörös rókafej virit. Humorával és pikantériájával is sikert aratott a Minek néz engem cimü müsor plakátja. Toborzó plakátra van szüksége a Balett Intézetnek. Varga Győző ismét szabadjára engedi fantáziáját. Az eredmény, néhány lábbal többet rajzol a

táncosoknak, mint amennyit az anatómia engedélyezne. Az ilyen fajta tulzásokat azonban mi nézők nem vesszük tőle zokon, hiszen mosolyt fakasztanak arcunkon az utca forgatagában.

Varga Győző

grafizmusán

Szinházplatát-ziállítása nyílt a József Attila Művelődési Központban.

Új Tázi

1989 nyf. 10.

Varga Gyula,
a MÉSZ Mesteriskola előadásai.
III. ciklus 1980–82.

Mendele Ferenc, Varga Gyula:
Magyar műemlékvédelem.

Magyar Építőművészet, 1989., 1–2 szám, 5–6 old.

Varga Győző

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Győző.

NÉPSZAVA

1980 JAN 5

1021

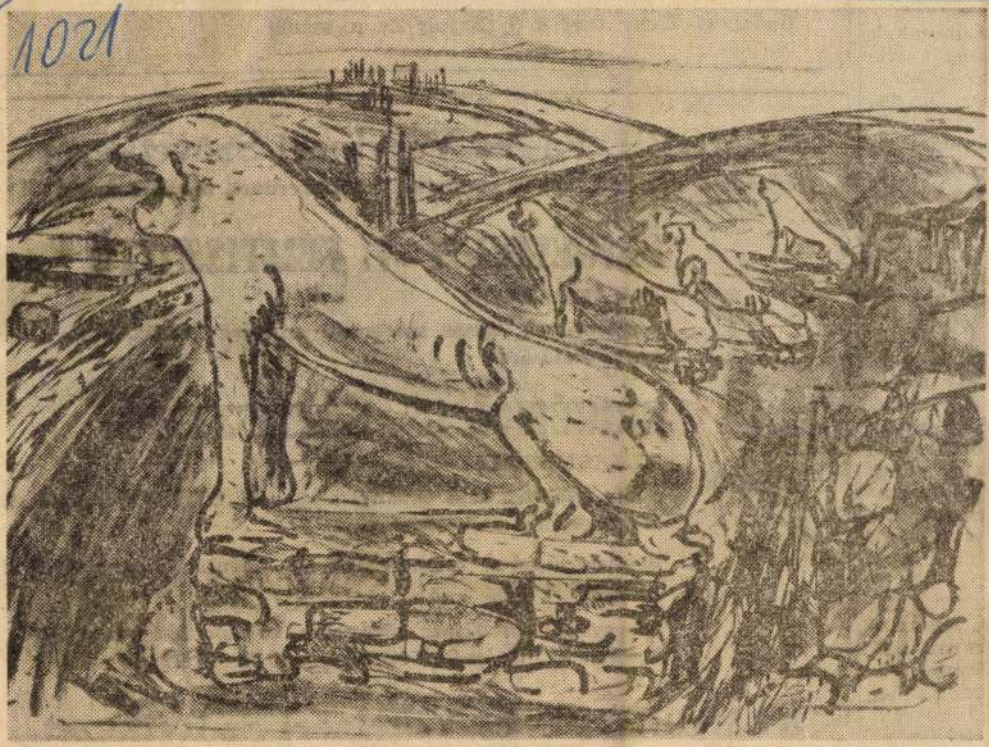

Varga Győző: Görögországi emlék

kézimunkák
meg a Mi-
unkaalbu-
legújabb da-
gazdasági és
iadónál. Az
képekkel és
sztrálva köz-
ák leírását.

ROK

élni jó...
pad: Dobo-
(fél 8) Mik-
pad: Minek
(fél 9) Bp-i
áz: Cikl.
3) Bábszín-
ársaság út-
tos jóbarát
tér: A gyá-
(du. fél 3)
A földigérő
ov. Nagycir-
cirkusz (du.
Zeneakadé-
Norddeutcher
imf. zeneka-
Kisterem:
ti Művész-
enei Stúdió-
Stúdió II/1.,

Budapest, Zichy Jenő u. 1 (Bajcsy

KEMOBIL Fa- és Ve

értesíti t. vásárlóit, két új emulzió

BRIGÉCIOL T- [illegible]

ALKALMAZÁSA:

gépjárművek, fémes szerkezeti anyagok tisztítására, zsírtalanítására

BRIGÉCIOL GS. KÉZTISZTÍTÓ

ALKALMAZÁSA:

a bőr felületén levő ásványi olaj, zsír, kátrány, bitumen stb. szennyeződés eltávolítására.

Rendeltetésszerű felhasználásával jelentős mennyiségű víz takarítható meg.

Műanyag flakonokban kiszerelve, valamennyi háztartási boltban és autóápolási szaküzletben beszerezhető

KEMOBIL Fa- és Vegyipari Szövetkezet,

2891 Tata, Agostyáni út
Telefon: 22-610. Telex: 027 344

Varga Győző
MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1979 DEC 29

NÉPSZAVA

grafikusról.

1021

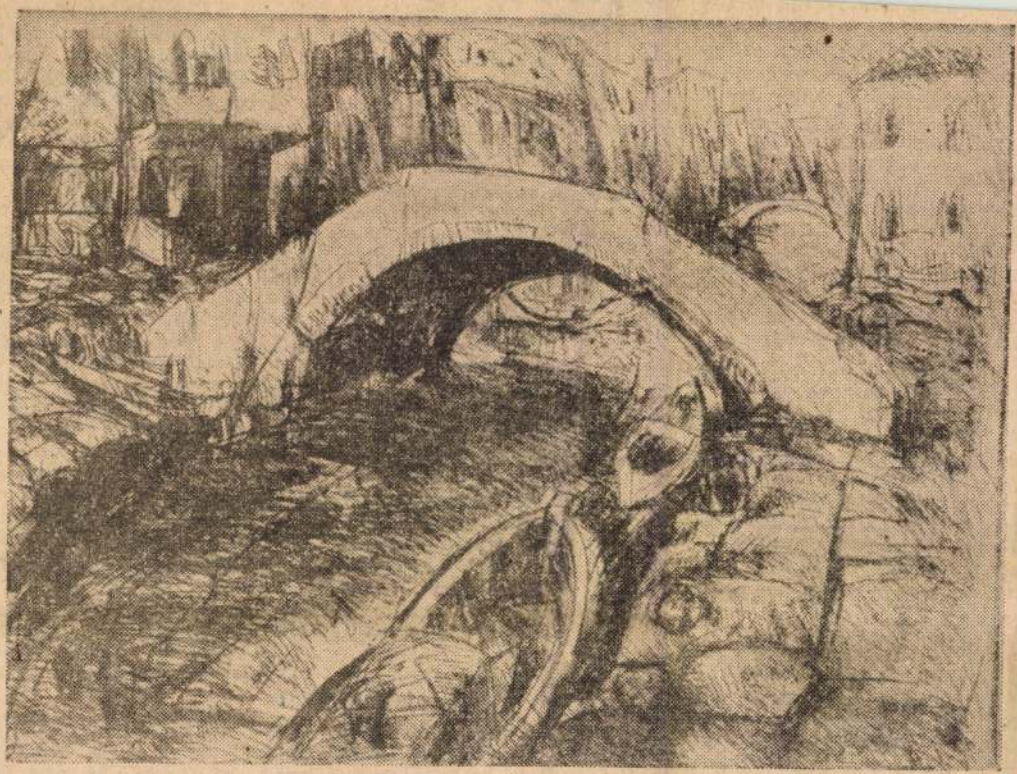

Varga Győző: Velencei részlet

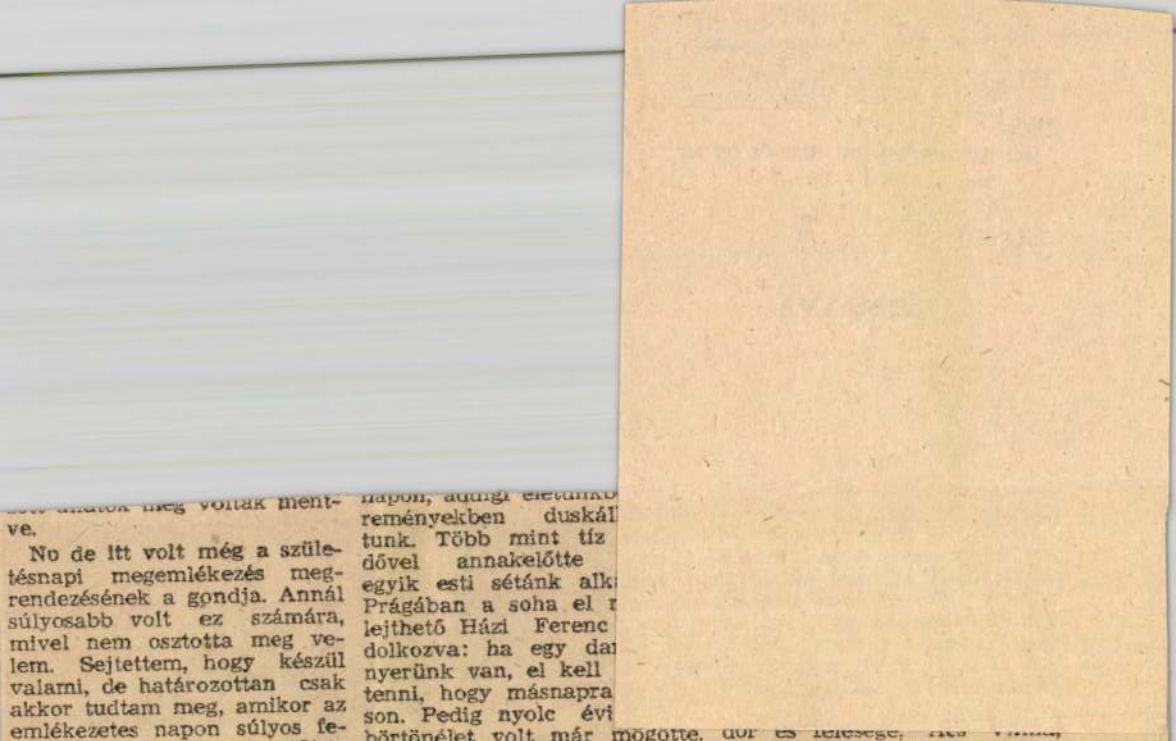

...voltak mentve.

No de itt volt még a születésnapi megemlékezés megrendezésének a gondja. Annál súlyosabb volt ez számára, mivel nem osztotta meg velem. Sejtettem, hogy készül valami, de határozottan csak akkor tudtam meg, amikor az emlékezetes napon súlyos felelősség terhe mellett előírta számomra, hogy délután legkésőbb 5 órakor odahaza kell lennem, fogadni a vendégeket. Nem ellenkezhettem.

Lakásunknak jókora nappali szobája volt. Megtelt ez a szoba jókedvű, szívemhez közelálló barátokkal. Mindenkit értek csalódások már akkor is — ugyan mikor lehet elégedett az emberi lélek? —, de felszabadultak voltunk, bizakodók. Hittünk a jövőben és sokat vártunk tőle. És elsősorban nem saját személyünk számára. Mert boldog az ember csak úgy lehet, ha maga körül is, a szemhatár végtelenségéig, csupa elégedett, örömmel teli embereket tudhat. És mi bíztunk ebben. Ma is bízom. Bármi is történt közel s messze, ez tart életben. Csak megcsúsztak kissé az arányok, eltolódtak az évek és

napon, addigi életünk reményekben duskál tunk. Több mint tíz dővel annakelőtte egyik esti sétánk alk Prágában a soha el lejthető Házi Ferenc dolkozva: ha egy da nyerünk van, el kell tenni, hogy másnapra son. Pedig nyolc évi börtönélet volt már mögötte. És úgy látszik, még mindig nem fizetett meg mindenért. Az önfeláldozásért, rendíthetetlen hitéért, mindent vállalásáért. Három évvel később, amikor Hitler seregei Prágába bevonultak, életét is elvette a sors. Az a sors, amelyet saját magának választott, azt az életet, amelyet mindig tisztán élt át. És közel négy évtizednek kellett eltelnie, amíg végre megemlékeztek róla, hogy élt, sziklákat hengerített és meghalt. Négy évtizeden keresztül keseredett meg számban étel és ital, mert sehol sem láttam feláldozott életének emlékét valahol is felragyogni. Talán még ma is alig, bár a hallgatás kárpitját meghasította egy szép megemlékezés. Egyetlenegy. Ezen a születésnapi esten is ott lebegett neve, emléke közöt-

dor és felesége, [illegible], Gereblyés László és felesége, dr. Eisler Géza és felesége (felesége nővére és férje), Lázár Vilmos. Bocsássanak meg azok, akiknek neve — sok minden miatt — elszállt emlékezetemből. Egynéhány kivételtől eltekintve árnyalakok ezek már mind. És amikor így időnként — egyre gyorsuló időközben — visszatekintek személyükre, életükre, cselekvésükre, ne haragudjon rám érte senki, senki, ha saját magamat is hozzájuk hasonlóan árnyalaknak érzem, akinek élete vagy inkább jelenléte nagyon anakronisztikus már. Kevés türelmet és megértést kérek még.

Bölöni Györgyék érkeztek meg elsőként. Itóka magával hozta kis fekete, Zsivány nevű kutyájukat. Feleségem gör-

Varga Győző

Kötéstervi: hadách művéhez
(szepró)

Magyar grafika, 1964, II.

VARGA GYŐZŐ

Gyenes T.: Főiskolai diploma-munkák. 18o.l.

SzM.1954.

Varga Győző

V//

MDK

a címlapot tervezte.

ZAKARIÁS G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.

MDK

Varga Győző

Aquincum

II. Plakátkiállítás. 1956. N.Szal. 18. l.

20. l.

mdk

Varga Győző

munkája: Kötéstervés védőborító
Tibullus és Propertius ö. költeményeitez
Dicséretes könyv.

Magyar Grafika, 1963 2.sz. 15.l

Varga Győző

Neve említve Szántó Tibor: „Az új magyar tipográfia" c. tanulmányban említve.

Magyar Grafika, 1964 4. szám, 232. l.

Varga György

Madách: The tragedy of man
c. könyv bevitója (szerkő)

A szép magyar könyv, 1963

Varga György

Radocsay: Gotische Tafel-
malerei ... c. könyv
kötése és borítója (2 szerző)

A szép magyar könyv, 1963

MDK

Varga Győző, 1929--

A népi demokratikus országos munkásmozgalmának története - kiállitás

Több mint gyanu, filmplakát

A spanyol kertész, "

A szerelmes trombitás, "

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Mücs. 1960.

MDK

Varga Győző, 1929--

Muzeumi napok

Jugøszláv film ünnepe

Hunyadi János emlékkiállitás

1885-196o. M. plakáttört. kiáll. Mücs. 196o.

Varga Gyözö grafikus

MEGHÍVÓ

FNyV 6 t 7378

A MŰVELŐDÉSÜGYI MINISZTÉRIUM KÉPZŐMŰVÉSZETI FŐOSZTÁLYA,
A KÉPZŐMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE ÉS A „GONDOLAT" KÖNYVESBOLT
SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT

VARGA GYŐZŐ

GRAFIKUSMŰVÉSZ

„KÖNYV- ÉS HANGLEMEZBORÍTÓ GRAFIKA"
KIÁLLÍTÁSÁNAK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓJÁRA
A „GONDOLAT" KÖNYVESBOLTBAN (BUDAPEST, V., VÁCI UTCA 10.)
1966. ÁPRILIS 20-ÁN 12 ÓRAKOR

BEVEZETŐT MOND
P. BRESTYÁNSZKY ILONA
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: 1966. ÁPRILIS 20-TÓL MÁJUS 5-IG,
HÉTKÖZNAP 9.30-18 ÓRÁIG, VASÁRNAP ZÁRVA

Varga György

Grafikai kiállításra a Gondolat Váci utcai könyvesboltjában.

Szocialista kultúráért 1966. jún.

Varga Győző

Reprodukció

Könyvterjesztő 1966. jún. ?

Varga Győző

Kötéstervét és védőborítóját díjazták

A könyvkiadók 1964. évi díjazott és dicséret-ben részesített kiadványainak értékelése

Magyar Grafika 1965 Jn. 23. l.

Morgen Gruß

Weiterhin [illegible] Befinden

A [illegible] Ich [illegible] es [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Morgen Gruß Ich [illegible] Ja. 23.8.

Prospekt des Citilap

Varga Győző: Gépi-
pari Tud. Egye-
tület.

1963.

Нацдесметазник

Varga győző:
Viski: enigma

1963.

HANGLEMEZTHSAK

VARGA GYŐZŐ:
BÉCSI BOL BOL

1963. M. H. ARCH.

Halgemeztasak

Varga győző:
Liszt: Mazerpa

1963

Plakát

Varga Győző: Némo kapi
tánc. (118 x 84 cm)

1963. M. H. Arch.

Plakát

Varga Győző: Régészeti-
vető rajzi kiáll.
59 x 84 cm,

1963. M. H. Arch.

Plakát

Varga Győző:
Horzikai testvérek/
film, 118 x 84

1963. M. H. Arch.

Hanglemeztarak

Varga Győző:
Mozart: klarinét
ötös

1963

Hanglemezlatasak

Varga Győző:
Cantata Profana

1963.

Sajtógrafika

Varga Győző:
Nemo kapitány c.
filmlor

1963.

Illustráció

Varga Győző:
„Némo kapitány" c.
" filmhez

1963. M. H. Arch.

Varga Győző

Kötéstervét és nédő borítóját díjazták

A könyvkiadók 1964. évi díjazott és dicsérettel részesített kiadványainak értékelése

Magyar Grafika 1965 5 sz. 20. o.

A LITEA KÖNYVSZALON
Budai Vár, I. HESS ANDRÁS TÉR 4. (FORTUNA UDVAR)
meghívja Önt

VARGA GYŐZŐ
grafikusművész

ÖNÉLET**RAJZ**

című könyvének bemutatójára
2006. június 16-án, pénteken délután 5 órára a Várba.

Megnyitja
KASS JÁNOS
grafikusművész

Pezsgős koccintással köszöntjük a szerzőt 77. születésnapján.

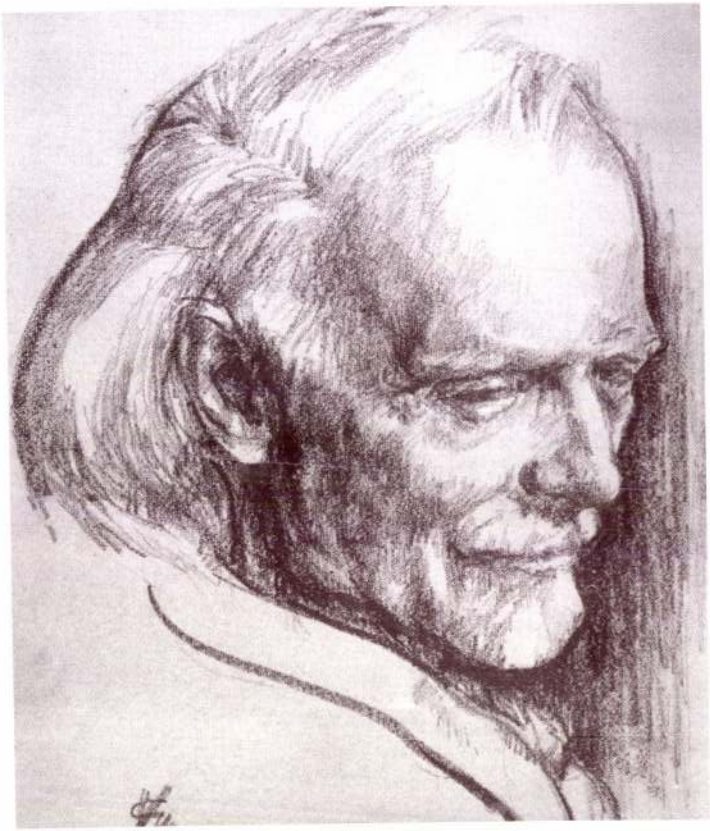

VARGA GYŐZŐ

KODÁLY

kréta 50x70 cm

Varga Győző

Kötéstervét díjazták

A középkiadók 1964. évi díjazott és díjazásra érdemesített kiadványainak értékelése

Magyar Grafika 1965 5 sz. 21. l.

Varga Györö

Hitelesnek díja stok

A bányaiskolak 1964. évi díjazott és dicsérettel
részesitett Nárdvánjainak értékelése

Varga Györö 1965 Tm. 21.1

Varga Győző grafikus M.D.K.

utirajzaiból kiállitás a vezsprémi Bakonyi Muzeumban

Na pl ó

Magyar Nemzet 1965. október 19. 4.1.

Varga György, grafikus MDK

kiállítása nyílt meg Veszprémben.

— : Röviden 6.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. okt. 19.

Varga Győző
Grafikus

M.D.V.

Az edinburghi nemzethőzi könyv-
bozitó kiállitáson az angérmet nyerd
Lukács György: „Az ész trónfosztása"
c. művének bozitólapjáert.

— : —

Művészet, 1965. november – 48 lap.

Varga Győző, grafikus MDK

Utirajzaiból ápr. 23-án Kiállítás nyílik a Kult. Kapcsolatok Intézetében.

—: Kulturális Lírek 8

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1965. ápr. 21.

MDK

Varga György cikke

A Kulturális Kapcsolatok Intézetéről
kiadható tájékoztató.

–: A hét végi kulturális programok
11.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1965. nov. 24.

M.D.K.

Varga György-
grafikus

A Kulturális Kapcsolatok Intézetében tartott kiállítást.
Itáliai és franciaországi
utiemlékeit állította ki.

F.J.: Varga György
Élet és Irodalom, 1965. május 8 – 8 lap.

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

VARGA GYŐZŐ

GRAFIKUSMŰVÉSZ
UTIRAJZ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA
1965 ÁPRILIS 23-ÁN DÉLUTÁN 1/2 6 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:
DR. SOLYMÁR ISTVÁN
A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA FŐIGAZGATÓHELYETTESE

KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETÉNEK KIÁLLÍTÓTERME
BUDAPEST V, DOROTTYA UTCA 8.

1393-1965 (xxx.)

VARGA GYÖZÖ

Varga Győző grafikus M.D.K.

utirajz -kiállitása a Kulturális Kapc solatok Intézetében

Napló

Magyar Nemzet 1965. április 21. 4.1.

M.D.K

Varga Győző
grafikus

Bartók művek borítóját készítette
Hanglemezborító (repró)

Sobiób Ferenc: A hanglemezborítók rejtelmei
Művészet, 1963. ~~szeptember~~ — 28 lap

mdk.

Varga Győző grafikus

munkáiból

Hanglemezborítók, zenei illusztrációk:
Kacsóh P. János Vitéz, Ludas Matyi szvit. Részletek
Haydn operáiból. Kodály Z. Háry János stb..
Ábrák 100–125 l. között

Szántó Tibor: Egy új grafikai műfaj.
Magyar Grafika 1961. Szöf 2. sz 101 l.

Varga Győző
grafikus

M.D.K

Simone-t, Feuchtwanger művét
rajzolt betűs fóliárott kartonkö-
téssel díszítette. + Könyvborító
(repro)

P. Bresty Anszky Ilona: Bibliofilia vagy könyvművészet
Művészet, 1963. január – 30 lap

Varga Győrő-
grafikus

M.D.K.

A Magyar Helikon illusztráló
művésze.

Szíj Rezső: A Magyar Helikon és a képzőművészet
Művészet, 1963. június - 20 kep

Varga Győző
festő

M.D.K.

A Kulturális Kapcsolatok Intéreté-
ben festmányát áltetette ki. Ad-
dig mint grafikus is plakát mű-
vész volt ismert. Leporellóját a
Kossuth nyomda adta ki.

F.J.: Varga Győző
Élet és Irodalom, 1965. máj 8 – 8 lap.

A. G. M.

VARGA Győző

Balatoni nyár, 1983

Képszalag 1983. VI. 7.

Varga Győző grafikus

Varga-grafikák Sopronban

Varga Győző grafikusművész rajzaiból nyílt meg kiállítás Sopronban, a Hotel Sopron Kisgalériában. A tárlat, amely a Soproni rajzok címet viseli augusztus 20-ig tekinthető meg.

Népszabadság, 1988. jún. 24.

a protostar with very little mass and then acquired the bulk of its mass after becoming a star, which is an unlikely history.

Apparently the solar system did not develop from a higher-order system. Perhaps it was formed in the decay of a binary system. Suppose a cloud had collapsed to form a system of two protostars spaced close together. If the binary system were somehow to transmit some of its angular momentum outward, the two stars would come closer together. If the two protostars had already reached the quasi-equilibrium phase and were no longer collapsing, the decreased separation could result in the merging of the two to form a single protostar. This protostar would closely resemble the protostar that would result from the third proposed model of solar evolution, which is the collapse of a slowly rotating cloud.

As di ed above, a cloud that is rotati extremely slowly would not frag t during the dynamic-collapse pha Werner M. Tscharnuter of the Astr onomical Institute of the University of Vienna has modeled the collapse of slowly rotating, axially symmetric clouds and shown that they will not form rings. He has therefore inferred that such clouds will not fragment. My own th culations suppor sults. They also sh rotating clouds w tostars with the b teristic of the fa this means that th the protostar cou their angular mo gravitational tor protostar to cont ties. The implicat tating clouds wi Since single stars appears that slo must also be rela

Both the mode and that of a sl converge into on mation of a singl ed by a cloud of stage the protost through an incre factor of 10^{10} an collapse before it quence. This phas has not yet been c with a three-dime certain physical p not discussed here and magnetic fiel tant effects.

At the same time ing at the center dust in the outer

VARGA GYŐZŐ grafikus

Magyar Nemzet, LIV.évf. 51.sz.1991 márc. 1. 14.p.

— Varga Győző grafikusművész Hommage a Kodály című kiállítása, melyen a művész Kodály Zoltán Háry Jánosához készített illusztrációi láthatók, március 1—16. között tekinthető meg a József Attila Művelődési Központban (XIII., József Attila tér 4.).

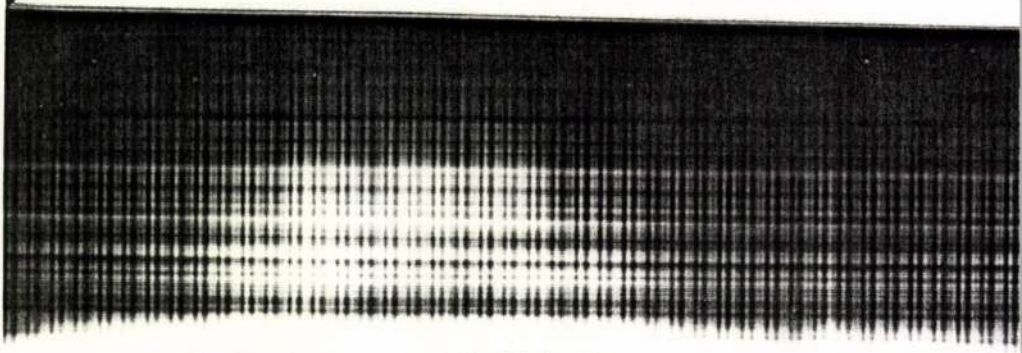

VARGA GYŐZŐ

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1982 JUL 24
NÉPSZAVA

1021

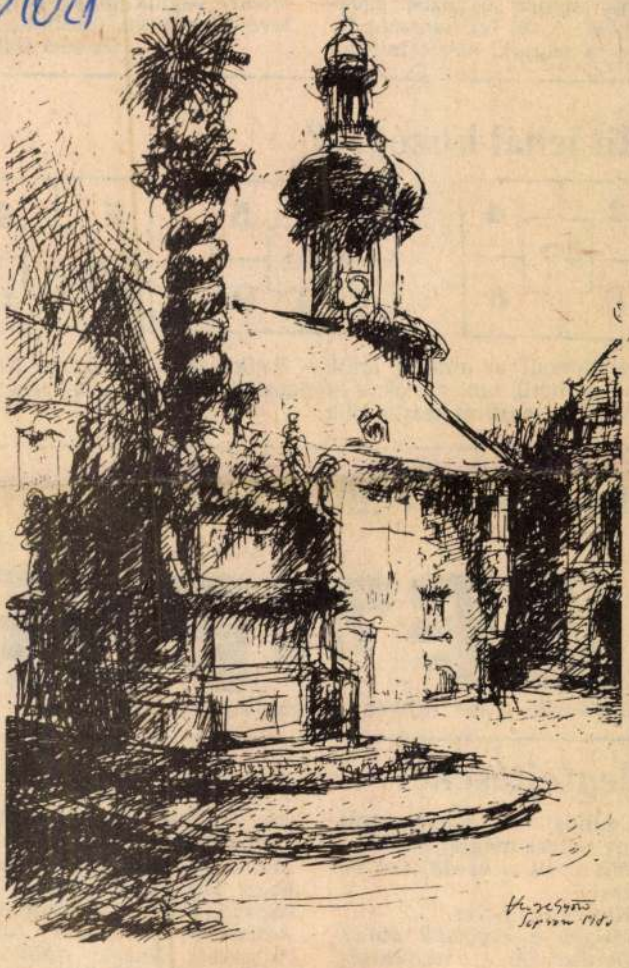

Varga Győző **SOPRONI RÉSZLET**

és sóval, borssal ízesítsük. A zöldségeket [illegible] után apró kockákra majd enyhén sós vízbe főzzük. A fél fej hagyomra vágjuk, kevés

Mit írnál köz

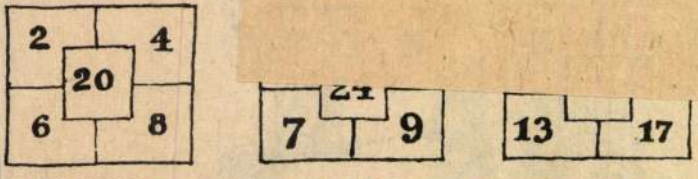

Beküldendő az a szám, amit — logikusan — a középre írnál, és egy betű, ami annak a kivágott darabnak a jele, amelyik a fehéren hagyott részbe illik.

Melyik fekete illik a fehérbe?

Beküldendő a két rejtvény megfejtése augusztus 2-ig.

Megfejtések

A július 10-i gyermekrejtvény helyes megfejtése:

Mit írnál a kérdőjelek helyére?

Kettes és négyes.

Milyen a negyedik ábra?

Derékszögű háromszög, négyzet, hegyesszögű háromszög és kör.

Egy-egy 30 forintos könyvutalványt nyertek:

Ifj. Bachmayer József Bicske, Borbély Frigyes Vámoscroszi, Gub András Orosháza, Majos László Leninváros, Nagy Bernadette Kiskundorozsma, Papp Edit Hajdúböszörmény, Rozmann Attila Agostyán, Varga Apollónia Cegléd, Vizsolyi Júlia Tiszapalkonya, Závodszky Andrea Tárnok.

Az utalványokat postán küldjük el.

Varga Győző

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1021 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Festőművész

NÉPSZAVA

1981 DEC 2 01

1021

Varga Győző **UMBRIAI TÁJ**

resztul-kasul a nagyvil
Nemrégen (1976 június
születésének 100. évfo
ján a viták ismét fe
tak, különös, megtörhe
alakja és negyvenkö
életműve felett, an
úgymond „megroppant
idő", bár jelentős része „vitathatalan remekmű". Megállapították továbbá, hogy „nagy tehetségű, fegyelmezetlen ember volt".

A bigott, öntelt, hátborzongatóan kultúrálatlan amerikai átlagpolgárízlés a mai napig valami szorongással elegy lekicsinyléssel emlegeti őt, aki magára vállalta az émelyítő útszéliség és a fojtó prüdéria szétrobbantását az amerikai irodalomban. S aki ezzel *áttörte a frontot Steinbeck, Faulkner, Hemingway nemzedéke számára.*

Ezek az elemzések nem érdemelnek túl sok figyelmet. Szerencsésebb ha figyelmünket magára Jack Londonra tartogatjuk. Valaminek lennie kell abban az életműben, amelyet a nagyvilág változatlan elragadtatással olvas, amely a legolvasottabb amerikai szerzővé teszi őt a Szovjetunióban, amelyet újra és újra megfilmesítenek, mert bárhol nyitják is ki könyveit, pazarul sodró történetek és remek figurák vonulnak bennük az ismeretlen felé, vad és szűz vidékeken. 1929-ben a New Masses egyszerű, igaz szavakkal ismerte el: *„Igazi proletáríró az, aki nemcsak hogy a munkásosztályról ír, hanem akit a munkásosztály olvas is. Igazi proletárírónak nemcsak a maga proletáréletét kell nyersanyagként felhasználnia, hanem írásában a lázadás szellemének kell lobognia. Jack London igazi proletáríró: Amerikában az első és mind ez ideig az*

mélység — írja — egyetlen óriási nyomortanya, soha életemben nem láttam szomorúbbat. Az élet színe szürke, mint az iszap, minden kétségbeejtő, reménytelen, szennyes... A mélységben a tehetetlenség elképesztő légköre terjeng; ez körülveszi és lassan megöli az embereket... Állandóan 450 ezer emberi lény haldoklik a nyomortól itt, a Londonnak nevezett társadalmi szemétdomb fenekén."

Ugyebár ez kissé érdesebb és kellemetlenebb a viktoriánus irodalmi szalonokban megszokott, magas röptű és unalmas mondatoknál, ahol a Jackhoz hasonló szerzők legfeljebb egy szörnyűlködő (és sóvár) kifakadást váltanak ki: „Ah! what a disorderly life"! Micsoda szabálytalan élet!

Mindez hallatlan *energiájának, önfegyelmének, tárgyszeretetének* diadalát jelentette. Micsoda vad hempergés a sárban, a napfényben, az óceánok és vadonok távlataiban!

Aki Jack London esetében fegyelmezetlenségről beszél, kísérelje meg az ő teljesítményét halványan megközelíteni: az anyaggyűjtés félelmet és fáradtságot nem ismerő módszereit és 19 órás munkanapjait, vasszorgalmát. Olyan volt, mint egy őselem, nem ismerte a fáradtságot, a kudarcot.

Baróti Szabolcs

MK SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZAVA
1981 MÁR 1

1021

Varga Győző

SOPRONI RÉSZLET

dig nálunk gy
a kérdés a fal
jós kutyára, „
Holott mind
nem pedig lén

Viszonylatok
ti el, hogy mik
és hogy mit, miként kezeljünk, hová soroljunk. Okosan kell megszabni a határokat, mielőtt besorolunk valamit az elvetendő, az alacsony vagy semmilyen szintet nem képviselő tárgyak és megnyilvánulások közé. Veszem a televízióban elrettentésül közszemlére tett dísztárgyak egy részét. Számos olyan volt közöttük, amellyel szemben indokolatlan, így hát ellenhatású kifogást emelni. Hacsak valaki nem azzal a maximalista igénnyel közelít, hogy kinek-kinek legalábbis antik ritkaságokkal vagy eredeti házi szőttesekkel illő körülvennie magát. A maximalizmus azonban túlságosan messze esik a realitástól, éppen ezért káros. Hogy mást ne említsek: *honnan vegyünk annyi antik ritkaságot, vagy akár annyi szőttest?* És egy még fontosabb kérdés: *miből vegyék meg az emberek* — úgy általában?

Az, hogy valami tömegkészítmény, még nem volna ok szükségképpen a leszólásra. Az a hiba vajon, adott esetben, hogy megvettem egy általam szépnek tartott modern faszobor olcsó mását, vagy hogy ismerősöm fitymálva leszólt érte? A csakugyan filléres tömegkészítmény ugyan-

Ártatlanabb eset: fejlett ízlésű emberek ezrei kötődnek szívvel primitív tárgyakhoz, mézeskalácstól a similabdáig. *Egyetlen bensőséges összefüggés felemelhet valamit* (tárgyat, jelenséget) *a parlagiság mélyéből a legmagasabb kulturáltság magasába, a belső gazdagság világába.* Pontatlan, de a gondolatomat segítő példát hadd említsek a Patyomkin páncélosból, amely előkelő helyet foglal el a filmremekművek között. Híres jelenetében egy vérzivataros, kiürült téren végül is egy filléres, idétlenke kaucsuk baba hever. Aligha szükséges részletezni, elemezni, milyen tényezők röpítik a kezdetleges tárgyat a művészet csillagos magasába. Hasonló a helyzet a „Körhinta" verklihangjaival, mi több, a sramlizenével, a „Szép vagy, gyönyörű vagy . . ." szirupos hangsorával, ha Bartók Béla vonatkoztatja és helyezi megfelelő összefüggésbe halhatatlan Concertójában.

Mindezt csak annak az alátámasztására említem, hogy *bánjunk okosan, körültekintően a témával, mert könnyű vele csődbe jutni — kívánatos eredményre annál nehezebb.* Ismerek elsőrendű Mozart-játékost, akit, egész

VARGA Győző

Vinkó József

Varga Győző minkári plakátjai
Fének Klub

Új Tükör 1984 nept. 30. XXI. évf. 40. n. 4.

Alfred Stieglitz kiállítótermében nőtt fel, ahol a századelő képző- és fotóművészeti avantgárdjának a színe-java kiállított. „Az életben nem egy-, hanem ezerfélét kell csinálni" – vallotta, s ennek jegyében hosszú alkotói pályája során – Duchamp-hoz hasonlóan – bejárta a vizuális művészetek szinte valamennyi lehetséges útját: festve, rajzolva, fényképezve, építve, kitalálva és komponálva képeket és tárgyakat, határtalan fantáziáról téve tanúbizonyságot. A kiállítás igyekezett e szerteágazó, roppant gazdag oeuvre valamennyi szeletét bemutatni, egyedül a filmet elhanyagolva, pedig ott is úttörő szerepet játszott a mester: – az ős-fotogram-filmet például ő csinálta meg 1923-ban *Visszatérés az értelemhez* címmel, úgy, hogy az exponálatlan filmcsíkot telerakta mindenféle apró tárggyal, megvilágította és előhívta, amiből a filmvásznon óriási „hóesés" keletkezett.

Man Ray művészettörténeti megítélésében nagy súllyal esnek latba a nevéhez fűződő mediális experimentumok (az aerográfiától a rayogramon keresztül, a telefotó hatását keltő divatfotóig), s kevésbé festészeti munkássága, melyben nemigen találta meg a maga egyéni útját a különféle hatások és befolyások között. A bemutatott számos kép alapján igazat kell adni *René Passeron*nak, aki szerint ha Ray csak festőként tevékenykedett volna, akkor ma bizonyosan nem a szürrealizmus legjelentősebb művészei között tartanánk számon.

Igazi szürrealistává és dadaistává azonban mégiscsak a

Várszínház Galéria I. Színház u. 1-3. Megközelíthető a Várbusszal a Moszkva tértől a Korona cukrászdáig. A kiállítás megtekinthető: 2001. április 6-tól május 6-ig. Mindennap 14–18 óráig, ünnepnap 10–18 óráig. Nincs szünnap!

varga

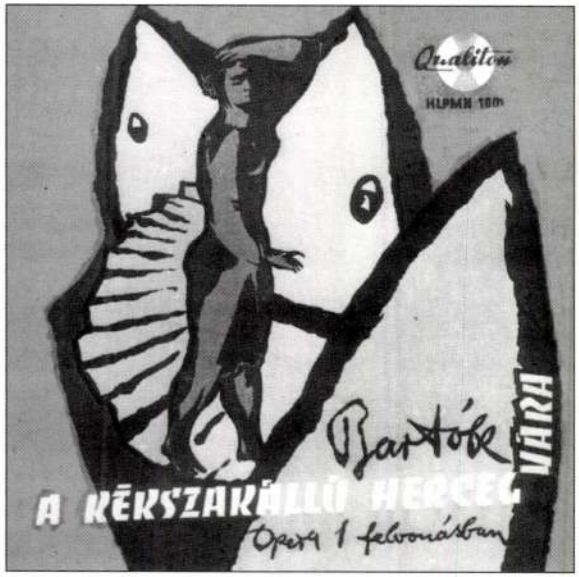

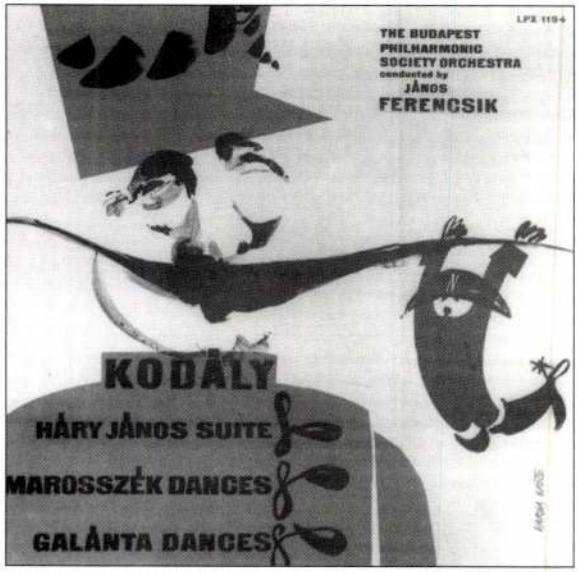

A VÁRSZÍNHÁZ GALÉRIA MEGHÍVJA ÖNT ÉS KEDVES HOZZÁTARTOZÓIT

VARGA GYŐZŐ GRAFIKUSMŰVÉSZ 50 ÉVES MUNKÁSSÁGA 1951–2001

című

ÉLETMŰ KIÁLLÍTÁSMEGNYITÓJÁRA

2001. ÁPRILIS 6-ÁN, PÉNTEKEN **5** ÓRÁRA A VÁRSZÍNHÁZ GALÉRIÁBA

(Budapest I., Színház u. 1-3.)

Megnyitja:

SZEPES HÉDI

művészettörténész

Közreműködnek

A MŰVÉSZ VENDÉGEI

verssel, zenével

A bölcsességnek sokféle meghatározását adta már meg az emberi gondolkodás tudománya. Ennek a sokféle meghatározásnak azonban minden korban volt, s maradt egy közös magva: azt gondolták és mondták bölcsnek, aki tisztába tudott jönni saját magával, aki tudta önnön határait, s volt ereje ezekhez a határokhoz igazítani vágyait és szándékait. Ezért gondolom, hogy nem hízelgés és nem nagyotmondás, ha Varga Győző tervezőgrafikusi életművét áttekintve azt mondom róla: bölcs ember oeuvreje ez. Ráadásul egy különösen nehéz terepen. Mert mit tehet a kiszolgáltatott tervezőművész, akinek a megrendelője szab feladatot? Semmit. Semmit? Dehogyisnem tehet! Megtanulhat egy fontos szót: azt, hogy **nem**. Hogy nem vállal bármit. Hogy nem vállal idegen stílust, csakis a magáét. Varga Győző klasszikus irodalmi alkotásoknak adott testet – kötést, födelet, illusztrációt. Hanglemezborítókból is csak a komoly muzsika korongjaihoz valókat választott megvalósítani. Plakátokból pedig egyetlen fajtát: a színházi estékre hívogatót. És mit ért el végül is Varga Győző evvel a bölcsességgel, evvel a visszafogottsággal? Ha „korunk szavára" hallgatva a zsebében kotorásznék, azt kellene mondanom, bizony semmit, szegény maradt, mint a magyar értelmiség legnagyobb része. Ha azonban nem a vagyonát számlálom, hanem a munkásságából biztosan fennmaradó alkotásokat, bizony mondom, pont fordítva áll a helyzet, Vatga Győző gazdag ember. Mindent megmutathat, amit csak csinált és büszke is lehet mindenre. Pedig százakra megy az opusainak száma mindegyik műfajában. Kikutatva őket a könyvespolcainkon, a lemeztárolókban, számba véve emlékezetünkben, újra meg újra meg kell állapítanunk, Varga Győző tervezőgrafikusi munkásságából teljesen hiányoznak a „megbocsátani-való" zsengék: magasan kezdett eleve, és máig, hetvenen felül is bírja erővel. Isten éltesse!

Horváth György művészettörténész
Magyar Nemzeti Galéria h. főigazgató

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

1021

Varga Győző

DÉLUTÁNI HANGULAT

Varga Győző

Erkel Színház: Figaro h
(Ifj. b., III. s. 1. ea.,
Traviata (Basilides—Los
1. ea., 7), **Vígszínház:**
riport (7), **Pesti Szính**
tonov (7), **Operettszính**
ányvásár (du. fél 3, é
József Attila Színház:
históriák (7), **Thália**
Jogászok (7), **Vidám**
Nyitott ablak (7), **Mil**
Színpad: — Pécs: Hogy
vább! (du. 5 és fél 9),
Miklós Színpad: Szerelmeskedések (du. 5), **Bábszínház — Népköztársaság útja:** Óz (de. 11 és du. 4), **Jókai tér:** Jancsi és Juliska (de. fél 10), **II. ker. Műv. Központ:** Bohóc rókák (de. 10), **Fővárosi Nagycirkusz:** Cirkusz '81 (de. 10, du. fél 4 és fél 8).

Orfeusz alászáll (7), **Operettszínház:** Mongol ünnepi műsor (7), **József Attila Színház:** Éjféli lovas (7), **Thália Színház:** Csak semmi szenzáció (7), **Vidám Színpad:** Maszlag (7), **Radnóti Miklós Színpad:** Szerelmeskedések (7), **Fővárosi Nagycirkusz:** Cirkusz '81 (fél 8).

átványosság a BNV-n

R
W

A Lenfonó és
rmékeinek bemutatóját
igetén tekintheti meg.

ót lézer-show színesíti.
denkit szeretettel vár a
BUDA-FLAX

MOTOROS és VITORLÁS

Kishajóvezetői tanfolyam
(20 méteres hajóhosszig)
Havi rendszerességgel

Tanfolyamok időbeosztása:

- Elméleti oktatás: **kedd** és **csüt.** 17–20 (7 alkalom)
- Gyakorlati oktatás: **kedd** és **csüt.** 14–17 óráig

Vitorlás vizsga is Budapesten

Tanfolyamdíj:

• motoros (elmélet + gyakorlat)	47 000 Ft
• motoros + vitorlás elmélet	68 000 Ft
• vitorlás gyakorlat	26 000 Ft
• vizsgadíj	4 000 Ft

Bp. Hajógyári-sziget, Wiking Yacht Club
Tel.: 388-8344, 250-3958, fax: 250-3950

MAJOR PRESS MÉDIA

FAJOVÉDELMI FORUM

Bizalmatlan győriek

KISS GÉZA

A gyárbezárás a Danone ígérete szerint elmarad ugyan, ám a hétfőn megrendezett újabb győri demonstráción mégis másfél ezren jelentek meg. A szakszervezetek által szervezett tüntetés résztvevői szerint az írásbeli garanciák nélküli ígéret könnyedén elszállhat, ezért nem okafogyottak a további megmozdulások sem.

– Az édeskés kekszillat egy évszázada leng Győr Sziget nevű városrésze felett, és reményeink szerint még legalább száz évig érezni fogják az itt lakók, miként a 2-es busz is kekszgyári dolgozókkal telik meg a műszakváltások idején – mondta az egybegyűlteknek a gyári szakszervezet vezetője. *Dombóvári Lajosné* szerint június 29. előtt – amikor remélhetőleg valóban írásos garanciákat kapnak – a gyárkapun belül és kívül egyaránt fenn kell tartani a készültséget. Az országos felzúdulás, az üzem megtartásáért kifejtett, széles körű összefogás eredménye egyelőre csak a remény. – Biztosat csak akkor tudhatunk, ha a beígért tárgyalásokra a franciák valóban olyan tervekkel állnak elő, amelyek szavatolják a hungarikumként számon tartott győri kekszтermékek jövőjét – mondta.

Szamosi Gusztáv a Danone csoportnál dolgozók fővárosi szakszervezetének képviseletében ugyancsak óvott az elhamarkodott örömtől. Mint mondta, tapasztalataik nem túl rózsásak. A multinacionális cég vezetői bőkezűen ígérnek, de a tettek nem mindig esnek egybe ezekkel az ígéretekkel. Éppen ezért a dolgozók összefogására van szükség. Főként mindenre garanciát kell kérniük a győrieknek.

A visszafogott szakszervezetis felszólalások után egy nyugdíjas kekszgyári dolgozó kért szót. Mint mondta, büszke, hogy az országban első ízben éppen volt üzeme bezárása kapcsán bontakozott ki ilyen méretű tiltakozási hullám. Kijelentette: – Megmutattuk a franciáknak, hogy a magyarok nem birkák, képesek az érdekérvényesítésre.

A résztvevők végezetül egy petíciót fogalmaztak meg, amit a rendezvény után átadtak a Danone helyi vezetőinek. A meghívás ellenére a cég irányítói ezúttal is távol maradtak, elutasították a nyilvánosságot. A demonstráción felolvasták a francia szakszervezetek üdvözletét is (magukat a küldötteket azonban hiába várták, a tüntetés időpontjáig nem érkeztek meg Győrbe). Majd újabb aláírások százai kerültek az ívekre, és a gyűjtést a május elsejei ünnepségeken is folytatták.

RENDKÍVÜLI PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a 2001 szeptemberében induló rendőr és határrendész szakképzésre

A Belügyminisztérium rendészeti szakközépiskolái **érettségire épülő, kétéves nappali tagozatos** képzést indítanak **rendőr,** illetve **határrendész szakképesítés megszerzésére.** Az iskola elvégzése a végzett tanulókat a rendőrségnél, illetve a határőrségnél tiszthelyettesi, zászlósi munkakör betöltésére jogosítja.

2001. május 1-jéttől rendkívüli felvételi eljárás indul. A rendkívüli felvételi eljárás keretében 2001. augusztus 3-ig lehet jelentkezni a következő rendészeti szakközépiskolákba:

Adyligeti	Rendészeti Szakközépiskola	2094	Nagykovácsi, Külterület 29.
(Levelezési cím: 1286 Budapest, Postafiók 9.)			
Budapesti	Rendészeti Szakközépiskola	1101	Budapest X., Kerepesi út 47-49.
Csopaki	Rendészeti Szakközépiskola	8229	Csopak, Nosztori major
Körmendi	Rendészeti Szakközépiskola	9900	Körmend, Alkotmány út 5.
Miskolci	Rendészeti Szakközépiskola	3501	Miskolc, Szentpéteri kapu 78.
Soproni	Rendészeti Szakközépiskola	9400	Sopron, Táncsics Mihály u 8–10.
Szegedi	Rendészeti Szakközépiskola	6728	Szeged, Bajai út 14.

Az egyes rendészeti szakközépiskolák a következő szakképzéseket indítják:
rendőr: Budapest, Csopak, Miskolc, Sopron, Szeged,
határrendész: Adyligeti, Körmend, Miskolc, Sopron, Szeged.

A rendészeti szakközépiskolára jelentkezhet, aki **18. életévét 2001. év végéig betölti, de nem idősebb 33 évesnél,** magyar állampolgár (vagy bevándorlási engedéllyel ren-

G-monitor

A Mol tervei Romániában

MTI

Idén a Mol hétmillió dollárt tervez fordítani hálózatának bővítésére Romániában – közölte *Kosza Aliz,* a Mol Romania vezérigazgatója a Mediafax hírügynökséggel. Elmondta: ebben az évben négy új benzinkutat építenek Romániában, ahol jelenleg 36 saját és négy franchise rendszerben működő töltőállomása van a magyar olajtársaságnak. Ezzel együtt a Mol romániai befektetései az év végére megközelítik a 85 millió dollárt.

A Ziarul Financiar című román gazdasági napilap *Áldott Zoltánt,* a

A Mol romániai leányvállalata továbbra sem nyereséges. A romániai Mol-kutak havonta átlagosan 200 ezer tonna üzemanyagot forgalmaznak, amelyet alapvetően a Petrom és a Lukoil romániai finomítóitól szereznek be. A romániai Mol-kutak műszaki adottságai lehetővé teszik az Euro–3 szabványnak megfelelő üzemanyag forgalmazását is. A társaság az év közepére tervezi elkészíteni azt a tanulmányt, amely alapján döntenek arról, hogy az Euro–3 üzemanyagot honnan szerzik be.

A Mol – akárcsak a Romániában tevékenykedő többi külföldi

gött. A Mol később Románia egész területét átszövő, korszerű, sokrétű szolgáltatást nyújtó töltőállomáshálózatot és kiszolgálórendszert akar kiépíteni, amelytől nyolc-tíz százalékos piaci részesedést remél.

Romániában a Mol térségbeli riválisa, az osztrák OMV is erőteljes fejlesztésekbe kezd. Az idén húszmillió, öt év alatt pedig 160 millió dollárt kíván befektetni a román piacon. *Vlad Seitan,* az OMV romániai kereskedelmi igazgatója elmondta: az idén húszmillió dolláros beruházással tizenkét új benzinkutat akarnak nyitni Romániában a meglévő 18 mellett. A tervek

VARGA GYŐZŐ

Színházi plakátok, lemezborítók

MAGYAR NEMZET 2001. 05. 02

Varga Győző grafikái a Várszínház Galériában

P. Szabó Ernő

Szinte üstökösként tűnt föl a hatvanas évek elején *Varga Győző* grafikusművész: 1960–65 között hat alkalommal kapta meg a Szép magyar könyv díjat. A sikert még értékesebbé tette, hogy akkoriban a magyar grafika legjobbjai foglalkoztak könyvművészettel. Azt, hogy nem csak hazai pályán érhet el sikert a magyar művész, azok a díjak bizonyították, amelyeket rangos külföldi rendezvényeken nyert: 1965-ben Angliában aranyérmet, Franciaországban Chaarles Cros-díjat kapott. A sikerek azután itthon és külföldön is folytatódtak, évtizedeken keresztül – Varga Győző majdnem fél évszázados életműből adhat ízelítőt a Várszínház Galériában rendezett kiállításán; miközben ma is gyarapítja művei sorát.

Azok közé tartozik, akik egyszerre dolgoznak alkalmazott grafikusként, s művelik az autonóm grafikát. A fogalmak azonban aligha érzékeltethetik megfelelően tevékenysége sokszínűségét, hiszen az alkalmazott grafikán belül is külön területet jelent a plakátművészet, a könyvtervezés, az illusztráció. Vagy inkább jelentett? Hiszen mire például a magyar kulturális plakát megszerezte azt az elismertséget, amely kijár neki, léte végveszélybe került, s nincsenek könnyű helyzetben az igényes tipográfusok, illusztrátorok sem. Az óriásplakátok korában vizuális

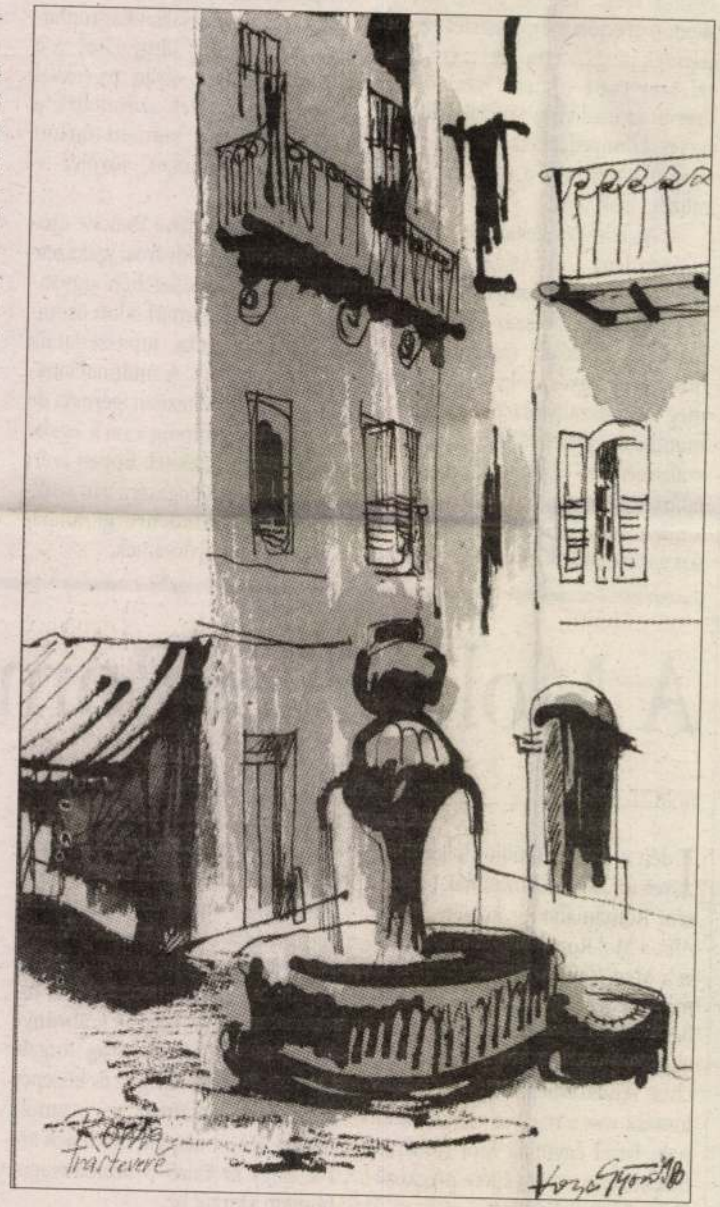

Róma – Trastevere

és verbális sémák működnek, amelyek nem erősítik a nézői igényességet, ennek következtében újra háttérbe szorulnak az alkalmazott grafika alapértékei.

Például a tömörség, a tiszta, jól tagolt képi beszéd. Márpedig Varga Győző plakáttervezői munkásságában döntő szerepet játszik a tömörítőképesség, az emblematikus fogalmazásmód, míg illusztrációinál szívesen választja a részletezőbb, a rejtett mozzanatokat is feltáró fogalmazásmódot. Előbbire jó példa az a plakát, amelyet *Gogol* Egy őrült naplója című darabjához készített a Pesti Színháznak, a Várszínház Csíksomlyói passiójának régi imádságoskönyvek metszetei által inspirált plakátja, vagy a legismertebb munkái közé tartozó plakát a Macskák Madách Színház-beli előadásához.

Munkái közül kiemelkedik az a tizennyolc lapos sorozat, amelyet a Háry Jánoshoz készített 1988-ban a kecskeméti Kodály Intézetnek. Mesélőkedv, részletgazdagság, humor jellemzi a nagyabonyi obsitos történetét megidéző rajzokat, amelyek Varga Győző munkásságának eddig nem említett területéhez, a hanglemezborító tervezéséhez is átvezetnek. Éppen a Háry János lemezborítójának különböző változatai jelzik, milyen különböző módokon képes megoldani a feladatot – hiszen az alkalmazott grafikus mindig feladatokat old meg, hol a történet anekdotikus elemeit, hol a daljátékot átható folklorisztikus szellemiséget, hol a morális igazságok általános érvényét emelve ki.

Legismertebb hanglemezborítói közé tartoznak a Bartók- és Kodály-összkiadás darabjai. Az előbbin a zeneszerző különböző életkorban készült fotóinak reprodukálása mellett kizárólag tipográfiai eszközöket használ, közöttük *Bartók* aláírását, az utóbbi mintegy különböző korokat, kulturális rétegeket képviselő képi idézetekkel érzékelteti az életmű gazdagságát. A képidézet általában is fontos számára: *Liszt* Magyar rapszódiájához például *Izsó Miklós* Táncoló juhászát társította, megháromszorozva, Oidipus király arcvonásai egy antik görög kerámia formáiba foglalva jelennek meg. Amilyen természetesnek veszi, hogy görög vázafestmény rajzából induljon ki *Monteverdi* Odüsszeusz hazatérése című művének plakátján, olyan magától értetődően használja föl a népi faragás formáit a magyar népzenei hanglemez borítójánál.

A különböző kultúrák, művészeti rétegek iránti fogékonyság jellemzi a rajzoló Varga Győzőt is, ahogyan azt külföldi tanulmányútjain készült rajzainak, vázlatainak sora jelzi. Elsősorban Itália áll hozzá közel, a római, a velencei, a toscanai részletek tanúsága szerint itt találta meg az élet és a művészet olyan természetes kapcsolatát, amelynek kialakítására művészként maga is törekszik.

M.D.K.

Varga Gyula
grafikus

Rézkarcaival vesz részt a kiállitásón.

Magyar Nemzet, 1959. nov. 3.
Hajdú Béla: Mozaikkep az V. miskolci országos: ..Ml

M.D.K.

Varga Gyula
festő

A bayreuthi fesztivál~~ki~~állításra
képei részt vettek.

Művészeti életünk. — 40 kép.
Művészet, 1960. november.

Varga Gyula
grafikus

M.D.V.

Reikarcairól irnak.

D. Fehér Ibursa: A rajzművészet ifjú meslevei
Magyar Ifjúság, 1960 ápr. 30.

Varga Gyula, grafikus MDk

A Csók-galéria grafikai kiállításán kiállított műveit – Menekülő, Bevégeztetett – jellemzi, hogy „a legyszerűsített formákat lendületes rajzzal fogja össze!"

P.T.: Jegyzetek kiállításokról

9.l

Népszabadság. Bp. 1960. júl. 22. [vidéki]

MDK

Varga Gyula

Emberek, rk.

Földosztás, rk.
Uj lakóház épitése, rk.

VIII. M.Képzőmüv. Kiáll. Mücs. 196o. ápr.

MDK

Varga Gyula

Külszinfejtés, rk.

Dolgozó emberek között, képsőm. kiáll.

Ernst Muz. 1968. jan.

MDK

Varga Gyula

Menekülők, repesztés

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

N.Gal. 1965.

Varga Gyula

„Bevégeztetett" /grafika/ c. lapja az V. miskolci országos kiállításon.

Hajdu Béla: Az V. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás
Északmagyarország 1959. okt. 31. 5.1

Varga Gyula

„Selmec bánya 1906 aug. 30"

(vízkaru, rajzó)

Nagyar Hírság 1963 XI. 16

MDK

Varga Gyula

Emberek, rézk.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. Műcs. 1962. 25.l.

MDK

Varga Gyula

4. m. plakát kiáll. Mücs. 1961.

4. m. pl. Mus. 1961.

MDK

Varga Gyula

Emberek, repr.

1. Miskolci O. Grafikai Biennale 1961.

MDK

MDE

Varga Gyula

Emberek, rk.

Külszinfejtés, rk.

1. Második G. Grafikai Biennale 1961.

Varga Gyula

Emberek, TK.

Kulcsinfejtés, TK.

MDK

Varga Gyula

Menekülők, repesztás

Bevégeztetett, akvatinta

M.Képzőművészek grafikai és kisplasztikai kiáll.
1960. jun. Csók Galéria

Varga Gyula

MMK

Szerepelt a bratislavai Pedagógiai Könyvtár és a prágai Magyar Kultura által rendezett kiállitáson Bratislavában.

Bárkány Jenőné: Uj magyar grafikák kiállitása.

"Uj Szó"/Bratislava/. 1
Sajtófigyelő anyaga dátum nélkül.
/Valószinüleg 1963. jun. 11.

MDK

Varga Gyula

gyakori látogatója a művésztelepnek.

Varga Imre: Tokaj művésztelepe.
Napjaink. 1962. aug. 1.

Varga Gyula
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

SZOC. MŰVÉSZETÉRT

1962 VII 7
1021

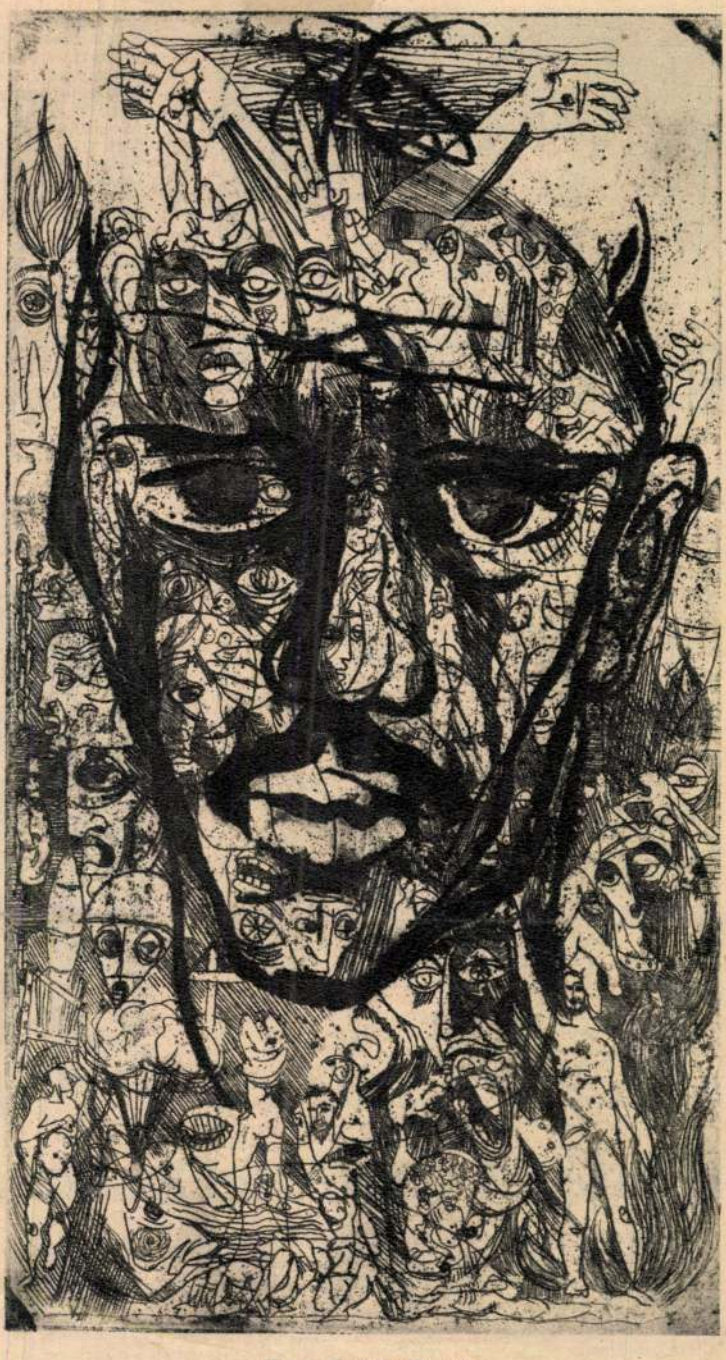

Varga Gyula: Háború

LESZERELÉST AKARUNK ÉS BÉKÉT!

Július 9-én ül össze Moszkvában a leszerelési és békekongresszus mintegy 2500 küldöttje és résztvevője, hogy az egész emberiséget érintő fontos problémákban állást foglaljon. A hat napon át tartó kongresszus napirendjén az általános és teljes leszerelés kérdése, a gyarmati sorban élő népek függetlenségi harcának segítése szerepel. A tanácskozáson államfők, kormányférfiak, tudósok, írók, művészek, a világ békemozgalmának különböző foglalkozású, de legaktívabb harcosai tolmácsolják népük békeakaratát, emelik fel tiltakozó szavukat az imperialista nagyhatalmak háborús tervei ellen.

A magyar békemozgalom harminc tagú küldöttséggel képviselteti magát a kongresszuson. A delegáció tagjai között van a magyar művészek közül Benkő Gyula, Bulla Elma, Kisfaludy Stróbl Zsigmond, Nádasdy Kálmán, Pátzay Pál és Petrovics Emil.

Helsinkiben jártunk

A Magyar Állami Operaház balettegyüttese 1962. május havában Helsinkiben vendégszerepelt az ottani operaházban rendezett fesztiválon. A finn fővárosban nyolc előadást tartottunk. Két estén át a „Giselle" II. felvonása, a „Csodálatos mandarin" és a „Furfangos diákok" volt műsoron, három estén át a teljes „Gajane" és három estén át egy különböző számokból álló koncertműsor, amelyben a magyarokon kívül a finn operaház szólótáncosai, valamint a Szovjetunió három vendégművésze (R. Sztrucskova, J. Zsdanov és A. Lapauri) is fellépett. Bemutatott balettjeinknek szakmain kívül nagy közönségsikere is volt. Kekkonen elnök is megnézte mindhárom műsorunkat. Ugyancsak meleghangú méltatást kaptunk a sajtóban is.

A finn balett most fogja ünnepelni működésének negyvenedik évfordulóját. Az Állami Operában működő balett iskola oldja meg az utánpótlás kérdését. Ide a felvétel hétéves korban történik, a képzés kilenc évig tart, az oktatás ingyenes. A balettnövendékek létszáma jelenleg száz fő. A szokásos lemorzsolódás után évente egynéhány taggal növelik ezekből az együttest. Férfitáncosban hiány mutatkozik, kevés fiú jelentkezik a balettiskolába. Fiúosztály jelenleg is csak egy van. A hiányt most úgy oldják meg, hogy a karban — a sok átöltözés mellett — még fiúruhába öltöztetett lányok is táncolnak.

A tánckar létszáma a jelenben mintegy 35—40 főre tehető, ebből csak egyharmad rész férfitáncos. Négy szólótáncosnő van és négy szólótáncos. Balettmester George Gé, aki mind pedagógiai, mind koreográfiai vonalon több évtizedes munkája alatt szép eredményeket ért el. Asszisztensei a szólisták-

gusa a finn operá lés mind az opera kott dolog a finn között nemcsak eg tesek is vannak. S mert nemcsak az ből fakadt, hane adódott.

A táncosok érdeletve a szakszerv 45 évtől kezdődőe valaki tovább óh akadálya. Nyári 1-től augusztus mintegy 200 műbő rettekből és balet tató átlagosan ké egész estét betö balettből áll. A Sylvesterson, Ko szkij, S. Lifar en

Finn balettmüvé ban Virpi Lari — Alul. a „K prím

ÚJ FELADATOK új módszereket teremtenek

Szabolcs-Szatmár megye dolgozóinak túlnyomó részét a mezőgazdaság foglalkoztatja. Az elmúlt évek nagy változása falun, a gazdasági, kulturális és társadalmi élet minden területét közvetlenül érintette megyénkben.

Munkánk politikai fontosságának tudatában igyekszünk a tőlünk telhető legjobbat nyújtani, és lehetőségeinkkel segíteni az új úton járó parasztságot. Nem valami vállalati önös érdek, hanem e cél vezetett, amikor *a termelőszövetkezeti bérletek* forgalombahozását elhatároztuk. A bérletek az egész esztendőre szólnak. A szövetkezeteknek módjuk van a kulturális alapból megvásárolni. A bérlettel a gazdaságok vezetői kettős célt is elérhetnek: felhasználhatják ösztönzésképpen, a munkában kiválóak jutalmazására, ugyanakkor szervezett formában gondoskodhatnak a tsz-tagok politikai és általános műveltségi színvonalának emeléséről.

A bérletrendszernek nagy sikere van megyeszerte, rövid idő alatt többszáz darabot vásároltak meg. Néhány kiragadott példa: Mátészalkán 40, Tiszalökön 16, Nyírbátorban 14, Kömörön 12, Panyolán 12, Basahalmon 10 bérlet van a helyi szövetkezetek tulajdonában. Sajnálatos viszont, hogy egyes gazdasági vezetők, nem ismerve fel a filmekben rejlő nevelőerőt, elzárkóztak a bérletek vásárlásától. A termelőszövetkezeti bérlet rendszert példánkra szintén bevezette *Pest és Vas* megye.

Az ifjúság számára, hasonló céllal, szintén kibocsátunk kedvezményes árral mozibérletet. Növelni kívánjuk a fiatalok számát a filmelőadásokon. Már eddig is értünk el e téren eredményeket. 1961 első három hónapjában 41 ezer, 1962 hasonló időszakában pedig ennek csaknem a duplája: 81 ezer fiatal tekin-

mak

Varga Gyula

rajza

Uj Irás, 1962 6. sz 617. L

mdk

Varga Gyula: fémműves cigány

1940 óta nem öntött fokost

1942-43 óta már nem öntött bizogányt.

Sulászkampot 1940-ben öntött utoljára.

Fokost pásztoroknak és tanyási legényeknek

zokták önteni

Bakó Ferenc: A Tiszaigari cigányok fémművessége

Néprajzi Muzeum Évkönyve, 1954, 246-247 l.

mdk

Varga Gyula feinüves cigány
sz. 1889.

szerint apja, nagyapja is ismerte a rézöntést.

Bakó Ferenc: A Tiszaigari cigányok feinüvessége
Néprajzi Muzeum Évkönyve: 1954, 241. l.

mdk

Varga Gyula és Penti Florian
idősebb fémműves cigányok

ismerték a rézöntés technikáját. Rézből négy eszközt öntöttek: csengőt, buzogányt juhászkampot és fokost.

Bakó Ferenc: A tiszaigari cigányok fémművessége.

Néprajzi Muzeum Évkönyve, 1954, 241. l

Mák

Varga Gyula

Kutyamütét: fénykép

Jelenkor 1958. Pris 3. sz 96. l. sztár

Varga Gyula

grafika

-Öregek- c. vetrója a Budapesti Hírlapban

Budapesti Hírlapban
1980 dec. 16.

Varga Gyula: Öregek

— Megbolondult! Egy hónapig volt távol, miért nem akkor nősült?

— Már bocsánatot kérek, csak nem fogom elrontani a szabadságomat?!

★

Egy férfi minden reggel egy forintot dob a sarkon ülő vak koldus kalapjába. Amikor egy napon váratlanul korábban ér a sarokra, azt látja, hogy a koldus újságot olvas.

— Micsoda! — dörgött a koldusra. — Hiszen maga egyáltalán nem vak!

— Nagyon kérem, uram, ne izgassa fel magát. Esküszöm önnek, nem olvastam el az újságból egyetlen sort sem. Csak a képeket nézegettem.

Az újgazdag a zeneszobája berendezésére készül. Bemegy egy hangszerboltba, hosszan szemlélődik, majd megszólal:

— Azt a vörös trombitát és a fehér harmóniumot kérem!

Az eladó pillanatnyi döbbent csönd után:

— A tűzoltókészüléket megkaphatja, de a fűtőtestnek maradnia kell.

★

— Mondd, mama! — kérdezi Karcsi az Operában. — Az a bácsi miért fenyegeti botjával a nénit?

— Az a karmester, és nem fenyeget senkit.

— Hát akkor miért visít a néni?

Varga Gyula

Maupassant novellákhoz ill. I., rk.

" " " II., "

" " " III., "

Grafikai Kiáll. Képzőm. Főisk. 1963x

1964.

Varga Gyula

Kaspersen: novellákos III. 1., tk.

" " " II., "

" " " III., "

Varga Gyula MDK

Emberek, rézkarc

Felszabadulásunk 15. évfordulója c.sorozatból

Földosztás, rézkarc

Uj lakóház épitése, rézkarc

Mücsarnok 1960 VIII.Magy. Képzőm. Kiáll.

Varga Gyula
fotós

MDK

Fotói díszítik a lapot.

~: Megjelent a jelenkor harmadik száma
Dunántúli Napló, 1959. febr. 19-5 lap.

MK

Varga Gyula

megjelent a művésztelep megnyitásán.

--: Hajdúbihari Népújság. 1964 jul. 28.

--: "Kapunyitás a böszörményi művésztelepen."

oktatásügyi Miniszterium.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
418 30
Ér.: 1930 év szept. hó 18 n.

Vargaguta
Autoverso
1924-26

Zimnik 1930
89. l

A m. kir. vallás- és köz

és ügyszám alatt a keb.

rendeletének másolata:

-asitom a

müépitész

részére /:lakik: Budapest

Visegrádra és vissza

utazása alkalmával felmer

kiállitott és számvevőség

alapján /:35:/ P.

50 fillért a 127.689

utaljon ki.- Budapest, 1

A miniszter rendeletéből:

Varga Gyula MDK

Emberek, rézkarc

Műcsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

Varga Gyula, grafikus 7 Dk

Miniatür karcai szépek,
tiszta egyszerűségűek.

Rózsa Gyula: Grafikusnövendékek kiállítása
a Képzőművészeti Főiskolán 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1964. jún. 6.

Varga Gyula

Nagyváthy János - rézkarc Bp. 1962.
245x193 mm. 100.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 209.l.

VARGA GYULA/

1.) Emberek[x] sérkarc 26.7x14.6

2.) Külsőrinfejtés -"- 33.5x24

[x] reprodukció a katalógusban

Miskolci országos grafikai biennálé I. /Kat. bev.: D. Fehér Zsuzsa / Miskolc, 1961.

Varga Gyula

Kaposmérőn él

Kerejel az alábbi tárlaton

Kaposváron

N. N.: Pedagógus festők kiállítása

Somogyi Néplap 1969 VI. 20.

Varga Gyula 2.

Parasztudvar - szines rézkarc Bp.1961.
170x290 mm. 90.-Ft.

Szállitás - rézkarc Bp.1962.
295x390 mm. 110,-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 226.1.
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

Varga Gyula 1.

Ecsedi Külfejtés - rézkarc Bp.1961
330x247 mm 87.-Ft.

Nagybátony - rézkarc Bp.1961.
245x330 mm 87.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 226.l.
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

MDK

Varga Gyula

Galambok, rk.

Tanulmány, rk.

11. M. Képzőm. kiáll. Mücs. 1968.

Varga Gyula

Diszőrség - rézkarc Bp.1962.
293x 203 mm 100.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 245.l.

Varga Gyula, grafikus MDh

A fiatal Művének Klubjában megvitatták önálló tárlatát, mely 25 képből áll. Kiemelkedőnek találták a Pihenő, a Menekülő c. képeket, a Maupassant illusztrációkat, a Háború-sorozatot s'az Emberek c. rézkarcot.

2.

— : Ma hallottuk

ESTI HIRLAP, bp. 1962. máj. 19.

Varga Gyula, grafikus 704

Kiállítást rendez nov. 15-én a Műszaki Egyetem KISZ klubjában.

– : Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. nov. 15.

Varga Gyula grafikus
(Bp. 1935 –

A Képzőművészeti Főiskolán Ék Sándor, Rayler Károly,
Barcsay Jenő tanítványa volt 1949–1953 között

Kiállítása a Csók István Galériában

Bp. 1979. ~~[illegible]~~ február 15 – márc. 1.

– katalógus a könyvtárban –

Vanga Gyula, grafikus

□ VARGA GYULA grafikusművész kiállítását Bozó László, a Magyar Rádió főrendezője nyitja meg holnap délután fél 6-kor, a Csók Galéria grafikai termében.

– Vanga Gyula, 2

Esti Hírlap, Bp. 1979. febr. 14.

Varga Gyula

Felhőnéző

Varga Gyula: Felhőnéző

Népszava, 1978.április .1.
7.old.

Varga Gula

A kiállításon mintegy másfél évtized termésből válogatott munkáiból sok illusztrációnak hat.

Hanaugozó Márta: Varga Gula grafikái.
Új Tükör, 1979. március 4-4. lap.

Varga Gyula

Varga Gyula grafikáit 14 esztendei szünet után újra kiállította. Bemutatta munkáit a Csók István Galériában

Szarangozó Márta: Varga Gyula grafikái
Ujfalu, 1979. március 4 – 7. lap.

Varga Gyula

„Hemingway emlékére"
„ cimű reskarc. (repro)

Aaromgozó Márta: Varga Gyula grafikái.
Új Tükör, 1979. március 4-4. lap.

Varga Gyula, grafikus

A CSÓK ISTVÁN GALÉRIA grafikai termében március 1-ig tekinthető meg Varga Gyula grafikusművész kiállítása. A tárlaton a művész rézkarcait, rajzait és linómetszeteit állították ki.

—: kl

8.

Népszabadság, Bp. 1979. febr. 22.

Varga Gyula, grafikus-
művész

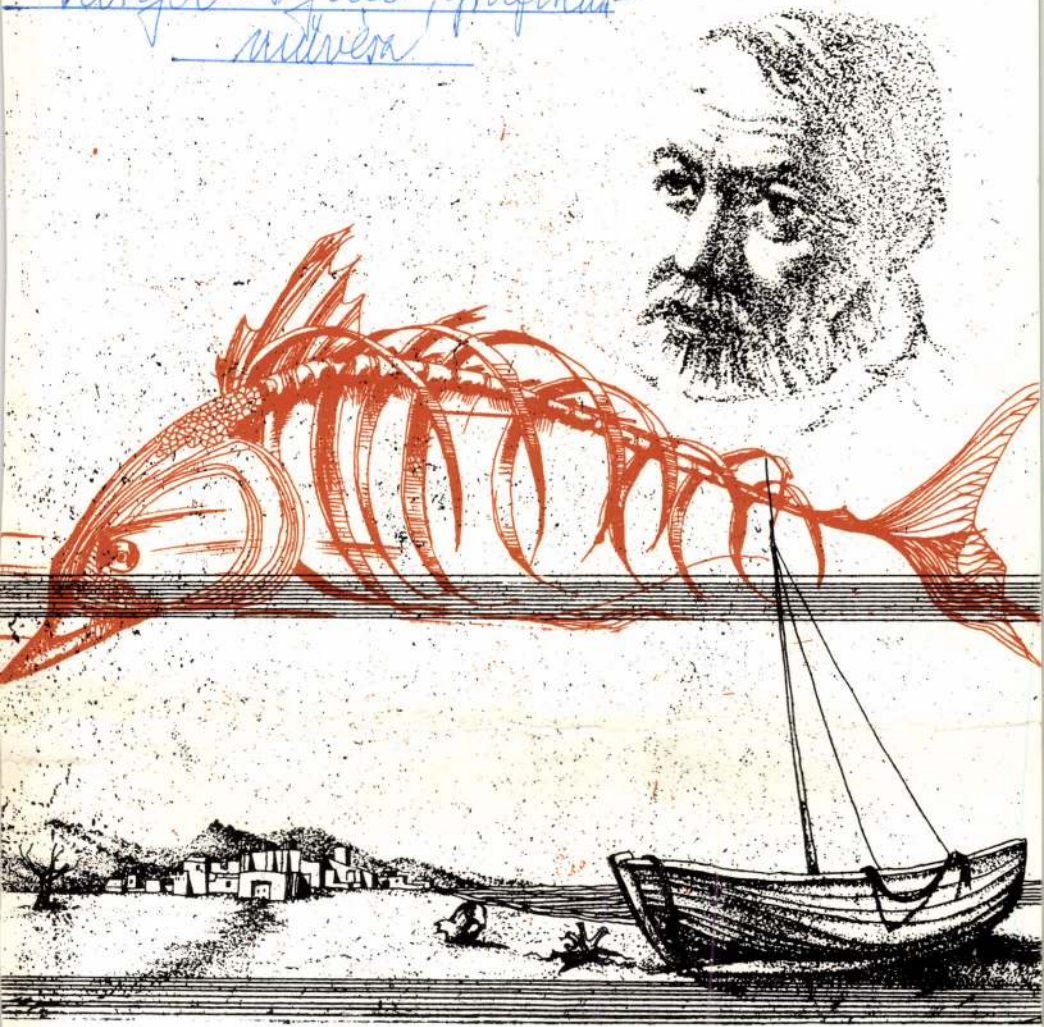

Varga Gyula

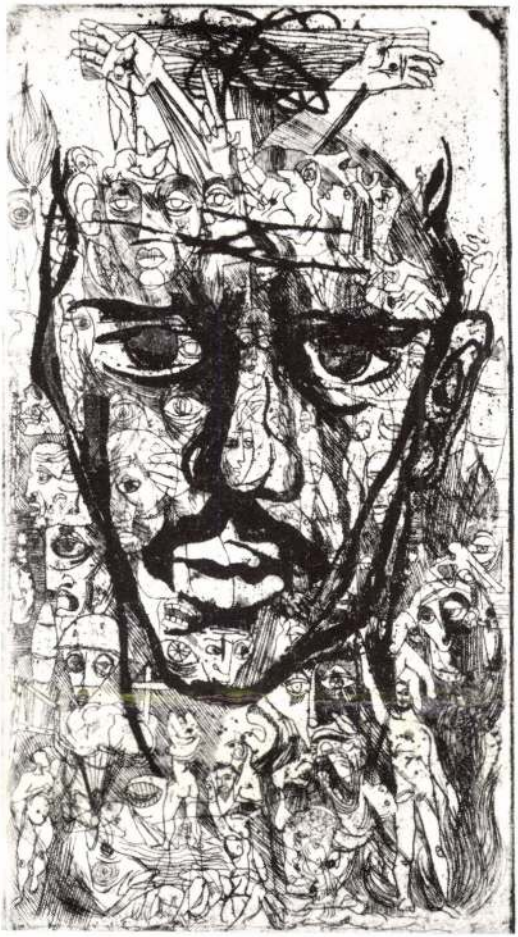

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT
VARGA GYULA GRAFIKUSMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁNAK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1979. FEBRUÁR 15-ÉN CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN FÉL 6 ÓRÁRA
MEGNYITJA:
BOZÓ LÁSZLÓ
A MAGYAR RÁDIÓ FŐRENDEZŐJE, JÁSZAI-DÍJAS
MEGTEKINTHETŐ: 1979. MÁRCIUS 1-IG
HÉTKÖZNAP 9.30—18 ÓRÁIG, SZOMBATON 9—14 ÓRÁIG
CSÓK ISTVÁN GALÉRIA GRAFIKAI TERME
BUDAPEST V., VÁCI UTCA 25.

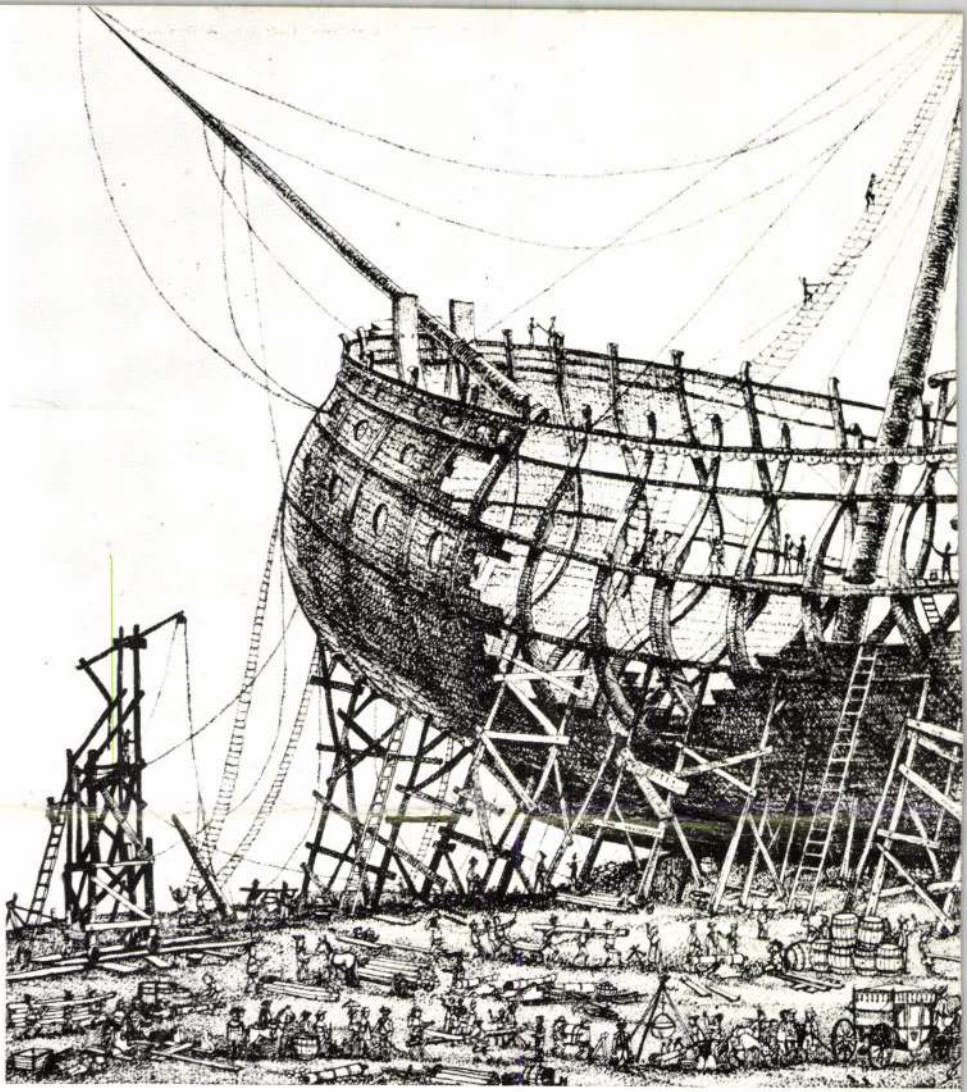

VARGA GYULA 1935 BUDAPEST
TANULMÁNYAIT A KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI GIMNÁZIUMBAN KEZDTE (1949—1953), MAJD A MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI FŐISKOLÁN FOLYTATTA (1953—1959) ÉK SÁNDOR, RASZLER KÁROLY, BARCSAY JENŐ TANÍTVÁNYAKÉNT.
ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSAI:
1961 BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM
1965 FIATAL MŰVÉSZEK KLUBJA BUDAPEST
TOVÁBBÁ SZÁMOS HAZAI ÉS KÜLFÖLDI KIÁLLÍTÁSON VETT RÉSZT GRAFIKÁIVAL

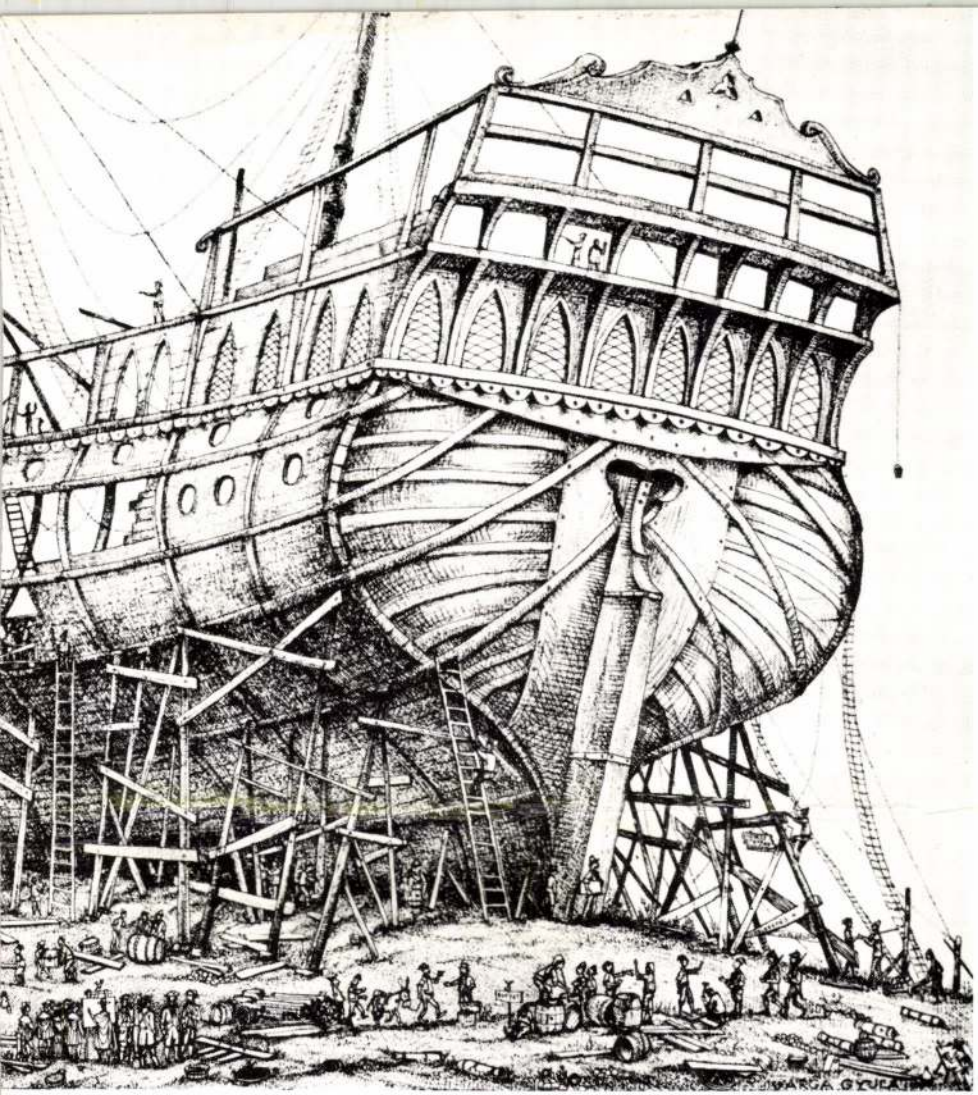

KÜLÖNÖS GONDOLAT VARGA GYULA GRAFIKUSMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁRÓL ÍRNI NEKEM, AKI TÖBB MINT NEGYEDSZÁZADA MINT RENDEZŐ, A HANGOK VILÁGÁVAL FOGLALKOZOM. MI NEHEZEBB, NÉHÁNY VONALLAL VILÁGOT TEREMTENI, VAGY NÉHÁNY SZÍNÉSZ HANGJÁVAL ÉLETET VARÁZSOLNI A SEMMIBŐL?

A MŰVÉSZETBEN NINCS KÖNNYŰ ÉS NEHÉZ. A GRAFIKUS TOLLRAJZÁNAK FELEDTETNI KELL A SZÍNEK HIÁNYÁT, A RÉZKARCNAK VAGY A LINÓNAK BIZONYÍTANIA KELL, HOGY AZ ÁBRÁZOLT VILÁG MÁSKÉPP NEM FEJEZHETŐ KI.

VARGA GYULA JÁTÉKOS MŰVÉSZ. BIZONYÍTJA A **HAJÓÉPÍTÉS**

SZÁZNÁL TÖBB ALAKJA, A **HAJÓMODELL** FINOM MÍVŰ BORDÁZATA, A **SZÖVŐNŐ** LÉGIESSÉGE, A **VILÁGÍTÓTORONY** FURCSA SZIMBÓLUMA.

A VILÁGÍTÓTORONY. A KŐ, A FA, A VAS, A VÍZ, A LEVEGŐ ÉS A FÉNY ÁBRÁZOLÁSA. VONALAK. SOKEZER VONAL. MINDEN TÁRGYSZERŰ, A FÉNY SZÉTSZAKADT PÓKHÁLÓ, A FELVONÓHÍD A SEMMIBE VEZET, ÉS MILYEN POMPÁS FARAGOTT KÖVEK, LÉPCSŐK, EGYENESEN A TENGERBE, FA, ACÉL ÉS VASSZERKEZET. AZ EMELETEN EGY FESTŐÁLLVÁNY ELŐTT MAGA A MŰVÉSZ, SZIKÁR, SZAKÁLLAS ARC, FEJE FELETT EGY SZÁL VILLANYKÖRTE ÉG. ÍGY HÁT INNEN A FÉNY. AZ OTTHON. A KÖRNYEZET, A SZEMÉRMES BELSŐ VILÁG. A VILÁGÍTÓTORONY ELVARÁZSOLT KASTÉLY. JÁTÉK CSUPÁN, A NEHEZEN KITÁRULKOZÓ MŰVÉSZ JÁTÉKOS ÖRÖME.

ÉS MILYEN ÓRIÁSIAK A GALAMBOK A PISZKOSSZÜRKE VÁROS FELETT. BÉKE? IGAZI BÉKE? INNEN A VILÁGÍTÓTORONYBÓL MINDEN MÁSNAK LÁTSZIK. A **MOHÁCS** SOROZAT 5 LAPJÁN A TÖRÖK ÁRNYA MINTHA ALADDIN CSODALÁMPÁJÁBÓL BUKKANT VOLNA ELŐ, LEHELLETÉBEN ELSOROLJA AZT A NÉHÁNY ÉLETBEN MARADT, PARÁNYI, RESZKETŐ, MEZÍTELEN MAGYART.

IN MEMORIAM BALATON — HALCSONTVÁZ, FAGYÖKÉR, KIVERT KUTYA, APRÓ VONALAK ÉS A NAP, MÁR FÉNYE SINCS. UTÓSZEZON, VAGY A MEGJÓSOLT VÉG?

VARGA GYULA JÁTÉKOS EMBER. HA NEM VOLNA AZ, LEHETNE ILYEN NAGY A HAL AZ **ÖREG HALÁSZ** TOLLRAJZÁN, LEHETNE ILYEN DERŰS HEMINGWAY SZAKÁLLAS ARCA ÉS MIT KERES EZEN A RÉZKARCON A HALCSONTVÁZ ÉS A HAJÓ?

INNEN, A VILÁGÍTÓTORONYBÓL EGYSZERRE LÁTNI AZ ÍRÓT ÉS ALKOTÁSÁT. KONDOR BÉLÁT ÉS AZT AZ ŰRT, AMELYET MAGA UTÁN HAGYOTT. A LÉT ÖRÖMÉT ÉS A NEMLÉT ÜRESSÉGÉT.

VAJON MIT ÁBRÁZOL A **PUSZTULÓ FA** SZÍVET ÉS TÜDŐT, AMELYET PÁNCÉLOS FÉRGEK RÁGNAK, VAGY CSUPÁN A FA ODVÁT? AZ ÁGAKON MÉG ÉPEK A LEVELEK. A TÖRZS SEBE GYÓGYÍTHATLAN. ÉLETRE NEM TÁMASZTHATÓ. CSAK ÚGY, MINT A **BEVÉGEZTETETT** FÉRFIALAKJA, AKINEK VAGY MÁR AMELYNEK (?) BALLÁBA OLY FURCSÁN GÖRBÜL, MINT EGY KORHADT FAGYÖKÉR. NEM RÉG MÉG ÉLT. DE MOST MÁR A TERMÉSZET RÉSZE LESZ ÖRÖKRE, MINT A **PUSZTULÁS** BIKACSONTVÁZA.

E KIÁLLÍTÁS RAJZAIT LÁTNI KELL, NEMCSAK NÉZNI, HOGY FELTÁRULKOZZON ELŐTTÜNK EGY SZEMÉRMES MŰVÉSZ BELSŐ VILÁGA, AKI BENNÜNKET FIGYEL A VILÁGÍTÓTORONYBÓL.

BOZÓ LÁSZLÓ

A MŰVEK JEGYZÉKE

RÉZKARCOK

1 HÁBORÚ
2 BÉKE II.
3 BEVÉGEZTETETT
4 MENEKÜLŐK
5 BÉKE I.
6 EMLÉKEZÉS 1944-RE I.
7 EMLÉKEZÉS 1944-RE II.
8 PUSZTULÓ FA
9 AZ EMBER TEREMTÉSE
10 LENINGRÁDI KIKÖTŐ
11 IN MEMORIAM BALATON
12 HEMINGWAY EMLÉKÉRE
13 HAJÓRONCS
14 FREGATT
15 HAJÓÉPÍTÉS
16 VILÁGÍTÓTORONY
17 TÖRÖKVILÁG BUDÁN
18 HAJÓMODELL
19 ÜVÖLTŐ
20 ZÁSZLÓBONTÓ
21 KATI
22 FELHŐNÉZŐ
23 ÁRVÍZ

RAJZOK

1 K. B. EMLÉKÉRE
2 SZÖVŐNŐ
3 ÖREG HALÁSZ
4 BÉKE A VÁROS FELETT
5 A KISKAKAS GYÉMÁNT KRAJCÁRKÁJA
6 ADY: A HALOTTAK ÉLÉN
7 ADY: EMBER AZ EMBERTELENSÉGBEN
8 ADY: MINDEN RÉM RIOGAT
9 ADY: CSÁK MÁTÉ FÖLDJÉN
10 ADY: KÉT KURUC BESZÉLGET
11 MOHÁCS I.
12 MOHÁCS II.
13 MOHÁCS III.
14 MOHÁCS IV.
15 MOHÁCS V.

LINÓMETSZETEK

1 PUSZTULÁS
2 EX LIBRISEK

A FOTÓKAT RÁCZ ENDRE FOTÓMŰVÉSZ KÉSZÍTETTE

KÉP CSAR NOK

78. 87136 Petőfi Nyomda, Kecskemét
Felelős kiadó: Köteles István

Varga Gyula

"Kulich Gyula-emlékmű"
(repro)

Kovács Gyula: Kulich Gyula-emlékmű Békéscsabán.
Művészet, 1978. július – 28. lap.

Varga Gyula

Radnótira emlékezve

Népszava 1978. márc. 26., 8. oldal.

lali párt együttműködésének, ni azt, amit az eddigi négy

Varga Gyula, grafikus

hullám nem emeli jelentősen majd a Tisza szintjét, viszont meglassítja az apadást.

A Tisza most Szolnok alatt tetőzik. Csongrádon ma vagy holnap reggelre várják a tetőzést, de az már nem éri el az 1970-es szintet.

A gondot most nem is a magas vízszintek okozzák a védekezőknek, hanem a *hosszan tartó ár.* Ezért a fő védekezés az átázások, csurgások ellen folyik

2.

Esti Hirlap, Bp. 1979. febr. 16.

Varga Gyula

Külszínfejtés rézkarc

33×25

Dolgozó emberek között kiáll.
Arnst muzeum 1968. ján.

Varga Gyula

Külsőmfejtés rézkarc

53x25

Dolgozó emberek között,
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968.

Varga Gyula

Bemutatott művei:

„Galambok", fa, 24 x 30.

„Temetmény", rézkarc, 20 x 30.

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968

11

Varga Gyula MDK

grafikus

szerepelt a tárlaton

"Menekülők"

-te-: Magyar művészek alkotásai. Kisplasztika-grafika kiállitás Nagykanizsán.

Zalai Hirlap 1964 jun 25

Varga Gyula
grafikus

"Munkások" című rézkarcát
állította ki a tárlaton.

Berecz Miklós: Magyar Universum
Művészet, 1971. julius - 24.oldal

Varga Gyula

MDK

Szerepelt a kiállitáson.

miniatür karcai

Rózsa Gyula: Grafikusnövendékek kiállitása a Képzőművészeti Főiskolán.

NÉPSZABADSÁG XXIX 1964 . jun . 6.

Varga Gyula

Felszabadulásunk 20 évfordulójára megjelenő kiadvány számára a Képzőművészeti alap megbízásából rézkarcot készített

Nagyrédéről

és a kompolti kísérleti gazdaságról

—: XX/XXXXXX/ 12 RÉZKARC.
Hevesmegyei Népujság 1964 nov. 29.

VARGA GYULA grafikus
Budapest, 1935

A Képzőművészeti Főiskolán 1959-ben nyert képgrafikusi oklevelet Koffán Károly, Ék Sándor és Raszler Károly növendékeként. Eddig két izben, 1961-ben és 64-ben rendezett önálló kiállítást; munkái szerepeltek a hazai és nemzetközi grafikai élet számos rendezvényén. - Művészi célkitűzése: a nagyváros, az ember és a munka, az ember és a táj kapcsolatának reális ábrázolása.

Művészéletrajzok 197

Varga Gyula szobrász

A tanácsok mindinkább felismerik a szobrok környezetalakító szerepét. A Mohácsi Városi Tanács megbízása alapján készítette a művész Lenin-szobrát. (emlitve)

Magyar Hírlap, 1974. dec. 12.

Varga Gyula grafikus

A kulturális eseményeket ismertető rovat közli:
Haász István a Fészek Művészklubban február 13.-tól,
Róna Emmy grafikus a Magyar Nemzeti Galéria Műhely-sorozatában február 14.-től,
Kelemen Károly a Studió Galériában febr.14.-től
Varga Gyula grafikus a Csók Galériában február 15.-től,
Bálint István a Fiatal Művészek Klubjában február 15.-ig mutatja be műveit a fenti kiállító termekben.
Kanyák Zsófia emlékkiállitása a Salaegerszegi Ifjusági Házban február 14.-től,
Timár Péter fotókiállitása a Fiatal Művészek Klubjában megtekinthető február 15.-ig.
Élet és Irodalom, Bp. 1979. febr. 10. XXIII. évf. 6. sz. 8. lap.

Varga Gyula, grafikusművész

A művész 14 év szünet után újabb önálló kiállítással jelentkezik. Mintegy másfél évtized terméséből válogatott munkáiból a jobbak illusztrációnak hatnak. Öt Ady-vers ámét grafikába foglalta. Rajzai a szó legteljesebb értelmében illusztrációk lettek, csupán megjelenít, vagy szemléltet. —

„Hemingway emlékére" c. X rézkarc (emlétve és repr.)

Harangozó Márta: Varga Gyula grafikái. Csók István Galéria.

Tükör, Budapest, 1979. márc. 4.

Varga Gyula, grafikus-
művész

1021

1979. II- 15. 18.30 K
Esti Magazin
- Jó estét kívánunk!
a mai Magazinból.
Egy hónapja a gátakon
Siker Zsanán! Három
zött.
A másik fe t is meg k
dései az országgyülés
A gyermekévben a cigá
rencia Pécsett.
Romantikus és realist
riában.
Remek alkotások a mél
gonesztól cimü filmrő
- Nálunk továbbra is
az NSZK-ból mindnagyo
minusz huszonöt fokos
Ennyit előljáróban és

ossuth - Vné -

l mikrofonnál Medveczky László. Címek

. Helyzetkép a Közép-Tisza vidékéről.
hét után az ember és a technika győ-

ell hallgatni! A jogpropaganda kér-
i bizottság előtt.
ny gyermekekről. Nemzetközi konfe-

a. Varga Gyula grafikái a Csók Galé-

yvizben. Jegyzet a Szabadixts meg a
l.
enyhe marad az idő, ám az NDK-ból és
bb hóviharokról, Moszkvából pedig
hidegről kaptunk jelentést.
ezek utánx a nap hirei.

NÉPSZAVA

1978. DEC 2 3 11

Varga Győző

AVA 1021

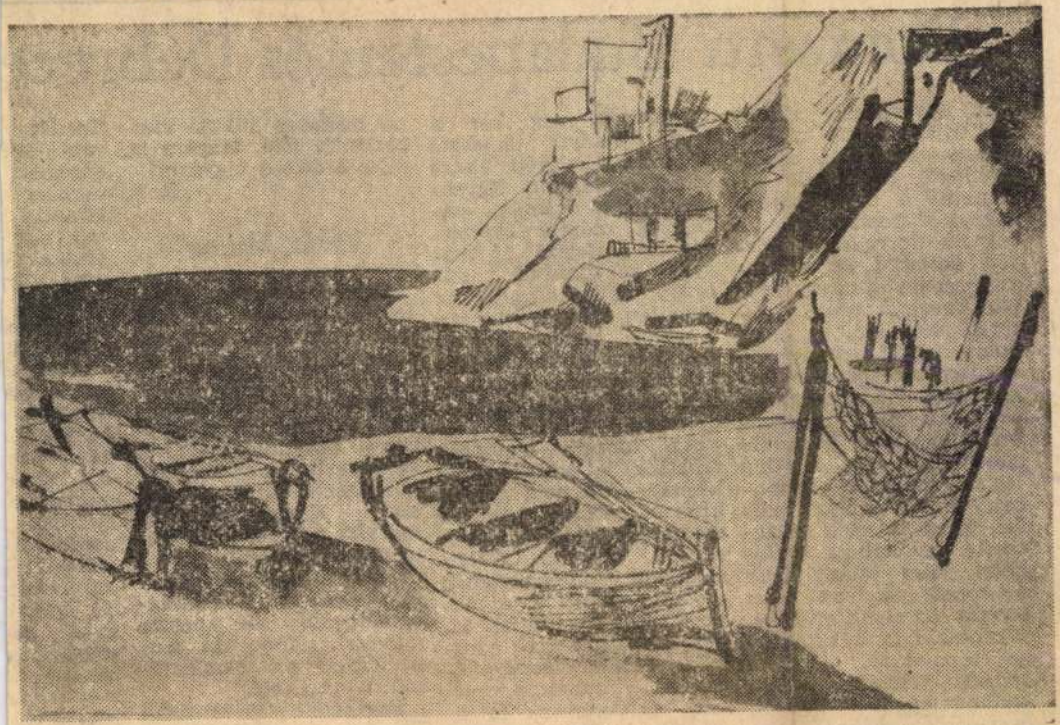

Varga Győző: Öböl

Donizetti Budapesten és Debrece

A zeneszerzőt, akinek az újjászületése mostanában világszerte megfigyelhető, nem kell bemutatni a hazai közönségnek. Donizettiről, a francia forradalom idején született és a magyar szabadságharc évében meghalt olasz mesterről van szó, az olasz opera egyik legnagyobb és legtermékenyebb alkotójáról. Lammermoori Lucia című zenedrámája és Don Pasquale című vígoperája a világ legismertebb és legtöbbet, mindig játszott művei közé tartozik világszerte, így nálunk is. Néhány jeles munkájának a sorsa azonban nem azonos az említettekkel. Elképesztő termékenységgel létrehozott alkotásai között (életének több esztendejében négy-öt, összesen hetvennél több operát írt) egyik-másik vegyes fogadtatásra lelt, laltathatja meg ezt a nagy igényt támasztó muzsikát, keltheti életre világát, alakjait. Egyébként nagy drámák, emberiség méretű töprengéseket kifejező új magyar zenedrámák mellett dalszínházainknak okvetlen szüksége is van a nemes zenés színpadi szórakoztatásnak ezekre az alkotásaira, Donizettire, erre a dallamfejedelemre.

Az idézett legutóbbi felújítás jó emléke még kísért — de nem gonosz kísértet. *Békés András* mostani rendezése frisseségben, *Forray Gábor* színpada játékosságban ugyan nem éri el az akkorit (ezt technikai fogyatékosságok is okozzák), *Márk Tivadar* öltözékei ellenben pompásak, mulatságosak és kifejezők. *Medveczky Ádám* váratlan módon az elsőnek bemutatkozott gárnő magasan júliusi vizsgaszintje fölé. Magára is, rá is érdemes vigyázni!

B. A.

Vivát, Mama!

Tulajdonképpen vivátot kiálthatunk a címmel együtt a felfedező szenvedélynek, a darabnak, a színháznak, a művészeknek, s mindazoknak, akik jó ügy érdekében buzgólkodtak. A kényszerítő körülmények következtében a Hungária Kamaraszínházba szorult debreceni operaegyüttes pontosan arra a darabra talált rá, amely egyszerre tud közönségbecsalogató és nemes művészi színvonalú lenni. Elfelejtett Donizettiműről van szó.

Burleszk? Operabuffa? Valahol a kettő között. A Pasquale költője pompás tűzijátékot pro-

Corilla
rája (
énekben,
sekben,
kitűnő,
(Az első
Mohos N
sza.) Fér
repében,
János e
győzi a
amiket e
lem magá
ban, játé
kényes sz
két verz
sza, akár
mamát a
hatatlan
denütt és
lenlevő
aki Doniz
lyi operab
nyai sze
meg, bas
ben, a tá
ból kirán
rát. Jól,
enyhe
játssza a

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978. ÁPR. 1

NÉPSZAVA

Varga Gyula

De legyünk konkrétak. Mi [illegible] hát a hitelesség? — Csak [illegible] tudok —

[illegible] ténelem és a lélek idejében.

Kovács Júlia

Varga Gyula: Felhőnéző

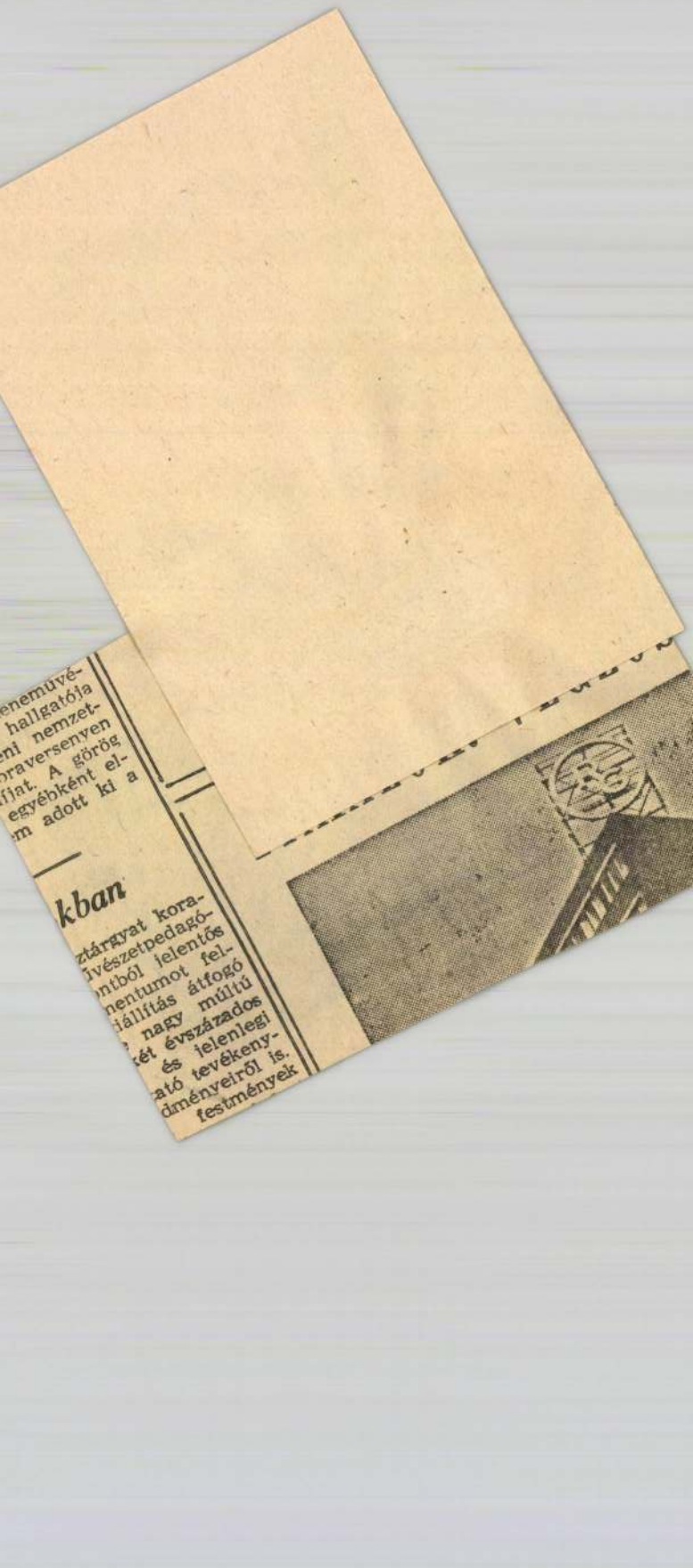

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ESTI HÍRLAP
Varga Gyula,
1979 FEB 16
grafikusművész

1021

körül lesz.

A Felső-Tisza vidékén a múlt napok esőzése miatt a Krasznán és a Túron *kisebb árhullám vonul le.* A szlovákiai területen is esett az eső, ezért a Sajón is megindult egy árhullám.

Varga Gyula grafikusművész rézkarcait, rajzait és linómetszetei mutatja be a Csók István Galéria legújabb tárlata. Képünkön: a művész Világítótorony című rézkarca.

VARGA Gyula

Zalán Magda: A Zagyva mellől az Otonabee partjáig. = Új Látóhatár, XXXV. évf. 4. sz. 1984 551–556. p.

their foun ng bodies. There have been few attempts to apply any of the sy: ems to projects other than those for which they were developed.

Some classifiers have in fact chosen to disregard both the available s stems and the problem of creating their own in favour of applyin bibliographic subject headings such as the Sears List of Subject Headings to visual images. The difference between a visual imag e and a written text, however, poses considerable problems. This method has not been found sufficiently accurate for most purpos es.

There are different approaches to iconographic indexing, employing a variety of systems using natural language, numerical notation, co es or a combination of all three.

System s that employ natural language may either use a controlled vocabulary or free language indexing. The former is by far the mo e popular approach and reduces significantly the risk of error w ich is possible in free language indexing. Controlled vocabulary indexing may use either key words or subject headings. The control ed terms are usually structured either in a thesaurus format or on a hierarchical basis. The thesaurus format is much the more w dely used. It provides a framework whereby word lists

Varga Gyuláné

Tatai tarkázóasszony volt.

Kőmen di Gyula: A tatai fazekasság történetén. Komárom. 1964.
15.o.

Varga Hajdu Eszter

Metszet /szepró/

Kortárs 1968 I. 15 old.

Varga Hajdu Eszter

Az Országos Béketanács gyermekrajz pályázatán
III. dijat nyert.
Bp. II Áldás u ált. iskola tanulója. Tanára Gárdos Béláné.

Rajztanitás 1965. III. hátsó boritó

1021 1979. II. 15. 18.30 Kossuth

Esti Magazin

- Tárlat nézőben. Ma délután nyilt meg a Csók Galériában Varga Gyula grafikus müvész kiállitása. Most Szathmári Ilona igyekszik kedvet csinálni a remek kiállitás megtekintéséhez.

- Még nem látok a müvész lelkébe, de viharzó, csapongó érzelmeit, amelyek századokat fognak át. A multat, a jelent, és viziókat a jövőről. Mivel rézkarcai, tollrajzai, lino-

Varga Gyula grafikus

metszetei az első pillantásra elárulják. Varga Gyula grafikus müvész lapjai itt a Csók Galériában megnyilt kiállitásán azt hiszem lenyügöző hatással lesznek minden tárlatlátogatóra. És új hiveket szereznek majd grafikáinak. Mert például a tengeri kikötőből kifutó három árbócos büszke fregattja vagy a zúgó viharban a hullámok korbácsolta kicsinyke szirten magasodó romantikus középkori világitó tornya, a vizet pásztázó lobogó fáklyafénnyel egészen magával ragadó! Micsoda kor volt ez!! És ha nem vigyázunk, micsoda kor várhat ránk! Mert Varga Gyula, Im memoriám Balaton cimü rézkarca a környezet pusztulás nagy felkiáltó jele. Müvészi tiltakozás a természet tönkretevées ellen. Ezen a grafikai lapján már csak a csontig soványodott árva kutya kóborol a kihalt tó partján. Halak kiszáradt csontvázai, kopár facsonkok és szélben lebegő ujságlapok között. Ön romantikus is és realitsa is.

- Szeretem belekképzelni magamat különböző korok világába. Átélem a korokat és én szeretem idevarázsolni a mi mai világunkba is. Tulajdonképpen a közép kori céhesség nagyon közel áll a mi munkánkhoz, a grafikához. A grafika mai eszközei nagyon kevésben változtak Rembrand óta. Ugyanazzal az anyaggal dolgozunk, ugyanugy alapozunk, ugyanugy karcolunk, maratunk, de ne higgye , hogy én álmodozom, mert nézze meg azt a grafikai lapomat, amelyiken apró kis emberek monumentális, óriási nagy hajót épitenek. Ezzel tulajdonképpen a mai kort is tudom ábrázolni, mert...

- Ez egy közép kori képe ez, csak a XV-XVI. században képzelhető el, hogy valahol az Északi-tenger partján.

- Jól lehet, ez a közép kor alkonya, de az ember mindig tud monumentálisat alkotni. Igy kapcsolódnak a korok egymáshoz.

- Szereti és félti a természetet.

- Valóban féltem. Nagyon szeretem a Balatont. Minden nyaramat jóformán Földváron töltöm. Az a sok partra vetett hal, szemét, gaz mindig kétségbe ejt. Hogy mi lesz, hova vezet ez?

- És grafikai lapjai sokaT olvasó müvészként mutatják be.

- Sok élményt ad nekem az irodalom. Valóban sokat olvasok és főleg közép kori irodalmat.

- De itt az egyik grafikai lap ~~xxxxxxxxxx~~ Hemingway-t idézi és Hemingway a XX. századx egyik legnagyobb irója volt.

- Inspirál engem. Egy olyan ember, akix mindenben részt vett a spanyol szabadságharctól kezdve a tengeren küzdve, a nagy hallal, és mindig az emberért küzdött.

- És Ady költészete is megihleti önt. Öt grafikai lapját látjuk. Egy-egy Ady versre készültek ezek és nem illusztrációk.

- Ady nekem a forradalom.

- Varga Gyula grafikus müvész munkáit nagyon ritkán láthatja a közönség. Legutóbb tizenöt évvelx ezelőtt állitott ki a Fiatal Müvészetk Klubjában. Miért ez a nagy visszavonultság?

- Na hát kellett a müvészi érlelődés. Ez alatt én dolgoztam, selejteztem a munkáimat, keresztem az utamat, Ezekben a mives rézkarcokban megtaláltam. És ime most a nyilvánosság elé tárom.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYARORSZÁG

1983 MÁR 9

KORTÁRS

IRODALMI ÉS KRITIKAI FOLYÓIRAT

Varga Hajdu Eszter metszete (a Kortárs illusztrációja)

BENJÁMIN LÁSZLÓ:

A határozatokra ki emlékszik ma már?

Megvette rajtam adóját
az isten, a császár.
Megosztoztak az ifjúság aranyán.
Övék a férfikor ezüstje.

Nincs nyáj, elhajtható,
nincs termés elkobozható,
nincs ház, leromtható,
nincs ember, megalázható
földem, időm maradékán.
Kiváltottam magam a szolgaságból.

Írhatok jelszót a homokba, mágikus ábrát,
madarak röptéből jósolhatok, virraszthatok hanyatt
csillagok pásztoraként, birkózhatok az angyallal
a csípőficam kockázata nélkül,
kitűzhetem zászlómat a civilizáció
százméteres csúcsaira, tetves barlangba bújhatok,
a napok rendjét fölforgathatom,
hihetek vagy nem hihetek,
elmondhatom nektek sorjában, hogy mit érez
a hold első hajótöröttje.
Otthontalan pedig a földön nem vagyok.
Fülemben boldog és keserű jaj,
szememben a lombok ezerárnyalatú zöldje,
ereimben a délövi tenger,
kezemen ólom és vas szaga.
Nem hiszek a hitetlenségnek, nem hiszek
a hivatásos magányosoknak, a betétkönyves
[siratóasszonyoknak,
az önmaguk bűvöletében elaggott prófétáknak,
a férfi-szépségversenyek veteránjainak s újoncainak,
az időszámítást születésükkel kezdő háborodottaknak,
a tiszta kezű sterileknek.
Nem csúfolom ki hitetlenséggel a csuda dolgok tevőit,
akik szükségben maguk vonták az ekét,
hogy a világot megetessék, megitassák,
akik hidat vertek a zajló folyamon,
két országrész közt? — a kétségbeesés,
a halál szakadéka fölött
az élők testvéri közössége felé —

Ki emlékszik rájuk?
Ki emlékszik az aknákkal teliszórt földre?
a jeges szélvészre?
a mások kezét kereső dermedt ujjakra?
ki emlékszik az első nagy mozdulatokra?
A határozatokra ki emlékszik ma már
a szépség és az öröm köztulajdonba vételéről?

Nem a múltat — a lelket idézem.

Összegubancolódtak az utak
ember és ember között,
ember és cselekvése között,
ember és a jövője között.
Hol vannak a hajdani társak?
a jó testvérek? a lelkesülők? a rokon sugarak?
Ők voltak, csakugyan? — ezek a nagyképű kapitányok,
ezek az elhízott lelkű sunyi kalmárok, idült alkoholisták?
Küszöbük előtt látom a megtorpanó
és visszaforduló lábak nyomát.

Megadtam az isten adóját,
megadtam a császárét,
de idegen vigaszt, idegen menedéket
a szorongattatásban sem kerestem.
Mint ti, olyan vagyok én is:
ősz aranyában, csillagok tömött fürtjeiben gyönyörködő,
könnyen elcsüggedő, könnyen sebezhető.
Hallgassatok meg engem
s ne nézzetek fura oszlopszentnek vagy zord ítélkezőnek,
csak kérdezőnek, ha kérdezni kell,
emlékezőnek, ha van emlékezni s emlékeztetni való,
cselekvőnek, ha cselekedni lehet.

Esti fényben. Lent: Turisták a tóparton

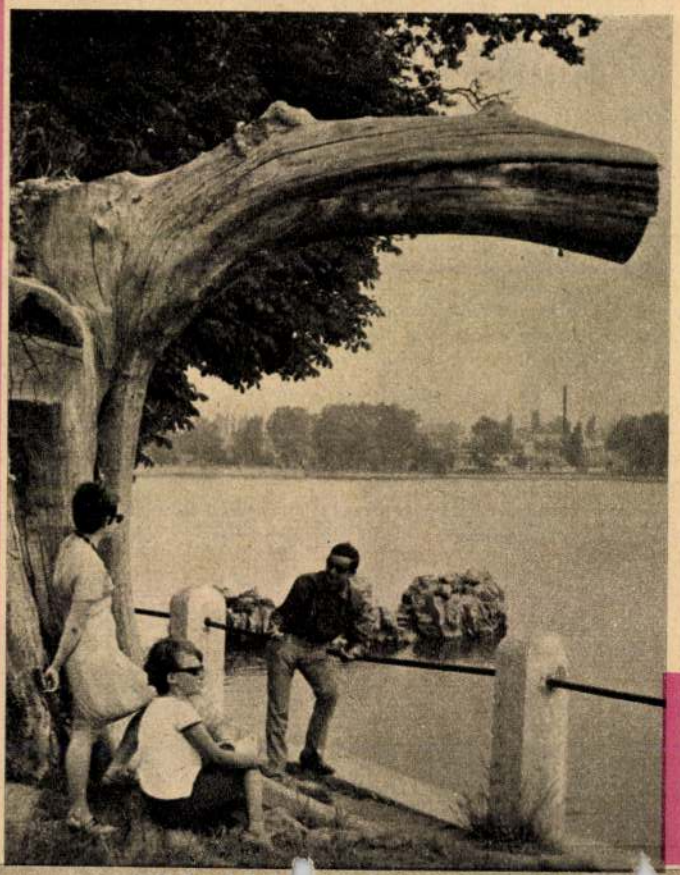

... pedig a mai napig is gazdája.

A felszabadulás után Tata tá... rosodásnak indult. A tóval viszon... sáfárkodott. Vizében 1966 elejéi... folytattak, ami bizony nem az ideg... totta a vizet.

A környező községek egynéhánya időközben város jellegű településsé terebélyesedett. Az iparosodás, a települések lélekszámának növekedése a tó tegnap még hívogatóan égszínű vizét egyre inkább elszennyezte. Pedig a térségnek ez az egyetlen fürdésre és sportra alkalmas állóvize, amelyre a lakosság joggal igényt tart. Napirendre került az Öreg-tó jövője. Általános elv: az Öreg-tavat és környékét a pihenés, a sport, az üdülés új központjává kell alakítani. A halgazdaság kitelepítésével a tatai vár teljes területének kulturális kiaknázása az eddig ismeretlen épületrészek feltárása és a nagy történelmi múltú együttes korszerű műemléki helyreállítása is lehetővé válik.

Az Öreg-tó partján már 1967-ben 1 millió forint költséggel 1000 fő befogadására kemping építését fejezték be és több mint háromszáz víkendház-telket osztottak ki. A Kálvária-domb aljában ugyancsak 1967-ben új szakszervezeti üdülők építését kezdték meg.

Az Öreg-tó hasznosítása mindenekelőtt a víz minőségének javítását, a meder és a tópart leromlott állapotának helyreállítását veti fel.

A csatorna és tisztítómű fejlesztési munkáira, mintegy 34 millió forint beruházási költséggel már a harmadik ötéves terv időszakában sor kerül. A szennyeződést okozó üzemeket és intézményeket arra kötelezik, hogy vezetékeiket a közcsatornába kössék be.

A tatai tájegyüttes örök, elválaszthatatlan érdekessége volt a Cseke-tó, amelynek tápláló forrása (karsztvíz) a bányaművelés folytán az elmúlt évek során szintén kiapadt és ezzel a tó kiszáradt. A Cseke-tó helyreállítása szorosan összefügg egyrészt az Öreg-tó és környéke sport, üdülési és idegenforgalmi hasznosításának sikerével, másrészt a park vegetációjának megmentésével.

A Cseke-tó vízpótlásának megoldására a Tatai Vízgazdálkodási Társulat részletes tanulmánytervet készített.

A tó víztükrén 1965-ben már megjelentek az első fehér vitorlások, 1966-ban pedig, egyelőre ugyan szerényebb, de mégis sétahajó szállította körbe a kirándulókat.

Az Öreg-tó vizének szennyezettsége miatt Tata város lakosságának új fürdőzési lehetőségekről kellett gondoskodni. Az Öreg-tó fürdőzési tilalma és szennyezettsége széles társadalmi összefogásra ösztönözte a város dolgozóit. A tatai Fényes-forrás tavak területén hat év alatt a felügyeleti hatóságok támogatásával, kempingezőt, csónakázó tavat és szauna fürdőt létesítettek. Új idegenforgalmi, fürdő-, üdülő- és sportközpont alakult tehát ki, amely látványosságával a fővároshoz való közelségével valóságos „kis Balaton" lehetőségét kínálja.

Vincze Oszkár

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

Varga Hajdú Eszter
KORTÁRS
1960 JAN

1021

VARGA HAJDÚ ESZTER metszete

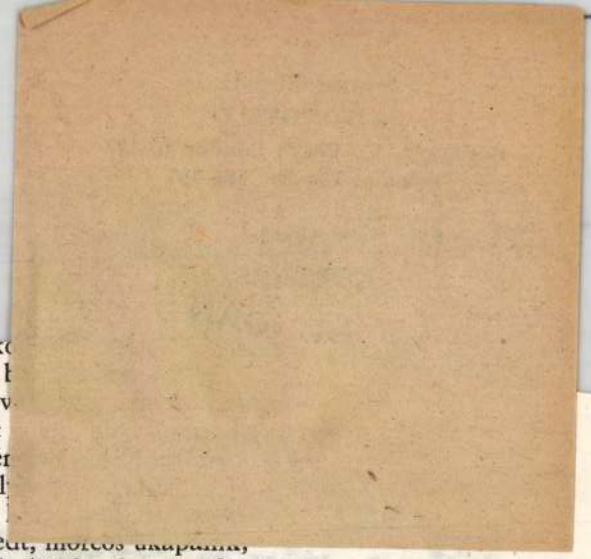

harcok tüzét, k
kerékbetörést, l
bizton tovább v
míg létünk két
a Galga mentén
Évezredek mél
halász-vadász,
szolgává süllyedt, [illegible]
rongyos vitézek, bújdosók nyomában,
akiket kapzsi úr, jöttment megelőzött,
s gyermeket szülő, temető, dalolva
fonó parasztanyák nyomán, kik az üszök-verte
otthont rég elsiratva és elfeledve,
csak szépítették sárfalú tanyáink, –
ilyen úton hozott az élet sodra . . .
Nézem hol vidám, hol komoly, kicsit fáradt,
barna arcát. Sorsa úgy érdekel,
mint ki egykor velem vágott a világnak.
Jár-kel a padok közt, jegyet kezel,
majd indulást jelez, sípjába fújva.
Aztán leül fáradtan, hogy megpihenjen
s közben egy magányos nővel elcsevegjen.
Míg zakatol vágtatva a vonat,
már sötétedő erdőn át, a völgynek,
magamban szavak nélkül rámosolygok,
hogy leszállásra készen elköszönjek:
– Szép húgom, az Ég áldja sorsodat! –

Varga Hajdu István

Grafikái szerepelnek a „Magvető" Almanach

1966/1. kötetében.

Társadalmi Szemle 1966. aug.

Varga Hajdu István MDK

Kisváros este, vegyestechnika

Kert, Madarak, tollrajz

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK.

Varga Hajdu István

Kiállitási kritika

Jelenkor 1967 junius.p.555.

MDK.

Varga Hajdu István

Grafikáiról

Somogymegyei Néplap 1967 juni.11.

Varga Hajdú István, festő

Kiállítása a Fényes Adolf Teremben tekinthető meg.

–: A hét végi kulturális programokból

12

NÉPSZABADSÁG Bp. 1966. nov. 26.

Varga Hajdú István festő MDK

Kiállítása a Fényes Adolf teremben tekinthető meg.

-: A hétvégi kulturális programból / 11.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1966. nov. 19.

M.D.Y

Varga Hajdú István
grafikus

„Táj"

Élet és Irodalom, 1967. márc. 4 - 6 lap

Varga H. István

MEGHÍVÓ

VARGA HAJDU ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1966 NOVEMBER 11-ÉN, PÉNTEKEN DÉLUTÁN FÉL 6 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND

FODOR ANDRÁS

JÓZSEF ATTILA-DÍJAS KÖLTŐ

FÉNYES ADOLF-TEREM, BUDAPEST VII, RÁKÓCZI ÚT 30

Vargas Hajdu István

Rajzok (2 rajzó)

Jelenkor 1968 IX. n. 807, 809 old

MDK

Varga Hajdu István

o.paszt.

Kácsos kompozició

Piros madarak

Sárga táj

Diskay Lenke - Varga Hajdu István kiáll. 1968.V.

Kaposvár, Rippl-Rónai Muz.

MDK

Varga Hajdu István

Profil, o.paszt.

Kompozició csigaformákkal, tört szinekkel,

tus

Diskay Lenke - Varga Hajdu István kiáll. 1968.V.

Kaposvár, Rippl-Rónai Mus.

MDK

Varga Hajdu István

o.paszt.

Őszi szinek

Csendélet hideg szinekkel

Interieur

Diskay Lenke - Varga Hajdu István kiáll. 1968.V.

Kaposvár, Rippl-Rónai Muz.

MDK

Varga Hajdu István

tus, repr.:

Rémület

Találkozás

Diskay Lenke - Varga Hajdu István kiáll.
1968.V. Kaposvár, Rippl-Rónai Muz.

MDK

Varga Hajdu István

tus:

Rémület

Eszmélet

Találkozás

Ágak között

Diskay Lenke - Varga Hajdu István kiáll.
1968.V. Kaposvár, Kipp-Kónai Mus.

MDK

Varga Hajdu István

tus:

Madárfriz

Ág pillangó

Kristálynéző

Diskay Lenke - Varga Hajdu István kiáll.
1968.V. Kaposvár, Kipp-Kónai Mus.

MDK

Varga Hajdu István

tus:

Három figura

Táj

Madarak

Diskay Lenke - Varga Hajdu István kiáll.
1968.V. Kaposvár, Rippl-Rónai Muz.

MDK

Varga Hajdu István

Virágok diadala, toll-mon.

Vegetáció, " "

Szorongás, " "

Diskay Lenke - Varga Hajdu István kiáll.
1968.V. Kaposvár, Rippl-Rónai Muz.

MDK

Varga Hajdu István

Bánat, toll-mon.

A vak asszony, toll-mon.

Elvadult kert, tus

Bískey Lenke - Varga Hajdu István kiáll.
1968.V. Kaposvár, Rippl-Rónai Mus.

MDK

Varga Hajdu István

Menekülés Egyiptomba, toll-mon.

Apokalipszis, " "

Különös növények, tus

Diskay Lenke - Varga Hajdu István kiáll.
1968.V. Kaposvár, Rippl-Rónai Mus.

MDK

Varga Hajdu István

Farsang , tus

Dunántul, toll-mon.

Vivódás, " "

Diskay Lenke - Varga Hajdu István kiáll.
1968.V. Kaposvár, Rippl-Rónai Mus.

MDK

Varga Hajdu István

tus:

Balaton

Fej

Emlékezés a nyárra

Diskay Lenke - Varga Hajdu István kiáll.
1968.V. Kaposvár, Ripp-Rónai Muz.

MDK

Varga Hajdu István

tus:

Repülés

Kristálygömb

Emlékezés "Tomi"-ra

Diskay Lenke - Varga Hajdu István kiáll. 1968.V.

Kaposvár, Rippl-Rónai Múz.

MDK

Varga Hajdu István

o.paszt.

Szinek rácsok között

Asztal

Fák, házak

Diskay Lenke - Varga Hajdu István kiáll. 1968.V.

Kaposvár, Rippl-Rónai Muz.

MDK

Varga Hajdu István

Kiállitásimme ghivó

/Rippl rRónai Muz.1968 máj.1./

Varga Hajdú István
festő

MDK.

A modern grafika legkiválóbb
lapjai köré tartozik az „Eszmelet".
ennek műve is.

Fodor Andrea: Varga Hajdú István és Dishaug Lenke . .
Műveszet, 1964. Januar - 33 lap

Varga Hajdú István
festő

M.D.K

Izsig-vérig dunántúli, somogyi festő. Legnélyebb őrzőve mindig a rend, a harmonia felé mozdul. A kaposvári Múzeumban rendezett tárlatot.

Fodor András: Varga Hajdú István és Dishay Lenke. Művészet, 1969. január – 33 kap.

Varga Hajdú István
festő

M.D.4

A kaposvári kiállításon bemutatta
a „Sárga táj"-at, a „Kék fá"-t, a
„Balaton"-t az „Emlékezés Tomira",
a „Dunantúl" ennü művert

Fodor Ondrás: Varga Hajdú István és Diskay Lenke kiállítása
Művészet, 1969. január – 33 lap

Varga Hajdú István

Rajzalbum jelent meg

Magyar Nemzet 1983. XII. 30.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest. V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 MAJ 30

BP. Rundschau

1021

Zu zweit

Federzeichnung von István Hajdu Varga

tt „Spartakus"

Wobei wir unter Mikroklima all das verstehen, was die schriftstellerische Formung und die musikalische Charakterzeichnung erheischt, unter Makroklima aber den speziellen Anspruch an Realität oder Abstraktion, die die Szene — Film, Oper, Sprechbühne oder Freilichtbühne — von dem Entwerfer der Kostüme erfordert.

Mit „Abstraktion" berühren wir einen Begriff, der dem, in harter Realität wurzelnden Wesen Tivadar Márks fernliegt. Er steht selbstverständlich auch dem profanen Naturalismus fern, doch hat sich die Disziplin seiner Grundeigenschaften in der Werkstatt, in der er seit 1923 erzogen wurde, nur gefestigt. Diese Werkstatt,

diese „Schule", war die unbeugsame Disziplin der Opernregie von Gusztáv Oláh.

Tivadar Márk gelangte, nachdem er die Hochschule und den Militärdienst absolviert hatte, im Jahre 1923 als Stipendist von Gusztáv Oláh und Zoltán Fülöp an die Oper, wo er zunächst als

nd
at-
en
n-
on
ese
el-
em
nd
ch-
us-

re
in

Lajos Hatvany öfter darüber, daß Krúdy auch als Schriftsteller in Wien bekannt werden sollte. Damals wollte der Zsolnay-Verlag die Werke Krúdys nicht herausgeben. Der heutige Paul Zsolnay Verlag brachte 1966, in der ausgezeichneten Übertragung von György Sebestyén, den ersten Krúdy-Band heraus (Die rote Postkutsche), bald darauf auch einen zweiten (Sindbad, Reisen im Diesseits und Jenseits), in der ebenfalls perfekten Übertragung von Franz Meyer. Weitere Werke sollen noch erscheinen.

Zahlreiche österreichische, Schweizer und deutsche Kritiker erkannten in Krúdy den bedeutenden Schriftsteller, der auch außerhalb der Grenzen und abseits der Voreingenommenheit seiner Heimat gültig und suggestiv ist.

DAS BLWIES der literarische Abend im Wiener Collegium Hungaricum am 14. Mai („Erinnerungen an Gyula Krúdy"), veranstaltet von Lajos Kerekes, Direktor des Collegiums, wo auch Krúdys Töchter Mária und Zsuzsa zugegen waren. Wolfgang Gasser, der namhafte Künstler des Burgtheaters, heute der beliebteste Künstler in Wien, las aus Krúdys deutsch erschienenen Schriften. Aus der Reaktion

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1979 — 5
JELENKOR

Varga Hajdú István
Grafikusművész

1021

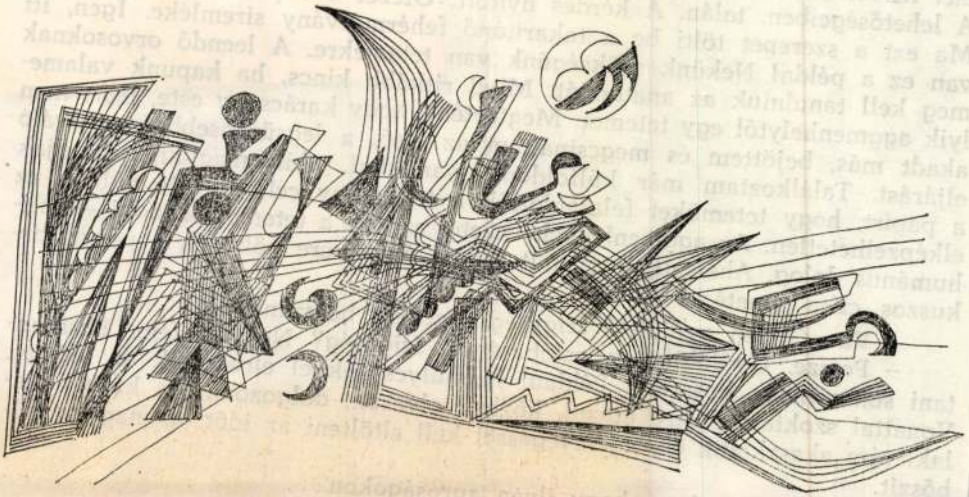

egyáltalán nem jellemző... De mit ...
Itt az emberi magatartási reakciók veszik á
Változtak ezek mondjuk az asszírok és b
táblái óta? Mi ellen próbált tenni a keres
államvallássá nem tette s ezzel meg nem ir
tát? Miben különbözik a huszadik század
A lehetőségeiben, talán. A kérdés nyitott.
Ma ezt a szerepet tölti be a takarítónő f
van ez a példa! Nekünk szükségünk van
meg kell tanulniuk az anatómiát. Mind ritkább kincs,
lyik aggmenhelytől egy tetemet. Megtörtént, hogy karácsony este, mert nem
akadt más, bejöttem és megcsináltam az első, a legsürgősebb konzerváló
eljárást. Találkoztam már külföldön olyanokkal, akik maguknál hordják
a papírt, hogy tetemüket felajánlották a tudomány céljaira. De nálunk ez
elképzelhetetlen. Az aggmenhelyek vezetői szerint a tetemet odaadni – anti-
humánus dolog. Ahelyett, hogy mit tudom én, tévére költenék a pénzt, cir-
kuszos, cifra temetésre költik.

– Van Önben gyűlölet? Irígység? Szokott bosszankodni?

– Persze. Gyűlölöm az ostobaságot. Irigység? Nem hiszem. Bosszan-
tani sok minden bosszant. Például ha hülyeségekkel elrabolják az időmet.
Vonattal szoktam Pestre utazni, közben olvasok, dolgozom. Ha közben va-
laki rám akaszkodik és bájcsevegéssel kell eltölteni az időt, az nagyon fel-
bőszít.

– Mi it nevetséges, hogy ilyen apróságokon...

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979 — 5

JELENKOR

Varga Hajdú István
grafikusművész

1021

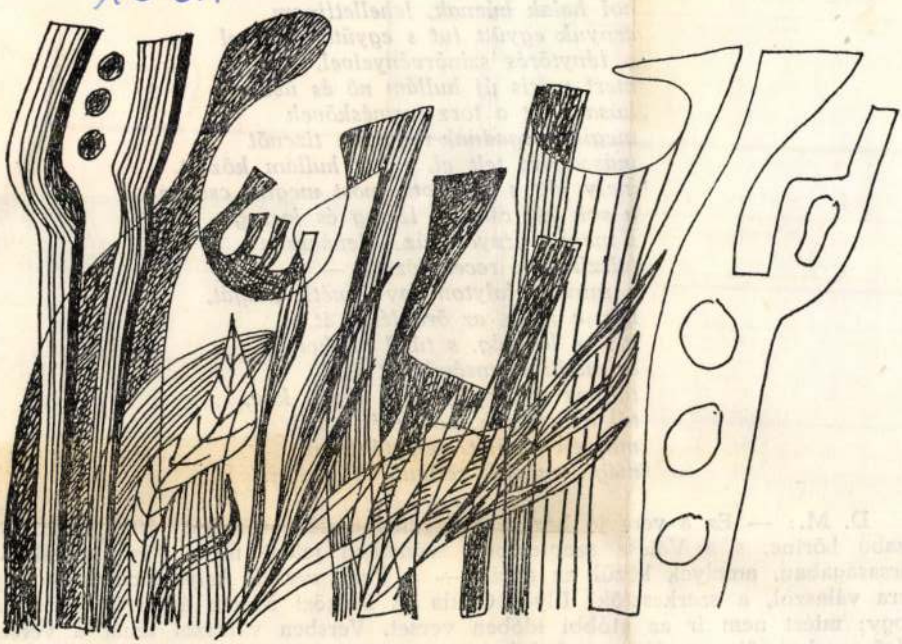

lelegzetének nyugodt
Nyíló recék kereszth
borzong egymáson át
s lent, a napsütött fe
hol halak húznak, lel
árnyuk együtt fut s é
a fénytörés színörvén
mert máris új hullám
húsa alatt a torz ter
megint dagadnak-fogy
másodperc telt el, s
mely jött s elomlott, most megint csorog
a sok kis csurgó, fecseg és locsog,
s megint árnyat húz a fenékre a
felszín futó recehálózata, —
s mindez folyton így ismétli magát,
így, e játék, az örökléten át,
így, e léhaság, s túlél minket is,
és túléli ellenségünket is,
túl, ez a semmi, ez a tünde kép,
túl a királyok, hősök és a nép
minden jövőjét: jelentéktelen,
mégis másod, rettentő Végtelen!

D. M.: — Ez a vers jó három évtizeddel ezelőtt született: 1948 nyarán írta Szabó Lőrinc, s a *Válasz* szeptemberi számában jelent meg. Négy másik vers társaságában, amelyek közül az egyik — a *Vers, versek helyett* című — éppen arra válaszol, a szerkesztők, Illyés Gyula és Sárközi Márta állandó sürgetésére, hogy; miért nem ír az utóbbi időben verset. Versben válaszol tehát a verseket kérő szerkesztői unszolásra, s indokul, magyarázatul azt hozza föl, hogy tele van „megélt költeményekkel", s hogy *„a megélt költemény* a legszebb; de száz s ezer kell belőle, míg világra jön egy". — Megvannak hát az ígért versek (egyszerre

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979 - 5

JELENKOR

Varga Hajdú Istvá
grafikusművész

1021

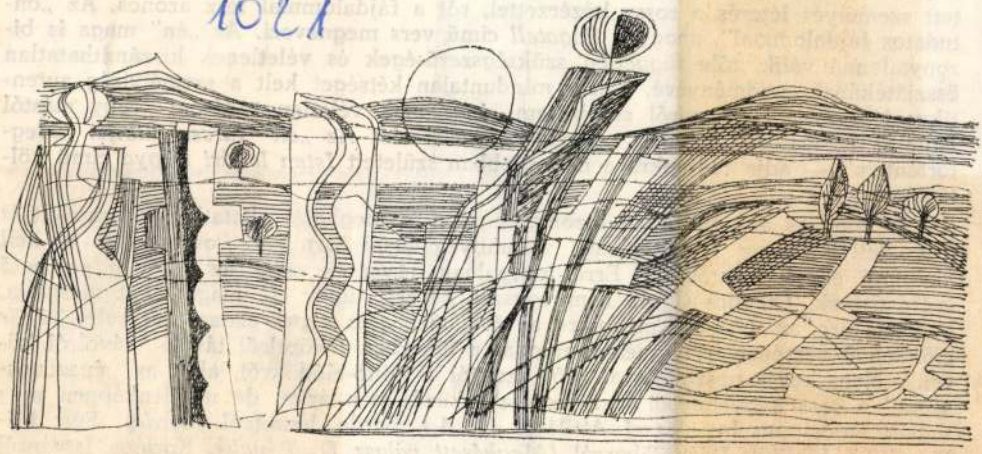

a fény , „úr zizeg, fényvesszős [illegible]
kélyül a csönd" — olvasom jellegzetes sora
Kulcsszavai a *hiány*, a *csönd*, az *árnyék*; a
nyomatában lenne jelen. Ebben a negatív vilá
kezik, a költői „én" fogalmát is erős kétségek
tett személyes létezés a rossz közérzettel, sőt
tudatos fájdalommal", ahogy a *Bagatell* című
zonytalanná válik, tőle független szükségszer
összjátékának eredményévé, amely minduntala
tikus léte iránt. „... miről azt hittem: én /
hallott / történetben" — tesz szorongásos vall
történtem" — adja tudtunkra a már újabban
temény.

A világ és az „én" ilyen bizonytalansága és meghatározhatatlansága mellett is létre kell hozni az „énazonosság" valamilyen elemi formáját. Pontosabban ki kell alakítani ennek lehetőségét. Erre irányulnak a versek mögöttes terében érezhető erőfeszítések. Labancz Gyula nem egyszer képzeli tükör elé magát. Azt vizsgálja, hogy az arc, amelyet lát, mennyire az övé, mennyire képes azonosulni vele. *Tükör előtt* című versében írja: „nézed arcodat a tükörben / közelről távoli / távolról közeli". Nem kevés nosztalgiával szól azokról a költő-elődökről, akik az „énazonosságot" a sors kegyelméből vagy emésztő küzdelmek árán, de mindenképpen meg tudták valósítani. Így József Attiláról *(J. A.)*, Berda Józsefről *(Berda)*, Füst Milánról *(A bibliai)*, Déry Tiborról *(Megkésett válasz D. T.-nak)*, Kormos Istvánról *(Bújócska)*, és észrevehető vonzalommal idézi annak az Oláh Gábornak az emlékét,

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979 — 5

JELENKOR

Varga Hajdu István
Grafikusművész

1021

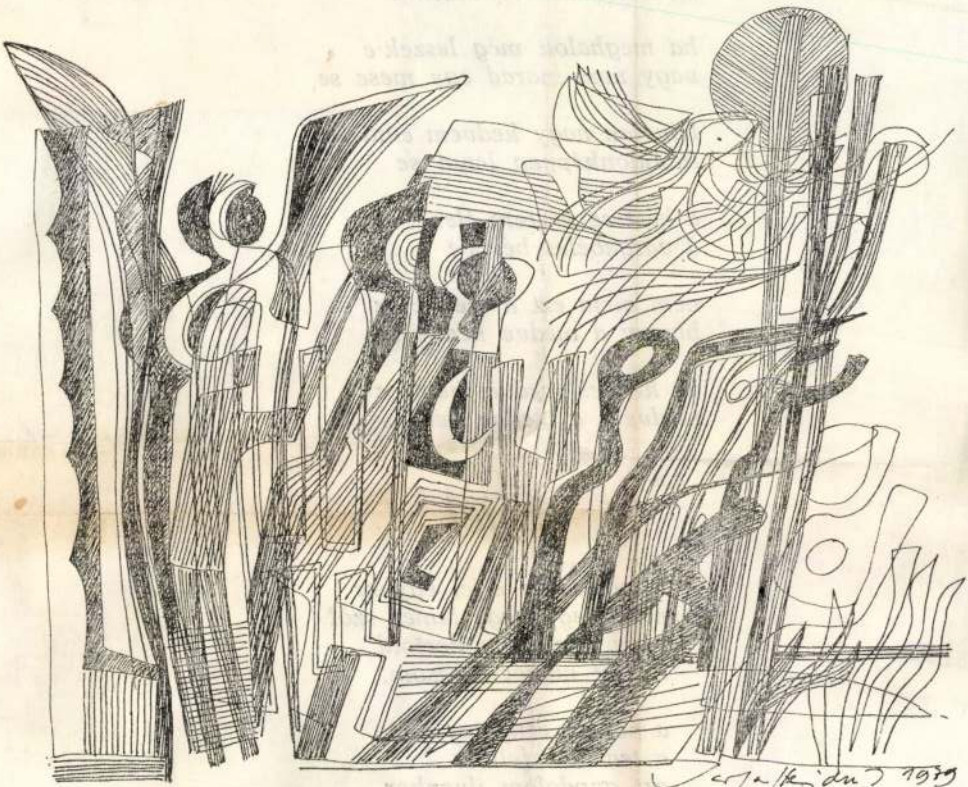

lesz-e lányunknak kedv

nincs egy fillérünk tejr
pedig messze van elsej

a szomszéd kutya kezes
ha kész az ebéd eszem-

ha meghalok még lesze
vagy nem marad egy n

Nincsen nagy kedvem enni se
tulajdonképpen lenni se

a kést se néztem éles-e
a vargabélès béles-e

nem bírja ezt a medve se
bizony a medve kedve se

de kedves medve mégis e
medve s a medve kedvese.

Éjjel

Minden nap éjjel egykor
mikor egy nagy lemez szól
vagy elmerülve Bertold
Brecht művét olvasom,

a polcon rengeteg por
a tea vize felforr
azt gondolom ilyenkor
hogy tovább nem bírom.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Hajdú István

SOMOGYI NÉPLAP

festő-grafikusművész

1070 IIIN 17

Kőbe zárt zene

most elhatáro
mit ezért...

Fischer úr
ban a Stuttgar
sítette; saját
akkor »fertőzt
san a teniszbac
rátjával évekk
alapította a T
stadtot, a kisvá
ját, s némi öss
no, meg saját pénzének egy részét is rászánva — hárommillió márkáért hatpályás csarnokot építtetett. Ez azonban még mindig nem elégítette ki álmait, mert a szép létesítményt csak a falubeliek használták. Következett az újabb ötlet: meghívott a világsztárok közül négyet — a

pelt. A pénztáros ismét roszszul lett ... a ráfizetés most 53 ezer márkát tett ki ...

Fischer azonban csak nem nyugszik: idén megnyerte *Vilast*, a lengyel *Fibakot*, a holland *Okkert*, a csehszlovák *Kodest* — meg még néhány világhírességet — egy nagyszabású versenyre, amelynek összdíjazása 75 ezer dollár. A tenisz megszállottja ezúttal azonban már óvatosabb: segítséget, illetve pénzt kért az egyik stuttgarti üzemtől. A gyártulajdonos ad is termékeinek reklámozásáért cserébe Fischer úr így már derűlátó:

— Vége szakad a rossz pénzügyi sorozatnak. Már nyerünk is a vállalkozáson.

Lehet, hogy megint csalódik?

bdarúgás

1. Nágocs	23	16	4	3	63-28	36
2. B.-szabadi	23	14	5	4	68-25	33
3. Ságvár	23	14	4	5	62-37	32

Kaposvári járás: Mezőcsokonya—Juta 1:2, Gálosfa—Míke 3:1, Somogyszil—Somogygeszti 1:2, Kaposfüred—Kaposgép Vörös Lobogó 0:3, Taszár—Kaposfő 2:3.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP

1979 JUN 1 7

Varga-Hajdú István festő- és grafikusművész

/1021.

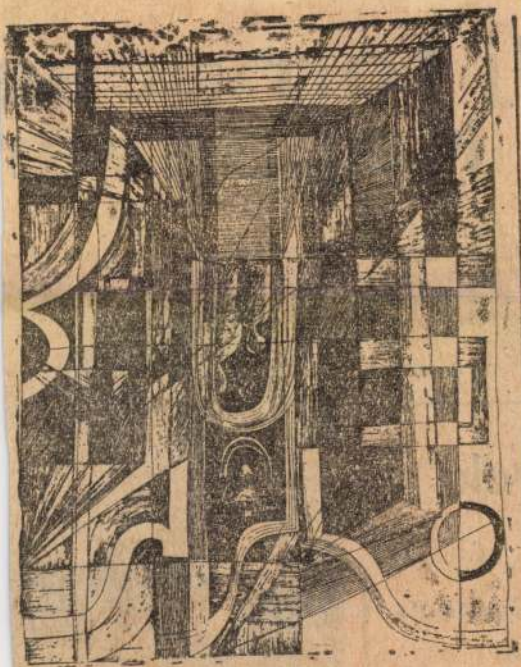

Lámpafény

lj tornacsa
Kaposvár

úttörő-fúvós-
jének hangjai-
egyre nagyobb
kora délelőtti
egyeszékhelyen,
Ferenc Általá-
árán. A torna-

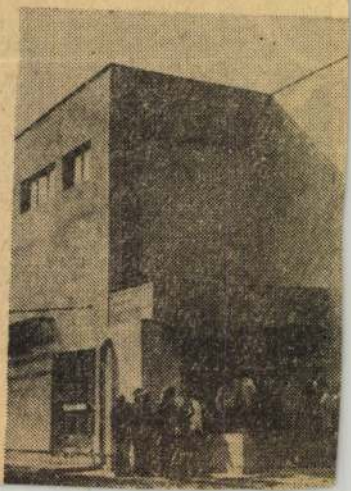

yek

ll. Bartha, He-

késcsaba 1:1

4000 néző, v.:
Bíró, illetve

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1979 APR 15

DOLGOZÓK LAPJA

Varga Hajdú István
grafikusművész

1021

Lámpafény

(Varga Hajdu István grafikája)

A kö
üzem. Vil
járművek
ségének
növekszik a közúti baleset
száma is. A balesetek számának a növekedése azonban az utóbbi években lelassult és ebben nagy szerepe van *az utak fejlesztésének, a járművek és a jelzőberendezések korszerűsítésének és műszaki vizsgálatuknak.* De még sokat tehet a fegyelemnek, a türelemnek, az oktatásnak a hatékonyság-növelése is. A nagyobb mértékben még csak most motorizálódó országok
vehetik át.

Az utak mentén a *jelzőtáblák* akkor töltik be igazán szerepüket, ha szinte „megszólalnak", ha az idegenek sőt a közúti közlekedés szabályaiból soha vizsgát nem tett gyalogos is *könnyen és egyértelműen értelmezheti.* Ugyancsak nagy segítséget jelentenek az autóvezetők számára a sötétben — kívülről

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Varga Hajdú István rajzművészete

Szenzációs grafikai kiállítással lepte meg a közönséget és a szakmát Varga Hajdú István a *Fényes Adolf Teremben*. A középgenerációhoz tartozó, s elsősorban festőként számontartott művészről korábban is tudtuk már, hogy páratlan ügyességű és fantáziadús művelője a rajznak, de hogy milyen nagyigényű, s minden mozzanatában eredeti grafikai életművel rendelkezik, az csak most derült ki, hogy elénk tárta válogatott termését. Teljesítménye reális értékeléséhez azt is tudnunk kell, hogy Varga Hajdú István *sohasem* volt a sors kegyeltje; ezt a ragyogó kollekciót is a művészeti élet peremére szorítva, naponként gyakorolt tanári munka mellett, a kompenzáció reménye nélkül hozta létre. Igaz, alkatilag is befeléforduló, csak a maga intencióira hallgató ember, akit sohasem érdekelt különösebben az érvényesülés, mégis: ilyen képességekkel csaknem kihasználatlanul maradni akkor, amikor mások feleennyi tehetséggel komoly feladatokhoz jutnak, több, mint figyelmetlenség.

Varga Hajdú István rajzművészete úgy stílus, mint felfogás dolgában *bonyolult együtthatók* eredménye, s ahhoz, hogy megértsük szándékait, vissza kell kanyarodnunk az őt elindító táji és társadalmi környezethez. A Dunántúl népi tehetségéből, a latinos kultúrát, eleven néphagyományt, és izgalmas természeti-szociális látványokat ötvöző somogyi lankákról ívelt fel pályája, kezdetben talán túlságosan is kötődve a táj kínálta tapasztalati élményekhez, a későbbiekben már átélve — s mint etikai örökséget vállalva — a vidék szellemét és népművészeti tradícióit is. A dunántúli táj természetelvű eszközökkel megragadott képe, a paraszti életvitel földközeli atmoszférája így kapott fokozatosan elvontabb, *a népművészet stilizációs fogásait* asszimiláló megjelentítést munkáin; a pásztorfaragások, falusi kerámiák arányrendszere, ábrázolásbeli és szemléleti jellegzetességei nyomán olyan sűrített képi szerkezetet teremtett, melyben az eredeti formáikat megtartó motívumok is rejtett arcukat mutatják meg, vagy minden jelentést nélkülöző stíluselemként

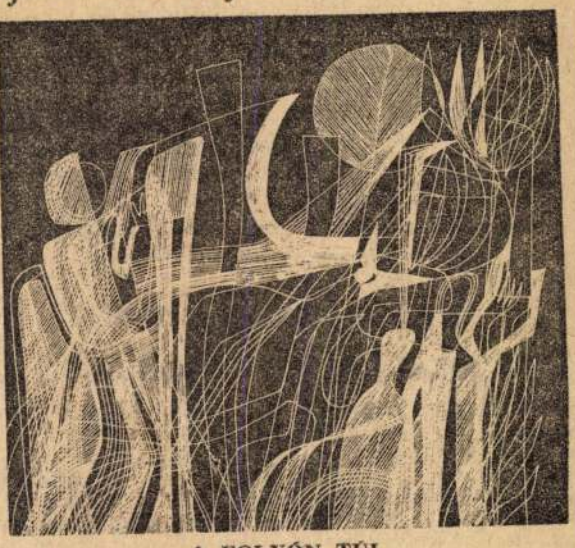

A FOLYÓN TÚL

jutnak szóhoz. Ha mindenképpen definíciót keresnénk Varga Hajdú István ábrázolási koncepciójára, *konstruktív eszközökkel alakított lírai absztrakcióként* tudnánk módszerét megnevezni, amely, ha külsőségeiben a nonfiguráció felé hajlik is, tartásában, programjában megmarad *konkrétnak*. Nemcsak amiatt realista, hogy mindig a való világ eseményei serkentik alkotásra, hanem azért is, mert elvonatkoztatásaiban is megőrzik a természet józan rendjét, humánus ritmusát, sőt, érzékelteti az azt szemlélő ember minden ismeretlent értelmezni igyekvő, minden amorfot rendezni óhajtó szándékát, küzdelmét is.

Vajda Hajdú István tollal és tussal dolgozik, s egyetlen eszköze képi vízióinak realizálásánál a *vonal*. Mint egyik méltatója találóan megjegyzi, e legelvontabb képzőművészeti jel éppen olyan modern és nagy komolysággal alkalmazott elem nála, mint Picassonál vagy Barcsaynál. Hol egymás mellé húzza, hol csigavonal-szerűen megtekeri, hol hullámformában, hurkosan hasznosítja, olykor közelítve az egyes vonalakat egymáshoz, máskor levegősen áttetszővé téve sűrűségüket. Bámulatos, mi mindenre képes vonalköltészete: dimenziókat, összefüggéseket sejtet meg, a tér változó mélységeire figyelmeztet, a kedély hullámzásait közvetíti. Ábrái feszültségét azzal is fokozza, hogy többnyire *aszimmetrikus* szerkezetbe, a változó világ dinamikáját tükröző, *relatív egyensúlyú* helyzetekbe tömöríti mondanivalóit, melyek vagy az anyagi-természeti valóság törvényeit kutatják (*Táj, Lámpafény, Riadalom a vizen, Koratavasz*), vagy lelki történéseket, tudat alatti asszociációs folyamatokat (*Várakozás, Magány, Nosztalgia, Új utak felé*), illetve erkölcsi és érzelmi fogalmakat (*Az ünnep megszentelése, A tű foka, A teremtés előtt*) tesznek plasztikussá. Ez utóbbi két témakörben érhetjük tetten leginkább Varga Hajdú István *etikai eszményeit*, a szerénység, a pontosság, a tisztaság és a humánum iránti igényét.

Örömmel láttuk a rajzlap-nagyságú, vagy táblakép-méretű rajzok néhány monumentálissá nagyított változatát is a falakon; ezek a tablók arról győztek meg, hogy Varga Hajdú István művei nagyobb méretekben, *épületdíszítő funkcióban* is megállnák a helyüket. Éljünk hát a felkínált lehetőséggel!

T. Á.

HORIZONT

— A munka és művelődés hónapja, amelyet immár hetedik alkalommal rendeznek Martfűn, csütörtökön nyílt meg az ország legnagyobb, több mint hatezer dolgozót foglalkoztató cipőgyárában.

— Tizenharmadik alkalommal rendezik meg az idén a magyar nyelv hetét, s az ünnepi megnyitó ezúttal Békéscsabán lesz április 23-án. Első alkalommal választottak új címet a rendezvénysorozathoz: Békés megyében a magyar nyelv hete helyett az anyanyelvek hetét rendezik meg.

Népszava 1979. ápr. 13.

szervezetének főtitkára az üzemi demokrácia új fórumai gyakorlati működésének ágazati tapasztalatait összegezi. *Sólyom Ferenc*, a SZOT titkára cikkében ismerteti a szakszervezetek — rövid múltra visszatekintő, de máris kezdeti eredményeket felmutató — tevékenységét a környezetvédelem érdekében. *Bessenyei Miklós* a Postás Dolgozók Szakszervezetének főtitkára arról ír, miként támogatják a dolgozók lakásépítési szándékát a postánál. kérdésre keresi a választ. *Roland Ferenc* írása. *Dr. Dankovics László* pedig a népgazdasági terv céljait szembesíti a vállalatok 1979. évi szándékaival.

A folyóirat ez évi negyedik számának széleskörű tematikájában — egyebek között — helyet kaptak a kollektív szerződés időszerű kérdései, a jövő generációjáról való gondoskodás, a művészértelmiség körében végzett szakszervezeti munka.

A Nagykunsági Erdő- és F
ben százhúszmillió forint é

A gimnáziumokban tagozat helyett fakultáció

Ezekben a napokban döntenek a *gimnáziumokban* a felvételi kérelmekről, és a válaszokat az elkövetkező hetekben közlik a pályázókkal. A felvételről szóló értesítéseken az idén már nem szerepel, hogy a jelentkezőt *tagozatos* vagy *általános tantervű* osztályba vették-e fel. Szeptembertől ugyanis új tantervek szerint tanulnak az elsős gimnazisták, mert *megszűnnek* a tagozatos osztályok. Az első két évben egységes tantervek szerint, azonos a tananyag. Csupán a második év végén döntenek arról, hogy milyen pályát választanak.

Az új gimnáziumi óraterv a heti 33 kötelező órán belül *a III.-ban hét, a IV.-ben kilenc órát biz a tanulók választására.* A választott pályairányoknak megfelelően két vagy három tantárgyat magasabb óraszámban tanulnak majd a diákok.

Az elmúlt években a gimnazistáknak mintegy fele tanult tagozatos osztályban; a jövőben gyakorlatilag minden gimnazista elmélyültebb ismeretekre tehet szert a fakultáció révén.

Tize ötnegyedévi er

A kétezer négyzetméteres csarnok egyetlen szalag. Nadrágokat varrnak itt. Ami a belépőnek először szembe tűnik: *az áttekinthetőség.* S hogy két-három gépnél az ott dolgozók szinte azonos mozdulatokat egyforma gyorsasággal végeznek. Nem véletlen. A *Vörös Október Férfiruhagyár nyíregyházi gyárában* új mozdulatelemzéses munkamódszert vezetnek be.

— Ezzel idén egy negyedévvel meghosszabbítjuk az évet — kezdi a

szem igénybe a szakszervezetet. Nyaralásra nincs módom, nem is kértem. Amikor édesapám, édesanyám meghalt, akkor kaptam 200—200 forintot. Tavaly meghalt az anyósom, annak is eltartója voltam, kértem segélyt és akkor már nem adtak.

— Segélyeken kívül van-e valamilyen más szerepe a szakszervezetnek itt a gyárban?

— Én nem tudok róla. A bizalmi ha ülésünk van, nemigen tart nekünk beszámolót, nem vagyunk értesülve semmiről. Fizetem a szakszervezetet, így el van intézve.

A vonat, a busz indulása, az otthoni elfoglaltság szigorú kötelmei miatt vajmi kevés a bejárók *munkaidőn túli* ideje. A *kapcsolattartás* azonban nemcsak az egyik féltől függ. Nem szabad eleve lemondani az ingázókról. Bár közülük kevesen fordulnak meg üzemi fórumokon, s a politikai köröknek, az üzemi kultúrházaknak kétségkívül ritka látogatói, ám ha a *munka nehezéről* van szó, amikor nem szépen *beszélni*, hanem társadalmi munkában, fárasztó fizikai kötelezettségeknek eleget téve *cselekedni* kell, akkor nem érheti rossz szó a bejárókat. A *szocialista brigádmozgalomban* is — igaz, hogy a helyben lakóknál 17,5 százalékkal kisebb arányban — tömegesen kivesznek a részüket.

Miért is húzódoznak a közéleti szerepléstől? Az ingázók többsége nem végezte el az *általános iskola* nyolc osztályát, sokan segédmunkások. A hajnali, rosszul világított, olykor fűtetlen vonatok, akárcsak az esti fáradt zötykölődés hazafelé, *nem kedvez a tanulásnak, az olvasásnak.* Mindamellett az utazások alkalmával sokszor szóba kerül az előző esti tévéműsor. A jelek szerint a bejáró életmód mellett a művelődés fő forrása. (Amennyiben nem késő esti vagy kora délutáni műsorokról van szó. Az elsőnél még nincsenek otthon, a másodiknál már alszanak.)

Az általános iskolai *osztálytermek* száma a budapesti agglomerációban 27 százalékkal rosszabb az országos átlagnál. S egy-egy ilyen tanterem Gyál, Nagytarcsa, Vecsés esetében 50—65 *összezsúfolt diákot* jelent. A közoktatási költségvetésben Szabolcs, Nógrád, más megyék a demográfiai adatok alapján megtervezik az iskolai képzés feltételeit. Időközben viszont e képzés alanyai az ipari vonzáskörzetekbe telepedve, tovább szaporítják a meglevő gondokat. Tarthatatlan, hogy *szakmunkástanulóknak* tömegesen ingázniuk kelljen, mivel a város környéki nagyközségekben gimnáziumok vannak, de szakmunkástanuló intézetek nincsenek.

Folytathatnánk a sort a kulturált életmódhoz tartozó ellátás gyengéivel. A fővárosi nagyvállalatok a bölcsődéket, óvodákat saját erőből a munkahely mellett, vagy legalábbis annak kerületében bővítik. Így azután a legszennyezettebb levegőjű budapesti negyedekben (ahol a viszonylagos lakósűrűség csekély) sok a gyerekintézmény, a környező településeken, ahol minden harmadik dolgozó lakik — alig van. A vásárlási, tisztítási, javító-szolgáltatási lehetőségek hiánya külön témát érdemelne.

Mi a teendő? Mindenekelőtt a *szakszervezetek rétegmunkájában* a korábbinál nagyobb figyelmet fordítani ezekre a dolgozókra, akik nélkül például nem létezne építőipar. De nemcsak szűken vett érdekvédelmi, mozgalmi kérdésről van szó. Messzetekintő szemléletre, rugalmasabb te-

Varga Hajdú István festő

Kiállítási Kalendárium, Budapesten:

A művész műveinek kiállítását a Fényes Adolf teremben rendezték meg.

Szocialista Művészetért, 1979. ápr. 4.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1979 JUL 14

Varga Hajdú István

ÉLET ÉS IRODALOM

grafikusművész

romnak üresen hagyták a helyet.

1021

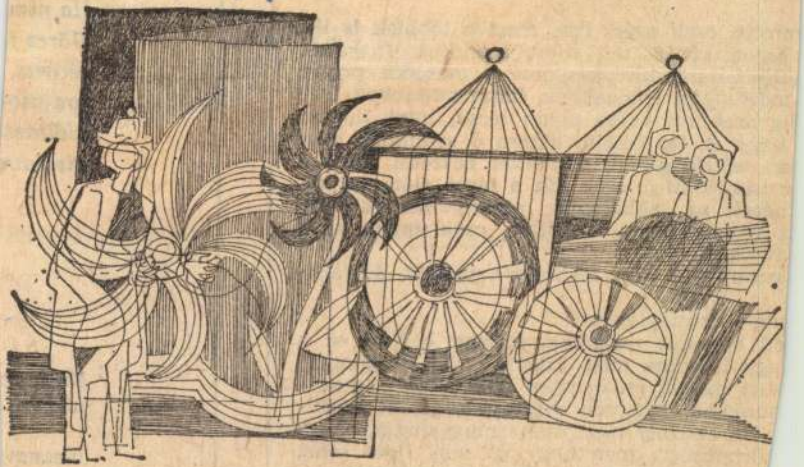

Varga Hajdú István rajza

zerette, csak azért itta,
hatott rá az ital, mi
enyétszeme kifényesed
mozdulatai rövidebbek
lig szeretett volna oly
hogy ez lehetetlen, h
an méltóságosan, élve
z iskolában is csak ál
nézett az ablakon a
t volna valahol a vá
áthatatlanul.
sszony állt meg mellette a padnál, és felsi-

sten, ez megfagyott!
éd nevetett magában, milyen bolond ez a
fagyott volna meg, hiszen itt ül, és gondol-
érzi magát, csak éppen nem akar megmoz-
unkába igyekvők megtorpantak, és körül-
Az asszony izgatottan magyarázta, hogy
zörnyűség", meg hogy „ő még ilyet soha,
, csak nézzék!". „Biztos berúgott!" —
, mások szerint rendőrért kellene menni,
s, sokszoknyás asszony doktort javasolt. A

Ne igaz
holnap

Kezem
reggel

Vedd

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Varga Hajdú István

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

1979 APR 22

Grafikusművész

Varga Hajdú István grafikája

1021

Gyárfá

T

Tücsök koma — képzeljétek —
véget vetett a zenének.
Zsibvásáron a mafla
hegedűjét eladta.

De nem bírja zene nélkül;
úgy érzi, hogy belekékül.
Pedig úgy szép, ha zölden
tündöklik a mezőben.

Zsebrádiót vesz a pénzen.
Zenél a gép, — ő meg tétlen!
Rádióját eladja.
— Meg is veszi a hangya.

Megint megy a zsibvásárra,
hegedűt vesz, s nemsokára
füvön, bokron, kerten át
száll a tücsökszerenád.

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Vajda Hajdú István

PEST MEGYEI HÍRLAP

gyapi Jurcsovics

1979 JUL 8

Tanulmány 1021

Vajda Hajdú István rajza

Nem vál

Régi színdarabokban, ban ilyenkor azt írták: itt még folytatódik a tra A történelem-kérdésre vá válaszolva? —: a marxiz században alakult ki. Mat A marxizmus alkotóelemei? A Kommunista Kiáltvány? Osztályharc? Nincs válasz.

Király János:

— *Tanított már. Mi volt, ami nehézséget okozott?*

— *Ha kérdeztek valamit a gyerekek, nem nagyon tudtam válaszolni.*

A negyedik felvételiző filigrán, csinos, tizenötévesnek látszik, József Attiláról beszél. Szabatosan ismerteti a költő életrajzát, majd verseit „elemzi". Egy-egy cím után egy-két mondat, azaz egy-két frázis. Ismét szó szerint:

— *A költő A város peremén című versében bemutatja a munkások életét, rávilágít gondjaikra, szól a munkásról, a nincstelenekről. A Haza*m *című költemény a hazához való ragaszkodását fejezi ki, melyet a vers végén magas fokra emel. Itt említem meg, hogy József Attilát a pártból lassan kihagyták, de ezen kívül is hive maradt az eszmének. Kötődött a szüleihez is, többek között az Anyám című versében ad ennek méltó hangot. Jelentős szerelmi költészete is.*

Történelem: az I. világháború.

— A háború 1914-ben robbant ki. Az előzménye az volt, hogy gazdasági és társadalmi változások alakultak ki.

— *Milyenek?* — próbálja továbblendíteni az elakadt feleletet Pálvölgyi Szilveszterné.

— ?

Czeizek György grafikája

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-968, 337-748, 340-726
1979 — 5
Varga Hajdú István
JELENKOR
grafikusművész

1021

Bándra, Jutasra, Vámosra, Fajszra, Kákái
A régi utak nyomán ma ugyanúgy Várpalo
Tapolca–Nagyvázsony, Csopak–Felsőörs és
lől érkezünk.

Várpalota felől közeledve a Felszabad
szere fehérlik a hegyek kék előterében. A
nyosan fúródik a magasba. A városszéli k
lapítja a városban várható civilizációs izgal
rém optikai tréfát űz az utassal: lassan em
ros a táj mélységeiből, mint egy mesefilm
váratlan kanyarral rávezet a viaduktra, a
természeti szépség tárul fel, de csak egy másodperc műve ez, mert az utas eltűnik a sziklafalak között, hogy aztán belevesszen a házak rengetegébe. Tapolca felől a kutató intézetek uralkodnak. Hangulatteremtő komolyságukat az utas magával viszi az egyetemi épületek felé. Csopak–Alsóörs felől a város újabb arca fogad. A két egybeépült lakótelep modern panorámája, háttérben az egyetem épületeivel: zárt, céltudatos, csaknem szigorú jelkép, amit csak kevéssé old fel a mediterránszerű dombosság. Zirc felől érkezni annyi, mint felidézni magunkban a történelmi idők komor hangulatait. Az utas tekintete a várra szegeződik: a lassú gyulafirátóti lejtőn lefelé ereszkedve az ég kékjéből a veszprémi vár sziklái és a fényben sárgálló palotasor úgy válik ki, mint egy régi metszet. Almádi–Szentkirályszabadja felől közeledve leginkább a régi kisváros fogad. A fák fuldokolnak a porban. Az út szélén táblák nyilai irányítanak az állatkert felé. A város e kapujában valamiféle megbántottság fogadja az embert. Hajdan itt vasúti sorompó és vasúti megállóhely várta az utast. A veszprémiek nagy része itt szállt fel az időközben megszüntetett alsóörsi vonatra. A városnak a Balaton vasúti kapuja volt ez a megállóhely.

Varga Hajdú István, festő

L: Csontvány

Németh L: A Csontványnak hulajdonított képekről 883-889

Jelenkor, Pécs, 1980. okt. XXIII/10

Varga-Hajdu István

Kékszakállu herceg
vára, tollrajz

Varga-Hajdú István
Budapest / Fényes Adolf Terem

Varga-Hajdú István:
Kékszakállú herceg vára, tollrajz,
12×18 cm, 1978 (fotó Gáti Géza)

---Kiállitások.
Művészet,1979.március/3.szám/ 47.old.

Varga Hajdu István, festő

Rajz: Rep

Varga Hajdu István: Rajz 56.

Tellenbach Pécs 1980. jan. XXIII/1

V arga Hajdu István

VARGA HAJDÚ ISTVÁN festőművész grafikai kiállítása március 15-én, csütörökön délután órakor nyílik meg a Fényes Adolf Teremben. (Budapest, VII., Rákóczi út 30.)

Magyar Hirlap 1979/6o/9

Varga Hajdu István, kst.

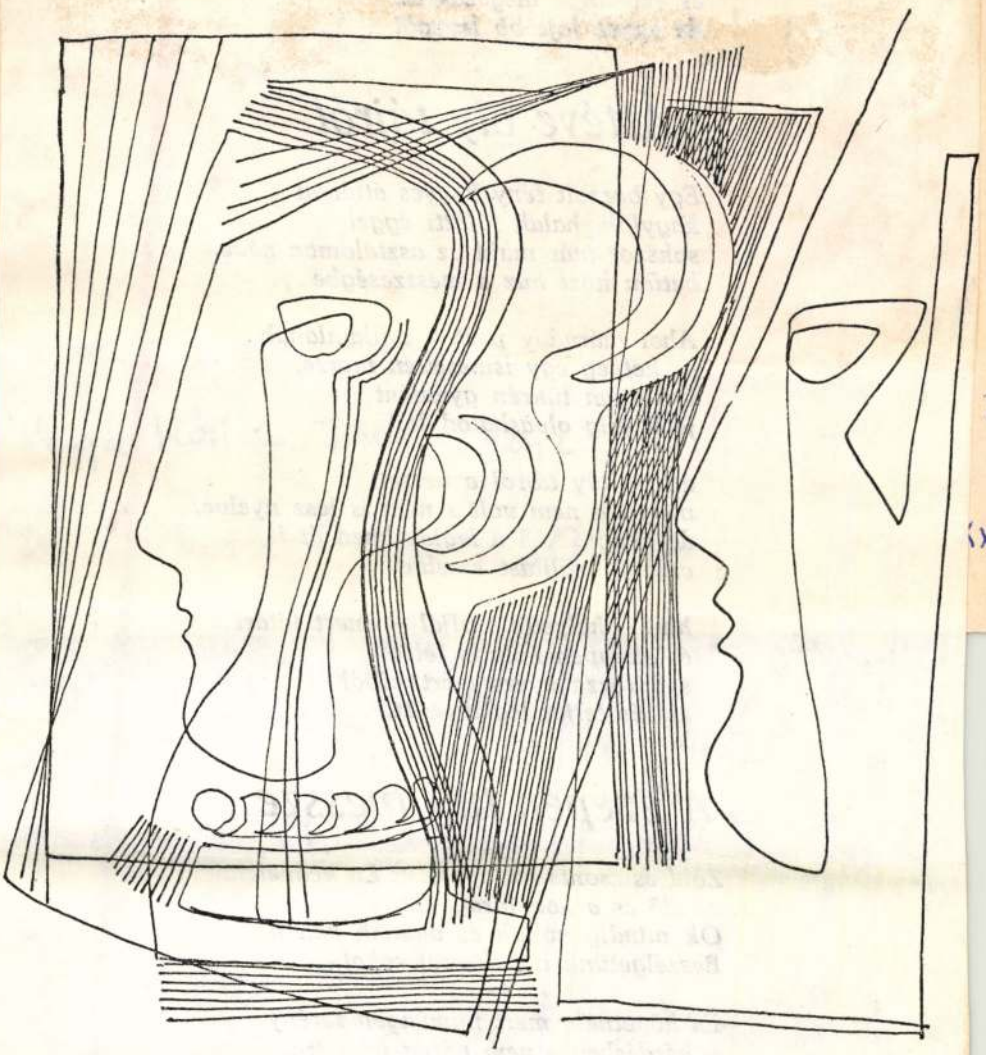

80.

XIII/1.

és eképpen mindig feléd
sugározza nyers mértanából
élő és teljes leglényegét.

A szépen túli messze

Zöld és csontszín lapok . . . Én kedvelem
az élő és a holt virágokat.
Ők mindig voltak és vannak velem.
Beszélgetünk a Teljesről sokat . . .

És követnek, mert mind igen serény
a kérdésben s nem várva feleletre,
csak jönnek és ténylenek felém,
mert bennük a szépen túli messze,

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Hajdú István,

NÉPÚJSÁG (TOLNA)

festő-grafikusművész

1980 JUN 29

1021

Kőbe zárt zene

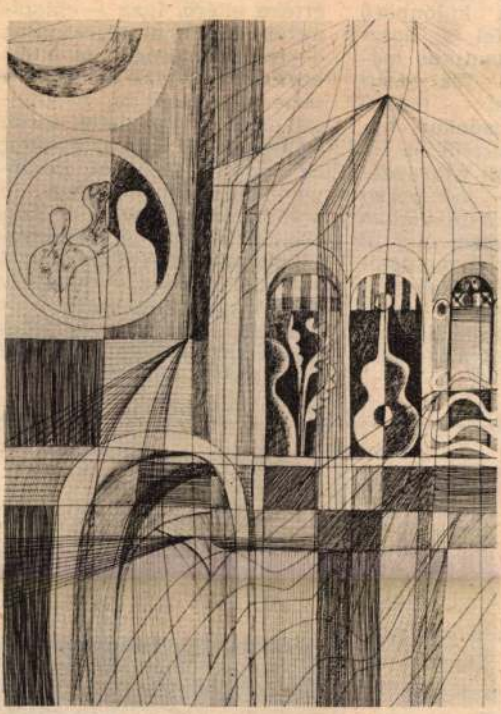

Varga Hajdú Judit grafikája

zetéről be le-
rill halászatá-
ni módszereit
napjainkban
lgozni. A krill
érjekoncentrá-
plálkozásra is
ítva és lisztté
lhasználható a
ertéstakarmá-

felhasznált I. számú rákliszt 10 százalék arányban keverve a takarmányhoz igen jó eredményeket hozott, a másik kettő nem. A pecsenyecsirke takarmányában már 3 százalék rákliszt is negatív eredményt adott, rontotta a hús ízét. E téren a végleges következtetésekhez további kísérleteket kell végezni.

szat
zágban

n a fajdfélék
. Hogyan va-
ra ebben az
n? A siket-
ományos be-
lszeren kívül
kutyák segít-

Június

**Harminc évvel ezelőtti — júni
raszti életből Simon István függő
versének két sora; vízszintes 2 é
A sarokkockák betűi: O, G, M**

VÍZSZINTES: 2. (Beküldendő.) 12. Övezet. 13. Lecsökkent. 15. Ilyen. 16. Gyümölcs. 18. Vissza:

Varga Hajdu István, festő- és grafikusművész

48 grafikai lap a kiállítóterem falán. A művész új munkáiban nehéz feladatot választott: fehér papír, fekete-tus, vékony toll segítségével a természet, az ember és az általa teremtett tárgyi környezet egymásrautaltságát fogalmazta meg lapjain. Rajza sikra vetített zene. A művész 1949-ben, Szőnyi István növendédeként végzett a főiskolán, ez jubileumi kiállítás is. A művész fiatal nyomdászokat tanít betűk, formák, színek tervezésére, rajzolására. – „Köbe zárt zene I." c. grafika (repr.)

Csík Bence: Varga Hajdú István grafikái. Fényes adolf-terem.

Tükör, Budapest, 1979. ápr. 1.

Varga Hajdú István „festő"
kiállítási kalendáriuma
Budapesten:

A művész kiállításait a Fényes Adolf-teremben rendezik.

Szocialista Művészetért, 1979. ápr. 4.

Varga - Hajdú István, festő

ELHUNYT VARGA-HAJDÚ ISTVÁN festőművész. Hatvanegy éves volt. Hamvasztás utáni búcsúztatása május 8-án, péntek délután fél egy órakor lesz az Óbudai temetőben.

– Hí

8.

Nemzabadság. Bp. 1981. ápr. 23.

Varga Hajdu István, grafikus

Rajz: Repr.

Varga Hajdu István: Rajz 942.

Jelenkor, Pécs, 1981. okt. XXIV/10

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Hajdú István

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1979 SEP 9

Grafikusművész

földesúr.

1021

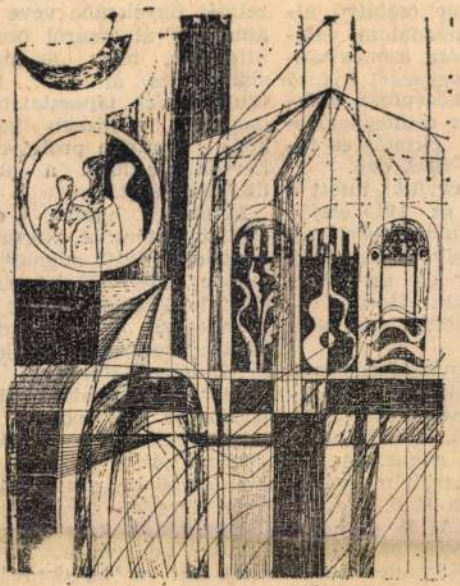

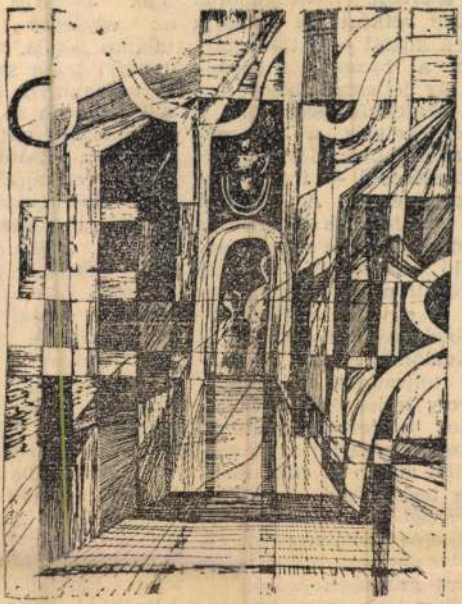

VARGA HAJDU ISTVÁN GRAFIKÁI

Kőbe zárt zene I. **Kőbe zárt zene III.**

Népbiztosság kiadásában
ent *„A nő a kommunista*
ulomban” című könyvet,
nek szerzője *Dénes* Zsófia.
pőrére vetkőztetve mutatja
többek között — a tőkés tár-
mban a házasság intézmé-
arra oly jellemző üzleti ér-
az érdekházasságot. Ez a
sági érdekeltség a kommu-
társadalomban kiesik a két
érintkezéséből — írja Dénes
ia könyvében. A kisfüzet
elmű írás feltárja a férfi és
egyenjogúságát a munkához,
egyenlő munkáért egyenlő
gyakorlati megoldását, a há-
kötés és a válás önkéntessé-
s szabadságát, az egyenjogú-
a művelődésben. Az anyasá-
adat teljesítését a kommu-
rend oly teljes értékűnek is-
l, mint a termelő munkát.
a szerző arra is: a nő sza-
dönthet abban is, hogy meg-
a-e a terhességet, s vállal-
z anyasági feladatot. Szól to-
a születés korlátozásáról, il-
szabályozásának tudományos
sadalmi szükségességéről.
értékes kultúrtörténeti do-
tumnak tekinthetjük az
sak a Tanácsköztársasági

átfogó rend
és magában
velést az óv
mek 3 év
az egysége
talános iskol
mennyi tagja
tű tudomány
iskolatípusán
középiskolai
zásától a fels
dományos képzésig bezáróan.

Az előbbiekkel együtt jutott a levéltár birtokába az 1919 elején kiadott *„Harc a tudományért”* című könyv, amelynek szerzője *Somogyi* Béla tanár és szociáldemokrata újságíró, akit Horthy fehér terroristái gyilkoltak meg 1920 februárjában.

A Magyar Tanácsköztársaság végnapjairól, a tanácskormány lemondásának történelmi körülményeiről képet nyújtó, a *„Népszava”* 1919. július 27., augusztus 2-i és 3-i számait sikerült megvásárolniuk. A Népszava 1919. augusztus 2-i száma „A Szocialista-Kommunista Munkások Magyarországi Pártjának Hivatalos Lapja felirattal *„Magyarország népéhez”* című vezércikkében ismertette az Antant ultimátumát a Vöröshad-

harcba kezdünk a prol
diktatúrájáért.”

Mindez hatvan esz
ezelőtt történt. A Népszav
napi, azaz 1919. augusztus
mában, amely most került
tár tulajdonába, már az el
szembeötlő az ellenfo
felülkerekedésének előjele
ső oldalon *Haubrich* ha
niszter parancsait közli,
zászlót be kell vonni”, „
csoportosulás és a fölv
„Eltávolítják a falragaszok
ellenforradalmárok nyílt r
dását „éretlen apró-cseprő
tésnek vélték. Idézi a la
Károly belügyminiszter r
zatát, aki a hatalomváltá
mondta, hogy a „béke érd
kormány áttér a tanácsren
a demokrácia útjára”, aza

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Hajdu István festő- és grafikusművész

PEST MEGYEI HÍRLAP

1980 OKT 5

1024

Tört fények

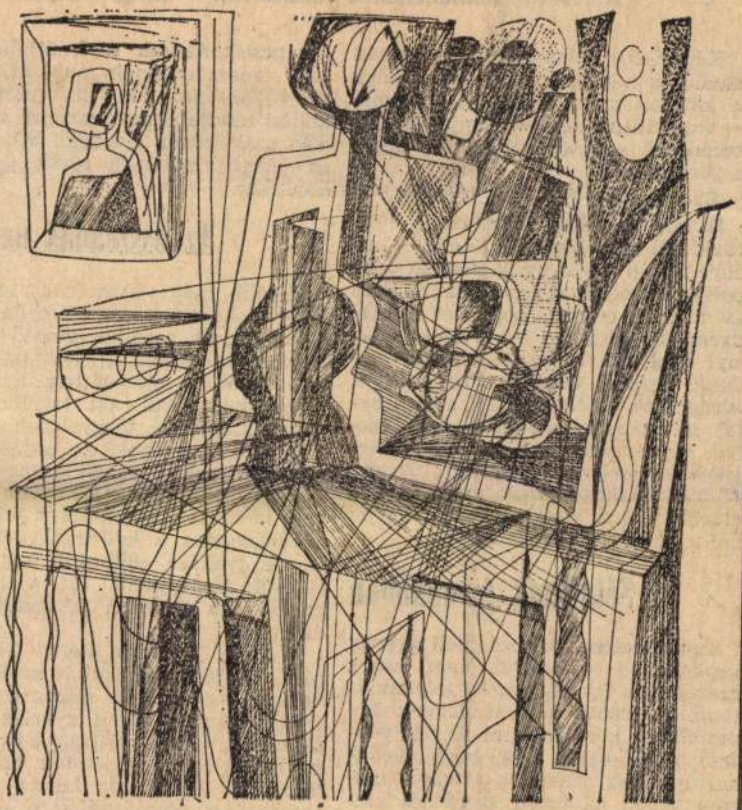

Varga Hajdu István grafikája

AZ ÜZL

Termelő: - ezt tudja, enny hattok belőle!
Árosztály: kaerő értéke, játok el!
Kereskedő

Képzeletbeli kereske elindul a képzeletbeli a két kollégájától kapott útravaló — vagy úti utasítás — alapján a külkereskedő segítségével pénzzé tegye a portékát.

Ez hol sikerül — hol nem.

S míg a siker legtöbbször igen rövid idő alatt közhírré tétetik, a kudarc ritkán kerül nyilvánosságra. Ez persze természetes is, s nekünk sem az most a célunk, hogy ezt a hiányosságot pótlandó felsoroljuk: enynyi meg ennyi bukott üzletről tudunk. *Sokkal inkább arra voltunk kíváncsiak, az értékesítési, s ezen belül is a külkereskedelmi folyamatban hol vannak azok a gyenge láncszemek, melyek leginkább okozói a feledés jótékony fátyla mögé kerülő, elvetélt üzleti kísérleteknek.* Vagyis: hol vannak a tartalékaink?

Sétáljunk gyorsabban

Természetesen képzeletbeli gyárak képzeletbeli üzleteivel nem sokra mennénk, s így segítségért folyamodtunk. A *Mechanikai Művekben Rényi Gábor* kereskedelmi főosztályvezető vállalkozott arra, hogy révkalauzunk lesz azokon a vizeken, melyek végén az üzleti szerződés biztos kikötője várja a gyártókat — ha eljutnak odáig. Nos, nézzük, merrefelé kell elindulni? Mi az első lépés?

— Az ajánlatkérés vagy a vergenyvárgyalási felnyás, melyek a

sa: vállalataink belső szervezeti ködési rendje, érdekviszonyai m első szakaszban gyakran *lelass* az üzleti vizeken a révbe igy hajónkat.

Az összeadás ne

Később még visszatérünk ar hogy ki kormányozza ezt a haj előbb nézzük a célhoz vezető ú vetkező állomását. A gyártónál szült ajánlat, mint láttuk, a k reskedőhöz kerül, aki levélben lexen, személyes tárgyaláson t bítja azt a vevőnek. Az esetek részében persze megfelel az szállítási határidő — *különben a ság nemzeti jövedelmének fele származhatna a külkereskedele* —, de gyakran előfordul, hogy sikerül megegyezni. Mi a le koribb oka ebben a fázisban darcnak?

— Az ár! — állítja Rényi Gáb részletes bizonyítékkal is szolgá Sokszor még mindig abban a h élünk, hogy az ár a gyártás felmerült, *igazolt költségek össz ge*, holott már rájöhettünk, hog terméket annyiért lehet e amennyit a *piac kínál* érte — ez az *igazi* ár! Kalkulációink ban még most is többnyire a k gek összeadásának módszeréve szülnek, így tulajdonképpen jük bennük, legalizáljuk az ala

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 336-743, 840-726

1980 SEP 2

Varga Hajdú István

NÉPSZAVA

festő- és grafikusművész

1021

Varga Hajdú István: Pásztor

hagyni — mesélte, hogy járnak a vaddisznók a fo ra; ahol én tanyázom. Ha lon persze, úgy, hogy vál egymást. Hát ezek randali hattak.

De nem. A kőpad körül lami történt. S a bokor s alatt egy asztalt pillantot meg. Amolyan durván rótt dei asztalt, hasított nyersfa kérgehántolatlant; földbe tuskólábakon állt, s m mellé ültem, a kópadra, a hető legjobban esett rajta írás, esett volna, ha azon a délelőttön egy sor is kikanyarodik megilletődött ceruzám alól. Csak néztem a golyóstollal rótt üzenetet asztalom fáján: „Hass, alkoss, gyarapíts!" Végül is egy sort mégiscsak felróttam a papíromra, annyival tértem haza délben:

„A haza fényre derül."

Kitaláltam, hogy ifjú barátaim leptek meg, gimnazisták. Olyanok, akiket beskatulyázott az iskola fenegyerekeknek.

Hogy beállt az ősz, s vele a csend is Duna-parti lakomban, búvóhelyem árván maradt. Most hát egy kicsit — hónap múltán — az emlékek után kirándulunk oda. Megvan-e még a kripta? — ez a jelszavunk.

A talp alatt már meg-megzörren a száraz levél. A napfény oda is behatol a színesedő lombok pókhálóján, hol úgy tetszett, nemrég: az örök hús árny honol.

A kripta is más lett valahogy. Naposabb és csupaszabb. Megállok ott szomorkásan, kívül száraz szemmel, belül könnyes tűnődéssel.

Az elmúláson?

A Kacsa-sziget

A térképen nincs rajta. Neve is csak azóta van, mióta Karinthy Cini vele szemben ütötte fel víkendházikóját, s a pócsmegyeri kacsákról, melyek lehettek éppen libák is, vagy akár tollászkodó pingvinek, Kacsa-szigetnek elnevezte.

Amolyan söderzátonynak indult, csücskén a vízművek erődítményével de hogy évről évre gyarapodik rajta az iszapos homok, s a bolyhosodás lassanként bokrosodássá hatalmasodott, sőt egyes bokrok már magasan a többi fölébe szöktek nagyralátón, fa lett belőlük — a zátony immár csakugyan szigetnek léptethető elő, annál is inkább, mivel a neve is kezd felszívódni a köztudatba.

Gyerekkoromban, mikor még a fantáziám sokkal elevenebb volt, mint manapság, s a kalóz- és indiánregények is serkentették, meg-megálmodtam a magam szigetbirodalmát amit azonban sehogysem

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Varga Hajdú István,

JELENKOR
1981 ÁPR

festő- és grafikusművész

1021

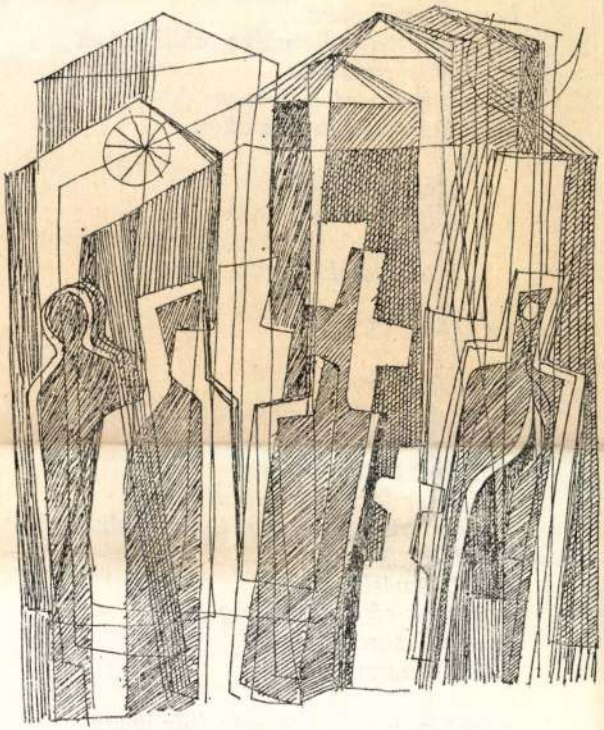

réseket hagyok
lőréseket az élet
s remélhetem h
hogy földet mag
csak e napf
égi tagadás
égen megve

hogy remélhetem
nem lőpálya – életpálya találkozását
e zászlós randevút
ezt az igéző csókot hazai ágyat
vérszivárványt a szavakon

szép lenne így is
a levegőben rózsacsokrai
torkolattüzekkel megszentelt napom
futóbolond időm sziromhullása

PALIMPSZESZT

nem segít más
a végső exhibicionizmus csak az
teljes kitakarás
vetkőzés vetkőztettetés
amikor a festmény elárulja már
hogy végső soron nem több a falnál
amelyet eltakart
többé-kevésbé
hosszabb-rövidebb ideig
ó végső sorom
jutok amelyre most

végső sorom pó és más folyónevek
itt kell átlépnem áthaladnom
milyen kapu ez

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 188-068, 337-748, 340-728

Varga Hajdú István,

JELENKOR

1981 APR

festő- és grafikusművész

1021

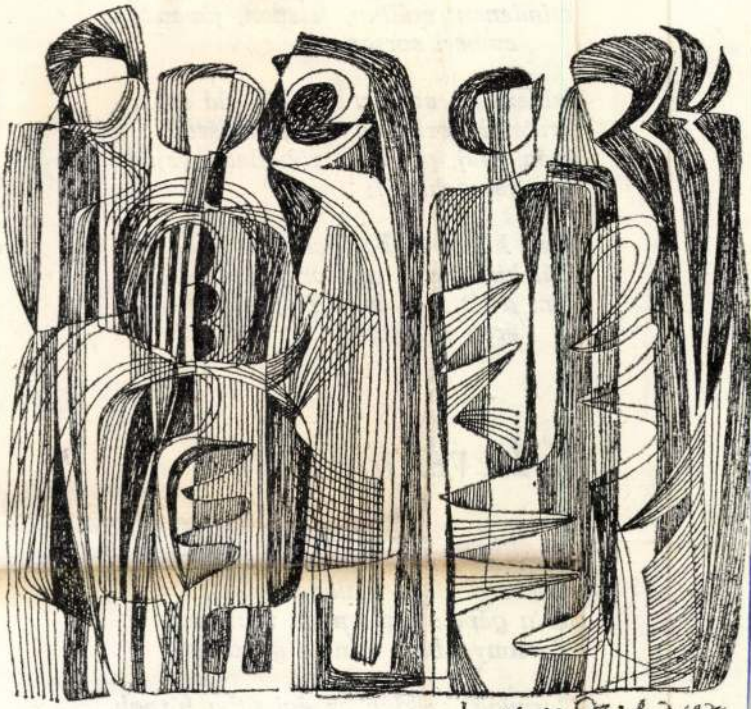

holt korokon túl,

hol heves forrás feszül,
bamba földmozgás ahol
mindenen, múlton, jele
emberi sorson,

lelkem ás, vulkán-beli t
kráterek torkán a világ alá száll,
szén, olaj, gyémánt rög-alatti, rejtett
rétegein túl;

nem követ többé kicsinyes világom
Túl hiú léten, nyomorult halálon,
lent a lét mélyén, a Napot felejtve
érek a Fényig.

Levél messzire

Eljönnél tán, mikor felzúg az ünnep
táncos petárda-csillagok alatt,
de a gépek alacsonyan repülnek,
alacsonyabban, mint a gondolat.

Tornyok, sziklák az égi útba fúrnak,
a szívünkbe, felnéző emberek,
útainkba gond-árnyak tornyosulnak,
vak viharok harsogják: nem lehet!

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Varga Hajdú István,

festő- és grafikusművész

„JELENKOR"
1981 ÁPR

1021

veretett
vékony illanó
vámszedő
vigyázz hártyuló
vizeken
vulgár elvtársból
volt elég
völgyek sarában
vasekét
vontat nyihogó
vasderes
veled kopogtat
várkapun
végleg befutja
vörhenyes
virág szirmait
vagdosom
végig sejthetőn
vázlatos
vulkán túlontúl
vehemens
vihar esélyű
vonzalom
világ múlásán
végrehajt
város sötétlik
volgai

végül is
vállam cipelhet
vasrudat
vödrök aljában
vénülőn
vérem sietve
verssorok
vízből borokká
változik
vonók tétova
végein
vijjog megalvad
valami
varjak szálltában
vogulok
vígság múlását
viselem
vagyunk kevesen
vallani

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga-Hajdú István,
festő-grafikusművész

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1981 ÁPR 12

1021

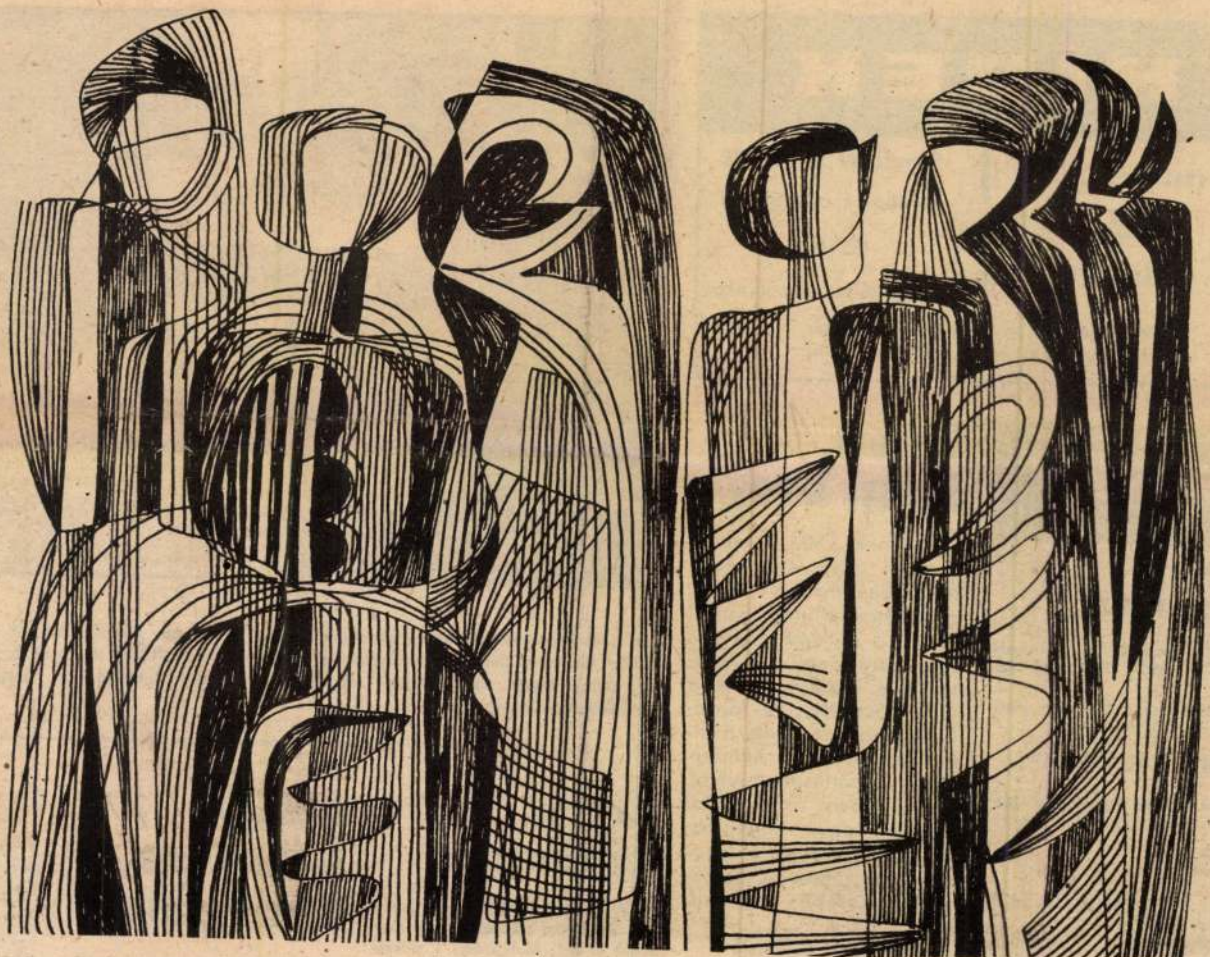

Varga-Hajdú István rajza

HÍREK

1981. ÁPRILIS
12
VASÁRNAP

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából GYULA nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.02 — nyugszik 19.29 órakor.
A Hold kél 12.21 — nyugszik 2.58 órakor.

Ma este

VASÁRNAP

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: A patkányok (este 7 órakor) Bemutató bérlet.

Kamaraszínház: A három kecskék (de. 10 órakor)

BÓBITA BÁBSZÍNHÁZ

Doktor Sándor Művelődési Ház: Lúdas Matyi (de. 10 órakor)

MOZI

Petőfi: Harmadik típusú találkozások (f5, f8)
Kossuth: Aladdin és a csodalámpa (10, 12, 2, 4) A bestia (6, 8)
Kossuth Klub: Száll a kakukk fészkére (8)
Park: Harmadik típusú találkozások (f4, f7) **Ságvári:** Bal-

Elhunyt Szőnyi János

Életének 50. évében, hosszan tartó, súlyos betegségben április 11-én, szombaton elhunyt Szőnyi János, a Magyar Televízió sportosztályának helyettes vezetője. Riporterként több mint húsz éven át fáradhatatlanul tudósított a különböző hazai és nemzetközi sporteseményekről. Személyében a Magyar Televízió egyik legrégibb, legtapasztaltabb munkatársát veszítette el. Temetéséről később intézkednek.

Magyar Televízió Elnöksége és MSZMP Bizottsága

A szabálytalanul parkoló gépkocsik egyre na gyobb gondot okoznak Pécs belvárosá ezért lépett akcióba ismét tegnap a rendőrség az AFIT-tal karöltve. A képen egy Sko forgalmi dugót szabálytalan megállásával a Bem utcában és ezért a hatósági kellett elszállitani.

Lottó-tájékoztató

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság tájékoztatása szerint a 15. játékhéten 1 darab öttalálatos szelvény volt. Nyereménye 1 558 029 forint. 4 találatos 53 darab, nyereményük

A megyei építészeti napok héttői programja

Az „Építés — élet — építészet" címmel megrendezett Baranya megyei építőipari napok keretében Korszerű lakás —

— **Kitüntetés.** országos Közleke sági Tanács leg sén baranyai a kitüntettek. Dr. ván, a Mecseki igazgatója a gálatáért arany fokozat Fekete Ferenc,

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743, 340-726

1981 JUL 19

NÉPSZAVA

Varga Hajdu István
festő-grafikusművész

1021

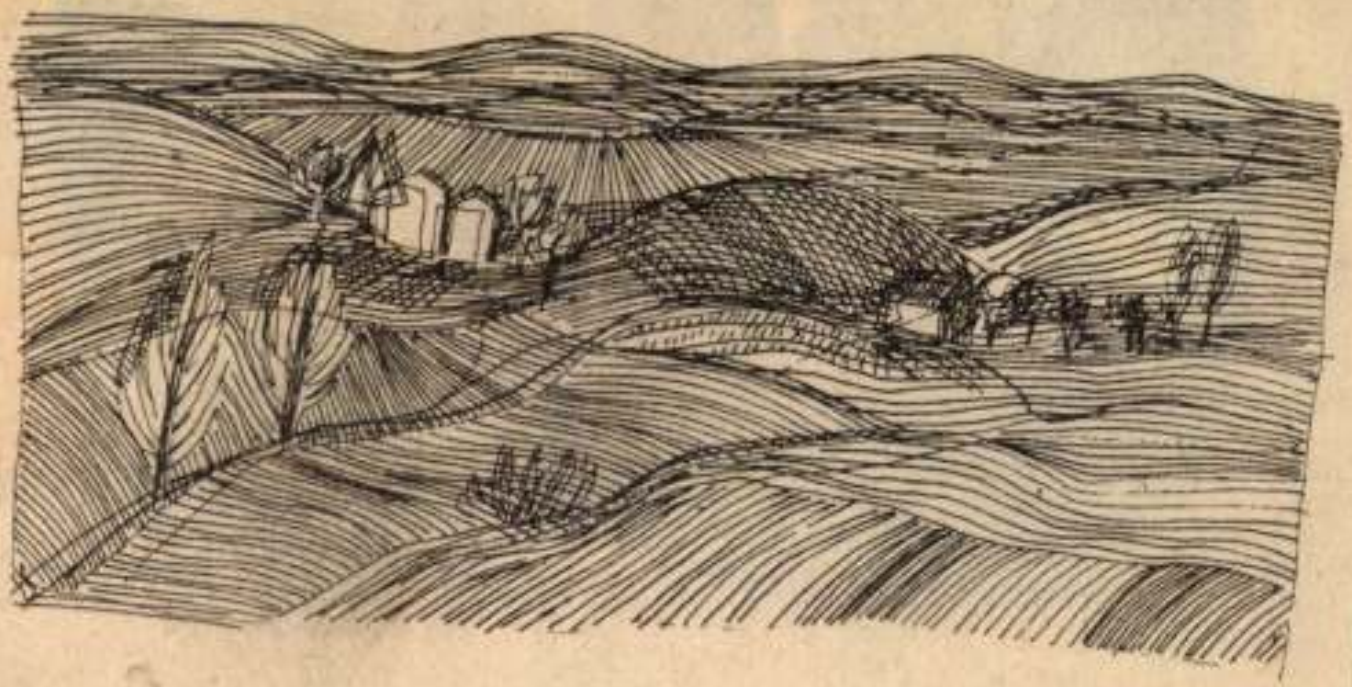

Varga Hajdu István **SOMOGYI DOMBOK**

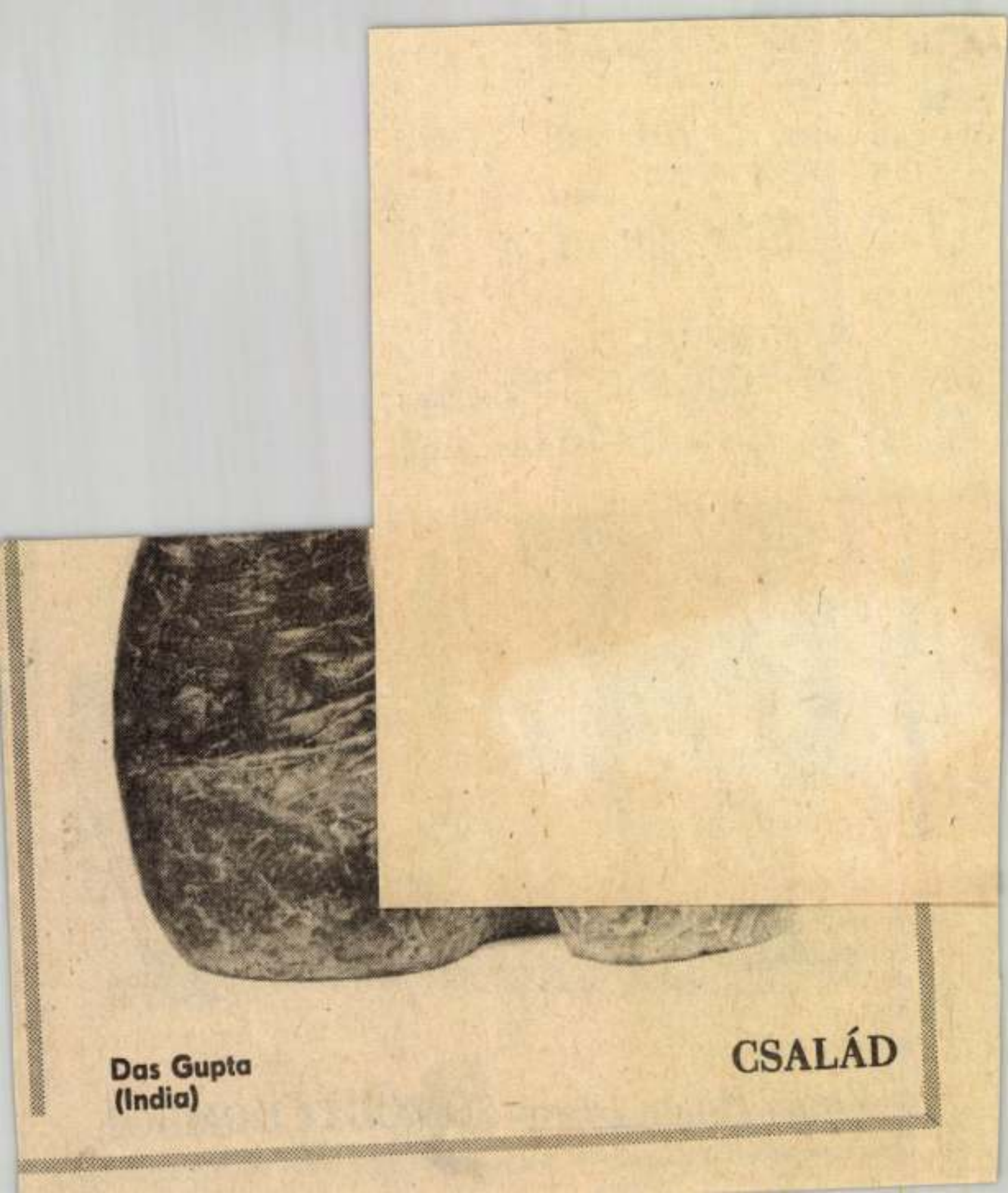

Das Gupta
(India)

CSALÁD

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-749, 340-726
Varga Hajdú István, festő- és grafikusművésznő
NÉPSZAVA
VII
1982 AUG 31
1021

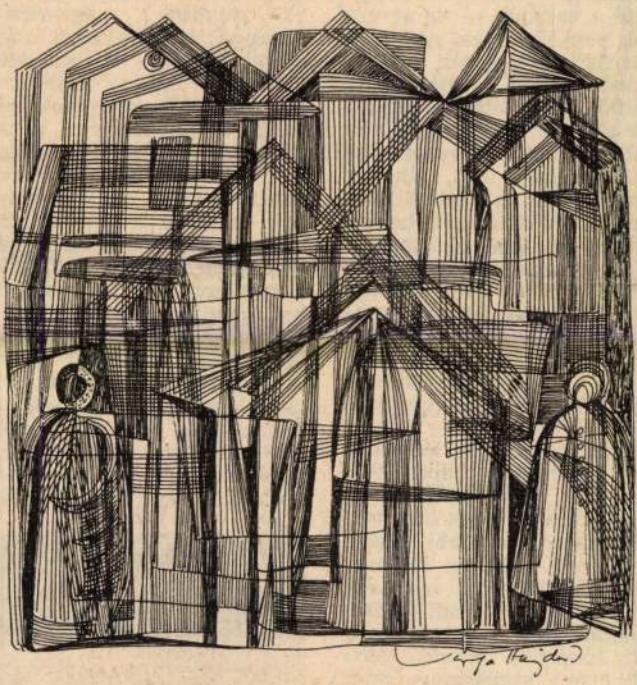

Varga Hajdu István **NAGYVÁROS**

Majsáné, Tera, elvégezte ... esti munkát, meglocsolta a kiskert virágait, felvarrta a leszakadt gombokat, megfoldozott két szakadt lepedőt, beáztatta a szennyest, megfőzte a vacsorát — de az ura csak nem jött haza. Akkor — már tíz óra is elmúlt — kedvetlenül evett a marhapörköltből, félretolta a kihűlt maradékkal a tányért és megint csak várt. De nem tudott nyugton ülni, elmosta az edényeket, s közben forrt belül... Biztos volt benne, hogy arra a bitangra megint rájött a nagy szomjúság. Két —három hétig bírja alkohol nélkül, azután félrevet minden meggondolást, ígéretet és leissza magát. Tizenhat éve így megy folytonosan, nem tudja az urát megjavítani.

Amíg a két keze szaporán járt, s mérgében csapkodta a zománcos edényeket, sok egyéb keserű emlék hánytorgott benne. A többi között az is, mit mondtak férjhezmenetele idején a szomszéd lányok. Hogy ők nem választanának olyan házastársat, akit Jónásnak hívnak. Akinek ilyen keresztneve van, az nem lehet rendes ember. Ő csakugyan restellte a Jónást, de azért visszavágott, körömszakadtáig védte a jövendőbelijét, kitartott Jónás mellett, aki tetszett neki. És aki a dacos természetével

... le
— mindent megtett, hogy Jónást leszoktassa az italozásról. Először csendesen, nyugodtan kérte-kérlelte, azután mind hevesebben, végül dühösen magyarázta, mennyit pazarol el arra az átkozott borra. Mi mindent vehettek volna az árán, színes televíziót, szőnyeget, szép ruhákat. Felemlegette a saját kötelességérzetét, a szorgalmát, azt, hogy a kórházi, nehéz munkája mellett menynyit dolgozik itthon, milyen igyekezettel gondozza a házat, udvart, milyen rendben, tisztaságban tartja holmijaikat, meg őt, az urát.

A vége ezeknek a visszafoghatatlan, felindult szemrehányásoknak és ordító vitáknak mindig pofon lett, de alapos, csak úgy zúgott tőle a feje. Mégis, mi volt ez a verésekhez képest, amelyek a nagy italozásokat követték!

Bihari Klára

MAJSÁNÉ

Akkor már néhány szó is elég volt a robbanáshoz. És Tera nemhogy azt a néhányat, de a többi mérges szó sem tudta visszatartani. Pe

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Hajdú István,
festő- és grafikusművész

NÉPSZAVA

1982 AUG 14

1021

Varga Hajdú István

FIGURÁK

agy hadvezérek intézik el gymás között a háborúkat.

S bár nem könyvismertetés a célom, mégis emlegetnem kell e regény néhány hősét, azokat, akik a háború értelmetlenségét jobban látták és érzékelték, mint az államfők, miniszterek, tábornokok. S e hősök, a szó igaz értelmében is hősiesek voltak, életük árán is megtettek mindent egymásért! Mert ott már érzékelték a halálos veszélyt, amely mindannyiukat fenyegette. Nem értették, miért kerültek olyan helyzetbe, hogy ölniük kellett. Hiszen szántó-vető, erdőirtó, hálót húzó, kétkezi-ek voltak valamennyien, akiket otthon vártak, szerettek, ismertek. Valamennyi ismeretlen katona fia, testvére, apja volt valakinek vagy szerelme, s a pusztulásban váltak ismeretlenné! Vagy már előző sorsukban benne rej-

Másutt posztol
gyatkozz, mer
ő is éppen rá
No, később m

Mindezeket
gesebb paran
rázza az újo
parancsnok, aki a kezdet
fogva tudta, hogy a háború hiábavaló, hogy a háborút elveszítik! A legszívesebben minden mondata után megálltam volna, hogy elemezzem, miről is van szó?! Hiszen bár nem ölésre adott parancsot, mégis arról beszélt, abban a helyzetben arról kellett beszélnie, hogy emberek állnak szemben egymással, s legyenek ők agyafúrtabbak, mint a másikak. Nem nyúlvadászatról volt szó, nem valamiféle munkafolyamatról, hanem az életről, az ő életükről. Még csak győzelemről sem. Abban a helyzetben pusztán az ő életükről, amit más emberek halála, szenvedése

legelőbb
Rokka mondja: *„Nem meghalni jöttünk ide, hanem ölni."* Noha nem hisz háborúban, szemtől szemben a tisztek képébe vágja az igazságot, tegezve őket, mintha éretlen tacskókhoz beszélne. Igen, a „helyzet"! Annak nem szabad megteremtődnie, mert ott egyszerre lehet hős és gyilkos az ember. Egyszerre kell annak lennie!...

Nem tagadom, amikor olvastam a könyvet, egy kissé leendő ismeretlen katonának éreztem magamat is. Arra kellett gondolnom, mit tehetek ez ellen? Nincs olyan nap, hogy ne olvassak halottak százai-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1983 FEB 12
NÉPSZAVA

Varga Hajdu István,
festő- és grafikusművész

9

1021

Varga Hajdu István **TELEVÉNY**

Dögunalom. Nyár, hőség, szombat délután — leszerelés előtt két hónappal. Az idő mególmodott lábakkal vánszorgott, az ember álmában érzi ezt, hogy futni szeretne, de kétségbeesett erőfeszítéssel is alig vonszolja lábát — egyszerűen nem tudtunk mihez kezdeni magunkkal. Ültünk, nevertünk az ágyakon, én a rongyolt Piszkos Fredet olvastam, de most nem élvezem Rejtő szövegét, egy égy minduntalan a homlokomon landolt, jól felcukkolt, hiába csapkodtam utána, újra és újra ott érezem a bőrömön az apró lábakat, pedig már afféle nyárvégi légy volt, zörgő szárnyakkal, lustán repült, de mint valami ravasz, öreg fotista, minduntalan kicselezett.

A szomszéd ágyon szentkönyvébe temetkezve nékem teszem zokszó nélkül, de a kerítésen kívül szétverem a pofádat. Semmi esélyed sincs, cselgáncsbajnok vagyok". Ebből csak annyi volt igaz, hogy a kerületi klubban tanultam néhány fogást, és a laktanyában bemutattam a fiúknak, hogyan kell tenyéréllel egy ütéssel felezni a téglát, és ettől mindenki valagra ült. De amilyen pipa voltam az önteltsége, a rosszindulata miatt, cselgáncs nélkül is laposra vertem volna Bucskót, az biztos. Meghökkent, aztán megjátszott nagylelkűséggel elküldött a nyavalyába.

Gépésztechnikus volt civilben, ennek folytán ő lett a századtechnikás. Hát ettől persze még lehetett volna rendes, szerény fiú, de, talán a korán kapott csillag miatt is, beképzelt, szar alakként mutatkozott be. Én a számítógépeket hagytam

Narga · Hajdú István

festőművész kiállítása. Bp. Tényes Adolf Terem. — Ism.: Fodor András, Kortárs, 1967. 11. évf. 1. sz. 162-163. l. — L. L. Magyar Grafika, 1967. 11. évf. 1. sz. 60. l. — Nagy Ildikó, Művészet, 1967. 8. évf. 6. sz. 45. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

94. l.

Varga t. lajdu István

testő

Műve Repr.

Magyar grafika 1967. 1. n. 60.

Varga Hajdu István

Műve szerepel a „Somogy megye nagyjai" c. kérkarsorozatban

N.N.: Somogy megye nagyjai

Somogy megyei Néplap 1969 IV.13

Varga Hajnalka István

1. Szép hazámból 1969 21×28
2. Mosolyok 1970. 32×53

Diskay Lenke és Varga Hajnalka István
kiállítása
Pécs, 1970. aug 19 – szept. 6

Varga Hajnu István

1. Ég, fölöl, fák 1969 19x25

2. Növények csigák -"- 33x22.

Diskay Lenke és Varga Hajnu István kiállítása

Pécs, 1970. aug 19 – szept. 6.

Vargo Hajdu István

Grafikákkal szerepel az alábbi tárlaton

Tüskés Tibor: Kaposvári tárlat

Művészet 1969 XII. s. 47 old.

Vörge Hajnh István

1. Rambert, pásztorok állatok 1968 14×20
2. Jubilé 1969 27×19

Diskay Lenke és Vörge Hajnh István kiállítása
Rács, 1970. aug 19 – szept. 6.

Varga Hajdu István

1. Dunántúl 1968 25×21

2. Balaton — " — 24×19

Diskay Lenke és Varga Hajdu István
kiállítása
Pécs, 1970. aug. 19-szept. 6.

Varga Hajnalka István

Ágbegyén kismoslád 1970. 25 x 18.

Diskay Lenke és Varga Hajnalka István kiállítása
Pécs, 1970. aug 19 – szept. 6

VARGA HAJDÚ ISTVÁN

FESTŐ. KIÁLLITÁSA NYILT PÉCSETT, A JANUS PANNONIUS - MÚZEUMBAN.

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT, 1970. OKT.

VARGA HAJDU ISTVÁN

festőművészet. A pécsi Janus Pannonius

Múzeumban kiállítása nyílt,

Diskay Lenkével együtt.

Jelenkor, 1970. október.

Varga Hajdu István

Méltatás

Tanácskozás
Dunántúli Napló, 1970. aug. 20.

Varga Hajdu István

Kiállítás a nyílik Pécsett

Képkiállítás

Dunántúli Napló 1970. aug. 13.

Varga Hajdu István

Résztvesz a Kiállításon

Lőrincz Sándor: Kiállításnál Kiállításra
A II. Területi Képzőművészet
Magyar Hírlap, Dp. 1970. nov. 10. 6. l.

Varga Hajdu István

Müvét 1966-ban az állami intézmények megvásárolták ezért került 1967 nyarán a Mücsarnokban kiállitásra.

Vigilia 1967. X. 707.l.

VARGA HAJDU István

"...megismerkedett Beck Andrással, Szegedy-Maszák Györggyel. Weöres Sándor révén is több kortárs művész horizontjába került. Vas István révén ismerte Szántó Piroskát - meg is nyitotta egy kiállitását. Megnyitotta Domján kiállitását is - ezt azonban elsősorban művészetpolitikai gesztusnak szánta, perifériára szorult művész mellett állt ki. A Fodor András által életetett fiatal tanitványi-baráti kör tagjaként megismerte a méltatlanul elfelejtett Varga Hajdu Istvánt, majd később Kondor Bélát."

NÉMETH Lajos: Füleg Lajos és a modern művészet. In. Jelenkor, 28.évf. 9.sz. 1985. 783.p.

MDK

Varga Hajdu István

Madarak, növények, toll.

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely, Balatoni Muz. 1968.

Varga Hajdu István

Szerepel a Radnóti Klub táslatán

N. N: A II. ker. képzőművészeinek
alkotásaiból

Művészet. 1969 II. sz.

Varga Hajdú István
iparművész

M.D.4

Vegyes technikával készult
növényformái szerepelnek
a tárlaton.

Losonczi Miklós: Tárlat a II. hemilet ...
Művészet, 1969. február – 41 lap.

MDK

Varga Hajdu István

Csendélet , o.paszt.

9. szegedi nyári tárlat, Móra F.Mus.1968.aug.

Varga Hajdu István festő

Kiállítása nyílt Kaposvárott.
Említve: Különös növények, hadkárfvis,
Ágak között, Rávos kompozíció,
Fiinek rázok között, Csendélet
Sárga-táj, Őszi minek, Rémület
Apokalipszis
Rajz /szepkó/

Tűzkés Tibor: Varga Hajdu István képei.

Jelenkor 1968, 9sz. 805 old.

Vargo Hajdu István

~~[illegible]~~ Kiállításanyilt

Emlitve: Őszi hegyoldal, Interieur,
Téli táj, Csendélet, Dombok,
Gombfák, Ritmus, Utcarészlet,
Tengerpart, Falusi konyha

Kostárs 1964 XII n. 2011 old.

Varga Hajnalka István

Ignotit nepr.

Dislaus Lenke és Varga Hajnalka István
Riálli Tóca
Pécs, 1970. aug. 19 – sept. 6. ig

Varga Hajdu István

Ég-fotok fák repr.

Dislay Lenke és Varga Hajdu István
Riállítása
Pécs, 1970. aug. 19 – sept. 6-ig

Varga Hajdu István

Tollrajzok

1. Tabalkozás 1967. 41×27
2. Elhagyott kert 1968. 27×21

Diskay Lenke és Varga Hajdu István kiállítása

Pécs, 1970. aug. 19 – szept. 6.

Varga Hajdu István

11. Kisvárnos 1970. 28,5–40
12. Este –"– 32 x 22

Diskay Lenke és Varga Hajdu István
kiállítása
Pécs, 1970. aug. 19 – sept. 6.

Varga Hajdu István

"Illusztráció" c. müvének repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1970. juni. 27.
XIV. évf. 26. sz. 11. lap

Varga Hajdu István
festő

Első kiállítása volt 1966-ban a Fényes Adolf Teremben. 1949 óta rajzpedagógus.

L. L.: Varga Hajdu István festőművész. Magyar grafika. 1967. 1. sz. 60.

Varga Hajdu István

3. Doubrava-fél 1970. 29×40
10. találkozás -"- 33×25,5

Diskay Lenke és Varga Hajdu István
kiállítása
Pécs, 1970. aug. 19 – szept. 6.

Varga Hajnalka István

7. Mezekirály 1970. 33x24
8. Virágok -"- 34 x 24,5

Diskay Lenke és Varga Hajnalka István kiállítása
Pécs, 1970. aug 19 – szept 6.

Varga Hajdu István

5. Derű 1970. 26×17
6. Beszélgető 1970. 32×21

Diskay Lenke és Varga Hajdu István
kiállítása
Pécs 1970. aug 19 – szept 6.

Varga Hajdu István

3. Elkésett búcsú 1969. 38×28
4. Báb 1970. 37×24

Diskay Lenke és Varga Hajdu István
kiállítása
Pécs, 1970. aug 19 – szept 6.

Varga Hajnik István

1. Madonna 1. 1967. 20×28 Olaj –
2. –"– 11. –"– 22×31 (pasztellel)

Diskay Lenke és Varga Hajnik István
kiállítása
Rècs 1970. aug 19 – szept 6.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Budapesti Rundschau

1968 OKT 25

Varga Hajdu
1968

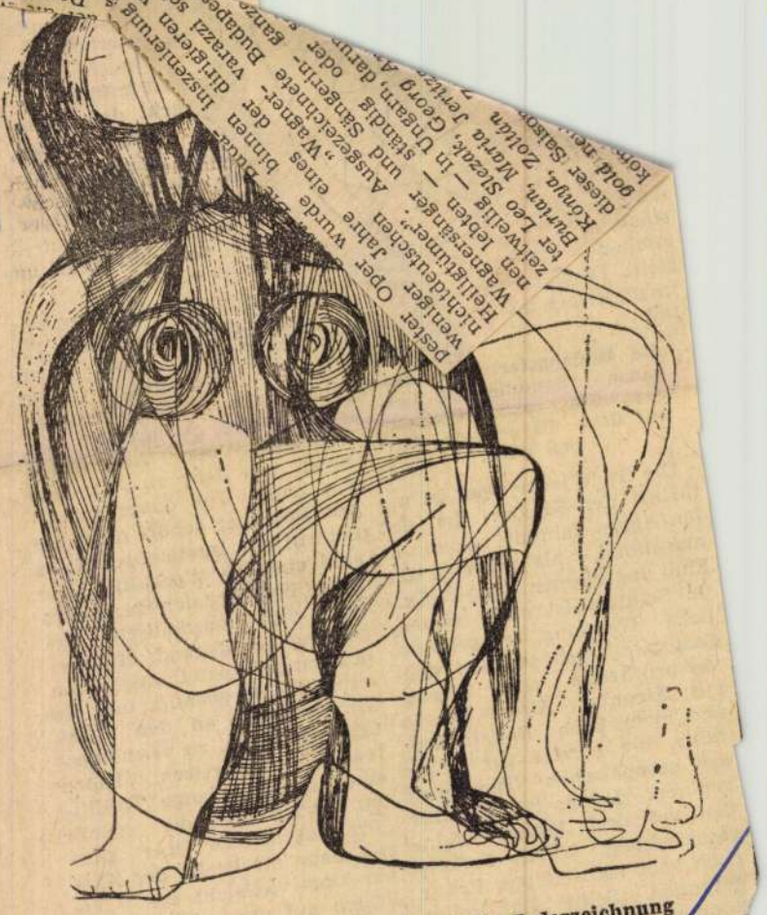

István Varga Hajdú: Zu zweit, Federzeichnung

...thes, ...a, Sándor ...Závodszky. In ... wird *Das Rhein-* ...inszeniert und in den ...menden Jahren die weiteren Teile des Rings, so daß in vier Jahren das vollständige Werk auf der ungarischen Opernbühne neuentsteht. Danach folgt eine Neuinszenierung des *Parsifal*, womit

die Budapester Oper das ganze monumentale Lebenswerk von Wagner auf dem Programm haben wird.

Die Seele jeder Oper ist natürlich der Sänger. In den fünfziger Jahren schien es manchmal, als verebbte die Flut ungarischer Sängertalente. Seitdem ist eine erfreuliche Wendung eingetreten. Fast alljährlich tauchen vielversprechende neue Talente auf; darunter *Alfonz Bartha* und mehr noch *Róbert Ilosfalvy*, die bereits zur Elite der europäischen Tenoristen gehören. Leider hat sich für den vor drei Jahren dahingeschiedenen *Mihály Székely* noch kein vollständiger Ersatz gefunden. Seine Baß-Rollen können noch immer nicht gebührend besetzt werden — ...sche... wer... Ver... m... te... br... ge...

für die Budapester Oper zu gewinnen,

den viele den „Toscanini unserer Zeit" nennen.

Zum Schluß noch etwas, was auch sehr charakteristisch für unsere Oper ist, und zwar, daß die Budapester Oper durchwegs „demokratisch", eine wahre „Volksoper" ist. Die Zahl der Abonnenten steigt von Jahr zu Jahr und ein großer Teil dieser ständigen Besucher gehört nicht zur Schicht der Intellektuellen: es sind einfache Werktätige. Die Oper bemüht sich besonders um die musikalische Erziehung der Jugend, oft werden ganze Vorstellungen von einer Schule gekauft, und die Vorstellungen an den Sonntagvormittagen, zu verminderten Eintrittspreisen, haben eine jahrzehntelange Tradition. Übrigens ist die ganze „Preispolitik" der Oper günstig, denn die Preise der Karten sind vielleicht die billigsten auf der Welt. Die Plätze im Parterre kosten durchschnittlich 22 Forint, doch die Galerieplätze — vor-

Varga Hajdu István MDK

Anyám konyhájából, hidegtü

Mücsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

M.D.K

Varga Hajdu István
Graphus

„Aktok"

Élet és Irodalom, 1966. dec. 17 - 3 lap

M.D K.

Varga H ajdu István festő

müveiből kiállitás a Fényes Ad olf-teremben

Napló

Magyar Nemzet 1966. nov. 10. 4.1.

MDK.

Varga Hajdu István

Kiállitási hiradás

Szocialista Müvészetért 1966 dec.

Varga Hajdu István festő M.D.K.

Eddig csak két kisebb kiállitása volt:
1959. Május 1. moui előcsarnokában,
1964. Bercsányi Kollégiumban

M stere: Szőnyi István,

Sárga táj,

h.gy.: Varga Hajdu István festőművész kiállitása

Magyar Nemzet 1966. nov. 19. 4.1.

Varga Hajdu István

kiállítása nyílt a Fémjes Adolf Teremben.

Veszprémvarsány 1966. nov. 18.

Varga Hajdu István MDK

Téli este, pasztell

Műcsarnok 1960. VIII.Magy. Képzőm. Kiáll.

Vajda Hajdu István

A II. kerületi rajztanárok munkaközösségének első kollektiv kiállitásán részt vett.

Péter Imre: Jegyzetek csoportkiállitásokról
Rajztanitás 1962. IV.sz.28.1.

HDK

Varga Rajdi István

grafikus

Részt vett a tárlaton.

Kovács Gyula: I. Kaposvári Tavaszi Tárlat.

Művészet, 1967. július - 40 lap.

MDK.

Varga Hajdu István

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 juni.p.44.

MDK.

Varga Hajdu István

Kiállítási kritika

Művészet 1967 juni.p.44.

Varga Hajdú István
festő

M.D.K

Kiállításán bemutatta a
„Kert", a „Fák hazizal", az
„Ágak között", az „Egyensúly"
a „Tört vitmus" című művét.

Nagy Sándor: Varga Hajdú István kiállítása
Művészet, 1967. junius - 45 lap

M.D.Y

Varga Hajdú István
festő

Első jelentős kiállítása, a
Ferryes Adolf Sevemben volt.
„Kristálynéző" (repro)

Nagy Ildikó: Varga Hajdú István kiállítása
Művészet, 1967. junius - 45 lap.

M.D.K

Varga Szajdú István
festő

Kiállításán bemutatta a „Madárfriz", a „Madarak" műbet, ezek a népi kerámiák tudatosan felidézett világát mutatják.

Nagy Eldikó: Varga Szajdu István kiállítása
Művészet, 1967. junius - 45 lap

M. DK.

Varga Hajdú István
festő

Kiállításán bemutatta a „Pók", a „Szinek rácsok között", a „Sárga táj", a „Figura", a „Kristályvéző", ennü anivet.

Nagy Sidikó: Varga Hajdú István kiállítása
Művészet, 1967. junius – 45 lap.

Varga Hajdú István
festő

M.D.

Kiállításán bemutatja a „Profil"-t
a „Maszk", a „Zöld maszk", a
„Szorongás" című művelt.

Nagy Ildikó: Varga Hajdú István kiállítása
Művészet, 1967. junius - 45 lap.

Varga Hajdú István

festő

M.D.K.

Kiállításán bemutatta az „Ág-pillangó", az „Erdő", a „Virágok diadala" - ~~ám~~ ciniű rajzait.

Nagy Sándor: Varga Hajdú István kiállítása

Művészet, 1967. prunis - 45 lap

Varga Hajdú István
grafikus

M.D.K.

„Baromfiak"

—:—

Élet és Irodalom, 1967. julius 1 – 5 lap

Varga Hajdu István

Találkozás
/repr/

Németh Lajos: Egy pedagógus művészházaspár kiállitása a kaposvári Rippl-Rónai Muzeumban

Rajztanitás 1968. 4. sz. 27.l.

Varga Hajdu István

Népmüvészet, népdal Egry és Nagy István müvészetéből merit
1966-ban kiállitása.

Németh Lajos: Egy pedagógus müvészházaspár kiállitása a kaposvári Rippl-Rónai Muzeumban

Rajztanitás 1968. 4. sz. 27.l.

Varga Hajdu István

Rajzok (repr.)

Magvető-almanach 1966/1. 345, 348, 351, 361. l.

Vasga Hajdu István

Kiállítása nyílt a kaposvári Rippl Rónai Múzeumban

Jelenkor 1968 VI. 575 old.

MDK

Varga Hajdu István festő

tollr.:

Kristálynéző

Ágak között

Három figura

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem

1966. XI.

Varga Hajdu István

Grafikái jelentek meg a Jelenkor decemberi számában

Futaky Hajna: A Jelenkor decemberi száma

Dunántuli Napló 1970 XII. 13

MDK

Varga Hajdu István, festő

Pécsett a Janus Pannonius Múzeumban volt kiállítása. (VIII. 19. — IX. 6-ig)

—: A Jelenkor krónikája

960. o.

JELENKOR, Pécs. 1970. október XIII/10

MDK

Varga Hajdú István, grafikus

Rajz:

Repr.

—: Rajz Borító 3.

JELENKOR, Pécs. 1970. december XIII/12.

MDK

Varga Hajdu István grafikus

Két rajz:

Repr.

— : két rajz Műmellékelt 1-2. o.

JELENKOR, Pécs. 1970. december XIII/12.

MDK

Varga Hajdu István, grafikus

Rajz:

Repr.

— Rajz

Borító 2.

JELENKOR, Pécs. 1970. december XIII/12.

MDK

Varga Hajdú István, festő, grafikus

Z

Művészete nem kapcsolódik semmiféle irányzathoz. A magyar táj ihletése hozta létre álomszerű pasztellképeit (Mesekirály, Virágok), bensőséges tollrajzait (Balaton; Dombok, pásztorok, állatok; Dunántúl).

Budapesten, kapcsolódott s most Pécsett volt kiállítása Varga Hajdú Istvánnak és Diskay Lenkének.

Tüskés Tibor: Képzőművészeti Krónika 1115-1120.

JELENKOR, Pécs. 1970. december XIII/12.

MDK

Varga Hajdu István festő, grafikus 1

Látogatás a képzőmű vész – házaspár: Diskay Lenke és Varga Hajdu István budai (Jósseffegyi úti) lakásában, műtermében. A környezet bemutatása után tömör ismertetés szól a művészekről külön-külön.

Varga Hajdu I. Barcson született, parasztcsalás szülők gyermeke. Ifjúságát Baranyában töltötte. Elhatározó élmény volt számára Egry Jósseffel való találkozása.

Tüskés Tibor: Képzőmű vészeti krónika 1115-1120.

JELENKOR, Pécs. 1970. december XIII/12.

Varga Hajdu István

Kiáhítása nyílt a vásárhelyi
Medgyessy teremben

Csongrád Megyei Hírlap
1970 XII. 5

Varga Hajnalka István

Rajzok, repr.

Kortárs, 1969/8. 1342. l.

Varga Hajdu István

Említve

Pálfy-Tasnádi: Somogy dicsérete
Korunk, 1969/8. 1338–39. l.

Varga Hajdu István

Rajz, repr.

Kortárs, 1970/4. 629. l.

Varga Hajdu István

Két grafikai lapja

szerepel az alábbi táslaton

Bojás Iván: X. szegedi Nyári Táslat

Magyar Hi-lap 1969 VIII. 6

Varga Hajdú István
Grafikus

Rezit vett a tarlaton

Tüskés Tibor: Kaposvári tárlat
dürvisza, 1969 december – 47 kap.

MDK

Varga Hajdu István festő

olajf.:

Sárga táj

Kompozició csigaformákkal, tört szinekben

Rácsos kompozició

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem
1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

olajf.:

Asztali lámpa

Zöld maszk

Piros virágok

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem
1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

olajf.:

Falképterv

Csendélet virággal

Asztal

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem
1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

olajf.:

Üvegablak

Etüd kékben

Profil

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem
1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

olajf.:

Zöld kompozició

Kék "

Leányfej

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem
1966. XI.

MDK

Bubletzky Géza szobrász

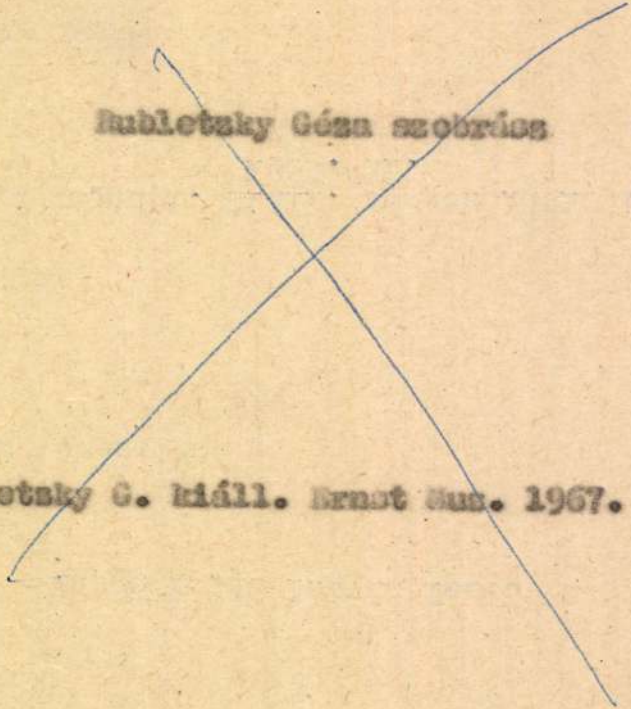

Bubletzky G. kiáll. Ernst Mus. 1967. II.

MDK

Varga Hajdu István festő

olajf.:

Gubbaszkodó madár

Gyermek

Vegetáció

Varga Hajdu I. kiáll. Pényes Adolf terem
1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

tollr.:

Kert

Táj

Egyensuly

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem

1966. XI.

·MDK

Varga Hajdu István festő

repr.:

Fák házzal

Zöld kompozició
Piros madarak

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem

1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

repr.:

Táj

Eszmélet

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem

1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

olajf.:

Őszi szinek

Fej

Repülés

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem
1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

olajf.:

Vörös nap

Fölfelé

Maszk

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem
1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

olajf.:

Két fa

Figura

Pók

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem
1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

olajf.:

Kristálygömb

Két madár, temp.

Interieur

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem
1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

olajf.:

Fák házzal

Csendélet

Piros madarak

Varga Hajdu I. kiáll. Pónyes Adolf teren
1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

tollr.:

Konyha

Polyritmia

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem

1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

tollr.:

Szorongás

Találkozás

Erdő

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem

1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

tollr.:

Akvárium

Ritmusok

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem

1966. XI.

MDK.

Varga Hajdu István

Kiállitási kritika

Somogymegyei Néplap 1967 ápr.27.

MDK

Varga Hajdu István festő

tollr.:

Tört ritmus

Virágok diadala

Bontakozó formák

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem

1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

tollr.:

Eszmélet

Kert fákkal

Négy madár

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem

1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

tollr.:

Ág - pillangó

Szárnyalás

Statika és dimanika

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem

1966. XI.

Varga Hajdú István
festő - grafikus

M.D.K

A műszaki egyetem Beresényi
klubjában tartott tárlatot.
Bemutatott műveit változatos
technikával készítette

Lengyel Géza: Kiállítási krónika
Művészet, 1965. január - 40 lap.

M.D.K

Vaszary János
grafikus

Dunántúli táj

Élet és Irodalom, 1964. május 30 – 6 kép

Varga Hajdu István festő M.D.K.

kiállitása a Müszaki Egyetem Bercsényi Klubjában

Napló

Magyar Nemzet 1964. október 10. 4.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296. 188-307

Varga Hajdú István

MAGYAR NEMZET

1964 OKT 10.

Október 10

Varga Hajdu István festőművész kiállítása vasárnap délelőtt nyílik meg a Műszaki Egyetem Bercsényi Klubjában.

Varga Hajdu István M.D.K.

garafikái a Május I. mozielőcsarnokában kiállitva.

Napló

Magyar Nemzet 1964. november 29. 10.1.

mélk.

Varga Hajdu István

rajzai (csónak, vízpart /
(emberek vízben) reprodukciók

Jelenkor 1963 7 lt 582,- 632.l

mdk.

Varga Hajdu István:

Dunántúli táj. (rajz)

Jelenkor. 1960. 4. sz 25. l.

mdk

Varga Hajdu István

írja Egry Józsefről: „egyszerre több képet fejlesztett. Voltak vásznai, amelyeken évekig dolgozott." „Szobrokat is faragott Egry, fávol kissel farajta ökeb pikeniskent."

Varga Hajdu István: Emlékezés Egry Józsefre
Jelenkor 1961, 5. sz. 585-590

Vanga Hajdú István

M.D.K.

Kiállításán részt „Kalas" ábrázolása.

Élet és Irodalom, 1964. okt 24 - 7 lap

Varga Hajdú István

Táj

Grafika, reprodukció

Népművelés, 1964 12. sz. 45 l.

Varga Hajdú István

Festőművész. Októberben kiállítása a Bercsényi-klubban.

Cikk.

Népművelés, 1964 12. sz. 45. l.

MDK

H.Varga István

festő, főisk.hallg.

Sebestyén Gy: A Képzm.Főisk. ifjuságának munkaverseny kiáll.-áról. Szabad Művészet, 1948, 390, 391. l.

Varga Hajdu István

Rajok (2 repró)

Melenkov, 1964, 7 m, 631, 640 old.

Varga Hajdu István

MDK

Téli napsütés, pasztell

Műcsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

H. Varga István

l.

Szabad Művészet

1948. 268. l.

Tizennyolc pengő, mely összeg átvételé

Budapest, 1935.

Varga Hajdu István

Szabad Művészet

1952. 6. sz. 278. l.

Flekler Antal

Pheidias művészete

Művészeti Pantheon.

Budapest, 1922. Pantheon.

8-r. 46, 2, 8 képes lábjain 32 képpel.

Füzet.

I. 4. p. h.

—.50

Varga Hajdu István

Téli este, paszt.

VIII. M. Képzőműv. Kiáll. Miles. 1960. ápr.

Varga Hajdu István.

Dél-somogyi pályaőr fia, szerelőnek készül. 1945-ben vasúti főtiszt, Főiskolára jár. 1948-as főiskolás kiállításon: „Gőz-kalapács".

Kiállítása a Bercsényi-utcában. 65 többnyire kisméretű kép. Kréta, tus kompozíciók. Utcarészlet c. üvegterv. említve.

Új Irás, 1965 2. szám, 232-234. lap.

MDK

Varga Hajdu István festő

tollr.:

Rémület

Madarak

Madárfriz

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem

1966. XI.

MDK

Varga Hajdu István festő

olajf.:

Csendélet hideg szinekkel

Szinek rácsok között

Varga Hajdu I. kiáll. Fényes Adolf terem
1966. XI.

Varga Hajdu István

grafikákkal

szerepel a Kaposvári Tavaszi Tárlaton

Jelenkor 1967 VI. n. 553 old.

Varga Hajdu István

Kiáhítása nyílt a Fényes Adolf Kremben

Említve: Sárga táj, Fákházzal, Szinek zászok mögött, Kompozíció csigaformákkal, Akvárium, Rémület, Ágak között, Erdő, Táj, Kert

Kostárs 1967 I. n. 162 old.

Varga Hajdu István, grafikus

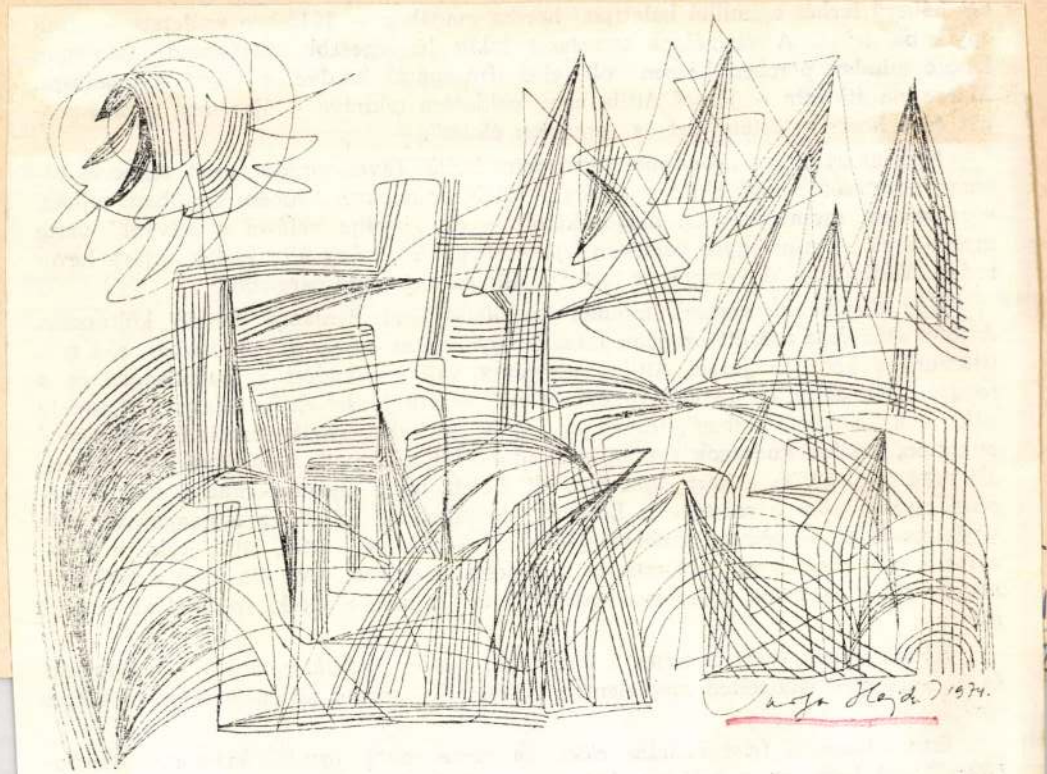

és új verseinek ismételten megjelentetett kötetét – szinte történelemként olvastam újra.

Első időben, a felszabadulás előtt, „a néma rabok igazát" kiáltozta. Börtönfalak közül hangzott a kiáltása, komoran, rekedten: mikor első verse megjelent,

Varga Hajdu István, grafikus

Varga Hajdu István, rajza

1072.

JELENKOR, Pécs, 1975

1072

5. december

XVIII/12.

– Csak itthon étkezem.

– *Mi a kedvenc ételed és italod?*

– Mindig szerettem enni, fiatal koromban, 35–40 éves koromig kifejezetten nagyevő voltam. Most már nem vagyok az. De valami jót szívesen eszem. A jó a számomra nem különlegesség, hanem egy paprikáskrumpli vagy marhapörkölt. Most már vigyáznom is kell rá, mert ahogy múlnak az évek, hajlamos vagyok az elhízásra. Ivó soha nem voltam, illetve társaságban szoktam inni, amíg az ital feloldja a hangulatot, a kedélyeket. Ismerem a mértéket. Dohányzom tizenhárom éves korom óta . . .

– *Melyik a legkedvesebb ünneped?*

– Már régen nem jelentenek semmit. Akkor jelentettek valamit, amikor munkaszünetet, pihenést hoztak.

– *Kedvenc évszakod van?*

– Ez is változott. Fiatalabb koromban a telet szerettem, az volt nekem a szezon. A többi évszakban is jól éreztem magamat. De a tél kitüntetett évszak volt. Most kevésbé szeretem a telet, mert sok kényszerűséggel jár, mint például a fűtés. Az őszt szeretem. A színeket. Csodálatos színei tudnak lenni az ősznek. Huszonkét éve a környéken lakom. A nyarat soha nem szerettem igazán, mert nem kedvelem a nagy meleget, tavasz meg az utóbbi évtizedekben nincs is nálunk. Szép őszök vannak most is. Egy téli éjszaka megmaradt bennem. 1944. december 5-én Kisvárdán bekvártélyoztunk egy elhagyott

Varga Hajdu István, grafikus

Varga Hajdu István grafikus

1092

JELENKOR, Pécs, 1975. december

XVIII
12

egy akaratlan mozdulattal
s reményt, emléket, keserű póz
páncélját, álarcot, talárt,

évszakokon, égtájakon túl,
kívül az életen, halálon,
se fönt, se lent, megállsz? lebegsz?
a lélek pillanata ez,
nem tisztaság, nem meztelenség –
Keresztülsüt rajtad a Hold . . .

A lélek pillanata című versből idéztünk. Nehéz idők szülötte ez a vers; akkor csikarta ki a költő az emberi csendet lent, s fönn a csillagok csendjét. Kiszabadulva a kisszerű indulatok, vádak és vádaskodások hálóiból, a részek helyett az egészre figyelt. „A szenvedés – jellemezte ezt az állapotot találóan Kiss Ferenc – megengeszteli a lelkiismeretet, a lélek kissé eloldja magát az erkölcs szigorú pórázáról, s a költő a nagy realisták elfogulatlan fölényével próbálja nézni magát és a világot, vagy . . . reszketve is igazmondó tanúként." A tűnődés csöndjében az indulatok görcsei feloldódnak, s az önmagához hű lélek a külső világ üzeneteire is ügyel, feldajkálja magában az újrakezdés hitét. Minden élet szolgálat – vallja változatlanul régi meggyőződését; a munka látszatával beérni nem lehet. „S a cél úgyse lehet kevesebb: / meghódítani földet és eget / az élet hű szolgálatával." *Az ember* – írja

. . . a mindig-megcsalatott, a zilált,
– sebesült hiteit, kínját se tagadva
fölméri megint az utat, nekivág,
gyeplőt vet az indulatokra, szavakra,
hogy el ne riassza tíját

Varga Hajdu István grafikus

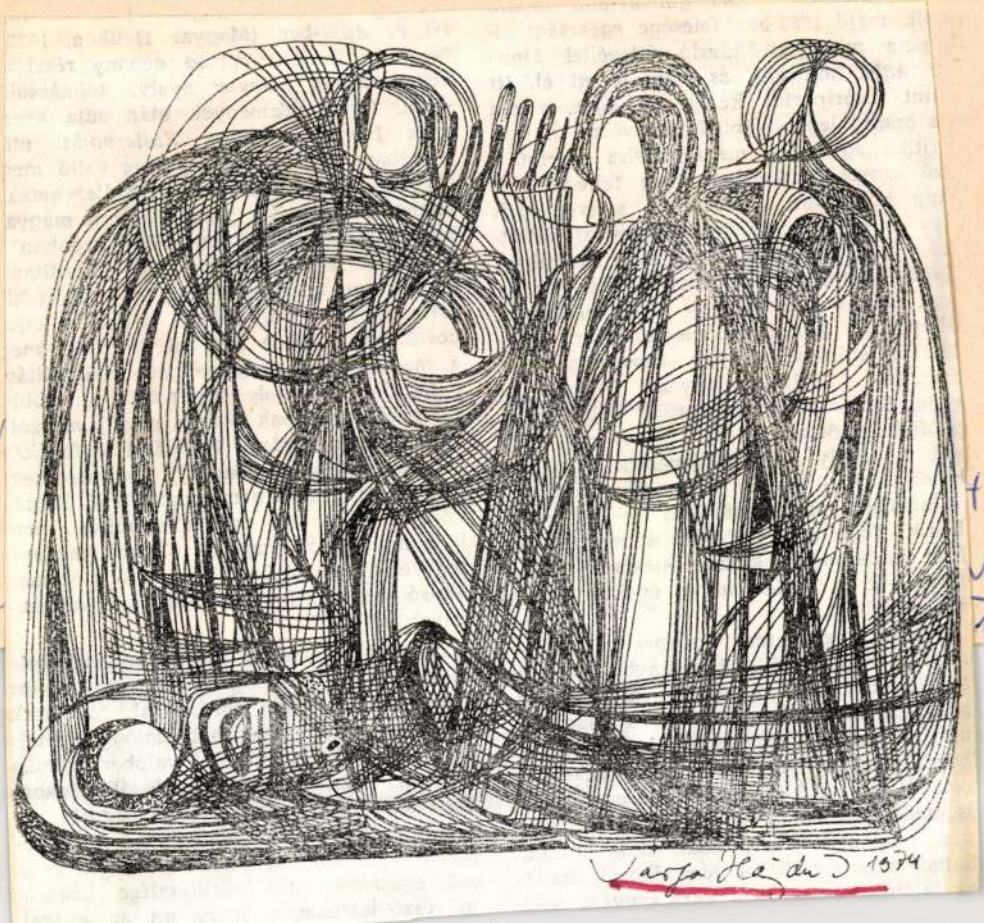

13.
VIII
12.

rot-féle népköltési gyűjteményből, a *Kanteletár*ból készült fordítása (második kiadása most látott napvilágot a Magvetőnél). A kedvező fogadtatás hatására fogott hozzá még ez évben a *Kalevala* nevezetes epizódjának, a 6 énekes, önálló egységként is megálló Kullervo-epizódnak fordításához, még ez év májusában el is készült. Sajnos azonban itthon nem sikerült kiadóra találnia, ezért 1974 karácsonyára saját

Ezek előrebocsátása után lapozzunk bele kissé Rácz István *Kullervo*jába, itt-ott egybevetve a többi fordítással. Munkánk helyszűke miatt nem lehet filológiailag teljes, csak felvillantásokra, valóban csupán ízelítőre szorítkozhatunk. Előzőleg azonban ismertessük magát az epizódot!

A 6 énekes epizód nem tartozik szervesen a főcselekményhez. Megalkotása és a mű egészébe való beleillesztése Lönnrot művészi leleménye. Hogy mi az a szál,

Varga Hajdu István grafikus

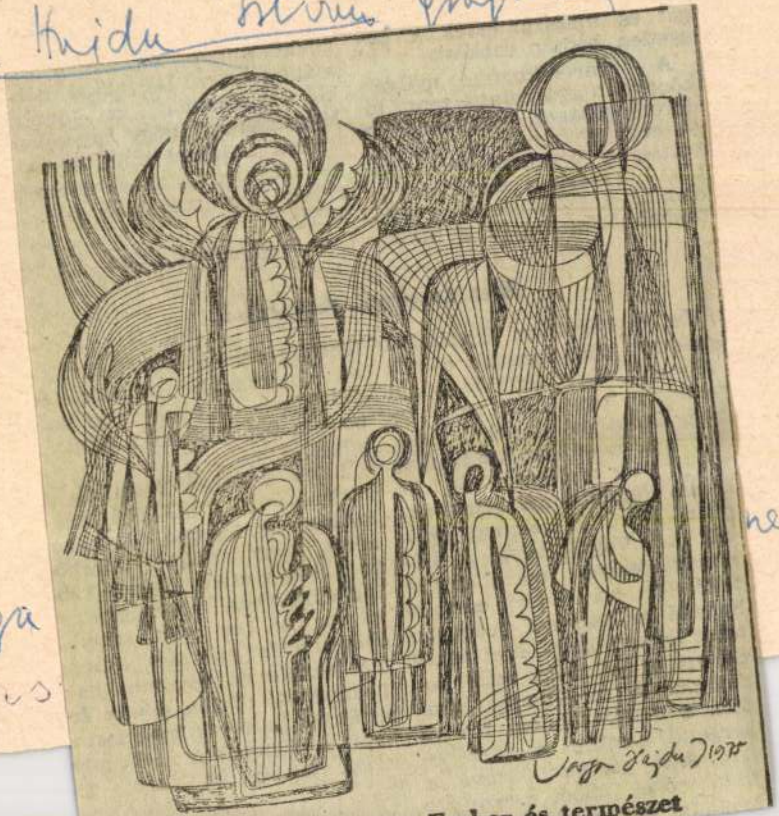

Varga Hajdu István: Ember és természet

8.

molyan. A megélhetési gondok, a munkaalkalom hiánya kergette koldulni a gyerekeket, tette szerelmi áruvá a fiatal nőket. Ebből persze kiszakadni egy rendelettel nem

tették és fogadtak mek [illegible]
kább a jelmondatot: *„Ha nem tudsz, tanulj, ha tudsz, tanítsl"*

Meg lehet birkózni a terhe örökséggel is. **Kóródi Józse**

Varga Hajdú István, grafikus

Varga Hajdú István: Őszi táj figurákkal

6.

Varga Hajdu István

Indiai táncos

NÉPSZAVA, 1977. június 18.
6. oldal

Varga Hajdu István: Indiai táncos

1021

Varga Hajdú 1976

6,— Ft

SZÁMUNK SZERZŐI:

ACHÁTZ IMRE
BALIPAP FERENC
BERTHA BULCSU
BÉCSY TAMÁS
CSANÁDY JÁNOS
CS. NAGY ISTVÁN
CSORDÁS GÁBOR
CSŰRÖS MIKLÓS
FUTAKY HAJNA
HAJNAL GÁBOR
HARASZTI SÁNDOR
HERNÁDI GYULA
JÉKELY ZOLTÁN
KELEMEN LAJOS
KENYERES ZOLTÁN
LACKÓ MIKLÓS
NÁDOR TAMÁS
NEMES ISTVÁN
PARTI NAGY LAJOS
POMOGÁTS BÉLA
RÓZSA ENDRE
SAJTOS LAJOS
SZIRMAY ENDRE
TANDORI DEZSŐ
TÜSKÉS TIBOR
VÁMOS MIKLÓS
VEKERDI LÁSZLÓ
ZELK ZOLTÁN

KÉPEK:

MARTYN FERENC
PATTANTYÚS JÓZSEF
VARGA HAJDU ISTVÁN

MAGYAR HÍRLAPTÖ SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 MÁJ 8.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Varga Hajdú Galéria

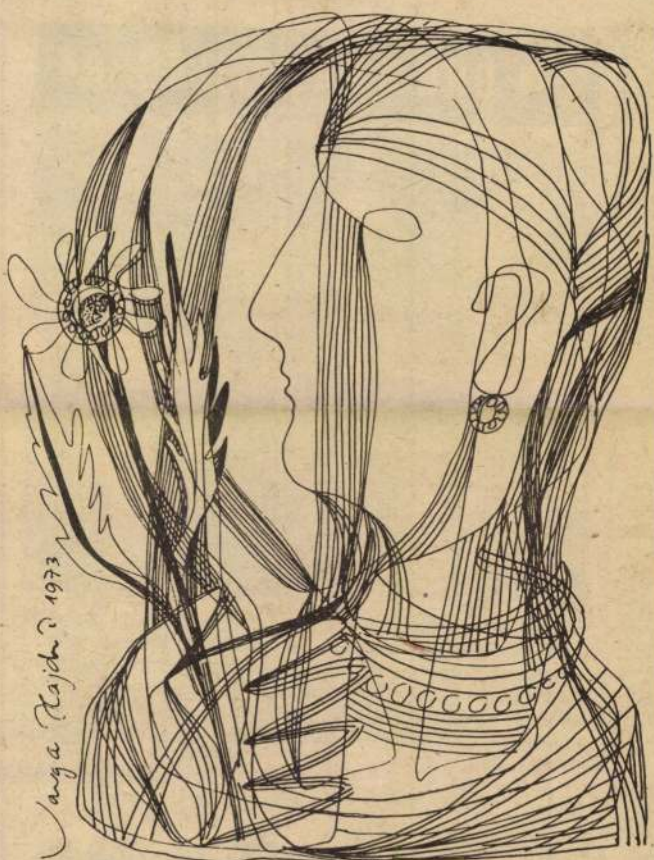

Varga Hajdú I. rajza

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Búcsú Moszkvától. Mengisztu Hailé Mariam, az etiópiai ideiglenes katonai kormányzó tanács elnöke moszkvai látogatását befejezve Leningrádba utazott. Képünkön: Nyikolaj Podgornij, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának elnöke (balról) búcsúztatja az etióp vendéget a vnukovói repülőtéren. Középen: Gromiko külügyminiszter.

Magyar vezetők távirata

Csehszlovákia nemzeti ünnene

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726
1977 5
JELENKOR
Varga Hajdu István

1021

ansagára. Most arról nem is szólok, hogy a ve
nehézségeit komoly tisztességgel és jeles eredmény
aló magyar költészet mit bajlódik a mondatritmu
hordozó, ilyesmire egyáltalán képes verslélegzet,
vagy gondolati folyamatok evidensen új, „Ady kö
(mert a költészetben a szerves, már-már a költő
mából eredeztethető jelenségek a megmunkálás
igénylik!) – hogy mit bajlódunk ezzel, s akkor
Ady, a megfejtésre váró „rejtélyek" egész sorával, pontosabban: sorának megfej-
tésre váró rejtélyeivel. Nem azt akarom én ezzel mondani, hogy „az úristen a rész-
letekben lakik", mint a század egyik nagyon nagy festője okkal megállapította;
lazábbra is azért fogom a mondatot, hogy efféle alaposkodás gyanúja se férhessen
szándékaimhoz (és statikus, de itt mégis a dinamizmust védő „fiziko-pszichologiku-
momból" spontánul eredeztethető világérzékelésmódomhoz); és ha valamit, koránt-
sem esszé-igényű töprengéseim foglalatául, annyit mégis, összefoglalólag, megjegyez-
nék: ne lehessen elemzéseink (jelesül: Ady-elemzésünk) végeredménye a „bibliás"
summázat, a „leg-" és a „leg-" és a „leg"; az esszé produkció-koordinátarendszerébe
termékenyen kivetített költői „összes" bírhasson megmaradni e megmunkáltatása
után is annak, ami: élő (ha élő! és Ady „összese" az!) anyagféleségnek, mely a
kizárólagosságot nehezebben tűri, mint ha esetleg – tisztesség ne essék – némi
tökélyt is engedélyeznek neki. Radnóti Sándor esszéjének még teljesebb igazát – a
specializált általánosítások hasznát – az Ady-összes minél teljesebb, részletesebb
költő-szakmai elemzésével segíthetik, akik erre hivatottak. Magam megelégszem
ezzel a kiegészítéssel, és dolgozatomat nem tekintem további vita alapjának. (Nem
a magam alapállásából történt az indulása.) Amit Radnóti belső hitelű, nagy kérdé-
sek iránt fogékony, megmunkált anyagú esszéje kevésbé hangsúlyoz – s félek,
egyebütt sem kap elegendő figyelmet –, azt kívánom én csak hozzáfűzni a témához,
nem tolakvó toldalékul: keressük az egyszerű Adyt! Aki nem koturnusban áll, nem
okvetlenül váteszként szólal meg, de a legállandóbb állag – a „közönséges" élet –
ényeit pátosz és keresettség nélkül szólaltatja meg. Ki állítaná, hogy *bármelyik*
Adyt elégséggel ismernénk; hiányt mégis elsősorban az ébreszt, hogy eddig nem
kutattuk-mutattuk föl elegendően a költészetében áttételezetlen is lelhető emberi
egyszerűséget. Erre utal dolgozatom címe; de még az olyan verskezdéseket is ide
sorolom, mint a *Mert másokért csatáztam* közismert indítása; talán határértékül,
ezen túl kezdődik az ismertebb Ady. Ahogy ebben a versszakban, ötödik sorában a
Keresgélőn visszatekintek valami megfoghatatlan kis mozzanat (talán a váratlan,
harmadik rímhelyzet) okán hirtelen kinagyítja a mindennapjainkhoz közel érezhető
embert! Nem mond ellent ennek ugyanitt a harmadik versszak, ahol maga Ady
kérdi:

„Akartam-e szent indulatban
Feledni magam kis személyét . . ."

Varga-Hajdu István

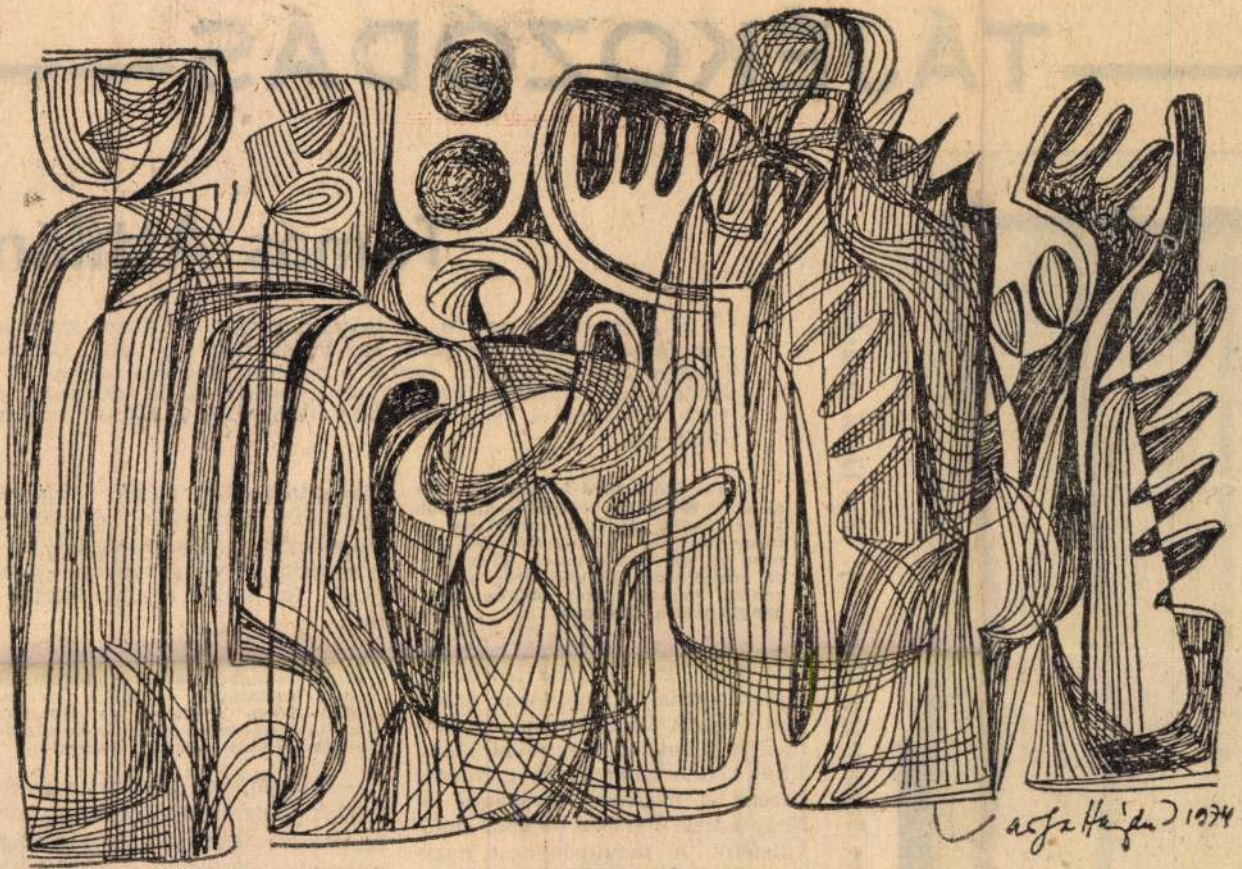

Varga-Hajdu István rajza

Élet és Irodalom, Bp. 1975, nov. 29.
XIX. évf. 48. sz. 8. lap.

SARBU ALADÁR:

L Á T Ó V

TÁJÉKOZÓDÁS

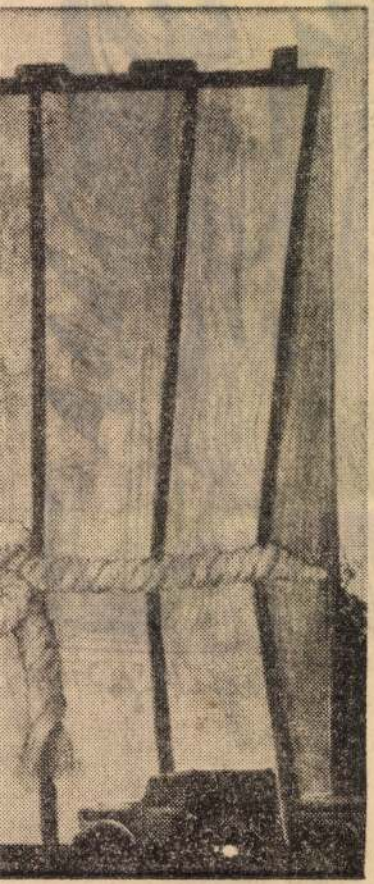

Petre Sandulescu (Románia): Terv tűzfal festésére

Tamás Attiláné

Magyar—német szakos bölcsészdiplomáját 1953-ban szerezte meg Budapesten. A debreceni egyetemen 1972 óta tanít. Önálló kötetben kiadott munkái: *Költői világképek fejlődése Arany Jánostól József Attiláig* (1934), *A költői műalkotás fő sajátosságai* (1972), *Irodalom és emberi teljesség* (1973), *Líra a XX. században* (1975).

— Az Alföld 1974/7. számában adta közre Félhangos töprengések, újabb verseskötetek olvastán címmel azt az írását, melyben különvéleményét fejezte ki mai líránk három kiemelkedő művelőjének új köteteiről, s ezek kritikai fogadtatásáról. Milyen visszhangja volt a cikkének?

— Válaszcikk mindmáig nem jelent meg. Ezt nagyon sajnálom, mert írásomat vitaindítónak szántam. Egyik folyóiratunk egymás mellett jelentetett meg műbírálatot Illyés Gyula *Mindent lehet*, Juhász Ferenc *A megváltó aranykard* és Nagy László *Versben bujdosó* című kötetéről. A tanulmányokat nagy felkészültségű kritikusok írták; kitűnően jellemezték a költők alkotó módszerét, s a versekben körvonalazódó világképét. A jellegzetesen *értékelő* magatartás azonban kevéssé kapott helyet írásukban. Nem marasztalni. Egy eléggé általános *jelenséget* hibáztatok: egy olyan magatartást, amely sokakra — helyesebben szólva: sokunkra — jellemző. Ha nem is egyenlő mértékben.

— Ön minek köszönheti, hogy Irodalom és emberi teljesség címmel kiadott kritikáinak tanúsága szerint, 1954—55-ös kritikusi pályakezdése óta következetesen megmaradt a műbírálat értékelő feladata mellett?

— Amennyiben így van, úgy ez részben helyzetemből adódhat. Az úgynevezett irodalmi élettől mindig viszonylag elkülönülten éltem. Ennek volt a megnyilvánulása az is, hogy mikor nálunk egyidőben többek oldaláról éles támadás indult Lukács György irodalomfelfogása ellen, akkor ezzel semmiképpen

Varga Hajdú István

„Betyár"

Vépsraba, 1976. január 31-5 oldal

Varga Hajdú István: Betyár

Vargab Hajdu István

Tavaszi séta

NÉPSZAVA
1976.április25.
9.oldal

Varga Hajdú István: Tavaszi séta

Varga Hajdu István

Tavaszi virágzás

NÉPSZAVA,
1976.ápr.4.,-8.oldal

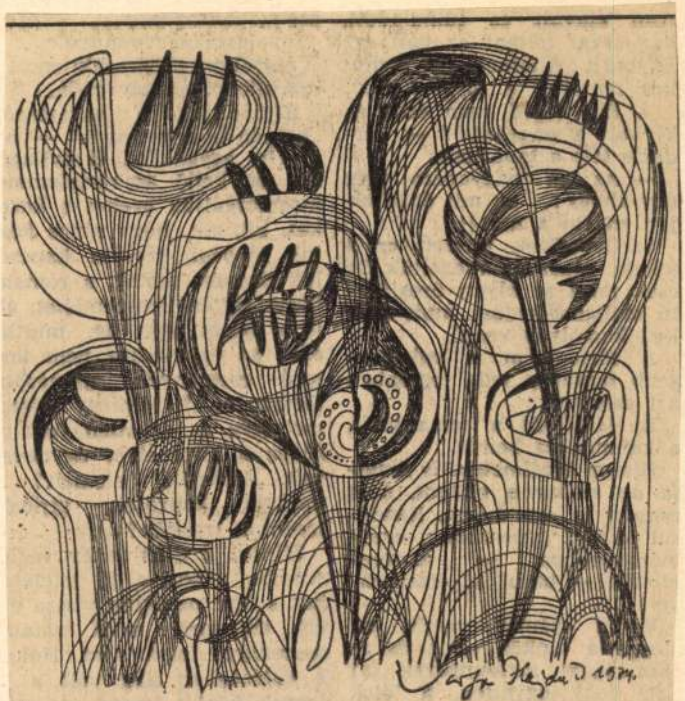

Varga Hajdú István: Tavaszi virágzás

Varga Hajdu István

Hullámok hátán

NÉPSZAVA, 1976.február 15-e, 9.oldal.

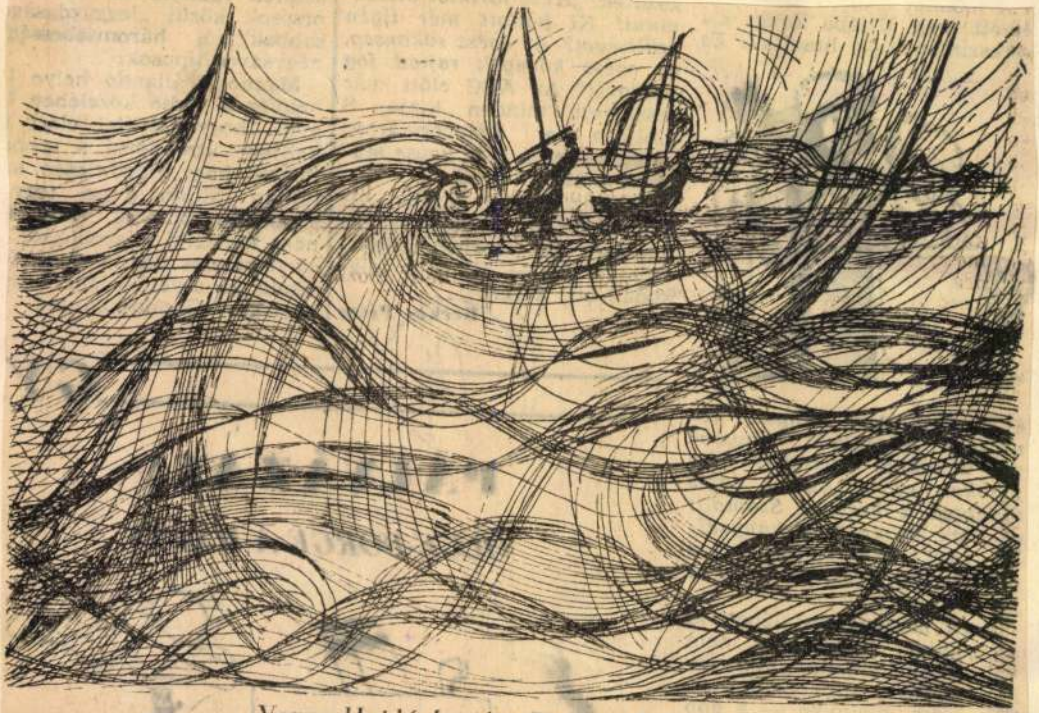

Varga Hajdú István: Hullámok hátán

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 JAN 31

NÉPSZAVA

Varga Hajdú István
1971

Varga Hajdú István: Betyár

a nagyon keserű
isszacsinálni ké
volna. Lefektetni
vagy kizavarni, l
redőnyt, felbámult
ra — képtelenség,
Nemhogy kinevetn
gyenteljes lenne. N
megmagyarázni. "
jövő vasárnap, csa
ejtse addig. I
hogy nem szabad
a jövő héten.

— Melegítsek
elmész a fürdőbe? — kérdezte
az asszony.

— Elmegyek.

— Nagyon helyes, de délre itthon legyél, mert korán eszünk. Megyek ki a temetőbe Kovácsnéval.

Bólintott, aztán felöltözött, megreggelizett, és elment a fürdőbe. A csillár egyre távolabb került, már nem is fájt az elvesztése.

Minden úgy haladt, mint egyébkor, de volt benne egy ráadás: az undor. Már evés közben elkezdődött: nem ízlet a kolbász, alig harapott belőle kettőt-hármat. A felesége csak nézte.

Felháborítóan vágódtak hozzá a dolgok. A villamoson a kalauz meglökte a táskájával a pocakját, és nem kért bocsánatot. Dara azt olvasta ki a szeméből: „ennek mindegy". De miért? Rendes ruha volt rajta, mint a többi utason. Aztán jegyváltás a fürdőben, sorbanállás, várakozás, a kabinos ismerős, bizalmas mosolya, szaktanácsok a medencében a reumájára, ócska tréfák lábkibírhatatlan csömört.

Lázadozva ült le az ebédhez, és egy szót sem szólt a feleségéhez. Nem volt ez feltűnő. Emma régen megszokta már, s csak a maga ügyeivel törődött. Szép és kellemes program állt előtte: Kovácsnéval a temetőbe menni, mint az úri asszonyok. Azzal a tudattal hagyta otthon az urát, hogy majd lefekszik, aztán elmegy inni, s estére, ha nem is részegen, de kipirulva tér majd haza, és megeszi a déli maradékot, meg még egy kis ráadást.

Dara azonban most nem tudott lefeküdni. Megvárta, amíg az asszony kicsípi magát, és néhány udvarközi megbeszélés után elbilleg az ugyancsak feketébe búit Kovácsnéval.

A magány egy pillanat alatt összeszorította vaskos szívét. A csillár? A konyhában nem volt csillár. Már ő is nevetségesnek találta. Mozgott, lüktetett mindene, valamit akart, de még nem tudta, mit. Lement az utcára, s csak annyi feszült benne: tennie kell valamit. Először az a vágy támadt fel

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 MÁJ 22

ÉLET ÉS IRODALOM

Varga Hajdú István
1021

Varga Hajdú István rajza

...u, mint neti glosszánk időzítését. ...lint írja, bizonyítványosztás legutóbb ...gy éve volt, tehát a glosszában leírt ...semény (hogy a tanítónő „cigányos" ...lejtése miatt minősítette gyengébbnek egy különben jól olvasó kislány ...eljesítményét) sem lehetett később. ...zért rosszindulatot, fenyegetést ol...vas ki az idei osztályozó értekezletek ...előtt megjelent írásból. Megértjük aggályait, de kérjük, vegye figyelembe: ...a glosszából kiderül (Ön is hivatkozik ...rá), hogy a szerző csak hallomásból ...ismeri a történteket. Ebből az is világos, hogy „miért épp most" írta meg (csak most hallotta); s az is, hogy a hallomásból szerzett értesülést némi kritikával kezeli. **Ha viszont igaz a történet, akkor a glosszista felháborodása — reméljük, Ön szerint is — indokolt.** S akkor az sem baj, ha „magára veszi, akinek az inge", és így talán a jövőben megelőzhetők a hasonló konfliktusok.

Simon Zoltán rajzai

A finnugor eredetű mag... szarmata, különböző t... keleti szláv és még tiszt... miféle néprészek csatla... ősmagyar nyelvvel az ... útjára lépett népi mag lé... és műveltségben, valam... nem lehetett jelentékt... ként a nyelvek és népe... sában elmerült volna. Ostörténeti népalakulásunk Kelet-Európában, a Szovjetunió mai területén zajlott. Honfoglalóink onnan hozták nyelvüket, népnevüket, műveltségüket és katonai tapasztalataikat. Itt ezen a földön ötvözték helyi hagyományokkal és vívmányokkal.

Lázár István nagy reményeket fűz a különböző embertani vizsgálatokhoz. Ezek vitathatatlanul értékes ismeretekkel gazdagítják az etnogenetikai kutatásokat, de önmagukban aligha alkalmasak Lázár István reményeinek valóra váltására. Az idvezítőnek vélt módszerekkel kiértékelt emberi csontok adatai az *etnikai indikátor* szerepét nem tudják betölteni. Elkülönítésük érdekében más, összetettebb módszerek szükségesek, amelyekben az antropológia eredményei is helyet kapnak. Ezeknek az őstörténeti etnikai indikátoroknak a kialakításában nem áll jól a tudomány. Sok a balítélet, az ideológikus megközelítés. Tévhitek zavarják a tudományos tisztánlátást, a voluntarizmus, az előítélet-mentes elemzéseket. Az őstörténeti népalakulás folyamatának vizsgálatában, a belátható jövőt tekintve, a kilátások nem túlzottan biztatók. Lázár István rossz helyhez fűzi várakozását.

Az ugor, majd az ősmagyar népalakulást befolyásoló művelődéstörténeti háttér kibontásában sikerül valóban maradandó, értékes és hiteles eredményeket elérni. Ez roppant jelentős dolog, mert e módszer és elméleti megközelítés biztosítja a feltételeket azokhoz a finomításokhoz, amelyek majd le-

...Bartha Antal

★

Szakmám, hivatásom nem az őstörténet, hanem az írás. Ezért különös jelentőséget tulajdonítok a szavak értelmének, súlyának, pontosságának. Óvakodom hát állítani, hogy vita helyett csupán pontosabbá kívánok tenni egyet és mást, amikor Bartha Antal Vita helyett pontosítás című vitacikkére reflektálok. Nem. Ahol vitára nyílik alkalom, élek vele. Előbb azonban, kénytelen-kelletlen, számon kell kérnem a „pontosítás" pontosságát.

Helytálló-e például, hogy én „értelmetlennek és feleslegesnek" tartom a „honfoglalás előtti, a Kárpátoktól keletre lezajlott magyar őstörténet kutatását"? Így fogalmaztam: „Nyilvánvaló a magyar etnikum kialakulásában annak relatív fontossága, ami mai hazánkon kívül történt... S ezt természetesen nemcsak az államalapítást megelőző évszázadokra, hanem évezredekre visszamenően kell kutatni..." Utána pedig így: „De hát, ismétlem, nem is arról van szó, hogy a magyar népnek és államalapításnak ne volnának Kárpát-medencén kívüli gyökerei is..." Nem, nem a Kárpátokon kívüli magyar őstörténet kereséséről beszélem le a magyar tudósokat. Hanem az őshaza kereséséről. És ez különbség! Őshaza ugyanis szerintem nincs, nem volt; ez romantikus elavult képzet. Legfeljebb őshazák vannak, voltak, sok és sokfelé, szerte „Ázsia és Európa tágas terein". S az őstörténetnek igenis van értelme, jelentősége

Varga Hajdu István, grafikus

Varga Hajdu István rajza
Jelenkor, Pécs, 1977. május

Borító 4.
XX/5.

SZIRMAY ENDRE
TANDORI DEZSŐ
TUSKÉS TIBOR
VÁMOS MIKLÓS
VEKERDI LÁSZLÓ
ZELK ZOLTÁN

KÉPEK:

MARTYN FERENC
PATTANTYÚS JÓZSEF
VARGA HAJDU ISTVÁN

Borító 3.
XX/5.

Varga Hajdu István rajza
Jelenkor, Pécs, 1977. május

Varga Kajdi István, grafikus

Varga K

Jelenko

466.

XX/5.

m azt, hogy kik voltak itt. De tisztán emlékszem Hatvany Lajos j
os fejére és Ignotus mély szellemességére, ahogy valami hosszú es
állva, s a teleírt, fűzetlen lapokat folyékonyan rakta a csomó aljá
zereplője meg a régi Uránia nagyterme homályosan kavarog előtte
ő gomolygó ködében. És az egészből villanásszerű élességgel rajzol

Varga Hajdu István grafikus

gyszerűséget. Erre utal dolgozatom címe; de még az olyan verskezdéseket is ide
orolom, mint a *Mert másokért csatáztam* közismert indítása; talán határértékül,
zen túl kezdődik az ismertebb Ady. Ahogy ebben a versszakban, ötödik sorában a
Keresgélőn visszatekintek valami megfoghatatlan kis mozzanat (talán a váratlan,
armadik rímhelyzet) okán hirtelen kinagyítja a mindennapjainkhoz közel érezhető

VARGA HAJDU ISTVÁN festő, grafikus
Barcs, 1920

A Képzőművészeti Főiskolát 1945–49 között végezte el Szőnyi István irányításával. 1949 óta a nyomdásznövendékek rajztanára. Tanulmányuton a Szovjetunióban, Csehszlovákiában, Lengyelországban, Romániában, az NDK-ban, Jugoszláviában, Ausztriában és Olaszországban járt. Kisebb bemutatók után 1966-ban a Fényes Adolf Teremben, 1968-ban a kaposvári Rippl-Rónai Muzeumban, 1970-ben a pécsi Janus Pannónius Muzeumban jelentkezett gyüjteményes anyaggal. - Azok közé a művészek közé tartozik, akiknek munkásságában nem lehet elkülöníteni a nonfigurativ és a természetelvü művészetet. Bármit csináljon is, emberközpontu és a valóság talaján marad. Néhol játékosan ornamentális, már-már szecessziósan kalligrafikus, máshol ellágyultan lirai vagy szimbólumkereső, mindvégig érződik azonban az eredendő valóságélmény és a népmüvészet szellemének megőrzése.

Művészéletrajzok 1975

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1972 8

JELENKOR
Pécs

1021

Varga Gyula

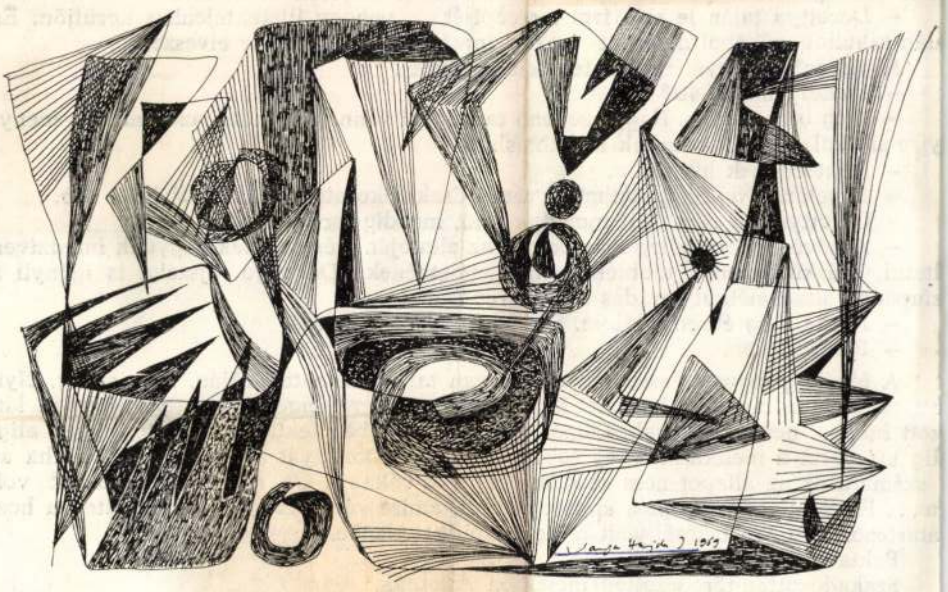

– A kenőcs...

– A kenőcs nincs meg. Kint jártunk Dc
ekünk kellett behoznunk... A fürdőszobát
ján mindnek azonos, drapp színű lerakodás.
eréknek legalább egyévtizedesnek kellett le

– Dorottya talán le sem írta a receptjé
lán kihullott agyából a recept – ezért lopt

Az adjunktus egyetértett a feltételezéser

– Meddig marad itt?

– Még bizonytalan. Nagy szellemi tarta
yire sikerül csatlakoztatnunk a realitáshoz.

– Doktornőnek hívják...

– Egyelőre. Nem kopaszthatjuk meg. C

– Dorottya vár rám. Mit mondjak neki, meddig tartjak itt?

– A nővér valószínűleg már beadta az altatóját. Kénytelenek vagyunk intenzíven ltatni. Máskülönben a többiek sem pihenhetnének. Dorottya éjszaka is igényli a zínpadot, altató nélkül parádés műsort rendez.

– Hátha még ébren találom. Szeretnék beszólni hozzá.

– Parancsoljon.

A fekete pongyolás asszony ugyanolyan tartásban a takaróján, mint eddig. Nyi-ott szemmel a távolban kószált. Most nem vett észre engem. Dorottya ájultnak lát-zott inkább, nem is alvónak. Ólmos eszméletlenségben feküdt, lélegzete is csak alig-lig mozgatta a mellkasát. Még soha nem láttam Dorottyát alvás közben. Mintha az számára ez az állapot nem oldódás lenne és béke... Őt mintha letaglózták vol-a... És elsüllyedt a *fontos*, amiért harcolt, amire várt. Ahogyan elsüllyedtek a hoz-átartozói. Minden belesüllyedt a megközelíthetetlenbe.

Baktattam hazafelé.

Szakadozottan-töredezetten meséltem Ákosnak.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 8-

JELENKOR

Pécs

Varga Hajdu I.

1021

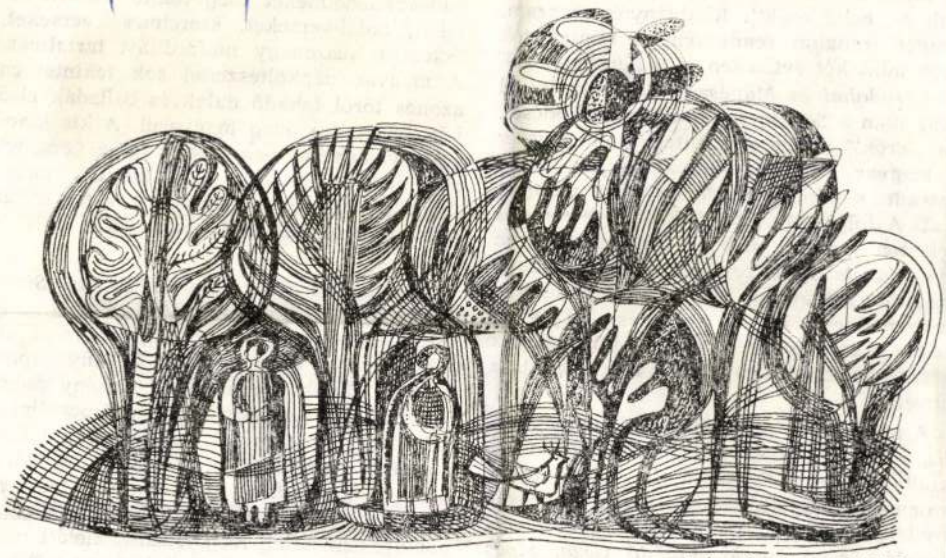

Varga Hajdu 1972

A kaposvári „hadállás" magyarázata több tényező szerencsés egybeesésében keresendő.

Kaposvárott a húszas évek közepétől kezdődően folyamatosan jelen van az irodalmi és művészeti élet iránti igény, s jelen vannak a „helyi erők". Kiadványok sorozata, rangos irodalmi rendezvények fémjelezték több mint két évtizeden át a *Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaság*, majd 1957 után a *Somogyi Írócsoport* működését. Az „erők" jöttek és mentek (nem egyszer a magyar irodalom élvonalába), az igény maradt, s mindig újratermelte az utánpótlást. A folyamatos megújulásban bizonyára jelentős szerepet játszik (immár negyven éve) *Takáts Gyula* országos rangja, látható, inspiráló példája, de Kaposvárott a mecénásokban sincs hiány. A megye és a város vezetői, a megyei és a városi intézmények készséggel hoztak és hoznak áldozatokat az ügyért.

A négy közül az első kiadvány, az *Április*, a felszabadulási évforduló jegyében készült 1970-ben. Felvonultatja az alkotókör valamennyi tagját. *Szijártó István* Kaposvár irodalmi életéről írt vázlata után *Győri László, Leskó László, Vallató Géza, Sipos Ferenc, Rapai Pál, Csikfalvi József, Lajos Géza, Szirmay Endre, Bellyei László, Papp Árpád, Csupor Tibor, Horányi Barna* írásai sorakoznak. A már országosan is ismert *Győri László* verseit a népi indítás, az *Elérhetetlen föld* című antológiában és az *Ez a vers eladó* című első kötetében megismert tiszta hang, az értelmes emberi közösségért [illegible]erelő közéletiség jellemzi (*A cseresznyésért ígérete, Kenyér* stb.). A további hat

[illegible] vány választéka nem veheti fel a versenyt más népek népköltészetéből készült műfordítás-kötetekkel, de felhívhatja a figyelmet gazdag műfordításirodalmunk fehér foltjaira.

A harmadik füzet címe: *Kettőspont. Sipos Ferenc* prózai munkái és *Vallató Géza* versei jelentek meg benne. *Sipos Ferenc* itt közölt írásai valamiképpen Örkény ötperceseivel állnak rokonságban. Örkény racionalizmusával szemben azonban Sipos lírára való hajlama dominál bennük. Tanulságai keserűek, már-már pesszimisták. *A Jótanács*, az *Egy kisfiú* és *A mester* tetszett. Kár, hogy gyakran bőbeszédű, nem eléggé pontos, nem érleli meg témáit, mielőtt végleges formába öntené. *Vallató Géza* a Withman és Kassák nevével jelzett úton indult el. Prózához közel álló versei gyakran megrekednek az ötletnél, az ismerős megoldásoknál. A kötet végén közölt két prózai írása viszont egy pontosan fogalmazó, atmoszféráteremtő képességekkel bíró prózaíró lehetőségeit mutatja.

Negyedikként *Szirmay Endre* válogatott verseit adták ki. Címe: *Arány és mérték.*

1021

Varga Hajdu I.

JELEN

IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT — 1972

A TARTALOMBÓL

FODOR ANDRÁS
GALAMBOSI LÁSZLÓ
KERESZTURY DEZSŐ
SIMON ISTVÁN
TAKÁCS IMRE
TAKÁTS GYULA
VERSEI

*

DALLOS SÁNDOR
HORGAS BÉLA
KOLOZSVÁRI GRANDPIERRE EMIL
LÁSZLÓ ANNA
LÁZÁR ERVIN
MÉSZÖLY MIKLÓS
PÁL RITA
THIERY ÁRPÁD
SZÉPPRÓZÁJA

*

BERTHA BULCSU: INTERJÚ FODOR ANDRÁSSAL

FÜLEP LAJOS LEVELEI BABITSHOZ

POMOGÁTS BÉLA: A DERÉKHAD ÍRÓI

TÜSKÉS TIBOR KODOLÁNYI JÁNOSRÓL

VÁRKONYI NÁNDOR: PERGŐ ÉVEK

7-8

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 SEP 14

Népszava

Varga Hajdú István

1974. szeptember 14.

1021

Varga Hajdu István: Kompozíció

SZ[illegible]

KULTÚRA * TÁRSADALOMTUDOMÁNY * IROL

Zelnik József

AZ ÖNKIFEJEZÉS I[illegible]

„Volt nekünk hét vagy nyolc évvel ezelőtt (1931—32) *egy kis munkaközösségünk, ahol festők, szobrászok, építészek közösen dolgoztunk, és mindenféle kísérletek közt megpróbáltuk összeegyeztetni a modern európai művészetet szocialista, népi és magyar kívánságainkkal."* Dési Huber István írta ezt egy Veres Péterhez küldött levelében. Hogy milyen merész célkitűzés volt, ezt csak az tudja, aki ismeri az akkori lehetőségeket. Kevesebbel azonban nem érhette be, aki a kultúra és a szocializmus kapcsolatát komolyan vette. Közösséget, alkotóműhelyt alapítottak hát Dési Huberék is, hogy a különböző művészeti ágak képviselői végre egységes szemlélet jegyében dolgozhassanak, megérthessék, átértékelhessék a modern európai

Egy kultúra szerves átvételéhez viszont rendkívül sok munka kell, és kísérlet. Már a századfordulón látszott, hogy különböző népi formákat egységes egészükből kiszakítva átvenni s azt valahol alkalmazni, nem szerencsés megoldás. A népművészet lényegét, az alapképletet kell megkeresni és behelyettesíteni a hiányzó ismeretleneket. A tárgyelemzés eredménye a képlet: formatisztaság, anyagszerűség, használhatóság és az abban megjelenő esztétikum. Nem kevés ez, sokszor az egész környező világ egyetlen tárgyban, egyetlen dalban ölt alakot. Az európai formatervezés számítógépeivel és kutatóintézeteivel, szuperformáival és szuperkényelmével szintén erre kezd figyelni, az experimentumra. Nagy lehetőségünk, hogy vak után-

Varga Hajdu István

Troubadours

IV. Országos Akvarell Biennálé
Eger, 1974.

Varga Hajdú István grafikus.

Megnyílt Keszthelyen a VII. Balatoni Nyári Tárlat, melyen szerepel műve: népművészeti iskolázottságú-tallrajzai: „Ember és természet" c. (repr.)

Tasnádi Attila: Balatoni tárlat Keszthelyen.

Népszava, 1974. júl. 21.

Varga Hajdú István, grafikus

Rajza: Tüskés Tibor: A déli part c. művéhez: Repr.

Varga Hajdú kitűnően illusztrálta az említett művet.

Fodor András: Új könyvekkel a Balaton körül 558-561.

KÖNYVTÁRCS, Bp. 1969. szeptember XIX/9

Varga Hajdú István, grafikus

Illusztráció Tüskés Tibor: A déli part

c. könyvéből : Repr.

Varga Hajdú István: rajza

Hátsó-külső-
-borító

KÖNYVTÁROS, Bp. 1969. október XIX./10.

Varga Hajdu István

Czinke Ferenc, Varga Hajdu István, Veres Mihály /szénrajz/, Tóth Imre/Dóra zug c. lap/ Diskay Lenke /ex libris/szerepelt a X szegedi tárlaton

Magyar Hirlap 2.évf.215/9

Varga Hajdu István

nove cultive

Művészettörténeti értesítő 1972

317. old.

Varga Hajdu István, grafikus

Rajz: Repe

Varga Hajdu István: rajza (2.)
[Elülső-belső-borító]

XV
7-8.

JELENKOR, Pécs, 1972. júl.-aug.

Varga Hajdu István, grafikus

Megemlítve. (Több grafikája, zsírkréta-rajza és egy mozaikja van Fodor András tulajdonában.)

Bertha Bulcsu: Interjú Fodor Andrással

581–590.

JELENKOR, Pécs, 1972. júl.-aug. XV/7-8.

Varga Hajdu István, grafikus

Rajz: Repr.

Varga Hajdu István: rajza 598. o.

JELENKCR, Pécs, 1972. júl.-aug. XV 7-8.

Varga Hajdu István, grafikus

Rajz: Rep.

Varga Hajdu István: rajza 616. o.

JELENKOR, Pécs, 1972. jül.-aug. XV 7-8.

Varga Hajdu István, grafikus

Rajz: Lepe.

Varga Hajdu István: rajza 630.

JELENKOR, Pécs, 1972. júl.-aug. XV 7-8.

Varga Hajdu István, grafikus

Rajz: Rep.

Varga Hajdu István : rajza

674.

JELENKOR, Pécs, 1972. júl.-aug. XV 7-8.

Varga Hajdu István, grafikus

Rajz:

Repr.

Varga Hajdu István: rajza (3)

[Hátsó-belső-borító]

JELENKOR, Pécs, 1972. júl.-aug. XV/7-8.

Varga Hajdu István, graphics

Rajz: Rep.

Varga Hajdu István: rajza 768.

JELENKOR, Pécs, 1972. jül.-aug. XV 7-8.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

Varga Hajdu István

1964 OKT 24

1021

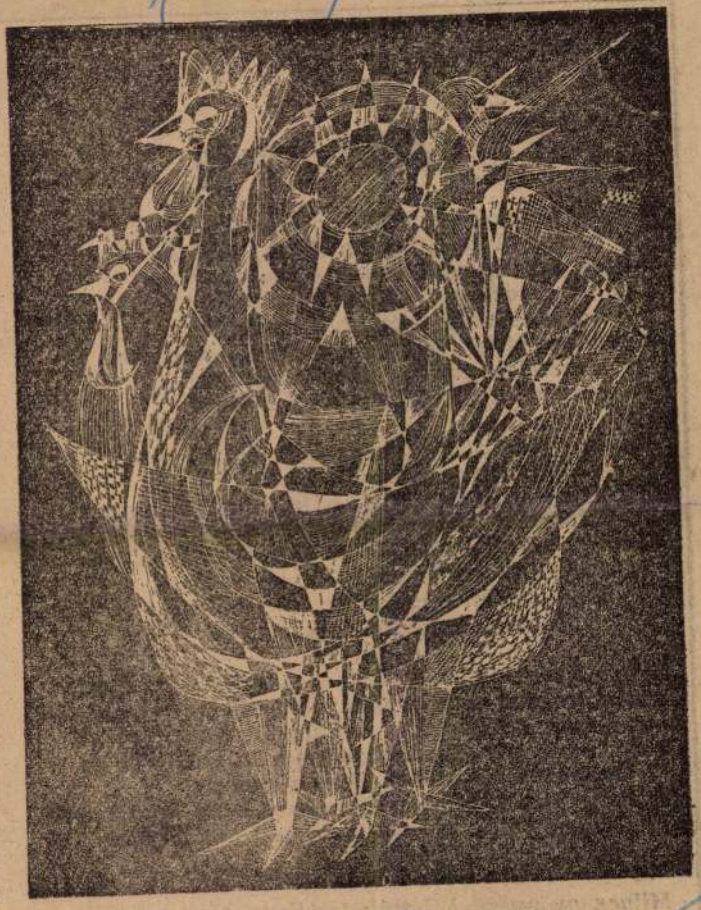

Varga Hajdu István kiállításáról: Kakas

ORBÁN OTTÓ:

Zöld ország

Milyen fiatalok is voltunk gomba-sisakunkban:
tenger fű közt, halálig boldog utazók,
milyen határtalanul vadak a málna-ország
darazsakkal áldott harcterein,
hol a zöld idő kicsordult az égből és
koronásan járkált fel-alá a mennyei áradatban
a szerelem pávája, kényes lépteivel
aranyos sebeket pecsételve a rétre!

Milyen gyönyörűen oktalanok és örökéletűek;
fehéren viharzó fák közt
tört és zúzott a mézfolyó, és hajótöröttek énekét
áldozta az égnek a szél a dombtetőn,
és sarkig tárult a föld öle is: beszélhettek nekünk
üszkösödő erdők az idő fondorlatairól;
bántuk is mi a cselvetést, forrásvíztől
fuldoklók, földtől ízesek!

Milyen bodzakirályok voltunk, milyen indiánzöld
palást lebegett a vállunkon; micsoda nyár haja! —
hatalmunktól hajtotta az út a folyóra madárnyakát
s tűrte a víz az édes kortyokat, mint csókot az ég,
míg szarvasvattát gyűjtve a szélben
átlebegett az égen az esti vadászat is, és hazaértünk
bolond-szagú almafa-úton, selymes bégetés
puha lándzsái közé.

Milyen gyönyörű háborúk törték meg itt a mezőt;
bárányok pajzsát, levelek páncélját
mi viseltük itt, győztesek;
madárcsőrtől vérzett a tölgy s fázok zsivajától

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Varga Hajdú István
KORTÁRS
1964 DEC.
1021

MŰVÉSZET:

Varga Hajdú István kiállítása

Nehéz egy névtelen festőt bemutatni. Mikor négy-öt évvel ezelőtt, sőt, még korábban a legelső Varga Hajdú-képeket megismertem, Nagy Istvános, vaskosan-színesen rajzos szőllőhegyeket, dunántúli tájakat láttam. Melegsége. szívóssága, tartása volt ennek a festészetnek, de talán túlerős is volt a tartás; túlságosan megkötőnek éreztem a talajt, melybe megkapaszkodott. Egyszóval: nem volt eléggé világnak-ugró. Föltétlenül levegőre, nyilvánosságra lett volna szüksége, éppen a csöndes, nyugodt ereje miatt, amely akkori fáiban-dombjaiban ugyanúgy ott volt, mint házaiban és néhány portréjában.

Azóta se, a mostani szerény kiállításig sem kapott nyilvánosságot. Megfulladhatott, tetszhalottá válhatott volna: olyan közömbös volt vele a világ. De nem így történt. Néhány év alatt teljesen újra szántotta maga alatt a talajt. A jó ízű, szilárd vázú képekből, melyekből sose hiányzott a szerkezet ereje, szinte végleg és természetesen kidolgozott konstruktív festészet alakult ki. Hogy milyen mélyről szívta a sókat, fémeket, vizet ennek a növénynek a gyökere, hogy hol kezdődött ez az út, rögtön kitűnik, ha a régebbi munkákat: az *Őszi hegyoldalt*, az *Interieurt*, a *Téli tájat*, vagy a *Csendéletet* hasonlítjuk össze a kiállítás többi, tulajdonképpen bármelyik képével-rajzával.

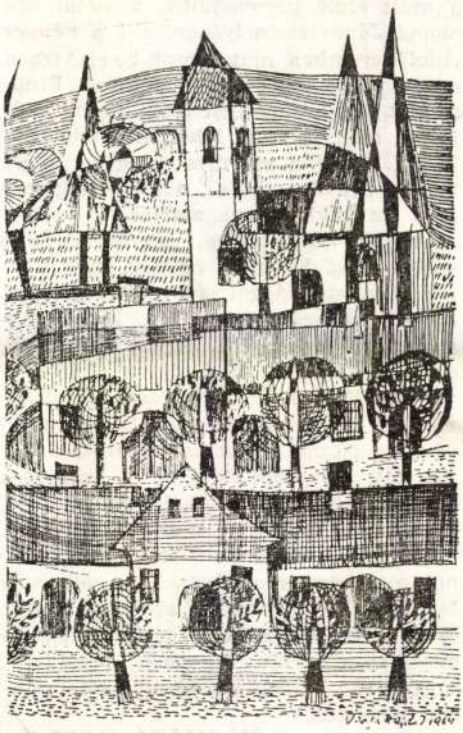

Az is kiderül ebből az összevetésből, hogy Varga Hajdú visszafogottsága, egyensúly-kényszere nem tört szét az évekkel, sőt, még kézzelfoghatóbbá vált. Mi az, ami mégis megváltozott? Mert valaminek mélyen át kellett alakulnia, hogy olyan művek, mint a *Dombok*, a krétarajz-sorozat, a *Gömbfák*, a *Ritmus*, az *Utcarészlet*, a *Tengerpart*, vagy a *Falusi konyha* megszülethessen.

A kérdésre csak az újabb képek természetrajzával válaszolhatok. Azzal, amit a legnehezebb nyelvileg is körülhatárolni. Talán arra a kérdésre is felelhetek itt, hogy a konstruktív vagy az absztrakt művészetben még fölismerhető-e valaki magyar, francia, illetve bármilyen más nemzetiségű arca? Varga Hajdú nem absztrakt festő, idővel nyilván azzal is megpróbálkozik majd, eddigi munkái azonban művészettörténetileg és szemléletileg egyaránt szükségszerű tömörítés eredményei. Azt is mondhatnám: a megkívánt képi sűrítés az, ami rajzban, szerkezetben, színben egyöntetűen tisztázódott ezekben a külső terjedelemre nem nagy alkotásokban. De mit mondanak belülről ezek a képek? Mekkora a láthatatlan festői, emberi feszültségük, vagyis igaz-e, hogy tulajdonképpen csak egy tehetséges rajztanár tiszteletreméltó igyekezetével állunk szemben? Nem szónoki, hanem megkísértő kérdés. Mégis ellentmondok neki.

Nemcsak azért, mert Varga Hajdú mesterségbeli fölénye meggyőzött arról, hogy sokkal többről van itt szó, hanem azért is, mert ezek a zománcterveknek, szőnyegterveknek, sgrafittoterveknek, kompozícióknak és maszkoknak elnevezett munkák gondolkodásilag is egyre átfogóbb kisugárzásúak. A kakasok, házsorok, dombok, fák, arcok, emberi mozdulatok vagy némelyik olyan kép, mely már csak vonalaival, ritmusával, sugall növényi, emberi, technikai elemeket, a magyar

népművészet jelkép-szomjának, a félreismerhetetlenül magyar szín-, forma- és tárgy-érzéknek a tovább-élése, megtestesülése. Szükséges-e ezt az összetett költészetet mégtovább magyarázni? Említettem a *Dombok* című krétarajzot, de ugyanígy eszembejut a *Három leány* vagy a *Kettős maszk* is: ha ezeknek a lényegéről kérne valaki vegyelemzést, valóban zavarba hozna. A táj, a női mozdulat vagy a legutóbbiban a kozmikus, démoni és mégis játékos emberi szellem az egyszerűség olyan lefegyverző ruháiban lep meg, hogy fölöslegesnek érzek minden okoskodást.

Biztos, hogy Varga Hajdú István sokkal inkább grafikus, mint festői alkat, bár az ő esetében könnyen csütörtököt mondanak ezek a fogalmak. Az is vitathatatlan, hogy ritkábban vakítja el szemünket a tűziiátékaival, vagy a tárgyak és félelmek fehér-fekete önkivületével, mint néhány kortársa. De miért kellene őt az út mostani állomásán leszedni a vonatról? Azt hiszem, vele kapcsolatban is föltámadó hiányérzetemet úgy állíthatom szembe legjobban az önkéntelen elismeréssel és megbecsüléssel, ha biztosra veszem, hogy nem elégszik meg eddigi eredményeivel, hiszen lehet, holnap reggelre tovább építi azt a házat, melyet ma estig épített.

TORNAI JÓZSEF

Kiállítási jegyzetek

Bár az őszi kiállítási évad jónéhány rendezvénye még hátra van, már most, az eddig látott bemutatók alapján elmondhatjuk, hogy sokáig válságokkal küzdő képzőművészetünk számos figyelemre méltó alkotással, egészséges törekvéssel gyarapodott, s egész sor, ígéretes tehetségű fiatal zárkózott fel az immár életművüket rendező mesterek mögé.

Összegező igénnyel ezúttal az ötven esztendős művészi munkásságát ünneplő, de ma is fiatalos aktivitással dolgozó *Frank Frigyes* jelentkezett, akinek gyűjteményes kiállítását az *Ernst Múzeum*ban láthatta a közönség.

Frank művészete a századelő első évtizedeinek haladó törekvéseihez vezethető vissza: a kubizmus tér- és formaélményeit erőteljes koloritással feldolgozó pikturáját a Párizsi Függetlenek inspirálták. Elsősorban a tárgyak formai ka-

[illegible] ábrázolásának. Ez a cezanne-i, matisse-i — napjainkban bizony már meghaladott formanyelvhez való ragaszkodás, a sokszor indokolatlan érzelmi és színbeli felfokozás azonban kissé konzervatívvá teszi, lázasan vergődő zilált fái *(Városmajor, Magányos fa)*, földrengést intonáló városképei *(Szénatéri tűzfalak, Kolosi tér)* inkább a tegnapok, mint a jelen életérzését hordozzák. Egyedül portréi maradéktalanul maiak — indulati feszültségét, dinamizmusát itt szerencsésen egészíti ki jellemábrázoló ereje *(Mimi fekete-fehérben, Önarckép Mimi elhunyta után, A művész felesége* stb.) —, valamint csendéletei, amelyek tüzes, harsány színeire sokáig visszaemlékezünk *(Dáliák barna széken, Papagájtulipánok, Nagy csendélet zöld flaskóval)*.

*

Ha Frank Frigyes esetében egy már lezárult, csúcspontjára ért művészpálya, a múlt előtt tisztelegtünk, a fiatal *Somogyi János* személyében, aki a *Fényes Adolf-teremben* mutatkozott be első ízben, napjaink festőjét kell ünnepelnünk. Programját, céljait illetően akár Frank művészi ellenpárja is lehetne: tudatosan vallja, hogy a művészet korszerűségét nem a bravúros külső, a mesterség, hanem az alkotói magatartás és világszemlélet őszintesége, egyértelműsége szabja meg. Kevesen vannak, akik annyi beavatottsággal és gyöngédséggel, olyan szűkszavúsággal és komolysággal tudnának szólni a munkáséletről, mint ő, képei — ábrázoljanak bár külvárosokat *(Kompozíció városvégi motivumokból, Angyalföldi utca, Gyárnegyed)* vagy munkamozzanatokat *(Építők, Daruszerelők, Hajóépítőbrigád)* — mentesek minden deklarativitástól, ideológiai erőltetettségtől. Kiállított mozaikjai *(Csendélet)*, zománcfestései *(Huszár)* arról győznek meg bennünket, hogy a murális műfajokban is elsőrangú, s svédországi útirajzai bizonyítják, hogy grafikusként is megállja a helyét. Tehetsége, sokoldalúsága révén jelentőset várunk tőle minden területen.

TASNÁDI ATTILA

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 NOV 25

Dunántúli Napló

Varga Hajdu István
1021

Varga Hajdu István rajza

A magyaro
vok nemzetiségi hovatartozás szerint horvátnak, szerbnek vagy pedig szlovénnak valljá magukat. Számuk a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének becslése szerint: 94 700 horvát, 7000 szerb és 5500 szlovén — összesen: 107 200 fő.

A hazai délszlávok eredetéről és betelepedéséről kialakult nézeteket a hazai és a jugoszláv irodalom alapján két csoportba oszthatjuk. A kutatók egy része azt igyekszik bizonyítani, hogy a délszlávok — köztük elsősorban a sokácok és a Dráva menti horvátok — honfoglaláskor itt talált szláv őslakosságnak az egyenes utódai lennének, akik hazánk déli: Baranya, Somogy, Zala és Bácska területeire a 6—7. században telepedtek le. A másik csoport azt állítja, hogy a honfoglalás után (10—16. sz.) a török hódoltságot megelőzően az említett ország déli területein nincsenek délszláv települések.

Pribina hercegség

E két nézetet a nyelvi és okleveles emlékeink összegyűjtése alapján így nem fogadhat-

8/

a Kapos, Koppány, Sió és Balaton felső részén húzódó völgyek mentén, valamint a Zselicségben, a Mecsektől délre és keletre, a Duna és a Dráva által közrefogott mocsaras és dombos térségében. A Duna mentén két nagyobb települési folt mutatható ki: Baja környékén és a Dunát—Tiszát összekötő csatorna csücskétől délre.

Egymás mellett...

A helynevek világosan bizonyítják, hogy ezekben a falvakban a magyarság megjelenését követő évszázadokban, a délszlávok és a magyarok vegyesen vagy egymás mellett laktak. A nevek megmaradása is ennek tulajdonítható, hiszen a magyaroknak a névadáshoz megvolt a maguk szókincse és nem volt szükségük azt a szlávoktól kölcsönözni. Itt maradásukhoz hozzájárult az a politikai viszony, mely a magyarok és a déli szomszédjaik között kialakult. A krónikások megemlítik, hogy a szerbek részt vettek a ménfői (1044) csatában, később Pozsony (1051) védelmében. Az Árpádok ideje alatt ez a baráti kapcsolat a két uralkodóház között II. Béla idejében még szorosabb lett: ő ugyanis feleségül vette István főzsupán Ilona nevű leányát. Kálmán és a 12 vezető horvát nemzetiség között 1102-ben megkötött egyezmény értelmé-

Vajda Hajdu István

A művész, a főiskolán Szőnyi István volt. Vajda Hajdu István 1949-ben végzett a főiskolán.

Csík Bence: Varga Hajdu István grafikái.
Ujfükör, 1979. április 1-4. lap.

Varga Hajdu István

Varga Hajdu István pedagógus is, fiatal nyomdászokat tanít betűk, formák, színek tervezésére, rajzolására.

Gök Bence: Vargahajdu István grafikái.
Új Tükör, 1979. április 1–4. lap.

Varga Hajdu István

Varga Hajdu István kiállitotta grafikai műveit a Fenyes Adolf Szemben. 48 lapyal szerepel a művész.

Csík Bence: Varga Hajdu István grafikái

Új Tükör, 1979. április 1-4. lap.

Varga Hajdu István.

Fehér papírra, fehérle tus, véhony
toll segítségével, a természet, az
ember és az általa, teremtett tár-
gyi hörnyezet egymásra utalt-
ságát fogalmazta meg lapjain.

Csík Bence: Varga Hajdu István grafikái.
Új Tükör, 1979. április 1-4. lap.

Varga Haydu István

„Köbe zárt zene I. cinnü grafika"

(vepro)

Csík Bence: Varga Haydu István grafikái.
Új Tükör, 1979. április 1–4. lap.

A nagypapa, azzal, hogy keresztény nőt vesz feleségül, tudottan mitikus cselekedetet hajt végre, szükségszerű áldozatot, amennyiben 1900 év után *fölismerte* és megértette Jézus áldozati szerepét, a bárány-jelentést, és *ezt* a fölismerést kínálja, parancsolja, süvölti *harmadik* lehetőségként utódának. A nagypapa családtörténete eképpen egy végtelenül *szomorúan intonált optimista* antropológia tanúivá tesz minket: *megszakadhat az örök ismétlés fonala.* Ezért az *Egy családregény vége* egy évezredes dilemma átfordulását, megszűnését mutatja föl nekünk. Miként fogalmazható meg ez a harmadik, a bírálat szárazabb nyelvén? Talán így valahogy: a zsidó családlegenda egyetemes, de egyetemességében föl nem ismert szenvedéstörténet is egyúttal, melynek stációi a bibliai földektől Yorkig, Cordobáig, Bécsig, Budáig terjednek, szereplői, generációi nemcsak szenvedéseikben, hanem szellemükben és erkölcsükben is az univerzalitásra törnek, de nem képesek fölismerni az univerzalitás pillanatát: Nisan hó 15-én, a Simon-család egyik tagja nem ismeri föl saját emberhasonlatát, az istenembert, a minket megtestesítő-megváltó Bárányban, a kivérző Jézusban. A nagypapa parancspéldázata a báránnyal való azonosulás jegyében, az egyetemes – európai – kultúrába emelkedés jelképének fölmutatásában szól unokájához, Simon Péterhez: a családnak, az eszmének, a zsidóságnak ki kell kerülnie az évezredes ismétléskényszerből, mely az önmeghasonlás, és az eredendő ön-fel-nemismerés körforgásából adódik. A Simon-család áldozata, önmentő utolsó menekülése, és megváltatása tehát az lenne, ha a vágyott egyetemességet az egyetlen univerzális emberhasonlatban, a Bárány-Krisztusban, az önépítő emberiség fogalmában el- és fölismernék, föloldódnának, megszűnnének benne, ahogyan az egyik ős egyszer már – egyoldalúan ugyan, de – kimondta: „Haljunk

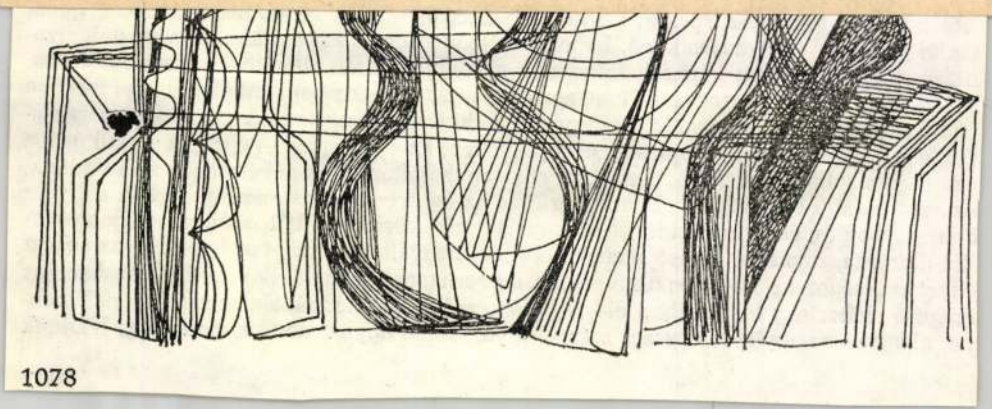

1078

Varga Hajdu István, festő

Rajz: Repr.

1057.

Varga Hajdu István: Rajz.

Jelenbár, Pécs, 1978. nov.

XXI/11

Varga-Hajdú István

Varga-Hajdú István kiállítást rendezett a budapesti Fényes Adolf Szemben.

—: Kiállítások.

Művészet, 1979. március – 47. kap.

Varga Hajdu István festő, grafikus

(Baros, 1920 dec. 16 -

A Képzőművészeti Főiskolát 1945-49 között végezte

Szőnyi István osztályán

Grafikáinak kiállítása a Fényes Adolf Teremben

Bp. 1979. másc. 15 - ápr. 8.

- katalógus a könyvtárban -

Varga Hajdu István festő-művész.

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK

MEGHÍVJA ÖNT

VARGA HAJDU ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ
GRAFIKAI KIÁLLÍTÁSÁRA

1979. MÁRCIUS 15-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR

MEGNYITJA:

TÜSKÉS TIBOR
JÓZSEF ATTILA DÍJAS ÍRÓ

KÖZREMŰKÖDIK:
MAROSI JÚLIA
ELŐADÓMŰVÉSZ

FÉNYES ADOLF TEREM

BUDAPEST VII., RÁKÓCZI ÚT 30

79 6158 – FNYV 1

Varga Hajdú István, festő

□ VARGA HAJDÚ ISTVÁN festőművész grafikai kiállítását Tüskés Tibor író nyitja meg március 15-én, délután 5 órakor a Fényes Adolf-teremben. Közreműködik: Marosi Júlia előadóművész.

2.

– □ Varga Hajdú István

Esti Hírlap, Bp. 1979. márc. 10

Varga Hajdú István, festő

L: Vasas Károly

-: A hétvégi kult. prog. 9

Népszabadság, Bp. 1979. ápr. 6.

Varga Hajdu István

1 db grafika

Kommr 1977/9

VARGHA HAJDU ISTVAN, festő, grafikus

A Pécsi Janus Pannonius Múzeumban 1970-ben időszaki kiállítása volt.-Diskay Lenke és Vargha Hajdu István 25 éves felszabadulási emlékkiállítás. 373.old

----- A Baranya Megyei Múzeumok 1970.évi működése 371.old

A Janus Pannonius Múz.Évkönyve, XIV-XV.évf. 1969-1970. Pécs, 1974

Varga Hajdú Gyula

Türkös Tibor „A déli part" c. tanulmánykötetének „Szülőföldem a Balaton" c. önéletrajzi vallomásával záródik a kötet, melyet rajzaival illusztrált Varga Hajdú Gyula.

Bárdosi Németh János: Türkös Tibor: A déli part.

Balatonvidéki Népújság, 1968. dec. 8.

Varga Hajdú István, festő, grafikus

Fodor András: Kettős Rekviem c. kötetében szerepel Varga Hajdú István rajza Colin Masonról.

Tüskés Tibor: Perben az elmúlással 76-77.

XXVII
5.

TISZATÁJ. Szeged, 1973. május

Varga Hajdu István

Népi müvész,választott elődei Nagy István ,Egry József.Nem lehet munkásságában elkülöniteni a nonfiguratiy és természetelvü müvészetet. 1966-ban volt kiállitása.Ujabb kiállitása 1968-ban volt Kaposváron.

Német Lajos:Egy pedagógus müvészházaspár kiállitása a kaposvári Rippl-Ronai Muzeumba

Rajztanitás 1968/3 27.old.

Varga Hajdu István

Találkozás /repró/

Rajztanitás 1968/3 27.old.

Varga Hajdú István

festőművész kiállitása, Kaposvár, Rippl-Rónai Múzeum. - Ism: Németh Lajos, Rajztanitás,1968.4.sz.27.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért.1971.2.sz.149-182.l.

17o.l.

Varga Hajdú István

Repró (saját méret)

Magyar Grafika, 1967. 4. sz. 60. o.

-25.

Magyar Iparmüvészeti Főiskola
artási ideje alatt látogathassa
bályok betartása mellett igénybe

. .nap.

Farkas Domonkos sk.
főigazgatóhelyettes

Varga Hajdú István

A Tényes Adolf Teremben kiállítása volt. 1949 óta rajztanár ugyanúgy ipari tanintézetben. Képeit jellemzi a szerkezeti rend fegyelme, festői oldódással párosulva.

L.L.: Varga Hajdú I.; Magyar Grafika, 1967. 4. sz., 60. l.

Varga-Hajdú István

Somogyi táj (rajz).

Népszava. 1974. jún. 22. 102 évf. 144. szám. 6 p.

Varga Hajdú István

Somogyi falu (grafika)

Népszava, 1974. jan. 5. 102 érf. 3. sz. 7 p.

Varga Hajdu István

Növényi formák, toll, 29 x 18 cm
Buja vegetáció, toll, 30 x 18 cm

21. Vásárhelyi Tárlat, 1974.

Varga Hajdu István grafikus

a kaposvári Somogyi Képtárban rendezett I. Dunántúli Tárlaton szerepelnek művei.

Lasonci Miklós: Gondolatok az első dunántúli tárlatról.

Életünk, 1974. 1. 66. old.

Varga Hajdu István

Tüskés Tibor: A déli part /Varga Hajdu István/. - Kaposvár, 1968.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája - Művészettört.Füz.1971.2.sz.149-182.l.

156.l.

Varga Hajdu István

Tüskés Tibor: Varga Hajdu István képei. - Jelenkor, 1968.9.sz.805-806.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.ért. 1971.2.sz.149-182.l.

161. l.

Varga Hajdu István

rajza Bisztray Ádám "Elfelejtett tél, farkasokkal cimü kötetéből/Magvető/

Magyar Hirlap 1974/1o7/IV.

Varga Hajdú István

Ember és táj. (grafika)

Népszava, 1974. jan. 13. 102 elf. 10 m. 9p.

Varga Hajdú István

Kompozíció (zajz)

Népszava, 1974. febr. 24. 102 evf. 46 sz. 9 p.

Varga Hajdú István

Endl. (grafika)

Nemzeti, 1974. febr. 2. 102 évf. 27 sz. 5 p.

Varga Hajdú István

Csoportkép (grafika)

Népszava, 1974. júl. 7. 102 cvf. 157 sz. 9 r.

Varga Hajdú István

Kompozíció (grafika)

Népszava, 1974. júl. 6. 102. évf. 156 sz. 5p.

Varga Hajdu István

Balaton, tolhajz

24 x 19 cm

Domlok, pásztorok

tolhajz 14 x 20 cm

Vadászati Világkiállítás

Műcsarnok 1971

Varga Hajdú István

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPTÖ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZAVA
1974 JAN 13

1021

Varga Hajdú István: Ember és táj

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

teljesen.
lapot tel
léseknél
szét és
jük be
rabot ny
radásig
kívülről
süllyeszt
A huz
kezik, va
kosár kialakítása. A vastagabb huzalból körülbelül 60

Dobos Ferenc
Rajz: Bágyi János

Csizma — reggeltől estig

A csizma nemcsak a legdivatosabb lábbeli, hanem praktikus, a közérzetet is befolyásoló kiegészítője öltözködésünknek. Ezért nem mindegy — mikor, hová, milyet húzunk.

A gumicsizma igen hasznos esőben, vizes, földes munkahelyen, kertészetben, melegházban stb. Télen azonban könnyen megfázhat benne a láb, ezért a harisnya fölé húzott, vastag zoknival viseljük. A bőr, műbőr és antilop csizmák bármelyikét hordhatjuk munkába, naponta is, béléssel vagy anélkül.

A csizma inkább utcára való viselet, ha lehetséges, a munkahelyen, a színházban, a hangversenyen cseréljük fel könnyű cipővel. A divatos, térdet is betakaró „testőrcsizmát" vagy „lovaglócsizmát" csak egészen fiatalok hordják — miniszoknyával.

A bőrcsizmákat a hasonló anyagú cipők tisztítószereivel gondozzuk; az antilopot kefével, dörzspapírral, antilopporral; a műbőr csizmát vizes ruhával lemosva, bekrémezve és kifényesítve tegyük el.

N. F.

KSAROK

A HÓ?

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973 DEC 15
Népszava

Varga Hajdu István

1021

Varga Hajdu István: Kompozíció

essel, meg az átváltozások lehető-égeivel a szerencsétlen vályogvető, míg aztán egészen kikopott a ren-les, hétköznapi életből. Már régen nem dolgozott. Két esztendeje, hogy elhalt az asszony, s ittmaradt a sok gyerekkel. Odavette gatasszonynak Czimibi Verát, az meglopta, s aztán elszökött tőle. Szögi azóta nem fog-alkozott mással, csak térítéssel. Gyűléseken ült, eljárt a homoki ta-nyavilágba, szeánszidézést tartott a homoki parasztoknak. A vezeklő, nenekülő asszonyok, emberek elé dézte, és halálra ítélte a sok világi ellenséget, és megjövendölte a nagy pusztulás idejét. Akkor majd min-den földi bűn megtorlásra kerül, s boldogok lesznek, akik tisztán éltek. Könyörgött, jajveszékelt, bibliázott a jehovista tanokból, s a valóságos élet kegyetlenségéből a révület ködönyegységébe vitte a hallgatóságot.

Húsvét előtt nagy látomása támadt Szögi Balázsnak. Megjövendölte a világ végét, megadta a pontos időt is. Félelme felerősödött, s ezután még azt a kevéske kis munkát is elutasította, amelyet a szomszédok ajánlottak. Vályogvetőit összetörte és feltüzelte. Amit szellemidézéséért kapott a homokiaktól, strumplit, hagymát, zsírt, lisztet, azt hordta haza, kisebb méretű hentesszatyrában. Szeptemberben aztán a gyerekeit eltiltotta az iskolától, mert ott rosszakat tanítanak.

A kis szobában hangos kiabálásba fordult az összefolyt beszéd, és gyerektenyér árnyéka vetődött a fejkendőnyi ablakra, azután egy másik kéz emelkedett föl, és belecsapott az ablaküvegbe.

— Segítség! Jaj! Segítség — visított a tört üvegen át az egyik kócos kislány.

Megrezzentem. A sivító, zakatoló hang annyira fölerősödött a fejemben, mintha a fűrész előtt állnék. Bementem az udvarra, oda, az ablak mellé.

levé
öml
feke
rott
fájd
segí
Ér
a vé
szűr
tás,
tam
—

Az ajtónoz leptem, és belöktem a mezítelen gyereket a sárból. Riadtan néztek rám, nem értették, hogyan kerültem ide. Szögi elébem tántorgott, vékony, sárga arcából mélyen beapadt szeme fényesen tüzelt, és rám kiáltott:

— Mars ki innen!

Megmarkolta az asztalon heverő fanyelű kést.

— Tegye le azt a kést! — szóltam rá.

A vályogvető markolászta a kopott fanyelet, de nem támadott. Állt és meredt tekintettel figyelt rám, még mindig nem fogta föl, hogy mi történt. Csönd volt. Hallottam, hogy a kisebbeknek összevacog a foguk az ideges félelemtől. A füstös fal mellett álltak a nagyobbak, a három kisebb az ágy szürke ciháján ült. A nagyobbik fiú sáros lábbal, mozdulatlanul állt az ajtóban, odacövekelte a rémület.

— Tegye le a kést! — mondtam újra.

A kés nyele tompán koppant az asztalon. Szögi merev tartása elernyedt, megrogyott, s nehéz, fáradt fordulattal lépett az asztal mellett lévő ülőkéhez. Félkarját az asztalra vetette, s ráhajtott fővel sírt.

— Jaj, jaj, jaj. édes jó apukám, ne rijon, édesapukám — simogatták keshedt mellényének a hátát.

Mindnyájan odamentek, körülállták az asztalt, fehér, csontos kezek markolászták Szögi Balázs hátát, vékony nyakát, tüskés haját. Álltam a piciny szoba közepén, és nem tud-

Varga Lajos festő

Festői értékükteszi emlékezetessé
a művész képeit.

Kovács Gyula: A IV.Országos Akvarell Biennálé Egerben.
Művészet, 1974.szeptember - 28. lap

Varga Hajdu István

Kompozíciók.

Népszava, 1973. dec. 15. 101. évf. 293sz. 5r.

Varga Hajdú István

Az 1973-as dunántúli táslaton Kaposvárott, a Somogyi Képtárban részt vett grafikáival.

Népszava, 1973. dec. 14. 101. évf. 292 sz. 4p.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

197: JUL = 7

Népszava

Varga Hajdu István

1021

Varga Hajdu István: Csoportkép

MADARAM

Madaram, madaram,
Csicseregi Cserge,
meggyfa-kastély ablakából
röpülj tenyeremre.

Ág, ág,
meggyfa-ág,
fénybe
hajló
hinta,
madárszóra
megrezzen,
égig
röpül
szinte.

Madaram, madaram,
Csicseregi Csévics,
meggyfa-kastély ablakába
fölrepülnék én is.

Zsadányi Lajos

GYERMEKDAL

Ugri-bugri nyulacska
ezüstpénzű halacska
ugrándozó lovacska
girbe-gurba utacska
láb, láb rucaláb
sánta róka mezítláb.

Végig nagyszer
gát, egyszer azo
annál is jobba
nyerte a tábor
átvette a győ
jat, a tábla
kérdezitek: mi
zött? Azzal, a
a bal oldalon.

Itthon, ami
pajtásaival találkozott, termeszetesen a tábori emlékeket, élményeket is felelevenítették, s sokáig az együtt töltött vidám napokról folyt a terefere. Ekkor egyiküknek váratlanul az az ötlete támadt, hogy Jóska ismételje meg tábori sikerét, ezúttal azonban emlékezetből vesse papírra az elsődíjas rajzot.

Nos, Jóskát nem sokáig kellett biztatni, papírt meg ceruzát kerített egykettőre, s máris hozzáfogott a rajzoláshoz. El is készült vele gyorsan, bizonyság rá a jobb oldalon látható rajz. Ez azonban tíz részletben is eltért a „dobogós", azaz a csokoládéval jutalmazott rajztól. A ti feladatotok az, hogy megkeressétek a bal és a jobb oldali rajz eltéréseit.

Ha ezeket megtaláltátok, a megfejtést levelezőlapon úgy adjátok postára, hogy legkésőbb pénteken megérkezzen szerkesztőségbe. A levelezőla pot így címezzétek meg: *Nép szava szerkesztősége — 196*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
NÉPSZAVA
1974 FEB 24
Varga Hajdú István
1021

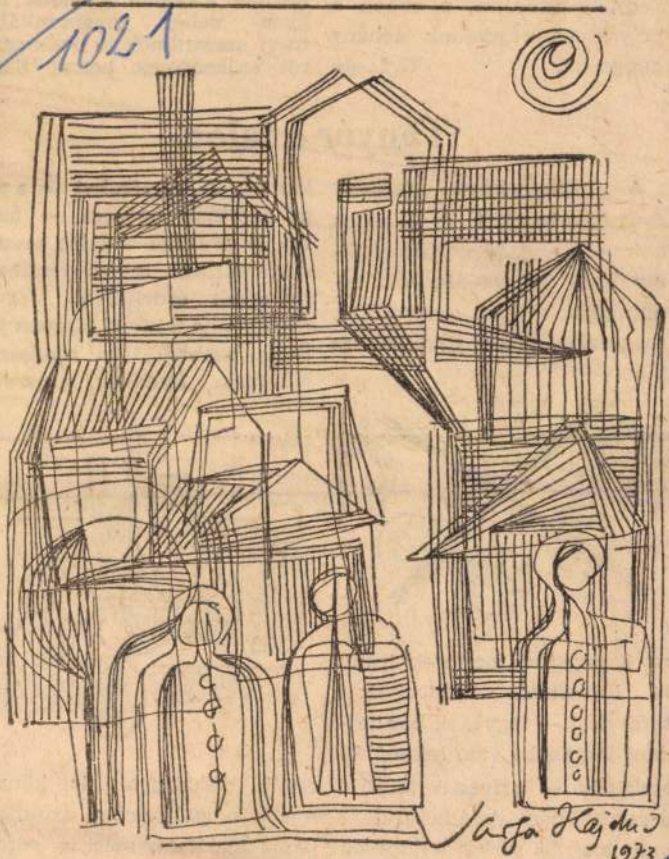

Varga Hajdú István: Kompozíció

tamiajara
kedjünk
helyzetbe
guggolást.

A népművészeti tárgyak gyűjtése hasznos és értékes szenvedély. A népi kulturánkkal való ismerkedés sok tanulsággal szolgál, az emlékek megőrzése pedig tiszteletadás

az ismeretlen mesterek iránt. A kijavított, rendbehozott tárgyakat — legyenek bár hajdani konyhába való használati eszközök — szívesen tesszük a szoba falára. Az étkezőfülkét vagy a szoba sarkát különösen szépen díszítik ezek az apró, népművészeti remekek, s sajátos hangulatot adnak a la-

gi divatnak hódolva — mé
ma is gyakran a falra teszi
szimmetrikus, merev rendbe
De ennél érdekesebb, izgal
masabb, ha a kitett tárgyak já
tékos, szabad, laza rendszer
alkotnak. Ilyenkor a szob

egyéb dísztárgyait is könynyebb a gyűjtemény színfoltjához igazítani, mert a szimmetrikus kompozíció mellé már nem kerülhet semmi ugyanarra a falfelületre. (á. m.)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 JUL 6
Népszava

Varga Hajdu István

1021

Varga Hajdu István: Kompozíció

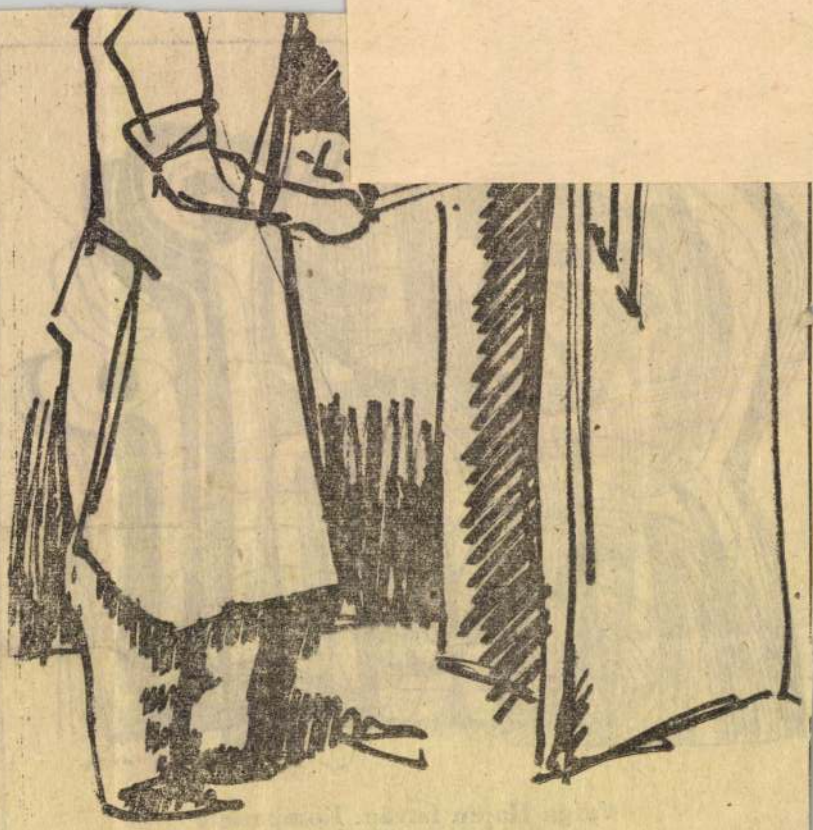

Rábai Ferenc: Lakatos

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
NÉPSZAVA

Varga Hajdu István

1974. január 5.

1021

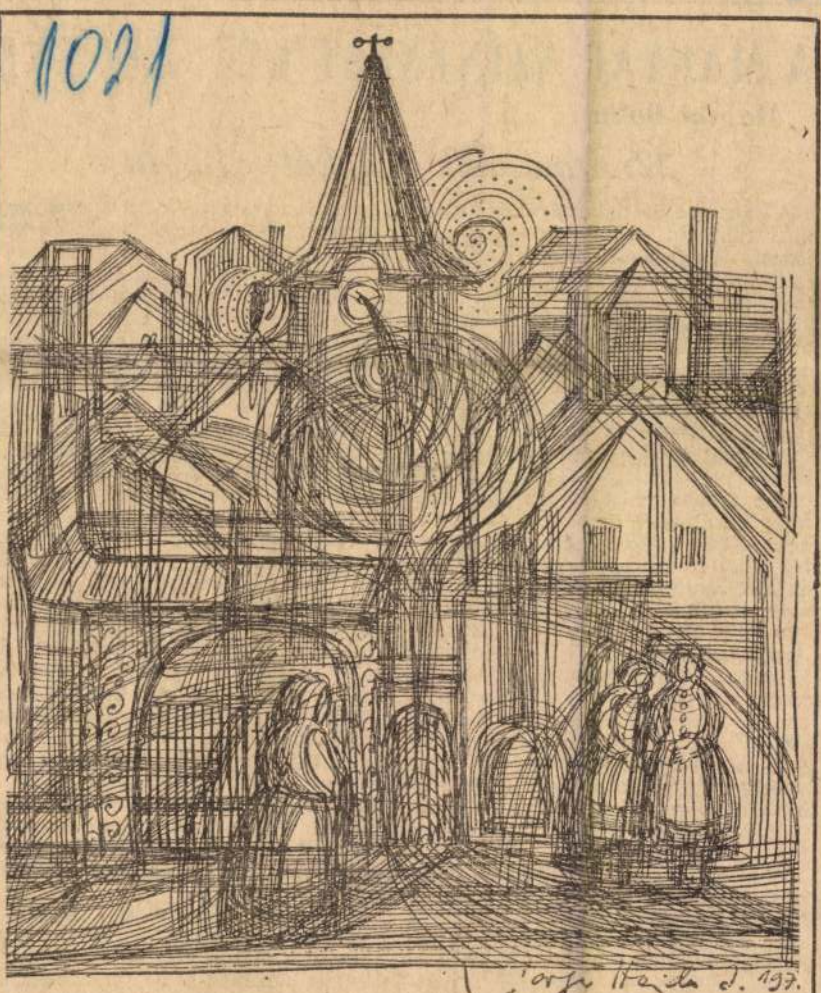

Varga Hajdu István: Somogyi falu

A MAGYAR SZÍNÉSZET KÉTSZÁZ ÉVE

Magyar Bálint

22. A második világháború alatt

A háború előrehaladtával új kulturális centrum keltette fel az érdeklődést. A *Vasasok* Magdolna utcai székházának kultúrterme. Neves művészeink tartották itt előadóestjüket, hangversenyeiket, ismerkedtek a munkásközönséggel. A feljegyzésre méltó események között is előkelő helyet foglal el a *Bőrösök* Bánk bán-előadása nemcsak a darabválasztás, hanem a játék színvonala, a működvelő együttes teljesítménye tekintetében is. 1944-ben már kevesebben hittek a német győzelemben, bár számuk egyáltalán nem volt lebecsülhető. Akik viszont jobban felismerték a helyzetet, egyre erőteljesebben és körültekintőbben szervezkedtek. A már említetteken kívül elsősorban *Várkonyi Zoltán, Both Béla, Lehotay Árpád, Tapolczai Gyula, Nádasdy Kálmán, Olty Magda,* és mellettük sokan a magyar színészet élvonalából. A szervezkedés vezére *Horváth Árpád* volt, a Nemzeti Színház egykori rendezője, aki a gömbösi korszakban szorult ki a tagok közül. Később a debreceni színház igazgatója volt, majd ismét mint rendező dolgozott a *Vígszínház*ban.

A német megszállás több tekintetben megváltoztatta a helyzetet. A színészek szervezkedését lényegében nem befolyásolta: a résztvevőket némiképp körültekintőbb magatartásra kényszerítette. Az év őszére, a nyilas hatalomátvételre körülbelül el is készült a beosztás: kire milyen szerep vár a következőkben.

A *Vígszínház*, a *Magyar Színház*, a *Fővárosi Operettszínház* és a Paulay Ede utcában levő, ekkori-

chard Strauss stb. mellett csak egy „kortárs" szerző szólalt meg, *Werner Egk: Csodahegedű* című operájával. A Nemzeti Színházban *Hans Meissner, Heinrich George* rendezte *Schiller* és *Goethe* műveit, a hivatalos német irodalommal szembeni kötelezettségeit már jóelőre letudta *Hans Johst* egy darabjának hat (!) előadásával. Németh Antal ezeket a szerepléseket *Az ember tragédiája* németországi előadásaival viszonozta, a kapcsolatokat tehát fiatalkori szenvedélyének kielégítésére, Madách művének terjesztésére használta fel. A *Népszínház* alapítólevele szerint az *épületben* tilos volt idegen nyelven játszani. 1942-ben némi merészség kellett ennek a tilalomnak az érvényesítéséhez, hiszen az épület ekkor már régen a Nemzeti Színház vendéghajléka volt, melyre nem vonatkozhatott az egykori kikötés. Most azonban a berlini *Schiller Theater* vendégjátékának a Vígszínház volt a színhelye. Gerhard Hauptmann egy kevéssé ismert műve került színre.

1944 augusztusában, Románia kilépésével végleg megroppant a német keleti front. A kolozsvári színház kénytelen volt beszüntetni működését.

Egyébként köztudott, hogy a kolozsvári Nemzeti Színház mint harmadik állami színház nyílt meg a Nemzeti Színház és az Opera mellett. Szervezeti felépítése azonban konjunkturális volt, nem gyökerezett az erdélyi társadalomban: Budapesten megvitatott személyi okok szabták meg a társulat összetételét, elég hevenyészetten. A kolozsvári színészet egykori hőse, az aggastyán *Ditrói*

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

NÉPSZAVA

Varga Hajdú István

1976 DEC 11

1021

Varga Hajdú István: Látomások

(b—s) [neve is van: tö

CREMONA

Mesterhegedű-készít
mesteriskolája

A Pó menti, 85 ezer lakosú szép, lombard városka, Cremona neve valóságos fogalommá vált az alatt a négy évszázad alatt, amely bizonyos Andrea Amati nevű férfi ottani megtelepedése, 1566 óta eltelt. A Cremonában készült vonós hangszerek, elsősorban hegedűk a maguk nemében mestermunkák és megközelíthetetlenek. Az Amatiak nemzedéke, majd a Stradivariak és a Guarneriek a világ minden igényes muzsikusának vágyálmaiban szereplő hangszereket alkottak, amelyeket megvenni soha nem volt olcsó mulatság, de ma is a világ szinte minden jelentősebb hegedűművésze, nemcsak a legjobb zenekarokban régen nem szólisták, hanem zenekari tagok is cremonai hangszereken szólaltatják meg a zeneirodalom minden vonós darabját.

A cremonai hegedű — minden egyedi darab, nem folyik szériagyártás, nincs munkamegosztás: egy hegedű — vagy brácsa, cselló — egyetlen mester munkája, aki mindent maga végez el rajta. Legfontosabb talán a megfelelő faanyag, amelyet a dél-tiroli Alpokból szereznek be — ma, mondják Cremonában, természetesen nehezebb elegendő és megfelelő fát szerezni, mint háromszáz évvel ezelőtt.

Ma Cremonában mintegy hatvan mester készít vonós hangszereket. Összesen körülbelül kétezer darab kerül ki a kezük alól évenként. Az árak 1000—5000 dollár között vannak.

De Cremona nemcsak hangszerek bölcsője, hanem iskolája is azoknak, akik ilyen hangszereket képesek előállítani. Az egyház anyagi támogatásával fenntartott iskola évszázadokon át virágzott, de körülbelül a múlt század közepén kihalt. Azután 1938-ban támadt új életre: akkor alapították meg Cremonában a Nemzetközi Hegedűkészítő Iskolát, amely 1960-ban Hegedűkészítési és Famegmunkálási Nemzetközi Intézetté alakult át. Az intézethez zeneiskola és jelentős szakkönyvtár is tartozik.

terhegedű-készítő tanfolyamon. A hallgatóknak csak mintegy tíz százaléka olasz: a világ minden részéről érkeznek tanulók, akik közül a legjobbak sokszor megtelepszenek Cremonában és öregbítik a város művészmestereinek hírnevét. A Los Angeles Times című amerikai napilap riportere, aki nemrég járt Cremonában, megírta, hogy az intézet egyik legtehetségesebb növendéke a magyar „Stefano Conia" (feltehetőleg: Kónya István) volt, aki 1972-ben szerezte meg oklevelét, majd cremonai lányt vett feleségül és Cremonában dolgozik. Eddig 220 vonós hangszert készített, amelyekkel számos nemzetközi díjat nyert; általa gyártott hangszereket vásároltak olyan kiváló együttesek, mint a Londoni Filharmonikusok, a Los Angeles-i Filharmonikusok és mások.

Egy másik ismert cremonai mesternek, a 47 éves Francesco Bissolottinak a munkái már két vagy három évre előre le vannak kötve.

Cremonát elkerülték a nagy forgalmú autósztrádák,

Varga Hajdu István rajza

Kortárs, 1969./8. 1342. o.

Varga Hajdu István rajza

Balaton

Kortárs 1970/4 629. old.

Varga Hajdú István rajzai

Korunk, 1973/2. 233., 251., 355. o.

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Varga Hajdú István
1976 DEC 10
Népszava
grafika
1021

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Dunántúli művészek kiállítása Kaposvárott

Másodszor nyitotta meg kapuit a *Somogyi Képtárban* a nyugati országrész alkotóinak központi rendezvénye, a *Dunántúli Tárlat*, amelyre az innen elszármazott képző- és iparművészek is elküldhették munkáikat. Az első bemutató 1973-ban nem nagyon vívta ki a kritika elismerését; főként azt rótták fel hibájául, hogy anyagát a földrajzi etnikumon túl semmiféle mélyebb rendező elv nem fogta egységbe, amelyre pedig már azért is szükség lett volna, mert egyértelműen megfogalmazható művészeti irányzatról, művészeti iskola, koncepció jelenlétéről a Dunántúlon nem beszélhetünk. Bebizonyosodott, hogy a „pannón táj" korántsem rendelkezik olyan stílusteremtő, összefogó erővel, mint például az Alföld: a szinte megyénként más és más arcot mutató természeti-társadalmi képlet a legkülönbözőbb törekvések egymás mellett élését teszi lehetővé.

Bár a fentieknél komplexebb program kidolgozására a mostani tárlat rendezői sem vállalkoztak, a beérkezett anyag szigorúbb szelektálása, valamint a bemutatásra kerülő műfajok helyes arányosítása révén ezúttal mégis egységesebb, *kitapinthatóbb karakterű* kiállítást sikerült összeállítani, mint a premier alkalmából. Különösen örvendetesnek kell tartanunk, hogy ez a belső kiegyenlítődés egyértelműen a *természetelvű irányzatok* javára billentette el a mérleget: a tárlaton az olyan művek kerültek többségbe, amelyekben a környezet humanisztikus elemei és történései, illetve az emberi kapcsolatokból származó élmények — azaz a való világ problémái nyernek művészi megfogalmazást. Kétségtelen, hogy az összkép még biztatóbb lehetett volna, ha mai művészetünk néhány dunántúli illetőségű jelesét: *Borsos Miklóst, Udvardi Erzsébetet, Bartha Lászlót* is ott üdvözölhetjük a résztvevők között, de a tárgyilagosság okáért azt sem szabad elhallgatnunk hogy a három esztendeje még nyomatékos súllyal szereplő pécsi absztraktok is távol maradtak.

A tárlat Kaposvár által felajánlott nagydíjával *Szekeres Emil* „Balatoni táj"-át jutalmazta a zsűri, amely sajátos, dinamikus nézőpontból, a civilizációs fejlődés áramában ragadja meg a tópart jellegzetes arculatát. A Művészeti Alap díját elnyerő *Giczy János* ugyancsak eredeti expresszió révén érdemli ki figyelmünket: nosztalgiát és kritikát elegyítő falusi életképeiben őszinte együttérzéssel szól a régi létformáiból kizökkent ember érzelmi-etikai válságáról. A tájszeretet, a szülőhely egészséges lokálpatriotizmusa kapcsolja össze *Krajcsirovits Henrik, Ircsik József, Kelle Sándor* és *Altorjai István* különböző stílusban megoldott tájképeit; a vidék folklórhagyományainak felfedezése és szimpatikus képbe illesztése *Szabados János, Újházi Péter* és *Dohnál Tibor* munkáit. *Végvári János* díjazása — a Szakszervezetek Somogy megyei Tanácsának díját kapta meg — nyilván kompromisszum eredménye, modern ikonképei ugyanis csak külsőségeikkel kapcsolódnak Vajda Lajos intellektuális problémákat felvető népi szürrealizmusához.

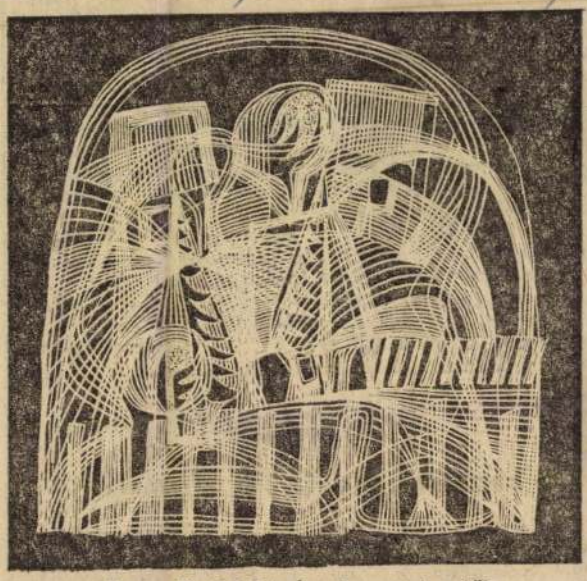

Varga Hajdú István: Somogyi erdők

A grafikai anyag főleg az egyedi kivitelezésű technikában (monotypia, tollrajz stb.) mutat fel jó eredményeket; a már befutott ismert művészek — *Varga Hajdu István, Diskay Lenke* — mellett néhány tehetséges, a kitaposott ösvényeket sok egyéni ötlettel, aktuális gondolattal színező fiatallal (*Valkó László, Varga József, Kádas István*) is találkozhattunk. A plasztikai kollekció meglepetése *Weeber Klára* filozofikus igényű plakettsorozata: pszichikai minőségek, emberi kicsinyességek kerülnek benne kritikai megvilágításra a javítás, a változtatás szándékával.

A Dunántúl eleven iparművészeti életéről ad találó keresztmetszetet a kiállítás iparművészeti részlege, központjában *Honty Mária* fantáziadús tűzzománcaival, *Fürtös György* groteszk hangulatú kerámiáival és *Zs. Kovács Diána* költői szépségű falikárpitjaival. Munkáik sikere indokolttá teszi, hogy a jövőben az iparművészeti munkálkodás eredményei még szélesebb skálán kerüljenek bemutatásra a Dunántúli Tárlat keretében.

Tasnádi Attila

balja meg a *Tokaj Expressz* vándordíj elnyerését. A legnagyobb csapattal, 13 vívóval a svájciak jönnek, akik a montreali olimpián a magyar csapat legyőzésével lettek bronzérmesek. Itt lesz *„Budapest szerelmese"*, az olimpiai és világbajnok svéd *Rolf Edling*, aki már egyszer a *Tokaj Expressz* győztese is volt. *Párizsból* a francia bajnok *Riboud* jelezte részvételét. A szovjet színeket a tallinni párbajtőrözők képviselik. S

tem volt a rádio hullamain keresztül is. És sokan mondogatták akkoriban napokig: de jó lett volna látni! Most a *Sportcsarnokban* majdnem mindannyian ott lesznek, akik részvevői voltak ennek az izgalmas csatának. Könnyű lesz pótolni a nyári hiányt. Annál is inkább, mivel a rendezők figyelmességéből, a sport propagandája iránti felelősségtől hajtva, *díjtalanná tették a belépést.*

Lepics György

Péntektől: vízilabda MNK döntő

Utolsó felvonásához érkezik a hét végén a magyar vízilabdázók idei gazdag programja: *az MNK hatos döntőjével befejeződik a hosszúra nyúlt szezon.* A finálában valóban az élgárda legkitűnőbb csapatai szállnak vízbe, olimpiai, világ- és Európa-bajnok játékosok egész sorát láthatja majd a Komjádi uszodába jelyet váltó közönség.

Mint ismeretes, a csapatok a középdöntőből magukkal vitték az egymás elleni eredményeiket, s eszerint az FTC helyzete a legkedvezőbb: *az egyedüli csapat, amely négy ponttal rajtol.* A bajnok *Vasas*, a tavalyi kupagyőztes *Ú. Dózsa*, továbbá az *OSC* és a *Bp. Honvéd* 2—2 pontos, míg a *BVSC* pont nélküli.

A szabályok a döntőkben sem változnak, tehát döntetlen esetén 2×3 perces hosszabbításra kerül sor. Ha ez sem hoz eredményt, akkor csapatonként 3—3 játékos négyméteres büntetőket dob, s ezt a sorozatot háromszor megismételhetik.

A kupadöntő sorozatának a játékbeli érdekességei mellett lesz egy *„újdonsága"* is: a pénteki nyitómérkőzést *Pócsik Dénes*, az egriek egykori kiválósága, olimpiai bajnok játékosa, jelenlegi edzője vezeti. *Pócsik* mint bíró már több alsóbb osztályú találkozón szerepelt, s ugyanolyan határozott, figyelmes és szigorú volt a parton, mint annak idején a medencében...

Az MNK-döntő műsora:

Péntek: FTC—Bp. Honvéd, 18 óra, v.: Pócsik. Vasas—Ú. Dózsa, 19 óra, v.: dr. Csillag, OSC—BVSC, 20 óra, v.: dr. Martin.

Szombat: BVSC—Bp. Honvéd, 16 óra, v.: dr. Somóczy, OSC—Vasas, 17 óra, v.: Samu, Ú. Dózsa—FTC, 18 óra, v.: dr. Martin.

Vasárnap: Vasas—Bp. Honvéd, 16 óra, v.: Marjai, Ú. Dózsa—BVSC, 17 óra, v.: Vuszek, FTC—OSC, 18 óra, v.: dr. Csillag.

Ti

A sz
kel a B
az UEI
alakult
mezőny
közé ju
szal j
csapat
Zürichben sorra kerülő sorsolás eredménye alapján.

A három kupa összesen 24 együttese közé 14 ország csapatai jutottak. Három-három klubbal

páért, s váratlan, hogy *Jugoszlávia* elveszítette utolsó képviselőjét. Magyarország még a KEK-ben érdekelt, az MTK-VM révén.

Tiltakozások a FIDE döntései ellen

A Bolgár Sakkszövetség az Izraelben megrendezett sakkolimpia és a *Haifában* megtartott FIDE-kongresszussal kapcsolatban tiltakozást jutttatott el a Nemzetközi Sakkszövetséghez, amelyben ismételten kijelenti:

Annak érdekében, hogy a FIDE kilábalhasson a válságból, s helyes határozatokat hozzanak a demokratikus szellemnek megfelelően a világ sakkjának fejlődése érdekében, a Bolgár Sakkszövetség feltétlenül szükségesnek tartja, hogy 1977 első hónapjaiban hívják össze a FIDE rendkívüli kongresszusát.

Jubileumi évzáró

Tudományos ülésszak a TF-en

Az 1976-os esztendő a Magyar Labdarúgó Szövetség megalakulásának jubileumi éve volt: *a 75 éves évfordulót ünnepelték a sportágban, egész éven át tartó eseményekkel.*

A jubileumi zárást a december 13-án és 14-én a Magyar Testnevelési Főiskola (Budapest XII., Alkotás utca 44. sz.) első emeleti dísztermében sorra kerülő tudományos ülésszak jelenti.

■ Csütörtökön újabb mérkőzésre került sor a labdarúgó MNK-ban: Nagykanizsai Olajbányász—Haladás VSE 2:1 (1:0).

■ Óriási érdeklődés kísérte az év utolsó jelentős nemzetközi egyéni tornaversenyét. Milánóban 7000 néző volt kíváncsi arra a viadalra, amelyen öt ország képviseltette magát. A nőknél az olimpiai bajnok Comaneci távollétében is román versenyzőnő, Teodora Ungureanu szerezte meg a győzelmet, másodikként végzett a magyar színeket képviselő Egervári Márta.

■ December 13—18. között az MTK-VM vendégeként Budapesten szerepel a román Martex női röplabda-együttese. A nagybányai csapat kedden, szerdán és csütörtökön játszik az MTK-VM, a Külker, majd az Almásfüzitő ellen.

Varga Hajdu István, grafikus

repr.

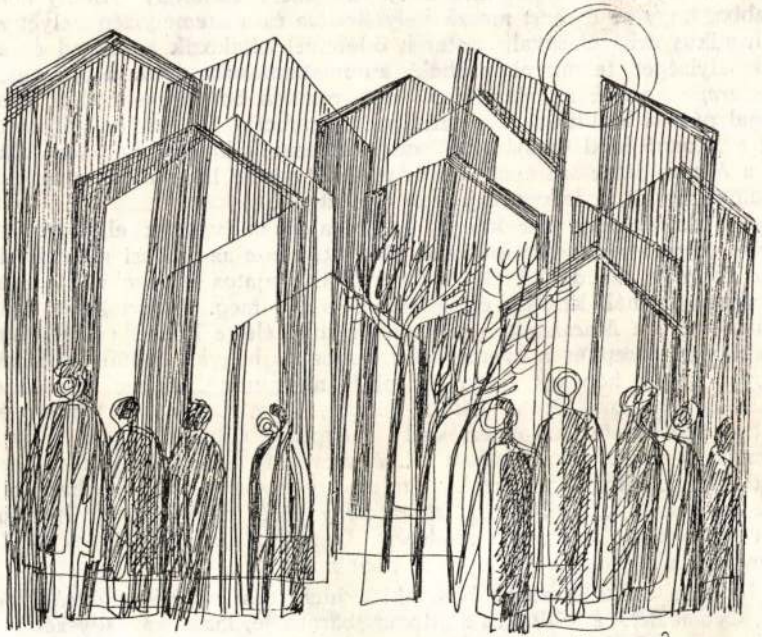

valósul meg és érvényesül. Örkény István négy hősét négy szerepváltozatnak kell tekintenünk, e változatok egységes rendszert alkotnak, és e rendszer, az író értékelő, kritikai ábrázolása nyomán, sajátos hierarchiát mutat.

Kezdjük talán azzal a szereplővel, aki a hierarchia negatív pólusán foglal helyet. Paula, Orbán Béláné hűtlen és alattomos barátnője, látszatra nagyszerű asszony: fiatalos, elegáns, művelt, ragaszkodó. Ha valahol megjelenik, magához vonzza a figyelmet, rokonszenvet és tiszteletet ébreszt: „még meg se szólalt – olvassuk váratlan belépőjéről a pasaréti tejcsarnokba –, csak állt és nézett, és abban a szempillantásban halálos csönd lett, mindenki őt bámulta, és mindenki szégyellte magát". A bemutatkozás méltósággal, szinte fenséggel történik, a búcsú annál szánalmasabb és nevetségesebb. Látjuk, amint a hűtlen barátnő Orbánné haragja elől riadtan és

Varga Hajdu István, grafikus

repr.

842

és jövedelme aligha lehetett nagyobb. Ha a két osztály jövedelmét egyfor-
mának vesszük – bár szinte bizonyos, hogy nem így volt –, akkor kiindulva
abból, hogy Thurzó Elek és Váradi Pál 1523. évi költségvetésében a városok,

Varga Hajdú Sándor

" Somogyi erdők "
(vegyes)

Tasnádi Ottilia: Dunántúli művészek . . .
Népszava, 1976 dec 10 - 5. oldal.

Varga Hajdu István

Grafikai anyagával szerepelt a művész.

Tasnádi Attila: Dunántúli művészek...
Népszava, 1976. dec. 10 - 5. oldal.

...ineben megvan még az az erkély.

Varga Hajdu István

Élet és Irodalom, Bp. 1976. május 22.
XX. évf. 21. sz. cimlap.

Varga Hajdú István rajza

Tuloldalon lásd:
Simon Zoltán rajzát.

ha saját magunkban kiforrva levünkhöz kapcsolódtak, mint az eszszélhez a virágillat, melyben megfürdött."

DR. T. BARNABÁS, BUDAPEST. Olvasónk kifogásolja **Kényes téma** című, múlt heti glosszánk időzítését. Mint írja, bizonyítványosztás előtt több egy évet volt, tehát a glosszában leírt esemény (hogy a tanítónő „cigányos" kiejtése miatt minősítette gyengébbnek egy különben jól olvasó kislány teljesítményét) sem lehetett később. Ezért rosszindulatot, lenyegetést olvas ki az idei osztályozó értekezletek előtt megjelent írásból. Megértjük aggályait, de kérjük, vegye figyelembe: a glosszából kiderül (Ön is hivatkozik rá), hogy a szerző csak hallomásból ismeri a történteket. Ebből az is világos, hogy „miért épp most" írta meg (csak most hallotta); s az is, hogy a hallomásból szerzett értesülést némi kritikával kezeli. **Ha viszont igaz a történet, akkor a glosszista felháborodása — reméljük, Ön szerint is — indokolt.** S akkor az sem baj, ha „magára veszi, akinek az inge", és így talán a jövőben megelőzhetők a hasonló konfliktusok.

Simon Zoltán rajza

hogy népünk és nyelvünk finnugor *eredetű*. Az őstörténeti nyelv-, és népalakulás nem azonos kategóriák, csak részben fedik egymást. A finnugor eredetű maghoz szkíta, szarmata, különböző török, alán, keleti szláv és még tisztázásra vár, miféle népreszek csatlakoztak. Az ősmagyar nyelvvel az önállóság útjára lépett népi mag lélekszámban és műveltségében, valamint erőben, nem lehetett jelentéktelen. Másként a nyelvek és népek kavargásában elmerült volna. Őstörténeti népalakulásunk Kelet-Európában, a Szovjetunió mai területén zajlott. Honfoglalóink onnan hozták nyelvüket, népnevüket, műveltségüket és katonai tapasztalataikat. Itt ezen a földön ötvözték helyi hagyományokkal és vívmányokkal.

Lázár István nagy reményeket fűz a különböző embertani vizsgálatokhoz. Ezek vitathatatlanul értékes ismeretekkel gazdagítják az etnogenetikai kutatásokat, de önmagukban aligha alkalmasak Lázár István reményeinek valóra váltására. Az idvezítőnek vélt módszerekkel kiértékelt emberi csontok adatai az *etnikai indikátor* szerepét nem tudják betölteni. Elkülönítésük érdekében más, összetettebb módszerek szükségesek, amelyekben az antropológia eredményei is helyet kapnak. Ezeknek az őstörténeti etnikai indikátoroknak a kialakításában nem áll jól a tudomány. Sok a balítélet, az ideológikus megközelítés. Tévhitek zavarják a tudományos tisztánlátást, a voluntarizmus, az előítélet-mentes elemzéseket. Az őstörténeti népalakulás folyamatának vizsgálatában, a belátható jövőt tekintve, a kilátások nem túlzottan bíztatók. Lázár István rossz helyhez fűzi várakozását.

Az ugor, majd az ősmagyar népalakulást befolyásoló művelődéstörténeti háttér kibontásában sikerül valóban maradandó, értékes és hiteles eredményeket elérni. Ez rohamos jelentős dolog, mert e módszer és elméleti megközelítés biztosítja a feltételeket azokhoz a finomításokhoz, amelyek majd lefutott kutató munkát.

Sajnálom, hogy Lázár István érveit el kell utasítanom. A Magyar Tudományos Akadémia, megértve tudományágunk szükségleteit, komoly támogatásban részesíti a magyar őstörténet kutatását. Balvélekedések megelőzése végett jegyzem meg; látványos sikert senki se várjon. A csüggedők és csodavárók türelmetlenségét pedig keményen kell elnémítani.

Bartha Antal

★

Szakmám, hivatásom nem az őstörténet, hanem az írás. Ezért különös jelentőséget tulajdonítok a szavak értelmének, súlyának, pontosságának. Óvakodom hát állítani, hogy vita helyett csupán pontosabbá kívánok tenni egyet és mást, amikor Bartha Antal Vita helyett pontosítás *című vitacikkére reflektálok. Nem. Ahol vitára nyílik alkalom, élek vele. Előbb azonban, kénytelen-kelletlen, számon kell kérnem a „pontosítás" pontosságát.*

Helytálló-e például, hogy én „értelmetlennek és felesleges nek" tartom a „honfoglalás előtti, a Kárpátoktól keletre lezajlott magyar őstörténet kutatását"? Így fogalmaztam: „Nyilvánvaló a magyar etnikum kialakulásában annak relatív fontossága, ami mai hazánkon kívül történt... S ezt természetesen nemcsak az államalapítást megelőző évszázadokra, hanem évezredekre visszamenően kell kutatni..." Utána pedig így: „De hát, ismétlem, nem is arról van szó, hogy a magyar népnek és államalapításnak ne volnának Kárpát-medencén kívüli gyökerei is..." Nem, nem a Kárpátokon kívüli magyar őstörténet kereséséről beszélem le a magyar tudósokat. Hanem az őshaza kereséséről. És az különbség! Őshaza ugyanis szerintem nincs, nem volt; ez romantikus, elavult képzet. Legfeljebb őshazák vannak, voltak, sok és sokfelé, szerte „Ázsia és Európa tágas terein". S az őstörténetnek igenis van értelme, jelentősége

Varga Hajdu István

Indiai furulyás

Népszava, 1976. december 11.
7. oldal

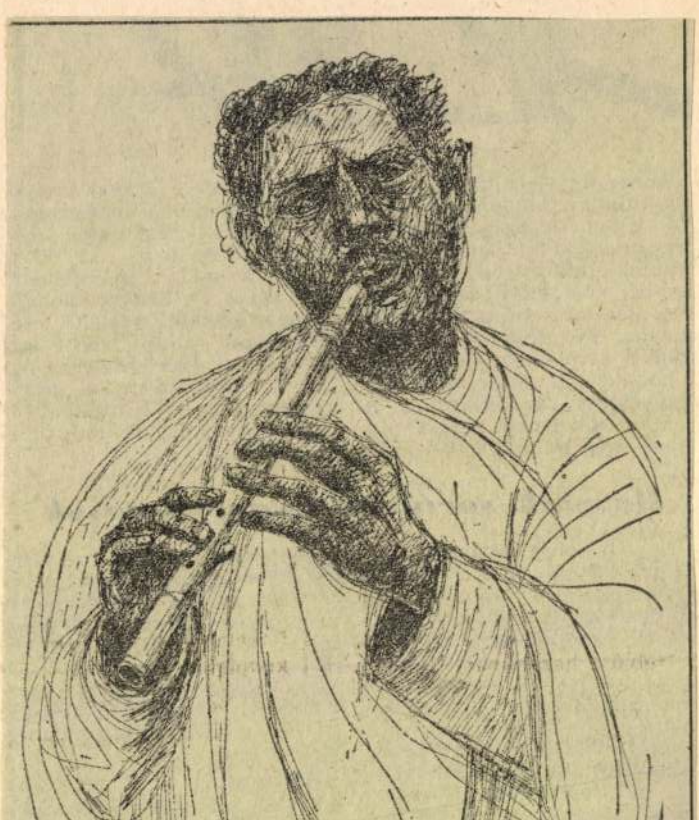

Varga Hajdú István: Indiai furulyás

Varga Hajdu Istvám

Látomások

Népszava, 1976. december 11.
7. oldal

Mesterhegedű-készítők mesteriskolája

A Pó menti, 85 ezer lakosú szép, lombard városka, Cremona neve valóságos fogalommá vált az alatt a négy évszázad alatt, amely bizonyos Andrea Amati nevű férfi ottani megtelepedése, 1566 óta eltelt. A Cremonában készült vonós hangszerek, elsősorban hegedűk a maguk nemében mestermunkák és megközelíthetetlenek. Az Amatiak nemzedéke, majd a Stradivariak és a Guarneriek a világ minden igényes muzsikusának vágyálmaiban szerepelő hangszereket alkottak, amelyeket megvenni sokan maga végez el rajta. Legfontosabb talán a megfelelő fa-anyag, amelyet a dél-tiroli Alpokból szereznek be — ma, mondják Cremonában, természetesen nehezebb elegendő és megfelelő fát szerezni, mint háromszáz évvel ezelőtt.

Ma Cremonában mintegy hatvan mester készít vonós hangszereket. Összesen körülbelül kétezer darab kerül ki a kezük alól évenként. Az árak 1000—5000 dollár között vannak.

De Cremona nemcsak hangszerek bölcsője, hanem iskolája is azoknak, akik palotába.

Az iskolának 400 tanulója van. Közülük százan vesznek részt a négy évig tartó mesterhegedű-készítő tanfolyamon. A hallgatóknak csak mintegy tíz százaléka olasz: a világ minden részéről érkeznek tanulók, akik közül a legjobbak sokszor megtelepszenek Cremonában és öregbítik a város művészmestereinek hírnevét. A Los Angeles Times című amerikai napilap riportere, aki nemrég járt Cremonában, megírta, hogy az intézet egyik legtehetségesebb növendéke a magyar „Stefano Conia" (feltehetőleg: Konya István) volt, aki 1972-ben szerezte meg oklevelét, majd cremonai lányt vett feleségül és Cremonában dolgozik. Eddig 220 vonós hangszert

1021

Varga Hajdú István: Indiai furulyás

Szinte teljesen kihal
, mintha mindenki
t volna. De nem. An
es utcákon szirénázó rend
autók csikorogva fékeznek
y-egy ház előtt, az ablako
n meg-meglebbennek a füg
nyök. Mögülük tágra nyílt
emek kémlelnek ki. Figyelik
kocsikról leugráló, állig fel
gyverzett rendőröket... A
rakozás dermedt percei vagy
lán csak pillanatai — órák

ünnek .. Vajon melyik
a törnek be a rohamoszta
osok? Csak házkutatás lesz?
Vagy letartóztatás is? Elvi
szik-e a család gyermekeit?

A város — *Soweto*. Johan
nesburg egymilliós fekete „cse
lédszállása", ahol a vérbe fojtott júniusi diáktüntetések óta tart a többi dél-afrikai gettóvárosra átterjedt sztrájkok, tömegmegmozdulások megtorlása.

Razziák, sortüzek, letartóztatások

Nem is lehet pontosan tud
, mi történik Sowetóban. A
orster-kormány gyakorlatilag
tiltotta az újságírókat a vá
sból. A dél-afrikai lapok és
világsajtó fehér bőrű riporreit *„saját biztonságuk vé
lme érdekében"* nem enge
k Soweto közelébe sem. A
kete bőrű dél-afrikai újság
ókat pedig egyszerű módszerel korlátozzák: *11 johannesburgi néger riportert például hónapokkal ezelőtt „lázítás" címén letartóztattak.*

De azért mégis kiszivárog
ak hírek Sowetóból. A soros razziák, letartóztatások
ől családok százai — egyes
ecslések szerint ezrei — me
lkítették gyermekeiket szom
édos afrikai országokba. A rendeletileg a néger szakszervezeti mozgalom szinte valamennyi vezetőjének mozgás- és szólásszabadságát. S ezért folyik a sowetói események okainak felderítésére küldött egyszemélyes bizottság előtt tanúként megjelent néger férfiak, nők, fiatalok sorozatos letartóztatása is.

A bizottság — *P. M. Cillie* bíró, aki még dél-afrikai mértékkel mérve is az egyik legkonzervatívabb fehér jogásznak számít az országban — elsőként a rendőrség emberei hallgatta meg. A *Washington Post* szemtanúkat idéz, akik el

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 DEC 5

Népszava

Varga Gladdú István

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 177-788, 340-726
1976 SEP 5

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Varga Hajdu István

1021

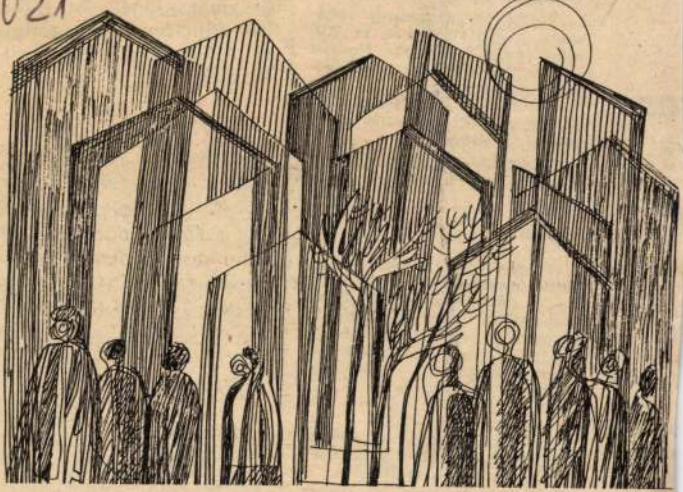

Varga Hajdu István rajza.

gyei Gyermekkórh
a megye egész te

Felnőtt belgyógy
szet, traumatológia
nika. Égési sérülé
Kórház, Koponya-
sek: Idegsebészet.

SOS-ÉLET tel
hívószáma: 12-390,
reggel 7 óráig.

Felnőtt fül-orr-gé
Fül-Orr-Gége Klinik

HÉTFŐ

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermekbelbetegek részére: Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, gyermek-fülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, traumatológia: II. sz. Klinika. Égési sérülések: Honvéd

tartanak Cipruson. *1974 nyarának tragikus eseményeit követő első választások kampányára erősen rányomta bélyegét a ciprusi kérdés rendezetlensége, az idegen katonai jelenlét és a katonai támaszpontok kérdése.*

✦ PASADENA: Sikerült helyreállítani az összeköttetést a Viking—2 amerikai űrszonda orbitális és leszálló egysége között, s

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 SEP 25
NÉPSZAVA
Varga Hajdu István
1021

Varga Hajdu István: Séta a határban

Somogyi János: Kertváros

Varga Hajdu István, grafikus

L: Diskay Lenke.

Borító: 2

Varga Hajdu István: Rajz

Jelenbar, Pécs 1976. dec. 12/XIX.

Vargahajdú István

Aradi Művelődési Központban
megnyílt Diskay Lenke grafikus
művész és Varga Hajdú István fes-
tőművész kiállítása.

← Kiállítás.

Tükör, 1977. március 27-43. oldal

Varga Hajdu István, festő

VARGA HAJDU ISTVÁN festőművész irodalmi kísérőrajzaiból rendeztek kiállítást a pécsi Leőwey Klára Gimnáziumban. A kiállítást november 28-án nyitotta meg KELLE SÁNDOR festőművész. December 4-én a barcsi járási művelődési házban Varga Hajdu István tollrajzait állították ki. Megnyitó beszédet mondott TÜSKÉS TIBOR.

96

– A Jelenkor krónikája

96.

Jelenkor, Pécs, 1978. január

XXI/1.

Varga Hajdú István

A Somogyi Képtárban rendezték a somogyi képzőművészek őszi tárlatát. Három nem Somogyban élő művész is elküldte néhány művét e kiállításra, köztük a művész is.

Horányi Barna: Somogyi őszi tárlat. Somogyi Néplap, 1977. okt. 9.

Vanga Hajdu István: Lejz

Jelenkor Pécs 1978. szept. XXI/9.

780

sajátékban. Ahol ki kell talami valakiről valamit. Es o mentegy vesztette. Eltévedt az arcok között. És most szabad a gazda? Feladja ezt az egész reménytelen . . .

Az arcok . . . oly idegenek. Mintha hirtelen kicserélték volna az egész társaságot.

Lehajtotta a fejét. Arról az üzletről motyogott valamit, ahol feladta a megrendelést. – Udvariasan fogadtak . . . előzékenyen. Maga a vezető segített kiválasztani a foteleket. A főnök. Felírta a nevemet, címemet.

– Hát akkor meg kell, hogy érkezzenek.

– Persze, hogy megérkeznek! (Ingerült hang.) Még a mai napon! Nem mehetek el! Értsétek meg! (Tétova mosoly.) Nem fogadhatok el semmiféle meghívást. Itt kell maradnom.

– Ahogy gondolja, Etuskám.

Lenézett a dombról az országút felé. Autók robogtak el. Buszok és motorosok. Egy darabig csak nézte az utat, majd gondterhelten. – Ugye fel tud jönni a kocsi? Mert elég rossz az út. Tegnap esett az eső. Tegnap is, tegnapelőtt is. És ez a csúszós, agyagos út . . .

– Azért fel tud jönni. Oldalt, az üdülő felől.

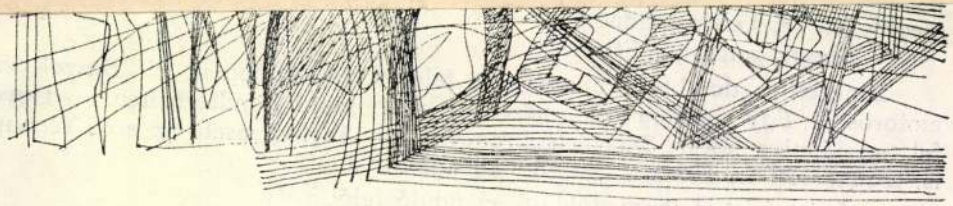

Varga Hajdu István, grafikus

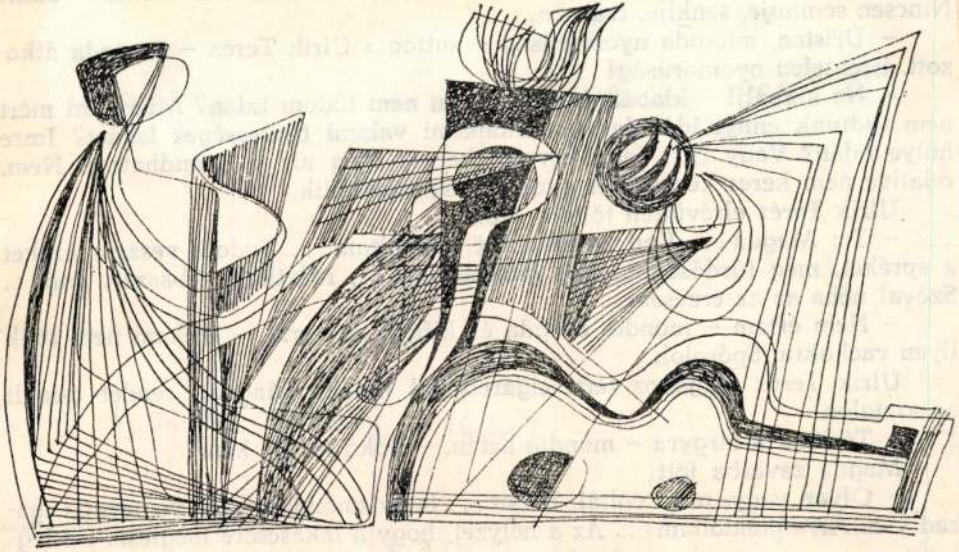

792

Varga Hajdu István, grafikus

834.

XX1/9.

történeteket. Legtöbbször hosszú ideig kutok ezen, és amikor agyamban már nagyjából készen hordozom az írni valót, akkor dülök neki".

Varga Hajdu István, grafikus

Így hallgattad a fakkal a dalt,
szerelemben-szépben örök,
hűségben legigazabb:
vizek tekintetében megőrzött.
Őt követted, a bátrat,
a lánccsörgéses éjszaka viaszarca
hajolt le madárszívedhez:
Őt követted, Batsányit,
te bánatodban is boldog ara,
elmúlhatatlan szép lobogás,
aki örömöd piros virágként
szórtad a szíve fölé,
őt bátorítottad, eszményi asszony –
ritmusaidból, öleléseidből
fogantak benne a vágyak:
küzdeni lanttal, ököllel,
folyton az élen,

Jelenkor Pécs 1978. szept.

827.

XXI/9.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1976 SEP 5

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Varga Hajdu István

1021

Varga Hajdu István rajza

tető fogal
mi hazánk
ka tisztele
zás, sőt hi
dasági jel
súlya és p
te erre a
egész történelme, kijelölt útja,
meggyőző és kézzelfogható bizonyság rá . . .

— A régi Komlóból mára csak a természeti szépsége maradt meg. Szép fekvése, a gyönyörű környezet, amilyennel kevés városunk dicsekedhet, különösen kevés ipari városunk, ipari központunk. Komló egész útja, viharos fejlődése beszédesen jelképezi azt a páratlan fordulatot, ami a magyar munkásosztály, a magyar bányász-

at
ar-
ész
ál
rra
ni,
5b-
tű-

zések valóra váltásában az idei évnek meghatározó szerepe van.

Elmondhatjuk, hogy az első félévben a termelés — és a terv egyéb mutatói — nagyjából a tervezettek szerint alakultak. Növekedett a termelés hatékonysága, javult a termelés szerkezete és népgazdaságunk egyensúlyi helyzete.

Pedig közben előre nem lát-

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 10
KORUNK

Varga Hajdu István grafikája

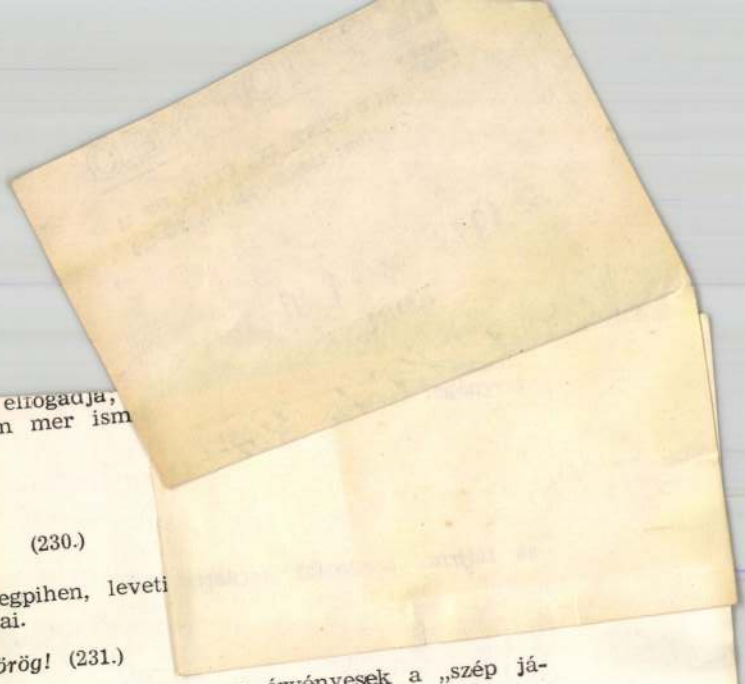

agylelkűen pihenőt ajánl. Achilles elfogadja,
kozza megaláztatását és dühét. Nem mer ism
yilkosságra utasítja:

S ha a véres Hectorba ütközöm,
Cölöpözzék körül dárdáitok;
Végezzétek ki irgalmatlanul. (230.)

Kileseti, amikor Hector fáradtan megpihen, leveti
ajzsát: akkor ütnek rajta myrmidonjai.

Nincs kardom: rút az előnyöd, görög! (231.)

De éppen mert nincs kardja, Hectorra nézve már nem érvényesek a „szép já-
ték" szabályai. Nem Achilles kardja — Achilles parancsa öli meg:

Rá, rá fiúk! Döfd! Ez az, őt kerestem. (231.)

S még egy parancs:

Föl, myrmidonok, zúgván zúgjatok:
Achilles sújtott, s nagy Hector halott! (231.)

Ez a vég. Achilles nem győzte le, tőrbecsalta és meggyilkoltatta Hectort. Achilles maga szervezte hősi győzelmének mítoszát.

Mondottuk: sok a nevetséges szereplő, sok a nevetséges helyzet ebben a darabban, bár mosolyunk mindvégig fanyar. A bohóc megbotlik, elesik: nevetünk rajta. Ha igazi baja esnék, galádság volna nevetnünk. Cressida esküszegésén, Troilus szenvedésén mosolyoghatunk, mert szerelmük nem volt mély, igazi szerelem. Hector rút halála viszont valóban rút, valóságos halál. Ez már kétségtelenül nem vígjáték, hanem tragikus helyzet. A vígjáték bűn és baj sosem igazi, nagy, jóvátehetetlen bűn és baj. Az aljas gyilkosságban semmi komikum nem lehet. Egyvalami mégis nevetséges itt, bár ettől senki sem fakad hangos kacajra: nekünk, beavatottaknak, nézőknek és olvasóknak nagyon-nagyon nevetséges a legyőzhetetlen, dicső bajnok Achilles mítosza.

Ebben a darabban nincs költői igazságszolgáltatás. A nagylelkű Hector halála nem szolgálja az igaz ügyet; nincs is itt igaz ügy. Az erkölcsi rend erősen megtépázott marad. Nincs katarzis. A tragikomédia végső soron elszomorítóbb, mint akárhány tragédia.

De világít belőle a tisztánlátás, a mítoszrombolás fáklyája.

Varga Hajdu István, festő

A Pécsi Janus Pannonius Múzeumban rendezett művészeti kiállítások 1945-1974 között.

1970-ben rendezett kiállítás: Diskay Lenke és Varga Hajdú István művei, 386.old

Markadi Eszter: A Jan.Pann.Múz.vázlatos története a Felszabadulástól napjainkig 375.old

A Jan.Pann.Múz.Évk. XIX. 1974. Pécs

Vargaslajdi István

Tollrajz (repró)

—: Kiállítás.
Tükör, 1977. március 27-43. oldal

Varga Hajdu István

Varga Hajdu István rajza

3

ÉLET ÉS IRODALOM

1979. aug. 25 XXIII. é[illegible] Bp.
34. sz. 3. lap.

nyakazó szerszámhoz lehet jutni. Persze, ha még „jobb" vagyok, akkor nem röstellek Pestre utazni; a régiségboltokban hiteles magyar fringiákat, szablyákat is kaphatok. Áruk előttem egyelőre ismeretlen.

Nemrégiben úgy hozta a véletlen, hogy két hét alatt háromszor jártam a fővárosban. Utálom a tömegközlekedési járműveket, s a pesti út nekem valóban járást, gyaloglást jelent. Olykor olyan távon is, mint a Gellért-tér és a MUOSZ székháza, ami nemcsak egészséges, hanem tanulságos is. Egy ilyen csillagtúrám során figyeltem fel a táblára. Szerény tábla volt, de sok suta reklámmal felért: „CSALÁDI ÉS FANTÁZIA-CÍMEREK RÉZDOMBORÍTÁSÁT VÁLLALOM". Elővettem már-már előttem is feledésbe merülő osztályidegenségem emlékeit, és egy rokonszenves, szemüveges úr (okl. mérnök) kívánsága

forint iránti bizalmatl
Holott csak az érettségiről
Az oklevél rangjáról olva
hány vitacikket, ezt a
aranyban mérik.

Egyetlen ékszerboltunk
lete nem versenyezhet eg
városi trafikéval. Csúcsidő
kor az érésüket jelző sz
ékes diákoktól nyüzsög
forgalomba hoznak innen
mázsa (!) aranyat. Ezüstöt
alrendűbb. Igazi az arany,
rikagyűrű, ékköves gyűrű
gyűrű és karkötő formájáb

— Milyen fazont kedvel
sárlók? — kérdeztem egy
vul a boltvezetőt.

Fazonigényekkel nem
lehetett, mert habozás né
válaszolt:

— A nehezet! Kerüljö
mennyibe, csak súlyos, n
gyen!

Vaya Hajdú István

„Dunántúl" tollrajz 32×48 cm

Balatoni Nyári Tárlat 1976

Balatoni Múzeum Keszthely

(Folytatás a 4. oldalon)

Varga Hajdu István

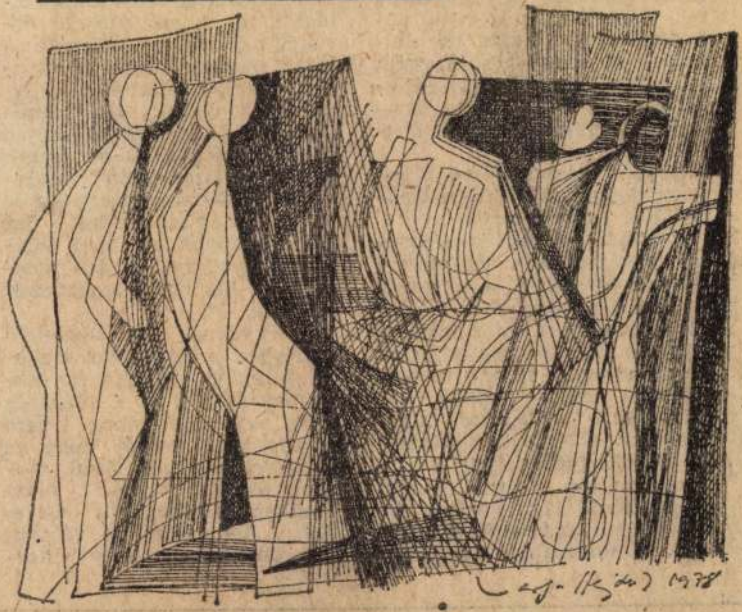

Varga Hajdu István kiállításáról

fel. Koncepcióját, tervét, köteteinek tematikáját mi dolgoztuk ki, címet a sorozatnak mi adtunk, s mindezeket — beleértve a sorozatcímet is — szellemi tulajdonunknak tartjuk.

Nevünk nem szerepel a sorozat megjelent kötetein, aminek oka és háttere ez:

A Kiadó — miután a sorozat tervét a mi szerkesztésünkkel elfogadta — az indító tíz kötetre szerződést, a további kötetekre és a sorozat egészére (adminisztratív okokra hivatkozva) szóbeli megállapodást kötött velünk. A tíz kötet elkészültével *után* azonban — megkérdezésünk és értesítésünk nélkül — a Kiadó három olyan belső munkatársát is sorozatszerkesztőként kívánta feltüntetni, akik a sorozatterv szellemi

lentmond. A szóbanforgó neveket ugyanis, a műszaki és belső szerkesztőét, a kolofonban szokás feltüntetni (illetve, a propaganda és adminisztrációs osztály vezetőjét, tudomásunk szerint ott sem). A „sorozatszerkesztő" megjelölés a szellemi megtervezés és megvalósítás szerzőségét jelenti, s éppen ezt teszi világossá az olvasó, a szakemberek és a könyvtári regiszterek számára.

A tényeknek nem megfelelő közléshez, a személyes szellemi tulajdon fogalmának összezavarásához és a közönség téves tájékoztatásához nem járulhattunk hozzá; ezért az illetéktelen nevek fenti módon való feltüntetése ellen levélben tiltakoztunk. Levelünkre nem kaptunk választ; sem lehetőséget, hogy kor-

gedhetőnek tar

zó címmel roly
tot — a szemé
sorozattal kapc
ges más lehet
tes, hivatalos
kül. Ami elle
kell.

Ennyit kíván
san közölni az
olyan nagy érd
gadták sorozatu
jelent köteteit;
ket a Kiadó t
Tallózó kötetel
vel kíván megl

Budapest, 19

Fo

S

Élet és Irodalom, Bp. 1979. ápr. 7. XXIII. évf. 14. sz. címlap

lom és azt a számtalan cikket olvasom, amely ennek érdekében az emberi haladás ellení merénylet jelképévé válhasson.

Varga Hajdu István

Varga Hajdú István rajza

ÉLET ÉS IRODALOM Bp.
1979. május 5. XXIII.évf. 18.sz. 4. lap.

nan három kilométerre volt az osz-

aki puszta létével, minden beval-

huszonháromszor költöztünk, jobbára csak falun, aztán városon be-

gyelmeztet engem, hogy — nova, mikor és kinek születtem.

Mitsui Sen rajza

ÉLET ÉS IRODALOM

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Hajdú István
grafikusművész

SOMOGYI NÉPLAP
1979. ÁPR. 27.

1021

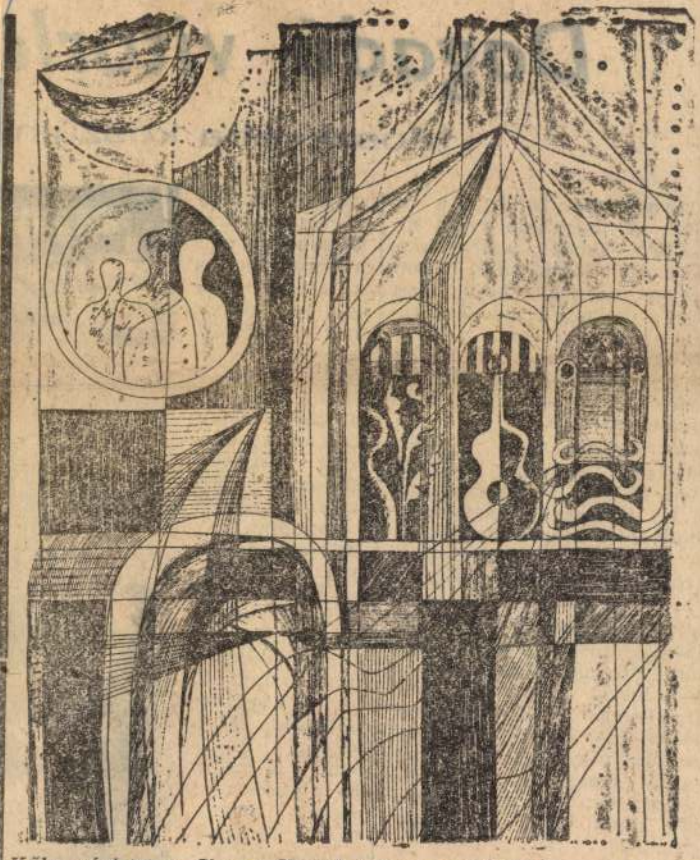

Köbe zárt zene. Varga Hajdú István grafikája

Moszkvába készülne

Tavaszi szél fújdogál a tó felett. A fodrozódó vízen kifeszített fehér szárnyakkal siklik egy vitorláshajó. A kormányos deresedő hajú, kissé zömök ember, a »legénység« valamivel fiatalabb. Mindketten a duzzadó vitorlákat és a szélirányt figyelik, s igyekeznek kihasználni — a leghatásosabban.

— Agrármérnök vagyok, 1968-ban végeztem Keszthelyen; most Pusztaszemesen, az Új Kalász Tsz-ben dolgozom mint a szarvasmarha-ágazat vezetője — mutatkozik be a rangidős, *Holovits György.*

— Gödöllőn kaptam gépészmérnöki diplomát, és én is a pusztaszemesi tsz-ben dolgozom, műszaki vezetőként — teszi hozzá a testvére, *Holovits Tamás.* — Így a versenyekre egy helyről hiányzunk. Szerencsénkre munkahelyünk vezetői támogatják sportolásunkat; segítség nélkül már csak amatőrként vitorlázgatnánk.

— *Hogyan és mikor ismerszülünk ma is a versenyekre?*

Gosztonyi volt a kormányos, s a kezdés után egy év múlva már külföldi versenyen is indulhattunk. Ehhez persze először itthon kellett a magyar bajnokságban az első három között végeznünk. 1967-ben és 68-ban a csillaghajók kategóriájában elsők lettünk. Sajnos, ennek ellenére nagy vágyunk, a mexikói olimpiára való kijutás mégsem teljesült. Ez a páros összesen ötször nyert magyar bajnokságot Telegdi István-

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1979 APR 22

NÉPSZAVA

Varga Hajdú István

grafikusművész

10,21

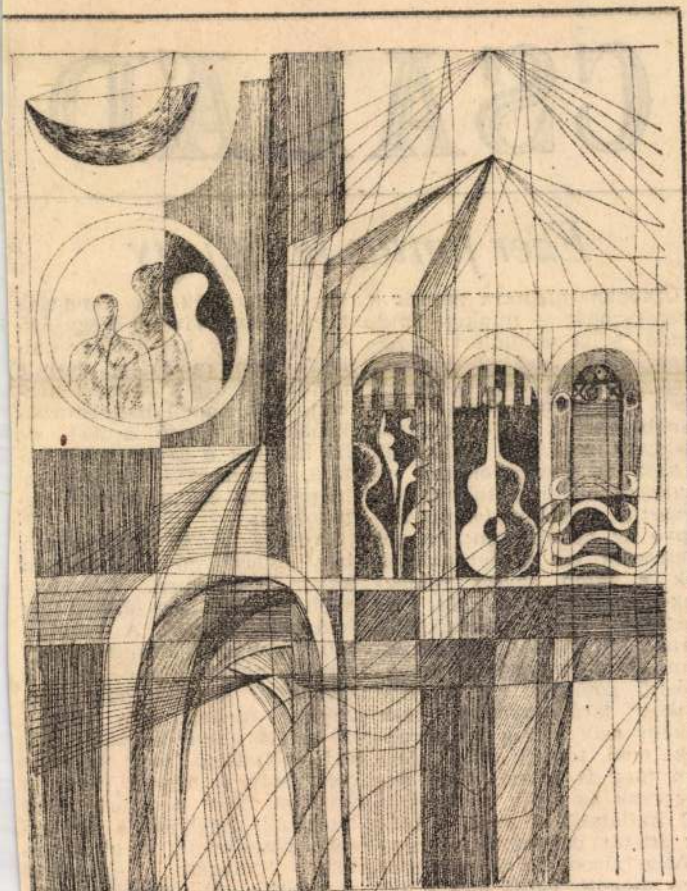

Varga Hajdú István: Kőbezárt zene

CSALÁD

Ezer fontos hangjegy

Újabban magukra zárják a gyerekszobát — minket kímélendő, s ha valamiért bemegyek, csak jelekkel értetjük meg egymást. Szól a zene? Nem, ez nem zeneszó, ez hangbömbölde, dobhártyaszaggató zajorkán, amelynek a szót szó szerint elsöprő ricsajgása anyai ajkaimra fagyasztja a mondanivalót. Belépve az az érzésem: az ablaküvegek és a cseréptányérok a falon együtt remegnek-rezonálnak a fül- és idegtépő erejű muzsikával. Gyakorlott mozdulattal csavarom el a lemezjátszó hangerősítő gombját, ám a nyomában járó enyhület csak nekem esik jól, a gyerekeknek nem tetszik. (Ezt részben meg is értem, mert ekkor csak az egyik hangszóróból hallatszik a zene, a másik itt-ott bágyadtan recseg.)

Alig húzom be az ajtót magam mögött, ismét szól a levegőmolekulákkal csárdást járató beatzene. Enyhébb mértékben elhallatszik hozkor Piramisék és Omegáék közé ékelve Vivaldi Négy Évszaka is. Így hol a Nyár „allegro non molto"-ja, hol a „Csillagok útján" zeng a házban, nem éppen háttérmuzsikának nevezhető erővel, de ha kinyílik a gyerekszoba ajtaja, dermesztő hangerővel hömpölyög elő a lüktető zenefolyam.

András a fő bömböltető, bent csücsülvén a kamaszkor kellős közepében. Legszívesebben egész nap járatná két kedvenc lemezét. A tanulási időre erélyes tilalmunk megfosztja ugyan e műélvezettől (rendesen tanulni még halk zenélés mellett sem lehet!), de estére annál nagyobb erővel szólaltatja meg kedvenceit. Már a híradó megy a tévében, már a sporthíreket mondják, amelynél a két kisebb sose felejti el elrikkantani magát: „András, spooort!", és András még mindig a gyerekszobában bezárkózva lemezjátszózik. A konyhában egyik fülemet

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1979 JAN 6

Varga Hajdu István

1021

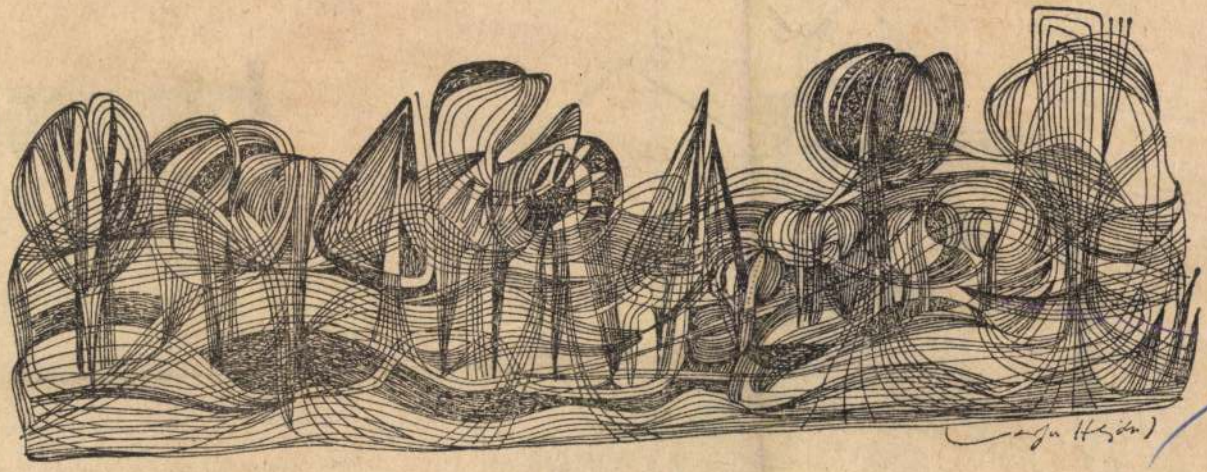

Varga Hajdu István rajza

Irányregé

■ *Alekszandr Maliskin Istenhátamögötti emberek (Európa, 603 old.*

„Hiába mondják nekünk, hogy válasszátok külön a magánéletet a közélettől; ne írjatok mindig irányregényt. Nem lehet szót fogadnunk; lehetetlen az... ez alaphangot semmi költő nem mellőzheti, anélkül, hogy élethűtelen vagy éppen frivol ne legyen" — írja Jókai a *Politikai divatok* előszavában.

Alekszandr Maliskin 1937—38-ban írta meg az *Istenhátamögötti emberek*et, amikor a szovjet irodalomban az írók elsősorban a társadalom életére, mozgá

Varga Hajdu István

Rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Fenti rajzot lásd: Szikszai Károly: "Illusztráció" c. rajzának hátlapján.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. jan. 6.
XXIII. évf. 1. sz. 12. lap.

Varga Hajdu István

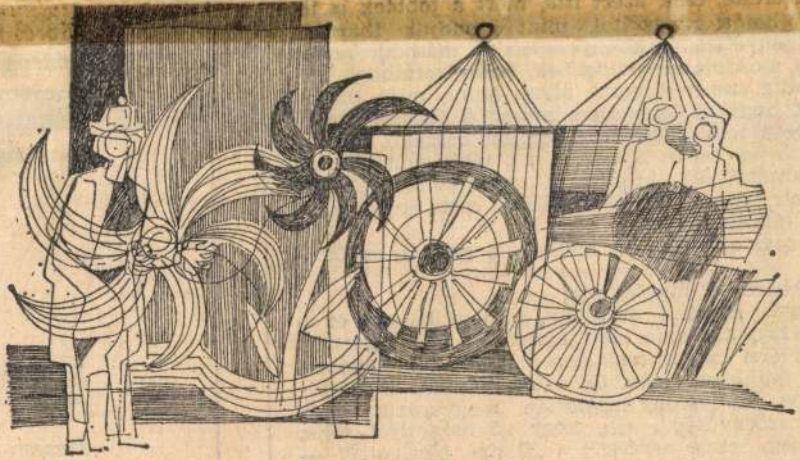

Varga Hajdú István rajza

Élet és Irodalom, Bp. 1979. juli. 14. XXIII. évf.
28. sz. 16. lap.

barátja, az iskolában is csak állt a tábla előtt, ha kihívták, kinézett az ablakon a szennyvizes patakra, mintha ott volna valahol a válasz, csak éppen az ő számára láthatatlanul.

Egy asszony állt meg mellette a padnál, és felsikított:

— Úristen, ez megfagyott!

A segéd nevetett magában, milyen bolond ez a nő, hogy fagyott volna meg, hiszen itt ül, és gondolkodik, jól érzi magát, csak éppen nem akar megmozdulni. A munkába igyekvők megtorpantak, és körülvették őket. Az asszony izgatottan magyarázta, hogy „micsoda szörnyűség", meg hogy „ő még ilyet soha, nézzék meg, csak nézzék!". „Biztos berúgott!" — mondogatták, mások szerint rendőrért kellene menni, egy termetes, sokszoknyás asszony doktort javasolt. A segéd csak mosolygott magában, de nem mozdult.

Valaki meghozta a rendőrt. „Odébb emberek, helyet, oszoljunk!" mondta a rendőr, és a segédhez lé-

visszaverni

Ne igazíts rá
holnap csalá

Kezem védő
reggel tüske

Vedd vissza
majd megbi

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748. 340-726

1979 APR 7

ÉLET ÉS IRODALOM

Varga Hajdu István
grafikusművész

1021

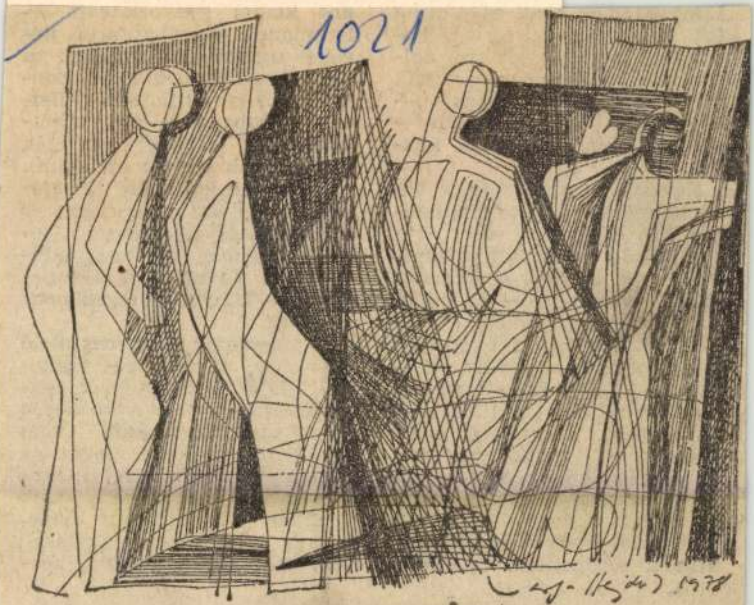

Varga Hajdu István kiállításáról

Könyvkiadónál
fel. Koncepció
teteinek temat
goztuk ki, cím
mi adtunk, s
beleértve a so
szellemi tulaj
juk.

Nevünk nem szerepel a sorozat megjelent kötetein, aminek oka és háttere ez:

A Kiadó — miután a sorozat tervét a mi szerkesztésünkkel elfogadta — az indító tíz kötetre szerződést, a további kötetekre és a sorozat egészére (adminisztratív okokra hivatkozva) szóbeli megállapodást kötött velünk. A tíz kötet elkészülte *után* azonban — megkérdezésünk és értesítésünk nélkül — a Kiadó három olyan belső munkatársát is sorozatszerkesztőként kívánta feltüntetni, akik a sorozatterv szellemi

A „sorozatszer-
lölés a szellemi megtervezés és megvalósítás szerzőségét jelenti, s éppen ezt teszi világossá az olvasó, a szakemberek és a könyvtári regiszterek számára.

A tényeknek nem megfelelő közléshez, a személyes szellemi tulajdon fogalmának összezavarásához és a közönség téves tájékoztatásához nem járulhattunk hozzá; ezért az illetéktelen nevek fenti módon való feltüntetése ellen levélben tiltakoztunk. Levelünkre nem kaptunk választ; sem lehetőséget, hogy kor-

Varga-Hajdú István, festő-grafikusművész

Varga-Hajdú István
Budapest / Fényes Adolf Terem

Varga-Hajdú István:
Kékszakállú herceg vára, tollrajz, 12×18 cm, 1978 (fotó Gáti Géza)

Művészet, 1979. márc. 44. old.

Varga Hajdu István

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 JUN 10

VAS NÉPE

festő - grafikusművész

1021

élni, bár jószerivel
legszebb bizalmunk veszik el.

Varga Hajdu István: Kőbe zárt zene.

kat, hanem a
sokat és az
érinti. Érthet
ra ez az álla
velében Görcz
tag és Nagy I
Érdeklődésü
VOLÁN Válla
forgalmi osz
mondta, hogy a tanakajdi
vonalon 12 autóbusz közle-
kedik, valamennyi érinti a

nek róla, és ne csak az uj
menetrend életbe lépésének
napján.

Cikkeinkhez szólnak hozzá

Amikor már posta is lesz a Derkovits lakótelepen

A Vas Népe szombati szá-
ában olvastam, hogy a
oskar-Ola lakótelepen csak
posta hiányzott, és már
irtokukba vehették a lakók.
Derkovits lakótelepet már
60-as évek elején kezdték
íteni, s szerény becslésem
erint több ezer emberrel
ben lakunk itt, mint a
skar-Ola városrészen. Ne-
nk is nagyon hiányzik
sak" egy posta, gyógyszer-
, étkezési lehetőség (főleg
sok-sok gyereknek), egy
rfi-női fodrászat —, hogy
ak a legszükségesebbeket

jön. Sajnos, a járulékos be-
ruházások nem követték. Az
anyagi alapok a lakótelep
építésének kezdetekor nem
voltak meg olyan mértékben,
mint ahogy a lakótelep la-
kóinak a kiszolgálására kel-
lett volna. A cél az is volt,
hogy a lehetőségekhez képest
ezek a fajta ellátó, szolgálta-
tó intézmények koncentráltan
épüljenek meg. Kétségtelen,
hogy volt — és még jelenleg
is van — elmaradás. De most
már a lakótelep befejezése-
ként, beruházási és üzemel-
tetési szempontból egyaránt

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Hajdú István

NÉPÚJSÁG (HEVES)
1979 APR 15

Gyagi kiállítás

1021

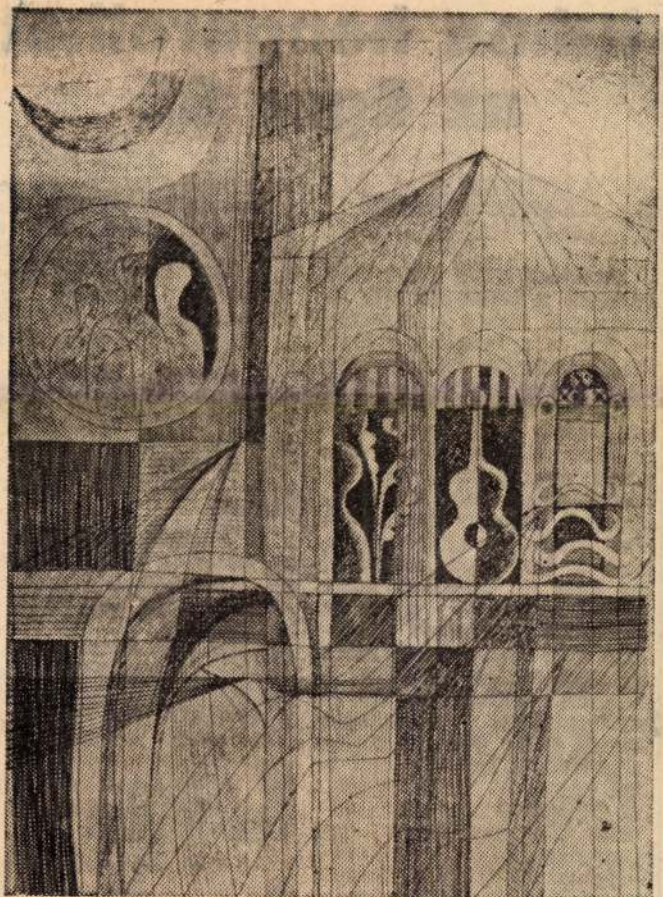

Varga Hajdú István: Kőbezárt zene

Itthon az Eger SE

A GYÖNGYÖS AZ MVSC VENDÉGE LESZ

Lassan a hajrá szakaszába érkezik a labdarúgó NB II. mezőnye, hiszen a csapatok a mai mérkőzéssel a tavaszi idény második felét kezdik. A keleti csoportban — talán nem merészség a jóslat — úgy tűnik a lényegi kérdésekben tisztán látni már most: azaz a DVSC NB I-es feljutásához és a Kisvárda, Borsodi Bányász egyeneságbeli kieséséhez aligha férhet kétség. Mai hazai játékával az Eger SE erősítheti pozícióját, s akár — ehhez az NYVSSC jászberényi kisiklása elég — a második helyre ugorhat a tabellán a Szarvas legyőzésével. Sőt, a nyíregyháziak döntetlenje esetén és az ESE négygólos sikerénél is helyet cserél a két csapat a DVSC mögött. A Gyöngyösi Spartacus számára idegenben éppen egy bennmaradásért harcoló rivális, az MVSC lesz ellenfele. A miskolci zöld-fehérek azonban nem legyőzhetetlenek! *Az ellenfelek bajnoki* és a betegeskedő *Pócsik* sem, rajtuk kívül *Mártha* csak könnyített edzésmunkát végzett a héten. Az együttes erősségét, *Zsidait* az elmúlt napokban műtötték meg porccal, húsvétra már haza is engedik a középhátvédet.

A esélyek megítélésében közös véleményen voltunk az ESE szakvezetőjével, a nagy gólkülönbségű győzelemmel kapcsolatban azonban kifejtette aggályait Bánkúti László:

— *Amilyen rossz talajú a mi pályánk, azon a Szarvasnál lényegesen gyengébb együttes ellen sem bíznék a gólzáporban. A hét utolsó napjain már tettek erőfeszítéseket a játéktér valamicske javítása érdekében, de ettől függetlenül most még aligha lehet olyan a pálya, hogy engedelmesen hagyja a lábak feletti láburalmat. Ezt a tényt, kérem, a szurkolók is vegyék figyelembe.*

Az Eger SE szűkös keretében helyet kap, talán játszani is fog *Berecz*, a fiatal balhátvéd. A névsor: *Kakas, Veigli, Antal, Fegyverneki,*

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 MÁJ 6
DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Varga Hajdu István
Ajkai Timföld

1021

Tüskés Tibor: Varga Hajdu István rajzai

Lapok egy grafikai kiállításnak mondott tárlat anyagából. Magyarország, 1978. Fölnagyított, raszteres pontokra bontott fotó; legelésző libanyáj közepén a művész kiterjesztett karral, szárnyaló mozdulattal áll. Más. Fehér kartonpapíron domborítások, bemélyedések, csillagok, hullámvonalak; a fehér anyagon fehér formák. Más. Eredeti rajz ofszet eljárással, nyomdai sokszorosítással készült változata. Más. A családi hetilap képeiből összeragasztott újságfotókból egybemontírozott alkotás. Más. Körzővel és vonalzóval készült, számítógéppel kiszámított színes formavariációk. Más. Fekete-fehér fotókép pozitív és negatív változata, a művész szakállas, turbános önarcképe. Az aláírás: Hommage a Van Eyck. Más. Herbáriumból kiemelt lap, mellette a tavaszi boglárka levelének szerkezeti vázlata.

Tévedés ne essék: ellene vagyok mindenféle merev műfaji törvénynek, a hagyományok nevében történő számonkérésnek, az illetéktelenséget hangoztató, ráolvasó ortodoxiának. Szeretem a kísérletezést, az új anyagok, eszközök, eljárások alkalmazását, a szellem meghódítatlan területeinek a birtokbavételét. Szeretem a konceptuális jellegű munkákat, a konkrét műveket, a fotográfiát. Azokat a lapokat is, amelyek a grafika hagyományos fogalmát támadják meg, és éppen ezáltal tágítják ki. Csak azt nem szeretem, amikor grafikai kiállítás címén olyan lapok kerülnek falra, amelyek feszélyeznek. Amikor a fényképezőgépet, a nagyítót, az ollót, a körzőt és a vonalzót azért veszi valaki kezébe, hogy leplezze a mesterségbeli felkészültség hiányait. Amikor az ötlet pótolja az alkotást, amikor a tartós meleget és világosságot adó fényforrás helyett a csillagszóró sziporkázását látom.

Ilyen légritka térben kétszeres merészségnek számít, ha valaki fehér papírt terít asztalára, tollat vesz kezébe, a tollat fekete tusba mártja, és a fehér lapon egy vonalat húz. Nyomot hagy, a természetben sehol föl nem lelhető, legabsztraktabb jelet.

Varga Hajdu István visszaadja a rajz, a vonal hitelét. Lapjai merészek, forradalmiak: fehér lapon húzott fekete vonalak szálaiból szerveződő igazi grafikák. Itt nem magamutogató, de gyönyörködtet a rajz. Varga Hajdunak eredeti grafikai koncepciója, önálló stílusa, egyéni világképe van. Rajzai pentaton dallamok, zenéjük van, muzsikálnak, énekelnek. Kevés eszközzel dolgozik, a fekete és a fehér ellentétével, és a vonal végtelen hajlékonyságával, végtelen variációs lehetőségével, érzékenységével. Ha Kassák mester láthatná ezeket a lapokat, alighanem nagyon örülne. Pedig Varga Hajdu nem képarchitektúrákat hoz létre, nem absztrakt, nem nonfiguratív rajzot készít; lapjai figurális grafikák. A vonalak rácsozatán minduntalan átüt egy tölgyfalevél, egy petróleumlámpa, egy emberi alak formája. De nem az épület, a házak, a tájak, a tárgyak, az alakok formája a fontos. Varga Hajdu kezében a toll: röntgenlámpa. Átvilágít, lecsupaszít, fölbont és összefoglal. A képeit nézem, és egy hosszúhajú, fésülködő lányt látok, aki kibontja haját, a sötét szálak szinte fölszikráznak, elektromos fényt kapnak, aztán hajját elrendezi, befonja, majd a fonatot fején koronaként föltornyozza. Sűrűsödés és ritkulás, egyensúly és mozgás, nyugalom és átmenet – ez rajzainak igazi jelentése. Az epikus tartalmú címek ne tévesszenek meg: Varga Hajdu nem lerajzol jeleneteket, hanem lelkiállapotokat vetít elénk. Leggyakrabban talán a magányt, az egyedüllétet, a városi ember otthontalanságát érzem lapjain. Alak és környezet viszonya, jelképpé növesztett fái, keresztjei, emberalakjai ezt az érzést sugalmazzák. S ahogy minden rend energiák feszüléséből teremtődik, a vonalak puha, sugaras vagy hullámszerű – de mindig törvényszerű – áramlása mögött itt is egy szenvedélyes ember szívdobogását érzem. Aki tudja a soha meg nem tanulhatót: kevés szóval a teljes életet föl-idézni. Varga Hajdu István a fehér lapon a fekete vonalakkal az élet gazdagságát, teljes színességét teszi elénk.

nostani, 75-ik évfordulóján a
zabvány ünnepélyes szavak he-
ett idézzünk fel kettőt életé-
ek azokból az aprónak látszó
ozzanataiból, amelyek hozzá-
rulnak Jókai mindennapi ka-
akterének a megvilágításához.
Sorsdöntő volt Jókai életé-
en az első elvesztett pere. Ez
dta meg Jókainak az elhatáro-
ó lépést az írói pályára és
zzel vált gazdagabbá a világ-
odalom. Mi is volt ez az eset?
ókai maga így mesélte el:
„A »Nagykomló« tulajdonosa
rfőző volt, kártérítési pert in-
tott a »Nagykomló« kocsmá-
sa ellen, azon vád alapján,
gy bérlője a kocsmáros, édes
eleket ad fel a vendégeknek,
ire azok aztán inkább kíván-
ak bort, mint sert, s így a ser-
ző sere nem fogy elég meny-
ységben. Én voltam a kocsmá-
s ügyvédje. Én tehát megesi-
dtettem hat jurátust és tíz
esterlegényt, mint kompetens
núkat arra, hogy édes ételre
pen sert kíván inni az em-
er, ámde a felperes ügyvéd
egesküdtetett 12 jurátust és
mesterlegényt arra, hogy az
les ételre bort kíván az em-
er. Persze, hogy mind arra a
rdésre, hogy ki ihatnék sert,
nd arra, hogy ki ihatnék bort,
nút annyit lehetett kapni,
ány seres- és borospohár
n a világon. Végre ítélet alá
rült a processus. Az első bí-
ság azt ítélte, hogy az édes-
bort kell inni. Vesztettem, de
m csüggedtem. Megapellál-
m. A kir. Tábla jobb ízléssel
rt, ott a sernek ítélték az igaz-
got. Győztem! Hanem akkor
ellenfél megföllebbezte pe-
t a Hétszemélyes Táblához.
kor aztán megharagudtam:
No, nem bánom, igyatok sert,
tár bort, én jóllaktam, nem
szekszem tovább!« És soha
bbet engem a magisztrátus
em látott. Elhatároztam, hogy
ó leszek és semmi más!" Még
boldogságot Jókainak ez az
utolsó fejezet?

Különös fejezetekről szóltunk,
de 1899. szeptember 16-án az
anyakönyvvezető előtt valami
olyasmi történt, amiről az em-
berek akkor sokat beszéltek. Jó-
kai 75-ik évében feleségül vet-
te Grosz Arabella — művész-
nevén Nagy Bella — 17 éves
kezdő színésznőt, s ezzel élete
legnagyobb, s legizgalmasabb
fejezetét kezdte el.

Jókai második házassága va-
lóságos nemzeti vihart kavart.
Elsősorban a saját rokonsága
tiltakozott ellene kétségbeeset-
ten. Fesztyék még orvosi bizo-
nyítványt is produkáltak, mely
szerint Jókai, Grosz Bellával kö-
tött házassága idején nem volt
beszámítható és „. . . amint
örök álomra húnyja szemeit, ki-
mondatik házasságának érvény-
telensége, s Grosz Bellának
nem lesz megengedve, hogy a
Jókai nevet tovább bitorolhas-
sa" — így az érvelés. Ebből ter-
mészetesen nem lett semmi és
Grosz (Nagy) Bella, mint özv.
Jókainé halt meg Londonban 1947-ben, ahová a harmin-
cas években a fasizmus elől tá-
vozott. Házasságával kapcso-
latban akkor a közvélemény két
pártra szakadt; az egyik szerint
Jókainak élete példaadásával
kell állania az olvasói előtt, a
másik vélemény azt hirdette,
hogy Jókai életének korlátlan
ura, házassága magánügy. Ká-
roly bátyja, Vály Mari unoka-
húga, Ady és Mikszáth és so-
kan mások ezt az álláspontot
képviselték. Elfogadták Jókai
második házasságát, amely
1904. május 5-én este tíz óra-
kor bekövetkezett halálával ért
véget. Egy órával előtte, hogy
szemeit örökre lezárta volna,
ezt mondotta feleségének: „Én
senkit és semmit a világon nem
szeretek, csak Téged."

Kelenváry János

Csillag Jenő t

A Tanácsköztársaság baranyai harcosai közé tartozik Csillag Jenő a volt hegyháti tanító. A tanítók 1919-es hegyháti szakszervezetének vezetőségi tagja, a nemzeti bizottság és az egyházbéri helyi munkástanács jegyzője, majd ugyanazon község pártszervezet titkára is.

Hogyan is jutott el Csillag Jenő a szocialista eszmék igenléséig, hogyan lett a szocialista eszmék agitátora, tevékeny munkatársa, harcosa a Tanácsköztársaságnak?

Pécsett 1884. október 31-én született, proletárcsalád nyolcadik gyermekeként. Édesapja nincstelen szabósegéd volt. A nyílteszű gyermek képességeire már elemi iskolai tanítója is felfigyelt. Édesapja szűkös lehetőségei ellenére beíratta a kitűnő tanuló fiát a Pécsi Tanítóképzőbe. A képzőt 1905-ben sikerrel el is végezte. Először Kisbesztercén, a hegyháti járásbeli „maroknyi" nagyságú falucskában lett kántortanító. Havi keresete alig tett ki összesen 26 koronát. Már családos emberként került Szatinára, majd Egyházbér községbe.

Az iskola egytanerős lévén felmentik a hadkötelezettség teljesítése alól. Látja a szörnyűségeket, ráhárul a rekvirálás szomorú feladata. Közben minden úton-módon harcol a nincstelenek, munkások igazáért, tettekkel és tollal. Az Albert-féle — Sásd és Vidéke — hetilapban láttak napvilágot írásai.

A forradalom kitörését követően Egyházbéren a községi nemzeti bizottság titkárává, majd ezt követően 1919 márciusában a Tanácsköztársaság győzelmével a helyi munkástanács jegyzőjévé választják, ezzel párhuzamosan a helyi pártszervezet titkára lesz. Előadásokat, népnevelői, agitátori munkát vállal és végez. A Tanácsköztársaság győzelmes hónapjai alatt szinte éjjel-nappal, magát nem kímélve dolgozik. Szenvedélyesen ismerteti a tanácshatalom rendeleteit, Alber-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Varga Hajdú István

ÉLET ÉS IRODALOM

grafikusművész

1979 AUG 25

Majd én levágom neked.

1921

Varga Hajdu István rajza

kor nem röstellek F
régiségboltokban h
fringiákat, szablyák
Áruk előttem egyel

Nemrégiben úgy h
hogy két hét alatt háromszor jár-
tam a fővárosban. Utálom a tömeg-
közlekedési járműveket, s a pesti út
nekem valóban járást, gyaloglást
jelent. Olykor olyan távon is, mint
a Gellért-tér és a MUOSZ székhá-
za, ami nemcsak egészséges, hanem
tanulságos is. Egy ilyen csillagtú-
rám során figyeltem fel a táblára.
Szerény tábla volt, de sok suta rek-
ámmal felért: „CSALÁDI ÉS
'ANTÁZIA-CÍMEREK RÉZDOM-
ORÍTÁSÁT VÁLLALOM". Elő-
ettem már-már előttem is feledés-
e merülő osztályidegenségem em-
ékeit, és egy rokonszenves, szem-
veges úr (okl. mérnök) kívánsága
kor az érésüket jelző szalagok
ékes diákoktól nyüzsög a vá
forgalomba hoznak innen néh
mázsa (!) aranyat. Ezüstöt is, de
alrendűbb. Igazi az arany, lánc,
rikagyűrű, ékköves gyűrű, pec
gyűrű és karkötő formájában.

— Milyen fazont kedvelnek a
sárlók? — kérdeztem egyszer
vul a boltvezetőt.

Fazonigényekkel nem sok b
lehetett, mert habozás nélkül
válaszolt:

— A nehezet! Kerüljön ak
mennyibe, csak súlyos, nehéz
gyen!

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

Varga Hajdú István

TÁRSADALMI SZEMLE

grafikusművész

1979 8

1021

Varga Hajdu István rajza

galmaztak, és igyekeztek
ndultak ki, hogy az orsz
onyabb munkához szüks
val, a szükséges szaktu
tikai helyzet kiegyensúly
günk, politikai-gazdasági
gy a meglevő belső és l... *szocialista vívmányaink megőrzése és a további fejlődés ben* — rövid idő alatt számottevően fokozni kell gazdál-
ségét.

■

k jelenlegi nehézségeit illeti, a pártbizottsági ülések részt-
é nyilvánvaló volt, hogy gondjainkat nagymértékben *a t súlyosbodása,* krónikus zavara, a világpiaci árak most
er robbanásszerű átrendeződése okozza. A felszólalók or-
saját szakterületük vonatkozásában is érzékletes példák-
amiről a tájékoztató is szólt: hogyan romlottak az elmúlt
ok kiviteli termékeink és a behozatali cikkek árait ille-
aságnak tavaly például már 20 százalékkal több termé-
ahhoz, hogy a néhány évvel korábbi devizabevételre szert
vek közepén egy tonna búzáért még több mint három
népgazdaság, napjainkban viszont egy tonna búza már
„hoz" — és az olaj ára egyre emelkedik. Nem szorult
tra, hogyan rázkódtat meg hazánknál sokszorta nagyobb,
országokat ez a világgazdasági helyzet.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

JELENKOR

Varga Hajdú István

1978 NOV

1021

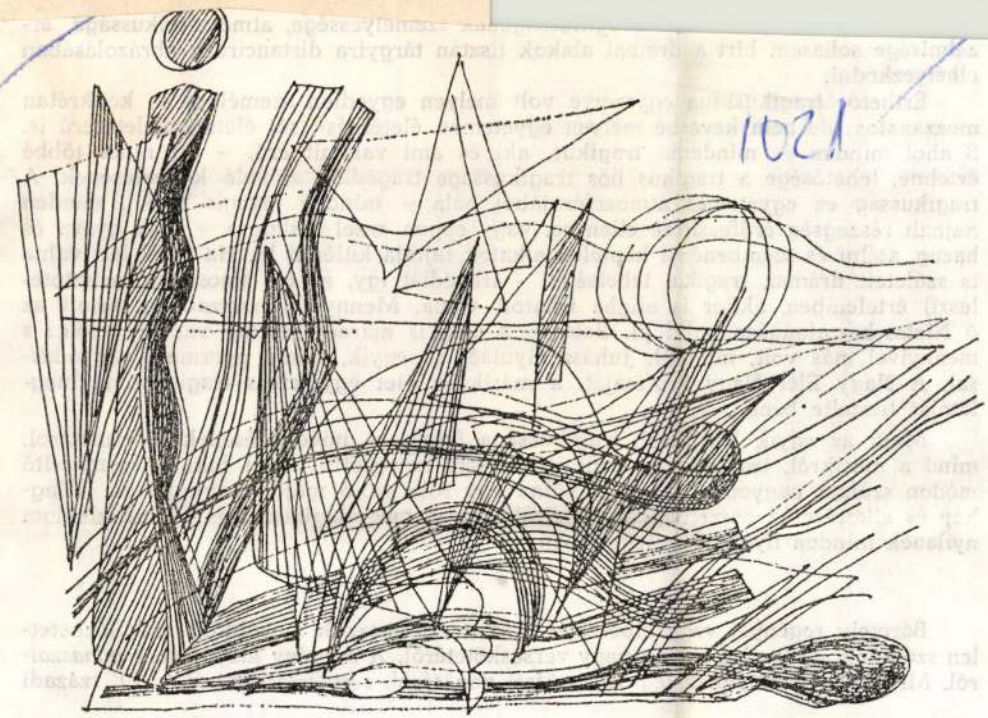

zelmisége sohasem bírt a drámai alakok ti
elhelyezkedni.

Érthető; tragikussága egyszerre volt r
mozzanatos; de nem kevésbé mélyen egyet
S ahol minden és mindenki tragikus, aki
értelme, lehetősége a tragikus hős tragikussága tragédián át való kiemelésének. A tragikusság ez egyetemes atmoszférájából nála – minden „mégis csak", minden hajnali részegség erőfeszítése ellenére, vagy éppen ezzel aláhúzva – csak gyáva és hazug, átélni és szembenézni képtelen alkatok fajtája különül ki. Ha tehát lett volna is született drámai, tragikai tehetsége, – tragédiát így, az ősi (mondjuk, arisztoteleszi) értelemben, akkor is aligha írhatott volna. Mennyivel hosszabban tartott az ő Nietzsche-rajongása, mint pl. Babitsé, s meg is maradt mindig valami belőle; s mennyivel más volt, mint pl. Juhász Gyuláé; az egyik, szinte gyermeki vágyódással, A Nagy Élet Nagy Prófétáját, a másik az élet egyetemes tragikussága meglátóját tisztelte benne.

Mind az egyik kérdésről, tragikussága folytonos növekedésének folyamatáról, mind a másikról, tragikussága műfajkiválasztó szerepéről minél inkább szembesítő módon szólani nagyon is tanácsos volna egy róla szóló majdani munkában. Világkép és alkotásmód összefüggésének általánosabb megvilágítására is kitűnő alkalom nyílanék minden ilynemű fejtegetésben.

*

Bármely regényét vagy elbeszélés-típusát értelmezzük is, mindig nélkülözhetetlen szólnunk előbb első igazán nagy verseskötetéről, *A szegény kisgyermek panaszairól*. Mindenek előtt annak legfőbb műfaji vonásáról, *románcosságáról*, a 19. századi

1021

1979. III. 15. 18.30 Kossuth
Esti Magazin

- És most találkozás a vonalak mesterével, Varga Hajdu Istvánnal. A randevúra Szathmáry Ilona érkezett.

- A festőmüvész, a rajz mestere mit hozott magával a Dráva mellől, ahol született?

- A parti füzfák csodálatosan finom rajzát, a viz nyugalmát, a Dráva mozgásának, sebes ritmusát, fodrozódását, a parszti élet rendjét, és bölcsességét is. Barcson születtem, parasztok között gyermekeskedtem bár apám később bakter lett a Barcs ősborókás kellős közepén.

- Varga Hajdu István, aki a Rákóczi úti Fényes Adolf teremben nagyon izgalmas tollrajzát mutatja be, Egri Józsefet, Szőnyi Istvánt, Barcsai Jenőt vallja igazi mesterének. 1949 ben végzett a Képzőmüvészeti Főiskolán.

- Szőnyitől megtanultam a finomságot, a müvességet, B[illegible]tól a rendet, a szilárdságot, Egritől pedig mindent [illegible] hogy nemcsak az van, amit éppen látok, hanem válogat[illegible]

Varga Hajdú István festő - arat[illegible]

valóság elemeiben, újra kell épiteni a világot, a képi világot.

- A festőmüvész most a vonalak titkát, mágiáját keresi. Ezt mutatja mind a negyven lapja itt körülöttünk a Fényes Adolf teremben.

- Legutolsó kiállitásomon a szinek kerültek előtérbe. Most újabban a vonal foglalkoztat, hiszen nagyon izgalmas, hogy mi minden kifejezésére alkalmas. Korán csodáltam Boticelli illusztrációit, Klé rajzait, egyáltalán a festő vázlatai mindig izgattak. Sokszor tartalmasabbnak, többet igérőnek találtam, mint az utánuk kész képet.

- Ilyen cimei vannak lapjainak, mint Forróság, Hiu szorongás, Nosztalgia, Kőbe zárt zene, Lámpafény,

- Hisz a vonal mindent kifejezhet. Tud nyugalmat, tud bizonttalanságot, tud nyugtalanságot árasztani. Sürüsödni, ritkulni, különböző utakra tud csábitani. Alkalmas arra, hogy szorongást, örömet, bánatot, ki tudjunk fejezni.

- Van itt egy rajza, amelynek az a cime, hogy Riadalom a vizen.

- Bármerre megy az ember, azt találja, hogy mindenütt a hulladék, a szenny, a mocsok elönt bennünket. És igy a vizet is. Balaton mellett kedves időket töltöttem 47-48-as idők Balatona él bennem. És most újra utazom, szomorúan látom, hogy mi minden más történt ott, hogy a Balatont is elvette a szenny, a szemét. Mi lesz velünk? Ez a féltés az ami vezetett, amikor ezt megpróbáltam megfogalmazni.

- És szinte hasonló témát sejtek ki a Meditáció a jövőről cimü lapjáról is. Varga Hajdu István egyébként tanit. Ujpalotán a Nyomdaipari Szakközép és Szakmunkásképző Iskolában, rajzra oktatja a jövő nyomdászait.

- Egyrészt szeretem a könyvet, a szép könyvet. Szivügyem. Másrészt, szeretem a gyerekeket. Igy, hamár tanitok, szivvel csinálom még akkor is, hogyha a müvészetre fordítható időmből elvész. Mindig vannak hálás tanitványok, akik hivatkoznak arra, hogy tanultak tőlem valamit. Egyébként a mostani katalógusomat is egy volt tanitványom Kemény Zoltán tervezte, örömmel biztam rá.

1979. III. 15. 18.30 Kossuth
Esti Magazin

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1979 MÁJ 5

ÉLET ÉS IRODALOM

Varga Hajdú István
grafikusművész

1021

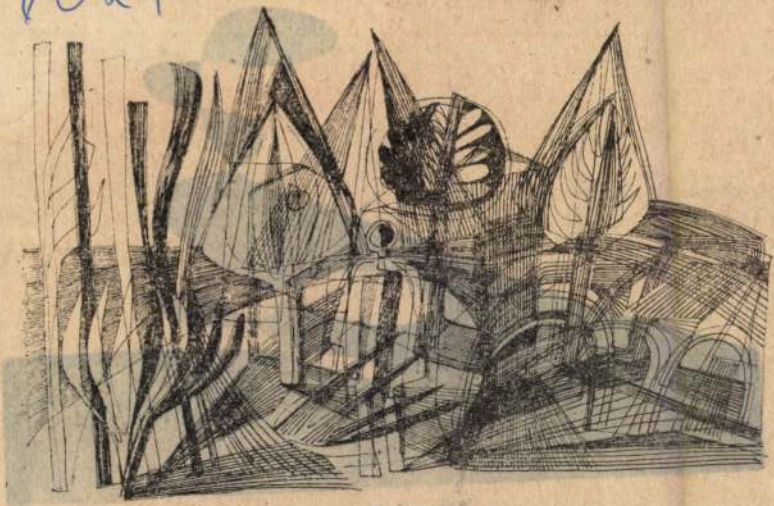

Varga Hajdú István rajza

most már a költözésekre gond
huszonháromszor költöztünk, j
bára csak falun, aztán városon

Mitsui Sen rajza

Varga Hajdú István

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP IRODA
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

grafikusművész

NÉPSZAVA

1979 SEP 1

ZAVA 1979. szeptember 1.

1021.

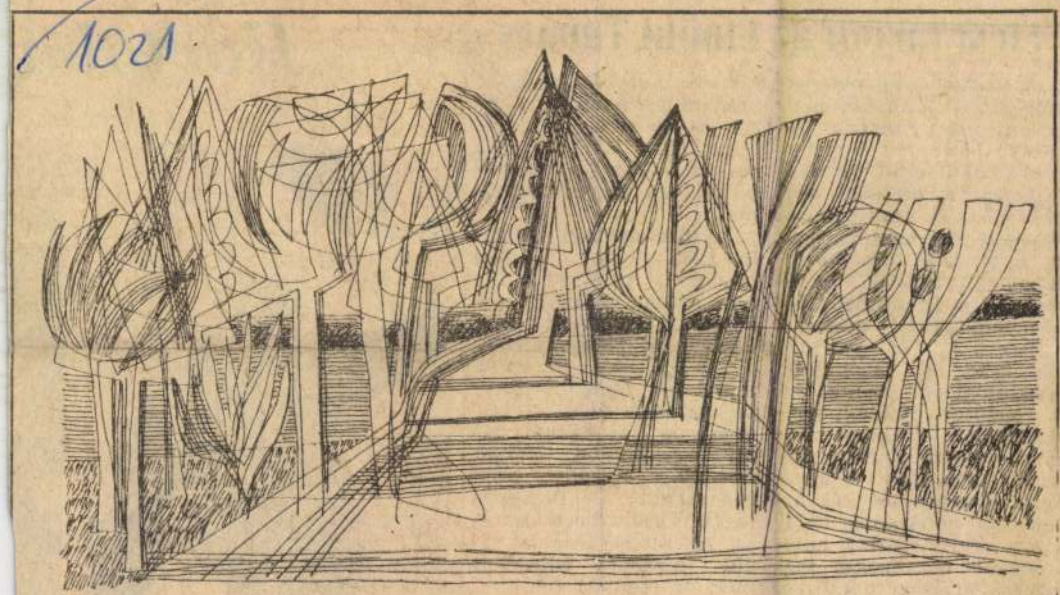

Varga Hajdu István: Fasor

1979. szeptember 1.

Ülést tartott az Elnöki Ta...

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa pénteken ülést tartott. Az Elnöki Tanács törvényerejű rendelettel újraszabályozta a bírósági végrehajtást. A korszerűsítés egyrészt összhangba hozza a bírósági végrehajtás szabályait továbbfejlődött társadalmi-gazdasági viszonyainkkal, másrészt egyszerűbbé, és gyorsabbá teszi a vagyonjogi, családjogi és munkajogi követelések bírósági végrehajtását. Többek között: *megkönnyíti* a tartásdíj behajtását, a gyermek elhelyezésére és átadására vonatkozó határozat végrehajtását, hatékonyabb eszközöket biztosít a bírósági döntésből fakadó kötelezettségeiket nem teljesítő állampolgárok és szervek elleni hatékonyabb fellépésre, ezzel szilárdítja az állampolgári és állami fegyelmet.

A törvényerejű rendelet 1980. január 1-én lép hatályba. Az Elnöki Tanács ezután személyi kérdésekben döntött: *Zara Lászlót*, a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság tagját — nyugállományba vonulása miatt — felmentette tisztségéből, ezzel egyidejűleg *Balogh Istvánt*, a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság tagjai sorába beválasztotta. Az Elnöki Tanács végül bírákat választott meg és mentett fel.

1021

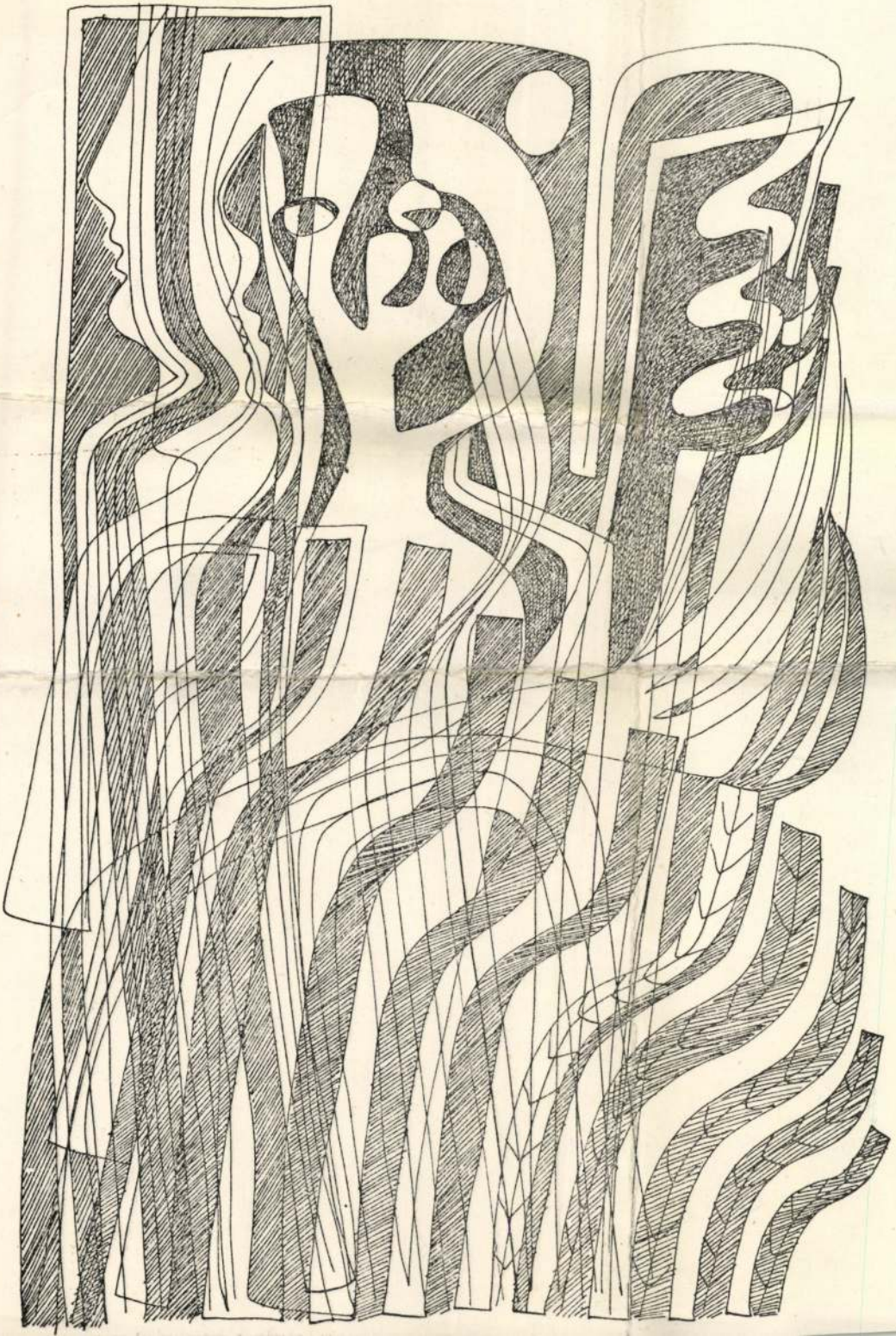

10,— Ft

SZÁMUNK SZERZŐI:

BALÁZSOVICS MIHÁLY
BÉKÉSI GYULA
BÉLÁDI MIKLÓS
CSALOG JUDIT
DOMOKOS MÁTYÁS
GYURKOVICS TIBOR
HAJNAL GÁBOR
HALLAMA ERZSÉBET
KÁROLYI AMY
KOVÁCS SÁNDOR
LABANCZ GYULA
LATOR LÁSZLÓ
LÁNCZ SÁNDOR
MELCZER TIBOR
NÁDAS PÉTER
NEMES ISTVÁN
PARTI NAGY LAJOS
PÁKOLITZ ISTVÁN
POMOGÁTS BÉLA
THIERY ÁRPÁD
TÜSKÉS TIBOR
VEKERDI LÁSZLÓ
WEÖRES SÁNDOR

KÉPEK:

ÉK SÁNDOR
KIRCHNER, E. L.
MOHOLY-NAGY LÁSZLÓ
SCHLEMMER, OSKAR
VARGA HAJDU ISTVÁN

Varga Hajdu István, grafikus

Rajz: Repr.

Varga Hajdu István: Rajz

Jelenkor, Pécs, 1979. máj.

Bon'ló 3.

XXII/5.

Varga Hajdu István, festő

L: Egry József

Fodor András: Örökségünk: Egry József 729-734.

Jelenkor, Pécs, 1979. júl.-aug. XXII/7-8.

Varga Hajdu István, grafikus

Rajz:

Repr.

Varga Hajdu István. Rajz.

Jelenkor, Pécs, 1979. máj

Borító 4

XXII/5.

Varga Hajdu István, grafikus

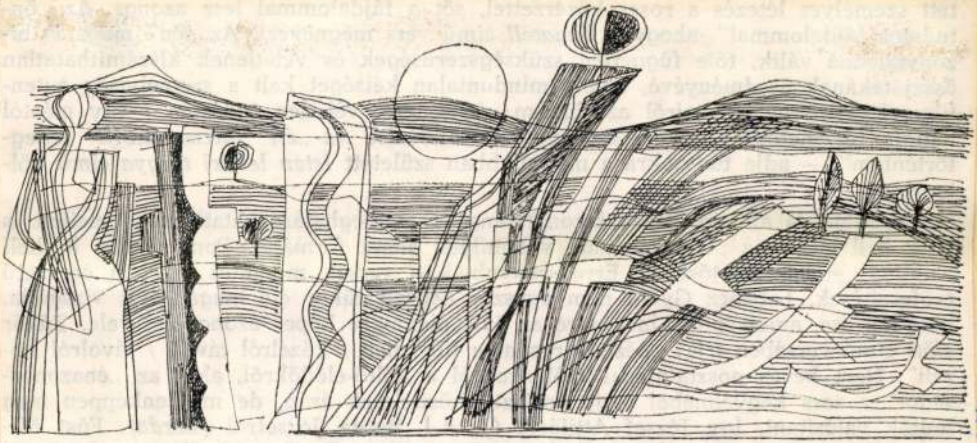

3.

473

XXII/5.

Varga Hajdu István, grafikus

Rajz: Repr.

Varga Hajdu István: Rajz. 460-

Jelentor, Pécs, 1979. máj. XXII 15.

Varga Rajdu István, grafikus

Rajz: Repa.

Varga Rajdu István: Rajz. 453

Jelenkor, Pécs, 1979. máj XXII/5

Varga Hajdu István, grafikus

Rajz: Repor

[l.: A Tiszák T. cikk után, 431-434.]

Varga Hajdu István: Rajz 434.

Jelentor, Pécs, 1979. máj. XXII/5.

Varga Hajdu István, grafikus

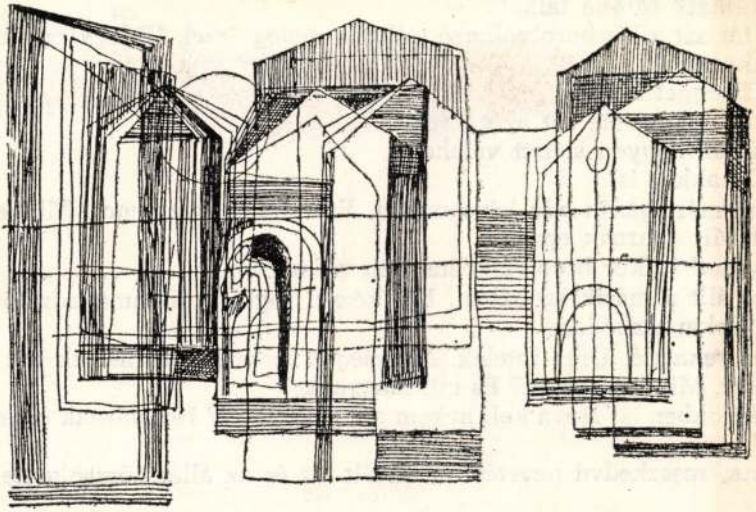

Varga 97.

297

Jelenkor, Pécs, 1981. okt.

XXIV/4.

Megrendüléssel tudatjuk, hogy

Varga-Hajdu István

festőművész
a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének, valamint a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának tagja

1981. április 15-én, életének 61. évében elhunyt.

Hamvasztás utáni búcsúztatása 1981. május 8-án, pénteken 12,30 órakor lesz az **Óbudai temetőben.**

Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége

a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja

a gyászoló család.

Varga Kajdi János, grafikus

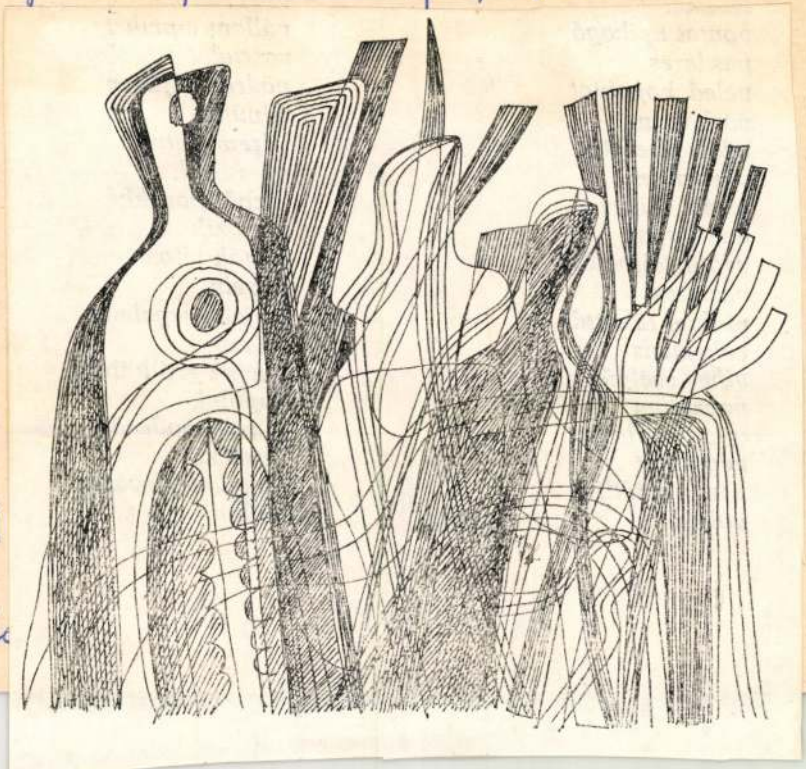

Varg

Jele

327.

XXIV/4.

Varga Hajdu István, grafikus

Varga

Jelen

320

XXIV/4

… a gondolat.

Tornyok, sziklák az égi útba túrnak,
a szívünkbe, felnéző emberek

Varga Hajdu István, festő

a vers ajánlása

Bisztray Ádám: Égő lámpás 739.

Jelenkor, Pécs, 1981. júl-aug. XXIV/7-8

Elhunyt Varga-Hajdu István festőművész

Életének 61. évében elhunyt Varga-Hajdu István festőművész. Hamvasztás utáni búcsúztatása május 8-án, pénteken, 12.30 órakor lesz az Óbudai temetőben.

Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége, a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja.

*

Kedves munkatársaink között tartottuk számon. Karcsú, égbe törő vonalvezetésű rajzain örömteli önfeledtséggel időzött a szemünk. Mindig okozott valamilyen meglepetést. Pedig sorsa nem volt szokványos. A MÁV Északi Főműhelyének szakmunkása, a Képzőművészeti Főiskola elvégzése után a nyomdai szakmunkástanulók rajztanára lett. Mesterein kívül — Szőnyi István és Bernáth Aurél — Csontváry festészete hatott rá, bár önmagát elsősorban grafikusnak tartotta. Maga is nagyon kedvelte a rajzokat. De hatással volt rá a dunántúli táj dombjainak, fáinak, gabonatábláinak „népi szőttese" is. Barcsról, paraszti sorból indult, 1966-ban emlékezetes kiállítása volt a Fényes Adolf teremben. Művészeti cikkeket is írt, többek között Egri Józsefről, Nagy Istvánról. Többé nem hozza rajzait. Mi tudjuk, pótolhatatlanul hiányzik majd lapunk hasábjairól vonalainak méltóságosan játékos gótikája.

Népszava 1981. ápr. 23.

szakrendelő, mint egészségügyi intézmény, a szombathelyi kórház-rendelőintézet *kihelyezett egysége*, ennek felügyelete alatt működik. Márpedig a jelenlegi szabályok szerint a kórház nem tárgyalhat, szerződhet külföldi biztosítótársasággal. De nem teheti meg ezt a *Bük-gyógyfürdő Vállalat sem*, amelyhez csak maga a fürdő tartozik, a szakrendelő már nem.

— Mi lehet a megoldás?

— Ha a szakrendelőt is a gyógyfürdő vállalat felügyelete alá helyezik, akkor az *egységes* egészségügyi irányítás szenved csorbát. Ezért érthető, hogy az Egészségügyi Minisztérium ezt a megoldást nem fogadja el. A másik lehetőség az lett volna, hogy az egész intézmény — üzlet az osztrák biztosítótársaságok számára is *jelentős haszonnal* kecsegtetne, hiszen a gyógykezelési költségek nálunk, még önköltségi árakon számolva is, jóval olcsóbbak, mint Ausztriában.

Kinek a feladata hát a kínálkozó (és rendkívül előnyösnek ígérkező) üzlet kihasználása? *A tanácsé*, amely immár nem tudja nézni az elfecsérelt lehetőséget, a *kórházé*, amelynek felügyelete alatt a félig kihasználatlan szakrendelő működik, vagy a *gyógyfürdő vállalaté*, amely jelenleg csak statisztálhat az ügyben? *Esetleg valaki másé . . .?* Dönteni kellene, és mihamarább tenni is a *meglevő* igények és a *meglevő* lehetőségek összekapcsolására.

Deák András

Varga Hajdu István, grafikus

384

Va

384.

Jelenkor, Pécs, 1981. ápr.

XXIV/4.

Varga Hajdu István, grafikus

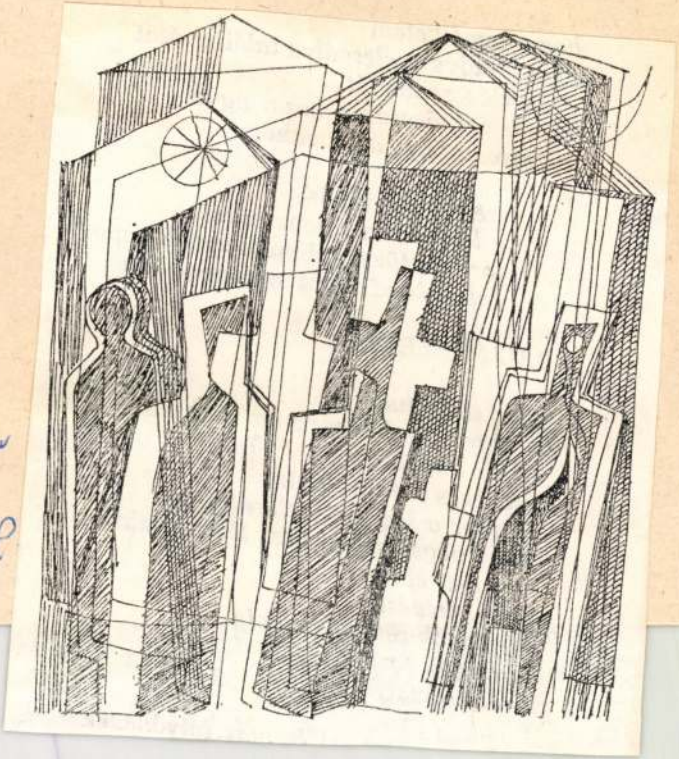

Varga Hajdu

Jelenkor, P

325

XXIV/4.

hosszabb-rövidebb
ó végső sorom
jutok amelyre most

nó és más folyónevek

Vanga Hajdu Tihón: Rojz.
Jelenkor, Pécs, 1981 ápr.
374.
XXIV/4

[illegible] törvények között, [illegible] a szó [illegible]
nehézkedési [illegible] a hallgatás és a szó [illegible]
és kockázatának közegében, a hallgatás és a szó [illegible]
Pilinszky János épp úgy, mint e korszakában Rákos Sándor, [illegible]
a maga választotta magányban tudott igazán azonosulni az igaz[illegible]
ban még egyszer és talán utoljára azonosulnia kellett a múlttal is, a m[illegible]
lyesebb múltjával, most már nem az átélés hevületével, hanem kívülről sz[illegible]
objektíve eltávolítva a maga egykori személyiségét attól, aki azt idézi. S ez a kísér[illegible]
még inkább megerősítette abban, hogy élete a halál jótékony és iszonyú árnyékában
telt. Ezt a töredéknyi, a film élességével előhívott emlékmorzsák épp oly egyértel-
művé teszik, mint a poémák.

És itt álljunk meg egy pillanatra. Mert ezeket a hatalmas verseket nemcsak az-
által értelmezhetjük, ha azt figyeljük, milyen élmények fejeződnek ki bennük, vagy
ha forrásvidékükig visszaásva felfejtjük azokat a szálakat, melyek a Gilgames-eposz-
hoz fűzik őket. Észre kell vennünk azt is, sőt talán először éppen azt, hogy Rákos
Sándor egészen új műfajt teremtett velük a magyar költészetben. Részben magával
a választott formával, részben azzal, hogy a maga személyiségének szűrőjén átbo-
csátja a múltat, s így új önmagára ismer. A *Gilgames a sivatagban*, *Az emlék jelene*,
az *Anyasirató*, vagy a kötetben már nem szereplő *Berda-liturgiák* s a nyomtatásban
még meg sem jelent *Catullusi játékok* a költői én újrateremtésének kivételesen izgal-
mas kísérletei. Amit a magunk személyiségében romlandónak, esendőnek érzünk, ki-

374

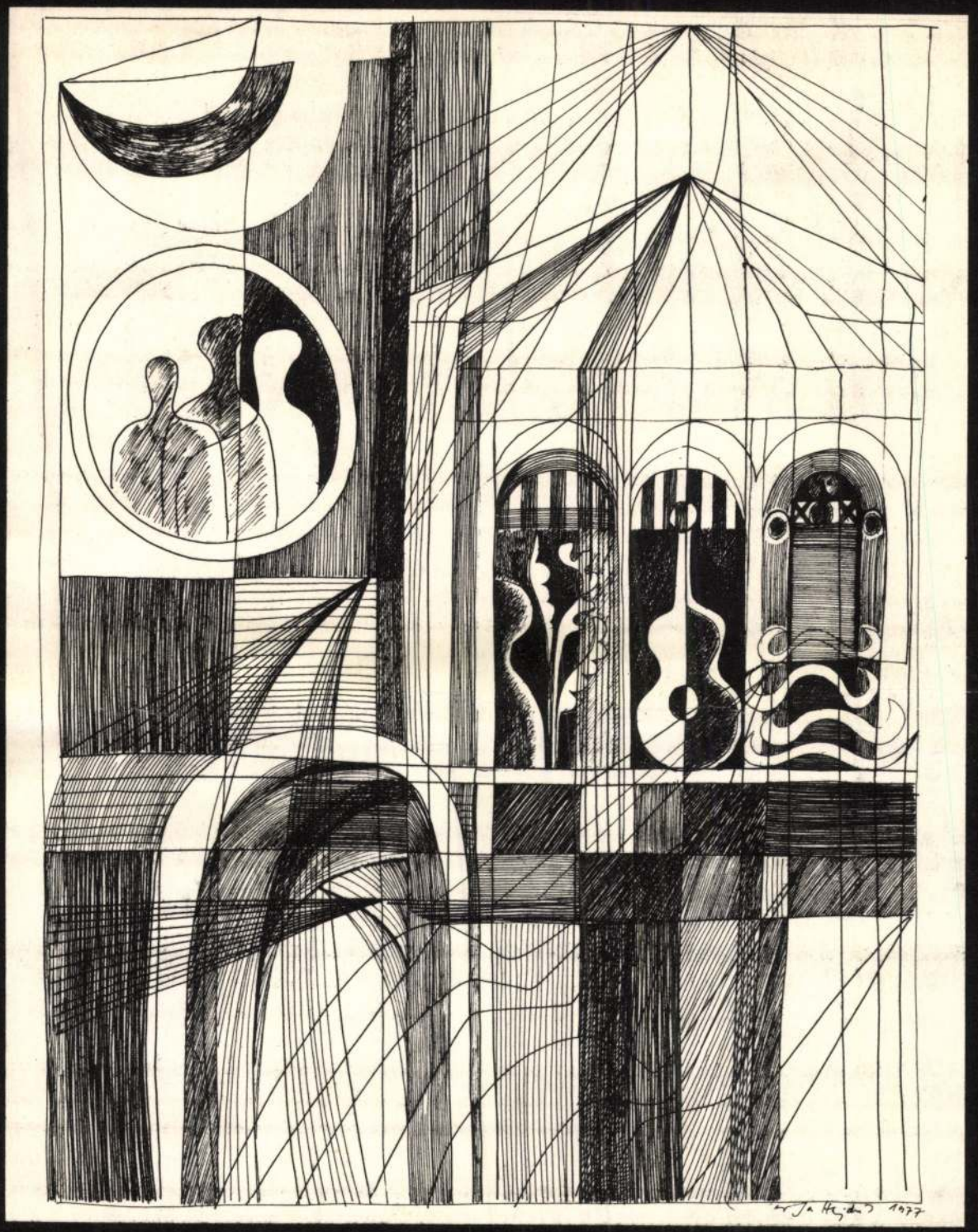

VARGA HAJDU ISTVÁN EMLÉKKIÁLLÍTÁSA A MEGYEI KÖNYVTÁRBAN 1986. NOV. 3–23-IG

VARGA HAJDÚ ISTVÁN festő, grafikus
Barcs, 1920 – 1981, Budapest.

1949-ben, Szőnyi István tanítványaként végzett, majd haláláig a nyomdászati szakközépiskola tanára volt. Tanulmányúton járt több kelet- és nyugat-európai országban. 1966-ban és 1979-ben a Fényes Adolf Teremben, 1968-ban Kaposvárott, 1970-ben és 1977-ben Pécsett, 1970-ben Hódmezővásárhelyen, 1977-ben Érden és Barcson, 1979-benJugoszláviában jelentkezett önálló bemutatókkal. Sajátos, emberközpontú művészete a nonfigurációt felhasználva tolmácsolt erkölcsi-szociális mondanivalókat. Mint festő szerkezetesebb formanyelven, mint grafikus játékos kalligráfiával, a népművészet hagyományaira támaszkodva adott hangot természeti és társadalmi élményeinek.

FÁK, MADARAK

KŐBE ZÁRT ZENE I.

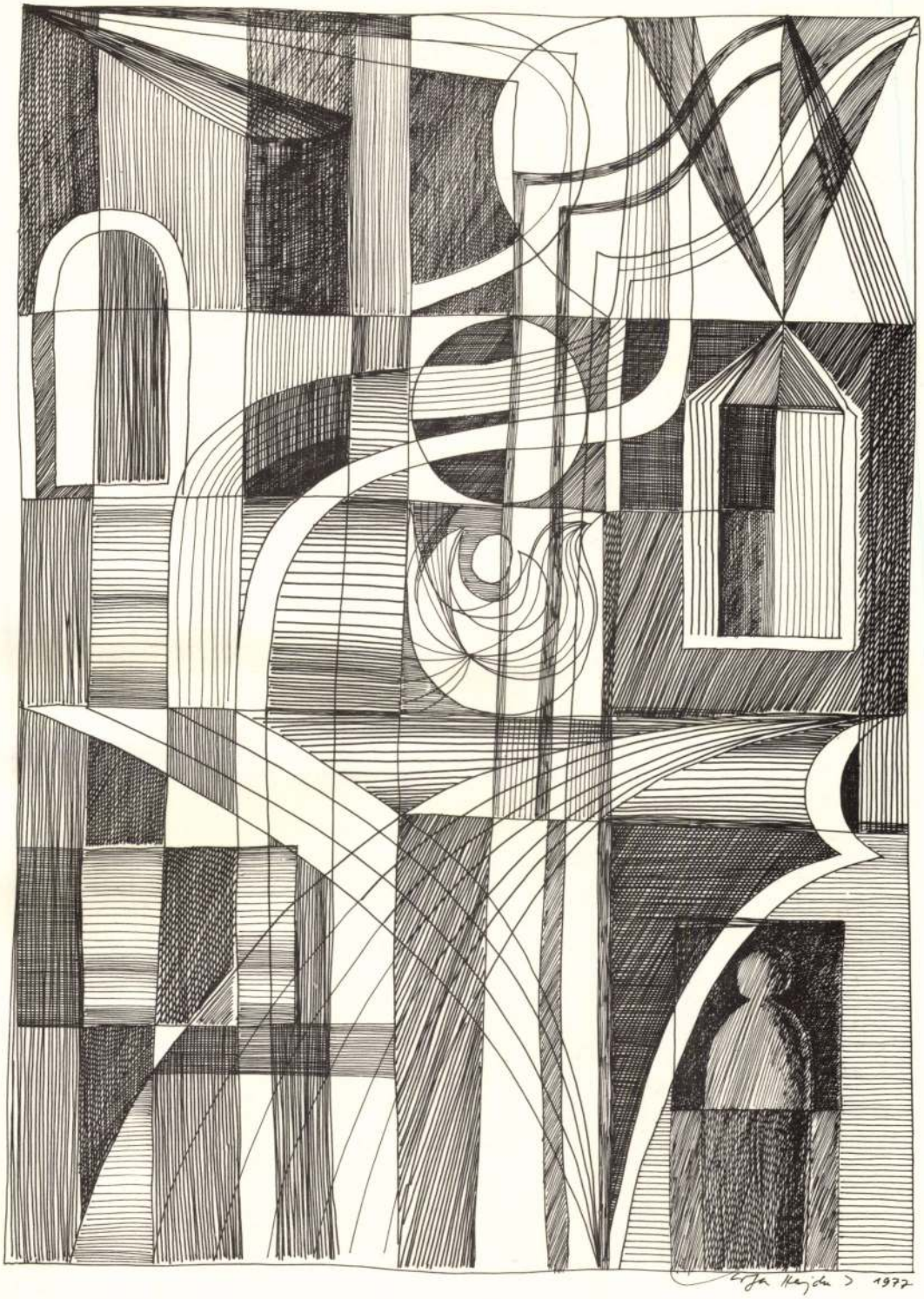

KŐBE ZÁRT ZENE II.

EGYEDÜL

KÍSÉRLET

Készült a Békés Megyei Könyvtár nyomdájában
Békéscsabán

MDK

Varga Hajdu István, festő.

Anyám konyhájából. Hideglű.

Mücs.-Tav. tárl. a Mücs.-ban. Hősök tere.

1952 máj. 10-jún. 4. Jegyz. 13. l.

Varga Hajdu Istvánné
Őszi táj, akv.

Nyári Tárlat. Ernst Muz. 1954.jul. 6 l.

VARGA Hajdu István

rajzai

Id.

Somogy, XVIII. évf. 4. sz. 1990

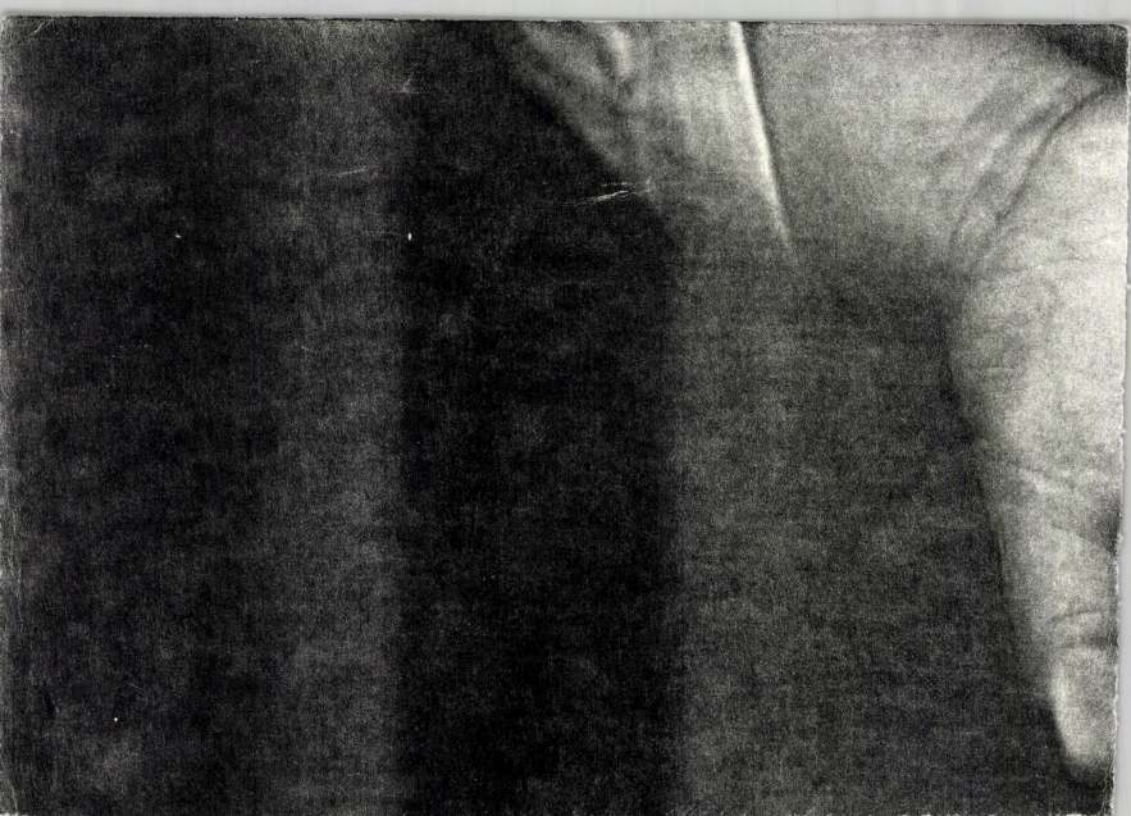

VARGA HAJDÚ ISTVÁN

FODOR András: A Kollégium :
Napló, 1947-1950. Bp. Magvető,
1991 111, 138, 155, 170, 176, 177, 204, 209, 231, 272, 277-278.
294, 350, 357, 401, 465-466

VARGA HAJDÚ István
Somogy 1982.6.

KERÉK IMRE

Varga Hajdu István képei

1.

Ezek a somogyi dombok,
hónaljukban jegenyés
utakkal, nyárfaligetekkel
dajkáltak engem is kölyökként,
ringattak álomba hazafelé
zötykölődő szekerek szénaágyán,
kínáltak csillogó-fekete
gyümölcsükkel szederindás
árokszéli bokrai, lábam
nyomát őrzi még a forró homok,
lánybubát levél-énekkel becéző
kukoricák súgják nevem a szélnek.

Ezek a dombok, völgyek
piroscserepes házaikkal:
közös szülőhazánk.
Szellő-moccanásaiban,
tavai acél-tükrében
gyermekarcunkra ismerünk, az első
szóra ácsorgó ajakunkon.

2.

A tavi nádas
kesze-kusza szürrealista
szövevényéből micsoda
kardal csap a hajnali égre!
Honnan sereglett ide
ez a tenger madár?

Ezer meg ezer szárcsa, gém,
nádirigó, vöcsök, sirály zsibong;
hal-cikkanások vízfenék-homályban,
viziliom, káka, sás –
bókol, ring, suhog összesűrűsödve
leheletfinom vonalaidba;
a növényi s állati lét
öntudatlan öröme, gyerekkorunk
világa hívogat, hallod-e Pista?

1980

BARCS JÁNOS

A vasbirka

Szikrázó, száraz, levélpöndörítő nyár volt. Ebéd után a nagyapa és unokája let lepedett az árnyékos izabella-lugas alá. Beszélgettek. Fidi, az öreg házőrző kutya od húzódott melléjük, és a nyelvét lógatva nézte őket.

A kis kócos fiú odasimult nagyapjához, és hízelegve kérlelte:

– Meséljen valami szépet, nagypapa . . .

Az öreg göcögősen nevetett, aztán beleegyezően mondta:

– No, jó. Mesélek. Nyisd ki jól a füledet, mert amit most elmondok, azt ma valamikor te is továbbadhatod a gyermekeidnek meg az unokáidnak. Messzire k visszamennünk az időben – kezdte a nagypapa –, egészen addig, amikor még a törö kel viaskodott a magyar. 1686 októberében dúlt az utolsó csata itt, a Dráva ment Bádeni őrgróf Kaposvár felől érkező serege csak itt-ott – akkor is alig – ütközött lenállásba, amikor elérte a Drávát, és fölszabadította a mi falunkat a török megsz lás alól.

A szétszórt sereg fejvesztve menekült a Rinya mentén. Egy maroknyi janicsár egyik vezér parancsára tisztjük irányításával kivált a menekülők közül, és a Szilo alatt húzódó Netecs-patak (csak amolyan árok) mellett menetelt tovább Babócsa f Csurgó irányába. A nagy kavarodásban, attól való félelmükben, hogy az őrgróf s gének földerítői vagy előőrsei utolérik őket, ügyet sem vetve a kocsik rakományá csak előre figyelve s követve a Dráva szaggatott vonalát – menekültek délnyugat Egy kátyúnál az egyik kocsi nagyot zökkent, és a saroglyából valami súlyos test zu le, mely a lendülettől továbbgurult a Netecs-árok partját kísérő satnya bokrok A menekülők észre sem vették, annyira el voltak foglalva saját életük mentésév kis Netecs-patak – amit a törökök kereszteltek erre a névre – később az évek s gyakran kiáradt meg leapadt. Sűrű sás, buja fű, zsombék, bodzabokrok és sus füzek nőttek az ismeretlen tárgy fölé.

Évtizedek múltak el. Egyik tavaszon ismét hatalmasan megduzzadt a patak s kiöntött medréből. Nemsokára visszavonult az ár, s a bokrok alól magával ho sodorta az iszapos-homokos talajt. Az ár levonulása után a szöszmő-szakállas b alól az ég felé meredezett négy kis patás formájú láb. A felületes szemlélődő gy nek, csonka, földbe szúrt ágnak hihette.

A következő nyáron Henézi Viki meglátta, és kíváncsian odament. Egy hu gal piszkálgatta a négy kiálló vasláb mellett sötétlő iszapot. Jó ideig téblábolt me aztán ott hagyta. Amikor egyszer később arra járt az apjával, Henézi Áronnal, n megnézte, de titkát nem árulta el. Maga akarta megfejteni. Legközelebb egyedül gatott el a titokzatos tárgyhoz. Lehasalt a bokor alatt, félretaposta a buja füvet, pával kiásta mellőle az iszapos földet. A négylábú vaspatás egyszer csak oldalr dult a gödörben.

„Kosfeje van" – suttogta maga elé Viktor, és a veríték menten kiverte a h kát. Meg akarta emelni azt a „valamit", de olyan nehéz volt, hogy ereje kevésn zonyult hozzá.

Varga Hajdu István rajza

Varga Hajdu István rajza

Varga Hajdu István rajza

A strand

Általános iskola a Hősök terén

VARGA HADU ISTVÁN

HARVÁTH JÁNOS: VARGA HADU ISTVÁN (1920-1981) I-II.

SOMOGY 1995, 393-401, 526-533

zonyára a 15. század első évtizedének végéig, az udvari ott a késői Anjou-kor udvari művészetének példája. ggés nem teljesen egyedülálló jelenség. Amikor Erzsébet ügyletek útján igyekezett pénzhez jutni, erre a célra a királyi Bécsben a királyné Stefan Einzingernek a királyi kincstár el, köztük egy koronát, továbbá három arany nyakláncot, posse zománcos tárgyakat is. Valószínű, hogy az önálló emélyére vezethető vissza. Egy másik ötvösműegyüttes a t. 1442-ben Farkas László volt budai bíró ereklyetartók egy écsi Simon Pötelnél. Amikor utóbb, 1443-ban ugyanő ezt a kincset, a felvett leltár 15 tárgyról szólt, köztük egy agy, metszett berillel, Lajos király címerével és pajzsával, s 440 táján együtt őrizte az Anjouk hagyatékát Zsigmond új cikk is, amely arról intézkedett, hogy a királynők fogsága seket szerezzék vissza.

ések emlékanyaga is. *Tata, Végles*, majd később *Pozsony* ndezésű várkastélysémát követték, amely Nagy Lajos ez a folytonosság az építészet stiláris orientációjában. A szágon egyenes folytatását alkotják a Nagy Lajos kora óta .

kát az udvari művészeti kultúra hazai városi „hátországa" zefüggését, s ezzel együtt az udvar igényeiből a városra 1437. évi *budai* házösszeírás, amelyet Zsigmond a bázeli ett. Nem egyedül a vendéglátásra alkalmas házaknak és anem mindenekelőtt az a tény, hogy ilyen összeírásra sor lakószoba s a 4705 lónak elegendő istálló diplomáciai

es feilettségét Zsigmond udvarának művészeti fejlődésében

Varga Hajdu Istvánról Békéscsabán

A *Könyvvilág* folyóirat legutóbbi számának egyik szerzői interjújában a következőt olvashatjuk: „A felismerés örömével és a megismertetés óhajával írok... a hatvanesztendős korában elhunyt Varga Hajdu Istvánról, aki életében semmilyen művészeti díjat, hivatalos elismerést nem kapott, noha, hiszem, jelentős alkotó volt."

A szóban forgó írás, írások, tizenkilenc oldal terjedelemben megtalálhatókTüskés Tibor frissen kiadott *Triptichon* című válogatott esszékötetében. A sorozatot záró, az óbudai temetőben elhangzott gyászbeszéd az imént idézett ellentmondás kifejtését is megkísérli: „...bármilyen furcsán hangzik egy festőművészről – Varga Hajdu István – nem tekintve néhány kollégáját – szakmájában jóformán ismeretlennek számított, megmaradt a művészettörténészek és az írók festőjének, barátjának; katalógusainak előszavát költők írták, kiállításait írók nyitották meg, képeit költők méltatták, ő pedig – sajnos, ritka alkalmakkal – író barátainak könyveit illusztrálta, könyvek borítólapját tervezte, rajzait az irodalmi folyóiratok közölték."

1955-ben, amikor ismét tisztulni kezdtek a jó kép és a szocialista művészet körüli fogalmak, megkérdeztem Varga Hajdu egyik szerencsésebben boldoguló, amúgy szerényebb képességű kollégáját, mit tud pályatársáról.„– Valami iparitanuló-intézetben tanít. De azt hiszem, ő be is éri ennyivel..." Megdöbbentett ez a válasz, mint ahogy mindig megdöbbent a pályatársak egymás iránti részvétlensége. Azóta is sokat töprengek a képességeiktől, lehetőségeiktől méltatlanul elmaradók sorsán. Kétségtelen, hogy a tehetség önmagában nem elég az érvényesüléshez. Hibás-e az útfelen rekedt művész, ha kapcsolatok tisztességes eszközeivel, életszemlélete módosításával sem képes talentumát látványos sikerre buzdítani?

Tüskés szerint Varga Hajdú István „ismerte az alázatot és a szolgálatot, de... nem ismerte a mézes mosolyt, a szervilizmust, kimaradt az érdekek véd- és dacszövetségéből, ott szólt, ahol tán hallgatnia kellett volna, s ott maradt néma, ahol a fürge szavúakra volt szükség. Példás, már-már túlzott szerénysége azt eredményezte, hogy érdeméhez méltóan nem vették számba..., félrevonulását félreállítással, mellőzéssel tetézték, magányát magárahagyatottsággal súlyosbították. Pályája kezdetén a szellemi érszűkülés kora, a zord, légritka évek szinte behozhatatlan hátrányt okoztak neki, s amikor a merev tilalmak, az esztétikai „elvárások" oldódóban voltak,

Daniel Hevier [1954]

Mit akartok

a férfi összeházasította
magányát a csenddel
a lámpa árnyékával
a féllábú bottal
madarak lábára
akasztotta a fejjel lefelé lógó
rózsaszín alkonyatot
elásta a földbe
a fogait
és most éjszakákon át figyeli
mint lobbannak fel sorra a foszfor lángocskái
kiöntötte a meztelen kövekre
a színek bádogdobozait
elszakadt
a telefon köldökzsinórjától
eladta
az egész papírrózsatermést
megfojtotta a nyakkendőt
kipattant a tükörből
felgyújtotta szívében a bútorokat
széttépte füstből szőtt ruháit
néhány évvel
visszaállította az óráját
kitépte a tévéantenna
nyelvét
és elment hazulról
mit akartok még
a férfinak
mindig azt kell tennie
amit tennie kell

Tóth László fordításai

Varga Hajdu István: Fák, madarak

tiszta, gyanútlan, könyöklést és fondorlatokat nem ismerő jelleme már nem tudott alkalmazkodni az új, megváltozott viszonyokhoz."

Nézzék el nekem, hogy mással mondatom el a fájdalmas anamnézist, a keserűre váló sorstörvényt, melynek legrégebbi és legközelebbi tanúja voltam. Emlékeztethetnék többek közt az 1948-as főiskolai kiállításra, ahol akkoriban megismert földim és barátom képei valósággal kiragyogtak korosztályának művei közül. A velem lévő Németh Lajos sem gondolhatta, hogy e tiszta festői eszközökkel megjelenített kompozíciókat egyszer még

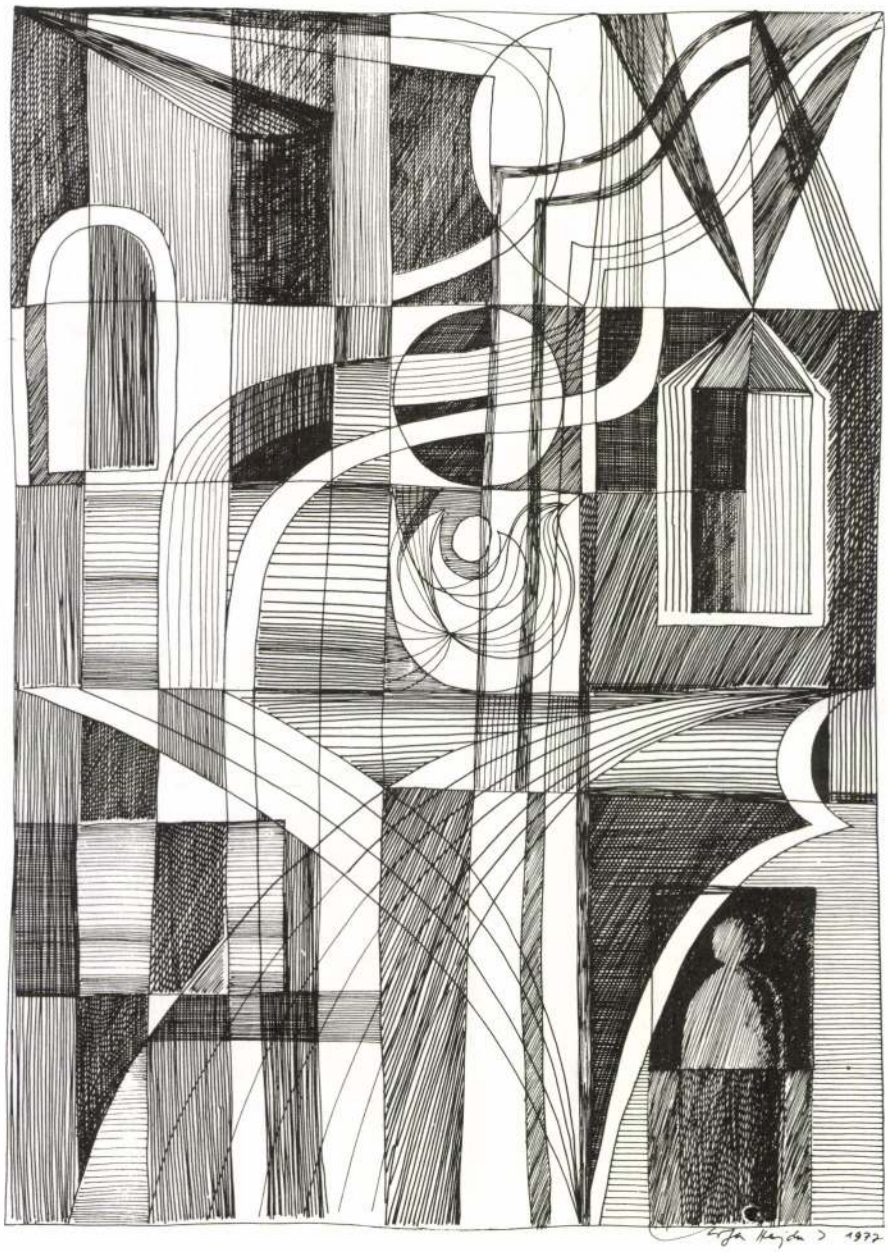

Varga Hajdu István: Kőbe zárt zene I.

veszélyeztethetik az aktuális feladatmegoldásban ügyeskedő társak *Gőzkalapács* című és egyéb munkaverseny-produkciói. Jelen lehettem, amikor Egry József, majd Fülep Lajos kedvtelve nézegette, dicsérte „Varga Pista" új termését, de nem sokkal később annak is tanúja voltam, ahogy a kevés szavú, ritka szelíd ember dühösen mutatott a szigligeti szemétdombok cseréptörmelékeiből rakott kedvenc mozaikjára, az általam „Summás paraszt"-nak keresztelt férfiportréra: „– Vidd el innét, vagy széttöröm."

Varga Hajdu István: Kóbe zárt zene II.

Merthogy akkoriban már maga a téma is veszélyes narodnyik eltévelyedésnek számított.

Azt a leckét: lehet-e valakiben a lelket tartani, s hogy sorozatos kudarcai közben milyen nehéz neki támaszt, vigaszt nyújtani, Varga Hajdu mellett tanultam meg igazán. Máig sem tudom elhessegetni a kínzó gondolatot, hogy félig-meddig a méltánytalanság, a sikertelenség őrölte föl szervezetét. Adassék hát tisztelet azoknak, akik emberi és alkotói értékét fölismerve soha,

Varga Hajdu István: Egyedül

halála után sem tántorodtak el mellőle. Illesse dicséret a vállalkozó békéscsabai Megyei Könyvtárat, amiért híresen szép albumsorozatában, Szalay Lajos, Würtz Ádám, Kondor Béla, Csohány Kálmán után, 1983-ban tőle is közreadott ötven rajzot, méghozzá rendhagyó módon úgy, hogy a kiadványt tíz költő Varga Hajdu Istvánhoz írt verse vezeti be.

Törvényszerűnek érzem, hogy emlékkiállítására is itt, Békéscsabán gondoltak először.

Ha megkérdeznék, mi az, amiben az ő művészetét minden pályatársához képest különbözőnek látom, két dolgot említenék: a színek líraivá hangolt, már-már pendülő teltségét, s a vonalak minden amorfon győzedelmeskedő

VARGA HAJDÚ István

A magyar margón

(VARGA HAJDÚ ISTVÁN FESTŐMŰVÉSZ, 1965.)

Bergonzi

– Egy kis dél-magyarországi faluban születtem, Barcson, 1920-ban. Itt támadt föl bennem korai érdeklődésem is a festészet iránt. Egyik legkorábbi emlékem erről, hogy mekkora érdeklődéssel figyeltem a réten a helybeli polgári iskola rajztanárát, lestem, hogyan is kell képet festeni. Gyűjtöttem a Pesti Hírlap mellékletének színes borítólapján megjelent képeket, amelyek rikítóan rossz nyomatok voltak, de akkor csodálatosak. Sokat tanultam a képeket kísérő szövegekből. Így tudtam már akkor Rembrandtról, akiről az iskolában nem esett szó.

Barcsról először Pécsre kerültem, ahol motorszerelő inas lettem, majd fölszabadulásom után Pestre, lakatossegédnek a MÁV Északi Főműhelyébe. A fővárosban egyedül voltam, mint az ujjam. Vasárnapjaimat a múzeumokban töltöttem. Kapcsolatom a művészettel akkor lett szorosabb, amikor a műhely festőakadémiát végzett rajzolója, Szegedi Maszák György rajzkört szervezett a főműhelyben s oda én is bekerültem. Szegedi Maszák Gyuri bácsi sokat foglalkozott velem, eljárogattam a lakására is, ott kerültek a kezembe először művészeti könyvek. Pestre polgári iskolai végzettséggel jöttem, a műhely mellett magánúton letettem az érettségit.

Nagy esemény volt életemben a régi Műcsarnok 1945 után rendezett első kiállítása. Először találkoztam Nagy István, Nagy Balogh, Nemes Lampérth, Koszta képeivel. Úgy éreztem, ezután nekem is úgy kell tennem, ahogy ők éltek és alkottak. Amikor megindult az élet, jelentkeztem a főiskolára.

Előzőleg a Gallé-féle festőiskolát is látogattam. Ezt csinálta Ország Lili is, akivel együtt kerültem a Szőnyi által felvételre kiválogatottak sorába. Talán Barcsayt választottam volna mesteremül, ha alakrajzos lett volna. De így is ugyanolyan kapcsolatom volt vele, mint mesteremmel, Szőnyivel, akit nagyon tiszteltem. Róla most is csak a legjobbakat tudom mondani. Az emberi tartása és a művészete egyaránt imponált nekem, bár az ő világa nem az én világom.

Szőnyi rögtön észrevette, hogy Nagy Istvánnal rokonítom magam. Többször megjegyezte, hogy őt érzi a rajzaim mögött bujkálni. Ezt nem nagyon szerette és igyekezett is kilendíteni mindabból, amit Nagy Istvántól első látásra el lehet lesni.

Az első év vége felé Dénes Jenő tanársegéde lettem az anyagtanon. Közben éjszakai beosztásban tovább dolgoztam a vasútnál, minden második éjjel este hattól reggel nyolcig, olyan kedvezménnyel, amit a Nyugati állomás főnökének köszönhet-

tárgyban rejlik, hanem valahol másutt, méghozzá azt hiszem, sokkal inkább a tárggyal kapcsolatos asszociációkban. Egyre inkább ezekre kell hallgatni és egyre kevésbé magára a tárgyra. Pontosabban: egy bizonyos feszültséget kell megtartani a magára a tárgyra irányuló és az asszociációkra irányuló figyelés között. Minél messzebbre ér a mi intellektusunk és a szemlélők intellektusa, annál nagyobb lehet ez a feszültség.

– *A tárgy és az asszociációk feszültsége az időben bontakozik ki és növekszik. Az elmélet helyébe idetett képed – a narancs – felől nézve ezt a „vertikális" hatóerőt, megvilágítást kapnak innen az* À la recherche *típusú szobraid, ezek az időt hordozó kifejezések, ezek a régmúlt székek és régmúlt kislányok, ezek a szecessziós idézetek. Ugyanakkor érthetővé válik az is, hogyan kapcsolódik a szerkezeti problémád és az „irodalmiságod" problémája.*

– Ezekben a szobrokban korántsem a kislányt és a széket használom mint tárgyat, hanem a róluk szerzett asszociációimat tekintem létező valóságnak – mint ahogy az is – és mintázható valóságnak.

– *Vagyis az egykor feltett kérdések helyén most már az asszociáció az „aktuális kérdés".*

– Mint ahogy egy modern dráma sem válaszol az eredeti kérdésre, csak az új kérdés jogát szerzi meg. Ahogyan Dürrenmatt az *Öreg hölgy látogatásá*ban föltesz a társadalmi erkölcsnek egy kérdést, mire az eltűnik a történelem mélyén és megszületik egy új etikum, amelynek Dürrenmatt majd feltehet egy új kérdést. Ehhez a jogát fenntartja. Ez a helyzet: az ember nem várhat revelációt egyetlen műtől sem. Mindegyik csak átmenetet tud nyújtani egy újabb kérdéshez. És ez az igazság egyetlen lehetséges megközelítése: a kérdések.

tem. Hol távirász voltam, hol kocsifölíró, aztán a tiszti iskolára is fölvettek – mármint a MÁV-nál. Így ment ez két éven át. Aztán a Minisztérium Falusi Tehetségmentő Alapjától kaptam havi 120 forintos támogatást, és ebből meg néhány dekorációs munkából éltem. Albérletben laktam.

A főiskolán többen is mindig Barcsayt kerestük föl modernebb próbálkozásainkkal. Barcsay volt abban az időben az egyetlen, akitől el lehetett várni, hogy az ilyesmit megértéssel fogadja. Akkoriban még Hantai Simon, Hargittai Pál, Sikuta Gusztáv is főiskolás volt, az ő kísérleteik, és még sokaké, minket, később jötteket is kísérletezésre ösztönöztek. Magam kollázsokkal próbálkoztam, általában az látványfestéstől való elszakadással, a képi rendnek alávetett komponálással. A lefestő módszertől eleinte úgy próbáltam elszakadni, hogy a több oldalú megvilágításból fakadó árnyékrenddel kísérleteztem. Egy darabig Barcsay hatására a színfoltok kontúrokkal való elhatárolása is foglalkoztatott.

Szőnyi másodéves koromban művésztelepre ajánlott. Szigligeten töltöttem a 4t-es és a következő nyarat, látástól vakulásig pusztán csak festéssel. Egryt kerestem föl néhány munkámmal. Attól kezdve minden héten meglátogathattam egy bizonyos napon. Akkoriban egy falfestményt tervezett, s rossz egészségi állapota miatt úgy gondolta, hogy segítőtársra is szüksége lesz a munka kivitelezésében. Engem akart maga mellé venni. A megbízást azonban végül is nem kapta meg.

Az ő korrektúrája nagyon értékes volt számomra. Leginkább puritán konoksága hatott rám. Az a bizonyos nap, a pénteki nap, amikor átrándultam hozzá, náluk ebédeltem, együtt lehettem vele a műtermében, ünnep volt. Soha nem maradt el buzdítása, hogy nagyon meg kell figyelnem a dolgokat, mert semmi kétszer nem ugyanolyan. A változást kell figyelni és azt kell átmenteni a képbe. Gondolataival arra célzott, hogy a látottak fölött nem szabad megállítani az időt, s az ellen tiltakozott, hogy a lefestett világ meghaljon a képen. Egrynek nem sok témája volt, képeinek változatossága valóban a rezdülések gazdag skálája. Azt a leckét kaptam tőlük és a mester szavaitól, hogy a témákat ismételten meg kell festeni, hogy lehánthassuk róluk az esetlegességet, kiismerhessük karakterüket. Az első szigligeti nyáron a lefestéstől a sommázásig jókora utat tettem meg. Változatlanul ilyen volt a kapcsolatom Egryvel a következő nyáron is. Közben megírtam neki, ha a főiskolán nehézségeim voltak, s leveleivel a távolból is bátorított.

Az igazi nehézségek 49-ben kezdődtek. Vége lett a tanársegédségnek, Dénes Jenő távozott a főiskoláról. Az időközben szüneteltetett tehetségmentő ösztöndíjra már nem számíthattam, mert az alap megszűnt.

Az eddig, 49 előtt eltelt évek nagyon termékenyítően hatottak ránk, akik érzékenyebbek voltunk. Egy-egy kiállításon néhány Barcsay, néhány Czóbel, az Európai Iskola kiállításai, Vajda Lajos, mind megannyi ösztönzés, ami meglátszott a mi házi kiállításainkon. 48 nyarán kisebb csoportok szövetkeztek arra, hogy versengjenek egymással. Egymásra találtak a szélsőbalosok is, meg mi néhányan, akik a szocialista realizmust nemesebb művészi eszközökkel akartuk megvalósítani, a legnemesebb művészi hagyományok folytatásaként, mellőzve a bombasztikus fogásokat. A különféle törekvésű csoportok eredményeit egy nyárvégi házi kiállításon készültünk összemérni. Jó kezdeményezésünk a sajtótól is dícséretet kapott. Én Szigligetre vonultam el, októberig föl sem jöttem, elmerültem a falu életének tanulmányozásába. Társaim Csepe-

len dolgoztak, ahonnan nagyméretű képekkel, munkaábrázolásokkal tértek haza; én viszont csendéleteket, kakasos képeket hoztam magammal, és egy halas képet, amelyen papírba csomagolt halak láthatók. A papír a Szabadság című újság címoldala volt, ugyanaz a címoldal, amit a valóságban is végigböngésztem, mert egész nyáron nem került a kezembe más újság, mint amiben egyszer halat vittem haza vacsorára. A szöveget pontosan úgy másoltam át a képre, ahogy megjelent nyomtatásban. A kiállításon szemetszúróan tűntek föl intim méreteim. A diákbizottság értékelése szerint mindenki magáévá tette a szocialista realizmust, csak én nem, képeim ugyan szépek, de beállítottságuk nem megfelelő. A rendszerhez való rossz viszonyulásom jele, hogy „18 banditáról" lehet olvasni a képemen kiemelt betűkben, s effölé írom ki egy olyan újság címét, amelyben általában nem a banditákról, hanem a munkaversenyekről esik szó. Ez a kritika akkoriban súlyos megbélyegzés volt. Értésemre adták, hogy okosabban teszem, ha elmegyek a főiskoláról. Határozat nem született, de mentem. Az utolsó év tanárképzős vizsgáit már nem tehettem le.

Időközben megszerzett iparostanonciskolai tanári képesítésemmel először egy vasasiskolában helyezkedtem el, majd egy év múlva abban a nyomdásziskolában, ahol azóta is tanítok.

Az országos kiállításokra másodéves koromtól kezdve kerültek be képeim. A Szinyei Fiatalok kiállításán is szerepelt öt képem. Az utolsó Szinyeit egy kritika úgy értékelte, mint ami egészében kissé öreges szellemet képvisel. Engem azok között említett, akiknek frissebb próbálkozásai vannak.

A főiskoláról való távozásommal törés következett a pályámon. A tanítás nagyon fárasztott, képeimet nem vették be a kiállításokra. Átmenetileg minden csak lelohasztotta a munkakedvemet. Egyetlen hely volt, ahol 48 óta mindig bevették a képeimet; ez: a II. kerületi képzőművészek kiállítása. A díjazott művek azonban minden kiállításon elkedvetlenítőek voltak. Amikor újra erőre kaptam, változatlanul arra törekedtem, hogy Nagy István, Nagy Balogh János és Koszta hagyományainak szellemében, de a magam módján valósítsam meg a szocialista realizmust, amelynek célkitűzései már csak származásom miatt is természetesek voltak számomra. Néhaněha megtört a jég. Nemzeti kiállításokra egy-egy képem bekerült. A Fővárosi Képtár háromzsűris kiállításán is szerepelt képem. A Képtár egyébként, még főiskolás koromban kétszer vásárolt tőlem.

49-től a befele húzódás ideje következett. Fiókomnak és barátaimnak dolgoztam. Meg kell emlékeznem Fülep Lajosról, aki bejáró hallgatónak fölvett az Eötvös Kollégiumba. Vasárnaponként vele és a kollégistákkal jártam a kiállításokat. Beszélgetéseink nagyon értékesek voltak számomra, azóta is sokat adok az ítéletére. Egyetemi óráira is bejártam. Helyeslése mindmáig támogat munkában.

A néprajz iránti érdeklődést hazulról hoztam magammal. Apám, aki pályaőr volt, remekül citerált, „citorált" – ahogy nálunk mondják. Gyerekkoromban megszerettem a népzenét, a népdalokat. Otthon olyan tárgyakat használtunk, amilyenekkel később a Néprajzi Múzeumban találkoztam. Ezek számomra egy életmód, egyfajta közösség kifejezői. Később az idegen népek művészetére is felfigyeltem, s kialakult érzékenységem az egyetemes néprajzban föllelhető közös vonások, a ritmusképletek egyezései és rokonságai iránt.

Két-három éves fejlemény nálam, hogy elhatalmasodott bennem a csömör, amit

a fotográfiai jellegű művek iránt mindig is éreztem. Ilyenfajta saját próbálkozásaimtól is elfordultam. Közrejátszik ebben a közeli országokban tett néhány utazásom. Az Ermitázsban Matisse színei, Bécsben Klee, Picasso, Rouault és Ben Nicholson voltak rám felszabadító hatással. A szándék korábban is megvolt bennem arra, hogy a látványszerű ábrázolástól elforduljak, de kevés időm nem engedte, hogy ezen az úton nagyot képjek előre. Az új tanulságok aztán megadták a lökést. Említenem kell köztük a bécsi néprajzi gyűjteménytől, a koncentrált ábrázolásmódtól, a maszkoktól kapott indítékokat is. A maszkok olyan portrék, amelyek a belső tartalmat sugározzák, egyfajta emberi magatartásra jellemzőek.

Kerestem és meg is találtam a hidat az új tanulságok és régi dolgaim között, melyekben a valóság elemeit, a természeti világot igyekeztem zárt képi világgá alakítani. Választékosabb színességet, színben, formában is ritmusbeli változatosságot kerestem, de már gyerekkori képzeletem is dombokhoz fűzött, egy dinamikusabb mozgáshoz. Éppen ezért állt hozzám közel Szigliget is, a környék hegyeivel, falvainak zegzúgosságával. Elvontabb képeim is sokszor lettek táji jellegűek. De ha éppenséggel csendéletből indultam ki, a csendéletmotívumnak is a szerkezetességét hangsúlyoztam. Újabb kísérleteimben – talán egyszer kiderül, hogy mind csak kísérlet – a látott dolgokból indulok el, kihangsúlyozom a ritmust, hol a vonal-, hol a foltritmust, és ezt ad absurdum viszem. Ugyanez történik, ha a színvariációkból próbálok fölépíteni egy képet. Dinamikus és kevésbé dinamikus elemek olyan keverésére törekszem egy-egy képen belül, amelyben ezek az elemek kompozíciós egyensúlyba kerülnek, úgy hogy lehetőleg mindegyik a legnagyobb intenzitással hasson. A figurák kapcsolatait általában a legjellemzőbb jegyekre akarom leegyszerűsíteni, a maszkokban a különböző emberi magatartások kivetítése érdekel. Maszkokat faragcsálok is. Kissé mindig kacérkodtam a szobrászattal. Régóta vonz az üveg, a mozaik, vágyom arra, hogy monumentális dolgokat csináljak.

Központi problémám: hogyan lehet a teret síkon még több rétűen megjeleníteni és megkeresni ebben a nagy variációs lehetőségeket. A grafikai próbálkozások tanulságait szerencsésebb napokon megpróbálom egy-egy képen szintézisbe hozni.

Példaképem Bartók, aki a korszerűséget magából merítette. Nem tudom becsülni azokat, akik reprodukciókból csenik a modernséget. Az sem véletlen, hogy az írók közül Illyést becsülöm sokra. Azokat a művészeket szeretem, akik ellenállnak annak, hogy túl sok misztikummal vegyük körül a modernséget, ami a nagyképű nyilatkozatok hibájából annyira szokásos. Talán a legkárosabb nézetet tükrözi minden olyan ítélet, amelyben az absztrakt vagy az ábrázoló művészet fogalmát magában is értékmérőnek használják. Ehelyett mindig azt a kérdést kellene felvetni, hogy akár ilyen, akár olyan úton, a művész a művészet eszközeivel a saját emberi anyagát nemesebbé alakítja-e.

VARGA HAJDU ISTVÁN

KORTÁRS

IRODALMI ÉS KRITIKAI FOLYÓIRAT

Hubai Miklós: A Paradicsom kulcsai
András László: Deus ex... A Madách-rejtély
Illyés Gyula: Kézfogások
Cs. Szabó László: Kétnyelvűen – kettős hűségben
Örkény István: Olvasmányaimról
Gáll István: Ákelkur
Szobotka Tibor és Szabó Magda írásai
Bodor Ádám: A részleg
Vészi Endre: Ember a retikülben
Szántó Péter: Hattyú folyam
Kautzky Norbert: Eszpresszó az éjszakához
Csoóri Sándor, Garai Gábor, Héra Zoltán, Illyés Gyula,
László Csaba, Takács Imre, Vidor Miklós versei
Turczel Lajos; A csehszlovákiai magyar irodalom
Csoóri Sándor, Domokos Mátyás a magyar műfordításról

4

XXVII. ÉVFOLYAM, 1983. ÁPRILIS

ceruzával. Az a bizonyos parfőm, abban a bizonyos flakonban. Intim dezodor. Hajlakk, retikülméret. Buszjegyek. Kent cigaretta. *Kentmorzsák*. Összegyűrt levéldarabkák. Notesz, retikülméret. Tokban varrókészlet, retikülméret. Kiesett lazuritkő, valami gyűrűből. Ovidon antibébi tabletták. Miért visz magával egy értekezletre *ilyen* tablettákat? Még most is rángatja a száját a röhögés, uram? Azért én mondom tovább. Elárulom önnek a legfőbb titkot: *nem akarom megtudni az igazságot!* Iszunk még egy konyakot? Hogy én már amúgy is rosszul vagyok? Ugyan uram! Ez az egyetlen lehetőség, ha rövid időre is, hogy kiszabaduljak. Abból a dög retikülből. Főúr, legyen olyan szíves!

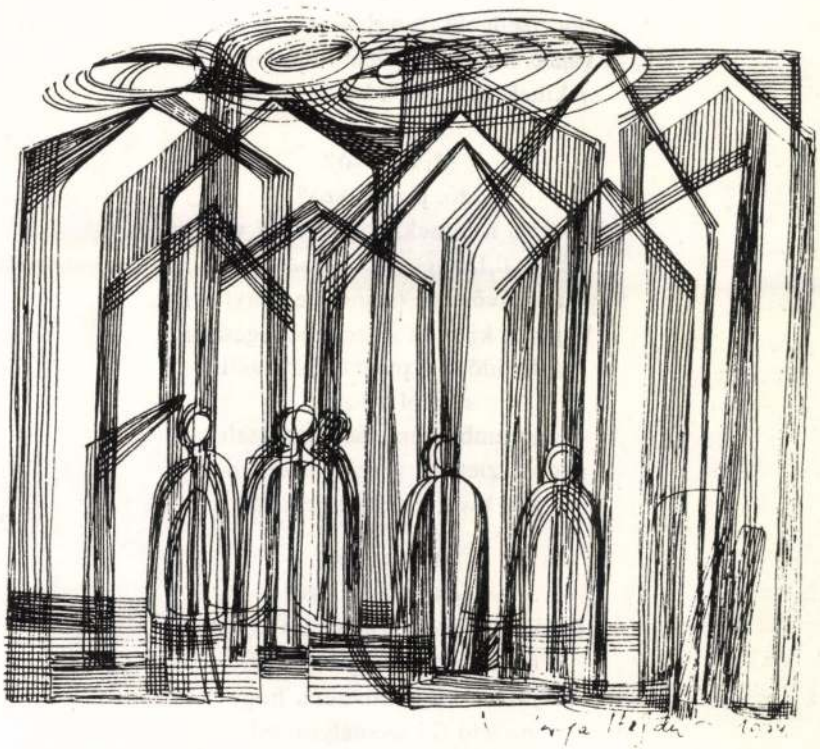

GARAI GÁBOR

Lukács 14, 34

Az imént még arról esett szó,
hogy ha valaki búcsút nem vesz
minden javától, nem lehet
az ő tanítványa,
s aztán, mint valami action gratuite
következik,
hogy: „Jó a só: de ha a só
megízetlenül, mivel sózzák meg?"
S válasz helyett egy lemondó legyintés:
„Akinek van füle a hallásra, hallja."

Mi ez a só?
Szó, puszta szó?
Vagy sója a hitnek, vagy a só a vérben,
a testi létezés sója egyszerűen,
vagy az üdvösségé (sajnos reménytelen)?
Vagy itt kilépett szerepéből egészen
a Küldött, a megváltásra ítélt,
s arról beszélt,
amit emberként megtapasztalt,
s nem részletezte (minek is ezeknek!),
mi teszi lélekké a lelket?

Mi ez a só?
Aligha puszta szó!
Inkább a keleti bölcseletet tagadó
(akkor még kifejthetetlen)
sejtelem imperatívusza, hogy:
ne add föl személyiséged,
bármilyen hő hit lángja éget,
vagy ha föladod,
mint sótlan só szemétre vettetsz,

nyúzott bőr leszel, és levedlesz
magadról mindent, mi te voltál,
és nem marad
csak a sivár, anyagtalan anyag,
lélektelen lélek, testtelen test,
szótalan szó, akaratlan akarat,
és a *lényeg* is leépülni elkezd...

Mert ez a szó (e példa-só)
alighanem először
próbálta meg (félig) kimondani,
mi lesz bennünk más, mi lesz (mi lehetne)
valaha, egyszer: európai.

SZOBOTKA TIBOR–SZABÓ MAGDA

Megmaradt Szobotkának

Indoklás

„Különös, hogy soha senki az én életrajzomra nem volt kíváncsi – írta Szobotka Tibor a Kortárs 1981. júniusi számában közölt memoárrészletében –, persze nem arra az időre gondolok, amikor minden álláskereséshez, tervezett előléptetéshez megfelelő életrajzot kellett benyújtani s feltehetőleg kell még ma is, hanem arra a harminc, negyven, ötven esztendőre, amióta író vagyok, s a kutyát sem érdekelte, hogy lettem azzá, ki biztatott, ki indított el a pályámon, mik voltak ennek a jelentősebb állomásai s voltak-e egyáltalán, szóval hogy észrevették, itt vagyok s nagyritkán hallatom a hangomat. Ezt a hiányt, jóllehet az emlékezés korszakába jutottam, nem is akarom most pótolni, talán késő is már, talán egy olyan kétoldalú kapcsolat kell hozzá, amelynek én csak az egyik felét teszem ki. Amiről beszélni szeretnék, az életemnek egy viszonylag rövid szakasza, a békebeli katonáskodásomé, 1936–37-ben."

Tárgyilagos, takarékos bevezetés, pedig vád ez és panasz, a halál felé közeledő ember kibuggyanó keserűsége. Benne van ebben minden, amiről nem beszél: hogy száz adása volt a Nyitott Könyv sorozatnak, neki egy könyvével sem foglalkoztak, hogy minden számottevő kollegájának megjelent valamiféle nyilatkozata kedves tárgyairól, olvasmányairól, az életútját meghatározó emlékeiről, a politikai helyzetről vagy valami jelentős találkozásáról valakivel, hozzá egyetlen körkérdés el nem jutott soha, neki nem volt a Rádióban, abban a Rádióban, amelynek műsorfőtitkára volt, „írószobája", sem valamelyik folyóiratban „ex libris"-e, a kibővített ülésekre se hívta meg az Írószövetség, úgy élt, mintha meg se született volna. Ha neve olykor mégiscsak felbukkant egy-egy riportban, udvarias kegyetlenséggel írótárs felesége nyilatkozata mellett villantották fel, hadd kapjon annál markánsabb kontúrt a valódi kérdezett.

Kovács Sándor Iványnak, a Kortárs akkori főszerkesztőjének jó füle volt, meghallotta a ki nem mondott szemrehányást. A *Magyar honvéd szemüvege* megjelenése után, amely országos visszhangot keltett, levélben kérte a teljes Szobotka-memoárt,

Részletek Szobotka Tibor memoárjából, melyet az író halála után MEGMARADT SZOBOTKÁNAK címmel felesége, Szabó Magda egészített ki és fejezett be.

Búcsúzás

A hetek kézről kézre adtak
elémnyíltak az arcok
észrevétlen befogadott a város
s most szelíden elenged
Még néhány óra s visszafelé iramlik
távolodó időben ami történt

Utoljára térek haza éjjel
a Hoher Markt táján rohanni kezdek
most nem szabad végiggondolni
ami eszembejut

szemközt futok versenyt emlékeimmel

Délelőtt kapkodva csomagolok
aztán már áramlik a forgalom
a pályaudvar örvénye beránt

s megint zuhog

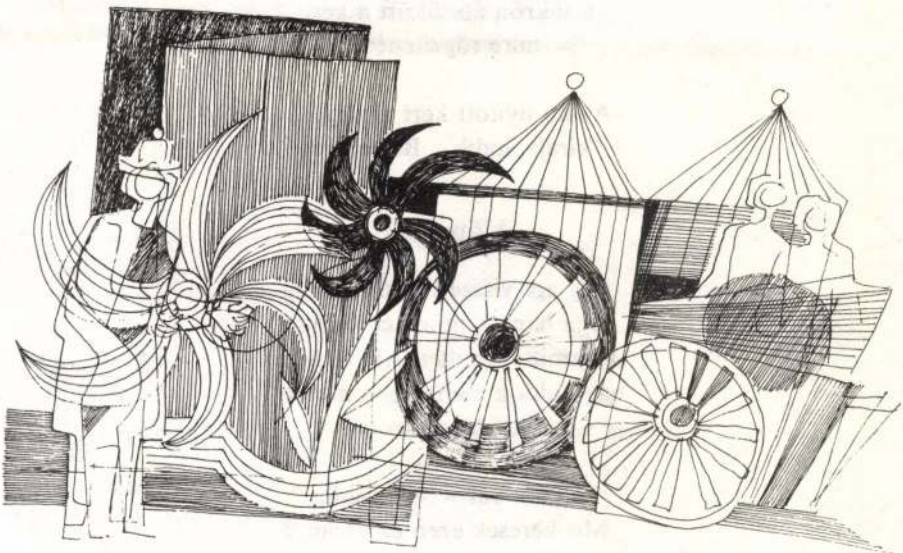

Barokk boltívek díszkapuk
egy elsüllyedve megőrzött világ

A kőcsászár szól „Amorem meum
populis meis" – az iróniát
is elsöpörte az idő

Sétáljunk inkább Mozart úrhoz át

Átjáró

Igen azok a hosszú séták
eldugott utcák ódon udvarok
váratlan átjáró vezet
százötven évvel arrébb

S amint túlnan kibukkansz
az autóáradatban
fényképező túristalány szögez
zsákmányul a zömök templom falához
Egyszerre vagy jelen
két-három elbillent tudatban
a tükrön átszökött a kép
mire rögzítenéd

Aztán nyitott kert tág egére
kirajzolódik a Belvedere

Káprázat

Egy arc visszafordul utánam
egy hang a nevemet kiáltja
valamit elfeledtem azt hiszem
egy kulcs a zsebemben maradt
miféle idegen szobáé ?

Valahol vár – de kicsoda ?
Mit keresek ezen az utcán ?
Hogy kerülök ide ?
És – Atyaisten! –
ki az aki
mindezt magyarul kérdezi ?

félreértené. Ismeri a titkot, és az eszpresszó az éjszakához című fejezet e tragikomikus regényben félresikerült. Amúgy is olcsó kiadás lett volna, silány papíroson.

A lépcsőház keskeny, és az emeletek átkozottul magasak. Amíg felérkezik Oszival a harmadikra, hősi halott lesz, egy bohém háború áldozata. Még szerencse, hogy az ajtót elfelejtették bezárni, a könyökével lenyomja a kilincset, és a szobában ez a tehetetlen kölyök lecsúszik a hátáról. Oszi mocorog, mintha megérezné a puha fészket, a sétafikálás végállomását. De a rekamién máris horkol, és a mélykék huzaton úgy fekszik, mint a pólyában a csecsemő.

Lukács megmozdul, mert ez a ragadozó éjszaka fenyegeti. Marianna elébe áll, háttal az ajtónak. Úgy kérdez, mintha orvos beszélne a beszámíthatatlan beteggel, aki jogosan tart attól, hogy az úgysem érti meg, amit mond. A távolságra ügyel, Lukács maradjon a közelében. Az erkély az egyetlen lehetőség a menekülésre.

– Hová mennél ilyen késő éjjel? Nem jó itt neked?

Lukács Oszit nézi, és nem válaszol. Marianna azonnal folytatja.

– Vagy kitalálsz egy újabb rémmesét, hogy szabadulj tőlem?

Lukács bólint anélkül, hogy ellenőrizné a mozdulatot. Mariannát elsodorja a tömeg, és semmi sem marad belőle. Csak egy nagyon régi sláger a recsegő mikrofonból. És az új időszámítás visszatérő valósága.

Marianna kigombolja a blúzát, és a melle egészen olyan, mint a gipszszoboré. Halott fehér.

– Eleget bolondoztál, tudtam én, hogy Oszi miatt csinálod. De a fantáziád, az kolosszális. A helyedben krimit írnék, jól fizetik. Méghogy a feleséged ellopta a kisfiadat! Nincs az a nő, aki veled ezt megtenné. Rosszul ismered magad, drágám. Szerencséd van, hogy találkoztál velem. Majd kigyógyítlak a mániáidból. Gyere, ne várjunk tovább, a másik szoba üres, a házigazda nyaral.

Amikor elmegy az asszony mellett, és arrébb tolja, a könyöke hozzáér a mellékhez. Csak a felirat hiányzik, Amor sanctus, így azután szentségtörés sincs, amivel vádolhatná magát.

Azután a folyosókorlát is elmarad mögötte, ami a becsukott szemű éjszakát őrzi.

CSOÓRI SÁNDOR

Minden idő

Vágyom befalaztatni magam ablaktalan,
fehér szobába, hol senki se lenne velem,
csak összeesküvő reményeim. Végre minden idő
az enyém lehetne újra: a recsegő, téli
szalmakazlak ideje, a vándor hangyáké
s az őszvégi, hosszú esőké is, mikor
kasza ázik a gazban, mint kivérzett
frontkatona. És korszerűtlen lehetnék ismét:
test és lélek, végtelenbe sugárzó
csont és ideg. Se győztes vaskerekek
emléke nem járna vissza rám, se poklos óraműveké!
Tűhegyre fölszúrt lepke lenne a halál
asztalomon s hibátlan árnyéka pedig verseim kezdete.
Mert azt írnék csak, verset a szememmel is:
imbolygó országomnak s nektek, akik
ólomkarikás szemmel néztetek mindig engem.

Ott még a Napé voltál

Megyek északra, föl, a hegyek felé,
hadd láthassam újra a Mátra
vörhenyes erdeit: a kék, a sárga,
a tűzvörös lepketábor helyét
a forráskút közelében. Ott még
sértetlen voltál: áthevült remekmű
a lombok alatt. A halál zuhanó fullánkja
nem rád esett, hanem bele a szakadékba.
Megyek megnézni azt a szakadékot;
a szurokvirágok árnyékát körülötte.
S megyek tovább a medvecsont-szikla
előtt a lassú kőfolyáshoz. Ott még
a Napé voltál: átsütött szoknyádon, rajtad,
gyönyöröd s húsod páráján; megyek a
fákhoz följebb, a berkenyebokor ezer szeméhez,
mert látni akarom, ami tégedet látott
s ami eltemethetetlen belőled azóta is.

országi és európai lírával való összehangolódást tetőzte be. A nemzedék legjobb lírikusai: Kulcsár Ferenc, Mikola Anikó, Tóth László és Varga Imre már egyenként is több önálló kötettel bizonyították a tehetségüket és a magyarországi kritikában is nagy elismerést váltottak ki. A prózaírók közül Bereck József, Grendel Lajos és Kovács Magda fejlődik ígéretesen.

A hetvenes évek második felétől az Irodalmi Szemlében egy új csoport tűnt fel, s kezdett formálódni, de az ő bemutatkozó antológiájuk, az 1980-ban kiadott *Megközelítés* az *Egyszemű éjszaká*nál jóval halványabb, erőtlenebb összképet mutat.

Persze ez a legfrissebb csoport még teljesen nyitott, – és más, szélesebb értelmezéssel nyitott még az egész új irodalmi szakaszunk is, hisz benne a pályák egész sora, többsége van alakulásban. Irodalmunkban a perspektivikus fejlődési körvonalak, műnemi-műfaji keretek már határozottan kialakultak, megalapóztak, de nincsenek még olyan mértékben telítve, feltöltődve kiemelkedő tehetségekkel, mint az erdélyi és jugoszláviai magyar irodalmakban. Az előttünk álló fejlődéstől a minőségi telítettség megvalósulását várjuk.

A kisebbségi irodalom kohéziós szerepének kérdése pár évvel ezelőtt is felvetődött abban a vitában, melyet Szalatnai Rezsőnek a Tóth–Varga nemzedék költészetével foglalkozó cikkei váltottak ki. Szalatnai kiindulópontja helyes volt, de az a következtetése már elfogadhatatlan, amellyel a kisebbségi irodalomtól a kísérletezés jogát megtagadta és a vitatott nemzedéknek a fejlődésünkben betöltött szerepét – a nemzetiségi élet problémáitól való elzárkózás címén – kétségbe vonta. A nemzetiségi angazsáltságot senkire sem lehet feladatként ráparancsolni; ez egyrészt az írói alkattól, másrészt a lelkiismerettől, felelősségérzéstől függ, kollektív viszonylatban pedig erős ösztönző szerepe van a nemzetiségi önismeret fejlettségi fokának. Előregyártott modelleket sem lehet sikeresen kialakítani az egyéni alkotói magatartásokra vagy a műnemek és az irányzatok közti feladatmegosztásokra. Az ilyen naiv és voluntarisztikus előtervezés nélkül is biztató jelek vannak arra nézve, hogy íróink zöme a nemzetiségi küldetést is szívén viseli. Ebben a tekintetben nemcsak a nemzetiségi „létregényeket" hozhatjuk fel példaként, amelyek száma újabban is és az új nemzedék új szemléletű, új stílusú hozzájárulásával is nő (Grendel), hanem értékes verskötetet, verseket (Dénes György, Gál Sándor, Kulcsár Ferenc, Ozsvald Árpád) és novellákat is (Gál Sándor). Fel kell figyelni arra a klasszicizálódási folyamatra is, amely a Tóth–Varga nemzedéknél – a korábbi túlzások elhagyása és a maradandó értékű vívmányok elmélyítése és továbbépítése mellett – a nemzetiségi problémák felé való fordulásban is megnyilvánul.

Az új irodalmi szakasz fontos fejlődési problémáinak áttekintése után még röviden szólok azokról a jelentősebb eredményekről, amelyeket az egymást követő nemzedékek a különböző műnemekben létrehoztak.

Azok közül az írók közül, akik 1945 előtt indultak (Egri Viktor, az autodidakta Csontos Vilmos és Szabó Béla), Egri emelkedik ki. Ő a novellában és a regényben már az első irodalmi szakaszban elérte csúcsformáját és a továbbiakban az életművet már inkább csak tematikai vonatkozásban gazdagította. Nagy érdemei vannak a drámairodalom kibontakozásában, de összmagyar viszonylatban jelentős drámát sem ő, sem a melléje felnőtt Dávid Teréz sem alkotott.

Az első új nemzedék lírájából Bábi Tibort és Ozsvald Árpádot kell kiemelni. Bábi – Győry Dezsőhöz hasonlóan – par excellence politikai költő. Nemzetiségi életünk 1945–48 közti súlyos válságát és az abból való kijutást felejthetetlen versekben énekelte meg *(Okulásul, Ez is történelem, Híd* stb.) és utolsó köteteivel figyelemre méltó kísérleteket tett a filozófiai lírában. Ozsvald Árpád a népi mozgalom lírájának folytatója, a régi paraszti életforma értékeinek egyéni hangú megörökítője. A prózában ez a nemzedék a legjelentősebbet a már említett nemzetiségi létregényekkel alkotta (Dobos László: *Földönfutók* és *Egy szál ingben*, Mács József: *Adósságtörlesztés*, Rácz Olivér: *Megtudtam, hogy élsz*).

A Cselényi–Tőzsér nemzedék – a sematizmus elleni radikális fellépésével és az új magyarországi és cseh és szlovák lírai törekvések asszimilálásával – irodalmi fejlődésünkben fontos változásokat idézett elő. Vezető lírikusai közül Cselényi László a legmerészebb kísérletek megvalósítójaként ismert, a költői életművét nagy tudatossággal alakító Tőzsér Árpád kritikusként-esszéistaként és műhelykialakítóként is jelentős, Zs. Nagy Lajos érdeme pedig a költészetünknek értékes esztétikai minőségekkel (groteszk, irónia, szatirikusság) való gazdagítása. – A nemzedék vezető prózaírói: Duba Gyula és Gál Sándor mindenekelőtt a novellisztika meg-megszakadó folytonosságának helyreállításával és korszerűsítésével szereztek érdemeket. A következetesen realista Dubát széles érdeklődés jellemzi: a humoros prózának egyedüli igényes művelője nálunk, kritikusként is jelentős, s újabban nagyszerű szociográfiai művet *(Vajúdó parasztvilág)* és egy nemzetiségi létregényt is írt *(Ívnak a csukák)*. Gál Sándor sokasodó novellái főleg a gyermekként átélt háborús élmények riasztó felidézésével és kisebbségi életünk viszontagságainak, veszteségeinek szuggesztív ábrázolásaival tűnnek ki; az utóbbi vonás újabb lírájára is jellemző. – A nemzedék további eredményeiből a fellendült gyermekköltészet és annak legjobb művelői: Simkó Tibor és Tóth Elemér emelhetők ki.

A neoavantgardizmus hullámain induló és az *Egyszemű éjszaka* című antológiában bemutatkozó Tóth–Varga nemzedék az előző nemzedék által megkezdett folyamatot: a mai magyar-

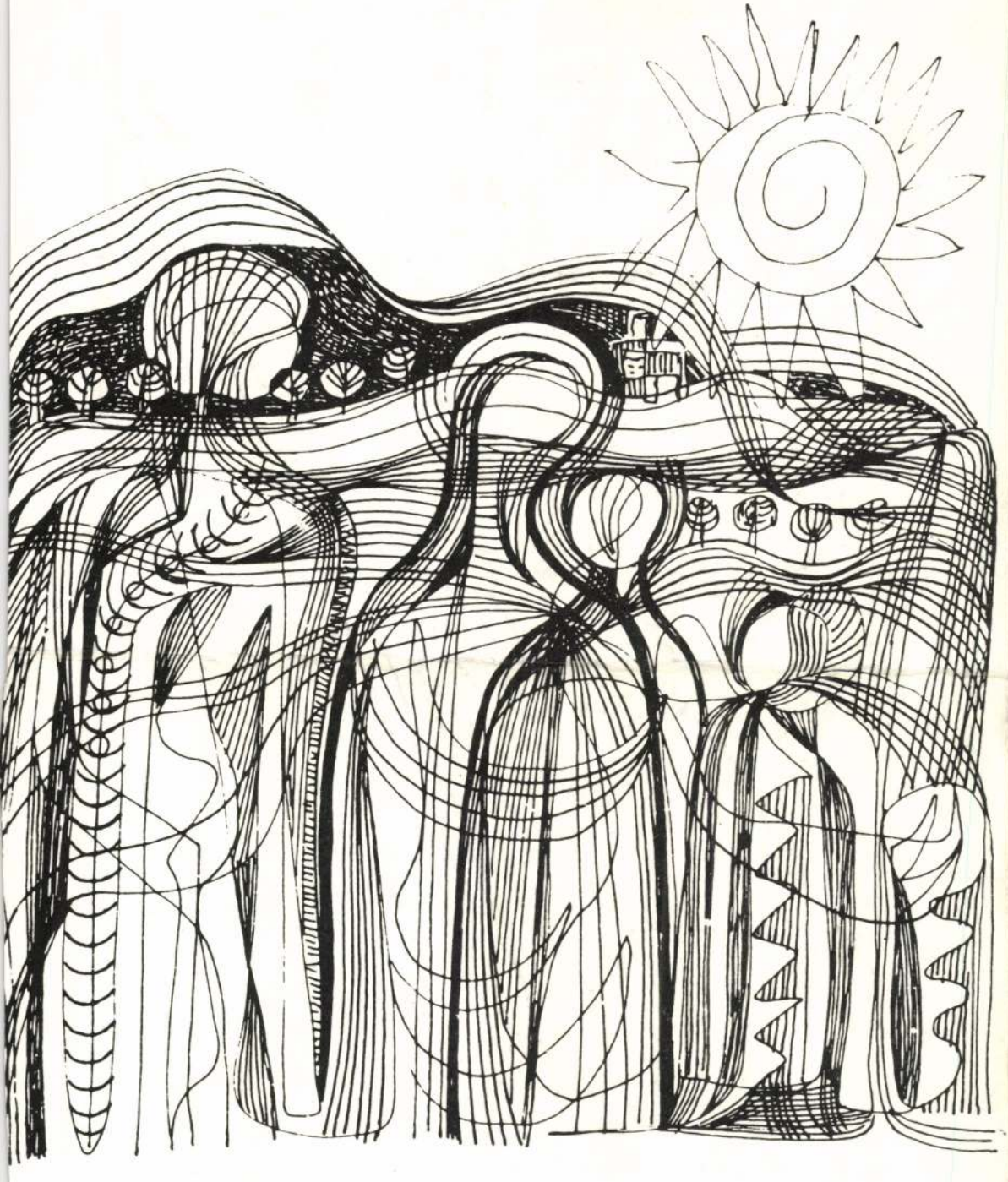

Ára: 18,– Ft

KORTÁRS

NE SÁPADJ!

Filmszociográfia Medve Alfonz

domaházi parasztpolgárról

GULYÁS GYULA és GULYÁS JÁNOS új filmje

„. . . Itt meg lett zavarva ez a rendszer öregem, s igaza van annak a mondatnak, hogy valamikor aszonták, hogy úrnak születni kell, a paraszt meg terem, mint a gomba. Máma az úr terem mint a gomba, parasztnak kék születni. . .”

(részlet a filmből)

Készült a MAFILM Társulás Filmstúdióban a Magyar Televízió közművelődési főosztálya közreműködésével

Bemutató: március 31-én

A Megyei Könyvtár tisztelettel meghívja Önt

VARGA HAJDU ISTVÁN

festőművész

EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

A kiállítást 1986. november 3-án 16.00 órakor

FODOR ANDRÁS

József Attila-díjas költő nyitja meg.

MEGHÍVÓ

Varga Hanna

MDK

Gyászmise, temp.

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

MDK

Varga Hanna

Műveivel részt vett a kiállításon.

KnTars. 1943. márc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállító művészek névsora. 30.lap

Varga Hanna MDK

Kálvária

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Varga Hanna MDK

"Emprimé-k rálynő", temp.

Mücsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Müvészet. 1943. VIII. é. 50.

Varga Hanna: Gyászmise

Aba-Novák

Varga Hanna
festő
Golgotha c. képének
(1944) reprodukciója

H. I. Budapest Szekes-
főváros Gázművei Képző-
művészeti kiállítása
Tér és Forma
1947. 141, 142. l.

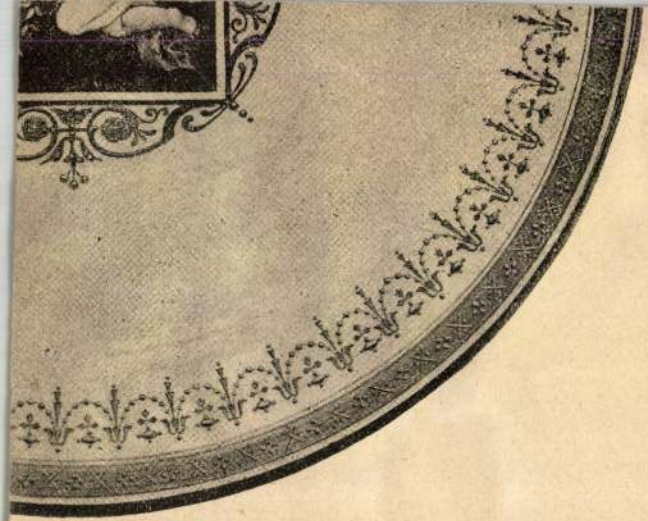

al. Goode (Thomas) et Cie. (Minton) London.
echnologiai gyűjteményében.

ában ismeretesebb volt, mint másutt, mintául
hinai dekort a durva faïencera átvitték, de
ították. Így fejlődött a delfti ipar, melynek
a világpiaczon megfordultak. De a delfti

Varga Hanna MDK

Kálvária, vizf.

"Emprimé-királynő", temp.

Mücsarnok 1 944 Tavaszi tárlat

MDK

Varga Hanna, festö

123. Karnevál. Tempera.

Epesti Föv.Képtár.-Képzömüv. Ip.müv. és Foto kiáll. Kat.
1948.jun.3.-22.

MDK

Varga Hanna, festö

Csodafa. Tempera.

Bpesti Föv.Képtár. -Képzümüv. Ip.müv. és Foto Fiáll.
1948.jan.3.-22. Kat.

MDK

Varga Hanna

Vajdahunyadi vár

Bpvizfpály 1941. Főv.Képtár. Házi példány

13 l.

13 I.

Varga Hanna

festő

l.

Nyíregyháza 1941.

Dr. Procopius Béla

ny. rendk. kárat és magh. Ministere u

IV. Kaas Ivor-u. 9. I

VARGA I, éremmüvész

ÉREMTÁBLÁZAT:.-A forint-rillér verési adatai 1946-
---------- 1967 között.-
20.-Címlet: 25 Ft.-Évsz.: 1966.-Ábra: Zrinyi.-Anyag:
Ezüst.-Fin 0/00: 640.-Súly: 12.00 gr.-Ø: 32 mm.-Vast:
18 mm. Perem: 144 recve.-Darab: 11.000.Verdejegy: BP.-
Tervezők: Iván István és Varga I, 456.old.

KIRKL LÁSZLÓ: A forint-fillér verési adatai 1946-
1967 között. 455.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
----- XXIII. 1967. 41-42.sz. Bp.

VARGA I, éremművész

ÉREMTÁBLÁZAT:.-A forint-fillér verési adatai 1946-
---------- 1967 között.
5,-Címlet: 500 ft.-Évsz: 1966.-Ábra: Zrínyi.-Anyag:
arany.-Fin 0/00 900.-Súly: 42.052 gr.-Ø 40 mm.-Vast:
2.3 mm.-Perem: mintás.-Darab: 1.100.-Tervezők:Iván
István és Varga I. 456.old.

KIRKL LÁSZLÓ: A forint-fillér verési adatai 1946-
1967 között. 455.old.

AZ ÉREM,Közlemények az éremgyüjtés köréből.
----- XXIII. 1967. 41-42.sz. Bp.

VARGA I, éremművész

ÉREMTÁBLÁZAT:.-A forint-fillér verési adatai 1946-1967 között.
1.Címlet: 1000 ft.-Évsz.: 1966.-Ábra: Zrinyi.-Anyag: arany.-Fin: 0/00900.-Súly: 84.104 gr.-Ø 50.mm.-Vast: 3.0 mm.-Perem: mintás.-Darab: 330.-Tervező:Iván István,Varga I. 456.old.

KIRKL LÁSZLÓ: A forint-fillér verési adatai 1946-1967 között. 455.old.

AZ ÉREM,Közlemények az éremgyüjtés köréből. XXIII. 1967. 41-42.sz. Bp.

Varga Ibolya

1905/6 – 1909/10

Ferkèpzomfoiskèvk

144 l.

Kath. Fak. sz. Ján.
Prot. Klaud.

CSÜTÖRT.

13

Kath. P. sz. Antal
Prot. Tóbiás

PÉNTEK

14

Kath. N. sz. Vazul
Prot. Vazul

SZOMBAT

15

Kath. Jolán
Prot. Vid

Izr. 14. S. Nássza I. P.

MDK

Varga I.

Fürulyázó faun, szin,rézk.

Árverési Közl. 1931. 2.rk.sz. 42 l.

MDK

Haditudósitó kiáll. a Pesti Vigadóban. 1943.

máj. 1.

Varga Ildikó, gyermekrajzoló MDK

Kilenc éves.

Mi és a tanítóméni" c. képe: „Szigorú. A sok arc olyan .... mint egy középkori képen."

Karátson Gálor: „... sarcsszük ami furcsa ..." 6-8

XVI/5

CSALÁD és ISKOLA, Bp. 1965. május

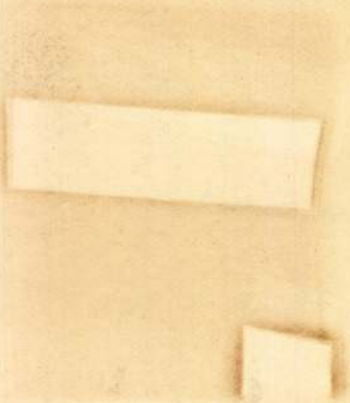

VARGA I, éremművész

ÉREMTÁBLÁZAT.-A forint-fillér verési adatai 1946-
---------- 1967 között.-
15.-Címlet: 50 Ft.-Évsz.: 1966.-Ábra: Zrinyi.-Anyag:
Ezüst.-Fin 0/00: 640.-Súly9 20.00 gr.-Ø: 36 mm.-Vast
2.5 mm.-Perem: 168 rece.-Darab: 11.000.-Tervezők:
Iván István és Varga i. 456.old.

KIRKL LÁSZLÓ: A forint-fillér verési adatai 1946-1967 között. 455.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
----- XXIII. 1967. 41.42.sz. Bp.

VARGA

VARGA I,éremművész

ÉREMTÁBLÁZAT:.-A forintáfillér verési adatai 1946-1967 között.-
9.-Címlet: 100 Ft.-Évsz: 1966.-Ábra: Zrinyi.-Anyag: arany.-Fin o/00 900.-Súly 8.410 gr.-Ø 22 mm.-Vast: 1.4 mm.- Perem: 118 rece.-Darab: ✓ 3.300.-Tervezők: Iván István és Varga I. 456.old.

KIRKL LÁSZLÓ: A forint-fillér verési adatai 1946-1967 között. 455.old.

AZ ÉREM,Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------ XXIII. 1967. 41-42.sz. Bp.

HD K

Varga Ibolya, rajztanár

oklevelét 1916-ban nyerte

Rajztanárok nyilvántartása. "Ki tud róla?"
Rajzoktatás. Fel.szerk.:Bán Tibor. 1941.jan.15.
II. /XLIII./ évf. 1. sz.

Varga Ica

Ka Mezőgazdasági Múzeum „Hazánk mezőgazdasága diákszemmel" címen pályázatot hirdetett iskolai tanulók részére. A Múzeum kiállításán szerepel munkája: fejkendős, almás parasztasszony portréja.

Vadas Zsuzsa: Egy érdekes pályázat tanulságai.

Petőfi Népe, 1973. máj 25.

MDK.

Varga I.László

Kiállitási hir

Hevesmegyei Népujság 1967 juli.12.

M.D.K

Ida Varga (Mónicz Ida)
festő, rajzoló,

Május 20-án a Kulturális Kapcsolatok Intézetének rendezésében kiállítása nyílott. Mónicz Ida (Ida Varga) Mónicz Zsigmond legfiatalabb testvére.

Simon Balázs
B.B.: Két osztrák művész, Ida Varga és Angela Varga
Művészet, 1966. június. - 36 kép

Ida Varga (Móri a Ida) M.D.K.

festő, szobrász

A művesznő az Sparrajzi iskolában a szobászatot, az Sparművészeti iskolán a kerámiát, a Képzőművészeti Főiskolán a festészetet tanulta.

Genion Balázs
~~B.J.~~: Két osztrák művész, Ida Varga és Angela Varga

Művészet, 1966. junius - 36 lap.

Varga, Ida

Osztrák művészek /Ida Varga és Angela Varga/ kiállítása. Bp. Kult.Kapcs. Int. - Ism.: Simon Balázs, Művészet, 1966. 7.évf. 6.sz. 36-37.l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Frt. 1969. 3.sz. 243-284.l./

274.C.

M.D.K.

Varga Hanna müszaki rajzoló

A Gázgyári dolgozók képzőművészeti kiállitásán tünt fel müvével, s Berend Ilona: "Kiállitások" c. beszámolójában igen nagy elismeréssel ir a müvészről.

Szinház, Bp. 1947. május 6-12. III. évf. 19. sz.

.B.S.

A FÁKLYA CLUB EGYESÜLET

Tisztelettel meghívja Önt,
családját, és barátait

VARGA ILDIKÓ

festőművész tárlatára,

a *FÁKLYA CLUB GALÉRIÁJÁBA*
Bp. VI., Csengery u. 68.

*

A kiállítást megnyitja
1992. március 24-én 17.30 órakor

KERÉKGYÁRTÓ ISTVÁN
művészeti kritikus
a Magyar Művelődési Intézet
tudományos főmunkatársa

*

A kiállítás megtekinthető
1992. március 24.—április 10-ig,
naponta 10—18 óra között.
Szünnap: szombat, vasárnap.

VARGA ILDIKÓ

MEGHÍVÓ

Varga Ilona

Iparművész

Az Iparművészeti Társulat háziipari és iparművészeti kiállítóinak albumában szerepel.

Magyarság
1930. VII. 31.

Varga Ilona

Iparművész

Az Iparművészeti Társulat házipari és iparművészeti kiállításának alkotóival szerepel.

Nemzeti Ujság
1930.VII.31

Hp Varga Ilona

Résztvesz a csepeli tárulatban

Szemlélődés az ősi tárulatban
Csepel, Bp. 1964. dec. 5.

M.D.K.

H. Varga Ilona
mohair

Részt vett a tárlaton.

Tolgyesi János: Csepeli tárlat.
Művészet, 1969. július - 38 lap.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

H. Vakpa Ilona szobrász

Besseneyi György (szobor, emb.)
Csepelen él

Hajtun József: H. Vakpa Ilona

Csepel Gyodalmi Melléklete 1970 VI. 26.

H. Varga Ilona
nobrász

Mives munkáwat szerepel.

Losoncz Miklós: Csepeli tárlat
Múzeum, 1970. március - 44 kep

H. Varga Ilona

Emlitve

nve Erzsébet: A művészet új otthona

sepel, Jgs. 1970. márc. 6.

H. Varga Ilona szobrász

Kisplasztikája

szerepel a Csepel galériában

Gyárfás Endre: Csepel képző-
művészek tavaszi tárlata

Csepel 1971 III. 12

Varga Ilona

csepeli Radnóti bronzportréja

emlékoe

Magyar Nemzet
1969 május 6.

H. Varga Ilona

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRLETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Magyar Rapír

1970 JUL 13

1021

(H. Varga Ilona alkotása)

H. Varga Ilona

Régi fuvola, 1969. bor. 17 cm.

II. Országos Kisplasztikai Biennale
Pécs 1969.

MDK

Varga Ilona

Bőr, könyvmunkával résztvett az alábbi kiállitáson

Karácsonyi vásár akadályokkal. Magyar Iparművészet 1937. 247.l.

Varga Ilona

debreceni iparművész
1936-ban régi debreceni
könyvkötésekről másola-
tokat készített a Déri Múzeum
megrendelésére.

Erik Déri. 1936.
15. I.

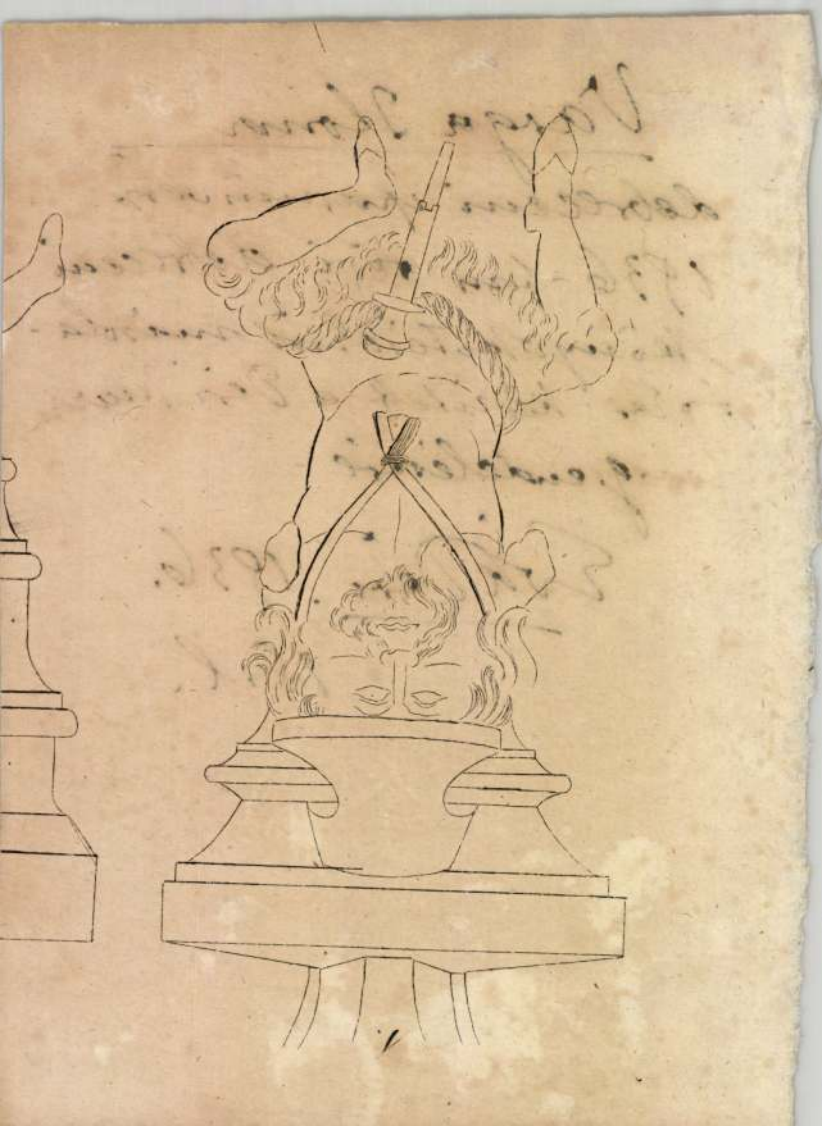

Varga Ilus

rajam.

Év. 1928

MDK

H. Varga Ilona, szobrász

Radnóti Miklós mellszobrát készítette el.

Művét a szegedi Csillagtelepen állították fel.

– : Csillagtelepi napok 8

Népszabadság, Bp. 1969. aug. 29.

H. Varga Ilona

Bemutatott műve:

„Bezélgetők", bronz, 32 cm.

Zala Tibor: XI. képzőmű vészeti kiállítás, Budapest, 1968.

140

Varga Ilona

Sportoló, v. márvány, 30 cm

Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J. Múz.
Hódmezővásárhely '71.

H. Varga Ilona

Megbízták H. Varga Ilonát, hogy Kalocsa, Városi Tanácsa részére bronz Lenin-szobrot készítsen.

—: Közteri munkák.
Művészet, 1978. február - 45. lap.

H. Varga 1.

Szerepel a vegyeli művészet kiállításon a XXI. kér. Nép front Klubban

Socialista Művészetért 1968 XII.

H. Varga Gloria

Jubileumi kiállítás nyílt meg a Csepel Galériában, melyen szerepelnek művei, és érmei

Losonci Miklós: Három nemzedék alkotásai.

Pest Megyei Hírlap, 1975. ápr. 9.

H. VARGA ILONA

1927. május 10-én Szabadszálláson született. Művészeti tanulmányait 1949—1956. között Szabó Iván, Mikus Sándor és Beck András növendékeként végezte a Képzőművészeti Főiskolán (Bp.). Kiállított a Csepel Galériában 1972-ben. Köztéren felállították művét Budapesten, Győrben, Kazincbarcikán, Jászberényben, Mezőhegyesen stb. Lakcíme: Budapest XI., Mezőkövesd u. 12.

Vasmű (Montázs) I., 1977, bronz, 70x20 cm
Vasmű (Montázs), II., 1977, bronz, 70x20 cm
Öntvény (plakett), 1977, bronz, 22x15 cm

Magyar szobrászati kiállítás Bp. Műcsarnok 1978. V.5-28.

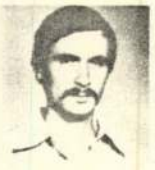

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR PAPÍR

1975 OKT 2

H. Varga Ilona
1021

ANYA ÉS GYERMEKEI

H. VARGA ILONA alkotása

ZE

efejeződött a Bartók Bélára emlékező sorozat a te-
levízióban. Családtagok, barátok vallottak a XX.
ad egyik legnagyobb géniuszáról. Az adás Bartók
nböző életszakaszaiból villantott fel képeket, gon-
tokat, sok tudott, kevésbé ismert, vagy éppen is-
etlen megnyilatkozás, magatartás, viszonyulás ke-
közelebb a mai nemzedékhez. Pásztory Ditta, az
árs őszinte egyszerűséggel, szavainak fegyelmező
téktartásával emlékezett a férjére, a zeneszerzőre, a
oraművészre. Ifj. Bartók Béla, a legidősebb fiú a
ebb baráti körről, a családi szokásokról, a termé-
ez vonzódó és a természetben élő, gondolkodó apá-
beszélt. Serly Tibor, Ormándy Jenő és Sándor
rgy a három amerikai magyar, aki oly sokat segített
nkéntes száműzetést vállaló Bartókon, felidézte utol-
veit, a zenei élményeket, sikert és kudarcokat, a ki-
indulást, Bartók honvágyát és reményét, hogy vi-
tláthatja hazáját és az utolsó hónapokat, az életét
omlasztó betegségét, a leukémiát... Gertler Endre
edűművész a szonátapartner benyomásait sorolta,
özös muzsikálások, a munka, a próbák pillanatait. A
y klarinétos, Beny Goodman talán csupán epizódokat
egetett találkozásaikból.

És hányan beszélhettek volna, válhattak volna egy
y ember krónikásává! Igen, minden emlék, s mozza-
életéből a legparányibb is felbecsülhetetlen érték.
lék a portréhoz.

közönség nagy tapssal köszöntötte a saját műveit
vezénylő lengyel muzsikust. A taps az egyes szá-
elhangzása után mindinkább erősbödött, valóság-
ünnepelték a szerzőt. Ritka siker tanúi lehettünk
egedűversenyt meg is kellett ismételni). Krzysztof
derecki fiatalon, a hatvanas évek elején jelentkezett
kompozícióival. Hirosima áldozatainak emlékére írt
őszenekari műve egyszeriben ismertté tette nevét vi-
zerte. Ez a zene, mely az atomháború iszonyatát fe-
ki, új eszközeivel, zenei lehetőségeivel eddig nem
ert hangot teremtett. Kiérdemelte a feltűnést és a
rt. A nálunk bemutatott Az idő és csend dimenziói
rendhagyó" alkotás: a világot merőben más új hul-
hosszon érzékelő, felfogó ember műve: a közlés, a
danivaló drámai avantgarde muzsika, melyben a
ző merész és fölényes biztonsággal kezeli anyagát,
nei nyelv érthető tiszta anyanyelvvé válik. A rész-
l szüntelenül kísérletező műhelytitkaiba enged be-

H. Varga Ilona szobrász

A csepeli képzőművészek kiállításán, a Csepel Galériában szerepelnek ér-mei

-nánay-: Kollektív tárlatok Csepelen.
Csepel, 1974. nov. 29.

H. Varga Ilona

Vietnam '72 c. képzőművészeti kiállításon szerepelni fognak alkotásai. a kiállítást T. Szentháromság tér 1. dísztermében, okt. 30.-án rendezik.

Meghívó, 1972. okt. hó.

H. Varga Ilona, szobrász

Tiszabercelen leleplezik Bessenyei bronz mellszobrát, H. Varga Ilona alkotását.

— : Bessenyei - emlék ünnepségek 2.

STI HIRLAP, Bp. 1972. okt. 2.

Varga Ilona

Varga Flóra: Bőrmunkák.
Magyar Iparművészet
1930. 7–8. sz.

H. Varga Ilona

Az idei évre tervezik szolnai kiállítását a Csepel Galériában.

Palczinszky Veronika: A csepliek kedvence: a galéria

Népszava, 1972. jan. 13.

H. Varga Ilona

Szabadszálláson született 1927. május 10-én.

Képzőművészeti Főiskolát végzett. Több müvét a Tornyi János muzeum őrzi. Tanulmányuton Olasz- , Németországban járt. Bemutatott müve: Régi fürdő 1969. bronz 12cm

Romváry Ferenc : II. országos kisplasztikai biennálé, Pécs 1969.

Varga Tibor

Madár, bronz, 35 cm

Vadászati Világkiállítás
Budapest 1971

Varga Ilona

A tárlaton bemutatott műve:
„Sportoló", v. márvány, 30 cm.

Rozványi Márta: Vásárhelyi ő mi tárlat,
Hódmezővásárhely, 1971

H. Varga Ilona

Archeológus — XIX. kr. 30 cm

Vásárhelyi Tárlat
Retrospektív kiállítás, 1964 - 73.

MDK

Varga Ilona, textilmüv.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

44.1.

H. Varga Ilona

Várakozás, és Női fej c. plakettje (eml.)

szerepel a csepeli kép. mův. kiállításán

Csepel 1968 XII. 20.

H. Varga Ilona, szobrász

Radnóti Miklós mellszobrát máj.
5-én avatják fel Csepelen.
A márvány szobor H. Varga Ilona
szobrászművész alkotása.

— : Radnóti-szobor 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969 máj. 5.

H. Varga Ilona

Szobrokkal

szerepel az alábbi tárlaton Csepelen

B.K.: Jubileumi képzőművészeti kiáll.
a Műszaki Klubban

Csepel, 1969 III. 28

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

H.Varga Ilona

Beszélgetők, br.

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

G. Vaggg Ilus

M.D.E.

Müve e kiállitáson

albumok , könyvboritók

G.J.: Nyolcszáz művészi emléktárgy az Iparművészeti Vállalat kiállitásán

Magyar Nemzet 1966. nov. 9. 7.1.

Varga Ilona

polg. isk. rajztanárjelölt

d. Ferk. pzomfoisk. vk

1939-41. 143. l

jegyzék

.... hó 1.-én kifizetendő illetményekről.

9.		10		11		12		13	
o n á s o k									
zetési lőleg		pénzintézeti központi kölcsön		letiltások		had-felszerelési adó		állami nyeremény-kölcsön	
P	f	P	f	P	f	P	f	P	f

oktatásügyi Miniszterium.

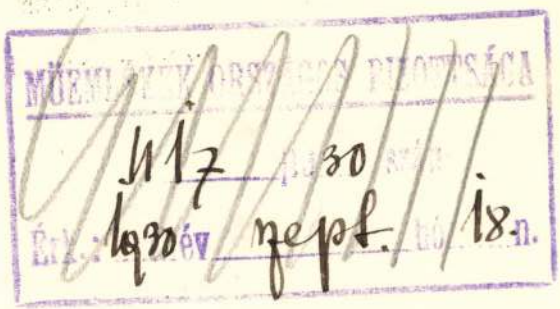

A m. kir. vallás- és köz
és ügyszám alatt a keb.
rendeletének másolata:

'ásitom a
müépitész
. . . . . .
részére /:lakik: Bpest, I.
Budapest, Visegrád, Nagym
. . . . . .
utazása alkalmával felmer
kiállitott és számvevőség
alapján /:. . . . . 35 . . . . . :/ P
50
. . . . fillért a 127.689
utaljon ki.- Budapest, 1
A miniszter rendeletéből:

Varga Ilona)
textil
l. Budiparvajzisk
1940-41. 34. l.

Varga Ilona

polg. isk. rajztanárjelölt

Ferkèpzomfoiskèvk
1939-41. 150. l.

...fe	004568		8,500 kor	
1. ...a	H. sor 004570	1910	8,500 kor	
Összesen			51,000 Korona	

...igazolom hogy a kimutatásban
...t alkalmazásban álló hivatali
...evezett és nyugdíj igénnyel bíró

...evezett feleségével együtt él, a
...ermek szülői ellátásban van
... bír. —

1925 Január 20án

elnök helyettes

Varga Ilona

l.

Iparm. kiáll

Bp. (1930?)

30. tábla

Varga Ilona

textil

1933–34

Iparm.Is'k.Évk.

1930–34. 46. l

múzeumot. A Műgyüjtő, II., 1923., 237. l. — Gerevich PA, 181—186. l. (Képe 181. l.) Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 172. l. — Divald: A magyar iparművészet története. Bp. 1929., 84—86. és 106. l. — Gerevich: L'arte antica Ungherese. Roma, 1929., 16. l. (Képe XVII. tábla.) — Mihalik Sándor: A régi magyar egyházi ötvösség. A Műgyüjtő, IV., 1930., 170. l. — Gr. Berényi János: Az ötvösség története Magyarországon Bp. 1930., 42—43. l. — W. R.: Könyvismertetés. MM, VI., 1930., 239—240. l. — Rózsaffy Dezső: Könyvismertetés. MM, VI., 1930., 298. l. — Falke, Otto von: Gotisch oder Fatimidisch? Pantheon, V. kötet. München, 1930., 126. l. — Végh Gyula: Erdély régi művészeti emlékei. MM, VII., 1931., 334. l. — Genthon: Budapest multja és művészete. Bp. 1932., 26. és 35. l. — Berti Toesca, 939—942. l. (Képek 938—939. l.) — Bossert: Geschichte des Kunstgewerbes. V. kötet. Berlin, 1932., 387—388. l. (Képe 389. l.) — Esztergom. MM, IX., 1933., 61. l. — Schaffran, E.: König Mathias Corvinus und die italienische Renaissance. Pantheon, XII., 1933., 253. l. — Hekler: A magyar művészet története. Bp. 1934., 115. l. — Genthon: Egy budai humanista aranycsészéje. Tanulmányok Budapest multjából. III., 1934., 143. l. — Delogu 184. l. (Képe 175. l.) — Budinis: Gli artisti italiani in Ungheria. Roma, 1936., 60—61. l. (Képei LXXII—LXXIII. táblán.) — Genthon: Le calvaire d'Esztergom.

Varga Ilona

polg. isk. rajztanári

oklevelet kapott

1941-ben

Ferk pzomfoisk vk

1939-41. 176. l.

ÚRMUTATÓ,

fehérezüstből, sugárköre aranyozva. Barokkstílű.
Talpán: Adal-Pintar C. P. 1715.
Mag. 46·5 cm.
Magyar munka 1715.
Vétel a drégelypalánki templomtól, 1935.
Lepold Katalógus 75. sz.

KÉT MISEKANNA TÁLCÁVAL,

aranyozott ezüst, barokk indákkal, az ovális tálcán három medaillonban, a kínszenvedés eszközei. A tálca peremén és a kannákon augsburgi hitelesítőjegy és LI mesterjegy.

A tálca 31·4×24·4 cm, a kannák mag. 13 cm.
Augsburgi munka, 1715—1716-ból.
Ipolyi Arnold gyüjteményéből.
I. A.: Magyar mű- és történeti emlékek kiállítása. Századok, X., 1876., 518. l. — Lepold Katalógus 80. sz.

KÁROLY AMBRUS FŐHERCEG-PRIMÁS MISEKANNÁI TÁLCÁVAL,

aranyozott ezüst, rendkívül gazdag vert-domborműves dísszel. A tálca peremén és a misekannák fülén augsburgi hitelesítő bélyeg I. I. V. mesterjeggyel.

A tálca 32·8×26·8 cm, a kannák mag. 13·8 cm.
Augsburgi munka, J. J. Vogelhund ötvös műve 1717-ből. Károly Ambrus prímás birtokából.
I. A.: Magyar mű- és történeti emlékek kiállítása. Századok, X., 1876., 511. és 539. l. — Dankó 79—82. l. (Képe XVII—XVIII. tábla) — Irodalom. Egyházművészeti Lap, I., 1880., 361—362. l. — Martinov: Le trésor de Gran. Revue de l'Art Chrétien, XIV., 1881.

MDK

Varga Ilona

Az Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállítása.
Nemzeti Ujság 1933. dec. 6. 11.l.

G.Varga Ilus, bőrmunka

MDK

4. orsz. iparműv. kiáll. Műcs. 1959.

MDK

G. Varga Ilus

V. Orsz. Iparm. kiáll. Műcs. 1965.

MDK

Varga Ilus

lev.lap album

könyvboritó, ötvös

" szegecselt

Zsennyei iparm. kiáll. 1967. Savaria Muz. Szombathely

MDK

Varga Ilus

irómappa

női mappa

diszdoboz

Zsennyei iparm. kiáll. 1967. Savaria Muz.
Szombathely

MDK

Varga Ilus

könyvboritó, kicsi

irómappa, magyaros

Zsennyei iparm. kiáll. 1967. Savaria Muz.
Szombathely

MDK

Varga Ilus

könyvboritó, magyaros

" aplikált

" élén diszes

Zsennyei iparm. kiáll. 1967. Savaria Muz. Szombathely

MDK

G.Varga Ilus

G.Varga Ilus /bőrmunka/ résztvett a IV.Orszg. Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitas.Műcsarno Budapest 1959.Dec. 18 - 1960.Jan.31.Kat.

MDK

Varga Ilona

Ács L.: Iparmüvészeti kiáll. a Technológián.
Képzőmüvészet 1933. 183.l.

MDK

G.Varga Ilus

bőrmunka

4. Orsz. Iparművészeti kiáll. Műcs. 1959.dec.

MDK

Varga Ilona,görzsönyi II.évf.

Munkáival szerepelt a Sarolta kollégium 1938/39 évi növendékkiállitásán.

Cikk: Kiállitás a Sarolta...

Művészet, 1939.IV.évf. 27.sz. 82.lap

Varga Ilona MDK

bőr, könyv.

Az Iparművészeti Társ.Kardcsonyi Vásra.kiáll.
Magyar Iparművészet 1937. 247.o.

Varga Ilona

Bőrmunkákkal szerepel az Iparművészeti Társulat karácsonyi kiáll.-án.

N.U.933.XII.6.

Varga-Hajdu István

Bercsényi klubban mutatta be 1962-64 közt készült müveit. Dekorativitásra törekszik.

Zománcterv. sgraffittoterv, szőnyegterv..

"Kakas" /repr/

Farkas György: Varga - Hajdu István kiállitása

Rajztanitás 1964. VI. sz. 32.l.

Varga Hajdu István

Budapesti pedagógus-művész.

"Józsefhegyi Táj" /repr/

Rajztanitás 1963. I. sz 13.1.

MDK

Varga Ilona iparm.

Acs Lipót: Iparm.kiáll. a Technológián. Képzőművészet 1933, 1 63-64.sz. 182-3 l.

Varga Ilus,ip.müv. MDK

a Tálos Gyula által tervezett Bör- és Könyv-fülké-
ben szerepelt műveivel.

Az Ipam. Társaletnak az Ipam.Muz.-ban rendezett 50
éves jub.kiállításának részt vevői.
Magyar Iparművészet.1935. 265.l.

Varga Ilona

Srobárok

I. Horváth Lajosné

~~Kolozsvári honvédfogház népkvt~~

~~VII. 289.~~

Varga Ilona, szobrász MDK

Portré. Terrakotta.

Bpesti Föv.Képtár. -Képzömüv. Ip.müv. és Foto kiáll. Kat
1948.jan.3.-22.

Varga Imre

MDK

Résztvett a Törökszentmiklósi Járási Kulturotthon képző- és iparművész csoportjának első tavaszi kiállitásán. /Megnyilt 1957 ápr. 20/

Féltenyérni márványba vésett önarcképe.
Kisfiának dombormüvü képmása.

Cziráky Julia: A törökszentmiklósi tavaszi kiállitáson.
TISZAVIDÉK, Szolnok. 1957. máj. 8.

Varga Ilona, textiles, 1937. végbizonyitványt nyert

Iparmüvészeti Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.
33 1.

Habar volt Szécsény vár és
fél Hollókő várak birtokába
sőbb is. A szécsényi vár te
s épittetője talán Zsigmond
A négyszögü és nagykiterjed
lomot magába foglalta s mag
eleste után, 1552-ben a töb
is török fennhatóság alá ke
1568-1569 év folyamán 229 t
száma. 1593-ban Pálffy Mikl
ve nagy szerepet játszott é
vár lett. 1605-ben a gyarma
lánki várral együtt Szécsér
őrséget és Bocskay István
lés Hollókő, Somoskő és Buj
csény várának felépitésére

Varga Ilona, textiles, 1938-39. iparmüvészeti szakoklevelet nyert kitüntetéses szakoklevelet nyert

Iparmüvészeti Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942. 1.

34

52

l

kumír vitka

/ A XV. században a Guthi Országh-
ze 1482-ig zálogban volt a Dályaiak-
salád, 1598-ban Forgách Zsigmond a föl-
ban 16 magyar háztartást irtak össze.
, 177o-ben gr. Forgách Miklós és Já-
t-Ivány Gábor a birtokosa.
enti összetett tipusu település az
őutcája kelet felé, a hegyek irányában,
A község északkeleti végén magas
l északkeletre, sokkal magasabb hegyen,
régi templom helyén ma uj templom,
ségben több érdekes épület van.

t./
pület 1894-ből.
Visitatio szerint a templom alapján 1731 előtt épült,

Varga Ilus debreceni iparművésznő munkái

Debreceni Hipártoló Egyesület kiáll. 1929.